К. Г. ЦЕРЕТЕЛИ

ХРЕСТОМАТИЯ СОВРЕМЕННОГО АССИРИЙСКОГО ЯЗЫКА СО СЛОВАРЕМ

Тбилиси
1958

Languages: Syriac:
Chrestomathies
Beth Mardutho Library

Хрестоматия
современного ассирийского языка
со словарем

კონსტანტინე წერეთელი

თანამედროვე ასურულის ქრესტომათია დექსიკონითურთ

პროფ. გიორგი წერეთლის
რედაქციითა და წინასიტყვაობით

KONSTANTIN TSERETELI

A READER OF THE MODERN ASSYRIAN LANGUAGE WITH A DICTIONARY

Editing and preface
by prof. George Tsereteli

სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა
Publishing House of the Stalin State University of Tbilisi (Georgian SSR)

თბილისი 1958 TBILISI

К. Г. ЦЕРЕТЕЛИ

ХРЕСТОМАТИЯ СОВРЕМЕННОГО АССИРИЙСКОГО ЯЗЫКА СО СЛОВАРЕМ

Под редакцией и с предисловием
проф. Г. В. Церетели

ИЗДАТЕЛЬСТВО ТБИЛИССКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА
им. И. В. СТАЛИНА

Тбилиси — 1958

ПРЕДИСЛОВИЕ

„Хрестоматия современного ассирийского языка со словарем“ Константина Григорьевича Церетели представляет собою учебник для студентов-семитологов факультета Востоковедения Тбилисского университета[1]. Она является четвертой книгой из серии учебников семитских языков, издание которых намечено кафедрой семитологии университета. Кафедра сочла целесообразным дать студентам в первую очередь хрестоматию современного ассирийского языка, т. к. отсутствие учебников в этой области значительно затрудняет дело изучения этого одного из наиболее своеобразных и вместе с тем важных семитских языков.

Современный литературный ассирийский язык берет свое начало в сороковых годах прошлого столетия. В основе его лежит речь урмийцев — жителей Урмии (современное Резайе — Иранский Азербайджан), которая понятна для сравнительно широких кругов ассирийцев. На протяжении ста лет на арамейском диалекте Урмии, который обогащался лексическим запасом древне-сирийского языка, была создана религиозная, политическая, художественная, научная, учебная и др. характера литература. Ассирийские книги печатались не только в Урмии, но и в диаспоре расселения арамейцев в разных частях света. Значительная литература была создана также в некоторых центрах Советского Союза; в частности в Москве и Тбилиси также создавалась литература на сорвеменном ассирийском языке. Начиная с 1926 года в этих городах печаталось достаточное количество школьных учебников, а также литературы иного характера. Так, например, в Тбилиси изданы: ܟܬܒ ܡ ܥܡܠܐ ܕܫܘܠܡܐ ܒܝܬ ܡܕܪܫܐ, ܬܠܝܣ, 1926; ܐܒܓܕ ܒܓܕ, ܒܓܕ ܗܘ,

---

[1] Настоящая работа представляет собою русский перевод изданного на грузинском языке учебника современного ассирийского языка.

ܟܬܒܐ, 1928; ܟܬܒܐ ܕܣܘܪܝܐ , ܟܬܒܐ ܕܩܪܝܬܐ , ܟܬܒܐ, 1928; в Москве опубликованы: Liṣənə qə ṣitə d'tre d'maqreta, Mosqva, 1932; Elm ṣotəpəjə, Mosqva, 1932; Məlpənə d liṣənə surəjə qə mədrəsə d ṣurajə. Grammatiqij u ktəvtə-duz, Mosqva, 1933; ktəvə d qreta, Mosqva, 1934; Məlpənə d liṣənə surəjə qə mədrəsə d ṣuraja (Grammatiqij u ktəvtə-duz), səmə´II. Asaxta trajaneta, Mosqva, 1935; Grammatiqij qə mədrəsi d gurь, Mosqva, 1935; Xrestomatijə d saprajuta qə mədrəsə d ṣuraja, ṣitə rvьjeta d maqreta, Mosqva, 1933; Xrestomatija d saprajuta (ktəvə d massala hajjьrana qə dərsi d liṣənə jimməjə u d saprajuta go mədrəsə mьsseta), Moskva, 1935; Petrus-Surə, Xəjji go pitle, Mosqva, 1934; кроме того в Тбилиси выходила несторианским и латинским шрифтом ежедневная газета ܟܘܟܒ ܕܡܕܢܚܐ koxvə d mədinxə, в которой кроме политических статей печатались образцы художественной литературы как оригинальной, так и переводной.

Современному ассирийскому языку посвящена довольно большая научная литература[1] как в виде грамматик, так и в виде специальных статей, начиная еще с 1855 г., когда D. T. Stoddard[2] впервые опбуликовал свою работу. Следует также отметить грамматику A. J. Maclean-a[3] и, в особенности, классический труд Th. Nöldeke[4], который и по сегодняшний день сохранил свое значение. После опубликования грамматики Th. Nöldeke современным ассирийским диалектам был посвящен

---

[1] Библиографию см. в блестящей работе Franz'a Rosenthal'я Die aramaistische Forschung seit Th. Nöldeke's Veröffentlichungen, Leiden, 1939, стр. 255 сл.; более полная библиография дана в труде проф. К. Г. Церетели, Очерк сравнительной фонетики современных ассирийских диалектов, Тбилиси, 1958.

[2] D. T. Stoddard, Grammar of the Modern Syriac Language, as Spoken in Oroomiah, Persia, and in Kurdistan, London, 1855 (= New-Haven, 1856).

[3] A. J. Maclean, Grammar of the Dialects of Vernacular Syriac as Spoken by the Eastern Syrians of Kurdistan, North-West Persia, and the Plain of Moṣul, Cambridge, 1895.

[4] Th. Nöldeke, Grammatik der neusyrischen Sprache am Urmia-See und in Kurdistan, Leipzig, 1868.

ряд специальных исследований [1]. В достаточном количестве были также изданы тексты на разных диалектах. Однако эти издания в основном содержат диалектологический материал и не преследуют учебных целей.

В настоящее время имеется только единственная работа (если не принять во внимание достаточного количества школьных учебников), предназначенная для учебных целей. Это — известная хрестоматия [2] A. Merx-a, в которой представлены образцы урмийского диалекта, напечатанные несторианским шрифтом, а некоторые тексты — в латинской транскрипции. Тексты записаны A. Merx-ом со слов проживающего в Германии несторианца из Мат-Мариам (Урмия) Ōdišu bar Ersenīs.

После выхода в свет книги A. Merx-a настоящая хрестоматия является первой работой по современному ассирийскому языку, преследующей учебные цели.

Хрестоматия состоит из четырех частей. В первой части помещены упражнения, составленные для иллюстрации грамматического материала, основательное освоение которого необходимо для того, чтобы студенты могли приступить к чтению текстов. Эти упражнения составлены на основании разных учебников и других изданий, как напр., ܟܬܒܐ ܕܣܘܪܝܐ, ܐܘܪܡܝܐ, 1928; газета ܟܘܟܒܬܐ ܕܡܕܢܚܐ и урмийский журнал ܟܬܒܐ ܕܣܘܪܝܐ, Xrestomatijə d saprajuta qə mədresə ṣuraja, Mosqva, 1933 и др.

Во второй и третьей частях даны пословицы, а также тексты небольших размеров, большей частью басни из „Калилы и Димны“, сказки, рассказы и газетные статьи. Тексты взяты из следующих изданий: ܟܬܒܐ ܕܣܘܪܝܐ, ч. I и II, Xrestomatijə d saprajuta qə mədrəsə d ṣuraja, Xrestomatijə d saprajuta go mədrəsə mьsseta, из тбилисской газеты ܟܘܟܒܬܐ ܕܡܕܢܚܐ и журнала ܟܬܒܐ ܕܣܘܪܝܐ, который выходил в Урмии с

[1] Обзор этой литературы см. в труде F. Rosenthal'я стр. 264 след.

[2] A. Merx, Neusyrisches Lesebuch. Texte im Dialekte von Urmia. Breslau und Tübingen,. 1873; относительно этой работы см. рецензию Th. Nöldeke, GGA, 1873, а также Fr. Rosenthal, op. cit., стр. 256, 258.

1849 года. Рассказы и басни из этого журнала изданы в Урмии также отдельно под заглавием ܒܣܛܪ ܥܕܬܐ ܕܐܫܘܪ ܥܡ ܫܡܐ.

Кроме того в хрестоматии помещены ассирийские переводы народного сказания „Повесть о Тариеле“ и афоризмы великого грузинского поэта Шота Руставели, напечатанные в тбилисской ассирийской газете Kоxvə d mədinxə в номере 1 (372) в 1938 г.

В четвертую часть вошли отрывки некоторых текстов Четвероглава, а также Ветхого завета, который изучается в еврейском оригинале студентами Тбилисского университета. Тексты взяты из ассирийской библии, изданной в 1893 г. американским библейским обществом.

В хрестоматии везде сохранена орфография оригинала. Часть литературы, из которой взяты некоторые вышеуказанные тексты, напечатана латинским шрифтом. В подобных случаях латинский алфавит заменён сирийским (несторианским).

К хрестоматии прилагается словарь. Для современного ассирийского языка существует небольшое количество словарей: словарь, составленный для текстов, изданных M. Lidzbarski-м;[1] Русско-айсорский и Айсорско-русский словари А. Калашева[2]; Русско-ассирийский словарь архимандрита Саргиса[3]. Особенно следует отметить известный труд A. J. Maclean-a[4], который до сих пор остается самым полным среди всех существующих словарей и содержит большой диалектологический материал.

---

[1] M. Lidzbarski, Die neu-aramäischen Handschriften der Königlichen Bibliotek zu Berlin, Weimar, 1896, т. I. Тексты, т. II. Словарь. См. рецензию Th. Nöldeke, ZDMG, 50, 1896, стр. 303; Fr. Rosenthal, ук. соч., стр. 260.

[2] А. Калашев, Русско-айсорский и Айсорско-русский словарь Сборник материалов по описанию местностей и племён Кавказа, вып. 20, Тоилиси, 1894 г.

[3] Архимандрит Саргис, Русско-сирский лексикон, Урмия, 1909.

[4] A. J. Maclean, A Dictionary of the Dialects of Vernacular Syriac as Spoken by the Eastern Syrians of Kurdistan, North-West Persia, and the Plain of Moṣul, with Illustrations from the Dialects of the Jews of Zakhu and Azerbaijan, and of the Western Syrians of Tur ᶜAbdīn and Maᶜlua, Oxford, 1901; о нем см. Fr. Rosenthal, ук. соч., стр. 268-269.

С целью научного изучения ассирийского лексического материала часто приходится прибегать, конечно, к обширному Thesaurus Syriacus R. Payne Smith-a [1], также к известному словарю сирийского языка C. Brockelmann-a, [2] который содержит подробные этимологические сведения.

В настоящем словаре представлены все лексические единицы, встречающиеся в текстах и дано, по возможности, их точное толкование. Указание на происхождение иноязычных слов, надо думать, облегчит начинающим изучение истории их проникновения в ассирийский язык. Словарь отличается от аналогичных изданий и в том отношении, что в него вошли некоторые, характерные для местного диалекта слова, отсутствующие в других словарях.

При составлении словаря автор, разумеется, использовал все доступные ему словари.

* * *

В процессе работы над хрестоматией и словарём составителю большую помощь оказала преподавательница ассирийского языка Истера Ираевна Абрамова (ܐܣܬܪ ܐܝܪܐ ܐܒܪܗܡ), которая в течение ряда лет работала в Тбилисском государственном университете в качестве лектора ассирийского языка. Значительно способствовала делу печатания книги, чтения корректур и т. под. окончившая Тбилисский университет Анна Габриелова, для которой ассирийский язык является родным.

Особенно следует отметить наборщицу Екатерину Иосифовну Гульянову, которая полностью овладела техникой набора шрифтов как родного для нее ассирийского, так и других восточных языков.

Георгий В. Церетели

Тбилиси
1958 г. август

---

[1] Oxford, 1879-1901.
[2] C. Brockelmann, Lexicon Syriacum², Halle, 1928.

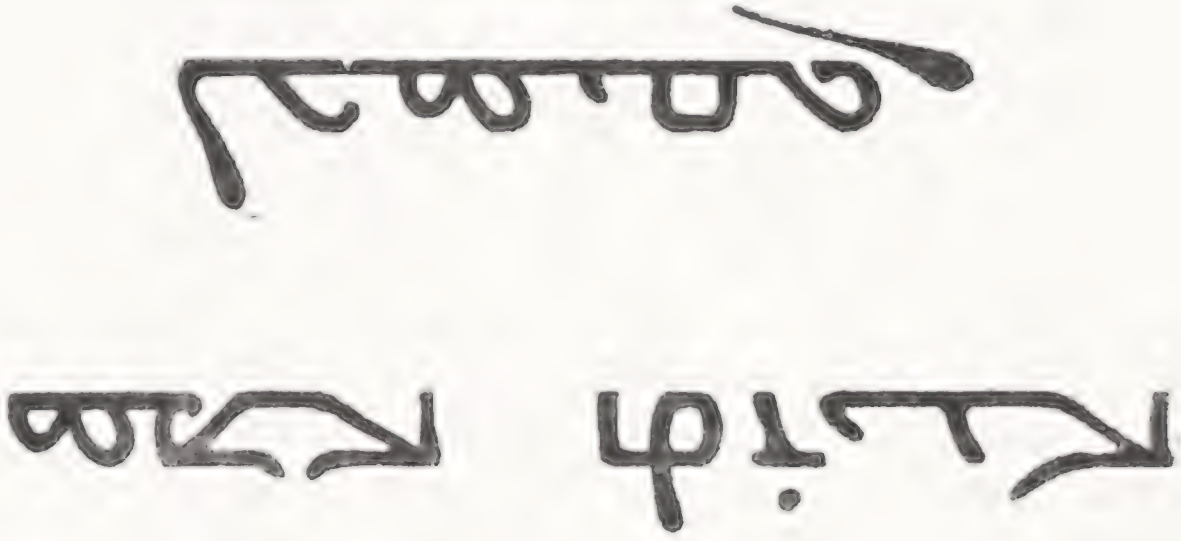

Ассирийско-русский словарь

В словаре слова расположены как по алфавиту, так и по корням, которые помещены в квадратных скобках. При словах, расположенных по алфавиту, даны указания на соответствующие корни, по которым следует подыскать значение данного слова. Толкование слов, расположенных по алфавиту, дается только в том случае, если данное слово заимствовано и, постольку, выделение корня не оправдано.

Для правильного произношения слова при нем дается латинская транскрипция (транскрипционные знаки см. здесь же, стр. 08-09).

В гнездах слова даются в следующем порядке: глаголы, глаголы, если они не отымённые, а затем имена и частицы. Отымённые глаголы следуют за соответствующими именами, от которых они происходят. Из глагольных форм вначале даются глаголы I спряжения (по происхождению — I порода), затем глаголы II спряжения (по происхождению — усилительная порода = интенсив и принудительная порода = каузатив). Имена в гнездах расположены по алфавиту.

Глагол дается в форме причастия действительного залога, лежащего в основе времён настоящего-общего, прошедшего-несовершенного-общего и будущего. Там же в скобках указаны основные формы глагола, от которых образуются грамматические времена и наклонения: масдар (инфинитив), причастие страдательного залога в status absolutus-е и повелительное наклонение.

В славаре указаны род (женский) и число (множественное) имён, если последнее не представляет собой распространенного вида с окончанием на 2 –.

При заимствованных словах в скобках дано их происхождение.

СОКРАЩЕНИЯ И УСЛОВНЫЕ ЗНАКИ

Аз. = азербайджанское.

Аккад. = аккадское.

Араб. = арабское.

Арам. = арамейское.

Библ. = библейское.

Библ.-арам. = библейско-арамейское.

Букв. = буквально.

Возвр. = возвратная форма глагола.

Вопр. = вопросительное.

Г. = город.

Грамм. = грамматика; грамматическое.

Греч. = греческое.

Груз. = грузинское.

Д.-прош. = давнопрошедшее (время).

Действ. = действительный (залог).

Доп. = дополнение.

Др. = древний.

Евр. = еврейское.

Ед. = единственное число.

Ежед. = ежедневность.

Ж. = женский (род).

Жив. = живое (имя).

И. = имя.

И. прил. = имя прилагательное.

И. собир. = имя собирательное.

И. сущ. = имя существительное.

И. числ. = имя числительное.

Инф. = инфинитив (усилительная форма).

Ирл.-арам. = ирландско-арамейское.

Кауз. = каузатив (каузативная форма).

Курд. = курдское.

Л. = лицо (глагола).

Личн. = личное.

М. = мужской (род).

Межд. = междометие.

Мест. = местоимение.

Мн. = множественное (число).

Муж. = мужское (имя).

Назв. местн. = название местности.

Накл. = наклонение.

Нар. = наречие.

Наст. = настоящее (время).

Неопр. = неопределенное.

Неперех. = непереходное (значение глагола).

Общ. = общий род, т. е. мужского и женского рода.

Отым. = отымённый глагол.

Отн. = относительное.

П. = прошлое (глагола).

Перс. = персидское.

Повел. = повелительное (наклонение).

Пред. = предлог.

Прич. = причастие.

Прош. = прошедшее (время).

Прош.-наст. = прошедшее-настоящее.

Прош.-сов. = прошедшее-совершенное.

Рус. = русское.

С. = слово.

Сир. = сирийское.

См. = смотри.
Соб. = собирательное (имя).
Сост. = составное (имя).
Спр. = спряжение.
Ср. = сравни.
Страд. = страдательный (залог).
Тур. = турецкое.
Указ. = указательное.
Уменьш. = уменьшительное.
Ч. = частица.

id. = idem (то же самое слово).
n. ag. = nomen agentis.
n. act. = nomen actionis.
st. abs. = status absolutus.
st. cs. = status constructus.
st. emph. = status emphaticus.
< = получен.
|| = употребляется параллельно.
В [ ]-ах помещены корни слов.

Сирийская (несторианская) азбука

№№	название	самостоятельно	Связные			транслитерация	числовое значение
			справа	слева	с двух сторон		
1	ʾālāp	ܐ	ܐ			ʾ	1
2	bēṯ	ܒ	ܒ	ܒ	ܒ	б	2
3		ܒ̄	ܒ̄	ܒ̄	ܒ̄	б̄	
4	gāmal	ܓ	ܓ	ܓ	ܓ	г	3
5		ܓ̄	ܓ̄	ܓ̄	ܓ̄	г̄	
6	ǧāmal	ǧ	ǧ	ǧ	ǧ	дж	
7	dālaṯ	ܕ	ܕ			д	4
8	hē	ܗ	ܗ			h (лат. h)	5
9	waw	ܘ	ܘ			w	6
10	zayn	ܙ	ܙ			z	7
11	ḥēṯ	ܚ	ܚ			ḥ	
12	ṭēṯ	ܛ	ܛ	ܛ	ܛ	ṭ	8
13	yōḏ	ܝ	ܝ	ܝ	ܝ	y	9
14	kāp	ܟ	ܟ	ܟ	ܟ	k (лат. k)	10
15	ḵāp	ܟ (в конце слова)	ܟ	ܟ	ܟ	ḵ	20

№№	название	самостоятельно	Связные: справа	Связные: слева	Связные: с двух сторон	транслитерация	числовое значение
16		ך (в конце слова)	ـכ	ـכـ	ـכـ	к	
17	כַּף	ך (в конце слова)	ـכ	ـכـ	ـכـ	ч	
18	כַּפְתִּי	ל	ـל	ـל	ـל	л	30
19	מֵם	ם	ـם	ـמ	ـמ	м	40
20	נוּן	ן (в конце слова)	ـן	ـנ	ـנ	н	50
21	סַמְכְּ	ס	ـס	ـסـ	ـסـ	с	60
22	עַיִן	ע	ـע	ـעـ	ـעـ	с	70
23	פֵּא	פ	ـפ	ـפ	ـפ	п	80
24		ף	ـף	ـף		ф	
25	צָדִי	ץ	ـץ	ـצ	ـצ	ц	90
26	קוֹף	ק	ـק	ـקـ	ـקـ	к	100
27	רֵישׁ	ר	ـר	ـרـ	ـרـ	р	200
28	שִׁין	ש	ـש	ـשـ	ـשـ	ш	300
29		ת	ـת	ـתـ	ـתـ	ж	
30	תָּו	ת	ـת	ـתـ	ـתـ	т	400

Знаки для гласных:

ـَـ	a	ـَـهَ	ـُـ	o, ō	ـُـهُ
ـَـا	ā	ـَـهَا	ـُـو	y, ȳ	ـُـهُو
ـِـ	и	ـِـهِ ـِـهَ	ـِـ	ū	ـِـهِ (ـهِ)
ـِـي	и	ـِـهِي ـِـهَ			

Орфографические знаки:

ـّـ знак непроизносимости согласного— هَلَّهَ

ـٓـ знак множественного числа— هَتِّهَ

Транскрипция

Гласные:

a	a	заднего ряда, с твердым тембром		ö	o	переднего ряда, с мягким тембром	
o	o	„ „ „ „		ü	y	„ „ „ „	
ı	ы	„ „ „ „		a	a	среднего ряда, со средним тембром	
e	e	„ „ „ „		e	e	„ „ „ „	
u	y	„ „ „ „		i	и	„ „ „ „	
i	и	переднего ряда, с мягким тембром		o	o	„ „ „ „	
ö	o	„ „ „ „		u	y	„ „ „ „	
ü	y	„ „ „ „					

— над гласным является знаком долготы.

Согласные:

b б
č ч
d д
f ֆ
g г
ǧ велярный спирант =араб. غ
ǧ дж
h придыхание =немец. h
ḫ х
k придыхательный к = груз. ჴ
ḳ абруптивный к = груз. ჯ
l ль (мягкий л)
ɬ л (твердый л)
m м
n н
p придыхательный п = груз. ფ
ṗ абруптивный п = груз. პ
q к увулярный к = араб. ق
r р
s с
š ш
t придыхательный т = груз. თ
ṭ абруптивный т = груз. ტ
v в
z з
j = немецкий j
w = английский w
χ глухой j

g^{i}, k^{i}, $ḳ^{i}$ обозначают палатализованные g, k, ḳ.

ܐ

ܐ *первая буква сирийского алфавита; теперь не произносится. Название —* **ܐܠܦ** ālāp: *числовое значение —* 1. *(Этимологически соответствует араб.* ء, *евр.* א).

|ܒܐ| **ܐܒܳܗܝ** avāhi, avāi *мн.* родители; предки. (*Ср. сир.* **ܐܡܗܐ**, **ܐܰܡܗܳܬܐ**, *араб.* أمهات). *Ед.* **ܐܰܒ** *не употребляется.*

ܐܰܒ *см.* **ܐܰܒ ܒܪ**.

|ܒܕܐ| **ܐܒܕܳܢܐ** odāna гибель, погибель. **ܒܪ ܐܒܕܳܢܐ** блудный сын. (*Ср. сир.* **ܐܒܕܢ**, *евр.* אבד).

ܐܳܒܳܬ ābāt (< *тур.* ebet < *араб.*). *нар.* вечно, вовеки.

ܐܒܕܐܣܬ ābdāst (< *перс.* آبدست) *ж.* уборная; помойная яма.

ܐܰܒܳܐ *см.* |ܒܐ|.

ܐܒܘ ܩܐܣܡ abul-qāsim *муж. и. собст. (*< *араб.* ابو القاسم) Абул-Кāсим.

ܐܒܘܢܐ abūna (< *араб.* ابونا) епископ.

ܐܒܘܪ ābur (< *аз.* абыр) стыд.

ܐܒܘܪܘܬܐ aburūta *ж.* стыдливость.

ܐܒܝܐ āviiā *муж. имя собст. (евр.* אביה) Авия.

ܐܒܝܘܕ aviiud *муж. и. собст.* Авиуд.

ܐܰܒܳܪܐ abāra (< *перс.* آبراه) канава (мельничная).

ܐܒܪܗܡ avrāham, avrām *муж. и. собст. (евр.* אברהם) Авраам.

ܐܒܪܝܫܡ, **ܐܒܪܝܫܡ**, **ܐܒܪܝܫܡ** ābrīsim шелк.

ܐܰܓܳܐ, **ܐܰܓܳܐ** aga, agāia (< *тур.* aga), *мн.* **ܐܰܓܰܠܰܪܝ** agalari (< тур. ağalar) *и* **ܐܰܓܳܝ** agaii господин, хозяин; *ж.* **ܐܰܓܹܝܬܐ** agēta госпожа, хозяйка.

|ܓܠܐ| **ܐܰܓܠܳܐ** giāri, *мн.* **ܐܰܓܠܰܪܳܘܳܬܝ** giārāvāti крыша; плоская крыша дома. **ܒܪ ܐܰܓܠܳܐ** bar igiāri лунатик. (*Ср. сир.* **ܓܠܐ**).

ܐܰܓܰܪ āgiār (< *перс.* اگر) *с.* если, если не.

ادى ādi *то же самое, что* اۇدۇ.

اۇدۇ (< اۋشۇدۇ) adīja, ādı *нар.* теперь, сейчас. مۇدۇ (< مۇ + اۇدۇ) madīja с этого времени, с этих пор.

ئوندۇ, ئۆندۇ (< ئوا + دۇ) *см.* [ئوا].

ئادام ādam *муж. и. собст.* (*евр.* אדם) Адам.

ئۇندا *то же самое, что* ئۇندى.

ئەندى *то же самое, что* ئەندىگى.

[ئىدرا][1] ئىدرا, ئىدرا bıdra, budra *сост.* (ئۇدا гумно + ئۆي дом) гумно. (*Ср. арам.* אדרא, *сир.* ئىدرا).

[ئادار][2] ئادار ādar март (*месяц*). (*Ср. евр.* אדר, *аккад.* addaru, adaru).

ئاۋا āha *указ. мест. ед.* этот, эта, это. مۇنا māha (ئاۋا + مۇ) с этого, с этой; из этого, из этой. دۇنا dāha (ئاۋا + دۇ) этого, этой.

ئاھۋال ahval (< *араб.* احوال *мн.*) *ж., мн.* ئاھۋالاتى ahvalāti состояние, положение; обстоятельство.

ئاھىل ahīl (< *араб.* اهل) *общ.* пожилой, -ая.

ئۇگيا ūgıa неродной, -ая (сын, дочь, мать, отец). ئۇگيا ئوغۇل пасынок. ئۇگيا ئاتا отчим. ئۇگيا ئانا мачеха.

ئۇجاق ūğaḫ (< *тур.* ocak) *ж.* семья; родство; род, поколение.

ئۇدالى ūdali *обычно употребляется вместе с частицами:* بۇيدالى buıdali одно в другое. لۇيدالى luıdali друг на друга; друг за другом. مۇيدالى muıdali вместе. (*То же самое, что* بۇيدالى).

ئاۋاز āväz (< *перс.* عوض < *араб.*) 1. замена, компенсация; 2. оплата.

ئۇھۇ uḫu *муж. и. собст.* Уху.

ئۇسۇلۇ uḫ̣a, uḫča (< *тур.*) 1. нар. столько; настолько; 2. очень много.

ئويۇنباز oıunbaz (< *перс.* اويونباز) шут.

ئالىشقا oliošqa (<*русс.* Алёшка *уменьш. от* Алексей).

ئۇمۇت umut (< *тур.* umut < *араб.*) надежда.

ܐܘܪܡܝܐ ، ܐܘܪܡܝ̈ܐ ürmija, ürmijá *назв. местн.* Урмия (*город и его район на зап. побережье озера Урмии, ныне — Резайе*).

ܐܘܪܡܝܙܢܝܐ urmižnaja житель Урмии, урмиец; *ж* ܐܘܪܡܝܙܢ̈ܝܬܐ urmižnēta урмийка.

ܐܘܪܫܠܡ orišlim, urišlim *г.* Иерусалим (*город в Палестине*). (*Ср. сир.* ܐܘܪܝ̈ܫܠܡ, *араб.* اورشلم, *евр.* יְרוּשָׁלַיִם).

ܐܘܫܩܘܠ , ܐܘܫܩܝ̈ uškol (< *русс.*) школа. (*Ср.* ܡܕܪܫܐ).

| ܐܬ | ܐܬ̈ܐ atūta *ж., мн.* ܐ ܐ atvāti знак; буква. (*Ср. сир.* ܐ ܐ. *евр.* אוֹת, *араб.* آية).

ܐ ܐ ōtaḫ (< *тур.* otak) *ж.* комната.

ܐ ܐ ūtiχ (< *перс.* اوتی) *ж.* утюг.

ܐ ܐ ܐ ܐ avtandil (< *груз.* ავთანდილ) *муж. имя собст.* Автандил.

ܐ ، ܐ ād ād (< *перс., курд.* آزاد, *тур.* azad) *общ.* свободный, -ая; независимый, -ая. ܐ ܐ azadūta *ж.* свобода; независимость.

ܐ ܐ ăždāhā (< *перс.* اژدها) дракон.

ܐ ، ܐ ivängäliun (< *сир.* ܐ) *ж.* евангелие.

ܐ uspenskiχ (< *русс.* Успенский. ܐ ܐ ܐ (19$_{17}$) Успенская церковь.

ܐ ، ܐ usta, ܐ ustad (< *перс., курд.* استاد) мастер.

ܐ *см.* | ܐ |.

ܐ ōka *река* Ока (*в России*).

ܐ ، ܐ uqiānus (< *греч.* ὠκεανός) океан.

ܐ ܐ ܐ ܐ ܐ (Северо-ледовитый океан.

ܐ *см.* | ܐ |. *В некоторых текстах встречаются чисто фонетические написания, вследствие чего смешаны* ܐ *и* ܐ, ܒ *и* ܐ.

ܐ ūri *ж., мн.* ܐ ܐ uravāti ячмень. (*Ср. сир.* ܐ, *араб.* اری).

ܐ ördāk (< *тур.* ordek) *ж.* утка.

ܐ urza (< *курд.* urzi) самец; ܐ ܐ ребёнок мужского пола, мальчик.

ܐ ، ܐ orizon (< *франц.* horizon) горизонт.

ܐ *см.* | ܐ |.

ܐ urija *муж. имя собст.* (*евр.* אוּרִיָּה) Урия.

[ڪۏ] ڪۏ̈ āzil I *спр.* (ڪۏ̈ڰ, -ڪۏ̈, ڪۏ ‖ ڪ-ۏ) идти. *В прош.-сов. употребляется редко; заменяется глаголом* ڪ̈ێڪ; *прош.-сов.* -ڪێڪ *(см.* ڪ̈ێڪ*)*.

ڪۏ̈ڰ azāna, *ж.* ڪ̈ۀ- п. ag. идущий, -ая.

[ڪ] ڪ̈ۀڪ, ڪ̈ۀڪ̣ aḫūna *(по происхождению уменьш. от* ڪ̣*)*, *мн.* ڪ̈ۀڪ̣ۏڪ̣ aḫunvāti брат. *(Ср. сир.* ڪ̣, *уменьш.* ڪ̈ۀڪ̣*)*.

ڪ̈ۀڰ, ڪ̈ۀ ḫāta *ж., мн.* ڪ̈ۀڪ̣ۏڰ, ڪ̈ۀڪ̣ۏ ḫatvāti сестра.

ڪ̣ aḫ, *мн.* ڪ̣ێ aḫi *межд.* ах!, ох! ڪ̣ ڪ̈ێڪ стонать: охать.

[ڪێ] ڪ̈ێڪ, ڪێڪ, ڪێ ḫa, *ж.* ڪ̈ێڪ, ڪ̈ێ gda один, одна. ڪێڪ ڪێڪ по-одному; один за другим, подряд.

ڪێڪ ڪێڪ дважды, в два раза больше, вдвойне. ڪێڪ̣ێڪ̣, ڪێڪ̣ێ ḫåṭiṣər одиннадцать. ڪێڪ̣ێ одиннадцатый, -ая.

ڪێڪ̣ێ ḫadaṛia несколько; довольно много; довольно большой.

ڪ̈ۀڪ̣, ڪ̈ۀڪ̣ *см.* [ڪ].

ڪ̈ۀڪ̈ iḫunga *муж. имя собст.* И-хун-га *(имя китайского мандарина)*.

ڪ̈ۀ āḫaz *муж. имя собст. (евр.* אָחָז*)* Ахаз.

ڪ̣ێ aḫčun *с.* как только *(с ч.* ێ*)*.

ڪ̣ێ aḫči *нар.* только.

ڪ̣ێڪ aḫmaq *(< тур.* ahmak *< араб.)* глупый; глупец.

ڪ̣ێ aḫnan *мест.* I *л. мн. числа* мы. *(Ср. сир.* ڪ̣ێ, ڪ̣ێ̈ڪ, *евр.* נַחְנוּ, אֲנַחְנוּ; *араб.* نحن, *аккад.* nīnu, anīnu*)*.

[ڪێ] ڪ̈ێڪ ḫīna, *ж.* ڪ̈ێڰ ḫīta другой, -ая; второй, -ая. ڪێڪ̈ ḫaṛāṭa. *ж.* ڪێڰ- последний, -яя.

ڪێڰ ڪێڪ ḫarta *пред.* после, потом. ڪێڪ̣ێڰ, ڪێڪ̣ێ *нар.* наконец. ڪ̈ێڪ̣ێڰ ڪ̈ێڪ̣ێ *нар.* в конце концов.

ܐܝܒܢ āḫir (< *араб.-перс.* آخر) ведь! ܐܝܒܢ ܐܡܪܬ ведь я сказал!

ܐܢܕܐ *см.* ܐܢ.

ܐܢܕܐ *см.* ܐܢ.

ܐܢܕܐ *см.* ܐܢ.

ܐܢܬܘܢ aḫtun *личное местоимение второго лица мн. числа* Вы. *Получено от общеарамейского* ܐܢܬ *под влиянием личн. мест. 1 л. мн. ч.* ܐܢܚܢ. (*Ср. сир.* ܐܢܬ, *араб.* انتم *и ж.* انتنّ, *евр.* אתם *и ж.* אתנה, אתן).

ܐܚܬܐ aḫta (< *перс.* آخته) 1. молодое дерево: новопосаженное дерево: 2. мерин.

ܐ aị, eị *межд.* ей!

ܐܝܟܐ ēgia *то же самое, что* ܗܟܐ (*см.*).

ܐܝܕ *см.* [ܐ].

ܐܝܕܡ idmä деверь: *ж.* ܐܝܕܡܬ idämtä, *мн.* ܐܝܕܡܐ idämịäti золовка. (*Ср. сир.* ܐܚܬܐ, ܐܚܡܐ).

ܐܝܘܢ iavn (< *русс.*) *и. собст.* Иван.

ܐܝܒܢܘܫܟܐ ivānuška (< *русс.*) Иванушка (*уменьш. от* Ивана).

ܐܝܒܢܘܫܟܐ *см.* ܐܝܒ.

ܐܙ iz (< *тур.* iz) *ж.* след.

ܐܝ aḫ *преф.* как. ܐܝ ܕ aḫdin как будто, как бы (*см. также* ܐ).

ܕܐ dah *то же самое, что* ܗܕܐ (*см.*). (*Ср. сир.* ܐ).

ܐܟܐ, ܐܟ ēkịa, ikịä где? куда? *Перед* verbum substantivum *часто сокращается в* ܟ kä: ܟ ܐ keli где он есть? где он находится? (*субъект м. р.*). (*Ср. сир.* ܐܟܐ).

ܐܟ куда?

ܡܐܟ откуда?

[ܐ][1] ܐܠ ēla олень.

[ܐ][2] ܐܠܢ ilänä дерево (*Ср. сир.* id., *евр.* אלה, אילן дерево, אלון большое дерево, дуб). ܐܠܢ ܕܚܝܐ дерево жизни. ܐܠܢ ܕܝܕܥ ܛܒ ܘܒܝܫ древо познания добра и зла.

ܐܠ el (< *тур.* el) *ж.* племя: община.

ܐܠܗܐ *см.* [ܐܠܐ].

ܐܠ ēl (*сир.*) господи! (*библ. букв.* боже мой!).

ܐܠܟܝ elči (< *тур.* elçi) посол, посланник.

ܐܠܟܝܘܬܐ elčiiūta *ж.* посольство.

ܐܝܟܐ *см.* [ܐܝ]².

ܐܠܫܕܝ elšadai (<*сир.* < *евр.* אל שדי) Всемогущий Бог.

ܐܡܡܐ *см.* [ܐܡܡ].

ܐܡܐ, ܐܡܡ imän 1. *нар.* когда? ܐܡܡ ܥܕ *нар.* как долго, до каких пор? 2. ܒ ܐܡܡ *с.* когда.

ܐܢܝ ēni, ēniχ *общ.* который. -ая. (*Ср. сир.* ܐܝܢܐ).

ܐܣܬܐ *см.* [ܐܬܐ].

ܐܣܚܩ, ܐܝܣܚܩ isḫaq *муж. имя собст.* (*евр.* יצחק) Исаак.

ܐܣܝܪܐ isāra скала.

ܐܣܡܐ *см.* [ܐܬܐ].

ܐܝܪ̈ ̈ īran *то же самое, что* ̈ ̈ ̈.

ܐܝܪܩ īraq Ирак.

ܐܫܝ išei *муж. имя собст.* (*евр.* ישי) Иессей.

ܐܫܡܥܝܠ išmå'il (*евр.* ישמעאל) *муж. имя собст.* Измаил.

ܐܫܡܥܝܠܝܐ išmåʿiläiå (*евр.* ישמעאלי) измаильтянин.

ܐܬ *см.* [ܐ].

ܐܝܬ̈ ̈ ītä (< *греч.* εἶτα) *нар.* потом, после. (*Ср. сир.* ̈ ̈ ̈).

ܐܝܬܐ *см.* [ܐ].

ܐ̈ ̈ *встречается вместе с предлогами:* ̈ ̈ ̈ lāḫa (*см.*), ̈ ̈ ̈ (*см.*). (*Ср. сир.* ̈ ̈ ̈).

ܐ̈ ̈ ̈ *см.* [ܐ̈ ̈ ̈].

ܐ̈ ̈ ̈ *см.* [ܐ̈ ̈ ̈].

ܐ̈ ̈ akaz (< *перс.* عکاس < *араб.*) фотограф.

ܐ̈ ̈ aḫīn *муж. имя собст.* Ахим.

[̈ ̈ ̈] ̈ ̈ åḫil I *спр.* (̈ ̈ ̈ , ̈ ̈ ̈) кушать, есть. ̈ ̈ ̈ ̈ ̈ ̈ (*парономазия под влиянием сирийского*) кушай! ешь! ̈ ̈ ̈ заботиться. ̈ ̈ ̈ ̈ ̈ ̈ (43₁₂) признал себя наказанным. ̈ ̈ ̈, ̈ ̈ ̈ måḫil II *спр., кауз.* (̈ ̈ ̈, ̈ ̈ ̈ , ̈ ̈ ̈) кормить, питать. (*Ср. евр.* אכל, *араб.* اكل, *аккад.* akâlu).

ܐ̈ ̈ ̈ aḫūla, *ж.* ̈ ̈ ̈ n. ag. обжора.

ледение. ܐܟܝܪ ܒܐܪܥܐ ܠ- заниматься земледелием.

ܐܓܕܡܐ *см.* |ܐܟܪ|.

ܐ *см.* ܠ.

ܐ *см.* ܐ.

ܐܠܐܟܝ ilāki (< *перс.* الاکه) *нар.* особенно.

ܐܠܒܬ albat, ܐܠܒܬܐ albata, ܐܠܒܬܐ halbata (< *перс.* البته, *курд.* هلبت < *араб.*) *нар.* конечно, бесспорно, разумеется.

|ܐܠܗ| ܐܠܗ alāha, āla бог. (*Ср. сир.* id., *араб.* الله, *евр.* אלוה).

ܐܠܗܕܐ älhädä (< *аз.* элаһидда < *араб.*) *общ.* индивидуальный, -ая; специальный, -ая; отдельный, -ая.

ܐܠܝܐ eliia, iliiä *муж. имя собст.* (*евр.* אליה) Илья.

ܐܠܝܗܘܕ iliihūd *муж. имя собст.* Елиуд.

ܐܠܟܣܝ aleksei (<*русс.*) *муж. имя собст.* Алексей.

ܐܠܝܡܠܟ ilimälk *муж. имя собст.* (*евр.* אלימלך) Елимелех.

ܐܠܝܥܙܪ iliāzar *муж. имя собст.* (*евр.* אליעזר) Елиезер.

ܐܠܝܩܝܡ iliāqim *муж. имя собст.* (*евр.* אליקים) Елиаким.

ܐܠܚܒܝܠ åhilqârsâ *сост.* (ܚܒܝܠ коварный + ܐܠ) дьявол.

ܐܟܠܬܐ halta n. act., *ж.* еда.

ܒܥܝ ܐܟܠܬܐ забота.

ܐܟܠܬܡܐ haramša *ж., сост.* (ܐܟܠ есть, кушать + ܐܡܫ вечер) ужин.

ܡܝܒܠܬܐ mihaltâ *ж.* пища, еда; корм.

ܡܐܟܠܬܐ mâhâltâ n. act., ж. кормление, питание.

|ܐܟܡ| ܐܟܡܐ, ܟܡܐ kümä *ж.* ܐ- черный, -ая; *мн.* ܐܟܡܝ kümi траур. (*Ср. сир.* ܐܟܡܝ).

ܐܟܡܝܢܝܬܐ, ܟܡܝܢܝܬܐ kümnäiä, *ж.* ܐ- 1. чернова́тый, -ая; 2. брюнет, брюнетка.

ܐܟܝܡܐ, ܟܝܡܐ kimä, *ж.* ܐ- почерневший, -ая; законченный, -ая.

|ܐܟܪ| ܐܟܪܐ äkiärä земледелец, крестьянин. (Ср. евр. אכר, *сир.* id., *аккад.* ikkaru).

ܐܟܪܕܐ äkiärädär (< ܐܟܪܐ + *перс.* دار) земледелец, земледашец.

ܐܟܪܕܐܪܘܬܐ äkiärdärütä *ж.* зем-

𒀀𒇷𒁀𒈬𒊑𒀀𒈾 aliksandrus *муж. имя собст.* (<*греч.* Ἀλέξανδρος) Александр. (*Сир.* id.).

[𒀀𒇷] 𒀀𒇷𒌓 îlül сентябрь (*название месяца*). (*Ср. сир.* id.).

𒀀𒇷𒁍 almaṣ (<*араб.* الماس) алмаз, бриллиант.

[𒀀𒇷] 𒀀𒇷𒁍 ḭla *ж.* ребро.

[𒀀𒇷]¹ 𒀀𒇷𒁍 älpä тысяча.

[𒀀𒇷]² 𒀀𒇷𒁀 äläp *название буквы* 2. 𒀀𒇷𒁀𒌓 äläp-bit (*название первых двух букв сирийского алфавита*) алфавит, азбука.

𒀀𒇷𒁍 *см.* 𒀀𒇷𒁍 𒄿.

𒀀𒇷𒁍 , 𒀀𒇷𒁍 *см.* [𒀀𒇷].

𒀀𒇷𒁍 *см.* [𒀀𒇷].

𒀀𒇷𒁍 ambar (<*тур.* ambar <*перс.* انبار) *ж.* амбар: склад.

𒀀𒇷𒁍 āmāk (<*тур.* emek) *ж.* заслуга. 𒀀𒇷𒁍 𒄿𒁍 заслуженный, -ая.

𒀀𒇷𒁍 āmun *муж. имя собст.* (*евр.* אָמוֹן) Амон.

𒀀𒇷𒁍 āmus *муж. имя собст.* (*евр.* עָמוֹס) Амос.

𒀀𒇷𒁍 *ошибочно вместо* 𒀀𒇷𒁍, *см.* [𒀀𒇷].

𒀀𒇷𒁍 *см.* [𒀀𒇷].

[𒀀𒇷] 𒀀𒇷𒁍 āmen (*сир.*) аминь! (*ср. евр.* אָמֵן).

𒀀𒇷𒁍 emin доверие. 𒀀𒇷𒁍 𒄿𒁍 доверяться (*с ч.* 𒄿).

𒀀𒇷𒁍 hāmin *II сир.* (*по происхождению каузатив глагола* 𒀀𒇷, где 𒁍 h *признак породы*) (𒀀𒇷𒁍 , 𒀀𒇷𒁍 , 𒀀𒇷𒁍) верить (*с ч.* 𒄿).

𒀀𒇷𒁍𒌓 mhumna (*по образованию причастие страд. залога каузативной породы;* 𒁍 *— признак породы,* 𒌓 *— признак причастия*) верный: *ж.* 𒀀𒇷𒁍𒌓 mhumnta верная.

𒀀𒇷𒁍𒌓 mhumnūta верность. 𒀀𒇷𒁍𒌓 верно.

𒀀𒇷𒁍𒁍 heimanūta *ж.* вера.

𒀀𒇷𒁍𒁍 𒄿 неверие.

𒀀𒇷𒁍 hamin *нар.* истинно, действительно; как раз, именно. 𒀀𒇷𒁍 haminäna. *ж.* 𒀀𒇷 верующий, -ая.

𒀀𒇷𒁍𒁍 imprātur (<*русс.*) император.

ءمءا | ءمءا amur I *ср.* (ءمءا -ءمءا, ءمءا) говорить, сказать.

ءمءاءا amana ж. ءا- п. ag. говорящий, -ая.

ءمءاءاج mumra высказывание, выражение.

ءمءاءا amika Америка.

ءمءاءاج ءمءاءا американский вайфу.

ءمءا см. | ءمءا |.

-ءا in *пост.* осн.

ءمءا inä с по. однако (< -ءا + ءا *определительная частица*).

-ءا ilä с=ءمءا (< -ءا + ءا).

-ءا än *усеченная форма мест.* ءمءا (см.).

ءمءا āna *лич. мест.* I *л. ед. числа* я.

ءمءا āni *указ. мест.-лич. числа* эти.

ءمءا см. ءمءا.

ءمءا ängä (< *ав.* әнк) честь.

ءمءاءا indiana ничего; ничуть.

ءمءاءاج ءمءاءا ничей.

ءمءاءا ändrijus *муж. п. собст.* (< *греч.* Ἀνδρέας) Андрей. *(Сар. id.).*

ءمءا *то же самое, что* ءمءا (см.).

ءمءا замышлять.

ءمءا änix (< ءمءا) *имя мест.* III *л. мн. числа* они.

ءمءا ämäm (< *араб.* ءمءا) подарок, награда.

ءمءا | ءمءا, ءمءا näša человек, мужчина. ءمءا ءمءا сельский житель, крестьянин.

ءمءا barnäša *п. собст.* человек (< ءمءا + ءمءا сын).

ءمءا, *ж.* ءمءا at *имя мест.* II *л. ед. числа* ты.

ءمءا *см.* ءمءا.

ءمءا äsä *муж. п. собст.* (*ср.* ءمءا Аса.

ءمءا asa *груш. Сар.* id.

ءمءا asbap (< *тур.* ءمءا «*араб.*) инструмент, орудие, оружие.

ءمءا äsüṭa (< *араб.* ءمءا) растяпа. ءمءا ءمءا бедный сын бедных.

ءمءا *то же самое, что* ءمءا.

ءمءا *то же самое, что* ءمءا.

ءمءا äsüṭäjï (< *греч.* Ἀσσυρία) I. *то же самое, что* ءمءا (см.)

2. ассирец, житель Ассирии. (*Cup.* id.).

ኣሸዓይ *см.* ኣሸዓ.

ኣስኪላይ istla (< *араб.* إسْتَرْ) одежда. (*Cup.* id.).

ኣስዒ *см.* ኣሰ|.

ኣስዓይ *см.* ኣሰ|.

ኣስኩላይ iskülāja (< *араб.* إسْكُولَة) ученик, учащийся. (*Cup.* id.).

ኣስኩላይ iskulāja roman (*Cup.* id.).

ኣስፓሃይ ispāhan < Исфаган

ኣስፓጋይ ispāga (< *араб.* إسْبَاغ) ж. гробница (*Cup.* id.).

ኣሰ፡ ኣሰ፡ *см.* ኣሰ፡ ኣሰ፡ ኣሰ፡

אפּאָריזם aporizm (< *русс.*) афоризм.

אפּשר *см.* [אפשר].

אפּשר *см.* [אפשר].

אפֿריקע, אפֿרִיקע aprīka Африка.

אפֿרתה äpärtä *назв. местн.* (< *евр.* אפרתה) *город* Ефраф (*обычно называемый Вифлеемом*).

אפֿרתּאיִש äpärtäjä ефрафянин.

אפֿרתּי *см.* אפֿרתה.

אפֿתּאפּע äptäpä (< *перс.* آبتابه) *ж.* рукомойник.

אַזאַר äsar (< *аз.* азар) эпилепсия, падучая. אַזאַר קרענק эпилептик, страдающий падучей болезнью.

אקבאל iqbal (< *араб., перс.* اقبال, *тур.* ikbal) *ж.* судьба, рок. אקבאל קרענק счастливый, -ая.

אקונומיע iqunumija (< *русс.*) экономия.

אקונומיעאיִש iqunumijaja, *ж.* -ש- экономический, -ая.

[אקל] אַקלע aqla *ж., мн.* אַקלאַטי aqlāti, אַקלי aqli нога. אַקלדיק беременная. אַקלדיקייט

جِبْ треножник. جِبْ كِيتْكِ становиться на дыбы.

عَرَبَانَا arabāna (< *араб.* عربانة) *ж.* арба; телега.

[ذهب] ذَهَبْ *см.*

[ذهب] ذَهَبْ *см.*

[ذهب] ذَهَبْ *см.*

[ذهب] ذَهَبْ *см.*

[ذهب] ذَهَبْ *см.*

[ذهب] ذَهَبْ *см.*

ذَهَبْ irvana милостыня. (Ср. ذَهَبْ).

ذَهَبْ ärzibāni *прил.* (*по происхождению и. сущ. во мн. числе ед.* ذَهَبْ < *курд.* ارزیب) вокруг (*часто с последующим словом связан относительной частицей* ذَهَبْ).

ذَهَبْ ärzän (< *перс.* ارزان) дешевый, -ая; дешево.

ذَهَبْ ärzin *отым. II спр.* < ذَهَبْ (ذَهَبْ, ذَهَبْ...) удешевиться, стать дешевым.

[رشا] رَشَا urha *ж.*, *мн.* رَشَاوَاتِي urhavāti дорога, путь.

رَشَا arha гость.

ԱՐԱՐ *см.* [ար].

ԱՐԱՐՈՂ *см.* ԱՐԱՐ [ար].

[արգ] ԱՐԳԻ ärgiä лев.

ԱՐԳԻՒ *эс.* ärgiu львица.

ԱՐԴԻԿ ärdik (< *фр.* arctique) Арктика.

ԱՐԱԼԻՔ äräliǰ (< *тур.* aralık) средняя часть, середина. ...Ի ԱՐԱԼԻՔ *пред.* среди, посередине.

ԱՐԱՄ äram *муж. имя собст.* (*евр.* אֲרָם) Арам.

ԱՐՄԱՒԻՐ ärmävir *г.* Армавир.

ԱՐՄԱՏ *см.* [արմ].

ԱՐԻՄՆԻԱ ärimniia Армения.

ԱՐԻՄՆԱՑԻ ärimnäiä армянин; *эс.* ԱՐԻՄՆԱՑԻՒ ärimnäiu армянка.

ԱՐԱՆ iran Иран.

ԱՐԱՆԱՑԻ iranäia иранец, перс; *эс.* ԱՐԱՆԵՑԻ iranēta иранка, персиянка.

[արդ] ԱՐԴԻ årå *эс., мн.* ԱՐԴԱՔԻ åråti земля.

[արբ] ԱՐԲԵԼ ärıq I *спр.* (ԱՐԲԱՑԱ, -ԱՐԲԵՍ, ԱՐԲԱՒ) плевать.

ԱՐԲԱՍԱՑԱ ruqta *эс.* плевок; слюна. (*Ср.* ԱՐՏԱՍՈՒՔ [արտ]).

ԱՐՏԱՒԱԶԴ artem *муж. и. собст.* Артем.

ԱՐՁ iš *межд.* смотри! во!

ԱՇԿԱՐԱ aškära (< *перс.* آشکارا) ясный, -ая; явный, -ая; очевидный, -ая; известный, -ая. ԱՇԿԱՐԱ ԱՆԵԼ делать очевидным, явным; выявить. ԱՇԿԱՐԱ *нар.* явно, ясно.

ԱՂԱՂԱՅԻՍ *см.* [աղա].

ԱՂԱՅԻ išäia *муж. и. собст.* (*евр.* יְשַׁעְיָהוּ) Исая.

ԱՇՊԱԶ ašpaz (< *перс.* آشپز) повар.

ԱՇՊԱԶԱՆԱ ašpaẓāna (< *перс.* آشپزخانه) кухня.

ԱՇՔԱՐ išqap (< *русс.*) шкаф.

ԱՇԱՐԱԹ išārat (< *перс.* اشارت < *араб.*) *эс.* намёк. ԱՇԱՐԱԹ ԱՆԵԼ намекать. ԱՇԱՐԱԹԱԿԱՆ ԱՂԱՂԱՅԻՍ делать намёк.

ԱՇԽԱՐ[1] *см.* [աշխ].

ԱՇԽԱՐ[2] *см.* [աշխ].

ԱՇԽԱՐՀ *см.* [աշխ].

ԱՇԽԱՐՀԱԿԱՆ *см.* [աշխ].

орудийного и местного падежей, пред. с *и* в. (*Ср. евр.* ב, *араб.* ب, *сир.* ܒ); 2. *глаголным формам придает конкретность: образует наст.-конкретное и прош.-несов.-конкретное глаголов* I *спр.*

ڊِ bē, bi (<*перс., курд.* بـی) *отрицательная частица* не, без.

ڊِڊَڊ *см.* [ڊڊ].

ڊِڊَڊ bēhad (< *перс.* بـی حد) безграничный, -ая: безгранично. (*Ср. здесь же* ڊَڊ).

ڊِڊُڊ bēhuš *см.* ڊَڊُڊ.

ڊِڊَڊِڊ *см.* ڊِڊَڊِڊ.

[ڊِڊ] ڊِڊَڊ bizä, *мн.* ڊِڊَڊِڊ bizāzi грудь; сосок.

ڊِڊِڊ bāzbiz II *спр.* (ڊِڊِڊِڊ, ڊِڊِڊِڊ,...) идти потоком (*молоко из сосков коровы*); капать (*вода*).

ڊِڊَڊ bēkep (< ڊِ + ڊَڊ) 1. недовольный, -ая; 2. нездоровый, -ая; 3. сердитый, -ая. ڊِڊَڊ ڊَڊِڊ обиделись.

ڊِڊَڊِڊَڊ bekepūta *ж.* 1. нездоровье, недомогание; 2. сердитость; 3. обида.

ڊِڊَڊَڊ besōda (< ڊِ + ڊَڊَڊ) неохотно (*ср.* ڊَڊَڊ).

ڊِڊَڊ, ڊِڊَڊَڊ besāma (< ڊِ + ڊَڊ, ڊَڊَڊ) бесправный, -ая (*см.* ڊَڊ).

ڊِڊَڊَڊِڊ besarišta (<*перс.* بی سر رشته) 1. *и. прил., общ.* неумелый, -ая; 2. *нар.* неумело.

[ڊڊ] ڊِڊَڊ bĭtä колодец; яма.

ڊِڊَڊَڊ berahmi (<*перс.* بی رحمی) безжалостный, -ая.

[ڊڊ] ڊِڊَڊ bĭšä, *ж.* ڊِڊَڊ- 1. злой, -ая; лукавый, -ая; 2. чёрт. ڊِڊَڊِڊ bišūtä *ж.* лукавство; злость.

ڊِڊَڊِڊ bištä *ж.* злость.

ڊَڊَڊ bāba (<*тур.* baba), *мн.* ڊَڊَڊَڊ babavāti отец.

ڊَڊَڊ bābel *назв. местн.* (*евр.* בבל) Вавилон.

ڊِڊَڊَڊ *см.* [ڊڊڊ].

ڊِڊَڊَڊ bagdad *г.* Багдад.

ڊِڊَڊَڊ *см.* [ڊڊڊ].

ڊِڊَڊَڊ baǧča (< *перс.* باغچه) *ж.*, *мн.* ڊِڊَڊَڊِڊ baǧčāni сад.

[ڊڊڊ] ڊِڊَڊَڊ bägĭrä, *ж.* ڊِڊَڊ- худой, -ая.

ڊِڊَڊ bāǧir (< *аз.* бечәрмәк) II *спр.* (ڊِڊَڊِڊ, ڊِڊَڊِڊ, ڊِڊَڊ)

воспитывать; выдрессировать.

ܒܕ bäd (< *перс.* بد) плохой, -ая (*обычно в составных словах*).

ܒܕܚܝܪ bädher (< *перс.* بدخیر) *общ.* бесполезный, невыгодный, -ая. ܒܕ ܐܝܟ ܒܕܚܝܪ (98$_{20}$) зловеще.

ܒܕܚܨܬ bädhasiat (< *перс.* بدخاصیت) *и. прил., общ.* с плохим характером; с плохим нравом.

ܒܕܠ bädal (< *перс., араб.* بدل)

ܡܒܕܠ ... mbädal *пред.* вместо, взамен.

ܒܕܢܨ bädnäfs, bädnös (< *перс.* بدنفس) *общ.* обжора; ненасытный, -ая.

ܒܕܢܨܣܘܬܐ bädnäfsütä, bädnösütä *жс.* обжоретво, ненасытность.

ܒܕ *см.* [ܒܝ].

ܒܣ, ܒܐ bäs 1. *пред.* (< *араб.* بحث) о, об (*с ч.* ܒ); 2. *ошибочно вместо* ܒܐ.

[ܒܐ] ܒܐܬܐ bäta свет.

ܒܐܬ ܒܐܬܐ светло.

ܒܪܢ bärin *отым.* < ܒܐܬܐ, II *спр.* (ܐܒܐܬܐ, ܐܒܪܐ, ܒܪܢ) осветить, светить.

ܐܒܐܬܐ чтобы осветить.

ܒܪܢܐ barāna, *жс.* ܒܪܝܬܐ светлый, -ая; освещающий, -ая.

ܐܫܬܒܗܪ štōhir II *спр., рефл. кауз.* (ܐܫܬܒܗܪ, ܐܫܬܒܗܪ, ܐܫܬܒܗܪ) гордиться.

ܫܘܗܪܐ šuhāra гордость.

ܒܪ *см.* [ܒܐ].

[ܒܒ] ܒܒܝܠܬܐ bibiltä *ж., мн.* ܒܒܝܠܬܐ bibiliāti зрачок. (*Ср. сир.* ܒܒܐ).

ܒܘܓܕܝܗܢ bugdīhan богдыхан.

ܒܘܕܐܠܐ budāla (< *тур.* budalal) дурак, дура; идиот.

ܒܘܕܟܨܝ budkači (< *русс.* будка *и тур.* ci) будочник.

ܒܘܕܘ то же самое, что

ܒܘܕܘ, *см.* [ܒܕ].

ܒܘܫܒܐ bushba (< *аз.* бузхана) *жс.* ледник.

ܒܘܙܡܐ büzmä (< *аз.* бузмə) *жс.* складка, сборы.

ܒܘܗܬܢ buhtan (< *араб.* بهتان) *жс.* клевета. ܒܘܗܬܢ ܒܗ клеветать, наклеветать.

ܒܘܟ *см.* [ܒܟ].

ܒܘܫܒܐ bojahāna (< *тур.-перс.*

boyahane) *ж.* красильная.

ﺑﻮﻳﺎﺟﻰ boiaǧančí (<*тур.* boyahanci) красильщик.

ﺑﻮﭼﻜﺎ bočka (<*рус.*) *ж.* бочка.

ﺑﻮﺩﺍ *см.* [ﺑﺪﺍ].

ﺑﻮﻛﺎ *см.* [ﺑﺪﺍ].

ﺑﻮﻟﺒﻮﻝ bülbül (< *перс.* بلبل) *ж.* соловей.

ﺑﻮﻟﻐﺎ *см.* [ﺑﻠﻎ].

ﺑﻮﻟﻮﻧﻴﺎ bulūṇa (<*греч.* βουλευτής) советник; член городской управы.

ﺑﻮﻟﻮﺭ bulur (<*тур.* billûr, *араб.* بلّور) хрусталь.

ﺑﻮﻟﻘﻰ bulqi (<*русс.*) булка.

ﺑﻮﻟﺸﻮﻳﻚ bolševiq (<*русс.*) большевик.

ﺑﻮﺵ *см.* [ﺑﺶ].

ﺑﻮﺳﭙﻮﺭ , ﺑﻮﺳﭙﻮﺭﺟ buspur (<*курд.*) *общ.* 1. помощник, помощница; 2. полезный, -ая.

ﺑﻮﺻﺎ *см.* [ﺑﺼﺎ].

ﺑﻮﺭﺟﻰ bürgi (<*тур.* burgu) бурав.

ﺑﻮﺭﺩﻮ bordo (<*русс.*) бордо (*цвет*).

ﺑﻮﺷﺎ *см.* [ﺑﺸﺎ].

ﺑﻮﺭﻟﺎﻕ burlaq (<*русс.*) *м.* бурлак.

ﺑﻮﺭﺍﻥ būran (<*тур.* buran) *ж.* буран, метель.

ﺑﻮﺭﮊﻭﺍﺯﻳﺎ buržuazija (<*русс.*) буржуазия.

ﺑﻮﺵ buš (< *перс.* بیش) более.

ﺑﻮﺵ ﺑﻮﻳﻮ больше. ﺑﻮﺵ ﺑﻴﻜﻰ менее, меньше; ﺑﻮﺵ ... ﺑﻴﻜﻰ ... более..., чем...

ﺑﻮﺕ but (<*курд.* بو + *ассир.* ﺑ) *пред.* о, об, про, ради. ﺑﻮﺕ ﺷﻴﺎ поэтому, по этой причине. ﺑﻮﺕ ﻫﻮ *или* ﺑﻮﺕ ﻫﻮ потому, по той причине.

ﺑﻮﺗﻮﻝ butul (< *перс.* بوتل) бутыль, бутылка.

ﺑﻮﺗﺎ bütä (< *перс.* بوته) *ж.*, *мн.* ﺑﻮﺗﺎﺗﻰ bütäti куст.

ﺑﺎﺯﺍ bāza (< *перс.* باز) сокол.

ﺑﺎﺯ *см.* [ﺑﺰ].

ﺑﺎﺯﺑﺎﺯ *то же самое, что* ﺑﺎﺯﺑﺰ, *см.* [ﺑﺰ].

[ﺑﺰ] ﺑﺎﺯ bāzi I *спр.* (ﺑﺎﺯﺧﺎ , ﺑﺎﺯ , ﺑﺰﺑﺰ) продырявить, сделать дырку. ﺑﺎﺯﺑﺰ bāzbiz II *спр.*, *инт.* (ﺑﺎﺯﺑﺰﻳﺎ,

-بزبزه . بزبزه) колоть.

بزبزه buzbizā *ж.* بز- *прич.* проколотый. -ая.

بزه bizā, *мн.* بزغزه bizāzi ыра: гупло: нора.

بزقاسی بزاسی bāzāqāsi *сост.* (< بزا пролмрявливаю щий -← بزمی дерево) лятел.

بزبزه *то же самое, что* بزبزه *(см.)*.

بزات bāzāt (< *перс.* بزدات) *общ.* пронырa.

بزار bāzār (< *перс.* بازار, *аз.* базар) рынок, базар *(то же самое, что* بزمی*)*.

بزغان bazgān (< *перс.* بازرگان) купец.

بهاو bhav (< *аз.* бухов) канат: ень.

بسمی *см.* | بسد |.

| بسل | بیل, بیل bāḫil II *спр.*, *инт.* (بهیل, بسهیل, بسهیل · بیل) завидовать.

بیلنا bahilana, *ж.* بی- п. ag. завистливый, -ая.

بیلنوتا bahilanūta *ж.* зависть.

بسدمی *см.* | بسد |.

| بسد | بسد barḫis (< بسد) II *спр.*, *инт.* (بسهیل, بسهیل, بسهیل · بسد) мешать, помешивать.

بسدمسا baḫusta *ж.* большая деревянная ложка, ковш.

| بهبا | بهبا bāḫāta (< بهبا) искра. *(Ср. сир.* بهبا *и* بهبا*)*.

بهبا *см.* | بهبا |.

بهبهبا *см.* | بهبا |.

بهبهبا *см.* | بهبا |.

| بهبا | بهبا bāṭil II *спр.*, *инт.* (بهبهبا, بهبهبا, بهبا · بهبا) 1. бездельничать; 2. прекращать работу (16_{18}).

بهبا huṭil. *ж.* بی- buṭiltā *прич.* запрещенный; -ая.

بهبا bāṭiltā, *ж.* بی- бездельник, -ца.

بهبهبا bāṭiltūta *ж.* 1. безделие: 3. греховность.

بهبهبا bāṭāltā в. act. *ж.* безделье.

| بهبا | بهبا bāṭin I *спр.* (بهبا, بهبا · بهبا) ... запременеть.

сир. ܒܝܢ, *евр.* בין, *араб.* بين.

ܡܒܝܝܢ mäbiin II *спр., каус.* (ܐܬܒܝܢ, ܐܬܚܙܝ, ܡܚܝܐ) появиться, показаться: виднеться.

ܒܝܢ binä *ж. вид.* ܐܬܒܢ ܒܝܢ ܒܒ ܒܝܢ (*94*$_{31}$) невозмутимо.

ܒܝܬ | ܒܝܬܐ, ܒܝܕܐ bitä *м.*, *мн.* ܒܝܢ biii яйцо.

ܒܝܦܠܓܐ bipälgiä *сост.* (< ܒܝܬ между и ܦܠܓܐ половина) *нар.* в середине, посередине. (*Ср.* | ܒܦܠܓ |).

ܒܝܟܝܬ *то же самое, что* ܒܝܬܟܝܬ.

ܒܝܬܚܙܐ *см.* | ܚܙ |.

ܒܝܬܚܙܐ *см.* | ܚܙ |.

ܒܝ *см.* | ܡ |.

| ܒ | ܒܝ bēta *м.*, *мн.* ܒܐ bāti, ܒܐܬܐ bätvāti, *st. cs.* ܒ (*употребляется только в именах сост. и специфических выражениях*) дом. ܒܝܬܣܝܪܐ bitäsirä зак-

ܒܝܕܢܐ беременная: стельная (*корова*).

ܒܝܕܢܬܐ ptintä *прич. ж.* беременная.

ܒܝܕܢܘܬܐ ptänä беременность.

ܒܝ biia (*с последующей ч.* ܒ) *то же самое, что* ܒ ܒܝ.

ܒ ـ ܒܝ biia-bi *пред.* вдоль.

ܒ ـ ܒܝ ܒ ܒܒܘܬ ܒܝ вдоль склона горы.

ܒܝ *то же самое, что* ܒܝܕ.

ܒܝܕ bit (< *ч.* ܒ + ܝܕ рука) *пред.* посредством, через. (*Ср. сир.* ܒܝܕ).

ܒܝܕܩ baidag (< *перс.* بیداق) знамя.

ܒܝܘ biiu *см. ч.* ܒ . ܝ .

ܒܝܙ biz (< *mvp.* biz) шило.

ܒܝܡ *см.* | ܡ |.

ܒ | ܒܐ bī (*ж.* ܒ-*а*) *встречается в именах составных, как* ܒܝܬܐ (*см.*) *и с ч.* ܠ *в виде* ܒ.

ܒ , ܒܠ bil, bil *пред.* (< ܒ + nota dativi ܠ) между.

ܒܝܢ между ними. ܒ ܟܠ ܒ включая всех; вообще. (*Ср.*

люченне; плен. ܒܝܬ ܠܐܘܝ bit lēvi дом Левн. ܒܝܬ ܠܚܡ bit liḥim *назв. местн.* Вифлеем. ܒܝܢܝܣܢܝ binisāni весна. ܒܝܬ ܒܛܝܢܝܐ biṭâniâ *назв. местн.* Вифания. ܒܝܬ ܩܒܘܪܐ bitqūra, ܒܝܬ ܩܒܪܐ bitqōra *сост.* могила (ܒܝܬ дом + ܩܒܘܪܐ, ܩܒܪܐ могила); *мн.* ܒܝܬ ܩܒܪܐ bitqōri, ܒܝܬ ܩܒܪܘܬܐ bitqoravāti кладбище. ܒܝܬ ܪܓܘܬܐ bit rigūta дом рабства. ܒܝܬ ܫܪܝܪܐ bitšrāiâ жилище.

ܒܓܘܪܬܐ *то же самое, что* ܒܓܠܡܠܟܬܐ.

[ܒܓܐ] ܒܟܐ bāḫi I *спр.* (ܒܟܝ, ܒܟ, ܒܟܒ) плакать.

ܒܟ *см.* ܒ.

[ܒܓܪ] ܒܘܟܪܐ buḫra первенец.

ܒܓܬܐ baḫṭa (< *курд.*), *мн.* ܒܓܬܬܐ baḫṭāti, st. cs. ܒܪ (*встречается только в и. сост.*) женщина; жена.

ܒܓܒܒܐ bagbāba *сост.* (ܒܪ+ܒܒܐ отец) мачеха.

ܒܓܡܠܟܬܐ bagmalka *сост.* (ܒܪ + ܡܠܟܐ царь) царица.

ܒܐܠܐ bālä 1. разум; память; внимание; 2. мнение. ܒܘܥܬ

ܒܟ *см.* ܒܘܥܬ [ܒܥܐ].

ܒܠܒܟ *см.* [ܒܠܒܟ].

ܒܠܒܝܣ bâlbiṣ II *спр.* (ܐܒܠܒܝܣ, ...ܒܠܒܝܣ, ...) блестеть, сверкать (*глазами*). (*Ср. араб.* بصبص).

[ܒܠܓ] ܒܐܠܝܓ bālig I *спр.* (ܒܐܠܓ, ...ܒܠܓ) заниматься (*к.-л. делом*); быть занятым. (*Ср. араб.* بلغ). ܒܠܒܠܐ ، ܒܓܒ (85$_{17}$) занялись баранами.

ܒܘܠܓܢܐ bülgānä дело; занятие.

ܒܐܠܐܕ bāläd (< *перс.* بلد) *общ.* опытный, -ая; знающий, -ая

ܒܐܠܐܕܟܝ bäläḏči (< *аз.* бələдчи) проводник, гид.

ܒܠܗ bilha *жен. и. собст.* (*евр.* בִּלְהָה) Валла.

ܒܠܒܐ *см.* [ܒܠܒ].

ܒܠܐ, ܒܠܗ *см.* [ܒܠܐ].

ܒܠܒܐ *см.* [ܒܠܐ].

мятый, измятый, -ая.

ܒܠܣܬܐ blasṭa II act., *ж.* избиение.

[ܒܠܕ] ܒܶܠܕ bå̈ḷi I *спр.* (ܒܠܥܐ, ـܒܠܕ , ـܒܠܒ) глотать.

ܒܠܘܒܐ bå̈ḷūva *м.*, ܒܠܘܒܬܐ bå̈ḷūta *ж.*, *мн.* ܒܠܘܒܬ̈ܐ bå̈ḷuiå̈ṭi глотка; горло.

[ܒܠܩ] ܒܶܠܩ bå̈liq I *спр* (ܒܠܩܐ , ـܒܠܩ , ـܒܘܩ) пристально смотреть. (*Ср. сир.* ܒܠܩ).

ܒܠܺܝܩܐ blīqa, *ж.* ـܐ *прич.* изумленный, ая; пристальный (*взгляд*).

ܒܶܠܩܺܝܛ bå̈ḷqiṭ II *спр.* (ܒܠܩܛܐ, ـܒܠܩܺܝܛ , ـܒܠܩܺܝܛ) блестеть, сверкать. ܒܠܩܺܝܛ ܥܰܓ ܒܥܝܢ слепнуть от блеска.

ܒܰܡܒܶܝ bambei *г.* Бомбей (*в Индии*).

ـܒܘܒ *см.* ـܒܒ.

ـܒܘܟ *см.* ـܒܟ.

ܒܺܝܢܐ binä мысль; замысел. ܒܰܢ ܒܺܝܢܐ задумать; замышлять.

ܒܰܢܐ bana (< *араб.* بنّاء) каменщик.

ـܒܘܣ *см.* ـܒܣ.

ـܒܘܥ *см.* ـܒܥ.

ـܒܘܩ *см.* ـܒܩ.

ـܒܘܩ *см.* ـܒܩ.

ـܒܘܩ *см.* ـܒܩ

| بث | بَڂ bâi (I л. мн. بَڂْنَ | I спр. (بَڂْنَ , بڂ , بث |

1. хотеть, желать; 2. нравиться. بڂ چ нужно, необходимо (=بڂ مِنّ).

بَڂْنَا bāiānā, ж. بَڂ_ п. ag. 1. желающий, -ая; жаждущий, -ая; 2. ищущий, -ая.

بَڂْنَا см. | بث |.

بڂْتَ см. | بث |.

بڂَ см. | بث |.

بَڂْ ba'ịs (< араб. بَاعِث) повод: причина, мотив.

| بث | بڂْتَ bịra ж. крупный рогатый скот.

بڂَ см. | بث |.

بِڤْلَا см. ڤْلَا | ڤلا |. (ср. также بِڤْلَا, ڤْلَا).

بَڂْ см. | بڂ |.

بَسْمَا bāsmā (< мур. basma) ж. печать. بَسْمَا حَفَا печатать книгу.

بَسْمَاچِ bāsmāčí (< мур. basmaci) печатник: работник типографии.

| بث

говорится мужчине. بَڂْ

بَڂْجِتْ bōịet bāsiintä! говорится женщине, بَڂْ

بَڂْتُن avītun bāsīmi! говорится многим.

بَسِيمُوتَا bāsimūtä ж., мн.

بَسِيمُيَاتِ bāsimuịāti удовольствие; любовь.

بِسِنَا bisinä лалан.

بَسْمَانَا bāsmānä, ж. بَسْ_ п. ag. лечащий, -ая: лечебный, -ая.

مَپْسِمَانَا mäpsimänä, ж. بَسْ_ п. ag. приятный, -ая.

| بث | بِسْرَا bịsrâ, busra мясо.

بِسْتَا bistä (< курд. ـــــــا) общ. дружескии, -ая.

بِسْتَيُوتَا bistäịūtä ж. дружба: близость, фамильярность.

بِسْتَيْتِ подружески: фамильярно.

بِسْتَانَا bisṭāna (< перс. بستان) огород: бахча.

بِڂَ см. | بث |.

بِڂْبِڂْ см. بِڂْبِڂْ.

بَڂْ bâz муж. и. собст. (ест. ЙУЭ) Вооз.

ܒܣܡܝܬܐ bāsmiṯa *отым.* < ܒܣܡ II *спр.* (ܒܣܡ · ܡܒܣܡ · ܡܬܒܣܡ) печатать.

[ܒܣܪ] ܒܣܰܪ bāsir I *спр.* (ܒܰܣܪ , -ܒܣܶܪ , ܒܣܘܪ) 1. уменьшаться; 2. беднеть.

ܐܰܒܣܶܪ māpsir II *спр., каус.* (ܐܰܒܣܪ , -ܒܣܪܘܢ , ܒܣܪ) уменьшать.

ܒܺܝܣܽܘܪ bīsur *и. прил.* низкий, -ая (*о качестве человека*).

ܙܥܘܪܝܬܐ zʿūrīṯa *ж.* мелкий, -ая; маленький, -ая.

ܒܣܘܪܘܬܐ bāsurūṯa *ж.* неполноценность.

ܒܰܩܘܙܳܒ baqūzov Бакузов (*современный ассирийский писатель*).

ܒܣܡܘܬܐ *см.* ܒܣܡܝܬܐ.

[ܒܥܪ]¹ ܒܥܶܪ biʿra. buʿra. *мн.* ܒܥܪܳܬܐ biʿrāṯa стадо. ܒܥܪܬܝ ܕܥܒܕܝ ܒܥܶܪ стадо мышей.

[ܒܥܐ]² ܒܥܶܐ bāʿi II *спр.* (ܒܥܐ , ܒܥܝ , ܒܥܶܐ) спрашивать, попрошать.

ܒܥܝܬܐ buʿya, *ж.* ܒܥܝܶܢ buʿyāni *по происхождению уменьш. от* ܒܥܶܐ, *который имеет* s st. emph. *не употребляется.* (*Ср.* ܙܥܘܪ).

ܒܥܳܐ buʿā *ж.* просьба.

ܒܥܺܝܪ bīʿir *и.* 1. бык; 2. самец

(ܒܪܐ · ـܒܪ , ـܒܪܝ) создавать.

ܒܪܘܝܐ barūia создатель (=Бог).

ܒܪܝܐ birią, *жс.* ܒܪܝܬܐ britä *прич.* 1. созданный, -ая; 2. создание.

ܒܪܝܢܘܬܐ barianūta *соб., жс.* создатели.

ܒܪܝܬܐ britä *жс.* тварь, создание.

ܒܪܬܐ brēta n. act. *жс.* сотворение; 2. книга Бытия; 3. Библия.

ܒܪ ܐܒܐ barāba *муж. имя собст.* Бар-Аба.

ܒܪ ܒܪܒܢ *см.* |ܒܪܒܢ|.

ܒܪܓܫܬܐ *см.* ܒܪܓܫܬܐ.

ܒܪܕ *см.* |ܒܪܕ|.

ܒܪܕܐ *см.* [ܒܪܕ].

ܒܪܕܒܪ bărbir II *спр.* (ܒܪܕܒܪ, ـܒܪܕܒܪ, ܒܪܕܒܪ) рычать, реветь.

ܒܪܒܪܬܐ bărbărtă n. act. *жс.* рычание, рев; шум (*волн*).

ܒܪܒܪ barābar (<*перс.* برابر) 1. *и. прил., общ.* равный, -ая; одинаковый, -ая; 2. *нар.* равно, одинаково: поровну.

ܒܪܒܪܐ varvāra (<*русс.*) *жен. и собст.* Варвара.

[ܒܪܕ] ܒܪܕܐ bärdä град.

ܒܪܕܘܬܐ *см.* [ܒܪܕ]¹.

ܒܪܕܐ *см.* |ܒܪܕ|.

ܒܪܕܠܬܐ birülha драгоценный камень bdellium (*ср.-евр.* בְּדֹלַח, *аккад.* budulḫu).

ܒܪܕܐ, ܒܪܕܢ *см.* |ܒܪ|.

ܒܪܕܢܐ birvāna, ܒܪܒܢܐ barvāna (<*перс.* بروان) передник, фартук; пояс.

|ܒܪܐ|¹ ܒܪܐ bäriz I *спр.* (ܒܪܐ, ـܒܪܐ, ـܒܪܐ, ܒܪܐ) сохнуть; сушиться. ܡܒܪܐ mäbriz II *спр., каус.* (ܡܒܪܐ, ـܡܒܪܐ, ـܡܒܪܐ, ܡܒܪܐ) сушить.

ܒܪܙܐ barūza, *жс.* ـܐ- высушенный, -ая; высохший, -ая.

ܒܪܙܐ birzä суша.

ܒܪܙܐ brīzä, *жс.* ـܐ- *прич.* сухой, сухая: высушенный, -ая.

|ܒܪ|² < ܒܪ (*ср. евр.* פּוֹר *и арам.* ܦܘܪ, בּוֹר). ܒܪܒܪ bärbiz II *спр.* (ܒܪܒܪ, ـܒܪܒܪ, ܒܪܒܪ) 1. рассыпать; растачивать (*имущество...*). 2. рассыпаться (*во мн. числе*).

ܒܪܙܪܐ bărzărä *и. сост.* (< ܒܪ

сын ‡ جذع семя) 1. семя; 2. косточка (*фрукта*).

جذعة *см.* | جذع |.

جذب جذبة bariūta *ж.* договор, соглашение.

جذب · جذب bāri, barāi *часто вместе с предл.* ل: لجذب 1. *нар.* снаружу, извне; 2. جم جذب , جم جذب لجذب *предл.* вне, за пределами.

جذة varja (< *русск.*) *жен. имя сокр.* Варя (*уменьш.* < Варвара).

جذة *см.* | جذ |

جذة *см.* | جذ |

جذة *см.* | جذو |.

جذب *см.* جذب.

جذبة *см.* | جذو |

جذبة *см.* | جذو |

جذب brin (< *курд.* برين) *мс., мн.* جذبة brini и جذبة brināti рана.

جذبدر brindär раненый, -ая.

جذبة *см.* | جذ |

جذبة *ж.* | جذ |

جذة *см.* | جذ |.

جذة birkiā *мс., мн.* جذجة birkiāki и جذ birki колено.

جذ bārik I *пр., отим.* от جذ (جذ, جذ, جذ) становиться на колени.

جذ barik II *пр., инт.* (جذجة, جذجة · جذ) благословить.

جذة burkta *мс., мн.* جذجة burktati благословение.

جذة briha, *мс.* جذ- *прил.* благословенный, -ая.

جذجة briḫūta *мс.* благословение.

جذة *см.* | جذو |

جذ *см.* جذ

جذة barāna (< *курд.* بران) облако (*не менее четырех тел*).

جذنك biring (< *перс.* برنج) бронза.

جذهب birnōtiy burnotiy *м.* (< *мур.* burunotu) нюхательный табак.

ܒܪܕܘܪܐ bradōra *ж.*, *и. сост.* (ܒܪܐ+ܕܘܒܪܐ) двериная щель для ключа.

ܒܪܣܘܦܐ, ܒܪܝܣܘܦܐ brâsupâ *ж.*, *и. сост.* (<ܒܪܐ дочь + ܐܝܣܘܦܐ палец) напёрсток (*букв.* дочь пальца, *ср.* |ܐܕ|).

ܒܪܩܠܐ, ܒܪܩܠ braqāla *ж.*, *и. сост.* (<ܒܪܐ дочь + ܩܠܐ, голос, звук) эхо (*букв.* дочь голоса).

|ܒܫ| ܒܫܝܠ bāšil I *спр.* (ܒܫܠ, ܒܫܝܠ . ܒܫܘܠ) вариться. ܒܫܝܠ bāšil II *спр.*, *инт.* (ܒܫܘܠ, ܒܫܝܠ . ܒܫܝܠ) варить.

ܒܫܠܢܐ bāšlānā, *ж.* ـâ, *и. ag.* варивший, -ая: повар, повариха. ܒܫܠܢܐ ܒܝܫܐ кашевар.

ܒܫܝ bāšir II *спр.* (ܒܫܘܝ, ܒܫܝܝ . ܒܫܝ) мочь: суметь: уметь, умело делать, искусно делать. (*Ср. араб.* بشر).

ܒܬ bat (<*евр.* בַּת) бат, *мера жидкости, соответствует одной эфы* (*см.* ܐܦܐ).

ܒܪܒܪܬܐ, ܒܪܒܪܢܫܐ barnāša *и. сост.* (< ܒܪ сын + ܐܢܫܐ человек) человек (*букв.* человеческий сын).

ܒܪܒܪܒܪܐ *то же самое, что* ܒܪܒܪܒܪ.

ܒܪܒܪܢ *то же самое, что* ܒܪܢ.

ܒܪܝܣܘܦܐ *см.* ܒܪܣܘܦܐ.

|ܒܪܩ| ܒܪܩ birqa 1. молния: 2. электричество. ܡܫ ܒܪܩ молния сверкает.

ܒܪܩܘܠ barqul *и* ܒܪܕܘܠ darqul (<ܡܢܥ + *перс.* بر *и* در) 1. препятствие. ܡܫ ܡܢܥ ܒܪܩܘܠ , ܡܢܥ ܒܪܕܘܠ противостоять: чинить препятствие. ܒܪܩܘܠ ܟܐ *или* ܒܪܕܘܠ ܟܐ *то же самое.* 2. (*с ч.* ܒ) *пред.* против. (*Сир.* ml.).

ܒܪܬܠ *см.* ܒܪܬܠܐ.

ܒܪܬܪ *см.* ܒܪ.

|ܒܪ| ܒܪܝܐ bärïjä пустыня.

ܒܪܢܫ *см.* |ܒܪ|.

ბძ *n.* *дерево, срезанное с корнем, выворо-ченное с корнями* — **ბძ ბძ** *adv.* *с корнем, с корня-ми, с корнями* (*см.* **ბ**).

ბძ *n.* *пустой, порожний* (*о посуде, сосуде*); *пустой, не заполненный, не нагружен-ный* (*о транспорте*); *пустой, не занятый, свободный* (*о помещении*); *пустой, не имеющий содержимого, ничего не содержащий* (*о книге, письме и т. п.*); *пустой, не имеющий ценности, бесполезный, ничего не стоящий* (*о человеке*); *пустой, не имеющий детей* (*о женщине*); *пустой, не имеющий семьи, одинокий* (*о человеке*); *пустой, не имеющий родных, одинокий* (*о человеке*); *пустой, не имеющий друзей, одинокий* (*о человеке*); *пустой, не имеющий денег, бедный* (*о человеке*); *пустой, не имеющий власти, бессильный* (*о человеке*); *пустой, не имеющий веса, легкий* (*о предмете*); *пустой, не имеющий смысла, бессмысленный* (*о словах, речи*); *пустой, не имеющий содержания, бессодержательный* (*о книге, речи*); *пустой, не имеющий основания, необоснованный* (*о слухах, подозрениях*); *пустой, не имеющий значения, незначительный* (*о событии*); *пустой, не имеющий силы, недействительный* (*о документе*); *пустой, не имеющий права, не имеющий основания* (*для чего-л.*); *пустой, не имеющий цели, бесцельный* (*о жизни*); *пустой, не имеющий надежды, безнадежный* (*о положении*); *пустой, не имеющий выхода, безвыходный* (*о положении*); *пустой, не имеющий конца, бесконечный* (*о времени*); *пустой, не имеющий границ, безграничный* (*о пространстве*); *пустой, не имеющий предела, безграничный* (*о пространстве*); *пустой, не имеющий дна, очень глубокий* (*о яме, колодце*); *пустой, не имеющий берегов, очень широкий* (*о реке*); *пустой, не имеющий берегов, очень широкий* (*о море, океане*); *пустой, не имеющий границ, очень широкий* (*о поле, равнине*) — **ბ. ჭურჭელი** пустая посуда; **ბ. ვაგონი** порожний вагон; **ბ. ოთახი** пустая комната; **ბ. ქალი** бездетная женщина; **ბ. კაცი** одинокий человек; **ბ. ხელით** с пустыми руками; **ბ. ადამიანი** бессильный человек; **ბ. ნაწერი** бессодержательное произведение; **ბ. ხალხი** бессмысленная толпа; **ბ. ხმები** необоснованные слухи; **ბ. ადგილი** незначительное событие; **ბ. ქაღალდი** недействительный документ; **ბ. ბრალდება** необоснованное обвинение; **ბ. ცხოვრება** бесцельная жизнь; **ბ. სიტყვები** бессмысленные слова; **ბ. ბინა** пустая квартира; **ბ. ხელფასი** маленькая зарплата; **ბ. ხელი** пустая рука; **ბ. ადგილი** свободное место; **ბ. ქვეყანა** безлюдная страна; **ბ. ოთახი** пустая комната; **ბ. ქალაქი** безлюдный город; **ბ. ადგილი** безлюдное место; **ბ. ტყე** редкий лес; **ბ. ქვეყანა** безлюдная страна

[gid | gigid gi̯ävir I *спр.* (gigid, gid, gigid) жениться, выходить замуж. mägi̯vir II *спр., кауз.* (mägigid, mägid) женить; выдавать замуж.

gi̯virä женатый; *жс.* gi̯virtä замужняя.

gi̯örä муж.

giäbärä, giäbärä великан; силач; рослый; герой. giäbärä gigid богач.

giäbärütä *жс.* героизм.

gigid, gigid *см.* [gid].

gi̯agulta *нар. местн., жс.* Голгофа.

ğigi̯är (< *перс.* جگر, *тур.* ciger) *жс.* 1. печень; 2. легкое.

ğigi̯äriχ моя душенька! (*букв.* моя печень; *ласкательное обращение*).

ğid (< *перс.* جد) *с ч.* mägid

gibu (< *тур.* köpük) *жс.* пена.

gi̯äbgib *отым.* II *спр. от* gibu (gibgib, gibgib, ...) пениться.

gigid *см.* [gid].

gigid *то же самое, что* gigid.

gigid *см.* [gid].

gid | gigid gi̯ävil I *спр.* (gigil, gil, gigil) мешать.

gimbil II *спр., инт.* < gabbil (*вследствие диссимиляции*) (gimgil, gimgil) вертеться; кувыркаться.

mägi̯vil II *спр., кауз.* (mägigil, mägil) принуждать мешать, перемешивать.

mägvilänä, *жс.* -äs п. ag. мешавший. -ая.

mägvilänä dilis вызывающий рвоту; тошнотворный.

gniv] gnivä > gibä *(метатеза)* бровь.

кроме (*по зс. самос. что* ڭدحسا).

ڭدا gada (*< перс.* جاده *< арао.*), *мн.* ڭدەتى gadavāti широкая улица; дорога, шоссе, тракт.

| ڭدا | ڭدئا gidiä козлёнок.

ڭدىك *см.* | ڭدل |².

ڭدىئا *см.* | ڭدا |².

| ڭدل |¹ ڭدىل gi̯ādil I *спр.* (ڭدڭا, ڭدىل, ڭدەل) плести (*корзину, венок; косы*).

ڭدڭا gi̯dālä нитка; шпагат.

| ڭدل |² (< ڭدلا) ڭدىڭا gi̯dilä лёд. ڭدىڭا ڭدڭا дрейфующая льдина.

ڭدىل mägi̯dil *отым.* *сл.* II *спр.* *от* ڭدىڭا (ڭدەلدىل, ڭدىلدىل · ڭدەلدىل) заморозить; замерзать, леденеть.

ڭدىلتا mägi̯dältä *м.* мороз.

ڭدىڭا mugi̯dilä *м.* ڭا- замёрзший, -ая.

ڭدىڭا ڭەنەھ ڭدىڭا ледо-

витый океан.

ڭدسمان gi̯ädsimän *нар.* *назв.* Германии.

| ڭدب | ڭدىب gi̯ädip I *пр.* (ڭدڤا, ڭدىب, ڭدەب) ругать, бранить:

ڭدڤا gi̯udapa ругань, брань, богохульство.

| ڭدس |¹ ڭدىس gi̯ädis I *спр.* (ڭدڭا, ڭدىس, ...) случать-ся, бывать. ڭدىڭا случилось.

| ڭدش |² ڭدىشا gi̯dišä *стол* (*сена, хлеба и т. д.*

ڭەا gi̯aba, gi̯a (*< перс.* بار) раз. ڭەا ڭدا hagi̯a раз, однажды. ڭەا ڭدا egi̯a в тот раз, тогда.

ڭەا, ڭدا gäi I *спр.* (ڭدئا, ڭدى, ڭدەى) уставать, утомляться.

ڭەڭا geta п. act., *сл.* усталость, утомление. ڭدا ڭەڭا *нар.* без устали.

ڤەگ guğa (< *курд.* گوجه) ствол лозы.

ڤەگڤ gāvŭ I *спр.* (ڤەگ. -ڤەڤ, ڤەڤە) двигаться, шевелиться. مەڤەگڤ mägvig II *спр., кауз.* (مەڤەڤەگ. -مەڤەڤە, مەڤەگ) двигать, приводить в движение; прикасаться.

ڤەگە gögä движение.

ڤەگتە gvägtä п. act. *жс.* движение.

ڤەدە gödä, güjda. ڤەدەنە. gü dāni *и* ڤەدەنە güdāti стена.

ڤەدە *см.* |ڤدڤ|.

ڤەسەز, ڤەسەز gavāhir (< *перс., курд.* جواهر) драгоценный камень. جڤە ڤەسەز *немнут.*

ڤەۋە gūvab (< *араб.* جواب) ответ.

ڤەگ gāvib *отым.* II *спр.* ~ ڤەۋە (ڤەۋەڤ. -ڤەۋە, ڤەگ) отвечать.

ڤەۋە *см.* ڤە.

|ڤەۋ| ڤەۋە gözä грецкий орех. ڤەۋە ئەگە ореховое дерево.

ڤەل *см.* ڤەگ.

ڤەل ğil (< *тур.* cahil < *араб.* جاهل) *общ.* молодой. -ая: юный, -ая.

ڤەلۇتە ğilūta *жс.* молодость; молодежь.

ڤەل *то же самое, что* ڤەل.

ڤەلەل *см.* ڤەل.

ڤەنە gihänä (*евр.* גיהנם) *жс.* геенна: ад.

ڤە, ڤە, ڤە *см.* |ڤەل|.

ڤە *см.* |ڤەل|.

|ڤەڤ| ڤەڤ gi̯ävib II *спр., инт.* (ڤەڤەڤ. -ڤەڤەڤ, ڤەڤ) отвечать. (*Ср. из арабского заимствованное* ڤەڤ).

ڤەڤ *см.* ڤەۋە.

ڤەۋە gi̯ūbä *жс., мн.* ڤەۋ gi̯ūbi *и* ڤەۋەتە gi̯ūbāti яма: ров: канава.

ڤەۋە ğuba (< *араб.* جبّة) *жс., мн.* ڤەۋ ğūbi *и* ڤەۋەتە ğubāti накидка; верхняя одежда; юбка.

لەبگە giungia (< *аз.* гунга) глиняная водосточная труба.

لەبگەذ *см.* لیبگەذ.

لەگەحذ gïünäkiär (< *перс.* گناه کار, *или посредством турецкого* günahkar) *общ.* преступник. -ца: грешник.- ца. جە ڤیند لەگەحذ будет наказан.

لەگەذ gïünävär (< *тур.* günaver) восток.

لەڤەنگە ğvanqa (< *курд.* جوانقا) юнона, парень: молодой человек.

لەڤەنگەحگە ğvanqūta *ж.* молодёжь: молодость.

[لەف] لەڤگە gipïtä *ж., мн.* لەڤگەڭە gipïäti пещера.

لەڤەگە *см.* [لەگ] (< [لەد]).

لەڤە gürä, *ж.* لەڤـ (< *куро* gaur, gür) 1. *и. прил.* большой, -ая: великий. -ая: просторный. -ая: 2. *и. сущ., мн.* لەڤەنە gärāni старший. старшина: начальник. -ца: князь: вельможа.

لەڤە دڤەتە архиерей.

لەڤ gŏra (< *хев.* ghaver) *общ.* серый, -ая.

لەـ لەگ gïävä внутренняя часть: нутро. لەگەڤە внутри.

لە · لەـ · لەـ gö, gïu, gü, *прил.* в. لەگە внутри. لەگە, لەـ, لەـ изнутри, из.

لەگەـ gïävāi внутри.

لەگەـ lgïävāi *то же самое.*

لەگەـ mgïävāi изнутри.

لەگ gülä (< *тур.* gülle) *ж., мн.* لەگەڭە gülāti *и* لەگلە gülāli пуля. لەگ ڤەسە стрелять.

لەگ ğvälä (< *перс.* جوال) *ж.* мешок.

لەگ ğüli *мн.* (< *тур.* çul) одежда. لەگ دڤەڤجە постель.

لەگ دڤەڤجە ğüldmāḫi *то же самое.*

لەگد güläp (*перс.* گلاب) розовая вода.

لەگ دڤەڤجە *см.* لەگ.

لەگەگ *см.* [لەگ].

لەگەگ *см.* [لەگ].

لەگەنە gümbäz (< *перс.* گنبد) купол.

ԓəɣəɣ *см.* |ԓəɣ|.

ԓəɣəɣ *см.* |ԓəɣ|.

ԓəɣə giuta *жс.*, *мн.* ԓəɣəɣ giutāti 1. мяч; 2. капля дождя 3. искра. ԓəɣə ԓəɣəɣ искры огня.

ԓəɣ gizqa *жс.*, *мн.* ԓəɣəɣ gizqiiāti коза.

|ԓəɣ| ԓəɣəɣ giäzärtä *жс.*, *мн.* ԓəɣəɣ giäzrāti остров.

ԓəɣəɣ *см.* |ԓəɣ|.

ԓəɣəɣ *см.* |ԓəɣ|.

|ԓəɣ| ԓəɣ gihik I *спр.* (ԓəɣə · ԓəɣəɣ · ԓəɣəɣ) смеяться, хохотать; надсмехаться, надсмеиваться (с ч. ت). ԓəɣəɣ mägihik II *спр., кауз.* (ԓəɣəɣ · ԓəɣəɣə · ԓəɣəɣ) заставить смеяться, рассмешить.

ԓəɣəɣ giahūka n. ag. хохотун, *жс.* ԓəɣ- хохотунья.

ԓəɣəɣ gihika *прич.* смеявшийся, *жс.* ԓəɣ- смеявшаяся.

ԓəɣə gihkä смех; улыбка.

ԓəɣəɣə mägihikänä, *жс.* ԓəɣ-

ԓəɣəɣə gioranāia, *жс.* ԓəɣəɣə gioranēta сероватый, -ая.

ԓəɣə ğürä (< *аз.* чура) вид, порода; *мн.* ԓəɣəɣ ğüri, *отсюда:* ԓəɣ ԓəɣ ԓəɣəɣ разное.

ԓəɣəɣ ğürät (< *араб.* جرآة) *жс.* отвага, риск; мужество. ԓəɣəɣ рисковано, отважно.

ԓəɣəɣ *см.* ԓəɣəɣ.

ԓəɣəɣ gürğäiä грузин, *жс.* ԓəɣəɣ gürğētä грузинка. ԓəɣəɣ ԓəɣəɣ грузинский язык.

ԓəɣəɣ *см.* |ԓəɣ|.

ԓəɣəɣ *см.* ԓəɣə.

ԓəɣəɣ gorkiχ Горький.

ԓəɣə ğüra *то же самое, что* ԓəɣə. ԓəɣəɣ ԓəɣəɣ ğuri-ğuri *то же самое, что* ԓəɣəɣ ԓəɣəɣ.

ԓəɣ ğoš (< *перс.* جوش) возбуждение; экстаз. ԓəɣ ԓəɣəɣ ԓəɣ возбуждались; приходили в экстаз.

ԓəɣə giūša (< *перс.* گوشه) угол.

n. ag. пасмехавшийся, -аяся; вызывающий. -ая смех.

لِسحَة *см.* |لسح|.

لِبدَة, لِدَة gibä (< *араб.* جيب) *ж.*, *мн.* لِبدَاتِ gibäti карман.

لِبه ğiǧäz (< *араб.* جهاز) приданое.

لِسفُ gīḫun *собр.* גיחון *и* (גיחא) *река* Геон.

لِسدَة gēra (< *перс.* گير) спор.

لِسدَة دِصدَهدَة шумная история.

لِسدَ geiran (< *курд.* جيران) *ж.* газель.

لِجِيحَة geçitä (< *тур.* keçi) *ж.* коза.

لِل gil (< *перс.* گل) 1. глина; 2. мел.

لِلل *см.* |للل|.

|للل| لِلِ[1] gäli I *спр.* (لِلَة, لِلِ, لِلب) сказать, рассказать, сообщать.

لِلِ[2] *см.* |لل|.

لِلب ğalib (< *араб.* غلب) I *спр.* (لِلَة, لِلِ, لِلهِ) побеждать.

لِلبحَة galibūta *ж.* 1. победа; 2. трофей. لِلبحَة لِعِل побеждать (*с.-л.*: одолевать).

لِلبَة galbana, *ж.* -ة- *п. ag.* победитель, -ница.

لِلبة gliba, *ж.* -ة- *пас.* побеждённый, -ая.

لِلد gäliğ II *спр.* (لِلهِجِ, لِلهِلِ, لِلِد) отнять, отобрать.

لِلِد *ж.* |لد|.

لِلِد[1] لِلِدَ gildä кожа, шкура.

|لِلِد|[2] *см.* |لِد|[2].

لِلِه, لِلِه gälät (< *араб.* جلاد) 1. убийца; палач; 2. охранник. دَبَة دِلِلِه начальник охраны.

لِلِدِ gäldi (< *перс.* جلدی быстрота) *нар.* быстро, скоро. لِلِدِ مَصَدَبَة рано утром. لِلِدِ لِلِدِ gäldi-gäldi часто. مِلِلِدِ mgäldi. لِلِدِ مِن gäldi min издавна, давно.

لِلِدحَة gäldūta *ж.* быстро-

инт. (ܓܠܓܠ, ـܓܠܓܠ, ـܓܠܓܠ) катать.

ܓܠܠܐ gilūlä, *мс.* ـܐ- 1. *и. прил.* круглый. -ая; *и. сущ.* мяч; глобус.

ܓܠܠ gilä, gilä, *мн.* ـܝ gili, ـܬ gilāli, ـܢ gilāni, ـܐ gilāti трава.

ܓܠܠܝ galāli (<*курд.* جلالی) разбойник.

ܓܠܝܕ giländiʸ (<*перс.*) коса (*сельскохоз. оружие*).

ܓܠܕ giläd (*евр.* גִּלְעָד) *назв. местн.* Галаад.

ܓܠܦ gülpä, *мн* ـܢ gülpäni крыло.

ܓܠܐ *см.* ܓܠܕ.

ܓܡܓܡ *см.* ܓܡ.

ܓܡܓܡ giamgim II *спр.* (ـܢ, ـܡ, ـܢ) реветь: мычать; гудеть: стонать: гавкать.

ܓܡܓܡܐ gämgämtä n. act. *мс.* рёв: мычание: гудение: стон; гавкание.

та, скорость: 2. ловкость, проворность. ـܐ ܒܓܠܓܐ быстро: скоро: сейчас же.

ܓܠܐ *см.* ܓܠ.

ܓܠ giälli I *спр.* (ـܢ, ـܕ, ـܠ) 1. оголяться, обнажаться: 2. открываться, обнаруживаться. ـܕ giäli II *спр., инт.* (ـܢ, ـܕ, ـܠ) 1. оголять, обнажать; 2. открывать, обнаруживать, показывать.

ـܐ giälütä *мс.* плен, пленение: рабство.

ـܝ giliä, *мс.* ـܬ gilitä *прич.* 1. голый, -ая: оголенный. -ая: ـܝ ـܪܫܐ обнаженная голова. 2. выявленный, -ая: обнаруженный. -ая; открытый, -ая.

ـܬ *см.* ـܠܕ.

ـܠ gililä *назв. местн.* Галилей (*провинция в сев. Палестине*). (*Ср. евр.* גָּלִיל *и* הַגָּלִיל, *а также* ـܠ).

ـܝ gililäiä галилеянин.

ـܕ giälgil II *спр.*,

II *спр., инт.* (جَمْجَمَ، جَمْجَمَ) собирать.

جَمْجَمَة ğmğma n. act. сбор: собрание. جَمْجَمَة جْمَيْ собрание вод (*библ.*).

جَمَاعَة . جَمَاعَة ğâmât *ж.* (< *араб.* جماعة) *ж.* сборище: общество.

جَمَّدَ | جَمِدَ ğämir I *спр.* (جَمَّدَ ، -جَمِدَ ، جَمَدَ) 1. валять (*войлок*): 2. дубить (*кожу*).

جَمَدَة ğmidä *ж.*, *мн.* جَمَدَات gümri. جَمَدَة جَمَدَات gimüṛi̯äti горящий уголь.

جَمِرَة gmïrä, *ж.* جَا- законченный, -ая; совершённый, -ая.

جَان ğan (< *тур.* can, *перс.* جان) *употребляется при ласковом обращении.*

جَانَة gi̯āna (< *курд.* گیانه) *ж.*, *мн.* جَانَات gi̯anāti душа: лицо (личность), персона.

جَانُو gi̯ānu он сам.

أَنَا جَانِي ana bgi̯āniχ я сам.

جَبَ *см.* [جب].

جَمِدَ | جَمْدَة gimdä 1. *и. прил.*, *общ.* большой, -ая: 2. *и. сущ.* тело. фигура.

جَمَدَاتَة *см.* [جمد].

جَامِي gi̯āmi (< *тур.* gemi) *ж.* корабль: лодка.

جَامِجِي ، جَمِجِي gi̯āmiči (< *тур.* gemici) лодочник: моряк.

جَمْجِي ، جَمِجِي *см.* جَمِي.

جَمَدَة *см.* [جمد].

جَامِيس gi̯āmiš (< *перс.* گاومیش) буйвол.

جَامِيسْتَا gi̯āmistä *ж.*, *мн.* جَامِيشِيَاتِي gi̯āmišiäti буйволица.

جَمَل | جَمْلَا gi̯ümlä *м. и ж.*, *мн.* جَمَلِي gi̯ümli, جَمْلَاتِي gi̯ümläti верблюд.

جَمْع ğam (< *араб.* جمع) сумма, общее количество. أَهْ جَمْع ah ğam обычно, большей частью: целиком.

جَمْعِي ğamį (< *араб.* جمع) I *спр.* (جَمْعَة ، جَمْعَ ، جَمْعَب) собираться. جَمْعِي ğåmį

كِيجِل то же самое, что كِمِجِل, см. [كجل].

كِيجَنْ см. [كجن].

كِيجِه см. [كجه].

كِيلِه glängiz (كِيلِهِ, كِيلِهِ, كِيلِهِ) то же самое, что كِيلِي (см. [كلي]).

كِيلِي см. [كلي].

كِيلِذ gängir (< перс. جنجال) II спр. (كِيلِهِذَ, كِيلِهِ, كِيلِذ) мучить; причинять боль.

كِيلِهِنَ güngärä мучение.

كِيلِذِك gandak (< ? чамдәк) ж. труп; падаль.

كِيلَهَ gināha (< перс., курд. گناه) ж. вина; грех. كَجِنْ كِلَهَ man ginäha преступник.

كِيلَهَذَ gänävar (< перс. جانور) зверь.

[كلي] كِيَنِ gīāni I спр. (كِلَنَّ, كِلِ, كِلِ) наклоняться; закатиться (солнце). كِجِنِ mägni II спр., каус. (كِجِلِ, كِجِلِ, كِجِلِهِنِ) наклонять, перегибать, сгибать.

[كنب][1] كِبَ, كِبَّ gibä, мн. كِبَنِ gibäni сторона; бок.

كِبَّ مِ, كِجِبَّ пред. вместо, взамен. كِجِهِ مِ вместо него.

[كنب][2] كِيبِ gäniv I спр. (كِنَّ, كِيبِ, كِهِبِ) воровать.

كِيبِ ğäniv (вследствие палатализации g от كِيبِ) I спр. (كِنَّ, كِيبِ, كِهِبِ) похищать.

كِنَّا ginävä вор.

كِنَّاهَ ğnävtä п. act., ж. похищение.

كِيجِهِ ginvūtä, كِنَّجِهِ ginävūtä ж. воровство.

كِيجِهِ ginvit, كِيجِهِ مِ нар. тихо, тайно, по секрету, секретно.

كِنِجِهِ ğnävūtä п. act. ж. похищение.

كِيبِ см. [كنب][2].

كِيبِ ğänib (< араб.) ж. превосходительство (титул).

كِيبِجِ твоё (ж.) превосходительство! كِيجِهِ его превосходительство.

ԓԓԓԓ gininä, *ж.* ԓԓԓԓ ginitä *прич.* перегнувшийся, -аяся; наклонившийся, -аяся.

ԓԓԓ ginētä n. act., *ж.* 1. закат: 2. запад.

ԓԓԓ ԓԓԓ ginet-ijūma запад (*буквально* закат солнца, закат дня).

ԓԓԓ *см.* |ԓԓ|.

ԓԓԓ *см.* ԓԓ.

ԓԓԓԓ *ж.* ԓԓ.

ԓԓԓ ԓԓԓ *см.* |ԓԓ|.

|ԓԓ| ԓԓԓ giäntä *ж.*, *мн.* ԓԓԓ giänäti *и* ԓԓԓ giäni сад: рай.

|ԓԓ| ԓԓԓԓ mana *ж.* щит. (*Ср. сир.* ԓԓԓ, *евр.* מָגֵן, *араб.* مِجَنّ).

ԓԓԓ gänin (< *араб.* جنّ) I. *спр.* (ԓԓԓԓ, -ԓԓԓ, ԓԓԓ) 1. сильно рассердиться, прийти в ярость: сойти с ума: 2. ополоумить.

ԓԓԓԓ gninä, *прич. ж.* ԓԓ- 1. обозлённый, -ая: разъярённый, -ая: сумасшедший, -ая: 2. торопливый, -ая.

ԓԓԓԓ gininütä *ж.* 1. ярость: сумасшествие: 2. ополоумленность.

ԓԓԓ *см.* |ԓԓ|.

ԓԓԓ gins (< *араб.* جنس < *греч.* 1. *и. сущ.* порода: 2 *и. прил., общ.* хороший -ая: лучший, -ая: 3. *нар.* очень хорошо.

ԓԓԓ ginsä (< *греч.* γένος) 1. род: порода. ԓԓԓԓԓ в соответствии с его породой (с его родом): 2. *грамм.* род. (*Ср.* ԓԓԓ).

|ԓԓ| ԓԓԓ giângis. *чаще* ԓԓԓ giângiz II *спр.*, *инт.* (ԓԓԓԓ, -ԓԓԓ, ԓԓԓ) ненавидеть: избегать *к.-л., ч.-л.* (*с ч.* ב *или* מ).

ԓԓԓ *см.* |ԓԓ|.

ԓԓ giäp (< *перс.* کف) *ж.* пена.

ԓԓԓ giäpgir *отым. от* ԓԓ *или от* ԓԓԓ *см.* II *спр.* (ԓԓԓԓ · ԓԓԓ, ԓԓԓ) пениться.

ӑгъ ğrēta п. act. *ж.* течение (*воды*).

ӑгъ girvä проказа.

ӑгъгъа girvänä *ж.* -ая проказённый, -ая.

ӑгъ giärbiä *ж.* север.

ӑгъгъа giärbiäiä, *ж.* ӑгъгъаа giärbiētä северный, -ая; северянин, -ка.

ӑгъ ğārib (*< араб.* جرب) II *спр.* (ӑгъ, ӑгъа, ӑгъгъа) 1. пробовать: испытывать: 2. стараться. ӑгъ ӑгъ попробуй!

ӑгъгъа ğuraba 1. испытание; 2. соблазн.

ӑгъгъаа ğarapta *ж.* опыт, испытание.

ӑгъ ӑгъа grīvä бязь; ӑгъгъи girvi *мн., одн.* ӑгъгъаа girvitä *ж.* носки.

ӑгъгъа *см.* ӑгъ [2].

ӑгъгъа *см.* ӑгъ [2].

ӑгъгъа *см.* ӑгъ [1].

ӑгъ ğāpa (*< перс.* جفا) труд.

ӑгъгъа ğapāiia, *ж.* ӑгъа - трудящийся, *ж.* трудящаяся.

ӑгъгъа *см.* ӑгъ.

ӑгъгъа güpük (*< тур.* köpük) *ж.* пена.

ӑгъгъа *см.* ӑгъ [3].

ӑгъ [1] (*< ӑгъ*) ӑгъгъаа gïptä *ж.* сыр.

ӑгъ [2] ӑгъгъаа giptä *ж., мн.* ӑгъгъа gipiäti виноградная лоза.

ӑгъгъа ğipnä (*< араб.* جفنة) *ж., мн.* ӑгъгъаа ğipnäti деревянное блюдо.

ӑгъгъа *см.* ӑгъ [2].

ӑгъ ğar (*< перс.* جار) *ж.* возвание.

ӑгъ girä *см.* ӑгъ.

ӑгъ ğäri (*< араб.* جرى; *возможно через перс.* جارى) I *спр.* (ӑгъгъа, ӑгъ, ӑгъ) течь (*вода, река*).

ӑгъгъа ğäriänä, *ж.* ӑгъа п. ag. текущий, -ая. ӑгъгъа ӑгъ дрейфующая льдина.

ڭذجا grida. ж. ڭذ- испаранный, -ая.

ڭذگ gïärag., gïärig (< *нур.* gerek) нужно, необходимо.

ڭذگا gärgïä (< *аз.* чəркə) 1. ряд: очередь: 2. строка: стих.

ڭذلڤذ см. ڭذلڤذ.

ڭذلد gïargu. II *пр.* (ڭذلدجا, -لدڤلا, ڭذلد) орать. кричать. выть (*звери*).

ڭذلدمڭا gïargïamta n. act. ж. рёв. крик, вой (*зверей*).

ڭذلذ gärgär (< *араб.* جرجر) ж. орудие для молотьбы.

ڭذلذ см. [ڭذد].

[ڭذد | ڭذد] gïärid I *спр.* (ڭذدجا, -ذدڤلا, ڭذدجا) 1. скоблить. соскоблить. 2. вычеркнуть.

ڭذدجا gïärdä сети (*рыболовные*).

ڭذدجا ڤذڤ бросать сети.

ڭذدۋجا grūda тёртый. ڭذدۋجا ڤعڤلجا (95%) тёртый картофель.

ڭذد gärid (< *араб.* اجرد) I *спр.* (ڭذدجا, -ذدڤلا, ڭذدجا) 1. скоблить: 2. рвать (*листья, древесную кору*). (*Ср.* ڭذد).

ڭذجا grida. ж. ڭذ- испаранный, -ая.

ڭذجلڤ ghirdabūl ж. бурун. ураган.

ڭذۋ то же самое, что ڭذ.

ڭذۋڭ см. ڭذۋڭ.

ڭذۋڭ gïärüsä. ж. ڭذ- большой, -ая: рослый, -ая.

ڭذۋس gïärvis *опыт. гл.* II *спр.* (ڭذۋسجا, ڭذۋڭ, -ڭذۋسڤلا, ڭذۋس) 1. выращивать, воспитывать; 2. расти.

ڭذۋسنا gïärvisänä, ж. ڭذ- n. ag. воспитатель, -ница.

[لذ | لذۋنا] gïurïa щенок, медвежёнок. لذۋنا جذنا львёнок.

لذڤلڤذ grigōrïï (< *русс.*) *муж. имя собст.* Григорий.

لذڤلذ gärïmä (< *перс.* جريمه < *араб.*) ж. штраф.

[لذل | لذل] gïärjï II *спр.* (لذلجا, -لذلڤلا, لذل) 1. кувыркаться. валяться (в грязи, пыли...): 2. заставить кувыркаться; свалять (в грязь, в пыль). لذلمل gïärmïl II *спр.*

покопться; потрудиться. ܓܪ̈ ؛ ؛ ܓܪ̈ ؛ ؛ ؛

ביבליה *ж. мн.* библия.

ביבליוגרפיה *ж.* библиография.

ביבליוגרפי *прил.* библиографический.

ביבליוגרף *м.* библиограф.

ביבליותיקה *ж.* библиотека.

ביבליותיקאי *м.* библиотекарь.

ביבליותיקאית *ж.* библиотекарь.

ביבר *м.* бобр.

ביברון *м.* бобрёнок.

ביברית *ж.* самка бобра.

ביגוד *м.* одежда, платье.

ביד *м.* бидон.

ביוב *м.* канализация.

ביולוג *м.* биолог.

ביולוגי *прил.* биологический.

ביולוגיה *ж.* биология.

ביוץ *м.* овуляция.

ביטאון *м.* орган (печатный).

ביטוח *м.* страхование.

ביטוי *м.* выражение, проявление.

ביטול *м.* отмена, аннулирование.

ביטולי *прил.* отрицательный.

ביטון *м.* штукатурка.

ביטל *м.* бидон.

ביטן *м.* живот, брюхо.

ביטנית *ж.* виолончель.

ביטנן *м.* виолончелист.

ביטקה *ж.* бидончик.

ביטקון *м.* маленький бидон.

ביטקונית *ж.* маленький бидон.

ביטקונן *м.* виолончелист.

ביטקונת *ж.* виолончелистка.

ביטקת *ж.* бидончик.

ביטקתון *м.* маленький бидон.

ביטקתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתן *м.* виолончелист.

ביטקתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתת *ж.* бидончик.

ביטקתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתת *ж.* бидончик.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתון *м.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתונת *ж.* маленький бидон.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתן *м.* виолончелист.

ביטקתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתתנית *ж.* виолончелистка.

ביטקתת *ж.* бидончик.

ביטקתתון *м.* маленький бидон.

**ביטקת

| דבב | דִּבָּא dība *ж.*, *мн.* דִּבָּאֵי dibāti медведь.

דָּבָא daba зверь.

| דבה | דָּבָה dāviḫ I *спр.* (דְּבָחַ, -דְּבֵה, דְּבִחַ) жертвовать, приносить в жертву (*ч.-л.*, *к.-л.*); убивать, закалоть.

דִּבְחָא divḫa 1. жертва; 2. преподношение.

מִדְבָּחָא dvaḫta n. act. *ж.* жертвоприношение.

מַדְבֵּחָא madivḫa алтарь.

דְּבִיחָא *см.* | דבח |.

| דבח | דָּבַח dāviq I *спр.* (דְּבַק, דְּבֵח, דְּבִח) ловить: овладеть. דָּבַח בְּ דָּבַח *или* דָּבַח בְּ דְּבַח (44$_{23}$) помогать. דָּבַח בְּקְרָבָא бороться. דָּבַח אֲדָנָא послушать (*внимательно*)

מַדְבֵּחַ madviq II *спр.*, *каус.* (מַדְבְּחַ, -דַּבְּחַ, מַדְבֵּחַ) 1. сравнить *с ч.* בְּ; 2. заполнить, закрыть

דְּבִיקָא dviqa. *ж.* אָ-. пойманный, -ая; задержанный, -ая.

דָּבְקָנָא doqana, *ж.* אָ- n. ag. ловивший, -ая; державший, -ая. דָּבְקָנָא דְּבִיזָּא разбойник, грабитель. דָּבְקָנָא דְּבִיקְרָבָא борец.

מִן ... דָּבְקָא начиная с.. (110$_6$).

מַדְבְּקָא madvaqta n. act. *ж.* сравнение.

דָּבְקָנָא *см.* | דבח |.

| דבש | דְּבַשׁ düjšä, divšä мёд.

דְּבָשָׁא, דְּבָשָׁא dabāša пчела.

| דגל | דָּגַל dägil II *спр.*, *инт.* (דָּגַל, -דְּגִל, דְּגִל) врать, лгать

דָּגְלָא, דָּגְלָא dägiälä n. ag. лгун.

דָּגְלָלָא dägiälūta *ж.* лживость. דְּגָלָא ложно.

דְּגָלָא dügilä ложь.

| דגן | דָּגָן dāva золото.

דְּגָנָגָא davanaja. *ж.* אָ- золотой, -ая; позолоченный, -ая.

דְּגָן dav: do ero; *см.* דְּגָן.

ـەتـ daį. de eë: *см.* ـەت.

ەت *только с* verb. subst. *вместе:* . ەـەت dūvän *мс.*, . ەـەت dūvin *м.* вот, я! я здесь!

ەۆت dāvi (*<курд.* دو) *мн.* сыворотка (*молочная*)

ەدبت dūbar. ەدبدت dubara (*< тур.* dubara) *общ.* сомнительный, -ая; спорный, -ая. ەدبدەت dubarūta *мс.* сомнение; спор.

ەلـت *см.* |ـلـ|.

ەۆلت davūla (*< тур.* davul) барабан.

ەزت düz (*< тур.* düz) *общ.* правильный, -ая; правдивый, -ая. ەـلـزت dūzilä правильно, верно.

ەۆدت dāvid *муж. имя собст.* (*евр.* דָּוִד *или* דָּוִיד) Давид.

ەـلـت, ەلـت dūla 1. вот она!; 2. вот, уже... ەـلـت هـلـا ...ەـتـدـت вот, уже три дня...

(*См.* ەت)

ەدت *см.* |ـدـ|.

ەدەدت *см.* ەدـت.

ەدـدت *см.* |ـدـ|.

ەدـدـت *см.* |ـدـ|.

ەـلـت *см.* ەـلـت.

ەـلـت dūlāba (*< перс.* دولاب) веретено.

ەـلـدـت *см.* . ـلـدـ.

ەـلـت dāviltä *мс.*, *мн.* ەـلـتـت dāviltāti (*< араб.* دولة) имущество; сокровище; богатство.

ەـلـەـدـت dölätmänd (*< перс.* دولتمند) *общ.* богач; обладатель большого имущества.

ەـلـەـدـت *см.* ەـلـت.

ەـلـت *см.* ـلـت.

ەـدت *см.* ـدـت.

| ـدـ | . ەت dāįin I *стр.* (ەـدـت, ەـدـ ; . ەت) судить; засуживать.

ەـدـت dinä, *мс.* ەـدـ осуждённый, -ая; наказанный, -ая.

ەـدـت dena *тот, тот, заём* ەـدـدـت *в том, таким образом*

ەـدـت dāįänä суд.

ەـدـەـدـت dāįamūtä *мс.* суд.

ەـدـدـەـدـت dāįinä *мс.*, *мн.* ەـدـدـت *судьи города*

ܕܘܢܝ dünji. dinji (< *араб.* دنيا) *ж.* мир, вселенная.

ܕܘܫܚܢܐ dusaḫāna (< *аз.* дустаг-хана) *ж.* тюрьма.

ܕܘܣܬ dost (< *перс.* دوست) друг, приятель.

ܕܘܣܬܘܬܐ dostūta *ж.* дружба.

[ܕܝܪ] ܕܳܐܶܪ dāir I *спр.* (ܕܳܐܶܪ̈ , ـܕܶܐ , ܕܝܪ) возвращаться, вернуться назад. ܡܳܕܶܐ mādir II *спр., кауз.* (ܡܰܕܝܪ , ـܡܰܕܝܪ , ـܡܰܕܶܐ , ـܡܰܕܝܪ) возвращать, вернуть обратно, назад; обращать. ـܡܰܕܶܐ ـܠܒܐ ему ниться разумом; растеряться.

ܡܳܕܶܐ ܠܰܒ вспомниться, прийти в себя. ܡܰܕܶܐ ـܠ сообщать.

ܕܳܐܶܪ dāvir I *спр.* (ـܕܳܐ , ـܕܶܐ , ـܕܳܐܪ) молотить.

ـܕܳܐ dōra 1. век; 2. потомство; род.

ـܕܺܝܪ dira, *ж.* ـܕܺܝܪܬ *прич.* возвращенный, -ая; обращенный, -ая.

ـܕܺܝܪܬ djarta п. act., *ж.* возвращение

ـܕܳܐ därtä *ж.*, *мн.* ـܕܳܐ̈ räti двор. ـܕܳܐ ـܕܺܝܢܬܐ двор, где происходит наказание (ـܕܺܝܢ).

ـܡܰܕܺܝܪܳܢܐ madirāna, *ж.* ـܡ- п. ag. возвращающий, -ая. ـܡܰܕܺܝܪ ـܢܦܫ оживляющий; отводящий душу.

ـܡܰܕܰܪܬ madarta п. act., *ж.* возвращение; обращение. ـܡܰܕܰܪܬ ـܠ ـܥ ـܟܺܝܼ я смотрел не отрываясь (ـܟ).

ـܕܘܪܒܺܝܢ durbin (< *перс.* دوربين) *ж.* бинокль, подзорная труба.

[ـܕܘܫ] ـܕܳܐܫ dāiiš I *спр.* (ـܕܳܐ̈ , ـܕܶܐ , ـܕܘܫ) нажимать, давить; раздавить (*ногой*).

ـܕܰܫܕܺܝܫ dāšdiš II *спр., инт.* (ـܕܰܫܕܺܝܫ , ـܕܰܫܕܺܝ , ـܕܰܫܕܺܝ) раздавить (*ногой*).

ـܕܘܫܡܳܢ düšmän (< *перс.* دشمن) враг.

ܕܝܢ dīn̄ān *имен. мн. числа.* *см.* ܕܝܢ и ܕܝܢ Дофан.

ܕܟܠ | ܕܟ̈ܠ dahla *coll.* чечевица, зерновые.

ܕܬܒ | ܕܬ̈ܒ tāḇis I *стр.* (ܐܬ̈ܬ ; ܬ̈ܒ ; ܕܬ̈ܒ) втыкать, вонзать, вкалывать; колоть.

ܕ̈ *см.* ܕ.

ܕ̈ܝ dāi̯a (< *курд.* دای) мать.

ܕ̈ܝܐ *то же самое, что* ܕ̈ܐ (*см.*)

ܕ̈ܝܓ̈ܪܡ̈ dii̯ägrāmä (< *русс.*) диаграмма.

ܕ̈ܐ , ܕ̈ܝ dēva (< *перс.* دیو) дэв, злой дух.

ܕ̈ܐ *ошибочно вместо* ܕ̈ܝ.

ܕ̈ܐ , ܕ̈ܝ dii̯o *притяжательное мест.* III *л. ед. числа ж. рода* ее.

ܕ̈ܘ , ܕ̈ܘ dii̯u *притяжательное мест.* III *л. ед. числа м. рода* его.

ܕ̈ܟ , ܕ̈ܟ dii̯uḫ *притяжательное мест.* II *л. ед. числа м. рода* твой.

ܕ̈ܟܘܢ , ܕ̈ܟܘܢ dii̯oḫun *притяжательное мест.* II *л. мн. числа* ваш.

ܕ̈ *см.* ܕ.

ܕ̈ *см.* ܕ.

ܕ̈ܝ , ܕ̈ dii̯e *притяжательное мест.* III *л. мн. числа* их.

ܕ̈ܝ dii̯i *притяжательное мест.* I *л. ед. числа* мой, моя, мое.

ܕ̈ܟ̈ܘ *см.* ܕ̈ܟ̈ܘ.

ܕ̈ *см.* ܕ̈.

ܕ̈ , ܕ̈ dii̯än *притяжательное мест.* I *л. мн. числа* наш.

ܕ̈ , ܕ̈ dii̯äḫ *притяжательное мест.* II *л. ед. ж. рода* твой.

ܕ̈ *см.* | ܕ̈ |

ܕ̈ dāi̯im (< *мур.* daim < *араб.* دائما) *нар.* всегда.

ܕ̈ *см.* ܕ̈.

ܕ̈[1] *см.* | ܕ |

ܕ̈[2] dinä (< *сир.* ܕ̈ < *перс.*) религия, вероисповедание.

ܕ̈ dinär (< *араб.* دينار < *арам.* < *греч.* δηνάριον) динар (*старая арабская золотая монета*).

ܕ̈ *см.* | ܕ |

ܕ̈ *см.* | ܕ |

ڈِکْنِ dikänä (< *тур.* dükkán < *араб.*) *ис.* лавка.

ڈِکَنْدَر dikändär (< *перс.* دکاندار) лавочник.

ڈِحْ | ڈِحْ | dāḫir I *спр.* (ڈِحَّنْ, ڈِحْ , ڈِحِحْ) вспоминать.

مَڈْحِحْ maṯḫir II *спр., кауз.* (مَڈْحِحْنْ , مَڈْحِحَمْ , مَڈْحِحْ) напоминать.

ڈِحِحَّنْ duḫrāna обещанная жертва.

ڈِحِحَّنْ tḫīra, *ис.* ڈَحَّ- *прич.* упомянутый, -ая.

ڈِحْ | ڈِحَّ dihra самец; мужского пола (*человек, животное...*).

ڈِحِحَّنَّنْ diḫranāja, *ис.* ڈِحِحَّنَّحَّ diḫranēta *грамм.* мужского рода.

ڈِگْ dlä (< *отн. ч.* ڈِ + *отриц. ч.* گْ) 1. *ч.* без. ڈِگْ گَّگْ без звука, беззвучно. 2. *с.* чтобы не.

ڈِگْحَجَّنْ däläpčä (< *перс.* دولابچه) *ис.* шкаф.

ڈِگْجَّنْ däldä (< *аз.* далда) укрытие; покровительство, протекция.

ڈِحَّنْ *см.* | ڈِحْ |.

ڈِحَّنْحَّ *см.* | ڈِحْ |.

ڈِحَّحَّ *см.* [ڈِحْ]

ڈِحَّنْ *см.* | ڈَحْ |.

ڈِجَّارِنْ dijārin (< *курд.* دیاری) 1. подарок; 2. жертва.

ڈِحَّحَّ *см.* [ڈَحْ].

ڈِحَّنَّ *см.* [ڈَحْ].

ڈِحَّتِقْ diatīqi (< *греч.* διαθήκη) *ис.* завет. ڈِحَّتِقْ مَڈِحَّ Новый Завет.

ڈِكْ dik (< *аз.* дик, *тур.* dik) *общ.* отвесный, -ая; крутой, -ая.

ڈِحْ | ڈِحَّ dāḫi I *спр.* (ڈِحَّنْ, ڈِحْ , ڈِحِحْ) чистить, очищать.

ڈِحَّحَّ tḫēta n. act. *ис.* чистка; очищение (*неперех.*).

ڈِحَّحَّ daḫēta n. act. *ис.* чистка, чистить.

ڈِحِحَّنْ *см.* [ڈِحْ].

ڈِحَّ | ڈِحَّ dükä, ڈِحَّحَّ düktä *ж., мн.* ڈِحَّنِّنْ dükiäni место. (*Ср. сир.* ڈِحَّحَّ, *араб.* دكّة).

دلدل. däldin *отым.* от دلدا II *спр.* (دلدىم, دلدىڭ, دلدى) укрывать.

دولدىرما duldina, *ж.* دا- *прич.* укрывшийся. -аяся.

دلدل *см.* | دلل |.

دلدى *см.* دلدا.

| دلل | دىل däila, *ж.* دالا dältä редкий, -ая (*обычно о лесе, волосах и т. п.*). (*Ср. сир.* ܕܠܝܠ).

دلدل däldil II *спр.*, *инт* (دلدىل, دولدىرل, دلدىل) 1. рассаживать (*деревья*); 2. портить, баловать (*ребёнка*).

دالال dälal (< *перс.* دلال) барышник, комиссионер.

| دم | دما dimä кровь.

دمدم dämdim *отым.* от دما (دومدىم, -مدمدى, دمدى) 1. кровоточить; быть окровавленным; 2. окровавить; ранить.

دومدا *см.* | دمد |.

دامغا damga (< *тур.* damga) 1. клеймо; 2. пошлина.

دامىغ dämig *отым.* II *спр.* (دامغالا, دومدىغ, دامغا) клеймить; прижигать, выжигать.

دومغا dumga, *ж.* دا- *прич.* 1. спаленный. -ая; 2. клейменный, -ая.

دامغاچى damgači (< *тур.* damgaci) сборщик пошлин.

دامغاچى *см.* دامغا.

دومدىك *см.* دومدىك.

دومدىك dimdig (< *аз.* димик) клюв.

دامدىق dämdig *отым.* от دومدىك, II *спр.* (دومدىقلا, دومدىقلاتما, دومدىقلا) бить клювом; клевать.

دامبىر *см.* | دمب |.

دامۇرچى dämürči (< *аз.* дəмирчи) кузнец.

| دمى | دامى dämi I *спр.* (دامىش, دامىدى, دومسا) быть похожим; походить.

دومسا dumja, *ж.* دا- похожий, -ая.

دامۇتا dmūta *ж.* сходство.

دامىشانا dämiшänä, *ж.* دا- и *ад.* похожий, -ая.

دامەتا dämėtä *ж.* 1. сходство; 2. образ; подобие.

دومباق *см.* | دمب |

dāvaci) 1. оспаривающий, -ая; 2. истец.

ܕܰܥܘܳܐ *см.* ܥܘܳܐ.

| ܕܥܝ | ܕܰܥܺܝ ṭā᷑ʿiṣ I *спр.* (ܐܶܕܥܶܐ, -ܕܥܺܝ, ܕܥܰܝ) колоть; прокалывать. (*Ср. сир.* ܕܥܝ).

ܕܰܥܶܐ *см.* | ܕܥܐ |[2].

ܐܶܕܥܶܐ *см.* [ܕܥܐ][3].

| ܕܦ | ܐܶܕܦܶܐ dipnā *ж., мн.* ܒܶܕܦܳܬܺܝ dipnāti сторона, бок.

ܕܰܨܝܳܐ *см.* | ܨܝܐ |.

ܒܶܨܠܰܬ diqlat *река* Тигр.

| ܕܩ | ܒܶܩܢܳܐ diqnā борода.

ܒܶܩܢܳܢܳܐ diqnāna бородатый.

| ܕܩܩ | ܕܳܝܶܩ dāiq I *спр.* (ܐܶܕܳܩ, ܒܶܩ, ܕܩܰ) резать, ломать на мелкие куски; толочь; превращать в порошок.

ܕܰܩܕܺܝܩ daqdiq II *спр., инт.* (ܐܶܕܰܩܕܺܝ, -ܒܶܩܕܺܝ, ܕܰܩܕܺܝ) размельчать, крошить.

ܕܰܩܩܳܐ daiqa, *ж.* ܐܶܕܰܩܩܳܐ, ܐܶܕܰܩܳܐ daqta 1. мелкий, -ая (*кусок, обломок*); 2. *и. суш.* карлик.

| ܕܡ | ܕܳܡ damḥ I *спр.* (ܐܶܕܰܡ, ܒܶܕܡ, ܟܰܕܡ) ложиться; лежать.

ܕܡܺܝܚܳܐ dmīḥa, *ж.* ܐ- *прич.* лежачий, -ая.

ܐܶܕܰܡܚܳܐ dmaḥta n. act. *ж.* лежание, лежать.

| ܕܡܐ | ܕܶܡܺܝ diṃi *мн.* слезы, *един.* ܕܶܡܥܳܐ diṃīṯā *ж* слеза.

ܕܰܡܺܝܢ dămiṇ *отым. от* ܕܶܡܥܳܐ, II *спр.* (ܐܶܕܰܡܕܺܝ, -ܒܶܡܕܺܝ, ܕܰܡܕܺܝ) прослезиться, плакать.

ܕܳܢܺܝܶܠ, ܕܳܢܺܝܶܐܠ dänil *муж. имя собст.* (*евр.* דָּנִיאֵל) Даниил.

ܕܰܣܬܳܐ dasṭa (< *перс.* دسته) *ж.* 1. группа; стая; войсковая группа, войсковая часть; 2. связка, пачка.

ܕܰܣܛܽܘܪ dasṭur (< *перс.* دستور) *ж.* право, разрешение, согласие.

ܕܰܥܘܳܐ dāvi (< *перс.* دعوی *араб.*) *ж.* 1. спор; 2. жалоба, претензия. ... ܕܰܥܘܳܐ ܥܒܶܕ подавать жалобу (*на к.-л.*)

ܕܰܥܘܳܝܳܐ davīcī (< *араб.-тур*

دِقَيْقَ daqaiq *нар.* подробно, детально.

دِقِيقَ daqiqa минута.

دِقَ | دِدَ daqr I *спр.* (دِقَ. دِدَ . ـدِدَ) касаться, соприкасаться, задевать; тронуть; наткнуться.

دِقَتْ digat. diqet (< *араб.* دقّة) *ж.* внимание. دِقَتْ внимательно.

دِقَ *см.* | دِدَ |.

دَّرَا därä (< *аз.* дәрə) долина; ущелье; овраг.

دَّرْبَا därbä (< *араб.* ضربة) *ж., мн.*

دَّرْبَاتِي därbäti рана.

دَّرْبَانَا därbänä, *ж.* ـَا- раненый. -ая.

دَّرْبِن därbin *отым.* II *спр. от* دَّرْ (دَّرْبِنَا , دَّرْبِد, دَّرْبِ) ранить, нанести рану.

دَّرْبِ *см* دَّرْ.

دَّرَجَا darağa (< *араб.* درجة) 1. степень, звание; 2. градус.

دَّرْد därd (< *перс.* درد) 1. печаль, горе; 2. забота.

دَّرْدِمَان därdïmän (< *перс.* دردمند) опечаленный, -ая; страдающий, -ая.

دَّرْدَنَا därdänä *ж.* ـَا- 1. печальный, -ая; 2. озабоченный, -ая.

دَّرْدِبَد *см.* دَّرْ

دَّرْدِنَا *см.* دَّرْ.

دَّرْدِژ därdiž II *спр.* (دَّرْدِبَد, دَّرْدِژ . دَّرْدِبَد-) горевать, печалиться; быть озабоченным.

دَّرْهَق därhaq. derhaq (< *аз.* дəрhаггу) *ж.* обвинение. دَّرْهَق (دَ) обвинять.

دَّرْهَقُوتَا darhaqūta. derhaqūta *ж.* обвинение.

دَّرْوَازَا darvāza (< *перс.* دروازه) ворота, калитка.

دَّرْوِش därviš (< *перс.* درويش) дервиш.

دَّرْزَا därzä *ж.* сноп, вязанка (*сена, соломы, хлеба...*)

دَّرْ[1] *или* | دَّرْ | دَّرْ dāri I *спр.* (دَّرْ , دَّرْ . دَّرْ) лить; сыпать.

دَّرْ دَّرْ دَّرْ دَّرْ выгнать *к.-л.* на двор, из дому.

دَّرْ دَّرْ стрелять из лука;

ܕܪܣ dārs (< *араб.* درس) *ж.* урок. (*Ср.* ܐܘܕܪܣ).

ܕܪܫܗ darsahat, darsāt (< *перс.* درساعت) *нар.* сейчас же, в ту же минуту; сразу; внезапно. (*Ср.* ܕܟ *и* ܫܗ).

| ܕܪܢ | ܕܪܢܐ drånå, *мн.* ܕܪܢܢܝ drånåni 1. рука (*от плеча до кисти*); 2. аршин.

ܕܪܝܐ dråiå *то же самое, что* ܕܪܢܐ, *см.* | ܕܪܢ |.

ܕܪܝܐ *см.* [ܕܪܢ].

ܕܪܩܘܠܝܐ *см.* ܕܪܩܘܠܝܐ.

ܕܪܩܘܠܝܐ darqulāia противник. враг (*см.* ܕܪܩܘܠܝܐ).

ܕܪܩܘܠ *то же самое, что* ܕܪܩܘܠܝܐ.

| ܕܪܫ | ܕܪܫ dāriš I *спр.* (ܕܪܫ, ـܕܪܫ, ܕܪܫ) спорить.

ܕܫܐ *см.* | ܕܫ |.

ܕܫܝ *см.* | ܕܫ |.

ܕܫܡܢ *см.* ܕܫܡܢ.

ܕܫܡܢ dižmin, ܕܫܡܢ dišmin (< *курд.* دژمن) враг.

ܕܫܡܢܝܬܐ dižminäiütä,

ܕܪ dāri II *спр., нст.* (ܕܪ, ـܕܪ, ܕܪ) веять.

ܐܕܪ ; ܐܕܪ mādir II *спр., каус.* (ܡܕܪ, ـܕܪ, ܐܕܪ) принуждать налить, насыпать.

ܐܕܪ ... *то же самое, что* ... ܕܪ (*см. выше*); ܐܕܪ заковывать в кандалы. ܐܕܪ ܕܪ арестовывать, сажать в тюрьму.

ܕܪܐ dārāii (< *перс.* دارائی) шелковая ткань.

ܕܪܡܢܐ dårmånå, durmånå (< *перс.* درمان) лекарство. ܕܪܡܢ ܕܪܡܢܐ рецепт.

ܠܒܫ ܕܪ одеваться. надевать одежду; ... ܠ ܐܬܐ ܕܪ надеяться (*на к.-л., на ч.-л.*); довериться. ܕܪ ܒܠܒ ܐܢ ܒܝܕ овладеть, захватить; ܕܪ ܠܗ надевать хитон *на к.-л.* ܐܢ ܒܠܒ ܠܗ ܕܪ ܠܗ ܐܦ надел на него хитон; ܕܪ ܠܟ ܫܠܡ приветствовать.

ܒܝܫܐ ܕܫܢܐ dišnāyūta *ср.* вражда.

ܒܝܫ ܕܫܢ *см.* ܒܝܫ .

ܒܝܫ ܕ

ܒܝܫ dištā (< *курд.* دەشتە) *ж., мн.* ܒܝܫ̈ dišjāti поле; пл.

ܗ

ܗ h *пятая буква сирийского алфавита: название* — ܗܐ he. *числовое значение* — 5.

ܗ . ܗ . = ܗ̣ ܗ̣ ܗ т. е.

ܗܐ ha *межд.* вот!

ܗܝ hi *утвердитель. частица* да.

ܗܝܒܝ hivi (< *курд.* hîvî) *ж.* надежда.

ܗܠ , ܗܠܐ hal *повел. накл. от* ܗܠܸܟ (*с.м.*).

ܗܵܓ̈ *см.* | ܗܓ |.

ܗܓ̈ hāgi II *спр.* (ܗܵܓ̈ܝ , ܗܓ̈ܝ , ܗܵܓ̈) 1. двигать, приводить в движение; 2. возбуждать, волновать, заставить нервничать *кого-л.* (*ср.* ܗܓ̈).

ܗܓ̈ , ܗܓ̈ܝ higum, hugum (< *араб., тур.* هجوم) *ж.* 1. угроза; 2. атака. ܥܒܕ ܗܓ̈ 1. угрожать; 2. атаковать.

| ܗܓ | ܗܵܓ̈ hāgi II *спр., инт.* (ܗܵܓ̈ , ـܓ̈ܝ , ـܓ̈) помышлять, замышлять.

ܡܗܓ̈ܢܐ mhagjāna *черточка под буквой, которая читается как* i: ܡܕܝܢܐ madinha восток.

ܗܓ̈ hağat (< *араб.* حجه) *ж.* 1. причина; повод; предмет. тема. ܗܓ̈ ܗܵܓ̈ стать причиной *ч.-л.*; 2. (< *араб.* حاجه) оружие. инструмент; посуда.

ܗܕ hād (< *тур.* hed < *араб.* حدّ) граница.

ܗܵܕ̈ , ܗܕ̈ , ܗܵܕ̈ hatha, atha 1. *и. прил.* такой, -ая; подобный, -ая; 2. *нар.* так, таким образом.

ܗܵܕ̈ hādir (< *араб.* حاضر) II *спр* (ܗܵܕ̈ , ـܕ̈ , ܗܵܕ̈) готовить, приготовлять.

ܗܵܕ̈ , ܗܵܕ̈ hadarta 1. и. *act.* приготовление; 2. пред-

праздничный день: пятница (*предпасхальной недели*).

ڀڀڀ hudira, *ж.* ڀڀ- приготовленный, -ая; готовый, -ая.

ڀڀ aṷ, о 1. *мест.* III *л. ед. м.* он: 2. *указ. мест. ед. м.* тот.

ڀڀ hāva (<*араб.-перс.* هو) *общ., мн.* ڀڀ hāvi *и* ڀڀڀ havāti 1. климат: погода; 2. воздух.

ڀڀ hōgia пар.

ڀڀ hāvaz (< *перс.* آواز) *ж.* голос, мелодия; песня. ڀڀ ڀڀ затянуть песню.

| ڀڀ | ڀڀ hāvi I *спр.* (ڀڀ, ڀڀ, ڀڀ) 1. быть; находиться; 2. родиться. ڀڀ ڀڀ ڀڀ ڀڀ (17₂) и малого не будет иметь.

ڀڀ va, ڀڀ īva. *мн.* ڀڀ va, ڀڀ īva 1. был. 2 *ч. присоединяется к глагольным формам и придает им значение прошедшего. Так получены: из наст.-общ. — прош. несов. общее, из наст.- конкретного — прош. несов. конкретное и из прош. сов.- давнопрошедшее (Ср.* ڀڀ ڀڀ *и* ڀڀ ڀڀ, ڀڀ ڀڀ *и* ڀڀ ڀڀ).

ڀڀ viịä, *ж.* ڀڀ vitä рожденный, -ая.

ڀڀ vētä п. act. *ж.* рождение.

ڀڀ *см.* ڀڀ.

ڀڀ hulāla: ڀڀ ڀڀ так, таким образом.

| ڀڀ | ڀڀ hōna ум, разум.

ڀڀ honāna, *ж.* ڀڀ- ум-ный, -ая: разумный, -ая.

ڀڀ honanūta *ж.* разумность

ڀڀ *см.* ڀڀ.

ڀڀ *см.* ڀڀ.

ڀڀ hūnar (<*перс.* هنر) *ж.* умение.

ڀڀ hunarband *общ.* (<*перс.* هنربند) умелый, -ая.

ڀڀ hunarbandūta *ж.* умелость.

ڀڀ *см.* ڀڀ.

ڀڀ hurmat (<*араб.* حرمة) *ж.* уважение, почёт.

ھەرەكەت قىلىڭ чтить, уважать.

ھوش hush (< *перс.* هوش) *ж.* сознание. ھوشدىن چىقىش терять(ся). ھوشسىراش растерянный (*человек*).

بېھوش behush (< *перс.* بی هوش) 1. *общ.* потерявший, -ая сознание; 2. *нар.* без сознания. ھوشىغا كەلدى потерял сознание.

ھازىر hazir (< *перс.* حاضر < *араб.*) 1. *и. прил., общ.* готовый, -ая; 2. *нар.* готово. (*Ср.* تەييار)

ھا | ھە ai, e 1. *местоим.* III *л. ед. ж.* она; 2. *указ. местоим. ед. ж.* та.

ھازىلا ägia. ägiaha *нар.* (< ھازىلا + ھە) тогда, в то время. (*Ср.* ھازىلا).

ھازىلا, ھىلا *см.* ھە.

ھايۋان heivan (< *араб.* حيوان) ж. животное. ھايۋانلار животные.

ھېكايە (*перс.*) ھىكايە hekaje (< *перс.* حكايه) ж. 1. рассказ, повесть, 2. *лит.* эпос.

ھەرىكەت *см.* ھەرەكەت.

ھەرىكەتچان *см.* ھەر.

ھەكىم hakim (< *араб.* حكيم) I. *ср.* (ھەكىمنى) ھەكىمدىن врач. II. *прил.* врачебный. ھەكىم كېسىل болезнь. ھەكىمغا كۆرۈنمەك обращаться к врачу.

ھەل *см.* ھەۋەس.

ھەۋەس hewes (< *араб.* هوس) ж. 1. страсть, 2. *нар.* желание. ھەۋەسكار любитель, -ница. ھەۋەسكارلىق любительство. ھەۋەسكە كەلتۈرمەك увлекаться.

ھەۋەسلەندۈرمەك возбуждать желание.

ھەۋەسلىنىش *см.* ھەۋەس.

ھەيران hajran, *ж.* ھەيرانە, *п. ag.* удивляющий, -ая: удивительный, -ая. ھەيران قالماق *глагол* удивляться.

ھەيۋەت hajbet *ж.* 1. величие, 2. *нар.* страх. ھەيۋەت قىلماق внушать страх.

ھەيىت *см.* ھەي.

ھېچ hich (< *кирг.* hič, *перс.* هيچ) *категорическое отрицание* (*соответствует немецкому* kein). ھېچ ھېچ hič naša никто. ھېچنېمە hič mindiz ничто. ничего. ничто.

ھېچ *см.* ھېچ.

ھېچقاچان *см.* ھېچ.

ھېكمەت hikmet (< *араб.* حكمت) I. *ср.* (ھېكمەتنى) ھېكمەتتىن мудрость. II. *прил.* мудрый. ھېكمەتلىك мудрый, -ая. ھېكمەتلىك سۆز мудрое слово.

влиянием сирийского) бýдешь управлять, бýдешь владеть; бýдешь властелином.

ܚܟܡܬܐ hukma (< *араб.* حكم) 1. управление; правительство. 2. (< *перс.* < *араб.* حكم) приказ.

ܚܰܟܺܝܡ hākim (< *араб.* حاكم, *тур.* hâkim) управляющий; губернатор.

ܚܰܟܺܝܡ hakīm (< *перс.*, *тур.* < *араб.* حكيم) врач.

ܐܰܟܺܝܡܘܬܐ hakimūta *ж.* врачевание, лечение. **ܐܰܟܺܝܡܘܬܳܝ** лечебный, -ая.

ܚܟܡ hakam II *спр.* (**ܐܶܚܟܰܡ**, **ܡܚܟܡܬ**, **ܚܟܡ**) силой овладевать; иметь *к.-л.* под своей власти.

ܐܰܟܡܰܬ hakamta *ж.* управление.

ܚܰܒ *см.* **ܚܰܒ**.

ܗܰܠ[1] hal 1. *пред.* до; 2. *с.* в то время как; до тех пор как...

ܗܰܠ[2] hal *см.* **ܗܳܐ**.

ܚܳܠ hāl (< *араб.* حال) *ж.* состояние, положение; ситуация. (= **ܚܳܠܬܐ**).

ܚܳܠܳ hāla (< *араб.* حالا) пока еще; пока, что; еще, все еще; все же. **ܚܳܠܳ ܠܶܒܰܩ ܫܡܫܳ** солнце пока еще не высоко. **ܚܳܠܳ ܐܰܓܪܳ ܒܥܺܝ ܐܢܬ** еще плату требуешь! (20_{15}).

ܗܰܠܒܺܩ halbiq II *спр.* (**ܐܶܗܠܒܰܩ**, **ܗܠܒܩܬ**, **ܗܠܒܩ**) 1. застёгивать; 2. застревать (34_{19}).

ܗܰܠܒܰܬ hälbät (< *курд.* ئەلبەت < *араб.* ألبتة) *нар.* вероятно; повидимому.

ܐܶܗܠܒܰܬܳܐ hälbätä *нар.* конечно; ясно. (*Ср.* **ܗܰܠܒܰܬ**).

ܗܰܠܗܶܠ halhil II *спр.* (**ܐܶܗܠܗܰܠ**, **ܗܠܗܠܬ**, **ܗܠܗܠ**) возбуждать, вызывать (*любопытство, разговоры...*).

ܗܰܠܳܗܠܳ halāhala (*перс.* حلاحال) переполох, шум.

ܚܰܠܳ hälal (< *тур.* halal < *араб.* حلال) *общ.* приличный, -ая; правдивый, -ая; добрый, -ая. **ܚܰܠܳ ܒܶܬ** (88_{11}) невинный, -ая.

ܐܶܚܠܰܠ halāla (< *перс.* حلال) целый, цельно (*тело*).

ⵀⵍⵎ hilm, ⵜⵀⵍⵎⵜ hilma (< *аз.* нилмэ) 1. пар:туман; 2 *перен.* фантазия; 3. *перен.* тяжелая атмосфера (*из-за драки. из-за неприятностей*).

ⵀⵎ ham (< *перс.* هم) также.

ⵀⵎⵣⵉⵎ hämzim (< *курд.*) II *спр.* (ⵜⵀⵎⵣⵉⵎⵜ . ⵏⵀⵎⵣⵉⵎⵏ , ⵀⵎⵣⵉⵎ) говорить, разговаривать.

ⵀⵉⵎⵉⵣⵎⴰⵏ himizmän, *мн.* ⵜⵉⵎⵉⵣⵎⴰⵏⵉ himizmäni *ж.* слово.

ⵜⵀⵎⵣⴰⵎⵜⴰ hämzämtä *ж* разговор, беседа.

ⵃⴰⵎⴰⵎ hämam (< *араб.* حمّام) *ж.* баня.

ⵀⴰⵎⴰⵎⵛⵉ hamamči (< *тур.* hamamçı) 1. хозяин бани; 2. тёрщик.

ⵀⵉⵏⴷⵓⵙⵜⴰⵏ hindustan (< *перс.* هندوستان) *ж.* Индия.

ⵀⵏⵏⵓ . ⵀⵓⵏ hannu II

(ⵜⵜⵉⵎⵙⵙⵉⵏ , ⵙⵎⵙⵉⵎ , . ⵎⵙⵙ) угождать, доставлять удовольствие. . ⵎⵉⵏ ⵜⵜⵉⵎⵙⵙⵉⵏ ⵜⵜⵉ мне приятно.

ⵜⵜⵉⵎⵎⵉⵏ *см.* ⵜⵜⵉⵎⵉⵏ.

ⵃⵙⵙⵏⴰⵢ , ⵃⵙⵙⵏⴰⵢ hasanaį (< *курд.* hasânai) *общ.* легкий.-ая.

ⵜⵃⵙⵙⵏⴰⵢⵓⵜⴰ hasanaįūta *ж.* легкость; простота; облегчение.

ⵜⵃⵙⵙⵏⴰⵢⵓⵜⵙ *нар.* легко: просто.

ⵃⵙⵔⴰⵜ hasrat (< *араб.* حسرة) *ж.* печаль, горе.

ⵜⵃⵙⵔⴰⵜⵓⵜⴰ hasratūta *ж.* печальность. ⵜⵃⵙⵔⴰⵜⵓⵜⵙ *нар.* печально; с печалью.

ⵃⵛⵉⵔⴰ , ⵃⵛⵉⵏⵜ håsįrā (< *араб.* حصير) *ж.* циновка; рогожа.

ⵃⵙⵉⵍ håsil (< *араб.* حصل) II *спр.* (ⵜⵜⵉⵃⵙⵉⵍ . ⵃⵙⵉⵍⵏ . ⵃⵙⵉⵍ) родить; плодить.

ⵜⵉⵃⵙⵓⵜⵜ måhsul (< *араб.* محصول) *ж.* плод.

ⵃⵙⵉⵔ håsir. ⵃⵙⵉⵔⵜ måsirt (< *араб.* حصير) II *спр.* (ⵜⵜⵉⵃⵙⵉⵔⵜ. ⵃⵙⵉⵔⵏ. ⵃⵙⵉⵔⵜ. ⵃⵙⵉⵔ) стругать, строгать.

ܡܚܘܣܪܬܐ mhusirta, ж. ܡܚ. окруженный, -ая; обнесенный, -ая (*стеной*).

ܚܩ ḥaq (< *араб.* حَقّ) 1. *и. прил., общ.* истинный, -ая; правдивый, -ая; 2. *и. сущ.* истина, правда; 3. *то же самое, что* ܒܬܪ. ܚܩ ܠܐ безвозмездно (28_{20}).

ܚܩܘܬܐ ḥaqūta ж., *мн.* ܚܩܘܬ̈ haqujāt истина; справедливость. ܚܩܝܬ истинно; справедливо.

ܚܩ ḥāqa (< *араб.* حَقّ) плата, оплата; зарплата. ܡܚܩܝ наемный, -ая.

ܚܩܝ ḥāqi (< *араб.* حكى) II *спр.* (ܡܚܩܐ, ܚܩ, ܡܚܩ) рассказывать. ܐܡܪ ܚܩ ܠܗ говорят, что... (*так начинаются обычно сказки*).

ܚܟܝܬܐ ḥaqjāt (< *араб.* حكاية) рассказ, повесть.

ܡܚܩܐ *см.* ܚܩ.

ܚܟܝܬ *см.* ܡܚܩ.

ܚܪ ḥar (< *курд., перс.* هر) 1. именно. ܗܘ ܚܪ именно он (*а не другая!*). *Употребляется для подчёркивания логического объекта*; 2. в то время, как (*соответствует английскому* during).

ܗܪܓܙ härgiz (< *перс.* هرگز) 1. никогда; вовсе не, совсем не; 2. только. ܟܠ ܒܗ ܗܪܓܙ ܡܬܟܠ ܥܠ ܐܠܗܐ надейся только на Бога.

ܚܪܒܡܬܐ harbamta ж. ржание (*лошади*).

ܚܪܪ harhir II *спр.* (ܡܚܪܚܪ. ܚܪܚܘܟ, ܚܪܚܪ) хохотать.

ܗܝܪܘܡܝ hirūmi (< *греч.* ἱερώτατα) *употребляется только во мн.* благовония.

ܗܝܪܣ hirs (< *тур.* hirs) гнев.

ܚܫ hiš (< *курд.* هێ) ч. еще, все еще. ܠܐ ܚܫ hiš la еще не... ܠܐ ܠܝ ܚܫ hiš lēva еще не было.

ܚܫܝܪ hišiar (< *перс.* هشیار) *общ.* осторожный, -ая; предусмотрительный, -ая.

ܚܫܝܪܘܬܐ hišjarūta ж. осторожность; предусмотрительность. ܚܫܝܪܬ осторожно.

ܚܫܚ *см.* ܚܫܐ.

٥

٥ 1. ц. v *шестая буква сирийского алфавита: название* — ٥٥́ цац. *числовое значение* — 6; 2. и *с. и.*

ٓٓٓ

ܒܪܩܐ varāqa (< *тур.* varaka < *араб.* ورق) бумага; лист бумаги.

ܒܪܬܐ = ܒܪܝܬܐ (*см.* ܒܪܝܬܐ).

ܒܬܢ vātan (< *тур.* vatan < *араб.* وطن) *эс.* родина.

ܒܪܕܐ värdä (< *перс.* ورد) роза.

ܒܪܝܐ varia *то же самое, что* ܒܪܝܬܐ.

ܒܪܝܬܐ varīda жила, артерия (*сир.* id.).

ܙ

ܙ *z седьмая буква сирийского алфавита; название* – ܙܝܢ zen. *числовое значение* —7.

ܙܝ zi (< *курд.* ژی) *ч.* также, опять. *Часто употребляется вместе с ч.* ܐܦ: ܙܝ ܐܦ upzi. (*Ср.* ܐܦ *и* ܙܝ).

ܙܝ, ܫܙܝ si, sī *повел. накл. глагола* ܝܗܒ; *см.* [ܝܗܒ].

ܙܐ *см.* [ܙܒܢ].

ܙܐ *см.* [ܙܕ].

ܙܒܐ zāva *река* Заб

ܙܒܕܐ zōde *муж. и. собст.* Зеведе.

ܙܒܘܠܘܢ zvūlun *муж. имя собст.* Завулон.

ܙܒܢ zäbün (< *перс.* زبون) *общ.* слабый, -ая; немощный, -ая.

ܙܒܝܛ zābiṭ (< *тур.* zabit < *араб.* ضبط) I *спр.* (ܙܒܛ, -ܙܒܝ, ܙܒܛ) 1. окрепнуть; подтвердиться.

ܐܝܬ ܠܗ ܙܒܛ ܡܠܬܐ ܕܐܡܪ (47$_1$) Вот подтвердилось слово, которое он сказал! 2. захватить, подчинить; 3. насиловать; применять силу; изнасиловать.

ܙܒܛܢܐ zābṭāna, *ж.* ܐܝܬ- и ag. 1. насилующий, -ая; 2. покоритель, -ница.

ܙܒܝܛ zābṭin *отым.* II *спр. от* ܙܒܛܢ (ܐܙܒܛܝܢ, -ܙܒܛܘ, ܙܒܛ) 1. покорить, овладеть; 2. насиловать, принуждать силой.

ܙܒܛܘܬܐ zābṭūtā п. ag. покорение.

[ܙܒܠ] ܙܒܠܐ zibla мусор.

[ܙܒܢ] ܙܒܢ zävin I *спр.* (ܙܒܢ, -ܙܒܢ, ܙܒܢ) покупать. ܙܒܢ zäbin II *спр., инт.* (ܐܙܒܢ, -ܙܒܘܢ, ܙܒܢ) продовать

ዝንባኒ zäbnänä, *ж.* ዝንባኒት- продавец, -щица.

ዝንበንታ zäbäntä n. act., *ж.* продажа.

ዝንቡ zübnä, *ж.* ዝንቢንቱ zübintä *прич.* проданный, -ая.

ዝንቱ zönä (< *зуд.-арам.* זְמַן < *аккад* simānu) 1. время года, сезон; 2. *грамм.* время. ዝንቱ ዝሐለፈ прошедшее время; ዝንቱ ዘይመጽእ будущее время; ዝንቱ ይእዜ настоящее время (< *сир.*).

ዝንቲ bäzuni *нар.* в прошлом году.

ዝጋ zäga (< *ар.* safa) пещера; берлога.

ዝግጊ zigiä (< *перс.* زنگ) колокол. ዝግጊ ጸሐፈ бить в колокол; звонить.

ዝጉሊ žiguli (< *русс.*) *назв. местн.* Жигули.

ዝኣ zat (< *араб.* زاد) 1. пища; 2. съестные припасы на дорогу.

ዝንቢንቱ *см.* [ዝንቱ].

ዝንቡ *см.* [ዝንቡ].

[ዝንበ] ዘንደ zädi (*пер.* (ዘንድኩ, -ዘንድ, ዘንደ) бояться (с *ж.* ጸላእ *к.-л.*, *ч.-л.*); иметь страх (с *ж.* ጸላእ *перед к.-л.*, *ч.-л.*).

ዝንዱኣ zädūä, *ж.* ዝንዱእ zädūtä трус, -иха

ዝንዱእ zdūta *ж.* страх. ዘ

ዘንዱኣ *общ.* бесстрашный -ая; смелый, -ая.

ዝንዲኣ zidiä, *ж.* ዘንዲእ zdītä *прич.* трусливый, -ая; боязливый, -ая. ዝንዲኣ ዝንበ богобоязненный.

[ዝንዳ] < [ዝንደ] ዝንዳ zädu *муж. и собст.* (*евр.* דָּוִד) Давид

ዝንጊኣ zadīqa, *ж.* ዘ праведный, правдивый, -ая

ዝንጊዕኣ zadiqūta *ж.* 1. пра на, правда; 2. правдивость

ዝንሕማት zähmät (< *тур.* zahme *араб.* زحمة) *ж.* труд. ዝ

ዝንሕመ побеспокоить (*к.-л.*). ዘ

ዝንሕመ ኢሉ не беспокойся

[ንሕመ] ዘንሕመ zarira *му*

ዝንዲኣ *см.* [ዝንዳ]

ዝጎኣ zögiä (< *турец.* çöğüş) кар

ዝጎእ zävig *отмал.* (< *от* ዘ

(ዘንጎኣ · -ዘንጎኣ · ዘ

1. соединять (*с предлогом* 2. с
ровнять

ܙܘܪ , ܙܘܢܘܣ zūnus (< *греч.* ζώνη) зона; пояс (*климатический*). ܙܘܢܐ ܕܡܪܝܐ тропический пояс, тропики.

ܙܘܪ , ܙܘܪܐ zür *повел. накл. от глагола* ܙܝܪ, *см.* [ܙܪܐ].

ܙܘܪ zor (< *перс.* زور) 1. *и. прил. общ.* сильный, -ая; жесткий (*волос*); 2. *нар.* сильно, крепко.

[ܙܪܐ] ܙܝܕ zäjid, zäd I *спр.* (ܙܕܐ , ـܙܝ , ܙܘܝ) увеличиваться, расти; умножаться.

ܡܙܝܕ mäzjid II *спр., кауз.* (ܡܙܝܕ , ـܡܙܝܕ , ܡܙܝܕ) 1. увеличивать, прибавлять; умножать; 2. иметь больше, чем достаточно; 3. давать деньги взаймы на проценты; 4. *математ.* умножать.

ܡܠܐ ܣܝܕܐ ܡܙܝܕܐ (151,) поела, насытилась и еще осталось. ܐܢ ܡܙܝܕ ـܡܙܝܕ умножу (*паронимазия под влиянием сирийского языка*).

ܙܝܕ zödä больше; лишнее.

ܙܝܕ ܕܝ более; больше.

ܙܘܙܝ zäväkltä n. $\frac{act}{ac}$ act. *ж.* 1. соединение; 2. венчание.

ܙܘܕ zödä *см.* [ܙܪܐ].

ܙܘܙܘܢܐ *см.* [ܙܪܐ].

ܙܘܡܐ zūma (< *курд.* زومە), *мн.* ܙܘܡܢܝ zumāni летнее пастбище.

[ܙܐ] ܙܙ zŭzä монета; *мн.* ܙܙܝ zŭzi, zŭizi деньги. ܙܙ ܢܚܫܐ медные деньги, гроши. ܙܙ ܟܣܦܐ серебряные деньги.

ܙܙ zözi II *спр.* (ܙܙܙ , ـܙܙ...) мычать, выть; рычать.

ܙܙܬܐ zözētä n. act., *ж.* вой; мычание; рычание.

ܙܙ zävziv II *спр.* (ܙܙܙ , ـܙܙ ; ܙܙ) тявкать (*собака*). (*Ср. перс.* زوزه).

[ܙܙ] ܡܙܙ mäzvi II *спр.* (ܡܙܙ , ـܡܙ , ܡܙ) вдувать, раздувать; надувать (*воздухом*).

ܙܠܐ zülä (< *ар.* зол), *мн.* ܙܠܝ züli *и* ܙܠܠܝ zülälі полоса; рубец.

ܙܠ ... *нем. имя. имя...*

ܙܠ ܙܠ : *то же самое, что* ...

ܙܠ zil, zil *противник.* (*ср. см.* ...).

ܙܠܐ zilā *(с. р. зеленый)* пре... *время, обращение.* ...

... ... (37,) *он был мне противен.*

ܙܠ si, sī *м., повел. накл. от гла... зать* ... : *то же са... мое, что* ...

ܙܠ zlā, *обычно* ... *мн.* ... zlāmi *грамм... знак* (*знак, обозначающий гласный* i *в сирийской письменности*). ... *краткие* злами — i (̣). ... *долгие* злами — ī (̄).

ܙܠܡ zālim (< *араб.* ظلم) *прил.* (... ... ...) *притеснять, угнетать, мучить.*

ܙܠܡ zulm (< *араб.* ظلم) *м. и ж.* притеснение, угнетение; мучение; несправедливость.

ܙܠܡ zālim (< *араб.* ظالم)

ܙܘܕܐ zōdānā *процент: барыш.* ... *сложный процент.*

ܙܘܥ *то же самое, что* ...

ܙܝܐ ziānā (< *перс.-курд.* زیان) *убыток: вред, повреждение.*

ܙܝܐ zāiin, zāir *I спр.* (... ... ...) 1. *пухнуть: раздуваться: увеличиваться* (*водой*); 2. *перен.* хвастаться, хорохориться.

ܙܝܓܐ zāiāk. *ж.* ... *п. ag.* хвастун, хвастунья.

ܙܝܐ zāiā, *ж.* ... *опухший, -ая: раздутый, -ая.*

ܙܝܐ zāiir I *спр.* (...) *то же самое, что* ... .

... *см.* ...

ܙܝܬ zēta *ж.* 1. маслина, олива: сливковое дерево: 2. масло (*постное*).

ܙܟܟ zākkik II *спр.* (...) побледнеть, пожелтеть (*от болезни, страха, злости ..*) (*ср. араб.* زكّ).

общ. угнетатель, угнетательница; эксплуататор.

ܙܠܝܡܐ złīmå, *жс.* ܙܠܝܡ- *прич.* угнетённый, -ая; измученный, -ая.

ܙܠܝܡܘܬܐ zåłimūta *жс.* угнетение, эксплуатация.

ܙܠܦܐ zilpä *(евр.* זלפה*)* *жен. и. собст.* Зелфа.

ܣܝܡܘܢ sīmun *повел. накл. мн. от глагола* ܣܘܡ [ܣܝܡ].

[ܙܡܪ] ܙܡܝܪ zämir I *спр.* (ܙܡܪܬ , ـܙܡܪ , ...) петь.

ܙܡܪܐ zämärä, *жс.* ܙܡܪ- n. ag. певец, певица.

ܙܡܪܬܐ zmärtä *жс., мн.*

ܙܡܪܬܐ zmäriåti песня.

ܡܙܡܘܪܐ mäzmūrä псалом.

ܙܝܢܐ zïnä, zinä *жс., мн.* ܙܝܢܬܐ zinäti болото.

ܙܢܓܝܪ zängir *отым. от курд.* zangel (колокольчик) II *спр.* (ܙܢܓܝܪ , ـܙܢܓܝܪ , ...) звенеть (*колокол, металл...*).

ܙܢܓܝܪܢܐ zängirānä, *жс.* ܙܢܓܝܪ- n. ag. звонкий, -ая (*голос, звук...*).

ܙܢܓܝܪܬܐ zängïärtä n. act., м. звон (*звонка, металла...*).

ܙܢܓܝܪ *см.* ܙܢܓ.

[ܙܢ] ܙܢܝܬ zänïtä *жс., мн.*

ܙܢܝܬܐ zäniåti проститутка.

ܙܚܐ, ܙܚܘ *см.* [ܙܚ].

ܙܚܬ *см.* [ܙܚ].

ܙܝܦ, ܙܝܩ zåiip (*<< тур.* zayıf *< араб.* ضعيف) *общ.* слабый, -ая; немощный, -ая.

ܙܝܩ zå'ip *см.* ܙܝܦ.

[ܙܚ] ܙܚܐ, ܙܚܘ sürä, *жс.* ܙܚܬܐ, ܙܚܘܬܐ sürta маленький, -ая; младший, -ая; малолетний, -яя.

ܙܚܘܢܐ sürūna, *жс.* ܙܚ- *уменьш.* малютка, младенец, грудной ребёнок.

ܙܚܘܬܐ sürūta *жс.* детство.

ܙܥܐ zäiä (*<* ܙܥܒܬܐ) 1. птенец; цыплёнок. ܙܥܐ ܕܓܘܠܐ волчёнок; ܙܥܐ ܕܚܙܝܪܐ поросёнок. 2. *муж. имя собст.* Зая.

ܙܩܙܩ zaqziq II *спр.* (ܙܩܘܩܝ, ـܙܩܘܩ ,...) стонать; выть; рычать.

ܙܩܦܐ sqīpa *см.* [ܣܩܦ].

ܙܪܓ, ܙܪܝܓ zirăg, ziräk (< пер. زرنگ) общ. отважный, -ая, смелый, -ая.

ܙܪܕ zărdă, ж. ܙܪܕܝ zärdi (< перс. زرد) желтый, -ая. ܙܪ

ܙܪܟܬܐ желток яйца.

ܙܪܚ zărḥ (евр. זרח) муж. имя собст. Зара (сын Иуды).

ܙܪܝܩ ܙܪܝ zărič̣ (<ܙܪܝ) I спр. (ܙܪܩ, ـܙܪܝ, ܙܪܘ) царапать.

ܐܙܪܝ măzrič̣ II спр., кауз. (ܐܙܪܘ, ـܙܪܝ, ܙܪܘ) принуждать царапать. ܙܪ

ـܙܪܢ сверкать глазами.

ܙܝܪܬܐ zirtă линия; черта, черточка.

ܡܙܪܝܩܢܐ măzrič̣ănă ж. ܐ- п. ag. царапающий, -ая.

ـܙܪܢ ܡܙܪܝܩܢ сверкающие глаза.

ܙܪܝܦ zărip (< тур. zarif, араб. ظريف) общ. красивый, -ая; прелестный, -ая; изящный, -ая.

ܙܪܝܦܘܬܐ zăripūta ж. красота; прелесть; изящество.

ܙܩܦ ܙܩܝ zăqip I спр. (ـܙܩܦ, ـܙܩܝ, ـܙܩܘ) 1. распинать; 2. писать скäпу (см. ـܙܩ).

ـܙܩܦ sqīpa крест.

ـܙܩ sqăpa грамм. скäпа (ـ̈). Знак, обозначающий долгий а (ā) в сирийской письменности.

ـܣܩ | ـܣܩܝ zăqir, săqir I спр. (ـܣܩ, ـܣܝ, ـܣܘ) ткать.

ـܣܩ sqīra, ж. ـܣ- прич. откäнный, -ая; вязанный, -ая.

ـܥܪܒ zărb (< тур. zarp < араб. ضرب) сила.

ـܥܪܒ zărbin II спр. (ـܐܥܪܒ, ـܥܪܒ, ـܥܪܒ) 1. сделаться сильным, усиливаться; 2. усилить; 3. осилить (с ч.-л., ـ, ـ, ـ к.-л., ч.-л.); 4. окончательно решить; твердо стоять на своем.

ـܥܪܒ zărbănă, ж. ـܐ- сильный, -ая.

ـܐܥܪܒ zărbănūta ж. сила.

ـܐܥܪܒ ـܒ сильно, с силой.

ܙܪܳܩ zrāqa восход (*солнца*).

ܡܕܺܝܼܡ ܙܪܳܩ восход солнца; восток.

ܙܰܪ , ܙܰܪܪ zārar (< *тур.* zarar < *араб.* ضرر) *ж.* убыток, ущерб.

ܐܰܙܺܝܼܩ ܠ причинять убыток.

ـ

ـ ḥ *восьмая буква сирийского алфавита; название* — ܚܹܝܬ ḥet; *числовое значение* — 8.

ܐ̣ܰ *см.* [ܐ̣].

ܐ̣ܺܝ *см.* [ܐ̣].

ܐ̣ܰܡ *см.* [ܐ̣ܡ].

ܐ̣ܰ *см.* [ܐ̣].

ܐ̣ܺ *см.* [ܐ̣].

[ܐ̣ܒ] ܐ̣ܺܝܒ māḥib II *спр., кауз.* (ܡܰܚܒ̣ , ـܡܺܝܒ , ܡܺܝܒ) любить.

ܚ̣ܽܘܒ ḥûbî любовь.

ܚ̣ܽܘܒ̈ܳܢܳܐ ḥûbānä, *ж.* ܐ̣ـ любящий, -ая.

ـ

ܡܽܘܚ̣ܺܝܒ muḥiba, *ж.* ܐ̣ـ *прич.* влюбленный, -ая; любимый, -ая.

ܡܰܚ̣ܺܝܒ̈ܳܢܳܐ maḥibāna, *ж.* ܐ̣ـ п. ag. любящий, -ая; влюбленный, -ая.

ܡܰܚ̣ܰܒ̈ܬܳܐ maḥabta п. act. *ж.* влюбляться.

ܡܰܚ̣ܒ̈ܽܘܫܳܐ ḥabūša яблоко. ܡܰܚ̣ܒ̈ܽܘܫܳܐ ܕ̣ܰܐ̣ܪ̈ܥܳܐ помидор (*букв.* яблоко земли).

[ܚ̣ܰܒ][1] ܚ̣ܰܒ̈ ḥåvi̯t I *спр.* (ܚ̣ܰܒ̈ , ـܚ̣ܰܒ̈, ܚ̣ܰܒ̈) 1. мешать, смешивать, замешивать; мутить (*воду*); 2. *пер.* портить (*дело*). ܚ̣ܰܒ̈ ḥåbi̯t II *спр., инт.*

ڂڒڂڡ ḫubla, *ж.* ڂڒ- *прич.* простуженный. -ая; озябший. -ая.

[ڂڒڂ] ڂڒڂ ḫōra, *ж.* ڂڒڂڒڂ ḫåvịrta, *мн.* ڂڒڂڒڂ ḫoravāti товарищ. ڂڒڂ ڂڒڂڒڂ задушевный товарищ.

ڂڒڂڒڂڒڂ ḫoravatūta *ж.* товарищество.

ڂڒڂڒڂ sagbır *отым. от* ڂڒڂ, II *спр.*, *кауз.* (ڂڒڂڒڂ , -ڂڒڂڒڂ , ڂڒڂڒڂ) навещать, наносить визит.

ڂڒڂڒڂڒڂ sagburūta *ж.* 1. визит; 2. старательность.

ڂڒڂڒڂڒڂ старательно.

ڂڒڂڒڂ sagbırāna, *ж.* ڂڒ- п. ag. навещающий, -ая (визитёр).

ڂڒڂ ḫabra (< *араб.* خبر, *тур.* haber) слово; повесть; справка, информация. ڂڒڂ ڂڒ ḫabreli правильно, верно!

ڂڒڂ magbır *отым. от* ڂڒڂ, II *спр.*, *кауз.*

(ڂڒڂڒڂ , -ڂڒڂ , ڂڒڂ) смутить, совратить; возмутить, восстановить. (*с ч.* ڂ *против к.-л.*).

ڂڒڂ ḫvịtă, *ж.* ڂڒ- 1. *прич.* замешенный, -ая; смешанный, -ая; мутная (*вода*); 2. *математ.* смешанное (*число*).

[ڂڒڂ]² ڂڒڂڒڂ ḫabaṭūta *ж.* старание, прилежание. ڂڒڂڒڂ прилежно.

[ڂڒڂ] ڂڒ ḫāvı I *спр.* (ڂڒڂ , -ڂ , ڂڒ) темнеть.

ڂڒڂ , ڂڒ ḫūịa темнота, мрак.

ڂڒڂ , ڂڒ ḫuịāna, *ж* ڂڒ- тёмный, -ая. ڂڒ ڂڒڂ ḫuịāneli темно.

ڂڒڂڒڂ *см.* [ڂڒڂ].

ڂڒڂ ḫvịsă (< *араб.* خبيص) печенье; пряник.

ڂڒڂ *см.* [ڂڒڂ].

[ڂڒڂ]¹ ڂڒڂ ḫōła верёвка; канат.

[ڂڒڂ]² ڂڒڂ ḫābıl II *спр.* (ڂڒڂڒڂ , -ڂڒڂ , ڂڒڂ) лихорадить; простуживаться.

ḥăm *см.* [חמא].

ḥŏm *см.* [חמם].

ḥŏšiba, ḥōšiba *мн.* ḥošibāni *и* ḥōšibi воскресенье (*букв.* первый день недели). (*Ср. стр.* חֲבִשְׁבָּא).

ḥăpăšta *см.* [חמא].

ḥăpăšta *см.* [חמם].

[חמם] ḥădi I *стр.* (חֲדֵּי, -חֲדֵי, חֲדִי) радоваться (*с ч.* ב *чем-л.*).

ḥădūta *ж.* радость, веселье.

ḥidia, *ж.* -ḥidit *прич.* радостный, -ая; веселый, -ая.

ḥidiūta *ж.* веселье.

ḥăpăḥdia *см.* [חמם].

[חמם] ḥidamta *ж.* служанка.

ḥăpăḥdia *см.* [חמא].

[חדר] ḥādir I *стр.* (חֲדֵּר, -חֲדִיר, חֲדוֹר) обходить; гулять; путешествовать.

(חֲדַּר, -חֲדִיר, חֲדוֹר) сообщать; заявлять.

ḥĕbrun (*пр.* חֶבְרוֹן) *ме.* город Хеврон.

[חמם] ḥāviš I *стр.* (חֲוֵּשׁ, -חֲוִישׁ, חֲוֹשׁ) 1. сменивать, заменивать; включать; 2. заключать в тюрьму, арестовывать; осаждать. ḥărbiš II *стр., инт.* ≺ ḥubbiš (חֻרְבַּשׁ, -חֻרְבָּשׁ) смешивать, втирать. ḥăvišă, *ж.* -ḥăvišit *прич.* смешанный, -ая; включенный, -ая; חֲוִישָׁה חֲוֹשׁ (79$_6$) составная часть.

ḥōšib, ḥōšibi *муж. имя собст.* Хошиб. (*Ср.* חֲבִשְׁבָּא).

ḥăpăšta, ḥăpăḥdia *см.* חֲבִשְׁבָּא.

ḥāgil (< *араб.* خجل) I *стр.* (חֲגֵּל, -חֲגִיל, חֲגוֹל) вздрогнуть; удивляться.

ḥăm *см.* [חמא].

ܡܓܕ magdir II *спр., кауз.* (ܡܓܕ, ܡܗܡܓܕ, ܡܡܓܕ) 1. водить гулять (*к.-л.*); взять *к.-л.* в путешествие; 2. обносить стеной (*город*); 3. перевернуть (*камень и т. п.*); 4. превращать (*одно в другое*); заменять (*одно другим*) (10_{19}) 5. переводить.

ܓܕܪܐ gdārä гуляние; путешествие, экскурсия.

ܗܕܝܪܢܝ ḫadirvāni *нар.* вокруг.

ܗܕܪܢܐ ḫadrāna, *ж* ܐ- п. ag. гулящий, -ая; ходок, экскурсант.

ܓܕܪܬܐ gdarta *ж.* воротник.

ܡܓܕܢܐ mugdna. *ж.* ܐ- *прич.* перевернутый, -ая.

ܓܕܝ *см.* [ܡܓܕ].

ܐܓܕ *см.* [ܡܓܕ].

[ܡܓܕ] ܚܕܬ ḫata *м. и ж.* новый, -ая.

ܓܕܬ gdätä, gdeta *ж.* Новый Завет, евангелие.

ܗܘ ḫu (< *перс.* خو) ведь; ли.

ܗܘ ḫu la... ведь не...? ܗܘ ܠܐ ... ܐܬܐ не пришел ли?

ܗܘ ܠܟ ܡܕܡ ܒܒܛܢ ܐܝ ܠܐ не болит ли у него что-нибудь?

ܚܘܐ ḫāva *жен. имя собст.* (*евр.* חַוָּה) Ева.

ܚܘܒܐ ḫōba проступок; грех.

ܚܘܕ *см.* [ܡܓܕ].

ܚܘܓܐ *см.* [ܡܓܐ].

ܚܘܓ *см.* [ܡܓ].

ܚܘܕܐ ḫōda (< *араб.* حوض) корыто; большой кувшин для вина и воды.

ܚܘܚ *см.* [ܡܚ].

ܚܘܚܐ ḫōḫa *ж.* (< *араб.* خوخ) персик.

ܚܘܟܐ *см.* [ܡܟ].

[ܡܚ] ܚܘܚ ḫūvi, ḫūui, *мн.* ܚܘܘܐ ḫuvavi, ܚܘܘܬܐ ḫuvavāti змея.

ܚܘܬ *см.* ܡܘܬ.

ܚܘܠܐ ḫvilä *назв. местн.* (*евр.* חוילה) Хвилла.

ܚܘܬ *см.* ܡܘܬ.

[ܡܚ] ܚܟ ḫalu. ܚܘܟ

ḫvīrā, *жс.* ܚܘܪ- *прич.* побледневший, -ая; побелевший, -ая.

ḫvārā, *жс.* ܚܘܪ- белый, -ая.

ܚܘܪ ܒܝܥܐ белок яйца.

ܚܘܪ ܥܝܢܐ белок глаза.

мн. ḫvāri белье.

ḫvārdiqnā *сост.* (< ܚܘܪ st. cs. + ܕܩܢܐ борода) старейшина (*букв.* белобородый).

ḫvārpātā *сост.* (< ܚܘܪ st. cs. + ܦܓܐ лицо) *и. прил. общ.* честный, -ая; невинный, -ая (*букв.* белолицый).

ḫvārpātūta *ж.* невиновность.

ḫurgin (< *араб.-перс.* خورجين) *ж.* хурджин, перемётная сума.

ḫurāi (< *курд.* خورای) *нар.* напрасно, тщетно; без причины, без повода; бесплатно, даром.

ḫurma (< *перс.* خرما) *ж.* финик. ܢܟܠܐ ܕܡܘ финиковая пальма.

ḫalūva, *мн.* ḫaluvāti дядя (*брат матери*); *ж.* ḫalta, *мн.* ḫaltiāti тётя (*сестра матери*). ḫaltu *употребляется обычно перед именами собственными:* ܚܠܬܘ ܢܬܠܝ тетя Наталья.

ḫulåså *то же самое, что* ܚܠܩܐ

ḫulqa (< *араб.* خلقة) выражение лица, вид. *Употребляется в таких выражениях, как:* ܐܦܝ ܐܬܚܠܩ сморщился. ܒܥܝܪ ܐܬܚܠܩ печальный.

ḫūmir (< *евр.* חומר) хомер (*мера сыпучих тел: соответствует* 10 *еврейским ефам*). ܚܕ ܟܝܠ ܕܚܡܪ ܙܪܥ ܐܬܐ ܠܐ ܐܦܐ хомер посеянного зерна едва принесет ефу (158_{15}).

ḫåvir I *спр.* (ܚܘܪ, -ܚܘܪ, ܚܘܪ) бледность.

måḫvir II *спр., кауз.* (ܡܚܘܪ, -ܡܚܘܪ, ܡܚܘܪ) белить, побелить.

ڪوڙڪوڙ *см.* | ڪوڙ |.

ڪُڙ ḫurta *ж., мн.* ڪُڙتي ḫurjāti тополь.

ڪوڙ ḫuš пусть. ڪوڙ ڪوڙ пусть идет! *Употребляется для образования* I *и* III *л. повел. наклонения.* (*Ср. сир.* ڪوڙ).

ڪوڙ ḫoš (< *перс.* خوش) 1. *и. прил., общ.* приятный, -ая; 2. *и. сущ.* удовольствие. ڪوڙ ڪوڙ ڪوڙ (152$_9$) обрадовал сердце свое. ڪوڙ ڪوڙ желать, хотеть.

ڪوڙ *см.* [ڪوڙ].

ڪوڙڪوڙ ḫušhal (<*перс.* خوش حال) *общ.* веселый, -ая; радостный, -ая.

ڪوڙڪوڙڪوڙ ḫushalūta i. веселье; радость; 2. благополучие.

ڪوڙڪوڙڪوڙ *см.* ڪوڙڪوڙ.

ڪوڙ ḫūši, ḫōši (< *перс.* خوشی) удовольствие. ڪوڙ ڪوڙ ڪوڙ ڪوڙне нравится он ему, не хочет он его. ڪوڙ ڪوڙ ڪوڙ ڪوڙ (24$_{17}$) его не захотели, он им не понравился.

ڪوڙ ḫäzi *см.* | ڪوڙ |.

ڪوڙڪوڙ ḫäzdig II *спр.* (ڪوڙڪوڙ, -ڪوڙڪوڙ, ڪوڙڪوڙ) 1. потерпеть несчастье; получить повреждение; 2. нанести повреждение; повредить *к.-л.*, причинить вред.

ڪوڙڪوڙ gzürä *см.* | ڪوڙ |.

[ڪوڙ] ڪوڙ ḫāzi (I *л. мн.* ڪوڙڪوڙ) i *спр.* (ڪوڙ · -ڪوڙ · ڪوڙ) видеть, смотреть.

ڪوڙڪوڙ magzi II *спр.* *каус.* (ڪوڙڪوڙ, -ڪوڙڪوڙ, ڪوڙڪوڙ) показывать.

ڪوڙ ḫizva, *мн.* ڪوڙڪوڙ ḫizvāni видение.

ڪوڙڪوڙ ḫazūva хорошо видящий, -ая; имеющий, -ая острое зрение.

ڪوڙ ḫizja, *ж.* ڪوڙ *стр. прич.* виденный, -ая.

ڪوڙ ḫazūi *см.* ڪوڙ ḫazēta п. ас. видящий, -ая.

ڪوڙ gzētä *см.* п. act. 1. зрение; 2. вид. ڪوڙ ڪوڙ значительный, -ая.

ḥåṭəṭå n. ag. грешник, -ца.

ḥṭīṭa ж., мн. ḥṭiiåṭi грех.

см. [ ].

см. [ ].

см. [ ].

[ ] ḥåṭir I *спр.* (, ,) колотить (*палкой*); ломать, толочь.

ḥuṭra палка; посох.

[ ] ḥåiiṭ, ḥåṭ I *спр.* (, ,) шить.

ḥiiṭa шов. машина.

ḥåiåṭå п. ag. портной.

ḥetāna, ж. · п. ag. портной, портниха

сапожник.

ḥmåṭå (*путем метатезы от*) ж., мн. ḥmåṭi, ḥmåṭåṛ игла.

ḥazēin (< *русс.*) хозяин (*ср.*).

ḥazīna (< *араб.* خزينة) ж. казна; сокровище.

ḥizma (< *курд.* خزم) *м. и ж., мн.* ḥizmi, ḥizmāni родственник, -ца.

ḥizmaiūta ж. родство.

[ ] ḥāzip I *спр.* (, ,) толкать. ḥarzip II *спр., инт.* < ḥazzip (, ,) толкать; повалить; выталкивать, прогонять.

ḥizaqia *муж. имя собст.* (*евр.* חזקיה) Езекия (*царь Иудеи*).

[ ] gzīrå овинь.

[ ] ḥåṭi I *спр.* (, ,) грешить, грешно поступать.

ḥṭåḥå *то же самое, что* .

ḥåṭåiå, ж. п. ag.

[ ] ḫāi I *спр.* (, ,) жить; оживляться. māḫi II *спр., кауз.* (, ,) 1. оживлять, вернуть *к.-л.* жизнь; 2. *с ч.* спасти *от к.-л., ч.-л.*

, ḫāia n. ag., *ж.* , ḫēta 1. *и. прил.* живой, живая; 2. *и. сущ.* живое создание; животное.

мн. ḫāi жизнь.

ḫaiūta *ж., мн.*

ḫevāti животное.

см. [ ].

ḫiiāl (< *араб.* خيال) 1. помысел; намерение; 2. предложение. помышлять; прийти в голову. *то же самое.*

[ ] ¹ ḫēla 1. сила; 2. *грамм.* ударение.

ḫelāna. *ж* - сильный, -ая.

ḫālin *отым. от* . II *сп.* (, .

) 1. усиливаться; сделаться сильным; 2. усиливать; 3. способствовать; 4. воодушевлять.

² (<) *см.* [ ].

см. [ ].

см. [ ].

см. [ ].

ḫāian *ж.* куча молотня.

[ ] , ḫāir, ḫar I *спр.* (, ,) видеть, замечать; (*с ч.* , ,) наблюдать.

ḫer (< *араб.* خير) польза; выгода; прибыль; барыш.

ḫer (< *тур.* hayır) нет.

, ḫaça мало.

[ ] ḫāik (, ,) чесать, чесаться.

[ ] ḫakīma, *ж.* - мудрый, -ая; мудрец.

, ḫäkimä *сост.* (один + сколько) не-

ܚܠ *см.* [ܚܠ].

ܚܠ *см.* [ܚܠ].[2]

[ܚܠ] ܚܠܒ ḫāliv I *спр.* (ܚܠܒ , ـܚܠܒ , ܚܠܘܒ) 1. доить; 2. доиться (*корова, коза, и т. п.*).

ܚܠܒ ḫalva молоко.

ܚܠܒܢܐ ḫalvana. *жс.* ـܐ молочный. -ая.

ܚܠܒ ḫālab *город* Алеппо (*в Сирии*).

ܚܠܒܢܐ *см.* [ܚܠ].

ܚܠܘ *см.* [ܚܠ].

ܚܠܘܬ *см.* ܚܠܘ [ܚܠ].

ܚܠܘܟ *см.* [ܚܠ].

[ܚܠ] ܚܠܛ ḫāliṭ I *спр.* (ܚܠܛ , ـܚܠܛ , ܚܠܘܛ) ошибаться, заблуждаться.

ܡܚܠܛ māḫliṭ II *спр., каус.* (ܡܚܠܛ, ـܡܚܠܛ, ܡܚܠܛ) вводить *к.-л.* в заблуждение; соблазнять.

ܚܠܛܐ ḫiłṭa ошибка.

[ܚܠ][1] ܚܠ[2] ḫēla (< *вследствие метатезы о и* ܚܠ) украшение.

[ܚܠ][2] ܚܠܝ ḫāli I *спр.* (ܚܠܐ, ـܚܠܝ,...) быть сладким.

ܚܠܝܐ ḫiḷia, *жс.* ܚܠܝܬܐ ḫiḷitā сладкий, -ая.

ܚܠܝܐ ḫiḷia *нар.* сладко (79_{24}).

ܚܠܝܘܬܐ ḫiḷiūta *жс.* сладости.

ܚܠܒ ḫāli (< *тур.* ḫalı) *жс.* ковер.

ܚܠܝܐ *см.* [ܚܠ][2].

ܚܠܝܬ *см.* [ܚܠ].[2]

ܚܠܝܦ ḫalīpa (< *араб.* خليفة) халиф.

ܚܠܝܨ ḫāḷiṣ (< *араб.* خالص) *общ.* 1. чистый, -ая; искренний, -яя; 2. безгрешный, -ая; ܚܠܝܨ ܠܐ ܢܬܚܠܨ да не очистится (*библ.*).

ܚܠܝܐ *см.* [ܚܠ].

[ܚܠ][1] ܚܠ ḫāḷā уксус.

[ܚܠ][2] ܚܠ ḫāḥl II *спр., инт.* (ܚܚܠ , ـܚܠܚ , ܚܠ) мыть, обмывать (*берега*).

ܚܠܠܢܐ ḫaḥlāna то, чем вытирают. ܚܠܠܢܐ ܕܦܬܐ то, чем вытирают стол (тряпка).

< *араб.*) *ж.* 1. способность. талант; 2. подарок.

[ܚܠܐ] ܚܠܶܐ ḫalip I *спр.* (ܚܠܶܦ, ـܚܠܶܐ, ܚܠܶܐ) меняться. ܚܰܠܺܐ ḫälip II *спр., инт.* (ܐܶܚܰܠܺܐ, ـܚܰܠܺܐ, ܚܰܠܺܐ) менять, заменять (*одно другим*). ܡܰܚܠܺܐ maḫlip II *спр., кауз.* (ܐܶܡܰܚܠܺܐ, ـܡܰܚܠܺܐ, ܡܰܚܠܺܐ) заменять, обменять. ܫܰܚܠܺܐ šaḫlip II *спр., кауз.* (Šafel) (ܐܶܫܰܚܠܺܐ, ـܫܰܚܠܺܐ, ܫܰܚܠܺܐ) *то же самое, что* ܡܰܚܠܺܐ.

ܡܶܚܠܰܦܬܳܐ maḫlapta n. act., *ж.* обмен; замена.

ܚܠܰܦܫܺܝܡܳܐ ḫläpšimä, *мн.* ܚܠܰܦܫܺܝܡܰܗܝ ḫläpšimähi *сост.* (< ܫܡܳܐ имя + ܟܰܘ замена) *грамм.* местоимение.

[ܚܠܝ] ܚܠܺܝ ḫälis I *спр.* (ܐܶܚܠܺܝ, ـܚܠܺܝ, ܚܠܺܝ 1. выжимать, жать, давить. теснить; 2. прилипнуть, прижаться (66_4). ܐܶܬܚܰܡܰܪ ܚܠܺܝܠ обиделся. настроение изменилось. ܚܠܺܝܠ

[ܚܠܠ][3] ܚܠܽܘܠܳܐ ḫlūla, *мн.* ܚܠܽܘܠܶܐ ḫlūlē. ܚܠܽܘܠܬܳܢܺܝ ḫlulāni свадьба.

[ܚܠܡ][1] ܚܠܶܡ ḫålim I *спр.* (ܐܶܚܠܶܡ, ـܚܠܶܡ...) видеть сон, сниться. ܚܶܠܡܳܐ ḫilmå, ḫulmå сон.

[ܚܠܡ][2] ܚܠܶܡ ḫålim I *спр.* (ܐܶܚܠܶܡ, ـܚܠܶܡ, ܚܠܶܡ) быть толстым, быть крупным; толстеть, крупнеть. ܡܰܚܠܺܝܡ måḫlim II *спр., кауз.* (ܐܶܡܰܚܠܺܝܡ, ـܡܰܚܠܺܝܡ, ܡܰܚܠܺܝܡ) утолщать; укрупнять. ܡܰܚܠܺܝܡ ܩܠܳܗ сгустить свой голос (105_4).

ܚܰܠܺܝܡܬܳܐ ḫlīmå, *ж.* ـܬ *прич.* толстый, -ая.

ܒܶܠܡܰܬ bilmat (< *курд.* خلمت) *ж.* служба. ܥܒܰܕ ܒܶܠܡܰܬ оказать услугу, услужить.

ܒܶܠܡܰܬܟܰܪ ḫilmatkär (< *курд.* خلمتكار) *м. и ж.* служащий, -ая; слуга, служитель.

ܒܶܠܡܰܬܟܰܪ *см.* ܒܶܠܡܰܬ.

ܚܶܠܶܡ *см.* [ܚܠܡ].

ܚܶܠܰܬ ḫälat (< *перс.* خلعت

ܚܡܝ ܕܘܟ (41$_9$) вынужден идти.

ܚܝܝܫܐ ḫīīšå, *ж.* ܐ- выжатый, -ая; выдавленный (*виноград*).

ܚܝܝܠܐ ḫiłåså (< *араб.* خلاصة) *нар.* вкратце; наконец.

ܚܠܬ, ܚܠܛ ḫilt (< *тур.* hilt) шлак, окалина, металические огарки; остаток, гуща.

ܚܡ *см.* [ܐܡ].

ܚܡ *см.* [ܐܡ].

ܚܡ ḫam (< *перс.* هم, *араб.* همّ) *ж.* забота. ܚܡ ܥܒܕ заботиться. ܕܚܡ ܚܫܚܐ забота.

ܚܡܐ *см.* [ܒܡܐ].

ܚܡܐ *см.* [ܒܡܐ].

ܚܡܚܘܪܬܐ ḫamḫvarūta (< *перс.* غم خوار) *ж.* внимание; внимательное отношение. ܒܚܡܚܘܪܬܐ внимательно (*ср.* ܒܚܡ).

ܚܡܡܬܐ *см.* [ܒܡܐ].

ܚܡܡܐ *см.* [ܒܡܐ].

[ܒܡܐ] ܚܡ ḫāmi (I *л. мн.* ܒܡܡ) I *спр.* (ܚܡܡ, ـܒܡ, ܒܡ) сохранять; защищать. ܚܡ ḫāmi II *спр.*, *инт.* (ܚܡܡ, ـܒܡܡ, ܒܡ) *то же самое.* ܚܡ ܕܟܠܡ (103$_{15}$) помнить.

ܚܡܢܐ ḫamiāna, *ж.* ܐ- содержатель, -ница; воспитатель, -ница.

ܚܡܡ *см.* [ܚܡ].

ܚܡܡ *см.* [ܒܡܐ].

ܚܡܫ ḫāmiš (< *перс.* خاموش) тишина, спокойствие.

ܚܡܢܐ *см.* [ܒܡܐ].

[ܒܡܐ] ܚܡ ḫāmil I *спр.* (ܚܡܐ, ـܒܡ, ܒܡ) ждать, ожидать; терпеть (*с ч.* ܒ *или* ܠ *ч.-л.*).

ܚܡܐ ḫmalta n. act. *ж.* 1. ожидание; 2. терпение.

[ܒܡܐ] ܚܝܡ ḫāiim, ḫam I *спр.* (ܚܡ, ـܒܡ, ܒܡ) 1. согреваться, накаляться; 2. горячиться. ܒܒ ܚܝܡ сердиться, горячиться (*с ч.* ܒ *из-за к.-л. или ч.-л.*). ܡܚܝܡ maḫiim II *спр.*, *кауз.* (ܡܚܡ, ـܒܡܡ, ܒܡ) 1. греть, накаляться; 2. усиливать (*желание*).

ḥima жара. ḥimeli жарко.

ḥaima, *ж.* ḥamta горячий, -ая.

ḥaimūta *ж.* вспыльчивость. *нар.* 1. пылко, запальчиво; 2. искренно, ревностно.

ḥimāna, *ж.* - горячий, -ая; острый, -ая.

ḥimta *ж.* 1. злость, вспыльчивость; 2. отрава, яд.

ḥamḥamta *ж.* лихорадка, горячка.

см. [ḥmm].

[ḥmṣ] ḥāmiṣ I *спр.* (, - , ...) быть кислым; киснуть.

ḥmīṣa, *ж.* - *прич.* кислый, -ая; прокисший, -ая; подошедшее (*место*);

[ḥmq] ḥāmiq I *спр.* (, - , ...) пахнуть, иметь запах; разлагаться.

ḥmīqa, *ж.* - воню-

чий, -ая; смрадный, -ая, разложившийся, -аяся; гнилой, -ая.

ḥīmar (< *евр.* חמר) асфальт.

[ḥmr]¹ ḥmārā осел. дикий осел. пеликан. лесá.

[ḥmr]² ḥamra, *мн.* ḥamri, ḥamrāti, ḥamrāni вино.

[ḥmš] ḥamša пять. ḥamšōšiba четверг (*букв.* пятый день недели). ḥamšunte пятеро. ḥamši (*мн.* <) пятьдесят. ḥmišāiā, *ж.* - пятый, -ая. ḥāmšāsār пятнадцать. пятнадцатый, -ая.

см. [ḥmr].

ḥamta (< *перс.* خام) *ж.*, *мн.*

ܚܰܡܳܬܝ ḫamāti 1. молодая женщина; девушка; 2. рабыня, служанка.

[ܚܢ] ܚܰܢܽܘܬܐ ḫanūta *ж., мн.* ܚܰܢܽܘܝܳܬܝ ḫanuiāti, ܚܰܢܽܘܳܬܝ ḫanuvāti ткацкий станок.

ܚܰܢܓܰܪ ḫanǧar (< *перс.* خنجر) *ж.* кинжал.

ܚܰܢܽܘ *см.* [ܚܢ].

[ܚܛ] ܚܺܛܶܐ *мн.* (< ܚܶܛܬܳܐ) ḥiṭi *соб.* пшеница; *однч.* ܚܺܛܺܝܬܳܐ ḥiṭīta зёрнышко.

ܚܳܢܶܡ ḫānim (< *перс.* خانم) *ж.* 1. госпожа; 2. хозяйка.

ܚܰܢܺܝܩ *см.* [ܚܢܩ].

[ܚܢܩ] ܚܳܢܰܩ ḫāniq I *спр.* (ܚܰܢܰܩ , ـܚܺܢܶܩ , ܚܰܢܺܝܩ) задыхаться; утонуть; душить.

ܚܰܢܺܝܩ ḫnīqa, *ж.* ܚܰܢ_ *прич.* удавившийся, задушенный, -ая; утопленный, -ая.

ܚܫܫ ḫashis I *спр.* (ܢܚܰܫܶܫ, ـܚܫܳܫ, ...) хранить.

[ܚܣܪ] ܚܳܣܰܪ ḫāsir I *спр.* (ܚܰܣܰܪ , ـܚܣܶܪ , ...) не доставать (не достает, не хватает); нуждаться; обеднеть.

ܚܳܦܶܐ ḫāpi I *спр.* (ܚܰܦܰܐ , ـܚܦܶܐ , ܚܰܦ) сидеть (*на яйцах*), выводить цыплят; сидеть на корточки.

ܚܰܦܺܝܚ ḫapḫip II *спр.* (ܢܚܰܦܺܝܚ, ـܚܦܳܚܶܦ ,...) задыхаться (*от жары, без воздуха*).

ܚܰܦܳܚܶܦ то же самое, что и ܚܰܦܺܝܚ.

ܚܺܦܺܝܥܳܐ ḫipiāia, *ж.* ܚܰܦ_ босой, -ая.

[ܚܦܠ] ܡܰܚܦܶܠ maḫpil II *спр.*, *кауз.* (ܡܰܚܦܺܝܠ , ـܡܰܚܦܶܠ , ܡܚܦܺܝܠ) отрицать.

[ܚܩܩ] ܚܳܩܶܐ ḫāqip, ḫap I *спр.* (ܚܰܩܰܩ , ـܚܩܶܩ , ܚܰܩ) мыться, купаться; мыть (*лицо, руки*).

[ܚܪܩ] ܚܳܪܶܩ ḫāriq I *спр.* (ܚܰܪܰܩ , ـܚܪܶܩ , ܚܰܪܺܝܩ) обнимать, прижимать к груди.

ܚܽܘܳܩܰܐ ḫpāqa 1. объятие; 2. пазуха.

[ܚܪܨ] ܚܳܨܶܐ ḫāṣir I *спр.*

(ܚܨܕ , -ܚܨܕ , ܢܚܨܕ)
1. рыть, копать; пахать.

ܚܨܕ *см.* | ܚܨܕ |

| ܢܚܨ | ܢܚܨ̈ ḫåziḍ I *спр.* (ܚܨ̈ , -ܚܨ̈ , ܢܚܨ̈) жать. косить.

ܚܨ̈ ḫizdå жатва. ܚܨ̈ ܕܚܛܐ жатва хлеба. ܚܨ̈ ܕܫܥܪ жатва ячменя.

ܚܨ̈ ḫåzådå, *ж.* ܚܨ̈ - п. ag. жнец. жница; косарь.

ܫܫ̈ ḫåshiṣ II *спр.* (ܫܫ̈ , -ܫܫ̈ , ܫܫ̈) хрипеть; говорить хрипло.

ܚܨ̈ ḫasīna (< *араб.* خصين) *ж.* маленький топор; топорик.

ܚܨ̈ , ܚܨ̈ ḫasiat (< *тур.* hasiyet < *араб.* خاصيّة) *ж.* характер.

ܚܨ̈ ḫisrun (*евр.* חֶצְרוֹן) *муж. имя собст.* Хецрон, Есром.

ܚܨ̈ *см.* | ܚܨ |.

| ܚܨ | ܚܨ̈ ḫaqla *ж., мн.* ܚܨ̈ ḫuqlāni, ܚܨ̈ ḫaqlāti поле.

| ܚܨ] ܚܨ̈ ḫäqir I *спр.* (ܚܨ̈ , -ܚܨ̈ , ܢܚܨ̈)

хвалить, восхвалять; прославлять. ܚܨ̈ ܕܓܪ ḫāqir giānu хвалить себя. хвастаться.

ܚܨ̈ ḫqīra, *ж.* ܚܨ̈ - *прич.* хвалёный. -ая; прославленный. -ая.

ܚܨ̈ ḫiqra хвала; слава.

| ܚܪܒ | ܚܪ̈ ḫārıv I *спр.* (ܚܪ̈ , -ܚܪ̈, ...) 1. портиться. гнить; 2. пустеть. становиться пустынным; ܡܚܪ̈ maḫrıv II *спр., кауз.* (ܡܚܪ̈ - ܡܚܪ̈ , ܡܚܪ̈) 1. портить. делать негодным; 2. опустошать, разрушать. уничтожать.

ܚܪ̈ ḫırba плохой. -ая.

ܚܪ̈ ܒܠ ḫırbela плохо.

ܚܪ̈ ḫarāba *общ* необитаемый. -ая.

ܚܪ̈ ḫırbūta *ж.* 1. негодность; злость; 2. болезнь.

ܚܪ̈ ḫarabīja остатки.

ܚܪ̈ ḫarūva рожковое дерево, *мн.* ܚܪ̈ рожки (*плоды рожкового дерева*).

ܡܚܪ̈ maḫrıvāna, *ж.* ܚܪ̈ -

испорченный, -ая.

ܚܕܒ ḫarbıs II *спр.* (ܐܚܕܒ, ـܚܕܒ, ـܚܕܒ, ܚܕܒ) толкать.

ܚܕܒ (< ḫabbiš) *см.* [ܚܕܒ].

ܚܪܓ ḫarǧ *ж.* 1 (< *тур.* harıç < *араб.* خرج) 1. расход. 2. (< *араб.* خراج) подать, налог.

[ܚܪܕ] ܚܪܕ ḫardı II *спр.* (ܐܚܪܕ , ـܚܪܕ , ـܚܪܕ) окружать, обнимать, прижимать к груди (*ср.* ܚܰܪܕ).

[ܚܪܙ] ܚܰܪܙ ḫāriz I *спр.* (ܐܚܪܙ , ـܚܪܙ , ـܚܪܙ) нанизывать, раскладывать, располагать (*что-либо*).

ܐܚܪܙ ḫrīza, *ж.* ـܐ *прич.* нанизанный, -ая;

ܚܪܙ ḫırza (< *араб.* حرز) талисман (*написанный на бумаге*).

ܚܪܛ *см.* [ܚܪܛ].

ܚܪܟܝ ḫarḫıč̌ II *спр.* (ܐܚܪܟܝ , ـܚܪܟܝ , ـܚܪܟܝ) скрежетать зубами (*с ч.* ܟܠ *на к.-л.*).

ܚܪܝ ḫarḫır II *спр.* (ܐܚܪܝ , ـܚܪܝ ,...) храпеть.

[ܚܪܨ] ܚܰܪܨ ḫāriṭ I *спр.* (ܐܚܰܪܨ , ـܚܪܨ , ܚܪܨ) выдалбивать, вытачивать, высверливать.

ܐܚܪܘܨ ḫrūṭa, *ж.* ـܐ - выточенный, -ая; точенный, -ая (*черты лица*).

ܚܪܨ ܚܪܨ ḫırṭå-ḫırṭ *звукоподражающие слова* хирт-хирт (21_{20}).

ܐܚܪܩ *см.* [ܚܪܩ].

ܚܪܫ *см.* [ܚܪܫ].

[ܚܪܡ] ܚܰܪܡ ḫārım I *спр.* (ܐܚܰܪܡ , ـܚܪܡ ,...) быть запрещенным; находиться под клятвой, под обетом. ܡܚܪܡ maḫrım II *спр., кауз.* (ܐܡܚܪܡ, ـܡܚܪܡ, ܡܚܪܡ) 1. проклинать; 2. отрекать от церкви. ܡܚܪܡܐ muḫrıma, *ж.* ـܐ - *прич.* проклятый, -ая.

[ܚܪܣ] ܚܰܪܣ ḫāris I *спр.* (ܐܚܰܪܣ , ـܚܪܣ , ܚܪܣ) скалить (*зубы*).

ܐܚܪܝܣ ḫrīsä, *мн.* ـܐ - *прич.* оскаленные (*зубы*).

| ڪڏ | ڪڍَ ḫārıp I *спр.* (ڪڏَ , ـڪڍ , ...) делаться острым. точиться (*нож, меч...*). ڪڍِڤَ ḫrīpa, *ж.* ـَة ـ наточенный, обостренный (*меч...*). ڪڍَڤَ ḫarīpa *то же самое, что и* ڪڍِڤَ.

[ڪڍ] ـَّة ḫåså спина (*путем ассимиляции* < ـَڍْڍَة).

ڪڍَّ *см.* ڪڍَّ.

| ڪڎ | ڪڎَّنَة ḫıršāna, *мн.* ڪڎَّنِة ḫıršāni дикий (*фрукты*). ڪڎَّنِة ڪَڍْنَة лесной виноград. дикая виноградная лоза.

ـَّڎَة *см.* | ڎڎ |.

ڪڍْڍُم ḫırtum (< *тур.* hortum < *араб.* خرطوم) хобот.

ڪڎَّ ḫaša, ڪڎِّ ḫıša горесть, печаль, скорбь. ـَّة ڪَڍِڍ горевать, скорбить. печалиться.

ڪڎَّنَة ḫaššna, ڪڎِّنَة ḫıššna, *ж.* ـَة ـ печальный. -ая; горестный. скорбный. -ая.

| ڪڍ | ڪڍِڤ ḫāšiv I *спр.* (ڪڍَّ , ـڍِڤ , ...) думать.

ڪڍْڍَة ḫušāva мысль, дума. идея.

ڪڍْڍِبُنَة ḫıžbūna количество. число; счет. ڍِ ڪڍْڍِبُنَة beḫıžbūna несчетный. -ая.

ڪَڍِڤ ḫažbın *отым.* II *спр. от* ڪڍْڍِبُنَة (ڪَڍْڍِبُ , ـڍِڤ , ڪَڍِڤ) считать; причислять.

ڪڍَّڤَ ḫšävtä n. act., *ж.* размышление; мысль. ڍِڤ по моему.

ڪَڍْڍَة *см.* [ڍڍ].

[ڍڍ] ڪڍِڍ ḫāšıḫ I *спр.* (ڪڍَّ , ـڍِڍ , ڪڍَڍ) 1. быть достойным. заслуживать (*с ч.* ڍ *ч.-л.*). 2. быть годным, полезным, выгодным.

ڪَڍِڍ maḫšıḫ II *спр., каус.* (ڪَڍْڍِڍُ , ـڍِڍَڍ , ڪَڍِڍ) считать достойным (*с ч.* ڍ *к.-л. или ч.-л.*), считать подходящим.

ڪڍِڍَة ḫšīḫa, *ж.* ـَة ـ достойный. -ая.

ܚܫܝܬܘܬܐ ḫšiḫūta *ж.* достойнство. ܚܫܝܬܝܬ достойно.

ܚܫܚܫ ḫašḫiš II *спр.* (ܐܚܫܚܫ, ـܚܫܚܫ, ܚܫܚܫ) трещать; шелестить.

ܚܫܫܬܐ, ܚܫܚܫܬܐ ḫašḫašta *ж.* п. act. треск; шелест.

ܚܫܝܬܘܬܐ *см.* [ܚܫܬ].

[ܚܫܟ] ܚܫܟܐ ḫiškiä темнота.

ܐܠ ܚܫܟܐ ḫíškẹli темно.

ܚܫܟܝܢ ḫäškin *отым. от* ܚܫܟܐ, II *спр.* (ܐܚܫܟܚ, ـܚܫܟܚ,...) темнеть.

ܚܫܟܝܢܐ ḫiškiänä, *ж.* ܐܬ- темный. -ая. ܦܠܓܐ ܚܫܟܝܢܐ наполовину темный.

ܚܫܟܝܢܘܬܐ ḫiškiänūta *ж.* темнота.

| ܚܫܠ | ܚܫܝܠ ḫäšil I *спр.* (ܚܫܠ , ـܫܝܠ , ܫܚܠ) толочь; крошить; молотить.

ܚܫܘܠܬܐ ḫäšültä *ж.* ступка.

ܚܬ *см.* | ܚܬ |.

ܚܬܝܪ ḫåtiṛ (< *тур.* hatir < *араб.* خطر) *ж.* уважение, почтение, деликатность... ...ܕ ܚܬܝܪ ради, из-за *ч.-л.* ܚܬܝܪ ܕ ради Христа!

ܚܬܝܪܓܡ ḫatirğam (< *перс.* خاطر جامع) *общ.* 1. уверенный. -ая; успокоенны, -ая. 2. *нар.* действительно. ܒܓܕ ܚܬܝܪܓܡ уверять (*с ч.* ܒ *в ч.-л.*).

ܛ

ܛ ṭ *девятая буква сирийского алфавита: название* — ܛܝܬ ṭet; *числовое значение* — 9.

ܛܘܒ *то же самое, что* ܛܒ [ܛܒ].

ܛܝܒ, ܛܘܒ, ܛܒ *см.* ܛܒ [ܛܒ].

ܛܒ *см.* [ܛܒ].

ܛܒܬܐ *см.* | ܛܒ |.

[ܛܒܥ | ܛܝܒ ṭåviḫ I *спр.* (ܛܒܫ , ـܛܝܒ , ܫܛܒ) 1. ломать, разбивать; 2. разбиться.

ṭvīḫa, *ж.* ܛܒܝܥܬܐ *прич.* разбитый, -ая.

ṭābaḫ август (*месяц*).

[ܛܒ] ṭōia газель.

ṭvilēta (< *сир.* ܛܒܠܬܐ < *латин.* tabella) *ж.* таблица.

[ܛܒܥ] ṭåbi I *спр.* (ܛܒܥ, -ܛܒ, ܛܒܥ) погружать, опускать (*в воду и т. п.*). ṭbiχ māḫa! ṭbiχ māḫa убирайся отсюда! ṭibiå, *ж.* ṭbītå погруженный, -ая. (77$_{21}$) скрытая тайна.

см. [ܛܒ].

[ܛܘ] ṭåvi I *спр.* (-ܛܘ, ܛܘ) жариться. ṭåvi II *спр.* (-ܛܘ, ܛܘ) жарить.

ṭvītå *ж.*, *мн.* ṭviiåti жаркое; шашлык.

[ܛܒ] ṭåvå, *ж.* добрый, -ая; блаженный, -ая. ṭåvå ʿlaḫ добрый вечер! (*формула приветствия*).

ṭåvūta *то же самое, что* ṭåvå.

ṭōta *ж.* доброта, блаженство. ṭåvå ʿlaḫ плата за добро.

ṭūva блаженство; ṭūvåṭaḫ блажены отцы (76$_{12}$).

ṭuvta *ж.*, *мн.* ṭuviåti вкусный, -ая (*пища*).

ṭāvus (< *тур.* tavus < *перс.* طاوس <*араб.*; *ср. также сир.* ṭāūs, *греч.* ταῶς) павлин.

см. [ܛܒ].

[ܛܘ] ṭåvil II *спр.*, *инт.* (-ṭåvåv, ṭåvil) играть.

ṭulåzå (< *курд.* تولاز), *ж.* 1. избалованный, -ая; 2. застенчивый, -ая.

ṭåliz *отым.* II *спр.* < ṭulåzå (-ṭålåv, ṭåliz,

ܛܝܪ) баловать, портить (*ребёнка*).

ܛܘܣܐ ṭūsa (< *греч.* τύπος) тип; пример, образец.

ܛܘܣܝܐ ṭusāi̯a, *ж.* ܐ- типичный, -ая.

ܛܘܪܐ *см.* [ܛܪܐ].

[ܛܪܐ] ܛܘܪܐ ṭūra, *мн.* ܛܘܪܢܝ ṭurå̈ni̯ гора.

ܛܘܪܝܐ ṭurå̈i̯å, *ж.* ܐ- горный, -ая.

ܛܘܪܢܝܐ turanāi̯a, *ж.* ܐ- горец.

[ܛܗܡ] ܛܝܗܡ ṭāḫim I *спр.* (ܛܫܢ , -ܛܝܗ , -ܛܗܡ) молить.

ܛܫܢܐ ṭaḫāna мельник.

ܛܝܡܐ ṭi̯må (< *греч.* τιμή) *ж.* цена. ܛܝܡܐ ܒܟ ṭi̯mela дорого.

ܛܝܡܘܬܐ ṭi̯mūta *ж.* дороговизна.

ܛܝܡܢܐ ṭi̯månå, *ж.* ܐ- дорогой, -ая; ценный, -ая.

[ܛܝܢ] ܛܝܢܐ ṭi̯nå грязь; глина.

[ܛܝܦ] ܛܐܝܦ ṭå̈i̯i̯p I *спр.* (ܛܦܢ , -ܛܐܝ , -ܛܦ) 1. *перех.* сгибать, наклонять; 2. *неперех.* сгибаться, наклоняться.

ܛܝܦܐ ṭi̯pa, *ж.* ܐ- *прич.* согнутый, -ая; наклонившийся, -аяся.

ܛܐܝܦܐ ṭai̯ipa (< *аз.* таифе < *араб.* طائفة) 1. племя; род; народ; 2. язычники.

[ܛܝܪ] ܛܝܪܐ ṭēra, ṭērå птица. ܛܝܪܐ ܕܒܝܬܐ домашние птицы.

ܛܠܐ *см.* ܐܛܠܐ.

ܛܠܐ *см.* [ܛܠܠ].

ܛܠܐ *см.* [ܛܠܠ].

[ܛܠܒ] ܛܐܠܝܒ ṭå̈ḷi̯b I *спр.* (ܛܠܒܢ , -ܛܐܠܝ , -ܛܠܒ) 1. просить; 2. жениться, выйти замуж. ܛܐܠܝܒ ܦܫܐ просить извинение, извиняться.

ܡܛܐܠܝܒ måṭḷi̯b II *спр. кауз.* (ܡܛܐܠܝܒ, -ܡܛܐܠܝܒ, ܡܛܐܠܝܒ) 1. принудить просить, заставить просить; 2. женить, выдать замуж.

ܛܥܢܬ ṭåłåbūta *ж.* помолвка, обручение.

ܛܠܬܐ ṭłåptå n. act., *ж.* просьба; требование.

ܛܠܝܒ ṭłīḇå любимый; жених. муж; *ж.* ܛܠܝܬܐ ṭłīptå любимая; невеста. жена.

ܛܠܐ, ܛܠܝ *см.* ܛܥܢܬ.

ܛܠܝ *см.* [ܛܠܐ].

ܛܠܝܒ *см.* [ܛܠܐ].

[ܛܠܐ] ܛܠ ṭłå тень.

ܛܠܢܝܬܐ ṭłånīṯå *ж.* *то же самое.*

ܡܛܠܐ mṭåłå шатер.

ܛܠܐ *см.* [ܛܠܐ].

ܛܠܢܝܬܐ *см.* [ܛܠܐ]

[ܛܠܐ] ܛܠ, *редко* ܛܠܐ ṭåłḭ I *спр.* (ܛܠܐ, -ܛܠ, ܛܠܒ) спать; засыпать.

ܛܠܝ ṭḭłḭa, *ж.* ܛܠܝܬܐ ṭłīta *прич.* спящий, -ая; заснувший, -ая

ܛܠܐ, ܛܠܢܐ ṭåłånå, *ж.* ܛܠ- n. ag. спящий. -ая.

[ܛܠܐ] ܛܠ ṭ̌åłḭp (I *спр.* ܛܠܦ, -ܛܠ, ܛܠܒ)

1. *перех.* колоть, раскалывать; 2. *неперех.* лопаться. раскалываться. треснуть.

ܛܠ *то же самое, что* ܛܠ.

ܛܠܫܐ ṭåłåšta (< *тур.* talaş) *ж.*, *мн.* ܛܠܫܝ ṭåłåšḭ щепка.

[ܛܡܐ] ܛܡܐ ṭama, *ж.* ܛ- нечистый, -ая; поганый, -ая; отвратительный, -ая.

ܛܡܘܬܐ ṭamaṷūta *ж.* ненависть; отвращение.

[ܛܡܐ] *путем метатэзы от*

[ܛܡܐ] ܛܡ ṭåmḭ I *спр.* (ܛܡܐ, -ܛܡ, ܛܡܒ) отведать, попробовать (*вкус*). (*Ср.* ܛܡ). ܛܡܬܐ ṭmātå n. act., *ж.* пробовать, отведать; завтракать. (*Ср.* ܛܡܬܐ).

ܛܡܟܝܪ ṭamakʲar (<*перс.* طمکار) скупой; жадный.

ܛܡܟܝܪܘܬܐ ṭamakʲarūta *ж.* скупость; жадность.

[ ] ţâmir II *спр.* (, ,) закапывать, хоронить. mâţmir II *спр., кауз.* (, ,) принудить закапать; заставить хоронить.

ţâmiš I *спр.* (, ,) погружаться (*в воду и т. п.*). ţâmiš II *спр., инт.* (, ,) погружать (*в воду и т. п.*); обмакивать.

ţamburì *муж. имя собст.* Тамбури (*нисба*): .

[ ] ţânânâ *ж.* - завистник. -ца.

[ ] ţâji I *спр.* (, ,) 1. блуждаться. заблудиться; 2.(*редко*) искать, исследовать (*с ч.* *и*). ţâvi, ţâji (*редко*) II *спр., инт.* (,

искать; добывать.

(ошибочно!) см. [ ].

[ ] ţâjim, tâm I *спр.* (, ,) пробовать (*вкус*); завтракать.

ţâmâ вкус.

ţâmtâ *ж.* завтрак.

[ ] ţâjin, ţân I *спр.* (, ,) нагружаться; нести (*ношу*).

благодарить.

mâţin II *спр., кауз.* (, ,) нагружать.

ţunta *ж., мн.*

ţunjâţi плод.

ţânâ ноша; груз. багаж.

[ ] ţâjip, ţâp I *спр.* (, ,) 1. *перех.* согнуть. сгибать; 2. *неперех.* наклоняться; согнуться.

ܛܪܨ *ошибочно вместо* ܛܪܝ, *см.* | ܛܪܝ |.

ܐܬܬܦܥܠ *см.* | ܛܦܠ |.

| ܛܦܠ | ܐܬܦܠ, ܐܬܦܥ ṭupra хвост.

ܐܬܪܦ ṭårpå (*путём метатезы от* ܐܬܦܪ) 1. коготь; 2. пята.

ܐܬܦܥܪܬ ṭupurta *жс.* ноготь, коготь.

| ܛܪܐ | ܐܬܪ ṭåriˌ I *спр.* (ܛܪܬ, -ܛܪ, ܛܪܥ) править. управлять (*арбой, плугом...*).

ܐܬܬܪܝܢܐ ṭåriˌânâ, *жс.* ܐܬ- погонщик. -ца; водитель. -ница (*арбы и т. п.*).

ܐܬܛܪܬ ṭrāta n. act. *жс.* управление (*арбой, плугом...*).

ܛܐܪܝܠ ṭariel (< *груз.* ტარიელ) *муж. имя собст.* Тариел.

| ܛܪܕ | ܐܬܕ ṭåriˌd I *спр.* (ܐܬܬ, -ܛܪܕ, ܛܪܥ) выгонять; притеснять.

ܐܬܥܪܥ *то же самое, что* ܐܬܥܪܐ, *см.* | ܛܪܐ |.

| ܛܪܫ | ܐܬܫ ṭariˌh I *спр.* (ܐܬܬ, -ܛܪܫ, ܛܪܥ) быть спокойным. тихим.

ܐܬܬܪܝܚܘܬܐ ṭriˌḫūta *жс.* спокойствие, тишина.

ܛܪܛܝܡ ṭårṭiˌm II *спр.* (ܐܬܛܪܛܡ, -ܛܪܛܥ, ܛܪܛܪ) роптать. ворчать, бормотать (*медведь*).

ܐܬܛܪܛܡܬ ṭårṭâmta n. act., = ропот.

ܐܬܬܪܝܚ *см.* | ܛܪܐ |.

ܐܬܛܪܝ, *жс.* ܐܬܬܪܝ *см.* | ܛܪܐ |.

| ܛܪܐ | ܐܬܐ ṭåriˌp I *спр.* (ܐܬܬ, -ܛܪܐ, ܛܪܥ) ломать. ܐܬܐ ܛܪܐ ударять. бросать наземь *к.-н.*

ܛܪܐ ṭåiˌp (< ܛܪܐ *вследствие аффрикатизации* ṭ > ṭ *ср.* ܛܠܐ) I *спр.* (ܛܬܐ, -ܛܪܐ, ܛܪܥ) *то же самое*

ܛܐܪܦ ṭårpâ 1. лист. ܛܪ ܐܬܪ многолиственный (*дерево*).

спрятанный, -ая; скрытый, -ая.

ܛܝܫܘܬܐ ṭišvå тайна. ܒܛܝܫܘܬܐ *нар.* украдкой, тайно.

ܛܝܫܝܐ ṭišiå, *ж.* ܛܫܝܬܐ tšītå, *прич.* тайный, -ая; скрытый, -ая. ܡܚܫܒܬܐ ܛܝܫܝܐ скрытая мысль, намерение.

ܛܫܝ *см.* [ܛܒܬ].

[ܛܫܐ] ܛܫܝ ṭåši I *спр.* (ܐܛܫܝ, -ܛܫܝ, ܛܫܐ) прятаться, скрываться. ܐܛܫܝ ṭåši II *спр., инт.* (ܐܬܛܫܝ, -ܛܫܝ, ܛܫܝ) прятать, скрывать.

ܛܘܫܝܐ ṭušia, *ж.* ܐܛܘܫܝ- *прич.*

ܠ

ܠ l *десятая буква сирийского алфавита; название* ܠܘܕ lud, *числовое значение* — 10.

ـܝ -iχ *местоименный суффикс* I *л. ед.*

ـܝ̈ -e *местоимённый суффикс мн.* III *л.*

ܠ *числовое значение* — 11.

ܠܐ lā *межд.* ܠܐ ܡܠܟܐ ей царь! ܠܐ ܡܪܢ господи! (*Ср. араб.* يا).

ܠܐܪܒ lārab (< *араб.* يا ربّ) *межд.* господи!

ܠܒ *числовое значение* — 12.

[ܠܒܠ] ܠܝܠ lābil (<mābil) II *спр.* (ܠܒܝܠ, -ܠܝܠ, ܠܝܠ) брать; уносить, увозить.

ܠܒܠ läbältä n. act., *ж.* брать; уносить.

ܐܝܠܐ, ܠܘܠܐ lūla свинорой (Cynodon dactylon).

ܠܓ *числовое значение* — 13.

ܠܕ *числовое значение* — 14.

[ܐܕ] ܐܝܕܐ -idä *ж., мн.* ܐܝܕܝܬܐ idāti рука.

ܒܪܬ-ܐܝܕܐ brä-idä *сост.* (ܐܝܕܐ рука *и* ܒܪܬ дочь) перчатка.

ܐܝܕܝܬܐ *см.* [ܐܝܕ].

ܕܝܠ *вследствие метатэзы от* ܠܝܕ, *см.* [ܐܝܠ].

[ܐܝܕ][1] ܝܕܝ iåti I *спр.* (ܝܕܥ, -ܝܕܥ, ܝܕܥ) знать. ܡܝܕܝ, ܝܕܝ

mādi I *спр., каус.* (ܐܰܘܕܝ, -ܐܳܕܝ, ܡܰܕܝ) знакомить; уведомлять разъяснять; показывать. ܐܰܘܕܝ ܡܰܕܝ ܐܰܘܕܥ (*парономазия под влиянием сирийского*) был узнан.

ܝܰܕܘܳܐ jāḏūvā. ܝܰܕܝܳܐ jāṭūjā *то же самое, что* ܝܰܕܥ.

ܝܰܕܥ jāḏānā, *ж.* ܐܳ- *изнаю.* щий. -ая; знакомый. -ая.

ܕܳܕܥ dātā n. act. *ж.* знание

ܠܳܐ ܕܳܕܥ la dātā незнание.

ܒܠܳܐ ܕܳܕܥ ܒ по незнанию.

| ܛܕܥ | ܛܳܕܝ ṭātā *ж.* пот.

ܛܺܝܕܳܐ ṭāiit I *спр. отым. от* ܛܳܕܝ (ܛܳܕܝ, -ܛܺܝܕ, ܛܰܕܝ) потеть.

ܝܰܛܕܺܝ *см.* | ܛܕܥ |

ܥ *числовое значение* — 15.

| ܝܥܕ | ܝܰܕܰܥ (*путем контаминации от* ܝܕܐ *и* ܝܥܕ), *ж.* ܝܰܕܥ, *что является основой глагольных форм в наст. общ., прош. несов. общ. и будущем временах* (ܝܰܕܥ, -ܝܰܕܰܥ, ܝܕܰܥ) давать. ܝܰܕܥ ܫܡܝ давать сведения. рассказывать (*с ч.* ܒ *о к.-н, или о ч.-н.*). ܝܰܕ ܝܰܕܥ утепать.

ܝܰܕܰܥܬܳܐ jāvältä n. act., *ж.* давать.

ܝܰܕܳܢܳܐ javāna, *ж.* ܐܳ- n. ag. дающий. -ая. ܐܰܒܳ ܐܰܕܳܢܳܐ *ж.* избалованная (88 ₁).

ܝܽܘܒܥ jūva. *ж.* ܝܰܒܝܠܬܳܐ jüviltä *прич.* данный. -ая.

ܐܳܐ, *мн.* ܐܳܐ ivä был. была (*ср.* | ܗܘܐ |).

ܝܳܗܘܕ ihud (*евр.* יְהוּד) *назв. местн.* Иудея.

ܝܳܗܘܕܳܐ ihūda (*евр.* יְהוּדָה) *муж. имя собст.* Иуда.

ܝܳܗܘܕܳܝܳܐ, ܝܳܗܘܕܝܳܐ judāja. *ж.* ܐܰ- *отн.* иудей. иудейка. ܡܰܠܟܳ ܝܳܗܘܕܳܝܳܐ царь иудейский.

ܝܳܗܘܕܳܝܳܐ *см.* ܝܳܗܘܕܳܐ.

ܝܳܗܘܳܐ jihūva (*евр.* יְהוָה) *собст. имя бога* Яхве.

𒌑𒄿𒊭𒋛𒀀 iahušapaṭ (*евр.* יְהוֹשָׁפָט) *муж. имя собст.* Иосафат.

𒀀 *числовое значение* — 16.

𒅆𒄿𒌑𒀀 iivgeniia (< *русс.*) *жен. имя собст.* Евгения.

𒅆𒄿𒋛𒀀 *то же самое, что* 𒅆𒄿𒋛𒊭𒀀.

𒁍𒀀, 𒄩𒀀 ĭväḫ verbum substantivum, I *л. мн.*; *см.* 𒉿𒊏 [𒁍𒊏].

𒅆𒄿𒈬𒀀 iuḫānan *муж. имя собст.* Иоан.

𒅆𒄿𒁍𒊭𒀀 iuḫsa (< *аз.* йохса) *с.* или; а то.

𒄩𒀀 *см.* 𒁍𒀀.

𒅆𒄿𒋛𒈬𒀀 iuḫaiia *муж. имя собст.* Иехония.

𒅆𒄿𒌑𒀀 *см.* | 𒌑𒀀 |.

𒅆𒄿𒌑𒇻𒀀 *см.* | 𒌑𒀀 |.

𒅆𒄿𒌑𒇻𒇻𒀀 *см.* | 𒌑𒀀 |.

| 𒌓𒀀 | 𒅆𒄿𒌓𒀀, 𒅆𒄿𒌓𒀀 iūma, *мн.* 𒅆𒄿𒌓𒈬𒀀 iumāni 1. день; 2. солнце.

𒌓𒀀𒅆𒄿𒉡, 𒀀𒅆𒄿𒉡 idiu, udiu (< 𒌓𒀀 + 𒅆𒄿) сегодня. 𒌓𒀀𒅆𒄿𒉡 𒅆𒄿𒌓𒀀 *то же самое.*

[𒁀𒀀] 𒅆𒄿𒀀 iōna *ж.*, *мн.* 𒅆𒄿𒀀𒈬 ionāti голубь.

𒁀 ĭvin verbum substantivum, I *л. ед. м.*; *см.* 𒉿𒊏 [𒁍𒊏].

𒁀𒀀 ĭvän verbum substantivum, I *л. ед. ж.*; *см.* 𒉿𒊏 [𒁍𒊏].

𒅆𒄿𒋛𒀀 ionǧa (< *тур.* yonca) *ж.* клевер (*трава*).

𒅆𒄿𒍪𒀀 iūsi *муж. имя собст.* Иосия.

𒅆𒄿𒌑𒍪𒀀 iōsip (*евр.* יוֹסֵף) *муж. имя собст.* Иосиф.

𒅆𒄿𒁍𒀀 *см.* [𒁍𒀀].

𒅆𒄿𒌑𒂊𒀀 iurdan *река* Иордан (*ср. евр.* יַרְדֵּן).

𒅆𒄿𒌑𒂊𒌑𒀀 iūrup (< *англ.* Europe) Европа. 𒅆𒄿𒌑𒂊𒌑𒀀𒄿 европейский, -ая.

𒅆𒄿𒌑𒊭𒀀 iūram (*евр.* יוֹרָם) *муж. имя собст.* Орам.

𒅆𒄿𒋛𒊭𒀀 iušiia *муж. имя собст.* Иосия.

𒁀𒀀 ĭvit verbum substantivum, II *л. ед. м.*; *см.* 𒉿𒊏 [𒁍𒊏].

𒁀𒀀, 𒁍𒁀𒀀 ĭvät verbum substantivum, II *л. ед. ж.*; *см.* 𒉿𒊏 [𒁍𒊏].

𒅆𒄿𒌑𒈬𒀀 iūtam (*евр.* יוֹתָם) *муж. имя собст.* Иофам.

ه *числовое значение* — 17.

ەيەيە ịezuit (< *русс.*) 1. иезуит; 2. коварный. -ая (= قەدىئە).

ئەئە ịaịa борозда.

ئەكە ịäkä (< *аз.* екэ) большой.

ئەكەنە ịäkänä. *ж.* ئەگە- старший. -ая. ئەكەنە ئەگە старшая дочь.

ئەكەنە *см.* ئەكە.

ئەگە *см.* [ىلد].

ئەلە, ئەلە ili verb. substantivum, III *л. ед. м.*; *см.* ئەوە [ىوە].

ئەلە ilä verb. substantivum, III *л. ед. ж.*; *см.* ئەوە [ىوە].

ئەلە *см.* [ىلل].

[ىلد] ئەلىد ịälid I *спр.* (ئەلىئە, -ەلىد, ەلەد) рожать. ەلىد mälid II *спр.*, *кауз.* (ەلەدىئە, -ەلىد, ەلىد) принуждать рожать; рожать, производить.

ئەلىد ịädil (*путём метатезы от* ئەلىد) 1. класть (*яйца*); 2. *то же самое, что* ئەلىد (*редко*).

ئەلەئە, ئەلە ịäla 1. ребёнок; 2. сын; мальчик.

ئەلەئە ịalūta *ж.* детство.

ئەلەدەئە ilidūta *ж.* рождение.

ئەلە *см.* [لىه].

ئەلەسكە ịäłịhtä (< *аз.* яйлыг) платок.

ئەلەدەئە *см.* [ىلد].

[ىلل] ئەلە ịäli I *спр.* (ئەلئە, -ەلە, ەلەل) плакать. причитывать. ەلە, ەلەل mäli, mäłịi II *спр.*, *кауз.* (ەلەلىئە, -ەلەل, ەلەل) заставлять плакать.

[ىلى] ئەلى ịälip I *спр.* (ئەلىئە, -ەلى, ەلەى) учиться. ەلى mälip II *спр.*, *кауз.* (ەلەلىئە, -ەلەى, ەلى) учить.

ەلپانە ịülpänä учение; наука.

ەلپانىلىك *ж.* ئەگە- научный. -ая: ученый. -ая.

ەلپانە mälpänä. *ж.* ئەگە- п. ag. учитель. -ница.

[ىلس] ئەلىس ịäłịs I *спр.* (ئەلىسئە, -ەلىس, ەلەس) нуждаться; мучаться. ەلىس mäłịis II *спр.*, *кауз.* (ەلەلىسئە,

-ڤمڤ, ڤمڤ) мучать; причинять боль; притеснять.

ڤمڤ ĭåłsuĭ, *мн.* ڤمڤ ĭåłsūvĭ нужда; мучение.

ڤمڤ måĭåstå n. act. *ж.* мучение.

ڤمڤ ĭimä *ж.*, *мн.* ڤمڤ ĭimāti мать.

ڤمڤ, ڤمڤ *см.* [ڤمڤ].

[ڤمڤ] ڤمڤ ĭämi, *редко* ڤمڤ mäĭi, I *спр.* (ڤمڤ, -ڤمڤ, ڤمڤ) клясться (*с ч.* ڤ).

ڤمڤ māmi, ڤمڤ mēmi II *спр., кауз.* (ڤمڤ, -ڤمڤ, ڤمڤ) заставлять клясться.

ڤمڤ mŏmĭtä *ж.*, *мн.* ڤمڤ mŏmāti клятва.

ڤمڤ *см.* [ڤمڤ].

ڤمڤ ĭēmiš (< *тур.* yemiş) *соб.* фрукты.

[ڤمڤ] ڤمڤ, ڤمڤ ĭāma *ж.*, *мн.* ڤمڤ ĭamati море.

ڤمڤ ڤمڤ красное море.

ڤمڤ imāma день (*противположное ночи*; *ср.* ڤمڤ).

[ڤمڤ] ڤمڤ ĭāmĭnä 1. правая сторона; десница; 2. локоть.

ڤمڤ ĭan (< *курд.* یان) *с.* или.

ڤمڤ ĭnä verbum substantivum, III *л. мн.*; *см.* ڤمڤ [ڤمڤ].

ڤمڤ *см.* [ڤمڤ].

ڤمڤ *см.* [ڤمڤ].

ڤمڤ ĭsrāĭil (*евр.* יִשְׂרָאֵל) Израиль: 1. *муж. имя собст.* (= *Яков, сын Исаака*); 2. *название племени.*

ڤمڤ ĭāni (< *тур.* yani < *араб.* یعنی) 1. или, т. е; 2. а именно (26_6 *и др.*).

ڤمڤ ĭåquv, ĭåqu (*евр.* יַעֲקֹב) *муж. имя собст.* Яков.

[ڤمڤ] ڤمڤ ĭāpi, *путем метатезы* ڤمڤ pāĭi I *спр.* (ڤمڤ, -ڤمڤ, ڤمڤ) печь.

ڤمڤ apēta *ж.* полотенце, ткань (*в котором заворачивают или которым накрывают тесто*).

ڤمڤ ĭapišqan (< *тур.* yapış-kan) *ж.* столярный клей; клей.

[ڤمڤ] ڤمڤ ĭāqĭd I *спр.* (ڤمڤ, -ڤمڤ, ڤمڤ) го-

реть. ܡܩܕ , ܩܕ māqid II *спр., кауз.* (ܐܡܩܕ, -ܡܩܕ , ܩܕ) жечь; заставлять жечь.

ܐܩܕܢܐ iaqdāna горючее; дрова.

ܡܩܕ muqda, *ж.* ܐ- *прич.* сожженный, -ая. ܕܒܚܐ ܡܩܕ жертва для сожжения.

ܩܕܐ qiāda сжигание; горение.

ܝܥܩܘܒ iāqov (< *русс.*) *муж. имя собст.* Яков (*ср. ассир.*).

ܝܩܕ *см.* [ ].

ܝܩܝܢ iāqin (<*тур.* yakin < *араб.*) *нар.* непременно, несомненно.

ܝܩܢܐ iiqna, *мн.* ܝܩܢܐ iiqni, ܝܩܢܢܝ iiqnāni трава; растительность (*ср.* *и*).

[ ] ܡܩܕ miāqir II *спр., инт.* (ܐܡܩܕ , -ܡܩܕ, ܡܩܕ) уважать, относиться с уважением.

ܝܩܪܐ iqāra уважение. ܟܝܕ ܝܩܪܐ уважать. ܐܝܩܪ ܒܝܕ уважай! ܐܙܠ ܐܝܩܪ вельможа.

ܝܘܩܪܐ iuqra тяжесть; вес.

ܝܘܩܪܢܐ iuqrāna. *ж.* ܐ- отяжелевший. -ая.

ܝܩܝܪ , ܝܩܝܪ iaqīra, *ж.* ܐ- тяжелый. -ая. ܐܡܠܝ ܝܩܝܪܬܐ беременная. ܩܠ ܝܩܝܪ протяжный голос (звук).

ܡܝܘܩܪ miuqra известный, почтенный.

ܡܝܩܪܘܬܐ miaqrūta *ж.* уважение. ... ܒ ܡܝܩܪܘܬܐ уважаемый (*при обращении к к.-л.*).

[ ] ܝܪܚ iarḥa месяц.

ܝܪܚܐ *см.* [ ].

[ ] ܐܪܝ iāriḥ I *спр.* (ܐܪܚ , -ܐܪܝ , ܐܪܘ) удлиняться, становиться длинным.

ܡܪܝܚ mariḥ II *спр., кауз.* (ܡܐܪܝܚ , -ܡܪܝܚ , ܡܪܝܚ) удлинять; расти (*волосы*).

ܝܘܪܚܐ iurḥa длина. ܠܡܐܪܚ ܒܝܘܡܬܐ на многие дни (=на долгое время).

ܐܝܬܘ ivä (*во мн.* ܐܝ̈ܬ): ܐܝܬ ܐܝ̈ܬ itvä был, существовал, *мн.* ܐܝ̈ܬ ܐܝ̈ܬ itvä были, существовали.

ܠܝܬ lit (ܐܝ̈ܬ + *отриц. ч.* ܠ) *отрицательная форама* нет, не существует. *Прошедшее время:* ܐܝܬ ܠܝܬ litvä не был, не существовал, *мн.* ܐܝ̈ܬ ܠܝܬ litvä не были, не существовали.

ܠܝܬ, ܐܝ̈ܬ *с местоимёнными суффиксами и с ч.* ܠ *образует глагол* иметь: ܣܠܝ̈ܐ itli, *ж.* ܬܠܝ̈ܐ itlä имеет; ܢܠܝ̈ܐ itluḫ, *ж.* ܐܬܠܝ̈ܐ itlaḫ имеешь *и т. д. Прошедшее время:* ܣܠܝ ܐܝ̈ܬ itväli он имел, *ж.* ܐܝ̈ܬ ܬܠ itvälä она имела *и т. д.; отрицательные формы:* ܠܝ̈ ܠܝ litliχ не имею, ܠܝ̈ ܐܝ̈ܬ litväliχ я не имел *и т. д.*

[ܐܬܝ] ܐ̈ܬܝ̈ ätiv I *спр.* (ܐ̈ܬ̈ܐ , -ܐ̈ܬ , ܐ̈ܬ̣ܐ)

ܐ̈ܪ̈ܝ̈ܚ iarīḫa, *ж.* ܐ̈ܪ̈ܐ - длинный, -ая.

[ܐܪܥ] ܐ̈ܪ̈ܟ iarqa трава; зелень.

[ܐܪܬ] ܐ̈ܪ̈ܝ̈ܬ iārit I *спр.* (ܐ̈ܪ̈ܬ , -ܐ̈ܪ̈ܝ , ܐ̈ܪ̈ܬ̣) получать наследство, унаследовать.

ܐ̈ܪ̈ܬ̣ܘ iartūta *ж.* наследство; поместье.

ܝ̈ܫܘ īšu (*евр.* יֵשׁוּעַ) *муж. имя собст.* Иисус.

ܐ̈ܫ̈ܡ̈ܩ̈ , ܐ̈ܫ̈ܡ̈ iašmaq (< *тур.* yaşmak) платок, *которым женщины закрывают нижнюю часть лица.*

[ܫܢܬ] ܫ̈ܝ̈ܢ̈ܬ̈ šintä *ж.* сон. ܠ̈ ܫ̈ܝ̈ܢ̈ܬ̈ бессонный, -ая.

ܐ̈ܫ̈ܟ̈ iaška (< *русс.*) *муж. имя собст.* Яшка (*уменьш. от Якова*).

[ܐܝܬ] ܐ̈ܝ̈ܬ it, verbum existentium есть, существует. *Употребляется в обоих родах и числах; имеет только прошедшее время, которое образуется путем присоединения*

1. сидеть; 2. жить, поселиться.

ܝܬܒ mätiv II *спр.*, *кауз.* (ܐܝܬܒ , -ܝܬܒ , ܝܬܒ) 1. сажать. ставить; 2. класть. ܡܫܬܐ ܝܬܒ решать. ܒܠܒ ܝܬܒ подумать. ܝܬܒ ܣܘܦܪ накрывать на стол. ܦܠܚ ܝܬܒ нанимать слугу. ܫܡܐ ܝܬܒ называть *к.-л.* именем.

ܝܬܒܢܐ jätvänä, *ж.* ܝܬ- п. ag. житель, -ница.

ܝܬܝܒ tivä, *ж.* ܝܬ- *прич.* сидящий, -ая.

ܡܘܬܒ mütvä, *ж.* ܐܡܬܝܒ mütivtä *прич.* посаженный, -ая; положенный. -ая.

ܡܘܬܒ mötvä 1. заседание; 2. совет.

ܡܘܬܒܝܐ mötvəjä, *ж.* ܐܡܬܘܬܒܝܐ mötvətä советский, -ая.

ܡܝܬܒܢܐ mätvänä. *ж.* ܝܬ- п. ag. сажавший, -ая; клавший, -ая.

ܝܬܘܒ *см.* | ܝܬܒ |.

ܝܬܘܢ itun, verb. subst. II *л. мн.*: *см.* ܐܝܬ | ܗܘܐ |.

[ܝܬܡ] ܝܬܘܡܐ jätümä сирота.

ܟ

ܟ k *одиннадцатая буква сирийского алфавита: название* — ܟܵܦ käp: *числовое значение* — 20.

ܟܝ ki *частица, употребляемая в положительных формах общих времен глагола (наст.-общ., прош. несов. общ.); в отрицательных формах заменяется ч.* ܠ le (*см.*). *Иногда (особенно в стихах) встречается в виде* ܟ k *и непосредственно присоединяется к глагольным формам:* ܐܡܪܟ = ܐܡܪ ܟܝ.

ܟܢܫ kanš 1 *спр.* (ܟܢܫ , -ܟܢ , ܟܘܢ) 1. приглашать; 2. *ошибочно вместо* ܟܢܫ.

ڇِيڈَ čīda, *ж.* ڇِيڈَ_ *прич.* приглашенный, -ая. ڵَ ڇِيڈَ la čīda незванный.

ڇِڈَ *см.* [ڇه].

[ڇڊڪ] ڇِڪَڊ kīāsa посуда для питья; чаша.

ڇِڊَ *см.* [ڇڊڊ].

[ڇڊڪ] ڇِڊَ kīpä 1. камень. ڇِڊَ ڇِڊَڊَ тёсанный камень; 2. *муж. имя собст.* Пётр (*один из учеников Иисуса Христа. Ср. греч.* πέτρος „камень“).

ڇِڊَّڊَ kipänä, *ж.* ڇِڊَ_ каменный, -ая.

ڇِيڈَ *см.* [ڇڊڪ].

ڇِيهَ kāīit I *спр.* (ڇِڪَّڊَ, -ڇِهَ, ڇِهَ) испариться, выкипеть.

ڇِحَڤَسَّڊَ čabuḫta *ж., мн.* ڇِحَڤَسَّڊَ čabuḫiāti (<*аз.* чапук) заживающая рана.

ڇِڊَڊَ čåbi I *спр.* (ڇِڊَّڊَ, -ڊَڊَ, ڇِڊَڊَ) *для* ڇِڊَڊَ, *см.* [ڊَڊَڪ].

ڇِڊَڊَ *см.* ڇِڊَڊَڪ (*также*).

ڇِجَ čag (<*аз.* чағ, *курд.* چاغ) время года, сезон.

ڇِڪِيهَ kağēti (<*груз.*) *назв местн.* Каджети.

ڇِدَ kīād *ч.* когда; в то время как; после того как. ڇِدَ ڇِدَ с тех пор; после того как. (*Ср. сир.* id.).

[ڇِدَڊَ] ڇِدَڤِڈَ kädūdä ёж (*самец и самка*).

ڇِدَڤِڈَ *см.* [ڇِدَڊَ].

[ڇِدَڈَ] ڇِدَڈِ kändir (*вследствие диссимиляции гемината* < kaddir) II *спр., инт.* (ڇِدَڤِڈَ, -ڇِدَڈِ, ڇِدَڈِ) скатывать, перекатывать.

ڇِڈِ čādir (<*курд.* چادر) *то же самое, что* ڇِڈَّڈَ.

ڇِڈَّڈَ čadra (<*аз.* чадра) 1. чадра (*женское покрывало*); 2. паруса; 3. палатка.

[ڇڊڪ] ڇِڊَڪَ kīāna священник.

ڇِڊَڪَڤِڪَ čargīūša (<*перс.* چهار گوشه) 1. *и. сущ.* четырехугольник; квадрат; 2. *и. прил.* четырехугольный, -ая.

ڇِڤ čū (<*курд.* چو) = ڇِڤ

[ܟܘܟ] ܟܘܒܒܐ kühyä звезда.

ܟܘܒܘܟܐ čučägiä (< *тур.* çiçek, *аз.* чичəк, *курд.* چیچك) цветок.

ܟܘܒܝ ču̇ču̇ II *спр.* (ܟܘܒܝ, -ܘܒܝ, ܟܘܒܝ) чирикать, щебетать; пищать.

ܟܘܒܝܐ ču̇ču̇ta п. act., *ж.* чирикание, щебет; писк.

ܟܘܒܢܐ čučana сорока.

ܟܘܒܢ *см.* ܟܘܒܝ.

ܟܘܠ čöl (< *тур.* çöl, *аз.* чөл; *курд.* چول) поле; степь.

ܟܘܠܐ kiöla шалаш.

ܟܘܠܟ čülaḫ (< *тур.* çolak) *общ.* хромой, -ая.

ܟܘܠܘܫܬܐ kulūḫta *ж.* лачуга (*ср. сир.* ܟܘܠܫܐ).

ܟܘܠܫ kiüläš (< *аз.* күлəш) солома.

ܟܘܡ *см.* [ܟܡܐ].

ܟܘܡܟ kömäg (< *аз.* көмək, *перс.* کمک) помощник, -ца; подмога, защита.

ܟܘܡܢ *см.* [ܟܡܕ].

[ܟ] ܟܝܢܐ kinä, *ж.* ܟܝ- правильный, -ая.

(*см.*). ܟܝ ܠܐ никто (= ܠܐ ܟܝ), ܟܝ ܡܕܡ ничто, ничего (= ܡܕܡ ܟܝ).

[ܟܘ] ܟܘܒܐ kiävi *ж.*, *мн.* ܟܘܒܐ kiäväti отверстие в потолке дома для света и дыма.

ܟܘܒܘܟ čubuk, čubuḫ (< *тур.* çubuk, *аз.* чубуг) *ж.* курительная трубка, чубук.

ܟܘܙ kioz (< *аз.* көз) *ж.* горящий уголь.

[ܟܘܫ] ܟܘܫܬܐ kiuḫta *ж.*, *мн.* ܟܘܫܬܐ kiuḫiäti чулан; амбар; склад.

ܟܘܫܐ kiōḫa (< *аз.* коха) староста.

ܟܘܫܬܐ kioḫäia *то же самое, что* ܟܘܫܐ.

ܟܘܫܬܐ *см.* [ܟܘܫ].

ܟܝ kiviχ (< *курд.* کیوی) *общ.* дикий, -ая.

ܟܘܒܬܐ *то же самое, что* ܟܘܒܐ.

ܟܝ kiävič (*отым.* < ܟܘ < *тур.* göç *или перс.* کوچ) I *спр.* (ܟܘܒ, -ܟܝ, ܟܘܟ) уходить; перекачевывать, переезжать.

ڇەنجە čünki (< *тур.* çünki, *аз.* чүнки; *перс.* چونکه) *с.* так как; потому что (*часто последующее слово с ч.* ڎ).

ڇەڤە kiūsa коса (*волос*).

ڇەڤەسە *см.* [ڇەسە].

ڇەڤە *см.* [ڇەڤە].

ڇەڤلێنە *см.* ڎڤڵ.

ڇەڤە čōpan (< *аз.* чапан) гуж.

[ڇەی] ڇەڤە kiōsa волосы.

ڎە[1] *см.* [ڎڎە].

ڎە[2] kur *река* Кура.

[ڎەی][1] ڇەڤڎە kiärtä *ж., мн.* ڇەڤڎێ kiärätі 1. ноша; 2. *перен.* тяжелая работа, тяжелый труд.

[ڎەی][2] ڇەڤە[1] kūra *ж., мн.* ڇەڤە kurāti 1. печь; 2. кузнечный мех. ڇەڤە ڍڵڎێ кожанный кузнечный мех.

ڇەڤە[2] kiūrä (< *тур.* kör), *ж.* ڇەڤێ kiūri слепой, -ая.

ڇەڤەڕەستان kurdistan Курдистан.

ڇەڤڎەسی kiürsiχ (< *араб.* كرسيّ < *арам.*) *ж.* кресло; престол; стул.

ڇەڤڎڵە kurtıla щенок.

ڇەڤڍەڤە čüritmä (< *аз.* чәртмә) западня; мышеловка.

ڇەڤ kuš (*ср. евр.* כּוּשׁ) 1. *муж. имя собст.* Куш (*сын Хама*); 2. Эфиопия, Абиссиния.

ڇەڤنە kušāia, *ж.* ڇەڤ- эфиоп, абиссинец.

ڇەڤەشتی kiušti (< *перс.* كشتی) *ж.* борьба. ڇەڤەشتی ڎێڎ бороться.

ڇەڤەک kötäk (< *аз.* көтәк) удар; побой.

ڇەڤە kiutan (< *груз.* გუთა-ნ-ი, *аз.* котан, *тур.* kutan, *курд.* کوتان) *ж.* плуг.

ڇەڤەڟە čötkä (< *русс.*) щетка, кисть.

ڇەڤەڤە kiäṇüträ, kiäviträ *ж., мн.* ڇەڤێ kiävitri, ڇەڤێنی kiäviträni обед.

ڇسە čiha галка. ڇەڤە ڇسە сорока.

ڇسەڤ čiḥta щебень; хворост.

ـجە -aḥ *местоименный суффикс* II *л. ед. числа женского рода.*

врат: 4. желание. ڭۆڭ

ئۆزۈڭ по своему желанию.

كۆرۈڭ kēruḫ! как хочешь! пусть будет по твоему!

[جد] ئۆز kājiš I *спр.* (ئۆڭ, -جد , جۆد) рассчитывать-ся. جەكلەڭ kišlän мы в расчёте!

ئۆڭ *см.* ئۆز.

ئچكە čitä (*аз.* чит, *тур.* çit) ситец.

[جك] ئۆڭ kīkä зуб. ئچكە дёсна.

ئۆچكەر čäkbin (< *курд.* چەكبان оруженосец) II *спр.* (ئۆچكەت, -جەچكد , ئۆچكەر) 1. *неперех.* вооружаться: 2. *перех.* вооружать.

ئۆلكە . ئۆلگە kiäkültä *ж.* (< *перс.* كاكل), *мн.* ئۆلكەتە, ئۆلگەتە kiäküḷāti локон.

ئۆكەش . ئۆگەش čäküš (< *аз.* чэкич) молот. молоток.

ئۆچ kiačiḫ I *спр.* (ئۆچتە, -جچ ...) утомляться.

ئۆچتە kiačḫāna, *ж.* ئا_ n. ag.

ئۆچ čai (< *перс.* چای) чай.

ئۆجۆك *см.* ئۆزۈك.

ئۆجتە *см.* ئۆزۈ.

ئۆگە *см.* [جك].

[جك] ئۆك kāǰil I *спр.* (ئۆكتە, -جك, جكۆ) мерить.

ئۆگە kiǰūlä мера; мерка.

ئۆجۆ ئۆگە мерить.

ئۆم kim (< *курд.* كيم) мало. немного.

ئۆمەن čīmän (< *тур.* çimen < *перс.*) поле; лужайка.

ئۆمۆ *см.* [جمۆ].

ئۆچ čin Китай. ئۆچ ئۆمۆ китайское царство (*Ср. груз.* ჩინ-ეთი. *аз.* чин, *тур.* çin; *перс.* چين).

ئۆتە *см.* [جە].

[جت] ئۆت kistä *ж., мн.* ئۆتە kisiāti мошна; кисет.

ئۆك *см.* ئۆز [جۆك].

ئۆك kēp, keip (< *тур.* keyif, *араб.* كيف) *ж.* 1. здоровье. состояние здоровья: настроение: ئۆز ئۆك ئۆجۆ как поживаешь? 2. удовольствие: 3. раз-

ڇڵۆ čålu (<*аз.* чалы), *мн.* ڇڵۅۏ čåluvi, čåluui куст (*обычно — колючек*).

ڇڵۆ čåłui *ж., мн.* ڇڵۅۊ *то же самое, что* ڇڵۆ.

ڵڵ *см.* [ڵڵ].[1]

ڇڵێ *см.* [ڵێ].

ڇڵۅن kiliun (*евр.* כִּלְיוֹן) *муж. имя собст.* Хилеон.

ڇڵچ čåłči II *спр.* (ڇڵچۅۏ, -ڇۅڵچ, ڇڵچ) бить розгами; хлыстать.

ڇڵچێڹ čåłčiiåna розга; прут, хлыст.

ڇڵچێڎ čåłčēta n. act. *ж.* свист (*размахываемого прута: хлыста и т. д.*). ڇڵچێڎ со свистом.

[ڵڵ][1] ڵ kül каждый.

ڵ ڹ külha *то же самое.*

ڵێ küli каждый. *ж.* ڵێ külä каждая. ڵڵ, ڵ külę все.

ڵۅم külium каждый день, всегда.

ڵڵ külmä всё.

ڇڵێ kiläčälä (<*перс.* کچل) плешивый; лысый.

ڇڵڤ čäkmä (<*аз.* чəкмə) сапог; ботинок.

[ڵڵ] ڵڵ käkrä 1. деньга; 2. полынь.

ڵ *см.* [ڵڵ].

[ڵێ] ڵێ käli I *спр.* (ڵێ, -ڵ, ڵ) 1. стоять; 2. останавливаться. ڵڵ mäkili II *спр., кауз.* (ڵۅڵ, -ڵۅ, ڵ) 1. ставить; 2. останавливать; задерживать; мешать.

ڵێ kiliä. *ж.* ڵێڤ kilitä *прич.* стоячий, -ая; остановившийся, -аяся.

ڵڵڤ mäkilētä n. act. *ж.* остановка; задержка. ڵۅ ڵڵڤ ڵۅ ڵڵڎ она задерживала.

[ڵڵ] ڵڵ kiälbä. *ж.* ڵڵڤ kiäliptä собака.

ڵڵۅ kälbätun (<*араб.* كلبتان) клещи.

ڵۅ, ڵۆ *см.* [ڵڵ][2].

حلد külmindiχ *то же самое, что* حلمد.

[حلد][2] خلگ kiältä *ж., мн.* خلگتی kiälätі 1. невестка; 2. невеста.

خلو kiälü *ж., то же самое.*

حلمد *см.* [حلد][1].

خلمگ kiälämä (< *аз.* кəлəм. *перс.* کلم) *ж.* капуста.

حلص klas (< *русс.*) класс.

خلق *см.* [حلق].

خلفت kilpät (< *курд.* کلفت) семья.

خلژ čäljʲ (< *тур.* çalışmak) II *спр.* (خلژدی, -ژمه, خلژد) стараться, пытаться.

خلگ *см.* [حلد][2].

خلطک čältük (< *тур.* çeltik, *аз.* чəлтик) 1. вемолотый рис; 2. рисовая солома; 3. рисовое поле.

چم čim (< *аз.* чим) *нар.* очень. весьма. چم سئدی очень плохой; очнь плохо. چم یخشی очень хороший; очень хорошо.

حمم kimä (< کم что + ч. د) 1. сколько; 2. *межд.* как! حمم گؤزل کلگه کؤچدی как красиво!

حمد *см.* [حمم].

حمدیل *то же самое, что* حمدیل (*см.*).

[حمم] حمگمک, حمدی çämi I *спр.* (حمگدی, -مدی, حمدی) 1. тухнуть. гаснуть (*свет, огонь...*); 2. *перен.* умирать. حمجدی, حمجمک maçmi II *спр., каус.* (حمجمدیدی, -مدیدی, حمجمدی) тушить, гасить (*свет, огонь...*). حمگن çamāna, حمدیگن çamiāna, *ж.* حمگه_ n. ag. тухнувший, -ая; гаснувший, -ая. حمگن کلگه laçamāna, *ж.* حمگه_ нетухнувший, -ая; негаснущий, -ая. حمجمدیگن maçmiiāna, *ж.* حمگه_ n. ag. тушитель, гаситель.

حمگن *см.* [حمم].

حمگمه *см.* [حمم].

حمبل *см.* حمیل.

حمدیگن *то же самое, что* حمگن; *см.* [حمم].

ڇمڇ čämič I *спр.* (ڇمڇڈ-, -ڇمڇ, ڇوڅمڇ) вянуть. (*Ср. сир.* څمڅ).

ڇمڇڈ čämčä (< *перс.* چمچه) ложка.

څمڅم kämkim *отым.* II *спр. от* < څمڅ (*см.*) (څمڅمڅ, -څمڅمڅ, څمڅم) красить в черный цвет.

څمڅمڅ kümkimä, *ж.* څمڅ- *прич.* почерневший, -ая; выкрашенный в черный цвет.

ڇمڇم čamčim II *спр.* (ڇمڇمڅ, -ڇمڇمڅ, ڇمڇم) бросать, кидать. выбрасывать; оставлять.

څمڅ kiåmił (< *араб.* كمل) I *спр.* (څمڅڈ, -څمڅ, څوڅمڅ) поспевать, зреть; расти, достигать зрелого возраста (*человек*). څمڅمڅ måkimił II *спр., кауз.* (څمڅمڅ, -څمڅمڅ, څمڅم) 1. совершенствовать; 2. исполнять.

څمڅ kiåmił (< *тур.* kâmil < *араб.*) *общ.* спелый, -ая; зрелый, -ая; совершеннолетний, -ая; совершенный, -ая.

[څمڅ] څمڅ kiämir II *спр., инт.* (څوڅمڅ, -څمڅ, څمڅ) выгонять. гнать.

څمڅڈ kiumra, *ж.* څڈ- *прич.* выгнанный, -ая.

[څمڅ] څمڅڅ kiämüträ груша.

ڇنڅ-ڇنڅ čina-čino мёртвая тишина.

ڇمڅڅ čämbil II *спр.* (ڇمڅڅ, -ڇمڅڅ, ڇمڅڅ) 1. спускать, -ся; 2. повесить, -ся.

ڇمڅڅڈ čängürtä (< *перс.* چنگول) *ж., мн.* ڇمڅڅڈڈ čängüriäti коготь; лапа.

ڇمڅڈ čängäl (< *тур.* çengel, *аз.* чәнкәл; *перс.* چنگل) вилка; крючек.

ڇمڅڈ čingirä (< *курд.* چنگر) тряпка; тряпье; лохмотья.

ڇمڅڅ čänčir < čängir *отым. от* < ڇمڅڈ, II *спр.* (ڇمڅڅ, -ڇمڅڅ, ڇمڅڅ) рвать, разрывать.

ڂڊڈ kis *пред., обычно вместе с ч.* ڵ

ا — ڵڂڊ lkis *у. к.* ڵڂڊ

ڵڂڊ ڂڊڈ ڂڊڈ мальчик стоял у его дома.

ڵڂڊ ڂڊڈ ڂڊڈ ڵڂڊ мальчик пошел к отцу. *Местоименные суффиксы присоединяются с помощью ч.* ڵ: ڵڂڊڵ у меня, ко мне: ڵڂڊڵ у нас, к нам *и. т. д.*

ڂڊڈ mkis (< ڂڊ + ڂڊ) от: ڂڊڈڵ от меня. ڂڊڈڵ от нас *и. т. д.*

[ڂڊ] ڂڊڈ kāsi I *спр.* (ڂڊڈ, -ڂڊ, ڂڊ) закрываться; скрываться.

ڂڊڈ mākis II *спр., кауз.* (ڂڊڈ, -ڂڊڈ, ڂڊڈ) закрывать; перекрывать.

ڂڊڈ ڂڊڈ скрывать дело. замять.

ڂڊڈ küsitä *жс.* шапка.

ڂڊڈ mkisä. *жс.* ڂ- *прич.* закрытый. -ая; скрытый. -ая.

ڂڊڈ *см.* [ڂڊ].

ڂڊڈ, ڂڊڈ kiāsip (< *араб.*

ڂڊڈ čingirānä. *жс.* ڂ- пролетарий.

ڂڊڈ *см.* [ڂڊ].

ڂڊڈ čänčil II *спр.* (ڂڊڈ, -ڂڊڈ , ڂڊڈ) 1. кидаться в разные стороны; 2. теребить. трепать (*за волосы*).

ڂڊڈ *см.* ڂڊڈ.

ڂڊڈ k^{v}nān. knān (*евр.* כְּנַעַן) *назв. местн.* Ханаан.

ڂڊڈ knanaja, *жс.* ڂ- хананеянин. -ка.

ڂڊڈ čanqašiati верхушка. верх. ڂڊڈ ڂڊڈ... верхушки ветвей, кроны деревьев.

[ڂڊ] ڂڊڈ kināra арфа; гусли.

ڂڊڈ čīnar (< *тур.* çınar, *аз.* чинар) чинара.

[ڂڊ] ڂڊڈ kiāniš I *спр.* (ڂڊڈ, -ڂڊ, ڂڊڈ) подметать.

ڂڊڈ kinüštä. *мн* ڂڊڈ kinüšiāti синагога.

ڂڊڈ kinšä собрание. общество.

ҷӑпӑл (< *тур.* çepel) *общ.* скверный. -ая; испорченный, -ая; безнравственный, -ая.

ҷӑплӑн ҷӑплӑн *отым. от* ҷӑпӑл; II *спр.* (ҷӑплӑнӑ, -ӑвӑлӑ, ҷӑпӑлӑ) портиться; распутничать; осквернять.

ҷӑплӑна ҷӑплӑна, *ж.* ӑ- *прич.* осквернённый. -ая.

[ҫӑп] ҫӑпӑн kiäpin I *спр.* (ҫӑпӑнӑ, -ӑвӑ,...) проголодаться.

ҫӑпӑнӑ kipĭnä, *ж.* ӑ- голодный. -ая.

ҫӑпӑнӑ kipnä голод.

ҫӑпӑнӑ *см.* ҫӑнӑ.

ҫӑпӑнтӑ käpäntä. *мн* ҫӑпӑнтӑсем käpänĭäti арка; этаж.

[ҫӑр] ҫӑр. ҫӑйӑр käĭĭr I *спр.* (ҫӑрӑнӑ, -ӑвӑ, ҫӑрӑ) гнуться. сгибаться. нагибаться. ҫӑкӑр mäkĭr II *спр., кауз.* (ҫӑрӑтӑ, -ӑвӑ, ҫӑкӑр) гнуть. сгибать. ҫӑкӑр ҫӑлӑпа склонять голову. приветствовать.

ҫӑрӑ kŭpä, *ж.* ӑ- 1. согнув-

كاسب) *общ.* бедный. -ая; ҫӑкӑр-ҫӑрӑс kiäsĭp-kĭusup бедность.

[ҫӑк] ҫӑкӑн kiäsĭn I *спр.* (ҫӑкӑнӑ, -ӑвӑ, ҫӑкӑ) подрезывать (*лозу...*).

ҫӑкӑна ksĭna, *ж.* ӑ- *прич.* подрезанный. -ая.

ҫӑлӑп, ҫӑлӑпӑ *см.* ҫӑ.

ҫӑмӑ *см.* ҫӑмӑ.

ӑӑӑ *см.* [ӑӑ].

ҫӑҫӑ ҫӑĭĭd. ҫӑd I *спр.* (ҫӑҫӑнӑ, -ӑвӑ, ҫӑҫӑ) тесать. вытесать; вытачивать (*ножом*).

ҫӑмӑ ӑӑӑӑҫӑ (102$_2$) разбил мне лицо.

ҫӑ *то же самое, что* ӑӑ.

ҫӑра *то же самое, что* ҫӑра

ҫӑҫӑк *см.* [ӑӑӑ].

ҫӑҫӑлӑ *см.* [ӑӑӑ].

ҫӑнӑ *см.* [ӑӑ].

ҫӑпик, ҫӑмӑк kapik (*русс.*) копейка.

ҫӑкӑр käpkir (< *перс.* كفگير, *аз.* кəфкир) 1. шумовка; 2. лопата (*каменщика*).

шийся, -аяся; низкий, -ая; 2. тихий (*голос*).

ڊڧڍڤڎ kiäptä n. act. *ж.* нагибание, сгибание.

ڊڤڤڎ čäpülä. ڊڤڤڎڎ čäpültä *ж.*, *мн.* ڊڤڤڎڎڍ čäpüliäti 1. ладонь; 2. лапа.

| ڊڧڎ | ڊڤڎ kiäpir I *спр.* (ڊڧڎ , ـڊڤڎ , ڊڤڤڎ) отрицать. ڊڤڤڎ mäkpir II *спр., каус.* (ڊڤڤڎ , ـڊڤڤڎ , ڊڤڤڎ) грешить; нарушать законы, правила; ошибаться.

ڊڤڎ kipir (< *тур.* küfür < *араб.* كفر) богохульство; ругань.

ڊڤڎڎڧڍڎ kpernāḫum *назв. местн. ж.* Капернаум.

ڊڤڎ čīqa, *ж.* ڊڤڎ čīqi косой, -ая (*глазами*).

ڊڎ kar (< *тур.* kar < *перс.* كار) полезное влияние, полезное действие; польза.

| ڊڍڎ | ڊڍڎ kiriä. *ж.* ڊڍڤڎ kritä короткий, -ая.

ڊڍڎ , ڊڍڎ čara (< *тур.* çare. *аз.* чарə, *перс.* چاره) *ж.* средство, выход (*из затруднения*)

| ڊڎڎ | ڊڎڎ kārib I *спр.* (ڊڎڎ , ـڊڎڎ , ڊڤڤڎ) сердиться. ڊڤڎڎ mäkrib II *спр. каус.* (ڊڤڤڎڎ , ـڊڎڎ , ڊڤڤڎ) сердить, рассердить; волновать.

ڊڍڎ kiärbä, гнев.

ڊڍڎڎ kiärbänä, *ж.* ڊڤڎ- n. ag. сердитый, -ая.

ڊڎڎڎ kiarga (< *перс.* کارگاه) артель; цех.

ڊڎڎڎڎ kirğäla рак.

ڊڍڤڎ krūva (< *евр.* כְּרוּב) Херувим.

ڊڎڤڤڤڎ *см.* | ڊڍڤ |.

ڊڎڎڤڎ čarūḫi (*мн.*), *ед.* ڊڎڤڤڎ čarūḫta (< *тур.* çarık. *аз.* чарыг) *ж.* лапти.

ڊڍڤڎ kirviš (< *курд.* کروش) *ж.* заяц. ڊڎڍڤڎ ڤڍڎ зайчонок.

ڊڎڤڎ čarūka (< *курд.* اچارك) головной платок.

[ ] ܟܪܝ kiāriḫ I *спр.* (ܟܪܝܬ, ـܟܝܒ, ܟܪܘܒ) окружать. обходить. ܟܝܪ kiāriḫ II *спр., инт.* (ܟܝܪܘܒ, ـܟܪܘܒ, ـܟܝܪ) обвёртывать; обносить (*стеной*). ܟܝܪܡ kiarmiḫ (< karriḳ, *вследствие диссимиляции гемината*) заворачивать; обвёртывать; пеленать.

ܟܝܪܬܐ kirḫa свиток.

ܟܝܪܡܘܚܬܐ kiarmuḫṭa (< karruḳtā) *ж.* свёрток.

ܨܐܪܨܝ ṣarṣi II *спр.* (ܨܐܪܨܝܬ, ـܨܐܪܨܝ, ـܨܐܪܨܝܒ) пачкать.

ܨܐܪܨܝܪ ṣarṣir (*звукоподражательное*) II *спр.* (ܨܐܪܨܝܪܬ, ـܨܐܪܨܝܪ, ـܨܐܪܨܝܪ) кричать. орать; скрипеть (*арба, дверь...*).

ܨܐܪܨܝܪܢܐ ṣarṣirāna. *ж.* ـܐ. п. ag. крикун; -ья; скрипучий. -ая ܟܘܪܣܝ ܨܐܪܨܝܪܢܐ скрипучий стул.

[ ] ܟܐܪܡܐ kiärmä, *мн.* ܟܐܪܡܐܢܝ kiarmäni виноградник.

ـܟܝܪܡ (*ошибочно* ـܟܝܪܡ) *см.* [ ].

ـܟܪ

ـܟܪ kärvän, ـܟܐܪ kärävän (<*аз.* карван, *перс.* کاروان) караван.

ـܟܪܒܣܪܝ kärvänsäriä (< *аз.* карвансара, *перс.* کاروان سرای) караван-сарай.

ـܟܪܒܣܪܝܬ kärvänsäräči (< *аз.* карвансарачи) хозяин караван-сарая.

ـܟܪ *см.* ـܟܐܪ.

ـܟܪܒܣܪܝ *см.* ـܟܪ.

ـܟܪܒܣܪܝܬ *см.* ـܟܪ.

[ ] ـܡܟܪܙ mäkriz II *спр., каус.* (ـܡܟܪܙܬ, ـܡܟܪܙ, ـܡܟܪܙ) проповедывать.

ـܟܐܪܙܐ karzäia *ж.* евангелие.

ـܨܐܪ čarḫ (<*mvp.* çark, *аз.* чарх <*перс.* چرخ) колесо; вал.

ـܨܐܪ čāriḫ I *спр.* (ـܨܐܫ, ـܨܐܪ, ـܨܐܪ) лазить. карабкаться.

ـܨܐܫܬܐ, ـܨܐܫܬܐ kiarḫäna (< *перс.* کارخانه) мастерская; фабрика; завод.

ـܟܐܫܬܐ *см.* [ ].

ـܟܪܣܛܘܡܛܝܐ krestomatïja (< *греч.* χρηστομάθεια) хрестоматия.

[حذھ] ڂِڈّھ kisä (< kissā < kirsā) живот.

ڂِڈّك см. [حذك].

ڂِڈكِوَّ čarpūva (< *аз.* чырпы) прут.

ڂِڈكِږ ķ̡arpič (< *аз.* кәрпич < *русс.* кирпич) *жс., мн.* ڂِڈّكِڃِ ķ̡ärpīči кирпич.

[حذذ] ڂِوْ kⁱur кур (*мера сыпучих тел*).

ڂِڈّڈ kirša (< *аз.* кирпә) *жс., мн.* ڂِڈّږ kirši, ڂِڈّڈِھ kiršāti сани.

ڂِڈِڈ čārit I *спр.* (ڂِڈّڈ, ـڈھ, ڈِوْ) 1. сорваться; 2. сойти (*с пути*); 3. стрелять, разрядиться (*ружье*).

[ڈھ] ڂِڈّھ kirätä *жс.* лук-порей.

ڂِڈّھ см. [ڈھ].

ڂِڈّڈ kirtänä, *жс.* ڂِڈ- (< *курд.* کرت) курчавый, -ая; чубатый, -ая.

ڂِڈّ ķaža, *жс.* ڂِڈِ ķaži рыжий, -ая.

[حڭ] ڂِڭږ mākšiţ II *спр., каус.* (ڂِڭّوڈ, ـڭِوڈ, ڂِڭوْ) оправдывать.

ڂِڭّ kaţā. *жс.* ڂِڈ- любрый. -ая: справедливый. -ая.

ڂِڭّڈ käškä *муж. имя собст.* Кашка.

ڂِڭږ см. [حڭ].

ڂِڭّږ čašmi *мн.* (< *перс.* چشم) очки. *собст.* ڂِڭّڭِڃ *жс.* одно стекло от очков.

ڂِڭڭِږ kišmiš (< *аз.* кишмиш, *перс.* کشمش) *жс., сдин.* ڂِڭڭِږّڈ kišmištä *жс.* изюм.

[حڭ] ڂِڭ kātiv I *спр.* (ڂِڭّڈ, ـڭِڈ, ڂِوڈ) писать.

ڂِڭّڈ kitävä письмо; книга.

ڂِڭّڈّڈ kätvänä, *жс.* ڂِڈ- п. ag. писатель. -ница.

ڂِوّڭ kitvä колючка.

ڂِوّڭّڈ kitvänä, *жс.* ڂِڈ- колючий. -ая.

ڂِوڭ čätün (< *тур.* çetin, *аз.* чәтин) *общ.* трудный. -ая.

ڂِوڭوږّڈ čätünätä *жс., муж.* трудность.

ڂِڭّڭ kitäţi курица.

(ܟܘܿܐ, ـܝܗܒ, ܝܗܒ) *обычно в выражении:* ܝܗܒ ܒܝܕ ܕܣܡܟ положить на себя руки.

ܠ

ܠ 1 *двенадцатая буква сирийского алфавита; название —* ܠܰܡܕ lämäd, *числовое значение — 30.*

ܠ 1 *пред. с местоименными суффиксами* ـܠ il: ܠܝ, ܠܗ *и т. п. Выражает:* 1. *прямое дополнение (т. н.* nota accusativi) — ܚܙܐ ܠܗ ܥܝܢ увидел его лицо; 2. *косвенное дополнение (т. н.* nota dativi) — ܐܡܪ ܠܟ ܐܢܐ тебе говорю. ܐܙܠ ܠܟܦܪܐ идет в деревню, ܐܬܚܘܝ ܠܟܦܐ превратил в камень. ܠܓܢܣܗ по его роду, ܠܐܘܪܚܐ на дороге... 3. *принадлежность* — ܡܢܘ ܠܟ ܐܝܬ что у тебя есть, что ты имеешь, что с тобой? *Вместе с* verb. exist. ܐܝܬ-*ом и местоименными суффиксами* ـܝ *ми выражает значение глагола* „иметь“: ܐܝܬ ܠܝ имеет (*см.* ܐܝܬ); 4. *с помощью* ـܠ *местоимённые суффиксы присоединяются к причастиям страдательного залога для выражения прошедшего времени:* ܟܬܝܒ ܠܝ он написал, ܩܪܝ ܠܝ я прочитал; 5. *посредством* ـܠ *местоимённые суффиксы присоединяются к предлогу* ܥܡ, ـܥܡ: ܥܡܝ, ܥܡܗ у него.

ـܠ la- *ч. указывает направление в:* ܟܦܪܐ в деревню, в сторону деревни.

ܠܩܡܐ laqāma (< ـܠ + ܩܕܡ) *пред.* вперёд.

ܠܐ lä (*в паузе часто* la²) *отрицательная частица* не, нет.

ܠܘܩܕܡ *см.* ܩܕܡ [ܩܕܡ].

ܟܬܢ kitän (< *араб.* كتّان < *арам.*) полотно.

[ܟܬܪ] ܟܬܰܪ kiåtir I *спр.*

لە le *отрицательная частица* не. *Употребляется в отрицательных формах глаголов во временах причастия действительного залога (настоящее-общее, прошедшее несовершенное-общее, будущее).*

لەھەڵە *то же самое, что* لەھەڵە : *см.* لەھەڵە.

[لەڕ] لەڕە łīṭā, *жс.* لەڕە- проклятый, -ая.

[لەڕ] مەلاڤە malāḫa ангел.

لەڤە, لەڤە lāḫa (< لە nota dativi + ڤە *см.*) здесь.

لەیلەم *см.* [لەمە].

لەیڕ *см.* [لەڕ].

لەیز *см.* [لەز].

لەڤ läb *пред.* у: مەحەمەد لەڤ у дедушки.

[لەڤ] لەڤە libä *жс., мн.* لەڤەڤاتی libävāti сердце. ئەو لەڤەڤاتی لە ئەو она не в духе. ئەوی لەڤەڤاتی ئەو ئیشی ئەو ему стало плохо, с ним случился обморок. لەڤەڤاتی لەڤە влюбленный.

لەڤەنە libänä, *жс.* لەڤەنە- смелый, -ая.

لەڤەدەر lvädär *пред.* снаружи, извне.

[لەڤ] لەڤ lavḫ I *спр.* (لەڤەڤ, لەڤ....) мерцать, сверкать (*искра, свеча...*); загораться.

لەڤڵ lābil < mabil (l ¯ib!) II *спр., каус.* (لەڤڵ, لەڤەڵ, لەڤڵ) нести, везти.

لەڤەڵتا lābältā n. act. *жс.* нести, везти.

[لەڤ] لەڤ lāvis I *спр.* (لەڤەڤ, لەڤ, لەڤەڤ) одеваться. مەلڤەڤ mālviš II *спр., каус.* (مەلڤەڤ, مەلڤەڤ, مەلڤەڤ) одевать.

لەڤەڤە lvišä, *жс.* لەڤەڤە- одетый, -ая.

لەڤەڵەڵ *см.* لەڤەڵ.

[لەڤ] لەڤەڤ lama *иногда ошибочно* لەڤەڤ) увлечка.

لەڤەڤ *см.* [لەڤ].

[لەڤ] لەڤ laji I *спр.* (لەڤ, لەڤ, لەڤ) гореть. مەلڤ malhi. مەلڤ māli II *спр., каус.* (مەلڤەڤ, مەلڤەڤ, مەلڤ) зажигать; воспламенить.

لەڤ läha. لەڤ laja пламя.

لەڤەڤ пламенный, -ая; зажженный, -ая.

ܠܘܩܐ lūqa *муж. имя собст.* Лука.

[ܠܐܫ] ܠܝܫ lāi̯iš, läš I *спр.* (ܠܫܬ, ـܠܝ, ـܠܐ) месить (*тесто*).

ܠܫܬܐ lēša тесто.

ܠܘܛܝ lōṭi (< *перс.* لوطی) *эк.* беспутный.

ܠܘܛܝܘܬܐ lotiu̯ūta *эк.* беспутство. ܒܠܘܛܝܘܬ беспутно.

[ܡܠܝ] ܡܠܝ mäli̯iz II *спр.*, *каус.* (ܐܡܠܝ, ـܡܠܝ, ـܡܠܝ) спешить; торопить, поторапливать.

ܒܠܝܙܐ bili̯äzä спеша. ܠܐ ܒܠܝܙܐ неспеша.

ܡܠܝܙܘܬܐ, ܡܠܝܙܬܐ mäli̯ästä n. act., *эк.* поспешность; торопливость. ܒܡܠܝܙܬܐ поспешно; торопливо.

ܠܐܙܡ łåzi̯m (< *араб.* لازم) *общ.* нужный, -ая; необходимый, -ая. ܠܐܙܡ ܒܝ ܠܐܙܡ ܒܝ łåzi̯mi̯i̯, łåzi̯mi̯łå нужно, необходимо.

ܠܚܬ laḫṭa *то же самое, что* ܠܫܬ.

ܠܫܬ *см.* [ܠܫܟ].

[ܠܫܡ][1] ܡܠܝܡ malḫ̣m II *спр.*,

ܠܝܬܐ laiāna, *эк.* ـܐ- *то же самое, что* ܒܠܫܬ.

[ܡܠܝ] ܡܠܝ malhid II *спр.*, *каус.* (ـܐܡܠܝ, ـܡܠܝ, ـܡܠܝ) тяжело дышать от одышки.

ـܘ *то же самое, что* ـܒ.

ـܝܬ *см.* [ـܒܬ].

ـܐ, ـܒ lögä (< *араб.* لوج) 1. луч, свет; 2. блеск; лоск. ـܓܓ lägli̯ *отым.* II *спр.* *от* ـܐ (ـܓܓ, ـܓܓ, ـܓ) блестеть; лосниться.

ـܛܐ lotka (< *русс.*) лодка.

ـܒ livi (*евр.* לֵוִי) *муж. имя собст.* Леви (*библ. сын Якова*).

ـܟܡܐ lükmä (<*араб.* لكمة) кулак. ـܥܝܢ ـܟܡܐ ـܬܪܟ ـܥܝܢ тереть глаза кулаками (99_{24}).

ـܠ lūla (*перс.* لوله) дуло; трубка.

ـܡܐ lōma (< *араб.* لوم) 1. поругание, порицание; 2. недостаток, дефект. ـܡܐ ـܟܠ (29_{15}) всеми поруганный. ـܡܐ ـܟܠ (79_{28}) поруганный.

ـܢ (< ـܐܢ) -lun *местоименный суффикс* III *л. мн. с ч.* ـܠ.

каус. (ܐܰܡܠܶܠ, -ܡܠܶܐ, ܡܰܠܝܳܐ, ܡܠܺܝܕ) сочинять.

[لمد][2] ܠܶܚܡܳܐ lāḥmā хлеб.

ܠܶܚܡܳܐ ܫܠܳܐ пряник.

[لمف] ܠܶܦܳܐ lḥēpa одеяло.

[لمه] ܠܶܗܛܳܐ laḥṭa *мс., мн.* ܠܶܗܛܺܝ laḥṭi. ܠܶܗܛܳܬܳܐ laḥṭāti ладонь. ܠܶܗܛܳܐ ܕܝܕܶܟ ладонь. ܠܶܗܛܳܐ ܕܝܕܶܟ ܐܶܫ лать оплеуху.

ܠܰܛܡܳܐ laṭmā ладан.

ܠܶܐܝܳܐ lāiia, lēiia (*евр.* לֵאָה) *жен. имя собст.* Лия (*библ.: жена Якова*)

ܠܶܟܳܐ *см.* [لمך].

ܠܶܟܣܶܝ lekseĭ (< *русс.*) *муж. имя собст.* Лексей (< Алексей).

ܠܶܠܝ *см.* [لمل].

[لمل] ܠܶܠܝ lēli *м. и ж., мн* ܠܶܠܰܝܳܬܳܐ lēlavāti ночь. ܒܠܶܠܝ *нар.* ночью.

ܠܶܠܟ laĭlak, lēlak (< *тур.* leylâk) сирень.

[لمد] ܠܳܐܶܡ lāĭim I *спр.* (ܠܰܡܳܐ, -ܡ, ܠܰܡ) поносить, хулить; увещевать.

ܠܰܡܳܐ ljāmā п. act. *мс.* поношение.

ܠܰܡܳܐ *см.* [لمد].

ܠܶܝܢ, ܠܶܝܒ lēnin Ленин.

ܠܰܟܳܐ *см.* [لمك].

ܠܶܗ *см.* [لمه].

ܠܶܓܰܓ *см.* ܒܶܓܰܓ.

[لمح] ܠܳܟܺܝܫ lākiḥ I *спр.* (ܠܰܚܰܫ, -ܟܺܝܫ, ܠܰܚܰܫ) лакать; лизать.

ܠܰܚܰܫ *см.* ܚܰܫ.

ܠܳܠܳܐ lālā (< *перс.* لال) няня; дядька.

ܠܳܠܺܝ lāl̆i II *спр.* (*отым. от* ܠܰܠ яхонт < *перс.* لعل) (ܠܰܠܰܦ, -ܠܰܦ, ܠܰܠ) блестеть.

ܠܰܠܰܦ ,ܠܰܠܰܦ (105₃) ярко загорелись.

[لمذ] ܬܰܠܡܺܝܕܳܐ tālmidā ученик; апостол.

ܠܰܡܰܕ *см.* ܡܰܠܰܕ.

ܠܶܡܠܶܡ lämlim II *спр.* (ܠܶܡܠܰܡ, -ܡܠܰܡ, ܠܶܡܠܰܡ) ворчать; рычать (*медведь*).

ܠܡܳܢܳܐ lmānā (*спр.*) почему?

ܠܡܦܐ lämpä (< *франц.* lampe) лампа.

ܠܡܦܝܕܐ lämpidä (< *греч.* λαμπάδα) *ж.* лампада.

ܠܗܓܠ *см.* ܠܗܓܠ.

ܠܗܠܗܠ *то же самое, что* ܠܝܠܝܠ; *см.* ܠܠ.

ܠܝܠܠ *см.* ܠܠ.

ܠܡܐ *см.* [ܠܡܐ].

ܠܦܐ läpä (< *аз.* лэпэ) *ж., мн.* ܠܦܝ läpi волна; ܠܦܝ *мн.* омут, водоворот.

[ܠܨܒ] ܠܨܒ ṣäqṣ I *стр.* (ܠܨܩ, ـܨܒ, ܠܨܗܒ) вышивать; украшать.

ܠܨܝܩܐ ṣqīṭä, *ж.* ـܐ- *прич.* вышитый, -ая; украшенный, -ая.

ܨܝܩܬܐ ṣiqṭä узор; украшение.

ܠܩܠܩܐ laqlaqa (< *аз.*). костёр.

ܩܛ ܠܩܠܩܐ разжигать костёр.

ܠܩܠܩܝܣܐ laqlaqisi (< *перс.-курд.* لقلق) *ж.* журавль; дикий гусь.

ܩܨܐ *см.* ܩܨ [ܨܒܚ].

ܠܫܐ läšä (< *тур.* lâṣe <*перс.* لاشه), ܠܝܫܐ lēši (< *груз.* ლეში) падаль.

[ܠܫ] ܠܫܢܐ lišänä язык. ܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ ассирийский язык. ܠܫܢܐ ܓܘܪܓܝܐ грузинский язык. ܠܫܢܐ ܣܘܪܝܝܐ сирийский язык (*букв.* древний язык).

ܡ

ܡ m *тринадцатая буква сирийского алфавита; название —* ܡܝܡ mim, *числовое значение* — 40.

ـܡ *то же самое, что пред.* ـܡ.

[ܡ] ܡܐ imä *ж.* сто; *в именах числительных, обозначающих сотни* ـܡ: ܡܬܬܐ, ܡܬܬܐ trema двести, ܬܠܡܐ ṭlämä триста *и т. д.*

ܡܐ ma *вопрос. мест.* что? *В таком виде сохранено в слове* ܡܢܐ (*см.*) *и в некоторых выражениях, как:* ܡܐ ܠܝ (99_8) мне что! (*т. е.* какое мне дело!). ܡܐ ܠܟ (103_{24}) что с тобой? ܡܘܕܝܡ mūdiχ (< ܡܐ ܕܡ) *вопр. мест.* что? ܒܡܘܕܝܡ bimū-

diχ чем? :ډېڅ ډَ ېډهډېډ (ō$_{18}$) как он поживает? ډَهډَمډ qamūdiχ почему? для чего?

ډَډِډَ *то же самое, что* ډَډِډ.

ډِډَډ *см.* ډِډَډ.

ډَډَډ *см.* ډَډَډ.

ډهډ, ډهډَ māvi *инфинитив глагола* II *спр.* ډډَ (ډډَ): *то же самое, что* ډهډَمَډَ (*каус. глагола* ډډَډ) *см.* | مما |.

ډډَهډ *см.* ډډَهډ.

| مډ | مډَ māmuḫ II *спр., каус.* (ډهډمډ, -مډهډ, مډمډَ) ныехать.

ډډَ *см.* | مما |.

ڤډَ maḫ (< ڤډَ ېډ) *с.* как (*ср.* ڤډَ, ېډډ).

ډَمډَ mikM (< ډَمډَ ېډ) *см.* ډَمډَ.

ډَمډَمډَ mēmun, meḭmun принесите! приведите! (*повел. накл., мн.* < ډډَ); *см.* | مما |.

ډَډَ, ډَډَ māḫa (< *пред.* ېډ + ډَډَ) отсюда (*ср.* ډَډَډ).

ډَډَهډ *см.* | ډډ |.

ډَډَ *см.* | ډډ |.

ډَډَډ *см.* | ډډ |.

ډَمډَ *см.* | ډمډ |.

ډَډ. ډَډَ mānä 1. тарелка; 2. посуда.

ڤډَ *см.* | ڤډ |.

ډَډَڤډَڤډَ mazusta *же.* ящерица.

ډَډَ, ډَ mat (< *перс.* مات) *общ.* удивленный. -ая; ошеломленный. -ая. ډَډَ ډِډ удивляться.

ډَډَ *см.* | ډډ |.

ډَډَ *то же, повел. накл., ед. ч.* < ډَمډَ (= ډَډَ) принеси! привези! *то же самое, что* مډَ; *см.* | مما |.

ډَډَډَ *см.* | مما |.

ډَمډَ. ډَمډَ *см.* | مما |.

ډَډَډ *см.* ډَډ.

ډَمډَ *то же самое, что* ډَمډ.

ڤډَ *см.* | ڤډ |.

ډَڤډَمډَ *см.* | ڤډ |.

ډَڤډَ *см.* | ډَ |.

ډَڤډَمډَ *см.* | مډ |.

ډَډَ *то же самое, что* ډَډَډ; *см.* | ډډ |.

ܡܕܒܪܢܘܬܐ *см.* [ܕܒܪ].

ܡܕܒܪܢܘܬܐ mdabranūta *эс.* наставление.

ܡܕܝܒ mädiv II *спр.* (ܐܡܕܝܒ, ـܘܡܕܝܒ, ـܘܡܕܝܒ) успевать (*в отношении времени*). ܠܐ ܡܕܝܒ ـܝ не успею; нет у меня времени.

ܡܕܝܢ midian (< *евр.* מִדְיָן) *назв. местн.* Мидиан.

ܡܕܝܢܝܬܐ midianāja, *эс.* ܐܝܬ- мидианин, -ка.

ܡܕܝܟ *см.* [ـܝܒ].

ܡܕܝܢ *см.* [ܕܝܢ].[1]

ܡܕܝܢܝܬ *то же самое, что* ܡܝܓܝ.

ܡܕܝܢܚܐ madinḥa *м. и эс.* восток; Восток. ܡܢ ܡܕܝܢܚܐ с востока; на востоке. ܨܦܘܢܝ ܡܕܝܢܚܐ северо-восток.

ܡܕܝܢܚܝܐ madinḥāja, *эс.* ܐܝܬ- восточный, -ая; житель Востока.

ܡܕܝܫ *см.* [ܕܝܫ].

ܡܕܝܬ *см.* [ـܝܬ].

ܡܕܝܬ *см.* ܡܝܓܝ.

ܡܕܝܬܐ *см.* [ـܝܬ].

ܡܕܪܣܐ mädräsä (< *перс.* مدرسه *тур.* medrese (< *араб.*) *эс.* шко-

ܡܕܟ *см.* [ܕܟ].

ܡܕܟ mäǧid (< *араб.* مجد) *нар.* истинно. ܡܕܟ ܒܠ míǧidilä истинно, правильно. ܡܝܕܡܕܟ midmiǧid *то же самое.*

ܡܕܠ *см.* [ܕܠ].[2]

ܡܕܠܐ *см.* [ܕܠ].[2]

ܡܓܕܠܬܐ magdlēta *эс.* Магдалина.

ܡܓܠܝ *см.* ـܓܠܝ.

ܡܓܠܣ *см.* [ـܓܠܣ].

ܡܓܠܣܬܐ *см.* [ـܓܠܣ].

ܡܓܡ (< ܡܓܡܝ) *см.* [ـܓܡ].

ܡܓܕ *см.* [ـܓܕ].

ܡܓܕܐ *см.* ـܓܕܐ.

ܡܓܠܝܣ mäǧlis (< *аз.* мэчлис, < *араб.* مجلس) *эс.* 1. кутёж, пиршество; 2. заседание. съезд. ܪܫ ܡܓܠܝܣ глава стола, пиршества (тамада).

ܡܓܡ *см.* [ـܓܡ].[2]

ܡܓܢ *см.* [ـܓܢ].

ܡܓܪ, ܡܓܝ mägär (< *перс.* مگر) *с.* кроме; но (= ܐܠܐ); может быть; если, если не (= ܐܢ).

ܡܓܪܫ *см.* [ـܓܪܫ].

ав. ܒܝܬ ܡܘܕܥܢܐ ܥܠܝܐ высшая школа. высшее учебное заведение. (*Ср.* ܣܒܪ).

ܡܘܕܥܢܐ *см.* [ܝܕܥ].

ܡܗܝܪܘܬܐ *см.* [ܝܕܥ].

ܡܗܝܪܢܘܬܐ *см.* [ܝܕܥ].

ܡܘܕܥܢܐ *см.* [ܕܥܐ].

ܡܗܘܠܐ mahlum *то же самое, что* ܡܗܘܠܐ.

ܡܚܡܕ mahmad (< *араб.* محمد) Магомет.

ܡܗܝܪ *см.* [ܡܗܪ].

ܡܘܟܝܢ *см.* [ܡܟܪ].

[ܡܗܪ] ܡܗܝܪ mhīra, *ж.* ܡܗܝܪܬܐ искусный, умелый. ܡܘܕܥ ܡܗܝܪܬܐ (68$_4$) заученная песня.

ܡܘܪܝܫܐ, ܡܘܪܝ mōriša (< ܒܪ ܫܚܪ) 1. утро; 2. *нар.* утром; завтра утром.

ܡܘܐܒ mūav (*евр.* מוֹאָב) 1. *назв. местн.* Моав; 2. *муж. имя собст.* Моав.

ܡܘܐܒܝܬܐ muavēta *ж., мн.* ܡܘܐܒܝܬܐ muavaiāti моавитянка.

ܡܘܓܐ muga бычок. (*Ср. сир.* ܡܘܓܐ).

ܡܘܕܒܟ *см.* [ܕܒܟ].

ܡܘ *см.* ܡܢ.

ܡܘܕܐ mudja. ܡܘܕܐ mudjan (< ܡܘ ܝܕܥ) откуда я знаю? (*букв.* что я знаю).

ܡܘܕܝ mudāij, ܡܘܕܐ mudāhi (< *араб.* مدّعى) 1. соперник. -ца; противник. конкурент. -ка; 2. истец.

ܡܘܗܠܬ mohlat *ж.* (< *ав.* мθhлəт < *араб.* مهلة) время. срок. ܠܝ ܡܘܗܠܬ нет у меня времени.

ܡܘܫܐ *см.* [ܫܡܐ].

ܡܘܚܒܝܢ muḫabin, ܡܘܚܒܢܐ muḫabna (< *курд.* مخابن) *с последующей ч.* ! жаль!

ܡܘܚܕܐ *см.* [ܚܕܐ].

ܡܘܓܕܠܝ mugdāli *то же самое, что* ܡܘܓܕܠ; *см.* ܓܕܠ.

ܡܘܚܠܐ *см.* [ܚܠܐ].

ܡܘܚܕܐ *см.* [ܚܕܐ].

ܡܘܟܟܐ *см.* [ܟܟܐ].

ܡܘܠܟ muik (< *ав.* мγак < *араб.*) имение; владение.

ܡܘܡܐ *см.* [ܡܡܐ].

ܡܘܡܟܝܢܘܬܐ mumkinūta (< *араб.* ممكن), *мн.* ܡܘܡܟܝܢܘܬܐ mumkinuiāti возможность.

ⵎⵓⵙⵏⴰⵡⵉⵜ *см.* [ⵙⵏⵡ].

ⵎⵓⵙⵍⵎ *см.* [ⵙⵍⵎ].

ⵎⵓⵙⵍⵖ *см.* ⵎⵓⵍⵖ [ⵙⵍⵖ]

ⵎⵓⵔⴰ mūrä (< *греч.* μύρρα) мирра.

ⵎⵓⵣⵉⴳ *см.* ⵎⵓⵣⵓⴳ (ⵣⵉⴳ).

ⵎⵓⵔⵎⴰⵏ murman „Мурман“ (*название парохода*, 79_{16}).

ⵎⵓⵛⵓⵔ *см.* ⵎⵓⵛⵓⵔⵜ.

ⵎⵓⵛⵉ mūši (*евр.* מֹשֶׁה) *муж. имя собст.* Мойсей.

ⵎⵓⵛⴰⵎⵉⵔ mušamir (< *араб.* مشمّر) пустыня. ⵜⵉⵎⵓⵔⵉⵜ ⵏ ⵎⵓⵛⴰⵎⵉⵔ песочная пустыня.

ⵎⵓⵛⵔⴰ mušra (< *перс.* ماشر) прыщ; язва; фурункул.

[ⵎⴰⵢ] ⵎⴰⵢⵉⵜ māi̯it, mät I *спр.* (ⵜⵎⵓⵜ , -ⵎⵓⵜ , ⵎⵓⵜ) умирать. ⵎⵓⵜ ⵖ ⵜⵎⵓⵜ умрете. ⵎⵓⵜ ⵓⵔ ⵜⵎⵓⵜ не умерете (*парономазия под влиянием сирийского*). ⵎⴰⵎⵉⵢⵉⵜ *см.* ⵎⴰⵎⵉⵢⵉⵜ.

ⵎⴰⵎⵉⵢⵉⵜ māmi̯it II *спр., кауз.* (ⵜⵎⴰⵎⵉⵢⵉⵜ , -ⵜⵎⴰⵎⵉⵢⵓⵜ, ⵎⴰⵎⵉⵢⵓⵜ) умертвлять, убивать.

ⵜⵎⵓⵜⵜ mōtä смерть.

ⵎⵉⵜⵜ mitä мертвый. -ая.

ⵜⵎⴰⵎⵉⵢⵓⵜ mamiūta *жс.* убийство.

ⵎⵓⵜⵜⵓⵔ *см.* [ⵜⵜⵔ].

ⵎⵓⵜⵜⵓⵔ *см.* [ⵜⵜⵔ].

[ⵣⵓⵔ] ⵎⴰⵣⵉⴳ māzig I *спр.* (ⵜⵎⵣⵉⴳ , -ⵣⵓⵔ , ⵣⵓⵔ) мешать, смешивать; разбавлять, разменивать (*что-либо в жидкости*).

ⵎⵣⵉⴳ mzīga, *жс.* ⵜⵎ- разменянный. -ая; разбавленный. -ая; смесь.

ⵎⵣⵀⴰⴱ mashab (< *тур.* mezheb *или перс.* مذهب < *араб.*) религия.

ⵎⵣⵀⴰⴱⴰⵢⵜ mashabāi̯a, *жс.* ⵜⵎⵣⵀⴰⴱⵉⵜ mashabēta религиозный. -ая.

ⵎⵓⵔ *см.* [ⵏⵓⵔ].

[ⵎⵙⵜ] ⵜⵎⵙⵜ mista *жс., мн.* ⵜⵎⵣⵢⴰⵜⵉ miziāti волос.

ⵜⵎⵙⵜⴰⵏⴰ mistāna, *жс.* ⵜⵎ- волосатый. -ая.

ⵎⵣⵉⴳ *см.* [ⵣⵓⵔ].

ⵎⵓⵔⵉ *см.* [ⵏⵓⵔ].

ⵎⵣⵓⴷⵉ miziūdi *мн.* остатки (*ср.* [ⵣⵓⵔ]).

ⵎⵓⵣⵓⵔⵜ *см.* [ⵣⵓⵔ].

ܡܫܚܐ: ܐܒ̈ܪ ܡܫܚܐ ܫܥ̈ܪܐ (107$_{10}$) его волосы блестели: см. ܫܚܐ | ܫܚ |.

ܡܫܚܐ см. | ܫܚ |.

ܡܫܚܐ см. | ܫܚ |.

ܡܫܝܚ см. | ܫܝܚ |.

| ܡܫܚ | ܡܫܚ mūḥa II *ж. зн.* ܡܫܚ. *редко* ܡܫܚ) 1 *стр.* (ܡܫܚ, ـܡܫܚ, ـܡܫܚ) бить, ударять. ܡܫܚ ܒܒܘܟ стрелять пулей. ܡܫܚ ܒܙܩܬ сверкает молния. ܡܫܚ ܠܘܨܒ распинать на кресте. ܡܫܚ ܡܫܡܪ прибивать гвозди. ܡܫܚ ܕܡܐ красить. ܡܫܚ ܠܟ ܠܒܐ ܒܡܒܝܟ забиваясь в угол. ܒܟ ܐܒܛܚ ܐܢܐ ܠܟ ܒܡܫܝܚܬ (14$_{19}$) опираюсь на тебя, надеюсь на тебя.

ܡܫܝܚ mḥia, *ж.* ـܫܝܚ- *прич.* битый, -ая: побитый, -ая.

ܡܫܚܐ mḥēta n. act. *ж.* избиение, побой.

ܡܫܝܚ см. | ܫܚ |.

ܡܫܝܚܬ см. | ܫܚ |.

ܡܫܚ см. ܡܫܚ.

ܡܫܝܚܐ см. [ܫܚ].

ܡܫܝܚܐ mīḥdādi *нар.* вместо *ср.* [ܫܡ].

ܡܫܝܚ см. | ܫܚ |.

ܡܫܝܚܬ см. ܡܫܚ | ܫܚ |.

ܡܫܝܚ см. | ܫܝܚ |.

ܡܫܝܚ см. | ܫܝܚ |.

| ܡܫܝܚ] ܡܫܝܚ mūḥa мозг.

ܡܫܝܟ см. [ܫܝܟ].

ܡܫܝܟ см. [ܫܝܟ].

ܡܫܝܚ см. | ܫܚ |.

[ܫܝܟ] ܡܫܝܟ mḥīla. *ж.* ـܐ- слабый, -ая; белый, -ая.

ܡܫܝܟܐ mḥilūta *ж.* слабость.

ܡܗܠܘܢ mahlun (*евр.* מַחְלוֹן) *муж. имя собст.* Махлон.

ܡܫܝܚ см. | ܫܚ |.

ܡܫܝܟ см. [ܫܝܟ].

ܡܗܡܪ mahmar, ـܡܗܡܘܪ mahmur (< *аз.* мəхмəр) бархат.

ܡܗܢܝ mahni II *стр.*, *кауз.* (ـܡܗܢܐ, ـܡܗܢ, ـܡܗܢ) *с ч.* ـܒ- соскучиться: беспокоиться (*о к.-м.*).

ܡܗܢܝܬܐ mahnēta n. act., *ж.* соскучиться.

meidan (< араб. ميدان, тур. meydan) 1. площадь; 2. открытый рынок (рыночная площадь).

mehl (< араб. ميل) желание.

miz (< аз. миз < перс. ميز) стол.

mīha (< перс. ميخ, аз. мых) гвоздь.

см.

mīhak (< аз. михәк, перс. ميخك) гвоздика (*цветок*).

см.

mihail, mihāil *муж. имя собст.* Михаил.

milä. *ж.* -ән- 1. синий, -яя; голубой, -ая; 2. зелёный, -ая.

meimun (< аз. меймун. тур. maymun) *м. и ж.* обезьяна.

mis (< аз. мис. перс. مس) медь.

[ميس] mäiis. I *спр.* (-ийс-, -ис, ис) сосать грудь. mämis II *спр., каус.* (-ийс-, -ис, ис) кормить грудью.

см. [ ]

см. [ ]

см. [ ]

mäti I *спр.* (-ат-, -ит, ит) 1. достигать; 2. поспевать. ...-ат ит (110) пока, до (*букв.* пока достигнешь...).

mämti II *спр., каус.* (-ат-, -ит, ит) 1. достовлять; доносить, шпионить; 2. обрабатывать, разводить (*сад*).

mämtiänä. *ж.* -ән- п. ag. доносчик. -ца: шпион, -ка.

mämtätä п. act. *ж.* донос, шпионство.

см. [ ]

см. [ ]

см. [ ]

см. [ ]

[ ] miträ, mutra *ж., мн.* -ән- mitri. -ат- mitrati дождь.

см. [ ]

[ ] miiä *мн.* вода.

مَكِّنَ mesānā. *ас.* مَكَّ- п. ag. молокосос.

مَكَّمِشَنَ māmiṣāntā *ас.* кормилица.

مَكَّنَ *см.* | مَكَنَ |.

مَكَّمِشَنَ *см.* | مَكَنَ |.

مَكَّنَ *см.* | مَكَنَ |.

مَكَّزَبَ mreṣazab (*<перс.* میرغضب *<араб.*) палач.

مَكَّمَكَّرُتَا mirätgärütä *ас.* (*<перс.-араб.* میراثگر) наследство.

مَكَنَ miš (*<перс.*) *ас.* туман.

مَكَنَ meša (*<курд.* مێشە) *ас. мн.* مَكَّنَ mešati *лог.*

مَكَسَكَ miška (*<русс.*) *муис. имя собст.* Мишка *уменьш. от* Михаил.

مَكَّمَكَ *см.* | مَكَكَ |.

مَكَمَكَ *то же самое, что* مَكَكَ.

مَكَّ mäki (*<ас.* мэкэ) *мн.* кукуруза.

مَكَّمَكَ *см.* مَكَّ.

مَكَّ macih *<* مَكَّمَكَ, *см.* مَكَ |.

مَكَّمَكَ *см.* مَكَكَ |.

مَكَّمَكَ *см.* مَكَ |.

مَكَكَ | مَكَّ makiha. *ас.* مَكَّ- 1. мягкий. -ая; рыхлый. -ая; 2. тихий. -ая; спокойный. -ая; кроткий. -ая; покорный. -ая.

مَكَّمَكَّتَا makihūta *ас.* 1. мягкость, рыхлость; 2. кротость; покорность; скромность.

مَكِّ- mäckin II *стр.* (مَكَّمَكَّ, -مَكَّمَكَ, مَكَّ) навострить уши; внимательно слушать.

مَكَّ *см.* | مَكَ |.

مَكَّمَكَ *см.* | مَكَ |.

مَكَّمَكَ *см.* | مَكَ |.

مَكَّمَكَ *см.* | مَكَكَ |.

مَكَّمَكَ *см.* مَكَّ.

مَكَمَكَ *см.* مَكَ.

مَكَّمَكَ *см.* | مَكَ |.

مَكَّمَكَ mäksim (*<русс.*) *муис. имя собст.* Максим.

مَكَّ *см.* | مَكَكَ |.

مَكَّمَكَ *см.* | مَكَ |.

مَكَّمَكَ *см.* | مَكَ |.

مَكَّمَكَ mâṣri II *стр.* (مَكَّمَكَ, مَكَّمَكَ, مَكَّمَكَ) штукатурить.

| مَكَ | مَكَّ I *стр.* (مَكَّ, -مَكَ, مَكَ) 1. наполниться; 2. наполнить.

mälkävāti 1. царство; государство; 2. царствование.

ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ царство небесное.

ܡܠܝܟ mälik (<*тур.* melik < *араб.* ملك) мелик (*дворянское звание*).

[ܡܠܬ] ܡܠܬܐ miltä *эс.*, *мн.* ܡܠܐܠܝ milāli 1. слово; 2. *грамм.* глагол.

ܡܘܠܐ målå (<*перс.* ﻣﻮﻻ, *тур* molla <*араб.*) мулла.

ܡܠܡܠ mälämäl. *вследствие метания* ܠܡܠܡ lämälām (< *перс.* ﻣﺎﻟﻤﺎﻝ) до краев полный.

ܡܠܟ *см.* [ܡܠܟ].

ܡܠܟܬܐ *см.* [ܡܠܟ].

ܡܠܬ milät (<*аз.* милəт <*араб.* ﻣﻠّﺔ) *эс.* 1. племя, народ, нация; 2. страна; мир.

ܡܠܬܐ *см.* [ܡܠܬ].

ܡܡ mam дядя (*брат отца*), *сокращенная форма от* ܡܡܝܙ (*см.*).

ܡܡܝܙ mämiz II *стр.* (ܡܡܝ, ܡܡܝܙ, ܡܡܝ) лихорадить, болеть лихорадкой; простуживаться.

ܡܠܝܐ miliä, *эс.* ܡܠܝܬܐ mlitä полный, -ая.

ܡܠܝܘܬܐ miliūta *эс.* полнота.

ܡܠܝܕ *см.* [ܝܠܕ].

ܡܠܝܠ *см.* [ܝܠ].

ܡܠܟ *вместо* ܐܡܠܟ *см.* [ܐܡܠ].

ܐܡܠܟ *см.* [ܐܡܠ].

ܒܡܠܟ *см.* [ܒܡܠ].

[ܡܠܚ] ܡܠܚܐ milha соль.

ܡܡܠܚ mamlih *отым.* II *стр. от* ܡܠܚܐ (ܡܡܠܚ ܡܡܠܚ, ܡܡܠܚ) солить.

ܡܠܚܒܐ, ܐܡܠܚܐ milhāva (< *араб.* ماحب) вилы.

ܡܠܚܐ *см.* ܡܠܚܒܐ.

ܡܠܣ *см.* [ܠܣ][1].

ܡܠܐ *см.* [ܡܠ].

ܐܡܠܐ *см.* [ܡܠ].

ܒܠ *см.* [ܒܐ].

ܒܠܐ, ܐܒܠܐ *см.* [ܒܐ].

ܒܠ *см.* [ܒ].

[ܡܠܟ] ܡܠܟܐ mälkä. *мн.* ܡܠܟܐ mälkävāti царь.

ܡܠܟ ܝܫܪܝܠ царь израильтян.

ܡܠܟܘܬܐ mälkütä. *мн.* ܡܠܟܐ

определение *ср.* 1. действие по *гл.* определить(ся) и результат этого действия; 2. *филос.* логическая операция, состоящая в раскрытии содержания понятия; 3. *мат.* основное свойство, характеризующее данную функцию.

определённость *ж.* 1. ясность, точность; 2. *филос.* качественная характеристика предмета, отличающая его от всего остального.

определённый *прил.* 1. *к* определить; 2. ясный, точный; 3. некоторый, известный; 4. *грам.* имеющий значение определённости.

определённо *нареч.* 1. ясно, точно; 2. безусловно, несомненно; 3. *разг.* действительно, в самом деле.

определённость *ж.* 1. ясность, точность; 2. *филос.* качественная характеристика предмета, отличающая его от всего остального.

определённый *прил.* 1. *к* определить; 2. ясный, точный; 3. некоторый, известный; 4. *грам.* имеющий значение определённости.

определённо *нареч.* 1. ясно, точно; 2. безусловно, несомненно; 3. *разг.* действительно, в самом деле.

определённость *ж.* 1. ясность, точность; 2. *филос.* качественная характеристика предмета, отличающая его от всего остального.

определённый *прил.* 1. *к* определить; 2. ясный, точный; 3. некоторый, известный; 4. *грам.* имеющий значение определённости.

определённо *нареч.* 1. ясно, точно; 2. безусловно, несомненно; 3. *разг.* действительно, в самом деле.

определённость *ж.* 1. ясность, точность; 2. *филос.* качественная характеристика предмета, отличающая его от всего остального.

определённый *прил.* 1. *к* определить; 2. ясный, точный; 3. некоторый, известный; 4. *грам.* имеющий значение определённости.

определённо *нареч.* 1. ясно, точно; 2. безусловно, несомненно; 3. *разг.* действительно, в самом деле.

определённость *ж.* 1. ясность, точность; 2. *филос.* качественная характеристика предмета, отличающая его от всего остального.

определённый *прил.* 1. *к* определить; 2. ясный, точный; 3. некоторый, известный; 4. *грам.* имеющий значение определённости.

определённо *нареч.* 1. ясно, точно; 2. безусловно, несомненно; 3. *разг.* действительно, в самом деле.

определять *нсв.* 1. *что* устанавливать, выяснять; 2. *что* служить основой, причиной; 3. *что* обусловливать; 4. *кого-что* характеризовать; 5. *кого-что* назначать, утверждать; 6. *что* измерять, вычислять; 7. *что* устанавливать границы; 8. *что* выявлять, обнаруживать; 9. *что* выбирать, решать; 10. *что* разг. чувствовать, ощущать.

определять *нсв.* 1. *что* устанавливать, выяснять; 2. *что* служить основой, причиной; 3. *что* обусловливать; 4. *кого-что* характеризовать; 5. *кого-что* назначать, утверждать; 6. *что* измерять, вычислять; 7. *что* устанавливать границы; 8. *что* выявлять, обнаруживать; 9. *что* выбирать, решать; 10. *что* разг. чувствовать, ощущать.

определять *нсв.* 1. *что* устанавливать, выяснять; 2. *что* служить основой, причиной; 3. *что* обусловливать; 4. *кого-что* характеризовать; 5. *кого-что* назначать, утверждать; 6. *что* измерять, вычислять; 7. *что* устанавливать границы; 8. *что* выявлять, обнаруживать; 9. *что* выбирать, решать; 10. *что* разг. чувствовать, ощущать.

определять *нсв.* 1. *что* устанавливать, выяснять; 2. *что* служить основой, причиной; 3. *что* обусловливать; 4. *кого-что* характеризовать; 5. *кого-что* назначать, утверждать; 6. *что* измерять, вычислять; 7. *что* устанавливать границы; 8. *что* выявлять, обнаруживать; 9. *что* выбирать, решать; 10. *что* разг. чувствовать, ощущать.

определять *нсв.* 1. *что* устанавливать, выяснять; 2. *что* служить основой, причиной; 3. *что* обусловливать; 4. *кого-что* характеризовать; 5. *кого-что* назначать, утверждать; 6. *что* измерять, вычислять; 7. *что* устанавливать границы; 8. *что* выявлять, обнаруживать; 9. *что* выбирать, решать; 10. *что* разг. чувствовать, ощущать.

(ܡܫܬܚ, -ܡܫܝܚ, ܫܝܚ) прощать, упрекать, укорять; бранить.

ܡܢܫܝܬܐ manḫasta *ж.* упрёк, порицание.

ܡܫܝܚ *см.* ܫܝܚ.

ܡܫܠ *см.* [ܫܠ].

ܡܢܫܝ mnāši (*евр.* מנשה) *муж. имя собст.* Манассия.

ܡܢܬ *см.* [ܢܬ].

ܡܢܬܐ *см.* [ܢܬ].

ܡܝܢܫܝܠܬܢܝ, ܡܝܢܫܝܠܬܢܒ minšiltāni *нар.* внезапно.

ܡܝܢܬܐ mintä (< *аз.* миннәт < *араб.*) 1. милость; 2. благодарность. ܠܟ ܡܝܢܬܐ благодарю! ܡܝܢܬܐ ܥܒܕ (*с ч.* ܥܒ) благодарить. ܐܠܗܐ ܥܒ ܡܝܢܬܐ слава богу!

ܡܢܬܝ mänti *отым. от* <ܡܝܢܬܐ, II *спр.* (ܡܬܢܬܚ, -ܢܬܚ, ܢܬܚ) иметь успехи; пользоваться успехами.

ܡܢܬܝܢܐ mäntiänä. *ж.* ܐ- n. ag. успешный, -ая.

ܡܢܬܝܬܐ mäntiṭä *ж.* успех.

ܡܢܬܝ *см.* ܡܝܢܬܐ.

ܡܣܒ *см.* [ܡܣܒ].

ܡܣܬ *см.* [ܣܬ].

ܡܣܟ *см.* ܣܟ.

ܡܫܝܚ mašir *отым. от* <ܡܫܫܚ шутник (< *аз.* мәсхәрә <*араб.*) II *спр.* (ܡܬܫܝܚ, -ܫܝܚ, ܫܝܚ) *с ч.* ב насмехаться; издеваться.

ܡܫܝܚܢܐ maširāna, *ж.* ܐ- n. ag. насмешник, -ца.

ܡܫܚܬܐ mašḫarta *ж.* насмешка; издевательство.

ܡܫܝܚ *см.* [ܫܚ].

ܡܣܟܝܢܐ miskinä, *ж.* ܐ- бедный, -ая; несчастный, -ая. (*Ср. араб.* مسكين).

ܡܣܟܢܐ mäskānä (< *аз.* мәскән < *араб.*) помещение, квартира.

ܡܣܠܐ mäsälä (< *аз.* мәсәл < *араб.*) 1. басня; 2. пословица.

ܡܫܠ *см.* [ܫܠ].

ܡܫܠܚܬ maslaḥat (< *араб.* مصلحة) *ж.* совещание; обсуждение. ܡܫܠܚܬ ܥܒܕ совещаться; обсуждать.

ܡܣܠܝܢ mäsälän (< *аз.* мәсәлән < *араб.* مثلا) например.

ܡܬܠ *то же самое, что* ܡܬܠ ; *см.* [ܡܬ].

ܡܬܬܠ *см.* [ܡܬܬ].

ܐܬܬܠ *см.* [ܐܬ].

ܡܫܠ *см.* [ܫܠ].

ژیان *см.* | ژیان |.

ژیانەوە *то же самое, что* ژیانەوە.

ژیانەوە *см.* | ژیان |.

ژیانەوە *то же самое, что* ژیانەوە.

ژیاندە masta (< *перс.* ماست) *же.* напоми. кислое молоко (*ср. сир.* ژیاندە).

ژیانەوە *см.* | ژیان |.

ژیانەوە *см.* [ژیان].

ژیانەوە *см.* ژیانەوە.

ژیانەوە *см.* ژیانەوە.

ژیانەوە *см.* ژیانەوە.

[ژیان] ژیانەوە mâji (*употребляется только во мн.*) внутренности: кишки.

ژیانەوە *см.* | ژیان |.

ژیانەوە mâl (< *пред.* ژیان + *пред.* ژیانەوە) *пред.* сверху; от: по поверхности.

ژیانەوە mâlum (< *тур.* malûm < *араб.* معلوم) 1. *и. прил., общ.* ясный. -ая; известный. -ая; понятный. -ая; 2. *нар.* ясно. известно. понятно.

ژیانەوە, ژیانەوە, ژیانەوە mâm (< *курд.* مەم) дядя. *Употребляется только перед именами собственными:* ژیانەوە ژیانەوە дядя Таму (9,1); *ср* ژیانەوە.

ژیانەوە mâmu (< *курд.* مامۆ) дядя (*брат отца*). *Употребляется также по отношению стариков в знак уважения.*

ژیانەوە mâmûna (*уменьш.*) дядя.

ژیانەوە mânâja, ژیانەوە mânâj (< *араб.* معنى) 1. смысл. значение; 2. вывод. заключение.

ژیانەوە[1] *см.* [ژیان][1].

ژیانەوە[2] *см.* | ژیان |[2].

ژیانەوە *см.* [ژیان].

ژیانەوە *см.* [ژیان].

ژیانەوە *см.* | ژیان |.

ژیانەوە *см.* | ژیان |.

ژیانەوە *см.* [ژیان].

ژیانەوە *см.* [ژیان].

ژیانەوە *см.* [ژیان].

[ژیان] ژیانەوە mâsi I *спр.* (ژیانەوە, -ژیان, ژیان) мочь. быть в состоянии. *с ч.* ژیان превосходить (*к.-л., ч.-л.*).

ژیانەوە *см.* [ژیان].

ژیانەوە *ошибочно вместо* ژیانەوە.

ژیانەوە *см.* [ژیان].

ژیانەوە maslahat *то же самое, что* ژیانەوە.

ژیانەوە mâsmis II *спр.* (ژیانەوە, -ژیانەوە, ژیانەوە) молчать. отмалчиваться; утихать.

[ܡܨܪ] ܡܨܪܝܢ miṣrin (*мн. от* ܡܨܪ) *назв. местн.* Египет. ܡܨܪܝܐ miṣrāja, *ж.* ܐ- египтянин, -ка.

ܡܨܪ *см.* [ܣܪܟ].

ܡܣܪܦ masrap (< *араб.* مصرف) расход; деньги на расход.

ܡܩܒܘܠ māqul (< *араб.* مقبول) приемлимый; почетный (*дело...*).

ܡܩܒܘܠܘܬܐ maqulūta *ж.* солидность. ܒܡܩܒܘܠܘܬ (98₇) солидно.

ܡܪܓ, ܡܪܓܐ *см.* [ܪܓܓ].

ܡܪܓܓ *см.* [ܪܓܓ].

ܡܪܓܠ *см.* ܪܓܠ.

ܡܪܓܠ *см.* [ܪܓܠ].

ܡܪܓܡ *см.* [ܪܓܡ].

ܡܪܓܡܐ *см.* [ܪܓܡ].

ܡܪܓܫ *см.* [ܪܓܫ].

ܡܪܓܥ *см.* [ܪܓܥ].

ܡܪܓܨ *см.* [ܪܓܨ].

ܡܪܓܫ *то же самое, что* ܡܪܓܓ, [ܪܓܓ].

ܡܪܓ, ܡܪܓܐ *см.* [ܪܓܠ].

ܡܪܓ *см.* [ܪܓܠ].

ܡܪܓܓ *см.* [ܪܓܓ].

ܡܪܓܓ maḳariiev (<*русс.*) Макарьев (*название деревни*).

ܡܪܓܓ *см.* [ܪܓ].

ܡܪܓܓ *см.* [ܪܓ].

ܡܪܓ *см.* [ܪܓ].

ܡܩܫ maqaš (< *араб.* مقش) 1. маленькие щипцы; пинцет; 2. щипцы, применяемые в кузнице.

[ܡܪܝ] ܡܪܝ mārä, st. cs. ܡܪ mar, ܡܪܝ māri, *мн.* ܡܪܝܐ märävāti обладатель; хозяин, господин.

ܡܪܝ ܒܝܬܐ märbēṭä хозяин дома; домовладелец.

ܡܪܝ ܡܪܓܘܒܐ märgübä, *мн.* ܡܪܝ ܡܪܓܘܒܬܐ märgübäti с ямами, с канавами.

ܡܪܝ ܕܡܝܢ сновидящий.

ܡܪܝ ܡܪܡܝܕܝ märmindiχ богатый.

ܡܪܝ ܡܫܝܡܐ märšimä известный, прославленный.

ܡܪ mar (< *сир.*; *букв.* мой господин) *ставится перед именами святых и епископов, а также перед названиями церквей.*

ܡܪܝܐ mārjā господь.

ܡܪܢ mārān наш господь.

ܡܪܬܐ märtä (*ж. от* < ܡܪ) хозяйка; госпожа.

ܡܪܓ mara (*евр.* מרה) *жен. имя собст.* Мара („Горькая").

ܡܪܓ märg. merg (< *аз.* мəрг) нары. ܡܪܓ ܒܪ ܡܪܓ биться об заклад, поспорить.

ܡܪܓ *см.* [ܓܪ].

ܡܪܓ märigla большой кувшин. (*Ср. сир.* ܡܪܓܠܐ < *араб.* مرجلة).

ܡܪܓܢܝܬܐ märgänitä *ж., мн.* ܡܪܓܢܝ märgäniati жемчуг (*ср. сир.* id. < *греч.* μαργαρίτης).

ܡܪܕܐ märdä. *ж.* ܡܪܕܬܐ märdi (< *курд.* merdâ. *аз.* мəрд < *перс.* مرد) 1. мужчина; 2. мужественный. -ая; храбрый, -ая.

ܡܪܕܘܬܐ märdütä *ж.* мужество.

ܡܪܕܢܐ märdänä. *ж.* ܡܪ_ мужественный. -ая (*ср.* · *аз.* мəрданə). ܡܪܕܢܐ ܒܪ märd mârdänä (21$_{13}$) *нар.* мужественно. смело.

ܡܪܕܘܬܐ¹ *см.* ܒܪ.

ܡܪܕܘܬܐ² *см* [ܒܪ].

ܡܪܕܘܬܢܐ *см.* [ܒܪ].

ܡܪܕܝ *см.* [ܒܪ].

ܡܪܕܢܐ *см.* ܡܪܕ.

ܡܪܕܝ *см.* [ܡܪ].

ܡܪܙܐ märzä (< *аз.* мəрз). *мн.* ܡܪܙܢܝ märzäni бере́г. край. ܡܪܙܐ ܕܟܦܐ окраина деревни.

ܡܪܚܡܢܐ *см.* [ܪܚ].

ܡܪܚܝ *см.* [ܪܚ].

ܡܪܚܐ *см.* [ܪܚ].

ܡܪܝ *см.* ܡܪ.

ܡܪܝ *ошибочно вместо* ܡܪܝ, *см.* [ܪܐ].

ܡܪܝ *см.* [ܪܐ].

ܡܪܝܡ mariam *жен. имя собст.* Мария.

ܡܪܝܢ *см.* [ܪܢ].

ܡܪܝܬ *см.* [ܪܬ].

ܡܪܝܬ *см.* [ܪܬ].

ܡܪܟܐ marāka (< *аз.* мə'рəкə) *ж.* драка; переполох.

ܡܪܟܒ *см.* [ܪܟ].

ܡܪܠ mârâl (< *курд., перс.* مرال *аз* марал) олень.

ܡܪܡܪ, ܡܪܡܪ *см.* [ܡܪ].

ܡܪܡܪ marmar (< *аз.* мəрмəр. *тур.* mermer. *перс.* مرمر) мрамор. ܡܪܡܪ ܕܟܦܐ, мраморная доска.

ܡܪܝ *см.* [ܐܡܪ].

[ܡܪܝ] ܡܳܪܝ mâri I *спр.* (ܐܡܪܰ , ـܡܪܝ , ܒܡܪܝ) болеть, заболеть. ܡܰܡܪܝ mâmri̯ II *спр., кауз.* (ܐܰܡܰܡܪܰ, ـܡܰܡܪܰ, ܒܡܰܡܪܰ) заставить болеть; причинять боль. ܡܬܚܙܝ ܡܳܪܝ притворяться больным.

ܡܳܪܳܐ mârâ̊ болезнь. ܡܳܪܳܐ ܕܡܶܐ тиф.

ܡܺܝܪܺܝܳܐ mi̯ri̯â, *ж.* ܡܺܝܪܺܝܬܳܐ mri̯tâ̊ больной, -ая.

ܡܺܝܢܺܝܰܥܺܝܬ mi̯ni̯ʾâ̊ʾi̯t *нар.* больно, болезненно.

ܡܳܪܳܢܳܐ mârânâ̊, *ж.* ܐܰ- п. ag. больной. -ая.

ܡܽܡܪܺܝܳܐ mumri̯ia, *ж.* ܐܰ- *прич.* болевший, -ая; больной, -ая.

ܡܺܝܪܺܝ *см.* [ܡܪܝ].

ܡܺܝܪܺܝ *см.* [ܡܪܝ].

ܡܺܝܪܺܝܳܐ *см.* [ܡܪܝ].

ܡܺܝܪܺܝܳܐ *см.* [ܡܪܝ].

ܡܺܝܪܺܝ *см.* [ܡܪܝ].

ܡܺܝܪܺܝ *см.* [ܡܪܝ].

ܡܺܝܪܺܝ *см.* [ܡܪܝ].

ܡܰܪܩܽܘܣ marqus (*греч.* Μάρκος) *муж. имя собст.* Марк.

[ܡܪܪ] ܡܰܡܪܺܝܪ mâmri̯r (*путём диссимиляции* <ܡܰܡܪܺܝܪ) II *спр., кауз* (ܐܰܡܰܡܪܰ, ـܡܰܡܪܰ, ܡܰܡܪܺܝܪ) сделать горьким.

ܡܳܪܳܐ mâri̯râ, *ж.* ܡܳܪܬܳܐ mârtâ горький, -ая.

ܡܳܪܺܝܪܳܐ mârī̯râ, *ж.* ܐܰ- горький, ая.

ܡܳܪܺܝܪܽܘܬܳܐ mâri̯rūta *ж.* горечь.

ܡܳܪܺܝܪܳܐ mâri̯râ = ܡܳܪܳܐ.

ܡܰܬܡܰܪܝܰܡ matmari̯am богородица (*букв.* моя госпожа Мария; *ср.* ܡܳܪ *и* ܡܳܪܬܳܐ).

ܡܳܪܬܳܐ *см.* [ܡܪܪ].

ܡܺܝܪܬܽܘܗܳܐ mirtūḫa, martūḫa мартуха (*кашеобразная еда; готовят из муки, масла и воды*).

ܡܺܝܫܽܘܠܬܳܢܺܝ, ܡܺܝܫܽܘܠܬܳܢܺܝ mišultāni *то же самое, что* ܡܺܝܫܽܘܠܬܳܢܺܝ.

[ܡܫܚ] ܡܳܫܺܝܚ māši̯ḫ I *спр.* (ܐܰܡܫܰ , ـܡܫܺܝܚ , ܡܫܺܝܚ) помазать (*маслом*). ܡܳܫܺܝܚ māši̯ḫ II *спр., инт.* (ܐܰܡܰܫܺܝܚ , ـܡܰܫܺܝܚ , ܡܳܫܺܝܚ) *то же самое.*

ܡܫܝ mišḫa масло. ܡܫܝ ܕܒܨ постное масло. ܡܫܝ ܕܣܡ ароматичное масло.

ܡܫܝܚ mšīḫa 1. помазанный; 2. Христос.

ܡܫܝܚܝܐ mšiḫāi̯a, *ж.* ܡܫܝܚܝܬܐ mšiḫēta христианин. -ка.

ܡܫܝܢܐ mišḫāna, *ж.* ܐ_ помасленный, -ая; с маслом. ܠܫܢܐ ܡܫܝܢܐ слащавый язык.

ܡܫܝܕ *см.* [ܫܕܐ].

ܡܫܝܕܐ *см.* [ܫܕܐ].

ܡܫܝܕܬܐ *то же самое, что* ܡܫܝܕܐ.

ܡܫܚܛ mašaḫaṭ (< *аз.* машахат) изгнанник; чужеземец.

ܡܫܝܛ mašḫiṭ *отым. от* ܡܫܚܛ, II *спр.* (ܡܫܚܛ, -ܡܫܝܛ, ܡܫܝܛ) жить на чужбине.

ܡܫܚܛܘܬܐ mašaḫaṭūta, *мн.* ܡܫܚܛܘܬܢܝܬܐ mašaḫaṭui̯āti странствование; жизнь на чужбине.

ܡܫܝܪ *см.* [ܫܪܐ].

[ܡܫܐ] ܡܫܝ māši I *спр.* (ܡܫܝ, -ܡܫ, ܡܫ) вытирать (*слезы*).

ܡܫܝ *см.* [ܫܝܐ].

ܡܫܝܢ mašīna (< *русс.*) 1. машина; 2. паровоз; поезд. ܡܫܝܢ ܕܚܝܛܐ швейная машина. ܡܫܝܢ ܕܨܝܪܐ фотоаппарат.

ܡܫܝܚ *см.* [ܫܚܐ].

ܡܫܝܚܐ *см.* [ܫܚܐ].

ܡܫܝܠ *см.* [ܫܠܐ].

ܡܫܝܠܡܢܐ mišilmāna *см.* [ܫܠܡ].

ܡܫܝܥ *см.* [ܫܥܐ].

ܡܫܩ mašq (< *араб.* مشق) *ж.* грамматическое упражнение.

ܡܫܝܩ *см.* [ܫܩܐ].

ܡܫܐ *см.* [ܫܐܐ].

ܡܫܟ *см.* [ܫܟܐ].

ܡܫܟ *см.* [ܫܟܐ].

ܡܫܟ *см.* [ܫܟܐ].

ܡܫܟ *см.* [ܫܟܐ].

ܡܫܟ *см.* [ܫܟܐ].

ܡܫܟ *см.* [ܫܟܐ].

ܡܫܟ *см.* [ܫܟܐ].

ܡܫܟ *см.* [ܫܟܐ].

ܡܫܟ mātä *ж., мн.* ܡܫܟܬܐ mätvāti деревня, село. ܡܫܟܢ mätēniχ наша деревня. (*Ср. сир.* id.).

ܡܫܟ *см.* [ܫܟܐ].

ܡܬܚܡ̈ܐ (ܡܬܚܡ̈ܐ, ܡܬܚܡ̈ܐ) *см.* [ܚܡܐ].

ܡܬܕܡܪ̈ܢܐ mitdamrāna: ܡܬ̈ܐ ܡܬܕܡܪ̈ܢܐ *грамм.* междометие.

ܡܛ̈ܐ matah (< *аз.* мəта, мəтаh) товар.

[ܡܬܚ] ܡܬ̈ܐ mātiḥ I *спр.* (ܡܫ̈ܐ, -ܡܬ̈ܐ, ܡ̈ܐ) натягивать (*веревку, проволку и т. п.*).

ܡܫ̈ܐ miṯa время, отрезок времени. ܕ̈ܡܫ̈ܐ ܡܫ̈ܐ ܥܠ ܚ̈ܡ̈ܫ в продолжении пяти лет.

ܡܬ̈ܝܚܐ mtīḥa, *жс.* ܡ̈ܬ- натянутый, -ая.

ܡ̈ܐ mate *муж. имя собст.* Матвей.

ܡ̈ܬ̈ܐ *см.* [ܡܬܐ].

ܡ̈ܬ̈ܝܚܐ *см.* [ܡܬܚ].

ܡ̈ܫ̈ܐ *см.* ܡ̈ܐ.

ܡ̈ܕ̈ܐ *ошибочно вместо* ܡ̈ܕ̈ܕ̈ܐ *см.* [ܕܕ].

[ܠܛܡ] ܡ̈ܛ̈ܠ̈ܐ mitiltä *жс., мн.* ܡ̈ܛ̈ܠ̈ܬ̈ܐ mitiltäti сказка.

ܡ̈ܐ mātal (< *тур.* matal. < *араб.* معطل): ܥ̈ܒ̈ ܡ̈ܐ попадать в неловкое, безвыходное положение; удивляться. ܥ̈ܒ̈ ܡ̈ܐ ставить *к.-л.* в неловкое или безвыходное положение.

ܡ̈ܐ matan (*евр.* מתן) *муж. имя собст.* Матфан.

ܡ̈ܬ̈ܐ *см.* [ܡܬܐ].

ܡ̈ܬ̈ܐ mata (< *араб.* متاع) товар. (*Ср. здесь же* ܡ̈ܛ̈ܐ).

ܡ̈ܕ̈ܐ *см.* [ܡܕܐ].

ܡ̈ܟ̈ܟ̈ܐ *см.* [ܟܟܐ].

ܢ

ܢ n *четырнадцатая буква сирийского алфавита; название* — ܢ̈ nun. *числовое значение* — 50.

ـܢ -an *местоименный суффикс* I *л. мн. числа.*

ܢ̈ܚ̈ܩ nāhaq (< *перс.* ناحق) *общ.* несправедливый, -ая; неверующий, -ая; преступный, -ая.

ܢ̈ܣ *см.* [ܣܢܐ].

[ܟܢܐ] ܢ̈ܟ̈ܢ̈ nāknik II *спр.* (ܢ̈ܟ̈ܢ̈ܝ, -ܢ̈ܟ̈ܢ̈ܐ, ܢ̈ܟ̈ܢ̈) стонать, кряхтеть.

ڕەشیبوونەوە nāğibūta *ж.* благородство.

ڕەشیس nāğis (< *курд.* نەجس < *араб.*) *общ.* нечистый, -ая; нечестный, -ая.

ڕەشیسوونەوە nāğisūta *ж.* нечестность.

[ڕەنگ] ڕەنگی (< manglā) māgilä серп.

ڕەنگیستان nāgistän (< *перс.* نگاه + ستان) *нар.* внезапно, неожиданно. ڕەنگیسەکی, ڕەنگیسەکێ, مەنگیسەکێ *то же самое.*

ڕەنگەر nāğar (< *араб.* نجّار) столяр, плотник.

[ڕەند] ڕەندی nāgir I *спр.* (ڕەندکا, -ڕەندی, ڕەندبو) строгать (*дерево ножом*). (*Ср. здесь же* ڕەندەڵ).

ڕەنگەڵ nigaran (< *перс.* نگران) *общ.* 1. страстно желающий, жаждущий, -ая; 2. озабоченный, -ая. ڕەنگەڵ هەڵ заботиться.

[ڕەجب] ڕەجی nādi I *спр.* (ڕەجیا, -ڕەجی, ڕەجیب) прыгать, перепрыгивать; вскакивать.

[ڕەشا][1] ڕەشاو nāra, *мн.* ڕەشاوەکان naravāti река.

ڕەژیان nâjis I *спр.* (ڕەژا, -ڕەژی, ڕەژیبو) укусить.

ڕەژە nijūsa укус.

ڕەژیلە nirīja (< *курд.* نێری) козел (*четырех и более лет*).

[ڕەحب] ڕەحبی nābi II *спр., инт.* (ڕەحەبێ, -ڕەحەبی, ڕەحب) предсказывать, пророчить.

ڕەحبێ nvija, *ж.* ڕەحبێیە- пророк, пророчица.

ڕەحەکان *см.* [ڕەحک].

[ڕەحس] ڕەحیس nāvih I *спр.* (ڕەحسا, -ڕەحیس, ڕەحبس) лаять.

[ڕەحک] ڕەحەکان nâbūja источник.

ڕەحبکان nvīja *то же самое.*

ڕەحەزوێنی nibrūza, ڕەحەزوێکی niprūza клюв (*ср. сир.* ڕەحک *и* ڕەحەک).

ڕەگەز *то же самое, что* ڕەگیز.

ڕەگو nāğu (< *араб.* نجه) I *спр.* (ڕەگەکا, -ڕەگو, ڕەگوبو) *с ч.* ت 1. звать, призывать; окрикивать; 2. сердиться, ругать *к.-л.*

ڕەگیز, ڕەگیب nāğib (< *араб.* نجيب) *общ.* благородный, -ая.

[ܢܗܪ]² ܢܗܝܪܐ nahīra светило.

ܢܘܒܐ nöbä (< *араб.* نوبة), *мн.* ܢܘܒܬܝ nöbäti, ܢܘܒܢܝ nöbäni очередь.

ܢܒܝܓܠܐ nävigḷä (< *курд.* نوی, *аз.* нəвə) внук.

ܢܒܝܟܬܐ näviktä *ж.* внучка.

ܢܗܪܐ nuhāra (< *сир.*) комментарий.

[ܢܚ] ܢܝܚ nāiḥ I *спр.* (ܢܚܝ, -ܢܝ, ܢܚ) отдыхать. ܡܢܝܚ maniḥ II *спр., кауз.* (ܐܡܢܝܚ, -ܡܢܝܚ, ܡܢܝܚ) 1. отдыхать; 2. дать отдохнуть. ܐܠܗܐ ܢܝܚ ܠܗ бог дал ему отдохнуть (*говорят о покойнике*). ܢܝܚ ܐܠܗܐ ܐܒܟ бог упокоит отца твоего!

ܡܢܝܚܬܐ, ܡܢܝܚܬܐ maniḥta n. act. *ж.* отдых.

ܢܝܚ nīḥa, *ж.* ܢܝܚܬ- 1. отдохнувший, -ая; 2. тихий, -ая. 3. *нар.* тихо. ܢܝܚ-ܢܝܚ niḥá-niḥa *нар.* тихо-тихо, мало-помалу, потихоньку.

ܢܝܚܘܬܐ niḥunta *нар.* тихо; спокойно; слегка.

ܢܝܚܘܬܢܝ niḥuntāni (113$_{17}$) *то же самое, что* ܢܝܚܘܬܐ.

ܢܝܚܘܬܐ niḥūta *ж.* спокойствие; покой.

ܢܝܚܢܝܘܬܐ niḥaniūta *ж.* успокоение; спокойствие.

ܢܘܚܬܐ nuḥta (< *аз.* нохта) *ж., мн.* ܢܘܚܬܝ nuḥiāti уздечка.

ܢܝܚܐ *см.* [ܢܚ].

ܢܝܚܐ *см.* [ܢܚ].

[ܢܚ] ܢܚܝ nāvil I *спр.* (ܢܚܐ, -ܢܚ, ܢܚ) слабеть, худеть.

[ܢܡ] ܢܡ, ܢܝܡ nāiim I *спр.* (ܢܡܝ, -ܢܡ, ܢܡ) дремать.

ܢܘܡܐ nōma дремота; сон.

ܢ nūn 1. *муж. имя собст.* Нун (*евр.* נוּן); 2. *название буквы* ܢ.

[ܢ] ܢܢܐ nūnä *ж.* рыба.

ܢܒܝܢܓܝ nävingi (< *курд.* ونجی) посредник.

ܢܩܘܠ nōqul (< *аз.* ногул) *ед. редко употребляется, обычно встречается во мн.* ܢܩܘܠܝ noqūli сладость; конфеты.

ܢܘܪܝܐ см. ܢܝܪܐ.

ܢܘܩܛܐ nüqtä (< *мур.* nukta < *араб.* نقطة) *ж.* точка.

[ܢܘܪ] ܢܘܪܐ nūra *ж.* огонь.

ܢܘܪܣ nōras (< *перс.* نورس) *ж.* ранние фрукты.

ܢܙܢܐ nizvänä, *ж.* ܢܝ- 1. бедный; 2. тонкий; слабый (*голос*).

ܢܛܝܪ nåzir (< *араб.* ناظر) управляющий.

ܢܙܐ näzän (< *курд.* نزان) *общ.* глупый, -ая; дурак, дура.

ܢܣܘܪܝܐ см. [ܣܘܪ].

ܢܣܒܐ см. [ܣܒ].

[ܣܒ] ܢܝܒ nāḫil I *спр.* (ܢܟ . -ܝܒ , ܣܘܒ) сеять, просенвать (*муку*).

ܢܝܠܬܐ miḫilta *ж.* сито.

ܢܝܦ nāḫip I *спр.* (ܢܟ . -ܝܦ . ܦܘܣ) *ошибочно вместо* ܢܚ. ܡܢܝܦ manḫip II *спр., кауз.* (ܡܢܣܘܦ. -ܡܣܘܦ . ܡܢܝܦ) *ошибочно вместо* ܡܢܚ. *см.* [ܢܚ].

[ܢܣ] ܢܝܟ naḫīra нос; ноздря.

[ܢܣ] ܢܟܬ ṇḫāṯa медь.

ܢܚܫܬܐ ṇḥāšta медная посуда.

ܢܚܫܘܢ naḫšun *евр.* נחשון *мунж. имя собст.* Наассон.

ܢܚܫܘ niḫšun *то же самое, что* ܢܚܫܘܢ.

ܢܛܦܐ см. [ܢܛ].

ܢܛܦܬܐ см. [ܢܛ].

ܢܛܦ ܢܛܦܐ. ܢܛܦܬܐ nāṭupṭā *ж., мн.* ܢܛܦܝܬܐ nāṭupiätį капля.

[ܢܛ] ܢܝܛ nāṭir I *спр.* (ܢܛܪ . -ܢܝܛ . ܢܛܘܪ) охранять; караулить, стоять на посту.

ܢܛܘܪܬܐ naṭūra. *ж.* ܢܝ- 1. охранник, караул; 2. гарнизон.

ܢܛܪ-ܟܘܪܣܝ nåṭår-kürsiχ 1. наследник престола; 2. наследник епископа.

ܢܛܪܛܪܐ nåṭår-tårå привратник.

ܢܛܪܢܐ nåṭrånå. *ж.* ܢܝ- п. ag. защитник. -на: караул.

ܢܝܢܐ nāṇä. *ж.* ܢܝܢܬܐ nätä (< *араб.* نيّ) 1. сырой. -ая: 2. свежий, -ая (*пища*).

[ܢܒ] ܢܝܒܐ niva клык.

[ ] nāḫir I *спр.* (, -,) стыдиться; сконфузиться; быть застенчивым. manḫir II *спр., кауз.* (, -,) стыдить. nḫira, *ж.* *прич.* застенчивый. -ая.

[ ] nuḫrāja, *ж.* nuḫrēta иностранец, -ка.

, namūsa (< *греч.* νόμος) закон, *особенно* закон Мойсея (*сир.* id.). , namusāja, *ж.* - законный, -ая; дозволенный, -ая; соответствующий закону Мойсея.

nänä (< *аз.* нәнә) *ж.* 1. бабушка; 2. мать (*ласкательно*).

, nänüntä *уменьш.* (<) *ж.* бабушка, бабуся.

näni II *спр.* (, -,) упрашивать, умалять (*с ч.*).

, *см.* .

nizbät (< *араб.* نسبة). связь; родство.

то же самое, что .

см. .

см. [ ].

см. [ ].

см. [ ].

см. [ ].

dist (< *перс.* نیست) несуществующий, -ая; исчезающий, -ая. исчезать.

[ ] nīra ярмо.

nišä (*сир.* id. < *аккад.* nîšu) знак, признак. (*Ср. здесь же*).

, nišanqa (< *курд.* نشان) признак, знак; примета.

niǰät, inǰät (< *араб.* نية, *аз.* ниййәт) *ж.* намерение. намереваться, замышлять.

см. [ ].

nāčil I *спр.* (, ,) рвать.

см. [ ].

niksä (< *перс.* نکس) жало.

ܢܦܠ

ܢܦܠ ܡܢ ܪܓܠ упасть с ног. ܡܢܦܠ mānpil II *спр.*, *каус.* (ܡܦܦܠ, ـܦܠ. ـܦܠ) ронять; сваливать.

ܢܦܠܐ npīlā. *ж.* ـܐ *прич.* упавший, -ая.

ܢܦܠܢܐ näplānā. *ж.* ـܐ п. аg. падающий, -ая: 1. следовавший, -ая (*с ч.* ـܕ *за к.-л.*). ܢܦܠܢܐ ܕܒܬܪ ܕܡ упавший за мздой.

ܢܦܣ näpäs (< *перс.* نفس, *аз.* нəфəс < *араб.*) *ж.* дыхание. ـܢܦܣ ـܒܝܕ *см.* ـܒܝܕ [ـܕܐ].

[ـܦܣ] ـܢܦܝܣ näpis I *спр.* (ـܦܦܣ, ـܦܝܣ, ـܦܣ) 1. встряхивать; выбивать (*пыль*), бить (*шерсть*). ـܢܦܝܣ ـܒܗܘܕ встряхнуться (*собака*); 2. лишнее поесть. лишнее выпить.

[ـܦܩ] ـܢܦܩ näpiq I *спр.* (ـܦܦܩ, ـܦܩ, ـܦܩ) выходить, уходить. ـܡܦܩ māpiq < manpiq II *спр.*, *каус.* (ـܡܦܩ, ـܡܦܩ, ـܡܦܩ) выводить, выносить; уводить.

ـܢܨܒܘܬܐ nizbatūta *ж.* то же самое.

ـܢܨܚܘܬܐ nasaḥūta *то же самое, что* ـܢܨܚܐ.

ـܢܣܛܘܪܢܝܐ nisṭurnāja, *ж.* ـܐ несторианец, -ка.

[ـܣܝ] ـܢܣܝܢܐ nisjāna опыт. ـܢܣܝܢܐ ـܒܥܝ опытный (61_{61}).

[ـܣܐ] ـܢܣܐ näsir I *спр.* (ـܢܣܐ. ـܣܐ. ـܣܐ) нить.

ـܢܣܪܬܐ nisärtä *ж.* нила.

ـܢܣܛ nist *то же самое, что* ـܣܛ.

ـܢܥܡܝ nämi (*евр.* נעמה) *жен. имя собст.* Ноемин.

[ـܦܚ] ـܢܦܝܚ näpiḥ I *спр.* (ـܦܚ. ـܦܚ. ـܦܚ) дуть; вдуть; охлаждать; тяжело дышать, пыхтеть.

ـܡܦܚ maṗaḥ кушочный мех.

[ـܦܠ] ـܢܦܝܠ näpil I *спр.* (ـܦܠ. ـܦܠ. ـܦܠ) падать. ـܢܦܝܠ ـܠܡܫܟ собраться в дорогу; идти. ـܢܦܝܠ ـܥܡ ـܠ *с ч.* ـܕ случаться (*с ним ч.-л.*). ـܢܦܝܠ ـܒܝ ـܢܫܟ

ܡܪܩܕܢܐ marqāna Исход (II *книга Мойсея*).

ܡܪܩܕܢܝܐ *см.* ܡܪܩܕܢܝ.

[ܢܦܫ] ܢܦܫ nöšä душа. *Обычно употребляется с ч.* ܕ *и местоимёнными суффиксами:* ܗܘ ܒܠܚܘܕܝܗ он один, ܐܢܐ ܒܠܚܘܕܝ я один *и т. п.*

ܢܦܬܠܝ notāli (*евр.* נפתלי) 1. *назв. местн.* Неффалим; 2. *муж. имя собст.* Неффалим (*библ. сын Якова и Зилфы*).

[ܢܣܒ] ܢܣܒ nåsiv I *спр.* (ܢܣܒ, ـܢܣܒ, ܢܨܒ) сажать (*растение*).

ܢܣܝܒܘܬܐ, ܢܣܝܒܝܬܐ nasaḇūta (< *перс.*) *ж.* болезнь. (*ср.* ܣܟ *и также* ܢܣܝܒܘܬܐ).

ܢܨܝܒܝܢ nsīviṇ *назв. местн.* Нисибин.

ܢܨܝܚܬ nasīhat (< *араб.* نصيحة) *ж.* наставление, увещевание.

ܢܨܪܬ nåsråt *назв. местн.* Назарет.

ܢܨܪܝܐ nåsråiå. *ж.* ܢܨܪܝܬܐ 1. назаретянин, -ка; 2. христианин, -ка.

[ܢܩܒ] ܢܩܒ niqva 1. самка; 2. женщина.

[ܢܩܙ] ܢܩܙ nāqiz I *спр.* (ܢܩܙ, ـܢܩܙ, ܢܩܙ) 1. бить клювом; 2. *перен.* слегка поцеловать (93_{23}).

ܢܩܝܪ *см.* [ܢܩܪ].

[ܢܩܪ] ܢܩܪ nāqir I *спр.* (ܢܩܪ, ـܢܩܪ, ܢܩܪ) высекать, вырезывать; прибивать (*гвозди*), прикреплять (*гвоздями*).

ܢܩܝܪ nqīra, *ж.* ܢܩܝܪܬ- *прич.* высеченный, -ая; вырезанный, -ая.

[ܢܩܫ] ܢܩܘܫ naqūša церковный колокол; гонг.

ܢܩܫ nāqiš (< *араб.* نقش) I *спр.* (ܢܩܫ, ـܢܩܫ, ܢܩܫ) рисовать. ܢܩܫ nāqiš II *спр. инт.* (ܢܩܘܫ, ـܢܩܘܫ, ܢܩܫ) вышивать.

ܢܩܘܫ nuqša, *ж.* ܢܩܫ- вышитый, -ая.

ܢܩܫ naqš (< *араб.* نقش) рисунок, узор. ܢܩܫ ܥܒܕ рисовать.

ܢܩܫܟܝܪ naqaškiar (< *араб.-перс.* نقاشكار) маляр, красильщик.

ܢܩܫܟܝܪܘܬܐ naqaškiarūta *ж.* малярничество.

ܢܪܐ närä (< *аз.* нəр < *перс.*) верблюд-самец.

[ܢ] ܢ̈ nara топор.

ܢ̈ nărgis (< *перс.* نرگس) нарцисс (*цветок*).

ܢ̈ nărdin (< *греч.* νάρδος) нард. нардовый бальзам (*растение и ароматическое масло*). (*Ср. сир.* id.).

ܢ̈ narahat (< *перс.* ناراحت) 1. неудобный, -ая; 2. *нар.* неудобно. (*Ср.* ܢ̈).

ܢ̈ nărinğ (< *перс.* نارنج) *ж.* апельсин.

ܢ̈ *вместо* ܢ̈, *см.* [ܢ].

ܢ̈ *см.* [ܢ].

[ܢ] ܢ̈ năji I *спр.* (ܢ̈, ̈ܢ, ܢ̈) *вместе с* ܢ̈ снимать шкуру.

[ܢ] ܢ̈ mănši II *спр.*, *хауз.* (ܢ̈, ̈ܢ, ̈ܢ) забывать.

[ܢ] ̈ܢ năšim I *спр.* (ܢ̈, ̈ܢ, ̈ܢ) 1. вдохнуть; дышать; 2. дуть (*ветерок*).

ܢ̈ nšămtă *ж.* дыхание.

ܢ̈ ̈ܢ живой дух, живое дыхание.

[ܢ] ̈ܢ nășiq I *спр.* (ܢ̈, ̈ܢ, ̈ܢ) целовать.

ܢ̈ manšuqta *ж.*, *мн.*

ܢ̈ manšuqjāti поцелуй.

ܢ̈ nšuqta *ж.*, *мн.* ܢ̈ nšuqjāti *то же самое.*

[ܢ] ̈ܢ năšir I *спр.* (ܢ̈, ̈ܢ, ̈ܢ) нападать.

ܢ̈ nišra орел.

ܢ̈ nătă *ж.*, *мн.* ̈ܢ nătjă-ti ухо. ̈ܢ ̈ܢ слушать.

ܢ̈ natalija (< *русс.*) *жен. имя собст.* Наталья.

[ܢ] ̈ܢ nătjr I *спр.* (ܢ̈, ̈ܢ, ̈ܢ) падать (*листья, цветы, волосы*); 2. махать головой.

ܣ

ܣ *s пятнадцатая буква сирийского алфавита; название —*

ܣ simkĭăt, simket; *числовое значение* — 60, ̈ܣ = 600.

musvīja, *ж.* -ая *прич.* выкрашенный, -ая.

[ ] sābir I *спр.* (, -,) надеяться (*на к.-л., с ч.*); сметь, посметь. sāpir (< sabbir) I *спр.* (, -,) ждать. sāpir (< sabbir), II *спр., инт.* (, -,) *то же самое.* , maspir II *спр., кауз.* (, -,) обнадёживать; успокаивать (114_{13}).

la spāia, *ж.* la sparta неожиданный, -ая.

sābit (< *тур.* sabit < *араб.* ثابت) доказательство; документ.

mazbit *отым. от* , II *спр., кауз.* (, -,) доказывать, удостоверять.

sabitūta *ж.* доказательство.

см. [ ].

sīmä (< *аз.* сим < *греч.* ἄσημος) серебро. (*Ср. сир.* id.).

см. [ ].

см. [ ].

sābäb (< *курд.* سەبب, *аз.* сəбəб < *араб.* سبب) 1. *и. сущ.* причина; повод; 2. *с.* (*употребляется обычно вместе с ч.* ...) потому что; так как. поэтому.

см. [ ].

säviķä *уменьш.* старичек.

[ ] såvį I *спр.* (, -,) насыщаться. måsvį II *спр., кауз.* (, -,) 1. насыщать; 2. сшить (*бельё*); 3. красить (*материю*).

sūįa, *ж.* svį̄tå *прич.* сытый, -ая.

svātå п. act., *ж.* насыщение; сытность.

ܣܥܕܬܐ *см.* ܣܥܕ.

ܣܥܕ *см.* [ܣܥܕ].

[ܣܓܕ] ܣܓܝܕ sāgid I *спр.* (ܣܓܕ, -ܣܓܝܕ, ܣܓܘܕ) поклоняться.

ܣܓܝܕܐ sgīdā, *ж.* ܣ- достойный. -ая поклонению. ܣܓܝܕܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ (23_{21}) евангелие, которому поклоняются.

ܣܕܘܡ sdum (*евр.* סדם) *назв. местн.* Содом.

[ܣܕܪ] ܣܕܪܐ sidrä список.

ܣܕܪܢܝܐ sidränājä. *ж.* ܣ- *грамм.* порядковый, -ая (*числительные*).

[ܣܗܕ] ܣܗܕ sahda свидетель.

ܣܗܕܘܬܐ sahdūta *ж.* свидетельство. ܣܗܕܘܬܐ ܕܫܩܪܐ ложное свидетельство, клевета.

ܣܗܡ sahm (< *перс.* سهم) *ж.* страх, ужас.

ܣܡܢܐ samāna. *ж.* ܣ- ужасный, -ая; страшный, -ая.

ܣܡܐ, ܣܡ sāma (< *араб.* سهم) часть, доля. ܣܡܐ ܕܟܠܡܐ *грамм.* часть речи.

ܒܣܡ besāma (< *перс.* بی سهم) бесправный, -ая.

ܣܗܪܐ sahārā *назв. местн.* Сахара. ܡܕܒܪܐ ܕܣܗܪܐ пустыня Сахара.

ܣܓܘܠ sögül (< *аз.* севкили) *общ.* любимый, -ая; дорогой, -ая (*обычно употребляется при обращении*).

ܣܕܐ södä (< *перс.* سودا) *ж.* охота; желание; усердие. ܠܝ ܠܟ ܣܕܐ (68$_{21}$) мне не до тебя!

ܣܕܢܐ södänä, *ж.* ܣ- довольный, -ая; усердный, -ая.

ܒܣܕܐ ܒܝ, ܒܣܕܐ besödä (< *перс.* بی سودا) неохотно; нехотя.

ܣܕܓܪ sodāgiar (< *перс.* سوداگر) торговец, купец.

ܣܕܐ *см.* ܣܕܐ.

ܣܘܚܪܝܟܝ suḫariḳi (< *русс.*) сухарики.

ܣܒܝܢܐ svīnä. *мн.* ܣܒܝܢܢܝ svināni край, окрайна.

ܣܘܟܝܢ sōkian (< *аз.* сүкан <

<*араб.* سكان) 1. мачта; 2. руль. ܣܘܟܢܐ ܕܟܝܟ̈ܐ мачты гнулись (63_{16}).

ܣܘܣܝܢܐ *см.* [ܣܘܣ].

ܣܘ sus *межд.* су! молчи!

[ܣܘܐ] ܣܘܣܐ (<ܣܘܣܝܢܐ) sūsi, *мн.* ܣܘܣܐ̈ sūsävāti лошадь.

ܣܘܟܐ *см.* [ܣܟ].

ܣܘܟ *то же самое, что* ܣܘܟ̈.

ܣܘܠܐ *см.* [ܣܠ].

ܣܘܪܝܐ sūrīi̯ä (< *сир.* < *греч.* Συρία, Ἀσσυρία) *назв. местн.* Сирия.

ܣܘܪܝܐ, ܣܘܪܝܬܐ sūrǟi̯ä, *жс.* ܣܘܪܝܬ̈ sūrēṭä сириец, сирийка; ассириец, ассирийка.

ܣܘܪܝܐ sūri̯ǟi̯ä, *жс.* ܣܘܪܝܬ̈ sūri̯ēṭä сирийский, -ая.

ܣܘܫܝܐܠܝܙܡ socializm социализм.

ܣܘܫܝܐܠܝܣܛ̈ socii̯alisṭǟi̯a, *жс.* ܣܘܫܝܐܠܝܣܛ̈- социалистический, -ая.

ܣܙܓܝܪ säzgir (<*перс.* سازگار) II *спр.* (ܣܙܓܪ, ܣܙܓܪ, ܣܙܓܪ, ܣܙܓܪ) согласовать; согласиться.

ܣܝ *см.* [ܣܐ].

ܣܚܕ̈ *см.* [ܣܚܕ].

ܣܚܝܕ *см.* [ܣܚܕ].

ܣܝ *см.* [ܣܐ].

[ܣܐ] ܣܝ sāḫi (I *л. мн.* ܣܢ) I *спр.* (ܣܢ, ܣܝ, ܣܐ) купаться; плавать.

ܣܝ siḫva купание; плавание.

ܣܢ saḫā̄i̯a, *жс.* ܣ̈- n. ag. пловец.

ܣ̈ sḫēta n. act. *жс.* купаться, купание; плавать.

ܣ̈ *см.* [ܣܐ].

ܣܛܠܝܢ, ܣܛܠܝܢ sṭālin Сталин.

[ܣܛ] ܣܛܢ sāṭ̊ānā чёрт, сатана.

ܣܛ̊ܢܘܬ̈ sāṭ̊ānūta *жс. уменьш. от* ܣܛ̊ܢ.

ܣ̈ *см.* [ܣܛ].

[ܣܒ] ܣܒ sävä старый; старик.

ܣܒܘܢܐ sävūnä (*уменьш.* < ܣܒ) дедушка. *жс.* ܣ̈ sävüntä бабушка.

ܣܝܬܐ sötä (*ж.* < ܣܝܒ) старая; старушка. старуха.

ܣܝܒ sïvä, *ж.* ܣܝ- старый, -ая; постаревший, -ая.

ܣܝܒܘܬܐ seibūta *ж.* старость.

ܣܝܡ *см.* [ܣܡ].

[ܣܓ] ܣܝܓܐ siāga забор, плетень; стена. ܥܒܕ ܣܝܓܐ обводить забором, стеной.

ܣܝܘܠܝ siju-li-jan *жен. имя собст.* Сиу-ли-ян (*имя китайской девочки*, 75_8).

ܣܠ sel (< *тур.* sel < *араб.* سيل) *ж.* поток; поток; проливной дождь.

ܣܝ *то же самое, что* ܣܝ.

[ܣܐ] ܣܝ, ܣܐ sāiim I *спр* (ܣܝ, -ܣܐ, ܣܐ) назначать; возводить (*в сан, в степень*). ܣܐ, ܣܐ māsim, mäsiim II *спр., кауз.* (ܣܐ ‖ ܣܐ, -ܣܐ ‖ -ܣܐ, ܣܐ ‖ ܣܐ) 1. назначать; заставлять назначать. ܥܒ ܣܐ присматривать (*за ребенком, за больным...*).

ܣܝܡ siiāmi *грамм.* сияние (*две точки над буквой* ̈, *обозначающие мн. число*).

ܣܐ masamta n. act. *ж.* назначение. ܥܒ ܣܐ присмотреть; обратить внимание.

ܣܝ saina (< *аз.* сайна) таз, лохань.

[ܣ] ܣܝ sïtå *ж.* партия. ܣܝ ܣ (60$_6$) боевая партия.

ܣܝ sēpa (< *греч.* ξίφος) меч, сабля. ܣ ܣ *библ.* меч обращающийся.

ܣܝ sïpä (< *араб.* سيف), *мн.* ܣܝ sipäni берег реки.

ܣ *см.* [ܣ].

ܣ *см.* [ܣ].

ܣ sika (< *араб.* سكّة) надпись на монете; монета. ܣ ܣ чеканить монету.

ܣ *см.* [ܣ].[2]

[ܣ][1] ܣ siktä. *мн.* ܣ sikäki кол.

[ܣ][2] ܣ, ܣ skintä *ж., мн.* ܣ skinjäti нож.

ܐܣܟܠܐ *см.* [ܐܟܠ]².

[ܐܟܙ] ܐܟܙܢܐ sikzänä, *ж.* ܐ̈ـ жесткий, -ая; шероховатый, -ая.

ܫܟܝܪܝܘܬܐ šḫariūṭa *муж. имя собст.* (< *греч.* Ἰσκαριώτης) Искариот.

ܐܟܙܢܐ *см.* [ܐܟܙ].

ܣܟܝܬ sakit (< *араб.* ساكت) спокойный; смирный, -ая; успокоенный, -ая; усмирённый, -ая. ܣܟܝܬ ܥܒܕ успокаивать, усмирять.

ܐܟܠ *см.* [ܐܟܠ].¹

ܫܠ, ܫܠܐ sāla *см.* [ܫܠܠ]¹.

ܣܝܠܐ silä (< *аз.* силəә) пощёчина.

ܣ̄ܝܠܐ sīlä (< *тур.* sile) песок.

ܫܠܝܒ sālib (< *араб.* سلب) I *спр.* (ܫܠܒ, -ܫܠܝܒ, ܫܠܘܒ) грабить, расхищать.

ܫܠܒܬܐ slapta n. act. *ж.* грабёж, ограбление, разгром; захват. ܫܠܒܬܐ ܕܒܒܠ пленение Вавилона. ܫܝܒܐ ܕܫܠܒܬܐ (111₁₄) грабёж.

ܣ̈ܠܒܝ sälbi *жен. имя собст.* Салби.

ܣܠܘܒܕܐ slobōda (< *русс.*) слобода.

ܣ̄ܠܓܐ salga аккуратность.

ܣ̄ܠ̄ܓܐ salīga *то же самое.*

ܣ̄ܠ̄ܓܢܐ salgāna, *ж.* ܐ̈ـ аккуратный, -ая.

[ܣܠܡ] ܐܣܡܠ masli II *спр., кауз.* (ܐܣܡܠ, -ܡܣܡܠ, ܡܣܠܡ) 1. ненавидеть; 2. отрицать.

ܡܣܡܠܝܐ muslīja, *ж.* ܐ̈ـ muslēta противный, -ая; ненавистный, -ая. ܡܣܡܠ поруганный (79₂₃), постыдный.

ܣ̄ܠ̄ܓܐ *см.* ܣ̄ܠ̄ܓܐ.

[ܫܠܠ]¹ ܫܠ, ܫܠܐ sāla широкодонная корзина без ручек.

[ܫܠܠ]² ܣܡܠܬܐ, ܐܣܡܠܬܐ simältä (*путем метатезы от* < sillamtā) лестница.

ܫ̄ܠ̄ܡܘܢ salmun (*евр.* שלמון) *муж. имя собст.* Салмон.

ܫ̄ܠ̄ܡܬ salāmat (<*тур.* salamat, *аз.* саламат, *араб.* سلامة) 1. *общ.* здоровый, -ая; невредимый, -ая; 2. *нар.* здорово; невредимо.

ملمحمة salamatūta *ж.* здоровье; невредимость.

ملمحمحة невредимо.

[ملم] ملقة silqa бурак, свёкла.

مكد sālar (< *перс.* سالار), *мн.* مكدة salāri начальник; генерал.

مقم *см.* مقمم.

مم *см.* [ممم].

مم *см.* [مم].

[ممم] مم sama яд. отрава.

مممة samāna, *ж* ملا- ядовитый. -ая.

مم sāmin *отым. от* مم. II *спр.* (مممم, -ممم, مم) 1. отравлять; 2. извращать; 3. опечалиться; огорчиться; 4. причинять большое горе.

| مم | مم sāmi I *спр.* (مم, -م, مم) 1. слепнуть; ослеплять; 2. гаснуть (*огонь, свет...*).

مم smāiä гаснуть. مممم угасающий. -ая.

مم simiä. ملمم smitä слепой.

ممبمم simbirsk *г.* Симбирск (*ныне* Ульяновск).

مم *см.* [مم].

مم *см.* [مم].

مم simōra (< *перс.* سمور белка. (*Ср. сир.* ممم).

[مم] مم simtå кремень.

مم *см.* [مم].

[مم] مم simälä *ж.* левая рука; левая сторона.

لمم налево; مم مم слева. налево.

مم simälāiä. *ж.* ملا- 1. левый. -ая; 2. *и. сущ.* левша.

ملم *см.* [مم].

مم *см.* مم. [مم].

[مم] مم sāmiq I *спр.* (مم, -مم, ...) краснеть; быть красным.

مممم masmiq II *спр.* каус. (مممم, -مممم, مممم) красить в красный цвет.

ܣܡܘܩܐ smūqa, *ж.* ܐ_ I *спр.* красный, -ая.

ܣܡܘܩܢܝܐ smuqnāia, *ж.* ܐ_ - красноватый, -ая.

ܣܡܩܐ simqa краснота.

ܣܝܡܬܐ simtä (<*перс.* سم), *мн.* ܣܝܡܐܬܝ simāti копыто.

[ܣܢ] ܣܢܝ sāni I *спр.* (ܣܢܬ, -ܣܢ, ܣܢ) ненавидеть.

ܡܣܢܝ mäsni II *спр.*, *кауз.* (ܡܣܗܢܝ, -ܡܣܗܢ, ܡܣܢ) заставить возненавидеть.

ܣܢܝܢܐ sänianä, *ж.* ܐ_ II. ag. ненавидящий, -ая.

ܣܝܡܒܘܠܬܐ simbültä (<*пер.* سنبل, *курд.* سمبیل), *мн.* ܣܝܡܒܘܠܐܠܝ simbülāli ус.

[ܣܝܕ] ܣܝܕ sänid I *спр.* (ܣܝܕ, -ܣܝܕ, ܣܝܕ) опираться; прислоняться (*с ч.* ܠ, ܒ, ܒܠ). ܡܣܝܕ mäsnid II *спр.*, *кауз.* (ܡܣܗܝܕ, -ܡܣܗܝܕ, ܡܣܝܕ) подпирать; прислонять, приставлять.

ܣܝܕܢ sindan (<*курд.* سندان) наковальня.

ܣܢܝܢܐ *см.* [ܣܢ].

ܣܝܢܘܪ sinōra *муж. имя собст.* Синора.

ܣܢܝ sanāia, *ж.* ܐ_ : ܚܠܬܗ ܣܢܝܐ щипцы для снятия нагара со свечей.

ܣܢܬܐ *см.* [ܣܢ].

ܣܢܝܢܐ *см.* [ܣܢ].

[ܣܢ] ܣܢܝܢܐ snünitä *ж.*, *мн.* ܣܢܝܢܝܐ snüniāti ласточка.

ܣܝܢܣܝܠ sinsil. ܣܝܢܣܝܠܐ sinsilä (<*тур.* sinsil <*араб.* سلسلة) род, потомство; потомок.

[ܣܢ] ܣܢܝ sāniq I *спр.* (ܣܢܩ, -ܣܝܩ,...) 1. нуждаться; 2. терпеть недостаток (*с ч.* ܠ *или* ܒܠ).

ܣܘܢܩܢܐ sunqāna существенный. необходимый для существования. ܠܚܡܐ ܣܘܢܩܢܐ хлеб насущный.

ܣܢܝܩܐ snīqa, *ж.* ܐ_ I. необходимый, -ая; 2. нуждающийся, -аяся.

ܣܢܝܩܘܬܐ sniqūta *ж*, необходимое для существования;

ܣܦܐ sapä гнильё. ж. ܐ- гнилой. ая.

ܣܦܝ sipsä гниль.

[ܣܦܐ] ܣܦ sāpi II спр., инт. (ܐܣܦ, -ܣܦ, ܣܦ) 1. выдавать; изменять; 2. с ч. ܒ, ܠ доверять; 3. с ч. ܠ повелевать, приказывать. ܣܦ ܢܦܫ отдавать душу.

ܣܦܝ supia, ж. ܐ- прич. выданный, -ая (*путем измены*).

ܣܦܝܢܐ sapiāna, ж. ܐ- n. ag. изменник, предатель, -ница.

[ܣܦܩ] ܣܦܩ sāpiq I спр. (ܐܦܩ, -ܣܦܩ, ܣܦܩ) опустошать. опорожнять.

ܣܦܩ sapiq II спр., инт. (ܐܣܦܩ, -ܣܦܩ, ܣܦܩ) то же самое.

ܐܣܦܩܐ spuqta ж. подол.

ܣܦܝܩ spīqa, ж. ܐ- пустой. -ая; опорожненный. -ая.

ܣܦܪ säpär (< араб.-перс. سفر) путешествие.

ܣܦܪܟܝ säpärči (< араб.-тур.) общ. путешественник. -ца.

ܣܦܝ см. [ܣܕ].

ܣܦܝܬܐ santimetr (< франц. centimétre) сантиметр.

ܐܣܦ то же самое, что ܐܣܝ, см. [ܣܕ].

[ܣܕ]¹ ܣܕܘܪܐ sāvūra зверь.

[ܣܕ]² ܣܪܝ sāri мн., един. ܣܪܝܬܐ sārītā ячмень.

ܣܐ sāt, sat (< перс. ساعت, араб. ساعة) 1. часы; 2. час; 3. время.

ܣܦ см. [ܣܦ].

ܐܣܦܬܐ spadīta (*путём метатезы от* ܐܣܦܬ < ܐܣܬܦ, *ср. сир.* ܐܣܬܕ) ж. подушка.

[ܣܦ] ܐܣܦ siptä ж., мн. ܐܣܟܬܝ sipiāti берег, край. ܐܣܦ ܕܬܚܬ край норы, вход.

ܐܣܦܩܐ см. [ܣܦܩ].

ܣܦܝ см. ܣܦ.

ܣܦܩ см. [ܣܦܩ].

ܣܦ sāpis (< греч. σῆψις) I спр. (ܐܦܣ, -ܣܦ, ܣܦܝ) гнить.

[ܣܦܪ] ܣܦܪܐ siprä книга.

ܣܦܪܝܐ säprä книжник; учёный.

ܣܦܝܪܝܕܘܢ spiridon (< *груз.* ხვორთ) *муж. имя собст.* Спиридон.

ܣܩܘܦܐ *см.* ܣܩܦ.

ܣܩܝܠܐ *см.* [ܣܩܠ].

ܣܩܛ *см.* [ܣܩܛ].

[ܣܩܕ] ܣܩܝܕ sāqid I *спр.* (ܣܩܝ, -ܣܝܕ, ܣܘܩܕ) 1. наскучить, надоедать (*с ч.* ܒ, ܥܡ); 2. утомляться.

ܣܩܝܕܐ sqīda, *ж.* ܐ- *прич.* 1. надоевший, -ая; 2. апатичный, -ая; 3. утомленный, -ая.

ܐܣܩܘܦܬܐ squpta (*путём метатезы от* ܐܣܬܘܩܦܐ); *см.* [ܣܬܩ].

[ܣܩܛ] ܣܩܝܛ såqiṭ I *спр.* (ܣܩܝ, -ܣܝܛ, ܣܘܩܛ) приседать на корточки (*ср. сир.* ܣܩܛ).

ܣܩܛ saqaṭ (< *араб.* سقط) *общ.* хромой, -ая; инвалид.

ܣܩܝܛ såqiṭ *отым. от* ܣܩܛ, II *спр.* (ܐܣܘܩܛ, -ܣܝܩܛ, ܣܩܛ) стать хромым, калекой; сделаться инвалидом.

ܐܣܩܝܬܐ sqīṭa, *ж.* ܐ- *прич. ошибочно вместо* ܐܣܩܝܕܐ.

ܐܣܩܝܬܐ *см.* ܣܩܛ.

[ܣܩܠ] ܣܩܝܠ sāqil I *спр.* (ܣܩܝ, -ܣܝܠ, ܣܘܩܠ) украшаться, наряжаться.

ܣܩܝܠ sāqil II *спр., инт.* (ܐܣܘܩܠ, -ܣܝܩܠ, ܣܩܝܠ) украшать, наряжать.

ܐܣܘܩܠܐ suqla, *ж.* ܐ- *прич.* украшенный, -ая; наряженный, -ая.

[ܣܬܩ] ܣܩܐ saqa траур (*ср. греч.* σάκκος).

ܣܩܛ saqat (< *перс.-араб.* سقط) *то же самое, что* ܣܩܛ.

ܣܝܪ sir (< *тур.* sir < *араб.* سرّ) тайна.

[ܣܪܒ] ܣܪܝܒ sārıv I *спр.* (ܐܣܪܒ, -ܣܪܝܒ, ܣܘܪܒ) отрицать, отказывать (*иногда с ч.* ܒ).

ܣܪܒܙ sårbåz (< *перс.* سرباز) солдат.

ܐܣܪܬܐ *см.* [ܣܪܐ].

[ܣܪܐ] ܣܳܪܝ sāri I *спр.* (ܣܪܳܐ, -ܣܪܝ, ܣܒ) быть плохим, скверным; стать плохим, скверным, злым.

ܣܪܺܝܥ siria, *ж.* ܣܪܺܝܬܳܐ srītä *прич.* плохой, -ая; злой, -ая; неприятный, -ая; несчастный, -ая. ܣܪܺܝܬܳܐ ܠܳܐܥ несчастный случай. ܓܳܒܪܳܐ ܒܺܝܫܳܐ злоумышленник.

ܣܪܺܝܬܳܐ srīta *ж.* зло. ܒܺܝܫܳܐܝܬ плохо; зло. ܣܪܺܝܬܳܐ ܥܒܺܝܕ обращаться плохо *с к.-л.*

ܣܰܪܺܝܫܬܳܐ särištä (< *перс.* سرشته) сноровка; ловкость.

ܒܶܝ ܣܰܪܺܝܫܬܳܐ besärištä (< *перс.* بی سرشته) неловкость.

ܒܶܝ ܣܰܪܺܝܫܬܳܐ ܕܰܥܡ (90_5) неловко.

ܣܰܪܰܛܳܒ saratov *г.* Саратов.

ܣܳܫܳܐ sāša (< *русс.*) *муж. имя собст.* Саша (*уменьш.* < Александр).

ܣܰܫܽܘܬܟܳܐ sašutḳa (< *русс.*) *муж. имя собст.* Сашутка (*уменьш.* < Саша < Александр)

ܣܰܪܳܐ *см.* [ܣܪܐ].

ܣܰܪܣܳܡܺܝ särsämi (< *перс.* سرسامی) головокружение.

ܣܰܪܣܺܝܡ särsim *отым. от* < ܣܰܪܣܳܡܺܝ, II *спр.* (ܐܰܣܪܰܣܺܝ, -ܣܪܰܣܝܳܐ, ܣܪܰܣܺܝ) 1. болеть (*голова*); 2. оглушать; 3. *перен.* надоедать, беспокоить.

ܣܰܪܣܳܡܬܳܐ särsämtä *ж.* 1. головная боль; 2. головокружение.

ܣܪܰܣܺܝ sarsir II *спр.* (ܐܰܣܪܰܣܺܝ, -ܣܪܰܣܝܳܐ, ܣܪܰܣܺܝ) мычать; реветь.

ܣܰܪܰܣܬ sarast (< *курд.* سرست) *общ.* правдивый, -ая; точный, -ая.

ܣܰܪܰܣܛܽܘܬܳܐ sarasṭūta *ж.* правдивость, точность, истина.

ܒܰܣܪܰܣܛܽܘܬ истинно.

[ܨܢܩ] ܨܳܢܺܝܩ sāniq II *спр.* (ܐܰܨܢܺܝ, -ܨܢܝܳܐ, ...) идти одна за другой (*слезы*).

ܣܪܺܝܩܳܐ srīqa тщетный.

ܣܪܺܝܩܽܘܬܳܐ sriqūta *ж.* тщетность.

ܣܐܫܟܐ saška (< *русс.*) *муж. имя собст.* Сашка (*уменьш.* < Александр).

[ܣܝܬܐ] ܣܝܬܘ sitvä зима.

[ܣܝܬܐ][1] ܣܝܬܪܐ sitra занавес.

[ܣܝܬܐ][2] ܣܵܛܘܪ sātur I *спр.* (ܣܵܛܪ, -ܣܵܛܐ, ܣܵܛܘ)

1. *неперех.* распарываться; разваливаться, распадать; 2. *перех.* распарывать; разваливать; рассекать.

ܣܵܛܪܵܢܵܐ satrāna, *ж.* ܐܵ_ n. ag. распарывающий, -ая; рассекающий, -ая.

ܥ

ܥ [c] *шестнадцатая буква сирийского алфавита; название*— ܥܹܐ e, *числовое значение*— 70; ܥ — 700; *не произносится и исторически соответствует араб.* ع *и евр.* ע.

ܥܺܝܕܵܐ īḏa, īda (< *евр.* עֵדָה) праздник. ܥܺܝܕܵܐ ܕܦܨܚܐ пасха. ܥܺܝܕܵܐ ܕܝܠܕܬܐ рождество. (*Ср. араб.* عيد).

ܥܹܒܕ *см.* [ܥܒܕ].

[ܥܒܕ] ܥܘܒܵܐ ubå пазуха. ܥܘܒܝ ܥܡܝ со мной вместе (*дукв.* в моей пазухе).

[ܥܒܕ] ܥܹܒܕ åvid I *спр.* (ܥܒܵܕ, -ܥܹܒܕ, ܥܒܘܕ) делать. ܥܹܒܕ ܠܡܫܬܘܬܐ признать виновным. ܥܹܒܕ ܣܠܘܬܐ служить; обслуживать. ܥܹܒܕ ܡܠܟܘܬܐ царствовать. ܡܬܥܒܕ ܐܢܬ ܠܡܠܟܘܬܐ (*парономазия под влиянием сирийского языка*) будешь царствовать.

ܥܒܵܕܵܢܵܐ odāna, *ж.* ܐܵ_ n. ag. делающий, -ая. ܥܒܵܕ ܚܛܝܬܐ виновник, преступник, грешник. ܥܒܵܕ ܡܪܕܘܬܢܐ бунтовщик.

ܥܒܘܵܕ åvūda n. ag. деятель.

ܥܒܘܕܘܬܐ åvudūta *ж.* 1. деятельность; 2. энергичность, активность.

ܥܒܺܝܕ vīda, *ж.* ܐܵ_ *прич.* сделанный, -ая. ܥܒܺܝܕ ܛܥܝܢ восприемный.

ܐܓܓ *то же самое, что* ܐܓܒ.

ܡܓܓܬܐ måğ̣bånå, *ж.* ܐ- n. ag. удивительный. -ая.

ܐܓܓܝܬܐ åğ̣būta *ж.* чудо, диво. ܐܓܓܝܬܐ ܠܟ удивительно!

ܐܓܓܬܐ åğåptå n. act. удивление.

ܐܘܓܒܐ uğåbå удивление. изумление.

ܐܓܙ åğ̣iz (< *курд.* عجز) II *спр.* (ܐܓܙ, -ܡܓܙ, ܓܙ) мучать; угнетать, притеснять.

ܕܝܢ dīn (< *евр.* דִּין) *идд. местн.* Едем. (*Ср. сир.* id.).

ܐܕܝܠ åd̤il̤ (< *араб.* عادل) *общ.* справедливый, -ая.

ܕܝ *то же самое, что* ܕܝܢ.

ܕܐܢ dånå (<*аккад.* adannu) *ж., иногда* ܕܐܢܬܐ dåntå *ж., мн.* ܕܢ dān̤, ܕܢܐ dān̤ū время. ܐܒ ܕܐܢ тогда, в то время. ܟܠ ܕܢ всегда. ܬܠܬ ܙܒܢ три раза. ܒܙܒܢ вовремя, в пору. ܠܐ ܒܙܒܢ не вовремя, не в пору, несвоевременно. ܚܕ ܙܒܢ некогда, однажды.

ܐܓܒ *см.* [ܓܓ].

ܐܒܕܓܒ *см.* [ܓܓ].

ܐܓܒ *см.* [ܓܓ].

[ܓܓ] ܐܓ åv̤ir I *спр.* (ܐܓ, -ܓ, ܒܓ) входить; переходить, проходить. ܐܓ ܠܒܣ забеременить. ܐܓ ܠܒ падать в обморок. ܡܒܓ måv̤ir II *спр., кауз.* (ܡܒܓ, -ܡܒܓ, ܡܓ) вносить, вводить.

ܝܘܪܝܐ iurāi̯a, *ж.* ܐ iurēta еврей, еврейка.

ܥܪܝ orå̄nå, *ж.* ܐ- n. ag. входящий, -ая; прохожий, -ая; проезжий, -ая.

ܥܪܬܐ vårtå n. act. *ж.* вход, въезд.

ܝܘܪ *см.* [ܥܪ].

ܥܪܬܐ *см.* [ܥܪ].

ܐܓܒ åğ̣ib (< *араб.* عجب) II *спр.* (ܐܓܒ, -ܡܓܒ, ܓܒ) удивлять, изумлять (*с ч.* ܒ *или* ܠܒ). ܡܓܒ måğ̣ib II *спр., кауз.* (ܡܓܒ, -ܡܓܒ, ܡܓܒ)

ئەدەت ådåt (< *араб.* عادة, *тур.* âdet) обычай.

ئەزەس uas оазис.

ئەزدە *см.* [ئەزد].

ئەۋىد ūvi̯d (*евр.* עוֹבד) *муж. имя собст.* Овид.

ئەيلەت *см.* ئەيلىت.

ئەيدەلى ūdali, ui̯dali *обычно вместе с частицами:* ئەيدەلى одно в другое; друг другу. ئەيدەلى друг за другом. ئەيدەلى друг другу; вместе. ئەيدەلى ئەيلەشتۈرۈپ заставил их драться друг с другом. (10$_{19}$) ئەيدەلى ئەسى друг у друга.

ئەۋەز āu̯az, āvaz (< *перс.* عوض < *араб.*) замен; компенсация, возмещение.

ئەزىيا uzīi̯a (*евр.* עזיה) *муж. имя собст.* Озия.

[ئەلە] ئەگە ōłå, *мн.* ئەگەلەر åvåłi̯ 1. зло; 2. вина; грех, проступок.

ئەگەلە åvåłå грешник.

ئەلەۋ ułuł *см.* ئەل.

ئەمدەت *см.* [ئەمد].

ئەمدەت *см.* [ئەمد].

[ئەنە] ئەۋەنە vånå (< ئەنە) баран.

ئەۋەگە *ошибочно вместо* ئەگەۋ, *см.* [ئەگە].

[ئەنە] ئەيىق āi̯iq I *спр.* (ئەيىقى, -ەيدى, ...) быть узким; сузиться.

ماەيىق māi̯iq II *спр., кауз.* (ماەيدۈرۈپ, -ماەيدۈرۈپ, ماەيدى) сузить.

ئەيىقە i̯iqa, *ж.* ئەيىقە - узкий, -ая.

ئەيىقى i̯iqi̯ невзгода; бедствие; страдание. ئەيىقى چەكمەك нуждаться; страдать; печалиться.

ئەيىقسىنىش *см.* [ئەيىقسىن].

ئەيىق *см.* [ئەيى].

ئەزابە åzåbå (< *перс.* عذاب, *тур.* azap < *араб.*) печаль.

ئەزۇر āzur (*евр.* עזור, עזר) *муж. имя собст.* Азур.

ئەزىزە äzi̯zä, *ж.* ئەزىزە - (< *аз.* эзиз, *тур.* aziz < *араб.* عزيز) любимый, -ая; дорогой, -ая; нежный, -ая. ئەزىزىم мой милый.

[ئەۋل] ئەۋىل åzi̯ił I *спр.*

(ܚܓܐ, ـܚܝܠ, ܚܝܠ) ткать.

[ܚܓܐ] ܚܝܩܬܐ įsåqtå *ж.*, *мн.* ܚܝܩܝܠܬܐ įsåqiįåti перстень, кольцо.

[ܚܛܡ] ܝܛܡܐ įṭmå бедро: ляжка.

ܥܛܪܐ aṭāra (< *араб.* عطّار) бакалейщик; аптекарь. ܚܢܘܬ ܥܛܪܐ бакалейный рынок.

[ܚܝܡ] ܥܝܒܐ åįvå, *мн.* ܥܝܒܝ åįvį, ܥܝܒܐܬܐ åįvåtį облако.

[ܚܝܢ] ܥܝܢܐ åįnå 1. *муж.* и *ж.*, *мн.* ܥܝܢܝ åįnį, ܥܝܢܐܬܐ åįnåtį глаз; 2. *ж.*, *мн.* ܥܝܢܐܬܐ åįnåtį источник.

ܝܝܢ *см.* [ܝܢܐ].

ܝܝܢ *см.* [ܝܢܐ].

ܝܝܢܝܬ *см.* [ܝܢܐ].

ܥܠ åł *пред.* 1. на; 2. против.

ܥܠܘܝ ułuĭ *нар.* наверху.

ܠܥܠܘܝ наверх. ܡܢ ܥܠܘܝ, ܡܢ ܠܥܠܘܝ сверху.

ܥܠܝܐ įłåįå, *ж.* ـܥܠܝܐ высший, -ая. ܒܝܬ ܡܕܪܫܐ ܥܠܝܐ высшее учебное заведение.

ܝܠܝ įl *то же самое, что* ܥܠܘܝ.

ܥܠܬܐ åłdāta (< *тур.* aldatmak) *ж.* обманывать; обман.

ܥܠܐ älhädä отдельно.

ܥܠܐ, ܥܠܘ *см.* [ܥܠܐ].

ܝܠܐ *см.* ܥܠ.

[ܥܠܐ] ܥܠܐ, ܥܠܘ åłūłå, *мн.* ܥܠܐܬܐ, ܥܠܘܬܐ åłułåni улица.

ܝܠܝ *см.* ܥܠ.

[ܥܠܡ] ܥܠܡܐ åłmå 1. мир. вселенная; 2. народ.

ܥܠܡ åłåm (st. cs. *и* st. abs. < ܥܠܡܐ) *нар.* вовеки, вечно.

ܥܠܡܝܐ åłmåįa, *ж.* ܥܠܡܝܬܐ åłmēta 1. мирный. -ая (*в противоположность духовному*): 2. земной. -ая: 3. богатый. -ая: 4. *мн.* масса. толпа.

ܥܠܡ įłm (< *араб.* علم) наука.

ܥܠܡܠܬܐ åłmįłta *грамм.* наречие.

ܥܡ åm *пред.* с.

[ܥܡܕ] ܥܡܕ åmįd I *спр* (ـܥܡܕ, ـܥܝܕ, ܥܡܘܕ) креститься.

ܥܡܕܐ māda крестины.

ܥܡܝܩ *см.* [ܥܡܩ].

ܥܡܘܪܐ åmūra 1. *назв. местн.* (< *евр.* עמרה) Гоморра; 2. *см.* [ܥܡܕ].

ܥܡܝܢܕܒ umiṇådåv (*евр.* עמינדב) *муж. имя собст.* Аминадав.

ܥܡܠ, ܥܡܠ åmål, ämäl (< *тур.* amel, *араб.* عمل) 1. труд; дело; 2. действие.

ܥܡܠܐ åmåłå рабочий; трудящийся.

[ܥܡܬ] ܐܡܬܐ åmtå тетя (*сестра отца*). ܐܡܬܘ åmtu *звательная форма.*

ܥܡܢܘܐܝܠ umanūil *муж. имя собст.* Еммануил.

[ܥܡܩ] ܥܡܝܩ āmiq I *спр.* (ܥܡܩ, -ܥܡܝܩ...) 1. быть глубоким; 2. углубляться.

ܥܡܝܩ āmiq II *спр., инт.* (ܐܥܡܝܩ, -ܡܥܡܝܩ, ܥܡܝܩ) углублять, делать глубоким.

ܥܡܩܐ umqa глубина.

ܥܡܘܩܐ amūqa, *ж.* ܐ- глубокий, -ая. ܥܡܘܩܐ ܩܠ (45$_{11}$) грудной голос.

ܥܡܘܩ amqu *общ.* глубокий, -ая.

[ܥܡܕ][1] ܥܡܝܪ åmiṛ I *спр.* (ܥܡܪ, -ܥܡܝܪ, ܥܡܘܪ) поселяться, обосновываться (*с ч.* ܒ *где-нибудь*).

ܥܡܘܪܐ umra церковь.

ܥܡܘܪܐ åmūrå, *ж.* ܐ- 1. житель; -ница; 2. дремучий, густой (*лес*).

ܥܡܪܢܐ åmṛånå, *ж.* ܐ- п. ag. житель, -ница; коренной житель.

[ܥܡܪ][2] ܐܡܪܐ åmrå, umra шерсть.

ܥܡܪܢܐ åmṛånå, *ж.* ܐ- шерстяной, -ая.

ܥܡܪܬ åmåråt *ж.* (< *перс.* عمارت, *араб.* عمارة), *мн.* ܥܡܪܬܐ åmåråtị дом; здание; дворец.

ܐܡܪܐ *см.* [ܐܡܪ].

ܐܡܪܘ *см.* ܐܡܪܐ, [ܐܡܪ].

[ܥܢܒ] ܥܢܒܐ åṇvị *соб.* виноград; *единич.* ܐܢܒܬܐ åṇvịtå виноградина.

[ܥܙ] ܥܙܐ ịzå (< ᶜinzā) козёл, коза. ܥܙܐ ܕܒܣܡ (104$_2$) пряник.

ܐܣܝܘܬܐ åsiūta *ж.* бунт, восстание. ܥܒܕ ܐܣܝܘܬܐ (*с ч.* ܥܒܕ *и* ܠ) бунтовать, восставливать (*против к.-н.*). ܐܣܝ ܥܒܕ ܐܣܝܘܬܐ восстанавливает против меня.

ܐܣܩ åsq *то же самое, что* ܐܣܝ.

[ܐܒܥ] ܐܒܥܐ iqbå пята.

[ܐܒܪ] ܐܒܪܒܪܐ uqbra мышь.

ܠܚܩܠ ܐܒܪܒܪܐ полевая мышь.

ܐܩܘܒܪܐ åqubra *то же самое, что* ܐܒܪܒܪܐ; *см.* [ܐܒܪ].

ܐܓܓ *см.* [ܐܓ].

ܐܩܠ åqil (*< аз.* ағыл *< араб.* عقل) ум, разум.

ܐܩܠܝܢ åqlin *отым. от* ܐܩܠ, II *спр.* (ܐܩܠܝ, -ܐܩܠܐ, ܐܩܠ) быть умным, быть мудрым; стать умным, стать мудрым; поумнеть.

ܐܩܠܕܪ åqildår (*< араб.-перс.* عقلدار) 1. *и. прил.* умный, -ая; мудрый, -ая; 2. *и. сущ.* мудрец.

ܐܩܠܕܪܘܬܐ åqildårūta *ж.* мудрость.

ܐܢ *то же самое, что* ܐܢܐ.

ܒܝܫ ܥܒܕ ܐܢ (84$_1$) по злым умыслом.

[ܢܝܢ] ܢܢܐ nåna *ж.* туча, облако.

[ܐܣܩ] ܐܣܩ åsiq I *спр.* (ܐܣܩ, -ܐܣܩ,...) быть трудным; быть в затруднении.

ܐܣܩ asq. ܐܣܩܐ asqa трудный; недоступный, -ая (*гора*).

[ܐܣܪ] ܥܣܪ įsrå, usrå десять.

ܣܪܝܥܝܐ srāįa. *ж.* ܐ- десятый, -ая.

ܥܣܪܝ įsrį (*ин.* < ܥܣܪ) двадцать.

[ܐܦܪ] ܐܦܪܐ åprå, uprå страна, земля; земляная пыль.

ܐܦܪܐ åprå (*евр.* עפרה) *назв. местн.* Офра.

ܐܣܝ åsį (*< араб.* عصى) I *спр.* (ܥܣܝ, -ܥܣ,...) быть трудным.

ܐܣܝܐ åsįa *общ.* трудный, -ая; неприступный, -ая; непроходимый, -ая.

ܐܣܝ åsį (*< араб.-курд.* عاصى) *общ.* 1. непокорный, -ая; бунтующий, -ая; 2. упрямый, -ая. (*Ср.* ܐܣܝ).

ܐܲܪܝ̰ܥܵܐ *см.* ܪܝ̰ܥܵܐ.

[ܥܪܒ] ܥܸܪܩܵܐ i̯qrå 1. корень; 2. *грамм.* корень.

ܥܲܩܝ̰ܪ åqi̯r *отым. от* ܥܸܪܩܵܐ, I *спр.* (ܥܩܲܪ, -ܥܲܪ, ܥܪܝ̰ܪ, ܥܲܪܥܪ) доставать с корнем, выкорчёвывать.

[ܥܩܪ] ܥܩܝ̰ܪܒܵܐ åqi̯rvå *ж.* скорпион.

[ܐܪܒ] ܐܸܪܒܵܐ i̯rbå баран, *ж.* ܐܪܒܝ̰ܬܵܐ i̯rbītå, *мн.* ܐܪܒܥ̰ܵܬܵܐ i̯rbi̯åti̯ овца.

[ܐܪܒ] ܐܲܪܲܒܥ̰ܵܐ åråbå̯å, *ж.* ܐܲܪܲܒܝ̰ܬܵܐ åråbēta 1. араб; 2. арабский, -ая.

ܐܲܪܲܒܲܐ *то же самое, что* ܐܲܪܲܒܥ̰ܵܐ.

ܐܲܪܲܒܝ̰ܣܬܵܢ arabi̯stan (< *перс.* عاربستان) Аравия.

ܐܲܪܙ̰ärz, ܐܲܪܙ̰ܵܐ arza (< *тур.* arz < *араб.* عرض) *ж.* иск, жалоба. ܥܲܒܕ ܐܲܪܙ̰ жаловаться, предъявлять иск.

[ܐܪܟ]¹ ܐܲܪܝ̰ åri̯ I *спр.* (ܐܪܲܟ, -ܐܪܝ̰, ܐܪܟ) идти (*дождь, снег, град*). ܐܲܡܪܝ̰ mårі̯ (ܐܲܡܪܲܟ, -ܐܲܡܪܝ̰, ܐܲܡܪܟ) принуждать идти (*дождю, снегу, граду*).

ܐܲܪܝ̰ܥܵܐ åri̯å праздник.

ܐܲܪܝ̰ܥܵܢܵܐ åri̯ånå, *ж.* ܒ̰- дождливый, -ая.

[ܐܪܟ]² ܐܲܪܝ̰ åri̯ I *спр.* (ܐܪܲܥ̰, -ܐܪܝ̰, ܐܪܟ) накладывать латку, латать. ܐܲܡܪܝ̰ mårі̯ II *спр., кауз.* (ܐܲܡܪܲܟ, -ܐܲܡܪܝ̰, ܐܲܡܪܟ) латать; заставлять латать.

ܐܲܪܲܥ̰ܬܵܐ årātå *ж., мн.* ܐܲܪܲܥ̰ܵܬܵܐ årå̯å̯ti̯ *ж.* латка.

ܐܲܪܝ̰ܥܵܐ *см.* [ܐܪܟ]².

[ܐܪܦ] ܐܲܪܦ̰ܝ̰ܠܵܐ årpi̯łå *ж.* тьма; туман.

[ܐܪܩ] ܐܲܪܩ̰ årі̯q I *спр.* (ܐܪܲܩ, -ܐܪܩ̰, ܐܪܩ) бегать, убегать.

[ܐܪܩܠ] ܐܲܪܩ̰ܝ̰ܠ årqi̯ł II *спр.* (ܐܲܪܩ̰ܠ, -ܐܲܪܩ̰ܝ̰ܠ, ܐܲܪܩ̰ܝ̰ܠ) опаздывать.

ܐܲܪܩ̰ܝ̰ܠܵܢܵܐ årqi̯łånå, *ж.* ܒ̰- n. ag. опоздавший, -ая.

[ܥܬܩ] ܥܲܬ̰ܝ̰ܩ̰, ܥܲܬ̰ܝ̰ܩ̰ atīqa, *ж.* ܒ̰- старый -ая; древний, -яя. ܠ̰ܫܵܢܵܐ ܥܲܬ̰ܝ̰ܩ̰ древний язык, сирийский язык.

ܥܲܬ̰ܝ̰ܩ̰ܘܬܵܐ atiqūta *ж.* древность.

ܦ

ܦ p *семнадцатая буква сирийского алфавита; название* — **ܦܝ** pi, *числовое значение* — 80; **ܦ̇** — 800.

ܦ̰ f *большей частью встречается в иноязычных словах.*

ܦ÷, **ܦ̰̈** af, āf > o, ō.

ܦܝܣ *см.* [ܐܣ].

ܦܝܪ *см.* [ܐܪ].

ܦܝܫ *см.* [ܐܫ].

ܦܠܓ *см.* [ܐܓ].

ܦܠܚ, **ܦܲ** pāṭä *ж.*, *мн.* **ܦܲܬ̈ܐ**, **ܦܲܬ̈ܘܬ̈ܐ** pätväti 1. лицо; 2. поверхность; 3. верх (*обуви*).

ܦܲ ܠܘܬ ܦܲ лицом к лицу.

ܦܲܬ̈ܐ *вместо* **ܦܲܬ̈ܐ**, *см.* [ܐ̣].

ܦܲܬ̈ܘܬ̈ܐ *вместо* **ܦܲܬ̈ܘܬ̈ܐ**, *см.* [ܐ̣].

ܦܓ pägiä (<*перс.* ـگ), *мн.* **ܦܓܝ** pägiāi колошма-

ܦܓܝܟ pägiäčí (<*перс.-тур.* ـگاچی) конюх.

[ܐܓ] **ܦܓܪ** pagra тело.

ܦܓܪܢܝܐ pagranāia, *ж.* телесный, -ая.

[ܐ̣] **ܦܬ̈ܐ**, **ܦܲ** ptānā (< paddānā) *ж.* соха; плуг. **ܦܬ̈ ܐ̣ ܦܲ** пахать.

ܦܬ̈ܐ *см.* [ܐ̣].

ܦܘܙ pūza (<*перс.* پوزه) клюв; морда.

[ܐܫ] **ܦܝ** I *спр.* (**ܦܲ**, **-ܦ̰**, **ܐܦ**) дуть (*ветер*), улечься (*гнев*).

ܦܲ pōḫa ветер.

ܦܲ poḫāna, *ж.* **ܐ̣** - ветреный, -ая; прохладный, -ая.

ܦ paiḫa, *ж.* **ܦ** paḫta прохладный, -ая.

ܦ paiḫūta *ж.* 1. прохлада; 2. дуновение, ветерок.

ܦܲ *см.* [ܐܫ].

ܦܘܛܝܦܪ puṭīpar (*евр.* פּוֹטִי פַרַע) *муж. имя собст.* Потифар.

ܦܘܠ pol (<*русс.*) пол.

ܦܘܠܕ *см.* [ܐܠܕ].

ܦܘܠܕ pūlad (<*перс.* پولاد, *тур.* pulat <*араб.* فولاد) сталь.

ܦܘܠܘܣ, **ܦܠܘܣ** pōlus (<*греч.* Παῦλος) *муж. имя собст.* Павел.

ܦܫܝܫܐ *см.* [ܦܫܫ].

ܦܫܝܫܬܐ poliarāṭa, *ж.* ܐ- (< (< *англ.* polar) полярный, -ая.

ܦܫܘܩ *см.* [ܦܫܩ].

ܦܬܝܠܐ punda (< *перс.*) свеча. (*Ср. сир.* ܦܬܝܠܐ <*перс.*).

ܦܬܝܠܝܬܐ punčira *прич.* распухший. ܦܬܝܠܝܬܐ ܒܗ ܦܘ (108$_1$) вон как разнесло!

ܦܬܚ *см.* [ܦܬܚ].

ܦܬܝܚܐ *см.* [ܦܬܚ].

ܦܬܟܐ *см.* [ܦܬܟ].

ܦܬܟܝܐ *см.* [ܦܬܟ].

ܦܬܟܝܬܐ *см.* [ܦܬܟ].

ܦܬܟܝܬܐ *см.* [ܦܬܟ].

[ܦܬܩ] ܦܩ pāṭiš I *спр.* (ܦܩ, -ܩ, ܦܩ) 1. оставаться; 2. *употребляется в качестве вспомогательного глагола для образования страдательного залога вместе с причастием последнего:* ܐܬ ܝܠܕ родился; ܐܙܠ ܐܬܙܒܢ ܗܘ продастся, будет продана.

ܦܫܝܟܐ pušikä (< *аз.*) пылинька.

ܦܣܝܚܐ *см.* [ܦܣܚ].

ܦܐ pâḫil II *спр., инт.* (ܦܘܠ, -ܦܘܠ, ܦܝܠ) 1. дарить, отдаривать; 2. прощать. ܦܝܠ pâḫil извините! простите!

ܦܐܠܐ pâḫâlû n. act. *ж.* прощение; помилование.

[ܦܚ] ܦܚܪܐ paḫāra гончар.

ܦܚܫ *см.* [ܦܚܫ].

[ܦܚܫ] ܦܚܫܐ pīḫa. *ж.* ܐ- плоский, -ая.

[ܦܬܪ] ܦܬܝܪܝ pâṭīrį *мн.* 1. опресноки; 2. праздник опресноков (*праздник, когда сдобное есть воспрещается*).

ܦܛܪܘܣ paṭrus (< *греч.* Πέτρος) *муж. имя собст.* Петр.

ܦܝܓܐܟ pīğäk (< *русс.*) пиджак.

ܦܝܕܐ paįda (< *аз.* файда. *араб.* فائدة) *ж.* польза. прок.

ܦܝܕܘܪܘܒ pįōdorov (< *русс.*) *фамилия* Федоров.

ܦܫܐ *см.* [ܦܫܐ].

ܐܦܣܐ *см.* [ܦܫܐ].

ܦܐܝܛܘܢ paįṭun (< *русс.*) *ж.* фаэтон.

ܦܝܫ peč (< *русс.*) русская печь.

فِدِذ *см.* فِدِذ.

فِدِپِذ päčpič (*звукоподражательное слово*) II *спр.* (فِدِپِدِذ, -فِدِپِدِذ, فِدِپِذ) говорить шопотом. шептать.

فِدِذ, فِدِذ pikir (< *ар.* фикир. *тур.* fikir < *араб.* فكر) 1. дума; мысль; 2. благоразумие. осторожность. فِدِذ فِدِذ думать.

فَدِذ pākir *отым. от* فِدِذ, II *спр.* (فَدِذ, فِدِذ, -فِدِذ, فَدِذ) 1. думать; 2. *с ч.* د внимательно смотреть; разглядывать. рассматривать (*также с ч.* لد).

فَدَذَا pākättä n act. *мн.* наблюдения. рассматривание. فَدَذَا دِلْسِدِذَمِ (113$_{16}$) оглядываться вокруг нас.

فَدَذَا *см.* فِدِذ

فَدِذ *см.* [فلد]

[فلد] فَدِذ, فَلِد pāli. *ошибочно* فَلِد II *спр.* *кит.* فِلِد. فِلِدِذ ‖ فِلِدِذ

[فلد] فِلِذ pilä слон.

فِلِذُس pilātus (< *греч.* Πιλᾶτος) *муж. имя собст.* Пилат.

فِدِذِع periz (< *перс.*) великан; гигант.

فِدِذِعَذَا perizäjä. *ж.* -ая гигантский, -ая.

فِدِذَفَذَك permjak (< *русск.*) пермяк (*житель г. Перми*).

فِدِذَع pišun (*евр.* פִּישׁוֹן) *р.* Фисон.

فِدِذَكَذ pišākiär (< *перс.* پیشه کار) ремесленник.

[فدك] فَدِذ päik, päjik (*путём метатезы* < فدا < فدك) I *спр.* (فَدَذ, -فِد, ...) 1. терять вкус; быть невкусным; 2. плесневеть. покрываться плесенью.

فَدِفَدَا päčüktä *мс. мн.* فَدِفَدَذَا päčükjäti кусок (*хлеба. сахара*), ленешка.

فِدِفَذ pčūra, pčujra шишколотка.

فِدِفَك pčila. *ж.* -ая кривой. -ая; загнутый. -ая крючком; искривленный. -ая.

فَلَّح) заставлять работать. فَلَّح مَفَلَّح эксплуатировать.

فَلَّحَة pulḥāna *то же самое, что* فِلَّحَة.

فَلَّاح, فَلَّاحَة fa'āḥa, *ж.* -ة n. ag. работающий. -ая; работник. -ца; земледелец; работник. -ца; трудящийся. -аяся.

فِلَّحَة pilḥāna работа; труд.

فَلِح [فلح] pâliṭ I *спр.* (فَلَّاح, -لِح, فَلْحَة) 1. выходить; 2. поспевать.

فَلَّحَة سِنَّة поспевает пшеница. فَلِح pâliṭ II *спр.*, *инт.* (فَلَّح, فَلَّح, فَلَّحَة) выносить, вывозить, извлекать. فَلَّح وَلَّدَة вынуть плод (из утробы). выкупить.

فَلَّاحَة pâlṭâna. *ж.* -ة n. ag. выходящий. -ая.

فَلَّحَة plâṭṭa n. act. *ж.* выход. вынос.

فَلَّحَة pâlâṭṭa n. act. *ж.* вывод. вынос.

فلق

فَلَّق ‖ فَلَّب, فَلَّق) делить; распределять.

فَلَّقَة pulâga часть; подразделение (*войсковое...*). отделение; ячейка.

فَلَّقَة pâlgiä половина.

فَلَّقَة فَلَّقَة полность.

فَلَّقَة سِتَّة فَلَّقَة наполовину темный. فَلَّقَة пополам.

فَلَّقَة pâlgiägiä *нар.* полу: наполовину.

فَلَّقَة, فَلَّقَة pipâlgiä (*пред.* فَلَّقَة) середина. место. середина. فَلَّقَة посередине.

فَلَّقَانَة pâliänä. *ж.* -ة n. ag. делящий. -ая: распределитель.

فَلَّقَة pâletä n. act. *ж.* деление; раздел.

فَلَس [فلس] palḥ I *спр.* (فَلَّاس, -لِس, فَلْسَة) обрабатывать землю: работать; служить. فَلَّاس فَلَّاسَة повезло.

مَفَلَّس maplḥ II *спр.*, *кауз.* (مَفَلَّاس, -مَفَلِّس, مَفَلَّاسَة

ܦܠܓܬܐ pâlāta (*вместо* ܦܠܓܐ < ܦܠܒܬܐ) n. act. *ж.* деление. распределение.

[ܦܠܓ] ܦܠܝ pâlį I *спр* (ܦܠܓܐ, ـܠܝ, ـܠܘ) бороться. воевать: драться.

ܦܘܠܝ pālį̂ II *спр., каус.* (ܦܘܠܝ, ـܘܠܘ, ـܘܠܘܢ) заставлять бороться. воевать. драться; поссорить.

ܦܠܓܐ plåšå борьба; война: драка.

ܦܠܓܐ, ܦܠܝܓܐ pâlåšå боец: драчун.

ܦܠܝܓܝܬܐ pâlåšåįâ. *ж.* ـܐ_ воинственный. -ая; драчун. -ья.

ܦܠܓܢܐ pâlåšånâ. *ж.* ـܐ_ n. ag. вояка; драчун, -ья.

ܦܠܓܬܐ plåštâ n. act. *ж.* сражение, борьба. драка.

ܦܠܛ paltiš II *спр.* (ܦܠܛܘܢ, ـܘܠܛ, ܦܠܛ) 1. чувствовать: осязать; 2. ощупывать: ощупью ходить. ощупью искать (41_{24}).

[ܦܡ] ܦܘܡܐ pûmâ 1. рот. пасть; 2. уста.

ܦܠܛܐ *см.* [ܦܠܛ].

ܦܠܛܐ *см.* [ܦܠܛ].

ܦܠܝܛܢܐ pälåkiānä (< *перс.* پله کان) лестница; ступенька.

[ܦܠܕ] ܦܪܦܝܠ parpil (*путём диссимиляции от* ܦܠܦܠ II *спр., инт.* (Palpel *для* Pael) (ܦܪܦܠ, ـܦܪܦܝܠ, ـܦܪܦܠ) просить. умолять.

ܦܪܦܠܬܐ parpalta n. act. *ж.* просьба, мольба.

[ܦܠܡ] ܦܝܠܡܐ pįlmâ 1. обман, коварство; 2. умысел; интрига. ܕܝܠܡܐ коварно. с хитростью. ܠܝܠܡܐ обманчиво. ܥܒܕ ܕܝܠܡܐ вводить в заблуждение, обманывать; замышлять (*против к.-н.*).

[ܦܠ] ܦܝܠ pįlån. pułån. ܦܠ płån

ܦܠ ܦܠ такой и такой.

ܦܠܝ pâlį II *спр. ошибочно вместо* ܦܝܠ (< ܦܠܒ) *см.* [ܦܠܓ]

ܦܠܝܢܐ pâlįânâ. *ж.* ـܐ_ n. ag. делящий, -ая *(вместо* ܦܠܓܢܐ < ܦܠܒܢܐ).

pinti) *общ.* нечистоплотный, -ая; неряшливый, -ая; противный, -ая.

ڤصدلڤ *см.* [**صدڤ**].

ڤصدلڤ *см.* [**صدڤ**].

[**صدڤ**] **ڤصد** påsi̯ I *спр* (**ڤصدتڤ**, **-صدڤ**, **صدب**) шагать; гулять.

ڤصدلڤ påsułtå *ж., мн.*

ڤصدلڤ påsułi̯åti̯ шаг.

ڤصدڤ påsūta *ж., мн.*

ڤصدڤ påsui̯åti̯ *то же самое.*

[**صدڤ**] **ڤصڤ** pisqa стадо, отара.

[**صده**] **ڤدهڤ** påvå, *мн.* **ڤدهڤ** påvåni̯ ветка (*дерева*).

ڤدهڤ påvånå, *ж.* **ڤ**- ветвистый, -ая.

ڤلبڤ *см.* [**لبڤ**].

ڤڤڤ papānin (< *русс.*) *фамилия* Папанин.

ڤڤڤ pāpīrun (< *греч.* πάπυρος) тростник (*ср. сир.* id.).

ڤڤ *см.* [**ڤڤ**].

[**ڤڤ**] **ڤڤ** påsi̯h I *спр.* (**ڤڤتڤ**, **-ڤڤ**, **ڤڤب**) веселиться, радоваться.

ڤمڤ pümähtä *нар.* лицом вниз, навзнич, ниц.

ڤمدلڤ pampal (< *аз.* пэмпэл) медлительный, тучный и ленивый (*человек*).

ڤنڤ *см.* [**ندڤ**].

ڤنڤ pängä (< *перс.* پنجه) подмётка (*обуви*).

ڤنڤ pingän (< *араб.* فنجان) чашка.

ڤنڤ pängärä (< *аз.* пэнчэрэ < *перс.*) *ж.* окно, окошко.

ڤند pänd (< *аз.* фэнд < *перс.* پند) проделка; уловка, каверза.

ڤندڤ pändänä, *ж.* **ڤ**- каверзный, -ая; хитрый, -ая.

ڤندڤ *см.* **ڤند**.

ڤنهڤ panhir II *спр.* (**ڤنهڤ**, **-ڤنهڤ**,...) 1. воспламеняться; 2. сверкать.

[**ندڤ**] **ڤنڤ** päni II *спр., инт.* (**ڤنڤ**, **-ڤڤ**, **ڤنب**) уничтожать, истреблять, убивать.

ڤندڤ märni II *спр., кауз.* (**ڤندڤ**, **-ڤدهڤ**, **ڤندب**) заставлять истреблять, уничтожать, убивать.

ڤنڤ pintiχ (< *аз.* пинти, *тур.*

ܦܫܚܐ pâshḥânâ. *ж.* ܐܲ- п. ag. Веселый, -ая.

ܦܫܝܚ pâšiḥ *прил. ж.* ܐܲ- *прил.* Веселый, -ая.

ܦܫܝܚܘܬܐ psiḥūta *ж.* веселье.

ܦܫܝܚܢܝܬܐ pišḥunjūta *то же самое.*

ܦܝܫܐ pîšâ (*ср. евр.* פֶּסַח; *иуд.-арам.* פַּסְחָא) 1. пасха; 2. пасхальный ягнёнок.

[ܦܣܐ] ܦܵܣ pâsi I *спр.* (ܦܵܣ, -ܝ, ܦܣ) спасаться; избегать (*опасности*; избавляться.

ܦܲܫ pâši II *спр., инт.* (ܦܲܦܝ, -ܦܐ, ܦܝ) спасать, избавлять (*от опасности*).

ܦܵܣܝܐ pâsiânâ. *ж.* ܐܲ- п. ag. избавитель, -ница; спасатель, -ница.

ܦܵܣܬܵܐ pâsātâ п. act. *ж.* избавление, спасение.

[ܦܫܠ] ܦܫܵܠ pâšil II *спр., инт.* (ܦܲܦܫܝ, -ܦܫܐ, ܦܫܝ) делать (*по образцу*: кровь (*одежду*). ܡܦܫܵܠ mâpsil II *спр., каус.* (ܡܲܦܫܝ, -ܦܫܐ, ܡܦܫ) заставить кровь (*одежду*).

ܦܩܝ pîqa *ж.*, *ин.* ܦܩܩܐ piqqâqâ *двоюр.* от ܦܩܩ, *см.* [ܦܩܩ].

ܦܩ piq *ж.*, *ин.* ܦܩܩܐ piqqâqâ двоюр. от ܦܩܩ, *см.* [ܦܩܩ].

[ܦܩܕ] ܦܩܵܕ pâqid II *спр., инт.* (ܦܩܘܕ, -ܦܩܕ, ܦܩܕ) приказывать, повелевать.

ܦܘܕܢܐ pudana *то же самое, что* ܦܘܓܕܢܐ.

ܦܘܓܕܢܐ puǧdana приказ; заповедь.

ܦܩܵܕ pâqid (*повел. от* ܦܩܕ) пожалуйста!

ܦܵܦܘܕܐ pa-pûda I. палеотропик; 2. *грамм.* повелительное наклонение.

[ܦܫܩ] ܦܫܵܩ pâsaḥ I *спр.* (ܦܲܫܩ, -ܦܫ, ܦܫܩ) ввести.

ܦܝܩܬܐ piqta цветок.

ܦܩܚܬܐ pqahta п. act. *ж.* цветение.

[ܦܩܕ] ܦܩܵܕ pâqi I *спр.* (ܦܩܵܥ, -ܦܩ, ܦܩܝ) лопнуть, треснуть.

ܦܘܩܐ pûqa, *ин.* ܦܘܩܩܐ puqqâqâ поцеловать.

(ڤذڤ, -ڤذ, ڤذڤ) рвать. разрывать. ڤذڤ ڤذڤ ڤذڤ (*парономазия под влиянием сирийского*) был разорван. ڤذڤ pårpiṭ II *спр., инт.* (Palpel) (ڤذڤ, -ڤذڤ, ڤذڤ) искусать; разрывать; изнашивать (*одежду*).

ڤذڤ purpiṭå. *ж.* ڤ- *прич.* изношенный. -ая (*одежда*).

ڤذڤ prūṭa, *ж.* ڤ- выдранный. -ая. ڤذڤ ڤذڤ выпученные глаза.

ڤذڤ pårūṭå. *ж.* ڤ- п. ag. разрывающий. -ая. ڤذڤ ڤذڤ хищный орёл.

ڤذڤ priṭå. *ж.* ڤ *прич.* порванный. -ая; разорванный. -ая.

ڤذڤ praṭūrim (< *греч.* πρωτόριον) храм (*ср. сир.* ڤذڤ).

[ڤذ] ڤذ pāri I *спр.* (ڤذ, -ڤذ, ڤذ) плодиться. умножаться.

ڤذ para (< *перс.* پر) пух.

ڤذ *см.* [ڤذ].

ڤذ *см.* [ڤذ].

ڤذڤ perdēsa (< *греч.* παράδεισος) рай. (*Сир.* id.).

ڤذڤ *см.* [ڤذ].

ڤذ pront (< *русс.*) фронт.

ڤذ ڤذ ڤذ фронт науки, научный фронт.

[ڤذ] ڤذڤ prizlä 1. железо: 1. железный. -ая. ڤذڤ железная лапоть: ڤذڤ ڤذڤ железная палка.

ڤذڤ prizlaiṭ. *ж.* ڤ- железный. -ая.

[ڤذ] ڤذ pāriḥ I *спр.* (ڤذ, -ڤذ, ڤذ) летать. улетать.

ڤذ paraḥta *соб. ж.* птицы.

ڤذ ڤذ parḥalēli 1. ночная бабочка; 2. летучая мышь

ڤذ paraḥod (<*русс.*) пароход.

[ڤذ] ڤذ pårịṭ I *спр.*

فذخ piriz, *ж.* فذخة pīitä 1. обильный, -ая; изобилующий, -ая; 2. плодовитый, -ая. فذخة pirizütä, *ж.* 1. изобилие; 2. плодовитость. فذخة دمهذ обилие дождя.

فذخ *см.* [فذخ].

فذخ *см.* [فذص].

فذخ *см.* [فذز].

[فذر] فذخة pirkä кошка.

فذخة pärčä (< *аз.* парча, *перс.* پارچه) материя.

[فذم] فذم pārim I *спр.* (فذخ, -فذم, فذم) резать, закалывать. فذم mäprim II *спр., кауз.* (فذم, -فذم, فذم) заставлять резать.

فذم pārmi II *спр.* (فذم, -فذم, فذب) понимать, постигать, догадываться.

فذم pārmiiänä, *ж.* -ä *n. ag.* понятливый, -ая; догадливый, -ая; толковый, -ая. فذم pārmōta *n. act. ж.* понимание.

فذص pirmision, فذصة pärmäsion (< *франц.* franc-maçon) 1. масон, 2. безбожник, неверующий (= فذصد).

فذص pärs (< *перс.* فارس) перс; персидский. فذص persидский, -ая.

فذصة pärsäiä перс, *ж.* فذصة pärsētä персиянка.

[فذص][1] فذص pāris I *спр.* (فذص, -فذص, فذص) 1. распространяться; 2. раскрываться; стелиться, устилаться; 3. разбрасывать, раскидывать; 4. устилать; постелить; 5. распространять; 6. *перен.* достигать, касаться (44_{22}).

فذص prisä, *ж.* -ä 1. *прич.* устланный, -ая; 2. коврик.

[فذص][2] فذص pāris I *спр.* (فذص, -فذص, فذص) рассыпать. فذص pärpis II *спр., инт.* (فذص, -فذص, فذص) разрушать; разлирать, разрывать на клочки.

ڤذڤ *см.* ڤذڤ.

[ڤذد] ڤذد pāņ̣ I *спр* (ڤذدڤ, -ڤذد, ڤذدب) платить; возмещать, отплачивать.

ڤذدڤڤ purânâ возмещение; вознаграждение; платеж, плата.

ڤذدڤڤ prēta *ж.* плата; отплата; возмещение.

ڤذدڤ pi̧run (< *греч.* Φαραώ) фараон (*ср. евр.* פַּרְעֹה).

ڤذڤ pärpi II *спр.* (ڤذڤڤ, -ڤذڤ, ڤذڤب) полоскать.

ڤذڤ *см.* [ڤذڤ].

ڤذڤب pirpiš (< *перс.* پرپیشه) *общ.* хорошо осведомленный, знающий; квалифицированный, -ая.

ڤذڤل *путём диссимиляции от* ڤلڤل, *см.* [ڤلل].

ڤذڤلڤڤ *см.* [ڤلل].

ڤذڤص *см.* [ڤذص]².

ڤذڤذ¹ pärpir II *спр.* (ڤذڤڤذ, -ڤذڤذ, ڤذڤذ) вертеться, крутиться; кувыркаться.

ڤذڤڤ pirpirä *ж.* 1. бабочка; 2. волчок.

ڤذڤذ² parpır II *спр.* (ڤذڤڤذ, -ڤذڤذ, ڤذڤذ) ржать (*лошадь*).

ڤذڤڤڤ parparta n. act. *ж.* ржание (*лошади*).

ڤذڤڤ *см.* ڤذڤذ¹.

ڤذڤڤ pärpäšä (< *аз.*) снежинка, хлопья (*снега*).

ڤذڤ pers (*евр.* פֶּרֶץ) *муж. имя собст.* Фарес.

ڤذڤڤ pårsūpa (< *греч.* πρόσωπον) 1. лицо; 2. личность; 3. *грамм.* лицо.

ڤذڤڤڤ pårsupâi̧â *грамм.* личный. ڤذڤڤڤ ڤذڤڤ личное местоимение.

ڤذڤ, ڤذڤ pirsät (< *аз.* фүрсәт < *араб.* فرصة) случай.

[ڤذص] ڤذص pāṇq I *спр.* (ڤذصڤ, -ڤذص, ڤذص) 1. *перех.* заканчивать, оканчивать; 2. *неперех.* кончаться, заканчиваться, приближаться к концу; 3. спасаться; 4. *с ч.* ڤذ уходить; отделяться.

ڤذص pāṇq II *спр. инт.*

ܦܪܫ

(ܦܪܺ, -ܦܪܺܐ, ܦܪܺ) делить; разводить. разнимать. ܦܪܫܘܢܝܐ puršunia разница. ܦܪܫܝ prišä. *ж.* ܐ- 1. выделенный. -ая: отдельный. -ая: 2. избранный. -ая: *мн.* ܦܪܫܐ priši разное; разные.

ܦܪܫܘܬܐ prăštä n. act. *ж.* выбор: подбор: выделение.

ܦܪܫ pärš *ж.* (< *тур.* fers < *араб.* فرش) пол. ܦܪܫ ܕܡܪܥܐ домяний пол.

ܦܪܬ prat *p.* Евфрат.

ܦܝܪܬܘܩ pirtuk *соб.* тростник.

ܦܪܛܝܐ partiia (< *русс.*) *ж.* партия).

ܦܪܛܝܩ partik II *спр.* (ܦܪܛܝܟܐ, -ܕܦܪܛܝܩ, ܦܪܛܝܩ) 1. выскользнуться; 2. *с ч.* ܒ выскользнуть. ускользнуть: ускользать: вытащить. протащить: спасти.

ܦܪܛܝܠ *см.* | ܦܠ |.

ܦܫܐ pāša (< *перс.* پاشا) паша.

ܦܫܘܐ pešvaz (<*перс.* پیشواز) *ж.* 1. парад. демонстрация: 2. приветствие (ꜣ$_2$): встреча.

ܦܝܫܘܢܬܐ pišunta *ж.* котёнок. кошечка (*уменьш.*)

ܦܨܐ

(ܦܨܐ, -ܦܨܐ, ܦܨ) спасать. избавлять. выручать.

ܦܘܪܩܢܐ purqana спасение.

ܦܪܘܩܐ parūqa. *ж.* ܐ- спаситель. -ница.

ܦܪܝܩ prīqa. *ж.* ܐ- *прич.* законченный. -ая.

ܦܪܩܬܐ, ܦܨܩܬܐ paraqta n. act.. *ж.* избавление. спасение.

ܦܪܩܛܝܩܐ praktīka (< *греч.* πρακτική) практика *ср. спр.* id.).

ܦܪܩܛܝܩܝܐ praktīkāia. *ж.* ܐ- практический. -ая.

ܦܨܠܝܛܐ paraqlita (< *греч.* παράκλητος) утешитель.

[ܦܐ] ܦܝ, ܦܐ pīrä ягнёнок.

ܦܘ *то же самое, что* ܦܐ.

| ܦܪ | ܦܪܫ pāriš I *спр.* (ܦܐ -ܦܪܫ, ܦܘܪ) 1. *перех.* выделить. отделить. отложить разлучать. ܡܢ ܦܪܫ отличать. различать от него. 2. *неперех.* выделяться. отделяться: разводится. разлучаться. ܦܪ pāriš II *спр., нст.*

заставить раскаяться. отеоветовать.

ڕەشمە pšimä. *эс.* **ئەڕ-** *прич.* опечаленный. -ая.

ڕەشمتە pšämtä *эс.* печаль.

ڕەشمتەی печально.

پەشمتە päšämtä *эс.* печаль: раскаяние.

مەپشیمانە mäpšimänä. *эс.* **ئەڕ-** п. ag. вызывающий. -ая печаль. **ئەڕ ئەشمەپشیمانە** печально.

[پشق] **پێشق** päšiq II *спр., инт.* (**ئەپشقە**, **-پشقەی**, **پێشق**) объяснять. толковать; перевести.

ڕەشقە pšīqa 1. *нар.* ясно; 2. *и. прил., эс.* **ئەڕ-** легкий. -ая: ясный. -ая.

[پژ] **پێژ** päšir I *спр.* (**ڕەژ**, **-پژی**, **پەژە**) таять.

پێژ päšir II *спр., инт.* (**ئەپژە**, **-پژی**, **پێژ**) плавить. растопять.

ڕەژە pšīra, *эс.* **ئەڕ-** *прич.* растаявшийся, -аяся.

ئەڕ *см.* **ئەڕژ**.

ڕەشە *см.* **[ڕش]**.

[پش] **پێش** påšiṭ II *спр., инт.* (**ئەپشە**, **-پشەی**, **پێش**) протянуть (*руку*). **پێش ـەوە** привстать. вытянуться.

ڕەشڵ pšiṭå. *эс.* **ئەڕ-** простой. -ая; наивный. -ая. **ئەڕ ڕەشڵ** (96$_{17}$) простое (несложное) дело.

ڕەشە *см.* **[ڕژ]**.

ڕەشک *см.* **[ژک]**.

ڕەشکە piškä (< *аз.* пушк. *перс.* پوشك) жребий. **ڕەشکە ئەدا** *с ч.* **دا** бросать жребий.

پەشکیر päškir (< *тур.* peškir < *перс.*) полотенце.

پەشکەش peškeš (< *аз.* пешкәш, *перс.* پیشکش) подарок.

پەشیم päšim (< *аз.* пәшиман, *перс.-курд.* پشامان) I *спр.* (**ئەپشام**, **-پشیم**, **پەشام**) беспокоиться. печалиться; быть опечаленным.

مەپشیم mäpšim II *спр., каус.* (**ئەمەپشام**, **-مەپشیم**, **مەپشیم**)

ܦܬܐ patja *муж. имя собст* Фатю.

ܦܛܓ pätäg, ܦܛܓܝܐ pätägiä (< *аз.* пэтэк) улья.

ܦܛܟܬܐ pätäktä *ж., мн.* ܦܛܓܝܬܝ pätägiäti соты.

[ܦܬܚ] ܦܬ pätḥ I *спр.* (ܦܫ , -ܦܬ , ܦܬܚ) 1. открываться; 2. *перех.* открывать. ܠܝܗ ܦܬܚ ему стало легче (на сердце), ему стало веселее.

ܦܬܚ ܫܘܠܚܢܐ накрывать стол.

ptaḥta п. act. *ж.* открывать; открытие. ܦܬܝܚܬ ܪܓܠ неразвинутые, не раздвинув (*ноги*, 55_{14}).

[ܦܬܠ] ܦܬܝܠ pätil I *спр.* (ܦܠ , -ܦܠ , ܦܬܚ) вертеться, крутиться. ܦܪܬܝܠ pärtil II *спр., инт.* < pattil (ܦܪܬܚ , -ܦܪܬܥ , ܦܪܬ) виться, вить; извиваться. ܡܦܬܠ mäptil II *спр., каус.* (ܡܦܬܚ , -ܡܦܬܥ , ܡܦܬ) повернуть; отводить (*глаза от к.-л.*).

ptïtä широкий, -ая.

[ܦܬܝ] ܦܬܝ pïtïl, *ж.* ptïtä широкий, -ая.

ܦܬܠܐ pitlä поворот, изгиб.

[ܦܬܢ] ܦܛܢ pätänä, *ж.* ܦܛܢ - хитрый, -ая; коварный, -ая.

ܦܛܢܘܬܐ pätänütä *ж.* хитрость, коварство.

ܦܛܢ *см.* [ܦܬܢ].

ܨ

ܨ [ṣ] *восемнадцатая буква сирийского алфавита; название —* ܨܕܝ ṣädi; *числовое значение* — 90, ܨ — 900. *Исторически соответствует евр.* צ, *араб.* ص; *сейчас произносится как* ʂ s.

ܨܝ *см.* [ܨܕܝ].

ܨܘ *см.* [ܨܥ].

ܨܒܐܘܬ svāut (< *евр.* צבאות) Саваоф (*эпитет бога*).

ܨܒܝܐ ṣäbïja (< *араб.* صبى) ребё-

нок, малыш. ⵜⵉⵎⵓⵔⵜ ⵉⵏⵉⵖ мой маленький ребёнок.

[ⵙⵉⵖ] ⵉⵙⵉⵖ sịpå, supå *ж.*, *мн.* ⵉⵜⵜⵙⵉⵖ sịpåti, supåtị палец.

ⵙⵉⵖ såbr, såbịr (< *араб.* صبر) *ж.* терпение.

ⵙⵉⵖ *то же самое, что* ⵙⵉⵃ.

[ⵜⵓⵖ] ⵉⵜⵓⵖ sådrå грудь.

ⵉⵜⵓⵏⵏⵓ ⵉⵜⵓⵖ склон горы.

ⵉⵜⵓⵖ sudra *ж.*, *мн.* ⵉⵜⵜⵓⵖ sudråtị рубаха. ⵉⵏⵏⵓⵔ ⵉⵜⵓⵖ пёстрая рубаха.

ⵉⵜⵎⵎⵉⵖ *см.* [ⵎⵎⵖ].

[ⵎⵎⵖ] ⵉⵏⵎⵎⵉⵖ såịị I *спр.* (ⵉⵜⵜⵎⵎⵉⵖ, -ⵎⵎⵖ, ⵏⵎⵎⵖ) жаждать, иметь жажду.

ⵉⵜⵎⵎⵉⵖ såvå жажда.

ⵉⵜⵎⵎⵖ, ⵉⵏⵎⵎⵖ sịịå, *ж.* ⵉⵜⵎⵎⵖ sịtå жаждующий, -ая; страдающий, -ая жаждой.

ⵉⵏⵎⵎⵖ *см.* [ⵎⵎⵖ].

ⵙⵉⵃⵓⵏ sịhịun (*ср. евр.* ציון) *назв. местн.* Сион.

ⵙⵉⵡ såv (< *араб.* صاو) ужас, страх.

ⵉⵜⵜⵎⵎⵉⵖ såvånå, *ж.* ⵜⵜⵎⵎ- 1. ужасный, -ая; страшный, -ая; 2. чудовище.

ⵉⵜⵜⵓⵔ *см.* ⵓⵔ.

ⵉⵙⵙⵓⵔⵜ sūpra (< *араб.* صفّة) коридор, передня; передний двор. ⵉⵜⵜⵓⵔⵜ ⵉⵙⵙⵓⵔ передний двор.

ⵉⵙⵙⵓⵔ, *редко* ⵉⵙⵙⵓⵔⵎ supra (< *аз.* сүфрə. < *араб.* سفرة) скатерть.

[ⵙⵓⵔ] ⵉⵎⵙⵙⵓⵔⵏⵜⴰ mhusịrtå *ж.* (*причастие принудательной породы страдательного залога глагола* ⵙⵓⵔ; ⵏ — *признак породы*, ⵜⴰ — *формант причастия*) обнесенная, окруженная. ⵉⵎⵙⵙⵓⵔⵏⵜⴰ ⵉⵎⵙⵙⵓⵔⵜⴰ окруженный город.

ٱلْمَنْطِقِيّ suṭa καρτικόν: προγνω-
σῶν. ἀκόλ.

ٱلْمَوْضِعِيّ saqīṭa ac. λιθοβο-
λισμός.

ٱلْمَوْضِعِيَّة nasaqīṭa ac. δο-
λοπλοκία (ὄγκος. ἀκροβολισμός).

ٱلْمَوْعِظَة | مَوْعِظَة siḥẓā ac. χορο-
πηδία ἀκροβολισμοῦ.

ٱلْمَوْقِد cv مِيقَد.

ٱلْمَوْقِعِيّ sāhsi II cmp. (ٱلْمَوْقِعِيَّة
ἀπόκλισις) ἀπόκλισις ἀπὸ τοῦ
ἴσου.

ٱلْمَوْقِعِيَّة sāhsāta II. act.. ac. ακρ.
ἀπόκλισις ἀπὸ τοῦ ἴσου.

ٱلْمَوْلَفَة ḥayāwāt مَوْلَفَة ἀνάπηρα
ἀποκρουόμενα.

ٱلْمَيْت | مَيْت sālā I cmp. ἀπόλ-
λυμι. -ται.

ٱلْمَيْتَة ṣāda II. ac. ἀποκτεί-
νω. (قَتَلَ ، قَتَّلَ ، قَاتَلَ) I. ἀπο-
κτείνω. ἔβαλε II. ἀφ. ἀποκτεί-
νω. ἐπιβουλεύω. قَتْل I. ἀπώλεια:
2. ἀποκτονία. قَتَّال II. ἀφ. ἀπο-
κτείνω. قَتَّال ṣāda I. ἀπώλεια:
2. ἀποκτονία. قَتَّال ṣāda

ܫܠܝ

лукавый. -ая; коварный. -ая; умелый. -ая.

ܫܠܝܬܐ šnijūta *ж.* коварство; лукавство; умелость.

ܫܢܐ šanat *то же самое, что* ܫܢܬ.

ܫܢܬ šānat (< *ас.* šanāt < *араб.* صنعة) ремесло.

| ܫܥܪ | ܫܥܝܪ šāuir, šār II *стр. инт.* (ܫܥܪܬ, -ܫܥܝܪ, ܫܥܝܪ) ругать. бранить.

ܫܬܐ šārtā *ж.* ругань.

ܫܬܘܪܐ šrūra (*евр.* שְׁתוּרָה) *жен. имя собст.* Сепфора.

| ܫܦ | ܫܦܝ šapi I *стр.* (ܫܦܬ. ܫܦ,...) быть чистым: очиститься.

ܫܦܝܐ šipiā *ж.* ܫܦܝܬܐ špitā чистый. -ая; прозрачный. -ая (*воздух, вода*).

ܫܦܝܘܬܐ šipiūta *ж.* чистота. прозрачность (*воздуха, воды*).

ܫܦܝ špāi (< *курд.* spéi) *общ.* 1. хороший. -ая; добрый. -ая; 2. *нар.* хорошо.

ܫܦܝܠܐ špāila хорошо.

ܫܦܝܘܬܐ špāiūta *ж.* доброта. благополучие.

ܫܦܝܬܐ špāiā улучшение.

ܫܠܝ

ܫܠܝܬܐ slūta *ж.. мн.* ܫܠܘܬܐ slāvāti, ܫܠܝܬܐ sluiāti молитва.

ܫܠܐ šālāiā. *ж.* ܫܐ- п. ag. молящийся. -аяся.

ܫܠܐ slōta п. act.. ж. спуск. спос.

ܫܠܐ *см.* | ܫܐ |.

[ܫܠ] ܫܠܐ šālmā образ.

ܫܠܐܝܬ по образу нашему.

[ܫܡ] ܫܡ šimhā яркость. блеск.

ܫܡܩ samq (< *мур.* samq *араб.* صمغ) резина.

ܫܢܓܝ sangui (< *мур.* sanei) *ж.. мн.* ܫܢܓܘܝ sangūvi боль.

ܫܢܕܘܩܐ sandūqa (< *араб.* صندوق) сундук. (*Сир.* id.).

ܫܢܕܠ šāndāl (< *араб.* صندل) 1. сандаловое дерево; 2. одно из растений, дающее желтую краску. *Ср. сир.* ܫܕܠ.

ܫܕ *ошибочно для* ܫܕܐ.

ܫܢܐ *см.* | ܫܢ |.

ܫܢܝܐ *см.* | ܫܢ |.

ܫܢܐ šānām (< *араб.* صنم) идол.

| ܫܢ | ܫܢܐ snijā. *ж.* ܫܐ-.

[ܨܦܪ][1] ܨܦܪܐ siprâ *ж.* птица; воробей.

[ܣܦܪ][2] ܣܦܪܐ sâprâ утро. ܒܣܦܪܐ утром.

ܨܦܬ sipât (< *араб.* صفة), *мн.* ܨܦܬܐ sipâtį лицо, физиономия.

ܨܣܐ sâsâ, *мн.* ܨܣܝܢ sâsânį щека.

ܨܪܨܪ *см.* [ܨܪܨܪ].

ܣܦܪ *ошибочно вместо* ܣܦܪ, *см.* [ܣܦܪ].

[ܨܪܝ] ܨܪܝ sârįh I *спр.* (ܐܨܪܝ, -ܨܪܝ, ܨܪܝ) рассердиться, рассвирепеть; бесниться. ܡܨܪܝ mâsrįh II *спр., каус.* (ܐܡܨܪܝ, -ܡܨܪܝ, ܡܨܪܝ) рассердить; взвесить. ܨܝܚܐ siḥâ, *ж.* ܐ- 1. бешеный, -ая; злая (*собака*); 2. *нар.* очень, весьма. ܨܝܚ ܣܩܘ очень выиграл (19$_{11}$).

[ܣܪܝ] ܣܪܝ sârįp II *спр. инт.* (ܐܨܪܝ, -ܣܪܝ, ܣܪܝ) ощипать.

[ܨܪܨܪ] ܨܪܨܪ sįsrâ (*путем диссимиляции от* ṣirṣîta) сверчок.

ܣܪܦ sarp (< *араб.* صرف) *ж.* обмен. размен.

ܩ

ܩ q *девятнадцатая буква сирийского алфавита; название —* ܩܘܦ qop. *числовое значение —* 100.

ܠܩ qa *пред.* 1. nota dativi (*соответствует пред.* для *и дательному падежу*) ܐܙܠ ܒܗ ܠܐܢܫܐ ܗܢܐ ܠܩ пошли это тому человеку! 2. nota accusativi (*предшествует прямому дополнению*). ܠܩ ܩܒܠ ܠܟܠܒܐ ܗܢܐ взял того мальчика (81$_{8}$). *Перед местоимениями требует частицу* ܠ: ܠܗ ܠܐܢܘܢ ܠܐ *и т. под. Перед местоимёнными суффиксами превращается в* ܠܟ: ܠܟ для тебя (*муж.*), ܠܗܘܢ для них *и т. д.*

похоронепный. погребенный, -ая.

𒀀𒁀𒁀 qōra могила.

𒀀𒁀𒁀𒄴 qvärtä n. act. *ж.* погребение, похороны.

𒁀𒁀 *см.* [𒁀𒁀].

𒁀𒁀 qādi (< *араб.* قضى) I *спр.* (𒁀𒁀, -𒁀𒁀, 𒁀𒁀)

1. заканчивать; выполнять; 2. заканчиваться; кончаться. 𒁀𒁀 𒁀𒁀 𒁀𒁀𒁀𒁀 (28$_6$) утром, когда темнота кончалась (*т. е.* рассветало).

𒁀𒁀, 𒁀𒁀 qadagan (< *перс.* قدغن) запрет, арест. 𒁀𒁀 𒁀𒁀 воспрещать, запрещать.

[𒁀𒁀] 𒁀𒁀 qada бревно.

[𒁀𒁀] 𒁀𒁀 qādiḫ I *спр.* (𒁀𒁀, -𒁀𒁀, 𒁀𒁀) соединяться, сливаться.

𒁀𒁀 *см.* [𒁀𒁀].

[𒁀𒁀] 𒁀𒁀 qdāla шея. 𒁀𒁀-𒁀𒁀 barqdāla затылок.

𒁀𒁀 qadāla (< *греч.* καλῶάριον) большой горшок с ушками (*ср. сир.* ܩܠܕܪܐ < *греч.*).

3. 𒁀 𒁀 *с.* чтобы; 4. 𒁀 𒁀 𒁀𒁀 *с.* чтобы; для того, чтобы; с целью...

𒁀𒁀 *см.* [𒁀𒁀].

𒁀𒁀 *см.* [𒁀𒁀].

𒁀𒁀 *см.* [𒁀𒁀].

𒁀𒁀 *см.* [𒁀𒁀].

𒁀𒁀 *см.* [𒁀𒁀].

𒁀𒁀𒁀𒁀 *см* [𒁀𒁀].

𒁀𒁀𒁀𒁀 qivūta (< *греч.* κιβωτός) *ж.* ковчег.

𒁀𒁀𒁀 *см.* [𒁀𒁀].

𒁀𒁀𒁀 *см.* 𒁀𒁀.

[𒁀𒁀] 𒁀𒁀 qābil II *спр.; инт.* (𒁀𒁀, -𒁀𒁀, 𒁀𒁀)

1. получать; 2. одобрять; 3. позволять; 4. сносить, терпеть; 5. согласовать; согласиться. 𒁀𒁀 𒁀𒁀𒁀𒁀 отблагодарить.

[𒁀𒁀] 𒁀𒁀 qāvir I *спр.* (𒁀𒁀, -𒁀𒁀, 𒁀𒁀) хорочить.

𒁀𒁀𒁀𒁀 qvurta *ж.* 1. похороны, погребение; 2. могила.

𒁀𒁀 qvīra, *ж.* 𒁀- *прич.*

[ܩܕܡ] ܩܳܕِܡ qādim I *спр.* (ܐܶܩܕَܡ, -ܢܩܕِܡ,...) находиться впереди, быть передовым. ܩܰܕَّܡ qādim II *спр., инт.* (ܐܶܩܰܕْܡِ, -ܢܩܰܕْܡ, ܩܰܕَّܡ) опережать.

ܩܕَܡ, ܩܰܕ qam *пред.* перед.

ܡܩܕَܡ mqam, ܡܶܢ ܩܕَܡ min qam *то же самое.*

ܩܕِܡ, ܩܕ qam *ч. употребляется перед глаголами в настоящем общем и прошедшем несовершенном общем для выражения прошедшего совершенного:* ܙܒܢܬ ܩܕ я продал его. (*Ср. араб. ч.* قد).

ܩܕܳܡ qāma передняя часть.

ܠܩܕܳܡ вперёд. ܩܕܡܳܝ ܒܪܝܫ (158$_{16}$) рано утром.

ܩܕܡܳܝ qamāja, *ж.* ܬܩ- первый, -ая.

ܩܰܡܕَܡ qamēta *нар.* сперва, вначале.

ܩܕܡܝ qudmi 1. вчера; 2. завтра. ܡܢ ܒܪܝܫ ܩܕܡܝ вчера. ܠܡܳܚ ܩܕܡܝ завтра.

ܩܕܳܡ, ܩܕَܡ, ܩܕَܡ qedamta 1. утро; 2. утром.

ܩܕܳܐ qādā (< *аз.* гада) *ж.* несчастье, несчастный случай; опасность.

ܩܕܳܪ qadra (< *аз.* гар < *араб.* قدر) 1. уважение, почёт; 2. доля (79_{12}).

[ܩܕܫ] ܩܳܕِܫ qādiš I *спр.* (ܐܶܩܕَܫ, -ܢܩܕِܫ,...) быть святым; очиститься. ܩܰܕَّܫ qādiš II *спр., инт.* (ܐܶܩܰܕْܫِ, -ܢܩܰܕْܫ, ܩܰܕَّܫ) очистить; освятить.

ܩܕܺܝܫܳܐ qadīša, *ж.* ܬܩ- святой, -ая; священный, -ая; очищенный, -ая (*церк.*).

ܩܘܕܫܳܐ qudša святость. ܪܽܘܚ ܩܘܕܫܳܐ святой дух.

ܩܰܒَّܐ qabba (< *тур.* kahpe < *араб.* قحبة) безнравственная женщина, проститутка.

ܩܰܚܒܽܘܬܳܐ qahbūta *ж.* проституция.

ܩܰܝܒܳܢܳܐ qayabāna (< *перс.* قهوه‌خانه) *ж.* коридор, передняя.

[ܩܕܩ] ܩܳܕ̈ܺܝ qāji I *спр.* (ܩܳܕ̈ܺܝ, -ܩܕ̈ܺ,…) быть тупым, отупеть. ܐܰܩܕ̈ܰܝ māqi II *спр., каус.* (ܐܶܩܕ̈ܰܝ, -ܩܕ̈ܰܐ, ܩܕ̈ܰܝ) сделать тупым; ослабить.

ܐܰܡ̈ܩܕ̈ܳܢܳܐ, ܐܰܡ̈ܩܕ̈ܳܝܳܐ maqjāna, *ж.* ܐܰ- слабый, -ая: жалкий, -ая. ܐܰܡ̈ܩܕ̈ܳܝܳܐ ܒ̈ܰܥ̈ܝ̈ ܒ̈ܰܫ̈ܐ (87$_{18}$) жалобно.

ܩܘܒܘܬܐ qubuḫta *ж.* сборище, куча. ܩ̈ܣ̈ܝ̈ ܩ̈ܒ̈ܰܥ̈ܘ̈ ܩܘܒܘܬܐ ܒ̈ܰܥ̈ܐ (S$_{25}$) лошади тесно сбились в кучу.

ܩܘܒ qub (*< русс.*) куб.

ܩܘܒ̈ܳܝܳܐ qubāja, *ж.* ܐ- кубовой (98$_{15}$) (*тёмносиний цвет*).

ܩ̈ܳܓܰܐ qōga (*< курд.* قوغا): ܩ̈ܳܓܰܐ ܒ̈ܰܫ̈ܐ беспшумно, без драки.

ܩܘܕܝܟܘܣ qudikus (*< греч.* κώδιξ) оглавление, содержание (*книги*); указатель, индекс. (*Сир.* id.).

ܩ̈ܘ̈ܒ̈ܳܐ *см.* [ܩ̈ܒ̈].

ܩ̈ܘ̈ܒ̈ *см.* [ܩ̈ܒ̈].

ܩ̈ܘ̈ܒ̈ܰܢ̈ܝ̈ܣ̈, ܩ̈ܘ̈ܒ̈ܳܢ̈ܝ̈ܣ̈ quč̄anis *село* Кудчанис (*деревня Мар-Шимуна, патриарха ассирийских несториапцев*).

ܩ̈ܘ̈ܳܐ qūvat (*< араб.* قوّة) сила, мощь (*ср. здесь же* ܩ̈ܳܐ).

[ܩܘܐ] ܡ̈ܩ̈ܘ̈ܐ maqvih II *спр., каус.* (ܐ̈ܡ̈ܩ̈ܘ̈ܐ, -ܩ̈ܘ̈ܐ, ܡ̈ܩ̈ܘ̈ܐ) кричать, орать.

ܐ̈ܡ̈ܩ̈ܘ̈ܐ maqvaḫta n. act., *ж.* крик, рёв.

ܩ̈ܳܐ qōḫa *употребляется в выражении:* ܒ̈ܶ ܩ̈ܳܐ ܒ̈ܶ ܩ̈ܳܐ беззвучно, бесшумно, тихо (*ср. здесь же* ܩ̈ܳܐ).

ܩ̈ܳܐ *см.* [ܩܘܐ].

ܩ̈ܘ̈ܳܐ qūḫa, *мн.* ܩ̈ܘ̈ܳ̈ܢ̈ܝ̈ quḫāni куча. ܩ̈ܘ̈ܳ̈ܢ̈ܝ̈ ܩ̈ܰܡ̈ ставить кучи.

ܩܘܛܒ qutb. ܩ̈ܘ̈ܛ̈ܐ quṭba (*< араб.* قطب) полюс.

ܐ̈ܩ̈ܘ̈ܩ̈ܘ̈ܐ *см.* [ܩ̈ܘ̈ܩ̈].

ܩ̈ܘ̈ܩ̈ܐ *то же самое, что* ܩ̈ܘ̈ܩ̈ *см.* [ܩ̈ܘ̈ܩ̈].

ܩ̈ܘ̈ܐ qūja (*< араб.* قوى) 1. *и. прил., ж.* ܐ̈ܩ̈ܘ̈ܐ (*иногда по ошибке* ܐ̈ܩ̈ܘ̈ܐ) qvīta крепкий, -ая; 2. *нар.* крепко.

ܡ̈ܩ̈ܘ̈ܐ maqvi *отым.* II *спр. от* ܩ̈ܘ̈ܐ (ܐ̈ܡ̈ܩ̈ܘ̈ܐ, -ܡ̈ܩ̈ܘ̈ܐ,

ڤاپ) укрепить; закреплять (*с ч.* ڤ — *ч.-л.*).

ڤاپ qujūta *же.* крепость, твердость. ڤاپ крепко, твердо.

ڤاپ qōca (< *тур.* koç) баран.

ڤاپ quča. *мн.* ڤاپ qučı *и* ڤاپ qučāčı большой палец.

[ڤاپ] ڤاپ qōla 1. завет; клятва; 2. договор, условие.

ڤاپ qāvıl *отым.* II *спр. от* ڤاپ (ڤاپ, -ڤاپ, ڤاپ) дать слово, обет; обещать.

ڤاپ qāla голос; звук. ڤاپ громко.

ڤاپ qolāna, *же.* ڤاپ- жалобщик, -ца.

ڤاپ qūla (< *тур.* kul) раб.

ڤاپ qulūta *же.* рабство.

ڤاپ quldur (< *тур.* kuldur) подхалим; подлиза.

ڤاپ, ڤاپ qūluḫ (< *тур.* kulluk) *же.* служба. ڤاپ ڤاپ (96$_{11}$) услужливый.

ڤاپ, ڤاپ quluḫ-čí (< *тур.* kullukcı) *общ.* служащий, -ая.

ڤاپ *см.* ڤاپ.

ڤاپ, ڤاپ qolāį (< *перс.* قولای, *тур.* kolay) *общ.* 1. плохой, -ая; уродливый, -ая; 2. безразличный, -ая; 3. *нар.* безразлично.

ڤاپ *см.* [ڤاپ].

ڤاپ *см.* ڤاپ.

[ڤاپ] ڤاپ qāįm I *спр.* (ڤاپ, -ڤاپ, ڤاپ) 1. вставать; 2. восставать, бунтовать (*с ч.* ڤاپ *против к.-л.*). ڤاپ qāvım II *спр., инт.* (ڤاپ, -ڤاپ, ڤاپ) случаться *с к.-л.* (*с ч.* ڤاپ, ڤاپ). ڤاپ, ڤاپ māqım II *спр., каус.* (ڤاپ, -ڤاپ, ڤاپ) 1. ставить, поднимать; 2. восстанавливать (*против к.-л.*)

ڤاپ qōma 1. высота; 2. возраст; 3. величина, объем.

ڤاپ qumta *же., мн.* ڤاپ qumjāti 1. высота; 2. фигура, телосложение.

ڤاپ qajmta *же., мн.*

ქაიმიათი qaimiāti памятник, монумент. ქვითკირის ქაიმიათი памятник из камня.

ქაიმთა qiamta n. act., *ж.* вставание; подъем. ქრისტეს ქაიმთა праздник Воскресения (=Пасха).

ქაიმი *см.* [ქიმი].

ქუნგიტა qunğita (< *перс.* کنج) *ж., мн.* ქუნგიტები qunğiiāti угол.

ქონდახა qondaḫa (< *тур.* kundak) *ж* спеленатый ребёнок.

ქივანდინუს qivandīnus (< *греч.* κίνδυνος) *ж.* опасность.

ქუნავინო qunàvino (< *русс.*) Кунавино (*посёлок на р. Оке*).

ქურკური *см.* [ქიქური].

ქუნია qunia (< *курд.* qânya), *мн.* ქუნიათი qunịāti колодец.

ქუსკუნი *см.* [ქისკი].

ქუსური qusur (< *араб.* قصور) недостаток (23_2).

ქუსარტა qusarta (< *араб.* قوصرة) *ж., мн.* ქუსარიათი qusarịāti, ქუსრათი qusrāti глиняная посуда, кастрюля.

ყოყაზ qōqaz (< *франц.* caucase) *назв. местн.* Кавказ. ყოყაზის ქედი Южный Кавказ. ქოქაზია qoqazia (< *груз.* კავკასია) *то же самое.* ქოქაზიათი ხალხი кавказцы.

[ხი] ქაირ qāir I *спр.* (ქაჩს, -ხეს, ხია) 1. рыть, вырывать; выкалывать (*глаза*); 2. выдалбливать, высекать; вырезывать (*на камне*).

ხიყარ maqar долото; резак.

ქირა qīra. *ж.* ქირა- *прич.* выдолбленный. -ая; высеченный; -ая.

ქურა qūra (< *аз.* гора) зеленый, незрелый (*плод, обычно виноград*).

ქიჩა *см.* [ჩი].

ქიჭიჭა *см.* [ჩი].

ქივრახ qivraḫ (< *аз.* гывраг) 1. *и. прил., общ.* умелый, -ая; молодец; 2. *нар.* умело; молодцом.

ქურდაია qurdāia курд, *ж.* ქურ- курдянка.

ქვარტალნიი qvarṭalniị (< *русс.*) квартальный (*полицейский чиновник*).

ქირინი qurīni (< *сир.*) *назв. местн.* Квирин.

ააბა см. აპა.

ააბაა см. [აბა].

ააბაბა см. აპა.

აბიჯა qâṭīja то же самое, что ააბიჯა, см. [აბა]

ააბიჯა см. [აბა].

[აბა] აბა qâṭil I спр. (აკა, -ბა, აბა) убивать. აბაბა mâqṭil II спр. каус. (ააბაბიჯა, -აბაბა, აბაბიჯა) заставить убивать, умерщвлять.

ააბაკა qâṭūlâ, жс. აკა- n. ag. убийца.

ააბიკა qṭīlâ, жс. აკა- прич. убитый, -ая.

ააბკა qiṭlâ убийство.

[აბა] ააბაკა ciṭnâ пепел, зола.

აბიმი qâṭmiṇ отим. II спр. от ააბაკა [ააბაბიკა, -აბაბაკა, აბიმი) удобрять землю золой.

[აბა] აბა qâṭi I спр. (აკა, -ბა, აბა) 1. отламывать, отрывать;

ააბეჭდა qurināṇa, жс. აკა- квиринин, -ка.

ააბეჭდაა см. [აბა].

[აბა] ააკა qišta жс., мн. ააკაკა qištātu лук (оружие).

აკაბა qiṣṭiṃârân, мн. აკაბა ააკა qiṣṭiṃârâniṇ радуга (букс. лук господа нашего).

აკაა qōšun (< перс. قشون, тур. koşun) ж. войско, армия.

აკაკა qōtur (< аз. готур) рябой.

აკუა qūti (< тур. kutu, груз. ყუთი) ящик, коробка.

აკა qāza (< перс. قاز, тур. kaz) муж. и жс. гусь.

აკაი qāziṇ (< аз. гази < араб. قاضى) судья, кади.

აკა qâṭâ, აკი qâṭu, мн. აკაკა qâṭūviṇ кот, кошка. (Ср. сир. ააკა и აკა, араб. قطّ; а также груз. კატა).

ააკაკა qâṭūna, жс. აკა-, мн. ააკაკაკა qâṭuniâṭiṇ уменьш. от ააკა.

2. отломаться, оторваться; 3. решать. قطع الطريق прекратить хождение. قطع الأمل терять надежду. قطع النفس ослабевать, терять силу. قطع قطع молчать!

قَطِيعَة qåṭīʿå палка, жезл; хворостина.

قِطْعَة qiṭå, *мн.* قِطَع qiṭåṭi осколок, кусок, обломок, отрывок; фрагмент.

قِطْعَة qiṭia, *ж.* قَطِيعَة qṭīta *прич.* отломанный, оторванный, -ая; отщеплённый, -ая. قطيعة الأب вылитый отец.

قَطَّاع qåṭåå, *ж.* قَطَّاعَة n. ag. ломающий, -ая; отрывающий, -ая. قطاع طوب делающий кирпичи.

[قطف] قَطَف qåṭip I *спр.* (قَطَف, -قطف, قطف) собирать (*виноград*).

قُطْفَة quṭēra гроздь (*винограда*).

[قطر] قَطَر qåṭrå, قُطْرَة quṭra. *ж.* قَطَرَة qåṭrį, قُطْرِيَّة quṭrį 1. *и. сущ.* арка; дуга; 2. *и. прил.* согнутый, -ая; сводчатый, дугообразный, -ая; горбатый, -ая.

قُطْرَة, قُطْرِيَّة quṭurta *ж.* горб.

قَاعَة qāįa (< *тур.* kaya, *аз.* гая) скала.

قِبَة qēbat (< *аз.* гейбәт < < *араб.* غيبة) *ж.* клевета. قَبَّ قِبَة клеветать.

قَبَّة *см.* قَبَّاب.

قَبَّاب, قَبَّابَة *см.* [قبب].

قِوَارَة qivāra (< *курд.* قـوار) шиповник; терновый куст.

[قطو] قَطَا qāṭå, *мн.* قَطَوَات qāṭį и قَطَوَان qəṭånį лето.

قَصّ qečí ножницы.

قَامَة qēma (< *араб.* قائمة) *ж.* подпорка (*для растения, для винограда*), таркал.

قَمْحَة *см* [قمح].

[قمر] قَمِر, قَمُر qāįin I *спр.* (قَمَّر, -قمر,...) быть зеленым; зеленеть, позеленеть. قمّر maqįin II *спр.*, *кауз.* (قمّر, -قمّر, قمّر)

1. делать зеленым; озеленить; 2. прирастать, расти (*растение*).

مِجِيم migĭin (*путём палатализации* **ط** *от* **مِطِيم**) *то же самое, что* **مِطِيم** 2.

ڤِينَ qīna, *ж.* **ڤَ-** зелёный, -ая.

ڤِينُوتَ qinūta *ж.* зелень, трава (*соб.*)

مِجِيدَ mägĭäntä *соб. ж.* растительность.

ڤِيسَ *см.* [**مِم**].

[**مِط**][1] **ڤَيِّس** qāĭis I *спр.* (**ڤَيَّط**, **-مِيط**, **مِطِ**) прищуривать (*глаза*), маргать (*глазами*),

ڤِيصَ qīsa, *ж.* **ڤَ-** прищуренный, -ая (*глаза*). **مِجِيصَ مِطِيصَ** с прищуренным глазом.

[**مِص**][2] **ڤِيصَ** qēsi 1. дерево (*материал*). **مِجِيصَ ڤِيصَ** деревянный дом; 2. палка.

ڤِيصَ qēsi *мн.* дрова.

ڤِيصَ *см.* [**مِط**][1].

ڤِيصَ *см.* [**مِص**][2].

مِڤِيچ ciqač (< *перс.* چیقاچ) *общ.* покатый, -ая; косой, -ая.

مِجِيتَ مِڤِيچ ($10\bar{7}_{20}$) косоглазый.

ڤِيرَ qir (< *араб.* قير) *ж.* смола.

ڤِيتَ *см.* [**مِدَ**].

ڤِيتَ *см.* [**مِوَ**].

ڤِيرَت qērat (< *аз.* гейрэт < *араб.* غيرة) *ж.* усердие, старание; настойчивость; энергичность. **مِڤِيرَت** усердно; настойчиво, энергично.

ڤِيتَارَ qitāra (< *греч.* κιθάρα; *ср. сир.* id.; *библ.-арам.* קִיתָרוֹס) 1. гусли; 2. гитара.

ڤَيِّت *см.* [**مِوَ**].

ڤَيِّچ qāčaḥ (< *тур.* kaçak) разбойник.

[**مِك**] **ڤَيِّد** qāt I *спр.* (**ڤَيَّد**, **-مِيد**, **مِكِد**) 1. проходить мимо; 2. возвращаться, возвращаться назад.

ڤَيِّدَ qārta п. act., *ж.* возвращение.

ڤَلبَزِنگ qalbazıng (< *курд.* قەلبزنك, *тур.* kalpazan) *общ.* нечестный, -ая.

ئەلەك ئەلەك

ئەلەك *см.* [ئەلە].

ئەلەكەتەم kilometr (<*русс.*) километр.

[ئەلە] ئەلى qālı I *спр.* (ئەلەنى, -ەلى, ەلىپ) жариться. ئەلدى qālı II *спр., инт.* (ئەلدەپ, -ەلدى, ەلدىپ) жарить.

ئەلىيە qulīja, *ж.* ئەلگە- *прич.* жареный, -ая.

ئەلىنىتى qalīāti (*мн. от* ئەلىنگە, *в ед. не употребляется*) семена, пшеница, колосья, выжженные ветром.

ئەلىپ qālıb (<*араб.* قالب, *тур.* kalıp) колодка, форма.

ئەلیۇن qalīun (<*курд.* قلیون) курительная трубка; кальян.

ئەلەپ *см.* ئەلىپ.

ئەلىنگە *см.* [ئەلى].

[ئەلە] ئەلەلا qalūla 1. *и. прил.* легкий, *ж.* ئەلگە- легкая; 2. *нар.* легко.

ئەلەم qalāma (<*тур.* kalem, *аз.* гələм, *араб.* قلم <*греч.* κάλαμος) 1. перо; 2. почерк.

ئەلەم دېمەك ئەلەم кисть.

ئەلمەقال qalmāqal (<*араб.-перс.* قال ومقال) *ж.* шум, суматоха.

ئەلا, ئەلە qålå (<*араб.* قلعة) 1. крепость; укрепленный пункт, форт; 2. дворец. (*Ср. сир.* id. <*араб.*).

ئەلەپ, ئەلەي, ئەلەي qalāj (<*аз.* галай, *араб.-перс.* قلعىّ) олово.

[ئەلە] ئەلپە qalpa шелуха, кожура (*картофеля, фрукт*), кора (*дерева*), скорлупа. ئەلپە دېمەك чешуя.

ئەلتە qalta (<*греч.* κάλαθος) *ж., мн.* ئەلىنىتى qalıāti корзина (*сир.* id.).

ئەت, ئەت *см.* [ەتىت].

ئەت-ئەسىت qam-qåsid (<*араб.* قصيد) *нар.* нарочно.

ئەمدۇ qāmu 1. *см.* ئەمدۇدى; 2. ведь не...? ئەمدۇ ئەنە ئەمۇ ведь не я? не я ли?

ئەمدۇدى qamūdii, *сокращенная форма* ئەمدۇ qāmu (<*пред.* ئە для + *мест.* ەمدۇدى что) почему, для чего?

[ەمسە] ئەمشە qamha мука.

[ڪمڊ] ڪمِڊ qârmiț (<qammiț) II *спр., инт.* (ڪمِڊمِڊ, -ڪمِڊمڊ, ڪمِڊ) колоть (*боль*).

ڪمِڊ qârmiĉ (<qarmiț) II *спр., инт.* (ڪمِڊمِڊ, -ڪمِڊمڊ, ڪمِڊ) морщиться.

ڪمِڊمڊ qurmiĉa, *ж.* ڪَ- *прич.* сморщенный, -ая. ڪَڪَ ڪمِڊمڊ сморщенное лицо, лицо в морщинах.

ڪَڪَ *см.* [ڪمڊ].

ڪمِڊ qamčí (<*тур.* kamçı) нагайка, кнут.

[ڪمڊ] ڪَڊ qāni I *спр.* (ڪَڊ, -ڪَڊ, ڪمڊ) приобретать; доставать (*деньги*).

ڪَڊَ qnēta n. act. *ж.* приобретение.

ڪَڊ *см.* [ڪمڊ].

[ڪمڊ] ڪَڊز qānız I *спр.* (ڪَڊز, -ڪَڊز, ڪمڊز) закрывать, прищуривать (*глаза*).

ڪمِڊَڪَ *см.* [ڪڪَ].

ڪمِڊَڪَ qințēpa *то же самое, что* ڪمِڊَڪَ, *см.* [ڪڪَ].

ڪمِڊ ķintron (<*греч.* κέντρον) центр (*сир.* id.).

ڪمِڊَڊَڪَ ķințrunaja, *ж.* ڪَ- центральный, -ая.

ڪمِڊَڊَڪَ ķințrūna (<*греч.* κεντουρίων) центурион, сотник (*сир.* id.).

ڪَڊَ *см.* [ڪمڊ].

[ڪمڊ] ڪَڊ qina *ж., мн.* ڪَڊَ qināti гнездо.

ڪمِڊمِڊ qismät (<*араб.* قسمة) *ж.* 1. доля; 2. судьба, удел.

ڪمِڊمِڊ qismta *то же самое, что* ڪَڪمِڊ, *см.* [ڪمڊ].

ڪَڊَ, ڪَڊ qaida (<*тур.* kaide; *аз.* гайда <*араб.* قاعدة) правило; обычай. ڪَڊ مِڊ ڪَڊَ ڪَڊ вышло из употребления; вышло из моды.

ڪَڊ, ڪَڊ qapas (<*аз.* гəфəс, *араб.* قفس) клетка (*для птиц и животных*).

ڪَڊَڊ qapasta *ж. то же самое.*

[ڪڊ] ڪَڊز qarpiḫ <qapṗiḫ (*путём диссимиляции*) II *спр., инт.* (ڪَڊزمِڊ, -ڪَڊزمڊ, ڪَڊز) бить; повреждать.

[ܩܦ] ܩܦ qārı I *спр.* (ܩܬܐ, -ܦ, ܩܒ) 1. кричать; 2. читать; учиться; 3. звать; созывать; приглашать (*гостей*). ܡܩܦ maqrı II *спр., кауз.* (ܐܡܩܦ, -ܦ, ܡܩܒ) заставлять читать; учить.

ܩܪܘܐ, ܩܘܐ qarūva петух.

ܩܘܐ ܕܡܨܪ индюк (*букв.* египетский петух).

ܩܪܝܢܐ qarıānа, *эс.* ܐ- n. ag. читатель, -ница; ученик, -ца.

ܩܪܝܬܐ qrēta n. act., *эс.* чтение.

ܩܪܝܬܐ-ܟܬܒܬܐ qrēta-kitävtä грамота.

[ܩܪܒ] ܩܪܒ qurba 1. *нар.* близко, около; 2. *и. прил.* близкий, -ая. ܛܠܝ ܩܪܒ ܒܝܡܐ ребёнок сел около моря. ܩܪܒ ܡܫܦܚܬ близкий родственник.

ܩܪܒ qarbın *отым.* II *спр.* *от* ܩܪܒ (ܐܩܪܒ, -ܩܪܒ, ܩܪܒ) приближаться.

ܩܦܝܛܠܝܣܛܝܐ kapıtalıstāıa, *эс.* ܐ- капиталистический, -ая.

ܩܦܛܢ qapṭan (< *англ.* captain) капитан.

ܩܦܠܝܐ qıpalīıun (< *греч.* κεφάλαιον) глава (*книги*). (*Сир.* id.).

[ܩܦܫ] ܩܦܫܢܐ qupšına перепёл.

ܩܘܪܫܝܢܬܐ quršınta *эс.* перепёлка.

ܩܨܐ qıṣå (< *араб.* قصّة) лоб.

[ܩܣܡ] ܩܣܡܬܐ qısmta *эс., мн.* ܩܣܡܝܬܐ qısmıātі загадка.

ܩܣܡ ܐܡܪ отгадывать загадку.

[ܩܝܣ] ܩܝܣ qāıs I *спр.* (ܩܣ, -ܝܣ, ܩܒ) отбить, отколоть, отломать.

[ܩܨܪ] ܩܨܪܐ qasra дворец; крепость, башня.

ܩܣܬ qısat (< *курд.* قصة < *араб.* قصّة) *эс.* 1. рассказ, повесть; 2. предмет; тема; 3. дело; положение, обстоятельство.

ܩܘܪܒܐ qurbābı соседство; предместье. ܒܩܘܪܒܐ побли-зости, по соседству.

ܩܘܪܒܢܐ qurbāna 1. жертва; 2. панихида. ܩܘܪܒܢܐ ܕܫܠܡܐ жертва мира. ܐܢܐ ܩܘܪܒܢܟ ܗܘܝ да буду я твоей жертвой! (*ласкательное выражение*).

ܩܪܓܐ qarga (< *курд.* قرغو, *тур.* karga, *аз.* qarğa) *ж.* ворон, ворона.

ܩܪܐ, ܩܪܝ *см.* [ܩܪ].

ܩܪܐܘܠ qarāvul (< *курд.* قراول, *тур.* karakol) караул; сторож. ܩܪܐܘܠ ܩܐܡ *или* ܩܐܡ ܩܪܐܘܠ караулить; стоять на посту.

ܩܪܐܒܬ qarāvat (< *русс.*) кровать.

[ܩܪܛ] ܩܪܛ qārıṭ I *спр.* (ܩܪܛ, -ܩܛ, ܩܛ) 1. резать; 2. ломать (*зубами*).

ܩܐܪܩܛ qārqıṭ II *спр., инт.* (*образован путём повторения первого корневого*) (ܩܐܪܛ, -ܩܛ, ܩܛ) грызть (*кости*).

ܡܩܛ māqrıṭ II *спр., кауз.* (ܡܩܛ, -ܩܛ, ܩܛ) перерезать.

ܩܐܪܛ qārţi II *спр.* (ܩܐܪܛ, -ܩܛ, ܩܛ) засучивать (*рукава...*).

ܩܐܪܛܘܢ qarţon (< *русс.*) картон.

ܩܛܘܦܠ qırţōpı *мн., одн.* ܩܛܘܦܠܬܐ qırţopta картофель.

ܩܛܐܠܐ qırţāla (< *араб.* قرطالة < *арам.* < *греч.* χάρταλλος) *ж.* большая плетенная корзина. (*Ср. сир.* ܩܛܠܐ < *греч.*).

[ܩܛ] ܩܛܝܬܐ qaıīta *ж., мн.* ܩܛܝܢܬܐ qarıāti деревянная балка (*дома*).

ܩܪܝܬܐ qrāıa, ܩܪܐ qra черепаха.

ܩܪܝܒܝܬܐ qarıbāıa (< *перс.* غریب < *араб.*), *ж.* ܒܬ- иностранец иностранка.

ܩܪܢܩܠ qrenqel Кренкель (*известный советский полярник*).

ܩܪܒܬܐ *см.* [ܩܪܒ].

ܩܛܝܬܐ *см.* [ܩܛ].

ܩܪܛܝܬܐ qaračāıa. *ж.* ܒܬ- карачаец. -ка.

[ᠬᠠᠷᠢᠮ] ᠬᠠᠷᠢᠮ qārım I *спр.* (ᠬᠠᠷᠠᠭᠰᠠ, -ᠬᠠᠷᠢᠭᠰᠠ, ᠬᠠᠷᠢᠭᠰᠠ) выиграть.

ᠬᠢᠷᠮᠢᠵᠢ *см.* [ᠬᠠᠷᠠᠭᠰᠠ].

ᠬᠢᠷᠮᠢᠵᠢ qırmız (< *тур.* kırmız < *араб.* قرمز < *перс.*) красный цвет, шуршур.

ᠬᠢᠷᠭᠢᠵᠢ *см.* [ᠬᠠᠷᠠᠭᠰᠠ].

[ᠬᠠᠨᠠ] ᠬᠠᠨᠠ qāna *жс., мн.* ᠬᠠᠨᠠᠳᠠ qanāti, ᠬᠠᠨᠠᠨᠢ qanānı рог.

ᠬᠠᠨᠢᠶᠠᠨᠢ qınıānı *мн.* рогатый скот; стадо.

ᠬᠠᠷᠠᠨᠲ qrant (< *русс.*) кран.

ᠬᠢᠷᠭᠢᠵᠢ *см.* [ᠬᠠᠷᠠᠭᠰᠠ].

[ᠬᠠᠷᠢᠰ] ᠬᠠᠷᠢᠰ qårıs I *спр.* (ᠬᠠᠷᠠᠰᠠ, -ᠬᠠᠷᠢᠰᠠ, ᠬᠠᠷᠢᠭᠰᠠ) сердиться, злиться. ᠬᠠᠷᠢᠰ qårıs. II *спр., инт.* (ᠬᠠᠷᠢᠭᠰᠠ, -ᠬᠠᠷᠢᠭᠰᠠ, ᠬᠠᠷᠢᠰ) настаивать. ᠮᠠᠭᠳᠠᠷᠢᠰ måqtıs II *спр., кауз.* (ᠮᠠᠭᠳᠠᠭᠰᠠ . -ᠮᠠᠭᠳᠠᠭᠰᠠ, ᠮᠠᠭᠳᠠᠭᠰᠠ) 1. сердить. злить; 2. спорить; драться.

ᠬᠠᠷᠠᠰᠠ qåråsa, *жс.* ᠬᠠᠷᠠᠰᠠᠨ- n. ag. 1. настойчивый. -ая; 2. ворчун, -нья.

ᠬᠠᠷᠠᠰᠤᠲᠠ qåråsūta *жс.* настойчивость. ᠬᠠᠷᠠᠰᠤᠲᠠᠭᠠᠷ настойчиво.

ᠮᠠᠭᠳᠠᠰᠤᠲᠠ måqråsūta *жс.* спор; драка.

ᠮᠠᠭᠳᠠᠰᠠᠨ måqråsta n. act., *жс.* подраться; поспорить.

[ᠬᠤᠷᠭᠤᠯᠠ] ᠬᠤᠷᠭᠤᠯᠠ qursulta *жс.*, *мн.* ᠬᠤᠷᠭᠤᠯᠵᠢᠳᠠ qursulıāti лоскоть.

ᠬᠢᠷᠭᠢᠵᠢ qarqız II *спр.* (ᠬᠠᠷᠭᠠᠵᠠ, -ᠬᠢᠷᠭᠢᠵᠢ, ᠬᠢᠷᠭᠢᠵᠢ) быть готовым помочь (*с ч.* ᠯᠠ *к.-н*).

ᠬᠢᠷᠭᠢᠵᠢ *см.* [ᠬᠠᠷᠭᠠ].

[ᠬᠠᠷᠭᠠ] ᠬᠢᠷᠭᠢᠭᠠ qırqıpta, ᠬᠠᠷᠭᠠᠪᠲᠠ qarqapta *жс.* 1. черен; 2. макушка горы.

ᠬᠠᠷᠭᠢᠷ qarqır *отым.* II *спр.* *от* ᠬᠠᠷᠭᠠᠵᠠ (ᠬᠠᠷᠭᠠᠵᠠᠭᠠ, -ᠬᠠᠷᠭᠠᠵᠠᠭᠠ, ᠬᠠᠷᠭᠠᠵᠠ) 1. бить головой; 2. стареть.

ᠬᠠᠷᠭᠢᠭᠠᠨᠠ qarqıpāna, *жс.* ᠬᠠ- душераздирающий, -ая. ᠬᠤᠭᠤᠨᠠ ᠬᠠᠭᠠᠯᠠ ᠬᠠᠷᠭᠢᠭᠠᠨᠠ (89$_9$) вопя.

[ᠬᠠᠭᠠ] ᠬᠠᠭᠠ qaıra, холодный, *жс.* ᠬᠠᠷᠲᠠ qarta холодная.

ڤڐڎ qarīra (*редко употребляется*) *то же самое.*

ڤڐڎڤ qarīūta *ж.* холод.

ڤڐڎ qarta *ж.* холод. ڤڐڎ ڪ холодно.

ڤڐڎ qārar (< *перс.* قرار < *араб.*) *ж.* условие; соглашение; план.

ڤڐڎ bar qārar (< *перс.* بر قرار) предусмотренный по плану, плановый.

[ڤڐڎ] ڤڐڎ qrušta *ж.* сливки.

ڤڐڎ qirši, ڤڐڎ qaršı (< *араб.* قرش) *мн.* хворост. (*Ср. сир.* ڤڐڎ).

ڤڐڎ *см.* [ڤڐڎ].

ڤڐڎ qarton *то же самое, что* ڤڐڎ.

ڤڐڎ *см.* [ڤڐڎ].

ڤڐڎ, ڤڐڎ qaždır II *спр.* (ڤڐڎ, -ڤڐڎ, ڤڐڎ) осмелиться; быть смелым; вести себя смело.

ڤڐڎ, ڤڐڎ qaždarta п. act. *ж.* смелость.

[ڤڐڎ] ڤڐڎ qšīa *ж.* ڤڐڎ qšīta 1. жестокий, -ая; строгий, -ая; 2. жесткий, -ая; крепкий, -ая; 3. густой, -ая. ڤڐڎ qšiāit *нар.* строго; жестоко.

ڤڐڎ qšiūta *ж.* 1. жестокость; строгость. ڤڐڎ ڏڐڎ жестокосердие; 2. жесткость; 3. густота.

ڤڐڎ qašqiš II *спр.* (ڤڐڎ, -ڤڐڎ, ...) кипеть, шуметь (*от кипения*).

[ڤڐڎ] ڤڐڎ qāša свинемник.

ڤڐڎ qašīša *то же самое.*

ڤڐڎ *см.* [ڤڐڎ].

ڤڐڎ qāta (< *сир.* < *акад.* ḳâtu) *ж.*, *мн.* ڤڐڎ qatāti ручка.

[ڤڐڎ] ڤڐڎ qāit, qā'it I *спр.* (ڤڐڎ, -ڤڐڎ, ڤڐڎ) застревать, забиваться. ڤڐڎ ڪ ... его глаза загорелись на... (*т. е. что-то приковало его внимание*).

ܪ

ܪ r *двадцатая буква сирийского алфавита; название* — ܪܫ reš, *числовое значение* — 200.

ܪܝܫܐ *см.* ܪܫ.

ܪܘܒܝܢ rūbin (*евр.* ראובן) *муж. имя собст.* Рувим.

ܪܙܐ rĭzä (< *курд.* ریز) 1. порядок; 2. распорядок, расписание. ܪܙܐ ܕܒܝܬܐ правила внутреннего распорядка класса.

ܡܪܝܙ märi̯iz *отым.* II *спр. от* ܪܙܐ, *кауз.* (ܐܰܪܝܙ, -ܐܰܝܬ, ܡܰܪܝܙ) приводить в порядок.

ܪܥܝ, ܪܥ rāi̯ (< *аз.* rə'y, *тур.* rey, < *араб.* رأى) 1. мысль; намерение; план; 2. совет. ܐܶܬܰܪ ܥܶܨ ܪܥܝ 1. посоветовать; 2. замышлять. ܪܥܝ ܥܒܰܕ советовать, давать советы.

ܪܰܝܟܳܪ, ܪܰܝܟܳܪ rāi̯kär (< *араб.-перс.* رایکار) советник.

ܪܰܝܟܳܪ *см.* ܪܥܝ.

ܪܰܝܟܳܪ *см.* ܪܥܝ.

ܪܒ *см.* [ܪܒܐ].

ܪܒ *см.* [ܪܒܐ].

[ܪܫܐ] ܪܝܫ, ܪܫ rĭšä, *мн.* ܪܫܳܢܝ rišäni 1. голова; вершина горы; 2. начальник, глава. ܪܫ ܛܒܠܐ глава стола, тамада; 3. поток. ܐܰܪܒܥ ܪܫ четыре потока (138_{10}).

ܪܫܳܝܳܐ rišäi̯ä, *ж.* ܪܫܝܬ- главный, -ая; первый, -ая.

ܒܪܫܝܬ brăšit вначале. (*Ср. евр.* ראשית *и* בראשית).

[ܪܒܐ] ܪܰܒ råbå 1. *и. прил.* много; 2. *нар.* очень.

ܪܰܒܝ rābiχ *общ.* учитель, -ница.

ܪܰܒܳܢ råbån монах.

ܪܰܒ *см.* [ܪܒܐ].

ܪܝܒܝܢܣܟ ribinsk *город* Рыбинск.

ܐܰܪܒܥ *см.* [ܐܪܒܥ].

ܪܰܒ *см.* [ܪܒܐ].

[ܐܪܒܥ] ܐܰܪܒܥ årpå, st. es. ܐܰܪܒܥ четыре. ܐܰܪܒܥ ܥܶܣܪ (57_2) четырехгорбный, имеющий четыре горба.

ڀڊڏڍ årpį (*мн.* <ڍڊڏڍ) сорок.

ڀڊڻڦڊڏڍ årpunte все четверо.

ڊڦڊڏڍ årpåsår четырнадцать.

ڊڦڊڏڍڍ четырнадцатый, -ая.

ڍڊڪڊڏ rvįįāįa, *эк.* ڍڻ- четвертый, -ая.

[ڪڊ] ڍڪڏ rvåså *название буквы* ۅ — ц, ĉ.

ڍڳڊ ڍڳڊ rigiä (< *перс.* ریگا), *мн.* ڍڳڦڳڏ rigiävăti слуга; раб.

ڍڳڦڻ rigūta *эк.* 1. служба; услужение; 2. рабство.

ڍڳڊڀ rigbį *соб.* насекомые.

[ڏڊڊ] ڏڊڊ rägid I *спр.* (ڏڳڊ, -ڏڊڊ,...) дрожать.

ڦڏڊڊ märgid II *спр., кауз.* (ڦڏڳڦڊ, -ڏڊڊڦ, ڦڏڊڊ) заставить дрожать; потрясать.

ڏڳڦڳ *см* [ڏڊڳ].

ڏڳڦڻ *см.* [ڏڊڻ].

ڏڳڊڻ *см.* [ڏڊڻ].

[ڏڊڳ] ڏڳڦڳ ragūla. ڪڦڦڳ raqūla (*вследствие потери* ڊ) 1. ущелье; овраг; 2. равнина.

[ڏڊڻ] ڏڊڊ rägūš, *часто по ошибке* ڪڊڊ (*вместо потери* ڊ) rågįš I *спр.* (ڏڳڊ, -ڏڊڻ, ڏڦڊڻ) 1. просыпаться, пробуждаться; очнуться; 2. воспринять; 3. чувствовать (*боль*).

ڏڳڊڻ rgīša, ڏڦڊڻ rīša, *эс.* ڊڻ- *прич.* 1. очнувший, -ая; трезвый, -ая; 2. чувствительный, -ая.

ڏڳڦڻ ‖ ڏڦڦڻ råįūša. *эс.* ڊڻ- чувствительный, -ая.

ڏڳڻڀ rihša чувство.

ڏڦڪڻڏ rįåštå n. act. *эс.* пробуждение, протрезвление (= ڏڳڪڻڏ).

ڏڊ rad (< *перс.* رد < *араб.*): ڦڦڊ ڏڊ исчезнуть, пропасть; убраться прочь. ڀڦڊ ڏڊ убирайся прочь!

ڏڊڱ râįį (< *араб.* رضى) I *спр.* (ڏڊڱ, -ڏڊ,...) нравиться (*иногда с в.* ڎ).

[ڏڊس] ڏڊڊ rädih. *редко* ڏڦڊ rätih I *спр.* (ڏڊڦ, -ڏڊس, ڏڦڊس) киснуть. ڦڏڊڊس mardih

II *спр., кауз.* (ܡܪܕܝܬ, -ܡܪܕܝܬ, ܡܪܕܬ) кинятить, прокинятить.

[ܡܪܕ] ܡܪܕܘܬܐ mardūta *ж.* 1. воспитание; образование; 2. культура.

ܒܡܪܕܘܬܐ ܠܐ bemardūta *общ.* 1. незнающий, -ая; необразованный, -ая; 2. некультурный, -ая.

ܡܪܕܘܬܢܝܬܐ mardutanāiа, *ж.* ܡܪܕܢ- образованный, -ая; цивилизованный, -ая; культурный, -ая.

ܪܗܛܢܐ rhiṭna (< *греч.* ῥητίνη) ладан; смола. (*Ср. сир.* id.).

ܪܚܡܝ rahmi (< *перс.* رحم < *араб.*) милость.

ܒܪܚܡܝ ܠܐ berahmi (< *перс.* بی رحم) 1. *и. прил.* безжалостный, -ая; 2. *нар.* безжалостно.

ܪܗܛ rāhat (< *перс.* راحت, *аз.* pahat < *араб.* راحة) 1. *и. прил. общ.* тихий, спокойный, -ая; легкий, -ая; удобный, -ая; 2. *нар.* тихо, спокойно; легко; удобно, с комфортом. ܐ ܚܝ ܪܗܛ ܒܪ ܐܪܗܛ (87$_{24-25}$) спокойнее протечет твоя жизнь.

ܐܪܗܛ ܠܐ narāhat (< *перс.* ناراحت) 1. неспокойный, -ая (102$_{16}$); 2. неудобный, -ая.

ܪܗܛܘܬܐ rahatūta *ж.* спокойствие, тишина; удобство, комфортабельность.

ܪܗܛܝܐ rahātiį воронка.

ܪܘܠܐ raụūla *см.* [ܪܠܝ].

ܪܙ ruz (< *перс.* روزی) *ж.* питание; источник существования.

[ܪܘܚ] ܪܘܚ rāviḫ I *спр.* (ܪܘܚ, -ܪܘܚ, ܪܘܚ) 1. быть широким; расширяться; 2. писать „рваху“ (*знак для гласного* о). ܡܪܘܚ marviḫ II *спр., кауз.* (ܡܪܘܚ, -ܡܪܘܚ, ܡܪܘܚ) расширять; распространять.

ܪܘܚ rūḫa *ж., мн.* ܪܘܚܬܐ ruḫāti дух; душа; дыхание. ܪܘܚ ܩܕܝܫܐ святой дух. ܪܘܚܐ ܚܒܪܐ задушевные друзья.

ܪܝܚܐ rvīḫa, *ж.* ܪܝ- *прич.*

широкий, -ая; просторный, -ая.

ვრცობა rvidhūta *ж.* ширина.

ვნება, ვნება rēḫa запах, аромат.

ვნება ცხვირი нюхать.

ვნებანა, ვნებანა reḫāna, *ж.* ვნებანა- 1. пахучий, -ая; ароматный, -ая; 2. базилик (*растение*).

[ააბ] ვაბა rāvi (1 *л. мн.* ვაბავ) I *спр.* (ვაბავ, -აბა, აბა) пяниться.

ვაბია rūia, *ж.* ვაბია- rvitä *прич.* вышивший, -ая; пьяный, -ая.

ვაბარა rävāia, *ж.* ვაბარა- n. ag. пьющий, -ая; пьяница.

ვაბარაობა rävāiūta *ж.* пьянствование.

ვააბა *см.* [ააბ].

[აბა] ვაბა, ვაბა rāium I *спр.* (ვაბავ, -აბა, აბა) подыматься наверх; возвысится.

ვაბა, ვაბა mārim II *спр., кауз.* (ვაბავ, -აბავ, აბა ‖ ვაბა) 1. подымать наверх, понести наверх; 2. возвысить в сан или в степень. ვაბა

ვაბაობა путешествовать.

ვაბარა murma, *ж.* ვაბა- возвышенный, -ая.

ვაბობა rumta *ж.* возвышенность, гора.

ვაბა rāma, *ж.* ვაბა-. 1. высокий, -ая; 2. гордый, -ая.

ვაბობა *см.* [აბა].

ვაბანაველი rustaveli Руставели (*великий грузинский поэт* XII *в.*).

ვაბარა rustam (<*перс.* رستم) *муж. имя собст.* Рустам.

ვაბარა rūpus (< *греч.* Ῥοῦφος) *муж. имя собст.* Руф.

ვაბაბა *см.* [აბა].

ვაბაბობა *см.* [აბა].

ვაბა riza (< *араб.* رزّ < *греч.* ὄρυζα) рис. (*Ср. сир.* ვაბა, ვაბაბა, ვაბა).

ვაბა *см.* ვაბა.

ვაბა rāzii (< *аз.* разы, *тур.* razı < *араб.* راضى) *ж.* довольный, -ая; удовлетворенный, -ая. ვაბა მაკა довольна; удовлетворена. ვაბა ვაბა быть

довольным; согласиться (*обычно с ч.* ـە).

ڕەزایی rāzi̯i̯ūta *ж.* удовлетворенность; согласие.

ڕزا rizāi̯ā (< *тур.* riza < *араб.*) 1. воля; желание; стремление; 2. удовлетворение; удовольствие. ـەڕزا с удовольствием, охотно.

ڕزق risqa (<*перс.* رزق < *араб.*) пища на дорогу, средство существования. (*Ср. сир.* id.).

ڕاحاو rāḫav (*евр.* רָחָב) *жен. имя собст.* Раав.

ڕحبعام rḫūḫam (*евр.* רְחַבְעָם) *муж. имя собст.* Ровоам.

ڕەشا *см.* [ڕش].

[ڕش] ڕشا rišį I *опр.* (ڕەشا, -ڕشی, ڕشاوە) бегать, убегать.

ڕەشا rāḫūṭa, *ж.* ـەڕ- п. ag. 1. *и. прил.* быстрый, -ая; 2. *и. сущ.* бегун, спринтер.

[ڕح] ڕحێ irḫi *ж., мн.* ـەڕحاوێ irḫavāti мельница. ـەڕحاچی irḫači мельник.

ڕاحیل rāḫil (*евр.* רָחֵל) *жен. имя собст.* Рахиль.

[ڕحم] ڕەحم rāḫim II *спр., инт.* (ڕەحمێ, -ەمێ, ڕەحم) пожалеть, помиловать.

ڕەحمی raḫmi *мн.* (*ед. не употребляется*) жалость. ـەڕەحم, ڕەحمێ пожалеть.

ڕەحمێ بێ, ڕەحمسێ berāḫmi безжалостный. -ая. (*Ср.* ڕەحمێ).

ڕەحماوە raḫmūta *ж.* милость; сочувствие.

ڕەحمانە mraḫmāna, *ж.* ـەڕ- милостивый, -ая.

[ڕق] ڕەق rāḫiq I *спр.* (ڕەقێ, -ڕقی, ڕقاوە) отдалиться; находиться далеко.

ڕقێ irḫqa, riqa 1. *и. прил. общ.* далёкий, -ая; дальный, -ая; 2. *нар.* далеко. ڕقێ ڕێگەی дальный путь. ماڵی ئێمە ڕقێ наш дом далёко. ـەڕقێ издалека, издали.

[ڕک] ڕەک rāḫiš I *спр.* (ڕەکێ, -ڕکێ, ڕکاوە)

[ڤڤڤ] ڤِڤِڤ rākiv I *спр.* (ڤڤڤ, -ڤِڤِ, ڤِڤِ) 1. садиться *(на лошадь, в коляску)*; 2. ездить. ڤِڤڤِڤِ märkiv II *спр., кауз.* (ڤِڤڤِڤِ, -ڤِڤڤِڤِ, ڤِڤڤِڤِ) составлять.

ڤڤڤِ rāklāvä n. ag. наездник.

[ڤڤڤ] ڤِڤِڤ rākiḫ I *спр.* (ڤڤڤ, -ڤِڤِ, ڤِڤِڤ) быть мягким; сделаться мягким. ڤِڤڤِڤ markiḫ II *спр., кауз.* (ڤِڤڤِڤ, -ڤِڤڤِڤ, ڤِڤڤِڤ) делать мягким; делать рыхлым; смягчать.

ڤڤِڤ, ڤِڤِڤ rakīḫa. *ж.* ڤڤِڤ- мягкий. -ая; рыхлый. -ая.

ڤِڤ ram *(евр.* רם*)* *муж. имя собст.* Арам.

ڤڤِ *см.* [ڤڤם].

[ڤڤם] ڤِڤِם rāmiz I *спр.* (ڤڤם, -ڤِڤם, ڤِڤڤם) 1. давать знак; 2. показывать, указывать.

[ڤڤל] ڤڤِڤِל ärmiläi вдова.

[ڤڤנ] ڤڤِڤِנ ramša вечер.

1. идти *(в наст.-общ. и будущем временах заменяется глаголом* ڤڤِל*)*; 2. ползти *(гады, черви...). В прошед. совер. и повел. в произношении опускается* r : ḫišli ушел, *ж.* ḫišla ушла, ḫuš иди! *В наст.-конкр. и прошед. несовер. конкр. гласное* II *корневого* a *опущенно, а гласное* i *частицы* ב *переходит к* I *корневому:* ڤڤِڤِשּׁ ڤڤِל идет *(м.)* < ڤڤِשּׁ ڤڤِל, ڤڤِשּׁ ڤڤِל шел < ڤڤِשּׁ ڤڤ. ڤڤِשׁ marḫiš II *спр., кауз.* (ڤڤڤِשׁ, -ڤِשׁ, ڤِשׁ) 1. произрасти *(плод. зелень)*; 2. произвести *(пресмыкающихся)*; 3. сделать выкидыш.

ڤِשּׁ raḫša *соб.* пресмыкающийся.

ڤِשּׁנ raḫšanta *ж.* ползун, ползучий. -ая.

ڤِשׁ, ڤِשּׁ *см.* [ڤשם].

ڤِשׁנ *см.* [ڤשם].

ڤِשׁ *см.* ڤِשׁנ.

ڤِת *то же самое, что* ڤڤת; *см.* [ڤתם].

ڤڤת *см* [ڤתם].

ܫܦܪ ܥܪܒܬܟ добрый вечер! (*букв.* да будет твой вечер блажен!).

ܒܝܢ ܥܪܒ̈ܝ berāši *сост.* вечер (ܒܝܢ между + ܥܪܒ̈ܝ вечера, *букв.* между вечерами).

ܪܡܬܐ *см.* [ܪܡܬ].

ramta (< *греч.* Ἀριμαθαία) Аримафия (*город в Палестине*).

ܪܡܬܝ ܒܪ ܐ аримафиянин (*букв.* тот который из Аримафии).

räng (< *аз.* рəнк, *тур.* renk, *курд.* رنك) цвет.

ܪܢ̈ܓܐ rängi (*мн. от* ܪܓܐ) пёстрый, -ая. ܟܘܬܢ̈ ܪܢ̈ܓܐ пёстрая рубаха.

randa (< *аз.* рəндə) рубанка. ܪܕܐ ܥܒܕ строгать.

[ܪܥܐ] ܪ̈ܥܐ rāi̯is (ܪܥܫ, -ܪ̈ܥ, ܪ̈ܥ) брызгать.

ܡܪ̈ܥܐ mari̯is II *спр.*, *кауз.* (ܐܡܪ̈ܥ, -ܡܪ̈ܥܐ, ܡܪ̈ܥ) *то же самое.*

rɪsqa (< *араб.* رزق < *арам.* < *перс.* rōzīk) *соб.* мелкорогатый скот (*бараны, козы*), отара овец, стадо коз. ܛܢ̈ܐ полевые стада (162_{21}).

rūi̯il (*евр.* רְעוּאֵל) *муж. имя собст.* Раўил.

ruta, *мн.* ruti̯ *то же самое, что* ruta.

rut (*евр.* רוּת < רעות) *жен. имя собст.* Руфь.

[ܪܥܐ] ܪ̈ܥܐ, ܪܥܐ rāi̯i̯ I *спр.* (ܪ̈ܥܫ, -ܪ̈ܥ, ܪܥ) пастись. ܡܪ̈ܥܐ, ܡܪܥܐ mari̯i̯ II *спр.*, *кауз.* (ܐܡܪ̈ܥ, -ܡܪ̈ܥܐ, ܡܪ̈ܥ) пасти.

ruiå пастух.

mari̯i̯å пастбище.

mari̯i̯ånå, *жс.* ā- n. ag. пастух. ruiå ܕܥܢ̈ܐ пастух овец.

см. ruta.

см. ruta.

[ܪܥܐ] ܡܪ̈ܥܐ mari̯ł II *спр.*, *кауз.* (ܐܡܪ̈ܥ, -ܡܪ̈ܥ, ܡܪ̈ܥ) встревожить, разволновать.

[ڈڈڈ] ڈڈڈڈ råmā гроза, гром.

ڈڈڈ råjiš I *спр.* (ڈڈڈڈ, ڈڈڈ, ڈڈڈ) *то же самое, что* ڈڈڈ, *см.* [ڈڈڈ].

ڈڈڈڈ råjūša *то же самое, что* ڈڈڈڈ, *см.* [ڈڈڈ].

ڈڈڈڈ rīšå, *ж.* ڈڈ- *то же самое, что* ڈڈڈڈ, *см.* [ڈڈڈ].

ڈڈڈ rapa (< *аз.* рəф, *перс.* رف < *араб.*) полка.

[ڈڈڈ] ڈڈڈ räpi I *спр.* (ڈڈڈڈ, ڈڈ, ڈڈڈ) падать.

ڈڈڈ, ڈڈڈ räpi II *спр., инт.* (ڈڈڈڈ, ڈڈ, ڈڈڈ ‖ ڈڈڈ) 1. бросать, выбрасывать; 2. оставлять. ڈڈڈ ڈڈڈڈ наброситься. ڈڈڈ märpi II *спр., кауз.* (ڈڈڈڈ, ڈڈ, ڈڈڈ) прогонять, выгонять; отпускать.

ڈڈڈ rrjä. *ж.* ڈڈڈ rrjtä *прич.* уставший, -ая.

[ڈڈڈ] ڈڈڈ råpjs I *спр.* (ڈڈڈڈ, ڈڈڈ, ڈڈڈ) 1. бить ногой (*о животном*), лягать; 2. брыкаться.

ڈڈڈ råpså копыто. ڈڈڈ ڈڈڈ 1. лягать, брыкать; пинать ногами; 2. лягаться, брыкаться.

[ڈڈڈ] ڈڈڈ räprip II *спр., инт.* (ڈڈڈڈ, ڈڈڈ, ڈڈڈ) 1. ходить взад и вперёд; обращаться; 2. колыхаться; 3. колыхать, вспологнить (*листья*, 68_4); 4. взъерошиваться; становиться на дыбы (*волосы, шерсть*); 5. сильно биться, трепетать (*сердце*).

ڈڈڈ rpāra 1. мгновение ока; 2. *перен.* мгновение, момент.

ڈڈڈ *см.* [ڈڈڈ].

ڈڈڈ *см.* [ڈڈڈ].

[ڈڈڈ] ڈڈڈڈ rufša, rūša, rujša, *мн.* ڈڈڈڈ rufšani, rujšani, rušani плечо. ڈڈڈ ڈڈڈ rūša-rūša плечом к плечу (100_2).

ڕۅڎەڤ rušta, ruišta *ж., мн.* ڕۅڎەڤا rušiāti весло (*лодочное*).

ڕۅڤ raft (< *перс. ж.* رف < *араб.*) *ж.* карниз; стеный выступ.

ڕڤ raq (< *араб.* رقّ) одеревенелый (*от холода*). ڕڤ ڤ ڤ ڕڤڎ ڤڎ ڤڎ ڕڎ (14$_7$) одеревенел от холода.

[ڕڤڎ] ڕڤڎ rāqid I *спр.* (ڕڤڎ , ـڤڎ , ڕڤڎ) танцовать.

ڕڤڎ rıqda танец.

ڕڤڎ raqāda n. ag. танцор, *ж.* ڕڤـ танцовщица.

[ڕڤڎ] ڕڤڎ rqīia твердь, небо. ڕڤڎ ڕڤڎ твердыня небесная.

ڕڎ *см.* [ڕڎ].

ڕۅڎ rišvät (< *аз.* рүшвәт, *тур.* rüşvet, < *араб.* رشوة) 1. подарок; 2. взятка.

ڕڎڎ rišaḫta *сост.* (< ڕڎ голова + ڕڎ вниз) 1. *и. прил.* покатый, -ая; 2. *нар.* головой вниз, вверх ногами.

ڕڎڎ rišaḫtāia *то же самое.*

ڕڎڎ *см.* ڕڎڎ.

ڕڎ *см.* [ڕڎ].

[ڕڎ] ڕڎ rāšim I *спр.* (ڕڎ , ـڎ , ڕڎ) отметить, заметить, наметить.

ڕڎ ršimä, *ж.* ڕـ *прич.* отмеченный, -ая; предусмотренный, -ая.

ڕڎڤ räšpär (< *аз.* рәнчбәр < *перс.*) земледелец, земледелец. ڕڎڤ ڕڎ крестьянин.

[ڕڎ] ڕڎ rāṯiḫ (*редко!*) I *спр.* (ڕڎ , ـڎ , ڕڎ) *то же самое, что* ڕڎ [ڕڎ].

ڕڎڎ *см.* [ڕڎ].

[ڕڎ] ڕڎڎ rätrit II *спр., инт.* (Palpel) (ڕڎڎ , ـڎڎ , ڕڎڎ) дрожать, вздрагивать.

ڕڎڎ räträtä n. act., *ж.* дрожание, вздрагивание.

ܫ

ܫ š *двадцатьпервая буква сирийского алфавита; название —* ܫܝܢ šin, *числовое значение* — 300.

[ܫܕܐ] ܫܕܐ , ܫܕܝ šidä, *ж.* ܫܕܬܐ šidä чёрт, демон, злой дух.

ܫܕܢܐ , ܫܕܝܢܐ šidänä, *ж.* ܠܐ- глупый, -ая; сумасшедший, -ая.

ܫܕܢܘܬܐ , ܫܕܝܢܘܬܐ šidänūtä *ж.* глупость; сумасшествие.

ܫܕܢܐ *см.* [ܫܕܐ].

ܫܐ *см.* [ܫܘܐ].

ܫܝܩ šāiq, šaq (< *араб.* شاق) (ܠ , ـܒ ,...) нравиться, любить; *с ч.* ܠ стремиться (*к ч.-л.*).

ܫܝܩܬܐ šiaqta n. act. *ж.* влечение, стремление.

ܫܐ *см.* [ܫܚܐ].

ܫܒ šäb, šäp (< *араб.* شبّ) кинсцы.

[ܫܘܐ] ܫܘܐ švāvä сосед.

ܫܘܝܬܐ švävtä *ж.*, *мн.* ܫܘܝܓܐ švävi̯ätі соседка.

ܫܘܩ šuq 1. *повел. от глагола* ܫܕܐ ; 2. *пред.* без, вне; *см.* [ܫܕܐ].

[ܫܒܚ] ܫܒܚ šābiḥ II *спр.*, *инт.* (ـܫܒܚ, ـܫܒܚ, ܫܒܚ) *с прямым доп. или ч.* ܠ восхвалять, возносить, славить (*бога*).

ܬܝܫܒܘܚܬܐ tižbuḥta *ж.* слава.

ܫܒܝܒܬܐ šäbībä (< *курд.* شبيبه) *ж.* дудка, свирель.

ܫܒܫܐ *см.* [ܫܒܫ].

ܫܒܚ *ошибочно вместо* ܫܒܚ, *см.* [ܫܒܚ].

ܫܘܟܪ šōkur (< *перс.* شب كور) близорукий.

[ܫܒܠ] ܫܒܠܐ šiblä, *мн.* ܫܒܠܝ šibli *соб.*, *един.* ܫܒܠܬܐ šibiltä колос (*хлеба*).

ܒܘܠܐ būlä (< ܫܒܠܐ) *то же самое.*

[ܫܒܥ] ܫܒܥ šâvå, st. es. ܫܒܥ семь.

ܫܒܝܥܝܐ šviiija, *ж.* ܫܒܝ- седьмой, -ая.

ܫܒܥܝ šåvi̯ (*мн. от* ܫܒܥ) семьдесят.

ܫܒܥܡܐ šåvåmå семьсот.

ܫܒܥܣܪ šåvåsår семнадцать.

ܫܒܥܣܪܝ семнадцатый, -ая.

ܫܒܥܣܪ ܫܢܐ семнадцатилетний.

[ܫܒܩ] ܫܳܒܶܩ šāviq I *спр.* (ܫܒܩ, -ܫܒܩ, ܫܒܘܩ) оставлять; отпускать, освобождать.

ܫܒܘܩ ܡܝܢ švuq min, šuq min *пред.* без, вне.

ܫܒܩܬܢ švaqtan (< *сир.*) оставил меня (126_7).

ܫܒܬܐ šäptä (< *евр.* שַׁבָּת) *ж.*, *мн.* ܫܒܳܬܝ šäbāti 1. суббота; 2. неделя. (*Ср. сир.* ܫܒܬܐ).

ܫܝܓܘܠܝ žiguli (<*русс.*) *назв. местн.* Жигули.

ܫܓܘܫܐ *см.* [ܫܓܫ].

[ܫܓܝ] ܫܳܓܺܝ šāǧir (*следствие опущения* ܫ) I *спр.* (ܫܓܝ, -ܫܓܝ, ܫܓܘܝ, ܫܓܐ) зажигать (*свет, огонь*).

ܫܓܬܐ šiarta n. act. *ж.* зажигание; разжигание огня.

ܫܳܓܺܝܪܕ šägird (< *перс.* شاگرد) подмастерье, ученик ремесленника.

[ܫܓܫ] ܫܳܓܺܫ šāǧiš I *спр.* (ܫܓܫ, -ܫܓܫ, ܫܓܘܫ) волноваться; бунтовать, возмущаться.

ܫܓܘܫܝܐ žgušia волнение, беспорядки; бунт.

ܫܕ *см.* [ܫܕܐ].

ܫܕܝ *см.* [ܫܕܐ].

[ܫܕܐ] ܫܳܕܺܝ šādir II *спр.*, *инт.* (ܫܕܫܕ, -ܫܕܐ, ܫܕܝ) посылать.

[ܫܬܐ] ܫܬܝ ištä шесть.

ܫܬܝ išti (*мн. от* ܫܬܝ) шестьдесят. ܫܬܝ ܕܝܢܪ за шестьдесят динаров.

ܫܬܣܪ ištåsår шестнадцать.

ܫܬܣܪܝ шестнадцатый, -ая.

ܫܬܡܐ ištämä шестьсот.

ܫܝܬܝܐ šitäiä, *ж.* ܫܝ- шестой, -ая.

ܫܵܐ šah (< *перс.* شاه) шах, царь.

ܫܲܗܘܵܬ šahvat (< *араб.* شهوة) влечение; сильное желание.

ܫܒܺܝܬ, ܫܒܵܐ, ܫܒܺܐ šävit *отым. от* ܫܲܗ, II *спр.* (ܐܫܒܺܝܬ, -ܫܒܵܬ, ܫܒܺܬ) нравиться; любить; сильно желать, жаждать.

ܫܳܒܺܝܬܵܐ šavitä *прич.* приятный.

ܫܲܗܙܲܕܵܐ šahzada, šazada (< *перс.* شاهزاده) царевич.

ܫܲܗܙܲܕܬܵ šazadta *ж.* царевна.

ܫܲܗܵܒܲܣ šahābas (< *перс.* شاه عباس) Шах-Аббас (*персидский царь*).

ܫܳܓܘܠ *см.* [ܫܓܠ].

ܫܘܓܪܵܐ *см.* [ܫܓܪ].

ܫܘܠܵܐ šōğul (< *перс.* شاقول < *араб.*) *ж.* отвес (*столярный инструмент*).

ܫܘܠܵܐ, ܫܘܠ šūla (< *араб.* شغل) дело. (*Ср. сир.* ܫܘܠܵܐ).

ܫܘܼܚܵܡ šūham (*ср. евр.* חוּם): ܫܘܼܚܵܡ ܒܲܪ̈ܝܵܩܵ драгоценный камень.

ܫܘܚܵܐ *см.* [ܫܓܐ].

ܫܘܚܵܐ *см.* ܫܲܗ.

ܫܘܚܵܐ *см.* ܫܲܗ.

ܫܘܚܵܐ *см.* [ܫܚܐ]².

[ܫܓܐ] ܫܳܒ, ܫܳܒܺܝ šāvi II *спр., инт.* (ܫܳܒܺܝܬ, -ܫܳܒ, ܫܳܒ) стелить (*ковер, постилку и т. п.*); выстлать (*яму листьями*); постелить (*постель*).

ܫܺܝܒܺܝܬܵ šüvïjä, *ж.* ܫܺܝ- *прич.* постланный, -ая; разостланный, -ая.

ܫܳܒܺܝܬ švïtä *ж., мн.* ܫܳܒܺܝܬܵܐ švijäti постель.

ܫܘܠ *см.* ܫܘܠܵܐ.

ܫܘܠܫܵܐ *см.* [ܫܠܫ].

[ܫܠܫ] ܫܳܠ, ܫܳܠܺܝ šāļip I *спр.* (ܫܳܠܦ, -ܫܳܠ, ܫܳܠ) мазать; красить.

ܫܳܠ šōrä, *мн.* ܫܳܠܳܦܺܝ šorāpi место. ܫܳܠ ܕܺܝܫܟ след. ܫܳܠ ܕܺܝܡܵܐ русло реки.

ܫܺܝܠ šïrä, *ж.* ܫܺ- *прич.* 1. смазанный, -ая; выкрашенный, -ая; 2. стертый, -ая (53_1).

ܫܳܠ *см.* [ܫܠ].

ڤَڤَڕ *см.* [ڤَڤ].

[ڤَڤ] ڤُڤَ šūqa рынок; площадь.

ڤُڤُڤ šūquq, ڤُڤُڤَ šuqūqa (<*перс.-араб.* شقوق) дупло; пустота.

ڤُڤُڤُڤَ šuquqūta *ж.* пустота (98$_4$).

[ڤَڤ] ڤَڤِ šāvir I *спр.* (ڤَڤ, ـڤَڤ, ڤَڤَڤ) перепрыгивать, перескакивать; *с ч.* ـلَ накидываться, набрасываться.

ڤَڤ šor (<*перс.-курд.* شور, *тур.* çor) солёный, -ая. ڤَڤ ـلَ оно солёное.

ڤُڤَڤ šürvä (<*курд.* شوربا, *аз.* шорба <*араб.*) отвар; суп; похлёбка.

ڤَڤَڤ *см.* [ڤَڤ].

ڤَڤَ šūša (<*курд.* شوشه, *аз.* шүшə) 1. стекло; 2. склянка; бутылка.

ڤَڤَڤِ šüšäpän дрозд.

ڤَڤِ, ڤَڤِ *то же самое, что* ڤَڤَڤِ.

ڤَڤَ šōta *муж. имя собст.* (<*груз.* შოთა) Шота.

[ڤسڤ] ڤُڤسِڤ mašhid II *спр., каус.* (ڤُڤسڤِ, ـڤسڤَ, ڤُڤسِڤ) 1. сообщать радостную весть; 2. проповедывать; читать евангелие.

ڤَڤسڤ šigda 1. радостная весть; 2. подарок, подношение, награда; 3. *церк.* благовещение.

ڤُڤسڤَ mašḫadta, ڤُڤسِڤَ mašḫidta *ж.* евангелие.

ڤُڤسڤَ ڤُڤلڤِ евангелие царствия небесного.

ڤَڤسم *см.* [ڤسم].

ڤَڤَڤسڤ *см.* [ڤسڤ][1].

ڤَڤسم *см.* [ڤسم].

ڤَڤلڤ *см.* [ڤلڤ].

[ڤسم] ڤَڤِ šāḫin I *спр.* (ڤَڤَ, ـڤسڤ, ـڤَڤ) быть теплым; стать теплым; греться. ڤُڤسِڤ mašḫin II *спр., каус.* (ڤُڤسِڤ, ـڤسڤَ, ڤُڤسِڤ) греть, согревать.

ڤَڤسم šḫunia теплота, жара.

ڤَڤسم, ڤَڤسم šaḫīna, *ж.* ڤَڤ- теплый, -ая.

[ڤسڤ][1] ڤَڤسڤ šiḫra копоть, сажа.

ܫܝܚܘܪܬܐ šiḫurta *ж.* скворец.

[ܫܚܪ]² ܫܘܚܪܐ šuḫra повпнность; принудительность. ܒܫܘܚܪܐ ܫܚܪ принуждать.

[ܫܚܬ] ܫܝܚܬܐ šiḫta грязь, нечистота.

ܫܝܚܬܢܐ šiḫtāna, *ж.* ܬ- грязный, -ая.

ܫܚܒܠ *см.* [ܫܟܠ].

[ܫܛܦ] ܫܛܝܦܬܐ šāṭiptā *ж., мн.* ܫܛܝܦܝܬܐ šāṭipiāṭi алебастровая посуда.

ܫܐܘܠ šiul (< *евр.* שְׁאוֹל) *ж.* ад; шеола (*царство мёртвых по иудейской религии*). (*Ср. сир.* id.).

ܫܝܘܢ šivän (< *перс.* شیون) *ж.* большой траур, плач.

ܫܝܚ šiḫa, ܫܝܫ šēḫa (< *араб.* شيخ) шейх. (*Ср. сир.* ܫܡܫ).

ܫܝܠܐ šilä (< *аз.* шилə, *перс.* شیله) *ж.* каша.

ܫܝܠܐ žilęt (< *русс.* < *франц.*) жилет.

ܫܝܡܐ šimä, *ж.* ܫܝܡܬܢܐ, ܫܝܡܬܐ šimtä полный, -ая; целый, -ая (*больней частью употребляется со словами, обозначающими время, как час, день, год и т. п.*). ܫܥܬܐ ܫܝܡܬܐ целый час.

[ܫܡ] ܫܝܢܐ šēna спокойствие, мир. ܒܫܝܢܐ с миром! ܐܙܠ ܒܫܝܢܐ прощай! (*букв.* оставайся с миром!).

ܫܝܢܝܢ šānin *отым.* II *спр. от* ܫܢܐ (ܫܝܢܝ, -ܫܝܢ, ܫܝ) успокаивать; утешать.

ܫܐ *см.* [ܫܐܐ].

ܫܝܦܐ *см.* [ܫܐܐ].

ܫܝܦܘܪܐ šipūra (< *аз.* шейпур) дудка; труба.

ܫܐܨ *см.* ܫܝܨ

ܫܝ šir, ܫܝܪܐ šira (< *перс.* شیره) сладкий сок (*фруктовый, цветочный...*), сироп.

ܫܝܪܢܐ širānä, *ж.* ܬ- сладкий, -ая, лишкий, -ая.

ܫܝܪܫܘܒ širšov Ширшов (*известный советский полярник*).

ܫܢܐ *см.* [ܫܕܐ].

ܫܝܟ šik (< *тур.* şek, *аз.* шəк < *араб.*) сомнение. ܫܝܟ ܠܐ несомненно.

ܫܟܫܟ šäkšik *отым.* II *спр.* (ܐܫܟܫܟ, -ܫܟܫܐ, ܫܟܫܟ) 1. сделать сомнительным; 2. колебать; поша тнуть.

[ܫܟܫ] ܫܟܘܟܢ, *ошибочно* ܫܟܘܟܢ šikvānä, *ж.* ܐ- муравей.

ܫܟܘܟܢ *см.* [ܫܟܫ].

ܫܟܘܟܢ *см.* [ܫܟܫ].

ܫܟܘܪ škūri, *мн.* ܫܟܘܪܘܬ škuravāti потолок.

[ܫܟܫ] ܫܟܝܟ, *вследствие слияния* šk : ܫܝ māčiḥ II *спр.*, *кауз.* (ܐܫܝܟ, -ܫܝܟ, ܫܝ) находить. отыскивать.

ܫܡܫ šḥīm (*ср. евр.* שׁכם) 1. *назв. местн.* Свихем (*город в ефремских горах*); 2. *муж. имя собст.* Свихем (*ханаанин*).

ܫܟܠ šiklä (< *аз.* шəкил, *тур.* şekil < *араб.* شكل) картина; фото. ܫܟܠ ܒܝܕ ܫܟܠ *см.* [ܒܕܐ].

[ܫܟ] ܫܝܟܢ ṃäšiknä жилище; палатка, шалаш.

[ܫܟܐ]¹ ܐܫܟܪܬܐ iškärtä *ж.*, *мн.* ܐܫܟܪܬܐ iškäriäti плата; премя.

[ܫܗܪ]², ܫܗܪ šaḥra крепкий напиток; спирт, сикера.

ܫܟܪ šäkär (< *перс.* شكر) сахар (*ср. сир.* id.).

ܫܟܝܪ šäkir (< *араб.* شكر) II *спр.* (ܐܫܟܪ, -ܫܟܪ, ܫܟܪ) *с ч.* ܠ 1. благодарить; 2. хвалить, славить; 3. благославлять.

ܫܟܝܟ *см.* ܫܟ.

ܫܠ šal (< *перс.* شال, *тур.* şel) 1. шаль, платок, покрывало; 2. галстук.

ܫܠܘܐܪ, ܫܠܐܪ šalvar (< *перс.* شلوار) брюки, штаны, шаровары (*ср. сир.* ܫܠܚܐ).

ܫܠܓܝܡܬܐ šilgimtä (< *перс.* شلغم) *ж.*, *мн.* ܫܠܓܝܡܬܐ šilgimiäti 1. репа; 2. луковица. (*Ср. сир.* ܫܠܓܒ).

[ܫܠܕ] ܫܠܕܐ šlada *ж.* труп; падаль.

[ܫܠܐ] ܫܠܝ šäli I *спр.* (ܫܠܝ, -ܫܠ, ܫܠܒ) 1. успокаиваться; утихать; 2. прекращаться; останавливаться.

грабитель, -ница; разбойник.

ܫܠܝ *см.* [ܫܠܐ].

ܫܠܡܘܢ šlimun *муж. имя собст. собст.* Соломон. (*Ср. евр.* שְׁלֹמֹה, *араб.* سليمان <*арам.-евр.*).

ܫܠܐ *см.* [ܫܠܐ].

ܫܠܐ *см.* [ܫܠܐ].

[ܫܠܡ] ܫܠܡܐ šlämä 1. мир; спокойствие; 2. привет. ܫܠܡ

ܫܠܡ *см.* ܫܠܡ, [ܫܠܡ].

ܫܠܡ šläm st. cs. *встречается в приветственных выражениях, как* ܫܠܡ ܥܠܘܟ šlam åłuḫ здравствуй! (*букв.* мир тебе!).

ܡܫܠܡܢܐ mišlmänä мусульманин. *ж.* ܡܫܠܡܢܬܐ mišlmäntä мусульманка.

[ܫܠܩ] ܫܠܩ šäliq I *спр.* (ܫܠܩ, -ܫܠܩ, ܫܠܘܩ)

1. *перех.* ошпаривать, обжигать, обваривать (*водой*). 2. *непрех.* обжигаться, обвариваться (*водой*), ошпариваться.

ܫܬܠܩ šaqliq II *спр., имп.* ܫܬܠܩ mišäliq II *спр., каус.* (ܫܬܠܩ, -ܫܬܠܩ, ܫܠܩ)

1. утешать, успокаивать; 2. прекращать; останавливать.

ܫܠܝ šiläi, *ж.* ܫܠܝܬܐ šlitä тихий, спокойный. -ая. ܫܠܝ тихо, спокойно.

ܫܠܝܘܬܐ šiläūta *ж.* тишина, спокойствие.

ܫܠܝܬܐ šläta n. act. *ж.* успокоение, утешение. ܫܠܝܬܐ ܕܠܐ ܫܠܝܬܐ без отдыха, без передышки; безостановочно (15_3).

ܫܠܡ šälum *жен. имя собст.* Саломея.

ܫܠܚ *см.* ܫܠܚ.

[ܫܠܚ] ܫܠܚ šälḫ II *спр., имп.* (ܫܠܚ, -ܫܠܚ, ܫܠܚ)

1. раздевать, оголять; 2. обкрадывать, грабить.

ܫܘܠܚܢܐ šulḫaja, *ж.* ܫܘܠܚܢܝܬܐ голый. -ая.

ܫܘܠܚܢܘܬܐ šulḫaiūta *ж.* нагота; оголённость.

ܫܠܚܢܐ šalḫāna *ж.* ܫܠܚ- n. ag.

(ܫܦܠܩ, -ܫܠܩ, ܫܠܩ) 1. ошпаривать, обваривать (*водой*); обжигать (*крапивой*); 2. причинять острую боль. ܫܠܝܩ šlīqa, *ж.* ܐ- *прич.* 1. ошпаренный, -ая; 2. робкий, -ая. ܫܩܠܝܩܢܐ šaqlıqāna, *ж.* ܐ- n. ag. 1.ошпаривающий, -ая; обжигающий, -ая; 2. *и. сущ.* крапива.

[ܫܫܠ] ܫܝܫܝܠ, ܫܝܫܠ šišiltä (<šilšiltā) *ж., мн.* ܫܝܫܝܠܬ, ܫܝܫܝܠܬ šišiliātі цепь; цепочка. ܫܝܫܝܠ ܕܣܕܪܐ позвонок.

ܫܠܬܝܐܝܠ šilatil (*евр.* שְׁאַלְתִּיאֵל) *муж. имя собст.* Салатпел.

[ܫܡ] ܫܡܐ šimä, *мн.* ܫܡܝܢ šimāni имя. ܫܡܐ ܕܫܡܐ *грамм.* имя существительное. ܫܡ ܫܡܝܢܝܐ *грамм.* имя прилагательное. ܫܡܐ ܡܢܝܢܐ *грамм.* имя числительное.

ܡܪܫܡܐ märšimä *общ.* именитый. -ая; знаменитый, -ая.

ܫܡܝ šimi (*мн.*) *то же самое, что* ܫܡܝܢ; *см.* [ܫܡܐ].

ܫܡܓܐ šämägiä *сост.* (<ܫܡܝ ܕܫܡܐ *букв.* небо нёба) нёбо.

[ܫܡܛ] ܫܡܝ šåmiṭ I *спр.* (ܫܡܛ, -ܫܡܛ, ܫܡܛ) ломать, разбивать.

ܫܡܛܢܐ šåmṭånä, *ж.* ܐ- n. ag. ломающий, -ая; разбивающий, -ая; хрупкий, -ая. ܫܡܛܢܐ ܕܡܠܐ изменник (*букв.* ломающий клятву).

ܫܡܝܛܐ šmīṭå, *ж.* ܐ- *прич.* разбитый, -ая. ܫܡܝܛܐ ܒܠܒܐ. убитый горем.

[ܫܡܐ] ܫܡܝܐ šmāiiä, ܫܡܝ šimi *мн.* небо (*букв.* небеса).

ܫܡܝܢܐ šmäiiänä, *ж.* ܐ- небесный, -ая. ܫܡܝܢܐ ܩܒܐ небесная твердь; небесный свод.

ܫܡܝܢܐ *см.* [ܫܡܝ].

[ܫܡܝ] ܫܡܝܢܐ šämīnä, *ж.* ܐ- жирный, -ая. ܫܡܝܢܐ ܐܪܥܐ плодородная земля.

[ܫܡܥ] ܫܡܥ šåmi I *спр.* (ܫܡܥ, -ܫܡܥ, ܫܡܥ) 1. слышать; слушать; понп-

мать; 2. слушаться.

ܫܡܥܘܢ Šimun (*евр.* שִׁמְעוֹן) *муж. имя собст.* Семён (*ср. греч.* Συμεών).

[ܫܡܪ] ܫܡܺܝܪ Šämir II *спр. инт.* (ܫܰܒ̰ܩ̰, -ܫܒ̰ܩ̰, ܫܰܒ̰ܩ̰) оставлять, бросать.

ܡܫܡܘܪ, ܡܫܬܡܘܪ mušmir брошенный; необитаемый, безлюдный; успшенный.

[ܫܡܫ] ܫܶܡܫ šimš- *мн.* ܫܶܡܫܶ šimši, ܫܶܡܫܳܬܺܝ šimšäti 1. солнце 2. луч, свет.

ܫܡܫܳܝܳܐ šimšäjä, *жс.* ܫܡܫܳܝܬܳܐ солнечный, -ая.

ܫܡܫܝܣܪܐ ܒܪܡܫܐ šimšisära лунный свет.

ܫܡܬܳܐ šimtä *то же самое, что* ܫܡܫ : *см.* ܫܡܫ.

ܫܺܝ̰ܢ *мн. от* ܫܢܳܐ *см.* [ܫܢܐ].

[ܫܢܐ] ܫܰܢ̰ šäni II *спр.* (ܫܰܢ̰ܺ, -ܫܰܢ̰, ܫܰܒ̰) 1. ялги. уезжать; переселяться: 2. падать в обморок.

ܫܺܝ̰ܢ šinjä. *жс* ܫܢܺܝܬܳܐ šnitä находящийся в обморочном состоянии.

ܫܢܳܐ šitä,, šitä *жс.*, *мн.* ܫܺܝ̰ܢ šini год. ܫܢܳܐ ܕܥܒܪ прошлый год; ܒܫܢܳܐ ܕܥܒܪ в прошлом году. ܫܢܳܐ ܕܐܬܝ будущий год. ܒܫܢܳܐ ܕܐܬܝ в будущем году.

ܫܺܝ̰ *см.* [ܫܡ].

ܫܰܢ̰ܫܺܝܠ šänšil II *спр.* (ܫܰܢ̰ܫܶܠ, -ܫܰܢ̰ܫܺܝܠ, ܫܰܢ̰ܫܺܝܠ) 1. слабеть: разленяться; 2. ходить шатаясь от слабости.

ܫܰܫ̰ *см.* [ܫܡ].

ܫܰܒ̰ *см.* [ܫܒܩ].

[ܫܘܬ] ܫܽܘܬܳܐ šūta *жс.* бальзам: воск.

[ܫܬܬ] ܬܰܫ̰ܬܺܝܬܳܐ tåšīta *жс.* история.

[ܫܩܩ] ܫܰܩ̰ šåjį I *спр.* (ܫܰܩ̰ܰ, -ܫܩ̰, ܫܩܒ) мазать (*краску и т. д.*): марать, пачкать: штукатурить.

ܫܰܩ̰ܫ šåjįš (*вместо* ܫܰܩ̰) I *спр.* (ܫܰܩ̰ܫܰ, -ܫܩ̰ܫ, ܫܩܘ) 1. *неперех.* шататься: колебаться: 2. *перех.* шатать, трясти; вилять (*хвостом*). (*См.* [ܫܟܟ]).

ܫܰܫ̰ܢܳ šåšånå (*вместо*

ܫܰܦܰܚ̈ܬܳܐ šapaḫta n. act. *ж.* разливание, разливать.

[ܫܦܠ] ܫܳܦܶܠ šāpil I *спр.* (ܫܰܦ̈ܠ, -ܫܶܦ̈ܠ, ܫܶܦ̈ܠ) 1. парализоваться, получить паралич; 2. стать хромым.

ܫܺܝܦ̈ܠܳܐ šipula 1. подол платья; кайма; 2. склон горы.

ܫܺܝܠ̈ܳܐ špīlä, *ж.* ܐ̈- *прич.* парализованный, -ая.

[ܫܦܝ] ܫܳܦܺܝ šāpin II *спр., инт.* (ܐ̈ܫܰܦ̈ܝ, -ܫܰܦ̈ܝ, ܫܰܦ̈ܝ) 1. разравнивать (*граблями*); 2. *перен.* сравнить с землей (99_5).

[ܫܦܫ] ܫ̈ܦ̈ܫ̈ܺܝܦ šäpšip II *спр., инт.* (*повторение* I *корневого*) (ܐ̈ܫ̈ܦ̈ܫ̈ܰܦ̈, -ܫ̈ܦ̈ܫ̈ܶܦ̈, ܫ̈ܦ̈ܫ̈ܺܝܦ̈) волочиться; ползать; шлёпать (*по воде*).

ܐ̈ܫ̈ܦ̈ܫ̈ܰܦ̈ܬ̈ܳܐ šäpšäptä n. act., *ж.* ползание; шлёпание. ܫ̈ܦ̈ ܐ̈ܫ̈ܦ̈ܫ̈ܰܦ̈ܬ̈ܳܐ ܕ̈ܒ̈ܶܟ̈ܳܐ (90_6) шлёпнулся в воду.

ܫ̈ܳܩ̈ܳܐ šōqa (< *тур.* ṣafak < *араб.* ܫ̈ܰܦ̈ܰܩ̈ šašånå (*вместо* ܫ̈ܰܫ̈ܰܢ̈ܳܐ) *ж.* ܐ̈- n. ag. шаткий, -ая; колеблющийся, -аяся.

ܫ̈ܰܫ̈ܰܢ̈ *см.* ܫ̈ܳܫ̈ܶܐ.

ܫ̈ܰܦ̈ܽܘܛ̈ šaputṭ *селение* Шафут.

ܫ̈ܺܝܦ̈ܽܠ̈ *см.* [ܫ̈ܦ̈ܠ].

ܫ̈ܳܦ̈ šāpiḫ *ошибочно для* ܫ̈ܳܦ̈ : *см.* [ܫ̈ܦ̈ܝ].

ܫ̈ܦ̈ܺܝܚ̈ *см.* [ܫ̈ܦ̈ܝ].

ܫ̈ܦ̈ܺܝܠ̈ *см.* [ܫ̈ܦ̈ܠ].

ܫ̈ܦ̈ܺܝܫ̈, ܫ̈ܦ̈ܺܝܫ̈ *см.* [ܫ̈ܦ̈ܫ̈].

[ܫ̈ܦ̈ܝ] ܫ̈ܳܦ̈ܺܝ šāpiḫ I *спр.* (ܐ̈ܫ̈ܰܦ̈ܚ̈, -ܫ̈ܦ̈ܺܝܚ̈, ...) разливаться. ܫ̈ܳܦ̈ܺܝ šāpiḫ II *спр., инт.* (ܐ̈ܫ̈ܰܦ̈ܺܝ, -ܫ̈ܦ̈ܺܝ, ܫ̈ܳܦ̈ܺܝ) проливать, разливать. ܡ̈ܰܫ̈ܦ̈ܺܝ mašpiḫ II *спр., кауз.* (ܐ̈ܡ̈ܫ̈ܰܦ̈ܺܝ, -ܡ̈ܫ̈ܦ̈ܺܝ, ܡ̈ܫ̈ܦ̈ܺܝ) выливать; *с ч.* ܒ̈ܠ̈ наливать (*на ч.-л*).

ܫ̈ܦ̈ܺܝܚ̈ špīḫa, *ж.* ܐ̈- разлитый, -ая. ܟ̈ܣ̈ ܫ̈ܦ̈ܺܝܚ̈ чаша моя переливается, моя чаша полна до краев.

شفق) 1. заря. рассвет; 2. сияние: блеск.

ܫܦܩܬ šapāqat (< *тур.* şefkat < *араб.* شفقة) милость.

ܫܦܩܢܝܐ ܫܦܝܪ милостивый.

[ܫܦܪ] ܫܦܝܪ šāpir I *спр.* (ܫܦܪ, ܫܦܝ, ܫܦܘ) оле-ляться красивым, прихорашиваться.

ܫܘܦܪܐ šupra красота.

ܫܦܝܪ, ܫܦܝܪܐ šapīra, *ж.* ܫܦ-ܝܪܬܐ красивый, -ая.

ܫܦܪܐ šapra (< *араб.* شفرة) нож (*обычно* столовый нож).

ܫܦܝܦ *см.* [ܫܦܦ].

ܫܦܝܦܐ *ж.* [ܫܦܦ].

ܫܩ šaq (< *аз.* шаг) треск.

ܫܩ -ܫܩܫܩ šaqāšaq *то же самое.* ܫܩ -ܫܩ ܕܟܕܘ ܟܟ кости трещат.

ܫܩܫܩ šaqšiq II *спр. от* ܫܩ (ܫܩܫܩ, -ܫܩܫܩ,...) 1. трещать; звенеть; звякать; 2. стучать.

ܫܩܫܩܬܐ šaqšaqta п. act. *ж.* трескотня, треск; звон; звякание.

ܫܩ šaqa *см.* ܫܩ.

ܫܩܝ šāqiį (< *араб.* شقيّ) *общ.* 1. нестчастный, -ая; 2. аскет.

ܫܩܝܘܬܐ šaqiįūta *ж.* 1. несчастье; 2. аскетизм.

[ܫܩܐ] ܫܩܝ šaqiį. ܫܩ šaqia *ж., мн.* ܫܩܝ šaqiāti ручье, ручей; канава.

ܫܩܝܘܬܐ šaqiįūta *ж.* маленький ручей, ручеёк.

[ܫܩܠ] ܫܩܝܠ šāqil I *спр.* (ܫܩܠ, -ܫܩܠ, ܫܩܘ) 1. брать; 2. уносить; 3. жениться. ܫܩܝܠ ܟܬܒܐ ографовать. ܫܩܝܠ ܠܒܐ захватывать. овладевать. ܫܩܝܠ ܒܥܐ обнадёживать; утешать; угождать: *непрех.* надеяться; утешаться. ܫܩܝܠ ܒܣܡ нюхать. обонять. ܫܩܝܠ ܢܩܡ мстить. ܫܩܠ mašqil II *спр., кауз.* (ܡܫܩܠ, -ܫܩܠ, ܫܩܠ) 1. заставить брать; 2. влести. вилести.

ܫܩܠ̈ܢܐ šaqlāna, *ж.* ܫܩܠ̈ܢܬܐ - n. ag. берущий, -ая. ܫܩܠ̈ܢܐ ܕܡܥܠ̈ܝܢ мститель.

ܫܪ̈ܝ *см.* [ܫܪܝ].

ܫܪ̈ܝܬ *см.* [ܫܪܝ].

ܩ̈ܦ, ܩ̈ܦ šqaf, šqap (< *русс.*) шкаф.

ܫ̈ܪ *см.* ܫ̈ܪ.

ܫ̈ܪ̈ܬ *см.* ܫ̈ܪ.

ܐ̈ *см.* ܐ̈ܬ.

ܐ̈ *см.* [ܫܪܐ].

ܫ̈ *см.* [ܫܪ].

ܫ̈ žāri (< *курд.* ژاری) му́ка.

ܠ̈ ܫ̈ му́ка мне!

ܫ̈ ܫ̈ страшный, наводящий страх.

[ܫܪܐ] ܫ̈, ܫ̈ šra, ܫ̈ šrāia *ж.*, *мн.* ܫ̈ šraiāti свеча; лампа; лампада.

ܫ̈ šärgimtä, ܫ̈ širgimtä *ж.*, *мн.* ܫ̈ širgimi, ܫ̈ šärgimi *то же самое, что* ܫ̈.

ܫ̈ *см.* [ܫܪ].

ܫ̈ *см.* [ܫܪ].

ܫ̈ šäri I *спр.* (ܫ̈, ܫ̈, ܫ̈) скользить; обваливаться.

ܫ̈ mäšriṭ II *спр.*, *кауз.* (ܫ̈, ܫ̈, ܫ̈) 1. обваливать; 2. спускать (*штаны*).

[ܫܪ] ܫ̈ šäri I *спр.* (ܫ̈, ܫ̈, ܫ̈) 1. развязывать; расстегивать; 2. прогонять, освобождать, снимать (*с работы*); 3. разгадывать; 4. останавливаться; останавливаться на квартиру, на ночлег; 4. *с ч.* ܫ̈ садиться (*на ч.-л.*). ܫ̈ šäri II *спр.*, *инт.* (ܫ̈, ܫ̈, ܫ̈) начинать. ܫ̈ mäšri II *спр.*, *кауз.* (ܫ̈, ܫ̈, ܫ̈) 1. заставить развязывать; 2. заставить освобождать; 3. поставить, посадить; 4. ставить палатку.

ܫ̈ šurāia начало. ܫ̈ в начале; сначала.

ܫܪܡܝܣܪ šarmisar (<*перс.* شرمسار) *общ.* робкий, -ая; застенчивый, -ая.

ܫܪܥܬ šårât (<*араб.* شريعة) закон.

[ܫܪܪ] ܡܫܪܝ måšriṣ II *спр. каус.* (ܐܡܫܪܝ , -ܡܫܪܝܬ , ܡܫܪܝ) высаживать, создавать (*пресмыкающих*).

ܫܪܨܐ šiṛsâ *соб.* пресмыкающиеся.

[ܫܪܩ] ܡܫܪܩ mašriq II *спр. каус.* (ܐܡܫܪܩ , -ܡܫܪܩܬ , ܡܫܪܩ) звать, созывать.

[ܫܪܪ] ܫܪܝܪܐ šarīra, *ж.* ܐ- правильный, -ая; истинный, -ая.

ܫܪܝܪܘܬܐ šarirūta *ж.* правда, истина; справедливость.

ܫܪܪܐ šrāra истина. ܒܫܪܪܐ истинно.

ܫܪܪ *см.* [ܫܪܪ].

ܫܪܫܝ šärši II *спр.* (ܐܫܪܫܝ , -ܫܪܫܬ , ܫܪܫܝ) утомляться, уставать (*ср.* ܟܫܝ).

ܫܪܫܝܬܐ šuršïa. *ж.* ܐ- *прич.* утомленный, -ая.

ܫܪܘܬܐ šarūta *ж.* завтрак; ужин.

ܫܪܝܬܐ šarēta n. act. *ж.* начинание; начинать.

ܟܝܪܝ, ܐܟܝܪܝ čirïi, čirïχ осень. ܬܫܪܝܢ ܐܟܝܪܝ октябрь.

ܟܣܠܐ ܐܟܝܪܝ ноябрь.

ܫܪܪ[1] *см.* ܫܪܪ ܒܫ.

ܫܪܪ[2] *см.* [ܫܪܪ].

ܫܪܫܝ *см.* [ܫܪܪ].

ܫܪܫܝܬ *см.* [ܫܪܪ].

ܫܪܪ *см.* [ܫܪܪ].

[ܫܪܟ] ܫܪܟܐ šärkïä остаток.

ܘܫܪܟܐ ušärkïä и так далее (= etc.), *сокращенно* ܘܫܪ *и т. д.*

ܫܪܟ šärik (<*араб.* شرك) II *спр.* (ܐܫܪܟ , -ܫܪܟܬ , ܫܪܟ) *с ч.* ܒ, ܠ, ܥܡ 1. участвовать; соединяться; 3. *перен.* жениться.

ܫܘܪܟܐ šurka, *ж.* ܐ- *прич.* 1. участник, -ца; 2. соединенный, -ая. ܥܕ ܕܠ ܫܘܪܟܐ пока не соединятся.

ܫܪܫܪ *см.* ܫܪܫܪ.

ܫܪܫܪ šarširʼ (*звукоподражательное слово*) II *спр.* (ܐܫܪܫܪ, ـܫܪܫܪ, ܫܪܫܪ) журчать; хлынуть (*вода*); бить ключем; свергаться (*водопад*). ܐܫܪ ܫܪܫܪ ܥܠ ܦܢܝܗ ܐܫܪܫܪ пот градом катился по его лицу.

ܫܪܫܪ šaršōra водопад.

ܫܪܛ, ܫܪܛ šärt (< *аз.* шərт, *тур.* şart < *араб.* شرط) 1. условие: соглашение; 2. закон; правило. ܫܪܛ ܥܒܕ договорились. ܫܪܛ ܣܝܡ ставить условие: ܐܫܬܪܛ ܫܪܛ условиться.

ܐܫܬܝܬ *см.* [ܫܬܬ].

[ܫܬ] ܐܫܬ ištä *ж.* дно; основание.

ܐܫܬ ܐܪܥ *общ.* бездонный, -ая.

ܫܬܠ šätis (< *сир.* ܐܫܬܬܠ фундамент) II *спр.* (ܐܫܬܬܠ, ـܫܬܠ, ܫܬܠ) закладывать фундамент; основывать; ставить.

ܫܛܒ štōhir *см.* [ܫܛܒ].

[ܫܬܬ] < [ܫܬܬ] ܫܬ šātiḫ I *спр.* (ܐܫܬ, ـܫܬ, ܫܬܬ) 1. стлать (*постель*); 2. развешивать (*одежду*), вывешивать; 3. ܫܬ ܩܛܢ скромничать, быть скромным.

[ܫܬ] ܐܫ šäti (I. *л. мн.* ܫܬ) I *спр.* (ܐܫܬ, ـܫ, ܫܬ) пить; ܐܫܬܩ mäšti II *спр., кауз.* (ܐܫܬܩ, ـܫܬܩ, ܫܬܩ) 1. давать пить; 2. поливать.

ܐܫܬܬ mištūta *ж.* кутёж, пир.

ܐܫܬ štētä п. act. *ж.* пить.

ܐܬܬ *см.* [ܫܬܐ].

ܐܠܬ *см.* [ܫܠܐ].

ܐܫܬ *см.* [ܫܬ].

[ܫܠܐ] ܫܠ šätil I *спр.* (ܐܠܬ, ـܫܠ, ܫܠ) сажать, рассаживать, пересаживать (*растение*).

ܐܠܐ štīlä, *ж.* ܐ- *прич.*

посаженный. -ая (*растение*).

ܫܬܠܐ šitlä саженец, рассада.

[ܫܬܩ] ܫܳܬܶܩ šātiq I *спр.* (ܫܳܬܩ̈ , -ܫܬܶܩ , ܫܳܬܘ̈ܩ) молчать, помалкивать.

ܫܬܩܐ šitqa молчание. ܫܬܩܝܬ тихо: тайно.

ܬ .

ܬ t *двадцать вторая буква сирийского алфавита; название* — ܬܳܐ taų, *числовое значение* — 400.

ܬ ta *повел. от глагола* ܐܬܐ : приди!

ܬ ܣܓ ta-ġziį может быть, авось (*букв.* приди. посмотря!); *см.* [ܐܬܐ].

ܬܝܪܝܐ tiorīįa (< *русс.*) теория.

ܬܝܪܝܳܐ tioriįāįa, *ж.* ܬ- теоретический. -ая.

ܬ̈ܙܝ tåziį *то же самое, что* ܗ̈ܘ̈ܕ.

ܬ ta *повел. ж. от глагола* ܐܬܐ : приди!; *см.* [ܐܬܐ].

ܬ *см.* [ܬܒ].

[ܐ̈ܬ] ܬ̈ܝܢ tinä *ж.* инжир. винная ягода.

ܬ̈ܒܝܠܝܣܝ tbilisi *г.* Тбилиси.

ܒ̈ܢܝ ܬ̈ܒܝܠܝܣܝ жители гор. Тбилиси, тбилисцы.

[ܬܒ] ܬ̈ܒ̈ tivnä. tüna *см.* ман.

ܬ̈ܒ tāvin I *спр.* (ܬ̈ܒ̈ , -ܬ̈ܒ , ܬ̈ܒ̈) отекать (*ногу*).

ܬ̈ܒ̈ tvīinä, *ж.* ܬ- отекший. -ая.

ܬ̈ܒ, ܬ̈ܒ tåbį (< *араб.* تبع) I *спр.* (ܬ̈ܒ̈ , -ܬ̈ܒ , ܬ̈ܒ̈) 1. прилипать (*с п.* ܒ и ܟ); 2. следовать за (*с ч.* ܒ̈ܬ̈).

ܬ̈ܒ̈ܝ tįbįa, *ж.* ܬ- последователь. -ница.

[ܬ̈ܒ] ܬ̈ܒ tāvir I *спр.* (ܬ̈ܒ̈ , -ܬ̈ܒ , ܬ̈ܒ̈)

1. разрушать; ломать; 2. повреждать; наносить вред.

ܬܒܪܐ tvāra разрушение.

ܥܒܪ ܬܒܪܐ нарушение закона.

ܬܓܒܝܪ tägbir (< *курд.* تکبیر < *араб.*) 1. совещание; суждение; 2. план, проект; 3. приводить в порядок.

ܬܓܒܝܪ tägbir *отым.* II *спр. от* ܬܓܒܝܪ (ܐܬܬܓܒܝܪ, -ܡܬܓܒܝܪ, ܬܓܒܝܪ) вести *(к.-л. дело)*, руководить.

ܬܓܒܝܪܢܐ tägbirānä, *ж.* ...заведующий, -ая; управляющий, -ая: руководитель, -ница.

ܬܓܒܝܪ *см.* ܬܓܒܝܪ.

ܬܓܒܝܪܢܐ *см.* ܬܓܒܝܪ.

ܬܐܓܝܪ tāğır (< *араб.* تاجر) торговец, купец.

ܬܐܓܝܪܘܬܐ tağırūta *ж.* торговля. ܬܐܓܝܪܘܬܐ ܥܒܕ торговать.

ܬܘܡܐ thūma (< *сир.* < *евр.* תְּהוֹם) бездна, пропасть.

ܛܗܪ tāhar (< *аз.* təhəp) 1. вид; сорт; 2. способ; манера.

ܛܒ tav (< *перс.* تاو) разгон.

ܛܒ ܢܣܒ брать разгон. ܒܛܒ с разгона, с размаху. ܡܫܠܚ ܒܛܒ ܥܠ ܦܘܡܐ ܕܝܠܗ с размаху ударил по лицу.

[ܒܟܐ] ܬܝܒܘܬܐ tiävūtä *ж.* раскаяние. ܬܝܒ ܬܝܒܘܬܐ раскаиваться.

ܛܘ tuu, tui (*для* ܬܝܒ) *повел. от глагола* ܝܬܒ сядь!: *см.* [ܒܟܐ].

ܬܘܒܐ tōba (< *араб.* توبة) *ж.* сожаление; раскаяние; покаяние.

ܬܐܒ tāvib *отым.* II *спр. от* ܬܘܒ (ܐܬܬܘܒ, -ܡܬܬܘܒ, ܬܐܒ) покаяться; сожалеть: раскаиваться.

ܬܘ töz (< *аз.* тоз, *тур.* toz) пыль.

ܬܘܠܕܬܐ toldāta *мн.* (< *сир., ед* ܬܘܠܕܢܐ) происхождение, генеалогия (*ср. евр.* תּוֹלְדוֹת).

ܬܘܠܕܢܐ *см.* [ܝܠܕ].

ܬܘܡܐ tūma *муж. имя собст.* Том.

ܬܘܡܢ tümän (< *аз.* тумəн < < *перс.* تومان) туман (*иранский денежный знак*).

ۏەە tāvin I *спр. то же самое, что* ۋەە.

ۋەنەە tvīnä, *ж.* ۋەن- *то же самое, что* ۋەنجەە, *см.* ۋەە [ەەە].

ۋەەنەە tumbāna (< *перс.* تنبان), *мн.* ۋەەنىەە tumbāni *и* ۋەەنەنىەە tumbanāni брюки, штаны.

ۋەەد tünd (< *перс.* تند) *общ.* темный, -ая (*цвет*), крепкий, -ая (*напиток, табак*).

ۋەەدمىلە tünd-mīlä темно-синий (*цвет*).

ۋەەلە tūłå (< *курд.* تول) *ж.* мщение. ۋەەلە ۋىلە мстить.

ۋەۋەڭ tüpäng (< *аз.* түфəнк, *курд., перс.* تفنگ) ружье.

ۋەەقەە tuqnıqa представительный; статный (91_8, 104_{25}).

[ەەە] ۋەەە tōrä бык; *ж.* ۋەەۋە tävirtä, *мн.* ۋەەۋىتە tävirıätі корова.

ۋەەە tūrä (< *аз.* тор, *тур.* tor) побег; ветка; прут.

ۋەەەە torba (< *аз.* торба, *тур.* torba) *ж., мн.* ۋەەەتە torbātі сума, сумка (*обычно нищего*).

ۋەەە *см.* ۋەە.

ۋەەە turkі (< *курд.* türkiye) Турция.

ۋەەەە *см.* ۋەەە.

ۋەەىەە *см.* ۋەە.

ۋەۋە *см.* [ەەە].

ۋەەنەە tušnāqa нужда, бедствие. (*Ср. сир.* ۋەەنەە).

ۏەەەە tūtün (< *тур.* tütün, *аз.* түтүн) *ж.* табак. ۏەەە ۏەەەە курить.

ۏەەەە tūtіı (*также* ۏەەە) (< *перс.* طوطی) *ж.* попугай.

ۏەۋە tāzіı (< *перс.* تازی) борзая.

ۋەەد tiḫub (< *курд.* تخوبی) граница. ۋەەد ۋەە 1. *и. прил. общ.* безграничный, -ая; 2. *нар.* безгранично; чересчур.

ۋەەە, ۋەەە *см.* [ەەد].

ەەەە *см.* [ەەە].

[ەەد] ۋەەە tḫūma граница.

ۋەەە tḫūma, ۋەەە tḫūmі *назв. местн.* Тхума, Тхуми (*район в турецком Курдистане*).

ۋەەە ۋەەە Средний Тху-

ми (*ассирийская деревня на северном Кавказе*).

ܬܰܚܡܺܝ taḫmin (< *араб.* تخمين) предположение.

ܬܰܚܡܺܝ taḫmin *отым.* II *спр. от* ܬܰܚܡܺܝ (ܐܰܬܰܚܡܺܝ , -ܬܰܚܡܺܝ , ܬܰܚܡܺܝ) думать. предполагать; размышлять (*иногда с ч.* ܒ *или* ܠ).

ܐܰܬܰܚܡܰܢܬܰܐ taḫmanta *ж., мн.* ܐܰܬܰܚܡܰܢܺܝܳܬܺܝ taḫmaniāti дума: предположение; размышление.

ܬܰܚܡܺܝ *см.* ܬܰܚܡܺܝ.

ܬܳܗܺܝܣ tāḥis *то же самое, что* ܬܺܝܣ, *см.* [ܬܣ].

[ܬܚܬ] ܬܘܚܬ tḥut *пред.* под; *с ч.* ܠ : ܠܬܚܬ, ܐܰܠܬܚܬ iltiḥ, ułtuḥ под: вниз. *Иногда к нему вторично приставляется ч.* ܠ : ܠܠܬܚܬ *в том же значении.*

ܬܚܘܬܐ tḥūta нижняя часть, низ; подмётка.

ܬܚܬܰܚܰܨܐ ḥutḥaṣa, *мн.* ܬܘܚܬ ܬܚܬܰܚܨܳܢܺܝ ḥutḥaṣāni подмышка.

ܬܚܘܬ *см.* [ܬܚܬ].

ܬܰܚܬܺܝ taḫta (< *тур.* tahta < *перс.* تخته) 1. доска; 2. деревянная кушетка, тахта. ܬܰܚܬܺܝ ܕܘܟܬܐ чёрная доска. ܬܰܚܬܺܝ ܕܡܠܟܘܬܐ царский трон.

ܬܰܚܬܳܐ *см.* [ܬܬܐ].

ܬܺܝܙܳܒ tīzāv (< *аз.* тизаб, *перс.* تیزآب) 1. азотовая кислота; 2. сода, щёлок (157_9).

ܬܺܝܟ *см.* [ܬܟ].

ܬܺܝܠܺܝܓܪܳܡ tiligrāma телеграмма.

ܬܰܝܡܘܢ tēmun, teįmun *повел. мн. от глагола* ܐܬܐ придите!; *см.* [ܐܬܐ].

ܬܰܝܡܢܐ taįmna, temna (< √įmn, *ср. здесь же* [ܝܡܢ]) юг. ܠܬܰܝܡܢܐ к югу.

ܬܰܝܡܢܳܝܐ taįmnāįa, temnāįa, *жс.* ܬ- южный, -ая. ܬܺܝܡܳܢܳܐ ܬܰܝܡܢܳܝܐ южная сторона, юг.

ܬܰܝܡܺܝܪ taįmir „Таймир“ (*название теплохода*).

ܬܺܝܳܢ tīįån (< *тур.* tiyan) котел.

ܬܳܝܺܝܪ tāįir, tā'ir < ܬܰܝܰܥ (< √ܬܥ Ettaf), I *спр.* (ܐܬܬܰܥ, -ܬܰܥ, ܬܥ) отрезвиться,

ھلە см. [ھلە].

ھلبە см. [ھلە].

ھلبە см. [ھلە].

ھلبە см. [ھلە].

ھلبە см. [ھلە].

[ھلل] ھلبُل tälilä роса.

ھلُل täḷlä < talīlā то же самое.

ھلبلوُ tälilūtä, ھلوُ täḷlūtä же. сырость.

[ھلط] ھلِمَ tåḷimtå — кувшин.

ھلِم tåḷim II спр. (ھلوِم, -ھلوە, ھلَم) то же самое, что ھلط.

ھلبِج см. [ھلج].

ھلِمَ см. [ھلط].

[ھلد] ھلوِلَ tiviḷå. ھلدَ tiviḷtå же. 1. червь; 2. красный, -ая; пурпурный. -ая.

[ھلك] ھلَ tilpä, мн. ھلقِ tilpäpi, ھلنِ tilpänäni ребёнка.

[ھلھ] ھلَ, ھلِھ tälq I спр. (ھلَ, -ھلە, ھلوِھ) пропадать; гибнуть.

ھلَ tälq II спр., [illegible]

ھلبە tlīḫa, же. ھَ- прич. разрушенный. -ая.

[ھلس] ھلَس tälih I спр. (ھلَس, -ھلس, ھلِس) разрушаться. ھلَس tälih II спр., инт. (ھلوِس, -ھلوِس, ھلَس) разрушать.

ھلِ tälä (< аз. тəлə, перс. تله) западня; мышеловка.

ھلِ см. [ھلە].

[ھلگ] ھلگُل tälgiä снег.

ھلوِلَ см. [ھلە].

[ھلە] ھلَ tälih I спр. (ھلَ, -ھلە, ھلِ) 1. вешать; 2. вешать.

ھلَ tiḷiä. ھلبَ tlitä прич. повешенный. -ая; висевший. -ая.

ھلبِ tīkä (< аз. тикə) кусок. ломоть; глоток.

ھلِ ошибочно вместо ھلِ; см. [ھلِ].

ھلِ ھلَ = ھلِ ھلَ; см. [ھلِ].

ھلَ tälä (< аз. тəлə, перс. تله) западня; мышеловка.

ھلِ см. [ھلە].

[ھلگ] ھلگُل tälgiä снег.

ھلوِلَ см. [ھلە].

[ھلس] ھلَس tälih I спр. (ھلَس, -ھلس, ھلِس) разрушаться. ھلَس tälih II спр., инт. (ھلوِس, -ھلوِس, ھلَس) разрушать.

ھلبِ tlīḫa, же. ھَ- прич. разрушенный. -ая.

[ھلە] ھلَ tälä I спр. (ھلَ, -ھلە, ھلِ) 1. вешать; 2. вешать.

ھلَ tiḷiä. ھلبَ tlitä прич. повешенный. -ая; висевший. -ая.

(ܐܬܠܝ, -ܬܠܝ, ܬܠܐ) терять; губить, погубить.

ܛܠܝܩܐ tlīqa, *ж.* ܐ- *прич.* потеряный, -ая.

ܐܬܠܩܬܐ tlaqta n. act. *ж.* потеря; гибель.

[ܬܠܬ] ܬܠܬܐ, ܬܠܬ ṭlā три.

ܛܠܝܐ, ܛܠܐ tlāi (*мн. от* ܬܠܬܐ) тридцать.

ܛܠܝܬܝܐ tlitāiā, *ж.* ܐܬܠܝܬܝܐ tlitēṭa третий. -ая.

ܬܘܠܬܝܢ, ܬܘܠܬܝܐ ṭulunte трое. втроем.

ܬܠܬܣܥܪ ṭālṭāsār тринадцать. ܬܠܬܣܥܪܝ тринадцатый. -ая.

ܬܡܐ tāma *нар.* Там.

ܬܡܘ tāmu *муж. имя собст.* Тамо.

ܬܝܡܘܢ, ܬܐܡܘܢ tēmun, teimun *то же самое, что* ܐܬܡܘܢ.

ܬܡܝ, ܬܡܐ *см.* ܬܡܙ.

ܬܡܙ tämiz (< *тур.* temiz) 1. *и. прил. общ.* чистый, -ая; 2. *нар.* целиком, всецело.

ܐܬܡܙܘܬܐ tämizūtä *ж.* чистота.

ܬܡܙ, ܬܡܐ tämiz *отым. от* ܬܡܙ, II *спр.* (ܐܬܬܡܙ, -ܬܬܡܝܙ, ܬܬܡܐ) чистить.

ܐܬܬܡܙ *см.* [ܬܡܙ].

[ܬܡܠ] ܬܡܠ timäl 1. вчера; 2. завтра. ܬܡܠ ܒܬܪ ܬܡܠ позавчера.

[ܬܡܡ] ܬܝܡ täjim, täm I *спр.* (ܐܬܬܡܡ, -ܬܡ, ܬܡ) заканчиваться; быть законченным; стать совершенным.

ܬܡܡ tämim II *спр.*, *кауз.* (ܐܬܬܡܡ, -ܬܬܡܝܡ, ܬܡܡ) кончать, заканчивать.

ܐܬܬܡܡ tämīmä. *ж.* ܐ- совершенный, -ая; законченный, -ая; безупречный, -ая.

ܬܡܡ tämäm *нар.* целиком, всецело.

ܐܬܬܡܡܬܐ tämämtä n. act. *ж.* заканчивание.

ܬܡܡ *то же самое, что* ܬܡܡ; *см.* [ܬܡܡ].

[ܬܡܢ] ܬܬܡܢܝܐ tmäniā восемь.

ܫܢ ܬܬܡܢܝܐ tmänjämä восемсот.

II *спр.* (ܐܬܬܢ, -ܬܝ, ܬܐ) стонать.

ܬܢܚܬܐ tanaḫta *ж.* стон.

[ܬܢ] ܬܢ täni I *спр.* (ܐܬܢ, -ܬ, ܬܒ) повторно делать: повторять. ܐܬܢ täni II *спр., инт.* (ܐܬܬܢ, -ܬܐ, ܬܒ) сообщать: говорить: рассказывать. ܡܬܢ mätni II *спр., кауз.* (ܡܬܬܢ, -ܬܐ, ܡܬܒ) заставить говорить: выспрашивать. (*Ср.* [ܐܡ]).

ܣܘܓܝܬܐ ܕܬܢ *грамм.* относительное местоимение.

ܬܡܐ *см.* [ܬܡ]².

[ܬܡ]¹ ܬܢ tinä дым.

ܬܢܛܝܢ täntin *отым.* II *спр.* от ܬܢ (ܐܬܬܡܢ, -ܬܡܐ, ܬܢܛ) 1. дымить: надымить: 2. дымиться.

[ܬܡ]² ܬܢܐ, ܬܢ tänina бит.

ܟܢ tänäp (< *перс.* طناب < *араб.*) *ж.* 1. верёвка: 2. мера длины: мера земли. (*Ср. сир.* ܟܢܐ).

ܬܡܢܝܐ tminäiä, *ж.* ܬܡܢܝܬܐ tminētä восьмой. -ая.

ܬܡܢ tmäniį, tmäniχ (*мн. от* ܬܡܢܐ) восемдесят.

ܬܡܢܝܣܪ tmånįsər восемнадцать. ܕܬܡܢܝܣܪ восемнадцатый, -ая.

ܬܡܢܕܐ tämändä (< *перс.* تمنده) пристальный, упорный взгляд; осмотр, исследование.

ܬܡܬܡ *то же самое, что* ܬܡܬܡ.

ܬܡܪ tämar (*евр.* תָּמָר) *жен. имя собст.* Тамара.

ܬܡܒܐ tamba (< *перс.* تماشا < *араб.*) представление.

ܬܡܬ ܓܒ (*с ч.* ב) надсмехаться (29$_{11\text{-}14}$).

ܬܢ *см.* [ܬܡ]¹.

ܬܒ *см.* [ܬܒ].

ܬܒܐ tämbä (< *перс.* تنبه) *ж.* наказание.

ܬܒܠ tämbäl (< *тур.* tembel < *перс.* تنبل) *общ.* ленивый. -ая.

ܬܒܐ *см.* [ܬܒ].

ܬܢ tänih (< Y ܬܢ Ettaf)

пяться; 2. зажигаться. **täpi** II *спр., инт.* (**täpäjä**, **-täpän**, **täpä**) 1. приленить, приклеивать; присоединять; 2. зажигать; топить (*печку*). **täpätä** n. act. *ж.* зажигание.

tapavut (< *аз.* тәфавүт, *тур.* tefaviit < *араб.* تفاوة) разница, различие.

täpih *ошибочно вместо* **täpiq**: *см.* [**täp**].

[**täp**] **täpiq** I *спр.* (**täpdi**, **-täpär**, ...) разливаться; рассыпаться. **täpiq** II *спр., инт.* (**täpäjä**, **-täpän**, **täpä**) разливать; рассыпать. (*Ср. также* **täpiz**, [**täz**]).

tiplis (< *русс.*) *г.* Тифлис (*ныне* Тбилиси). **tiplis täzä** тифлисцы (=тбилисцы).

täpiq (< *араб.* تفق) I *спр.* (**täpdi**, **-täpär**, **täpä**) *с ч.* **t** 1. встречаться; 2. навещать (*к.-н.*), пойти с визитом.

täpäzä täpäzi землемер.

[**täz**] **täzürä** тория (*колодцеобразная хлебная печь из глины*); печь.

täzä *см.* **täz** [**täz**][1].

täsmä (< *тур.* tasma) *ж.* ремень. **täsmä jüzü** пояс.

täzi (< *тур.* tazı < *араб.* تعزية) плач, оплакивание.

[**täl**] **tälä** лиса, лисица.

tälim II *спр.* (**täläjä**, **-tälän**, **tälä**) 1. наказывать; 2. учить.

tulimä, *ж.* **-** *прич.* наказанный, -ая.

tälämtä n. act. *ж.* наказание.

täp (< *перс.* دف < *араб.*) тимпан.

täpäg (< *аз.* тәпәк) вершина; скала.

[**-täp**] **täpi** I *спр.* (**täpdi**, **-täp**, **täpä**) 1. липнуть; приставать; присоеди-

ⵜⴰⵔⵉⵜ taqtiq (*звукоподражание*) II *спр.* (ⵜⵜⴰⵇⵇⴰⵜ, -ⵜⴰⵇⵇⴰ, ⵜⴰⵇⵇⴰⵜ) стучать.

ⵜⴰⵇⵇⴰⵜⵜⴰ, ⵜⴰⵇⵇⴰⵜⵜⴰ taqtaqta n. act. *же.* стук.

[ⵜⵔⴰ] ⵜⵔⵉⵜ, ⵜⵔⵉ tre два.

ⵙⵙⵔⴰ ⵙⵙⵉ вдвойне.

ⵜⵉⵔⵡⵓⵏⵜⵉ tirvunte оба. вдвоем.

ⵜⵉⵔⵡⵉ tirve *то же самое.*

ⵜⵔⵉⵊⴰⵏⴰ trejana, *же.* ⵜⵉ- II-ой. -ая.

ⵜⵔⵉⵎⴰ, ⵜⵔⵉⵎⵜ trema двести.

ⵜⵜⵔⵉⵙⵔ t°riṣər двенадцать.

ⵜⵜⵔⵉⵙⵔⴰⵏ двенадцатый. -ая.

ⵜⵜⵔⵉⵙⵔⵜⵜⴰ, ⵜⵜⵔⵉⵙⵔⵜⵜⴰ t°riṣərte все двенадцать.

[ⵜⵔⴱⴰ] ⵜⵔⴱⵜ tarba сало. жир.

ⵜⵔⴳ tärg (< *араб.* ترك) *же.* покидание. оставление. ⵜⵔⴳ ⵢⵓⵔⵉ покинутый спор.

[ⵜⵔⴳⵎ] ⵜⵔⴳⵎ tärgim II *спр.* (ⵜⵜⵔⴳⵎ, -ⵜⵔⴳⵎⴰ, ⵜⵔⴳⵎ) переводить.

ⵜⵔⴰⵄⵜ trāʕa 1. встреча: 2. посещение. визит.

ⵜⵔⴰⵄⵜⴰ, ⵜⵔⴰⵄⵜⵜⴰ traʕta n. act. *же* встреча.

ⵜⴰⵔⵜⵉⴱ täртip II *спр.* (ⵜⵜⴰⵔⵜⴰⴱ, -ⵜⴰⵔⵜⴰⴱⴰ, ⵜⴰⵔⵜⴰⴱ) 1. топать (*ножками*): 2. стучать; колотить; 3. моргать (*глазами*).

ⵜⵓⵜⵉⵛ tōtiš (< *араб.* تفتيش, *аз.* тəфтиш < *араб.*) II *спр.* (ⵜⵜⵓⵜⵉⵛ, -ⵜⵜⵓⵜⵉⵛⴰ, ⵜⵜⵓⵜⵉⵛ) исследовать; испытать.

ⵜⵙⵉⴳⴰⵏⵓⵇ tsiganoḳ Цыганок (*герой произведения М. Горького*).

ⵜⵇ taq (< *перс.* طاق, *тур.* tak < *араб.*) сгиб. ⵜⵇⵇⵓⵔⵜ ⵖⵓⵍ ⵜⵜⵓ ⵜⵔⵉ согнулся в три погибели.

[ⵜⵔⵇⵍ] ⵜⵔⵇⵍ tarqıl (< taqqil) II *спр.* (ⵜⵜⵔⵇⵍ, -ⵜⵔⵇⵍⴰ, ⵜⵔⵇⵍ) спотыкаться.

ⵜⵔⵇⵍⵜ tarqīlt спотыкающийся. ⵜⵔⵇⵍⵜ-ⵜⵔⵇⵍⵜ идущий спотыкаясь.

ⵜⵔⵇⵍⴰⵏⴰ tarqilāna *же.* ⵜⴰ- n. ag. 1. спотыкающийся. -аяся: 2. *перен.* утомленный. -ая.

ڕێزمان tärğim (< *араб.* ترجم) II *спр.* (ئەڕێزمە , -ڕێزمەی , ڕێزمێ) переводить.

ئەڕێزمەی turğima, *мс.* ئا- переведенный, -ая.

ئەڕێزمەی *см.* [ڕێ].

ئەڕێ *см.* [ڕێ].

ئەڕمەی *см.* [ڕم]¹.

ئاڕەمێ *см.* [ڕەم].

تارازی tarāzii (< *перс.* ترازی и ترازو) *мс., мн.* تەرازی täräzii весы, ватерпас.

[ڕێ] ئاڕێ täri I *спр.* (ئەڕێ , -ڕێ , ڕێ) мокнуть. ئاڕەم mätri II *спр., кауз.* (ئەڕەم , -ڕەمە , ڕەم) мочить, обмачивать.

ئەڕێ tiriä, *мс.* ئاڕیا trītä *прич.* промокший. -ая; намоченный. -ая.

ئەڕەمە mutriia, *мс.* ئا- *прич.* промоченный, -ая; намоченный, -ая.

ئەڕێ *см.* [ڕێ].

تەرلان tërlän (< *аз.* тəрлан) *мс.* сокол.

ئەڕێ *см.* [ڕێ].

ئەرسێ tärsä, *мс.* ئەرسی tärsi (< *курд.* ترس и ترسی, *тур.* ters) 1. верхогами; на дыбы; 2. перевернутый, -ая; 3. *нар.* наискось (96_{23}).

ئەرسی tärsi II *спр.* (ئەرسە , -رسەی , رسێ) питать; содержать (*к.-л.*).

ئەرسایە türsāiä пропитание, питание.

[ڕس] *путем метатезы от* [ڕسا] ئاڕس tåri I *спр.* (ئەڕسا , -ڕسێ , ڕسێ) 1. выдалбливать; делать выемку; 2. разрушаться; распадаться. ئەڕسا tårå, *мн.* ئەڕسان tårāni дверь, ворота.

ئەڕسا *см.* [ڕێ].

ئاڕەسا *см.* [ڕێ].

[ڕس]¹ ڕاس tåris, ţåris I *спр.* (ئەڕاس, -ڕاس, ڕەس) исправляться; быть исправленным; отремонтироваться. ڕاس ţåris II *спр., инт.* (ئەڕەس , -ڕاسە , ڕاس) 1. исправлять; починять. ئەڕاس هەڵە ڕاس исправлять ошибку. 2. строить. ماڕەس måtris II *спр., кауз.* (ئەڕەس ,

-ⵜⵙⵙⴰⵏⵜ , ⵜⵙⵙⴰⵏⵜ) *то же самое.*

ⵜⵜⵓⵙⴰ , *часто фонетическое написание —* **ⵜⵔⵓⵙⴰ** ṭrūsa, *ж.* **ⵜⴰ-** 1. *и. прил.* правильный. -ая; истинный. -ая; правый. -ая; 2. *нар.* правильно. истинно.

ⵜⴰⵔⵓⵙⵜⴰ ṭrusūta *ж.* правда. истина.

ⵜⴰⵔⵙⵜⴰ ṭåråstå n. act. *ж.* 1. делать, творить; строить; 2. строительство.

ⵜⴰⵎⵔⵙⵜⴰ, **ⵜⴰⵎⵔⵙⵜⴰ** måṭråstå n. act. *ж. то же самое.*

ⵜⵙⴰ [ⵜ > ⵜⵙ] **ⵜⵙⵉ** ṭåṛis I *спр.* (**ⵜⵜⵙⵉ**, **-ⵜⵙⵉ**, **ⵜⵓⵙⵉ**) жиреть. полнеть. толстеть.

ⵎⵓⵙⵉ måṭṛis II *спр., кауз.* (**ⵜⵎⵓⵙⵉ**, **-ⵜⵙⵉⵏⵜ**, **ⵎⵓⵙⵉ**) откармливать. (*Ср.* [**ⵜⵙⴰ**][1]).

ⵜⵜⵔⵉⵙⴰ ṭrīṣå, *ж.* **ⵜⴰ-** *прич.* жирный. -ая; полный. -ая; 2. богатый. -ая.

ⵜⵎⵓⵔⵉⵙⴰ muṭrīṣå, *ж.* **ⵜⴰ-** *прич.* откормленный. -ая.

[**ⵜⴰⵔⴰ**] **ⵜⴰⵔⵉⵇ** tāriq I *спр.* (**ⵜⵜⴰⵔⴰ**, **-ⵜⴰⵔⴰ**, **ⵜⵓⵔⴰ**) 1. застегивать (*пуговицы*: 2. запирать. **ⵜⴰⵔⵉⵇ** tāriq II *спр., инт.* (**ⵜⵜⵓⵔⵉⵇ**, **-ⵜⴰⵔⵉⵇ**, **ⵜⵓⵔⵉⵇ**) *то же самое.*

ⵜⴰⵔⵓⵇⵜⴰ taruqta *ж., мн.*

ⵜⴰⵔⵓⵇⵉⵜⵉ taruqīti пуговица; запонка. крючок.

ⵜⵓⵔⴰ *см.* [**ⵔⵔⴰ**].

ⵜⵉⵔⵉⵣ täršin II *спр.* (**ⵜⵜⵓⵔⵉⵣ**, **-ⵜⵜⵉⵔⵉⵣ**, **ⵜⵉⵔⵉⵣ**) побледнеть. быть бледным (*от болезни*).

ⵜⵜⵉⵔⵉⵣⵜ türšinä, *ж.* **ⵜⴰ-** *прич.* бледный. -ая; побледневший. -ая.

ⵜⴰⵜⵣⴱⵓⵖⵜⴰ tižbuḫta *ж.* слава; *см.* [**ⵣⴱⵖ**].

ⵜⴰⵣⴱⵉⵖ tažbiḫ *отым. от* **ⵜⵉⵣⴱⵓⵖⵜⴰ** II *спр.* (**ⵜⵜⵉⵣⴱⵓⵖⵜⴰ**, **-ⵜⵜⵉⵣⴱⵓⵖⵜⴰ**, **ⵜⵜⵉⵣⴱⵓⵖⵜⴰ**) *то же самое, что* **ⵜⵜⵉⵣⴱⵓⵖ**, I *спр.*; *см.* [**ⵣⴱⵖ**].

[**ⵔⵣⴰ**] **ⵜⵔⵣⴰⵢ** ịčå, učå девять.

ⵜⵜⵔⵣⴰⵢ ičǐ (*мн.* < **ⵜⵔⵣⴰⵢ**) девятеро.

ⵜⵜⵔⵣⴰⵢⵜ ịčåịå, *ж.* **ⵜⴰ-** девятый. -ая.

ⵜⵜⵔⵣⴰⵎⴰⵢ ịčåmå, učåmå девятьсот.

ⵜⵔⵣⴰⵢ *см.* [**ⵣⵣ**].

ⵜⵉⵔⵉⵣ, **ⵜⵉⵔⵉⵣ** *см.* [**ⵔⵣ**].

ಕನ್ನಡ ಅಕ್ಷರಮಾಲೆ ಓದುವುದು.

ಪದದ ಯಾವ ಒಂದು ಸದ್ದನ್ನು ಕೂಡಿಸುವುದು:

ಅಂದರೆ ಗುಣಿತಾಕ್ಷರ ಪರಿಚಯವಾದಂತೆ.

ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ ಬೇಕಾದಾಗ ಬರೆದು;

ಅಪ್ಪ ಕೊಡಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದಳು:

ಬೆಳ್ಳಿ ಪರದೆಯ ದೊಡ್ಡ ಚಿತ್ರ ಬಂದಾಗ ಹೋಗಿ ನೋಡುವೆವು.

ಅಲ್ಲಿ ಕಥೆಯ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಳ್ಳುವೆವು.

ಬೆಳ್ಳಿ ಪರದೆಯ ದೊಡ್ಡ ಚಿತ್ರ ಬಂದಾಗ ಹೋಗಿ ನೋಡುವೆವು:

ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಈ ಚಿತ್ರ ಬಹಳ ಇಷ್ಟವಾಯಿತು.

ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಕೊಂಡ ಪುಸ್ತಕ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದಳು:

ಪದಗಳು ಬಗೆಯೂಕ್ಕೆ: ಸಮ.

ಪದಗಳು : ಬಿರಿಯು: ಬೆಸಲಾದ :

ꠀꠀꠀ

ꠀꠀꠀ

ꠇꠤꠞꠣ ꠞꠣꠑꠣꠞꠤꠎ ꠇꠤꠎꠣꠑꠣꠞꠤꠎ ꠇꠤꠑꠣ ꠞ

ولمنحتهم دينهم الذي ارتضاه لهم. وليبدلنهم من بعد خوفهم أمنا يعبدونني لا يشركون بي شيئا. ومن كفر بعد ذلك فأولئك هم الفاسقون. وأقيموا الصلاة وآتوا الزكاة وأطيعوا الرسول لعلكم ترحمون. لا تحسبن الذين كفروا معجزين في الأرض ومأواهم النار ولبئس المصير. يا أيها الذين آمنوا ليستأذنكم الذين ملكت أيمانكم والذين لم يبلغوا الحلم منكم ثلاث مرات من قبل صلاة الفجر وحين تضعون ثيابكم من الظهيرة ومن بعد صلاة العشاء ثلاث عورات لكم ليس عليكم ولا عليهم جناح بعدهن طوافون عليكم بعضكم على بعض كذلك يبين الله لكم الآيات والله عليم حكيم. وإذا بلغ الأطفال منكم الحلم فليستأذنوا كما استأذن الذين من قبلهم كذلك يبين الله لكم آياته والله عليم حكيم. والقواعد من النساء اللاتي لا يرجون نكاحا فليس عليهن جناح أن يضعن ثيابهن غير متبرجات بزينة وأن يستعففن خير لهن والله سميع عليم. ليس على الأعمى حرج ولا على الأعرج حرج ولا على المريض حرج ولا على أنفسكم أن تأكلوا من بيوتكم أو بيوت آبائكم أو بيوت أمهاتكم أو بيوت إخوانكم أو بيوت أخواتكم أو بيوت أعمامكم أو بيوت عماتكم أو بيوت أخوالكم أو بيوت خالاتكم أو ما ملكتم مفاتحه أو صديقكم ليس عليكم جناح أن تأكلوا جميعا أو أشتاتا فإذا دخلتم بيوتا فسلموا على أنفسكم تحية من عند الله مباركة طيبة كذلك يبين الله لكم الآيات لعلكم تعقلون. إنما المؤمنون الذين آمنوا بالله ورسوله وإذا كانوا معه على أمر جامع لم يذهبوا حتى يستأذنوه إن الذين يستأذنونك أولئك الذين يؤمنون بالله ورسوله فإذا استأذنوك لبعض شأنهم فأذن لمن شئت منهم واستغفر لهم الله إن الله غفور رحيم. لا تجعلوا دعاء الرسول بينكم كدعاء بعضكم بعضا قد يعلم الله الذين يتسللون منكم لواذا فليحذر الذين يخالفون عن أمره أن تصيبهم فتنة أو يصيبهم عذاب أليم. ألا إن لله ما في السماوات والأرض قد يعلم ما أنتم عليه ويوم يرجعون إليه فينبئهم بما عملوا والله بكل شيء عليم.

ומלכות ישראל (ויהודה) מכתב יהוה: ואל בית לחם אפרתה
לוא צעיר: מיך יצא לי היות מושל: ומצאתיו לרועה נאמן
ואת הצאן הרעות לא ידעו: הנה הימים באים נאם יהוה
ואקים לדוד צמח צדיק: ומלך מלך והשכיל ועשה
משפט וצדקה בארץ: בימיו תושע יהודה וישראל ישכן
לבטח: וזה שמו אשר יקראו יהוה צדקנו: לכן הנה ימים
באים נאם יהוה ולא יאמר עוד חי יהוה אשר העלה
את בני ישראל מארץ מצרים: כי אם חי יהוה אשר
העלה ואשר הביא את זרע בית ישראל מארץ צפון
וכל הארצות אשר הדחתים שם: וישבו על אדמתם:
לנביאים נשבר לבבי בקרבי רחפו כל עצמותי: הייתי
כאיש שכור וכגבר עברתו יין מפני יהוה ומפני דברי
קדשו: כי מלאה הארץ מנאפים כי מפני אלה אבלה
הארץ יבשו נאות מדבר והיתה מרוצתם רעה וגבורתם
לא כן: כי גם נביא גם כהן חנפו גם בביתי מצאתי
רעתם נאם יהוה: לכן יהיה דרכם להם כחלקלקות
באפלה ידחו ונפלו בה כי אביא עליהם רעה שנת
פקדתם: ובנביאי שמרון ראיתי תפלה הנבאו בבעל
ויתעו את עמי ישראל: וגם בנביאי ירושלים ראיתי
שערורה נאף והלך בשקר וחזקו ידי מרעים לבלתי
שבו איש מרעתו היו לי כלם כסדם ויושביה כעמרה:
לכן כה אמר יהוה צבאות אל הנביאים הנבאים אליכם
מתהלים אתכם חזון לבם ידברו לא מפי יהוה: אמור
אמרים הלוא נבואה היא לכל הגוים אשר נאצו את
דבר יהוה: ואם אמר תשא נבואת יהוה ואמרת אליהם
מה משא יהוה ונטשתי אתכם נאם יהוה: והנביא והכהן
והעם אשר יאמר משא יהוה ופקדתי על האיש ההוא
ועל ביתו: כה תאמרו איש אל רעהו ואיש אל אחיו
מה ענה יהוה ומה דבר יהוה: ומשא יהוה לא תזכרו
עוד כי משא לאיש יהיה דברו ותהפכו את דברי
אלהים חיים יהוה צבאות אלהינו: כה תאמר לנביא
פקד יהוה: ואם כי משא יהוה תאמר לכן כה אמר יהוה
יען אמרכם את הדבר הזה משא יהוה ואשלח אליכם
לאמר לא תאמרו משא יהוה: לכן הנני נשא אתכם
ונטשתי אתכם ואת העיר אשר נתתי לכם ולאבותיכם
מעל פני: ונתתי עליכם חרפת עולם וכלמת עולם
אשר לא תשכח: כה הראני יהוה והנה שני דודאי תאנים
מוצבים לפני היכל יהוה אחרי הגלות יכניהו בן יהויקים
מלך יהודה ואת שרי יהודה ואת החרש והמסגר מירושלים
והביא אותם בבל: הדודא האחד תאנים טובות מאד
כתאנים הבכרות והדודא האחד תאנים רעות מאד אשר
לא תאכלנה מרע: ויהי דבר יהוה אלי לאמר: כה אמר
יהוה אלהי ישראל כתאנים הטובות האלה כן אכיר
את גלות יהודה אשר שלחתי מן המקום הזה לארץ
כשדים לטובה: ושמתי עיני עליהם לטובה והשבתים
על הארץ הזאת ובניתים ולא אהרסם ונטעתים ולא
אתושם: ונתתי להם לב לדעתי כי אני יהוה והיו לי
לעם ואני אהיה להם לאלהים כי ישובו אלי בכל לבם:
והתאנים הרעות אשר לא תאכלנה מרע כי כה אמר יהוה
כן אתן את צדקיהו מלך יהודה ואת שריו ואת שארית
ירושלים הנשארים בארץ הזאת והיושבים בארץ מצרים:
ונתתים לזועה לרעה לחרפה ולמשל לשנינה ולקללה
בכל המקומות אשר אדיחם שם: והשלחתי בם את החרב
את הרעב ואת הדבר עד תמם מעל האדמה אשר נתתי
להם ולאבותיהם: וישלח אלי את כל עבדיו הנביאים
השכם ושלח לאמר הנה לא שמעתם אלי נאם יהוה
למען הכעסני במעשה ידיכם לרעה לכם: ולא שמעתם
אלי נאם יהוה למען הכעסני במעשה ידיכם לרעה לכם:
לכן כה אמר יהוה צבאות יען אשר לא שמעתם את
דברי: הנני שלח ולקחתי את כל משפחות צפון נאם
יהוה ואל נבוכדנאצר מלך בבל עבדי והבאתים על הארץ
הזאת ועל יושביה ועל כל הגוים האלה סביב והחרמתים
ושמתים לשמה ולשרקה ולחרבות עולם: והאבדתי מהם
קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול רחים
ואור נר: והיתה כל הארץ הזאת לחרבה לשמה והגוים
האלה יעבדו את מלך בבל שבעים שנה: והיה כמלאת
שבעים שנה אפקד על מלך בבל ועל הגוי ההוא נאם
יהוה את עונם ועל ארץ כשדים ושמתי אתה לחרבות
עולם: והבאתי על הארץ ההיא את כל דברי אשר דברתי
עליה את כל הכתוב בספר הזה אשר נבא ירמיהו על
כל הגוים: כי עבדו גם המה גוים רבים ומלכים גדולים
ושלמתי להם כפעלם וכמעשה ידיהם: כי כה אמר יהוה
אלהי ישראל אלי קח את כוס היין החמה הזאת מידי
והשקית את כל הגוים אשר אנכי שלח אתך אליהם:
ושתו ורעשו והתהללו מפני החרב אשר אנכי שלח
בתוכם: ואקח את הכוס מיד יהוה ואשקה את כל הגוים
אשר שלחני יהוה אליהם: את ירושלים ואת ערי יהודה
ואת מלכיה את שריה לתתם חרבה לשמה לשרקה ולקללה
כהיום הזה: את פרעה מלך מצרים ואת עבדיו ואת שריו
ואת כל עמו: ואת כל הערב ואת כל מלכי ארץ העוץ
ואת כל מלכי ארץ פלשתים ואת אשקלון ואת עזה ואת
עקרון ואת שארית אשדוד: את אדום ואת מואב ואת
בני עמון: ואת כל מלכי צור ואת כל מלכי צידון ואת
מלכי האי העבר את הים: את דדן ואת תימא ואת בוז
ואת כל קצוצי פאה: ואת כל מלכי ערב ואת כל מלכי
הערב היושבים במדבר: ואת כל מלכי זמרי ואת כל
מלכי עילם ואת כל מלכי מדי: ואת כל מלכי צפון
הקרובים והרחקים איש את אחיו ואת כל ממלכות הארץ
אשר על פני האדמה ומלך ששך ישתה אחריהם: ואמרת
אליהם כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל שתו ושכרו
והקיאו ונפלו ולא תקומו מפני החרב אשר אנכי שלח
בתוכם: והיה כי ימאנו לקחת הכוס מידך לשתות ואמרת
אליהם כה אמר יהוה צבאות שתה תשתו: כי הנה בעיר
אשר נקרא שמי עליה אני מחל לרעה ואתם הנקה תנקו
לא תנקו כי חרב אני קורא על כל יושבי הארץ נאם
יהוה צבאות: ואתה תנבא אליהם את כל הדברים האלה
ואמרת אליהם יהוה ממרום ישאג ומקדשו יתן קולו
שאג ישאג על נוהו הידד כדרכים לכל יושבי הארץ:
כי בא קול עד קצה הארץ כי ריב ליהוה עם הגוים
נכח כל בשר הרשעים נתנם לחרב נאם יהוה: כה אמר
יהוה הנה רעה יוצאת מגוי אל גוי וסערה גדולה תעור
מירכתי ארץ: והיו חללי יהוה ביום ההוא מקצה הארץ
ועד קצה הארץ לא יספדו ולא יאספו ולא יקברו לדמן
על פני האדמה יהיו: הילילו הרעים וזעקו ומרגו
אדירי הצאן כי מלאו ימיכם לטבחה ונפוצותיכם ונפלתם
ככלי חמדה: ואבד מנוס מרעים ופלט מאדירי הצאן:
קול צעקת הרעים וילל אדירי הצאן כי שדד יהוה את
מרעיתם: ונדמו נאות השלום מפני חרון אף יהוה:
עזב כאריה סכו כי היתה ארצם לשמה מפני חרון היונה
ומפני חרון אפו: בקר בקר ברח שודד והוי בוגד בגד
בוגד שדד כלות לשדד יכלה בוגד לבגוד בך: כלה
ונשבר שברך יגון מכתך: הנה כעלות ישעה כנשרים
וידאה כנפיו על מואב והיו גבורי מואב ביום ההוא
כלבב אשת מצרים: נלכדה קריות ומצודות נתפשו והיו
לבב גבורי מואב ביום ההוא כלבב אשת מצרים: נלכדה
קריות ומצודות נתפשו והיו לבב גבורי מואב ביום ההוא
והיה מואב משמה מהעם כי על יהוה הגדיל: פחד ופחת
ופח עליך יושב מואב נאם יהוה: הנס מפני הפחד יפל
אל הפחת והעלה מן הפחת יתפש בפח כי אביא אליה
אל מואב שנת פקדתם נאם יהוה: בצל חשבון עמדו
מכוסי כח כי אש יצאה מחשבון ולהבה מבין סיחון
ותאכל פאת מואב וקדקד בני שאון: אוי לך מואב אבד
עם כמוש נתנו בניך בשבי ובנותיך בשביה: ושבותי
שבות מואב באחרית הימים נאם יהוה עד הנה משפט
מואב: על בני עמון כה אמר יהוה הלוא בנים אין
לישראל אם יורש אין לו מדוע ירש מלכם את גד ועמו
בעריו ישב: לכן הנה ימים באים נאם יהוה והשמעתי
אל רבת בני עמון תרועת מלחמה והיתה תל שממה
ובנתיה באש תצתנה וירש ישראל את ירשיו אמר יהוה:
הילילי חשבון כי שדדה עי צעקנה בנות רבה חגרנה
שקים ספדנה והתשוטטנה בגדרות כי מלכם בגולה
ילך כהניו ושריו יחדו: מה תתהללי בעמקים זבה עמקך
הבת השובבה הבוטחת באוצרותיה מי יבוא אלי: הנני
מביא עליך פחד נאם אדני יהוה צבאות מכל סביביך
והדחתם איש לפניו ואין מנדד לנפוצים: ואחרי כן
אשיב את שבות בני עמון נאם יהוה: לאדום כה אמר
יהוה צבאות האין עוד חכמה בתימן אבדה עצה מבנים
נסרחה חכמתם: נסו הפנו העמיקו לשבת יושבי דדן כי
איד עשו הבאתי עליו עת פקדתיו: אם בצרים באו לך
הלוא יעוללו עוללות אם גנבים בלילה השחיתו דיים
להם: כי אני חשפתי את עשו גליתי את מסתריו ונחבה
לא תוכל: שדד זרעו ואחיו ושכניו ואיננו: עזבה יתומיך
אני אחיה ואלמנותיך עלי תבטחו: כי כה אמר יהוה
הנה אשר אין משפטם לשתות הכוס שתה תשתו ואתה
הנקה תנקה לא תנקה כי שתה תשתה: כי בי נשבעתי
נאם יהוה כי לשמה לחרפה לחרבה ולקללה תהיה בצרה
וכל עריה תהיינה לחרבות עולם: שמועה שמענו מאת
יהוה וציר בגוים שלח קבצו ובאו עליה וקומו למלחמה:
כי הנה קטן נתתיך בגוים בזוי באדם: תפלצתך השיא
אותך זדון לבבך שכני בחגוי סלע תופשי מרום גבעה
כי תגביה כנשר קנך משם אורידך נאם יהוה: והיתה
אדום לשמה כל עבר עליה ישם ושרק על כל מכותיה:
כמהפכת סדם ועמרה ושכניה נאם יהוה לא ישב שם
איש ולא יגור בה בן אדם: הנה כאריה יעלה מגאון
הירדן אל נוה איתן כי רגע ארגיעם עליה ומי בחור
אליה אפקד כי מי כמוני ומי יעדני ומי זה רועה אשר
יעמד לפני: לכן שמעו עצת יהוה אשר יעץ על אדום
ומחשבותיו אשר חשב על יושבי תימן אם לא יסחבום
צעירי הצאן אם לא ישים עליהם נוהם: מקול נפלם
רעשה הארץ זעקה קולה נשמע בים סוף: הנה כנשר
יעלה וידאה כנפיו על בצרה והיה לב גבורי אדום
ביום ההוא כלבב אשת מצרים: לדמשק בושה חמת
וארפד כי שמעה רעה נמגו בים דאגה השקט לא יוכל:
רפתה דמשק הפנתה לנוס ורעדה החזיקתה צרה וחבלים
כיולדה: איך לא עזבה קריה עיר מרחמי משוש עזי:
לכן יפלו בחוריה ברחובתיה וכל אנשי המלחמה ידמו
ביום ההוא נאם יהוה צבאות: והצתי אש בחומת דמשק
ואכלה ארמנות בן הדד: לקדר ולממלכות חצור אשר
הכה נבוכדנאצר מלך בבל כה אמר יהוה קומו עלו אל
קדר ושדדו את בני קדם: יריעותם וצאנם ישאו יריעתם
וכל כליהם וגמליהם ישאו להם וקראו עליהם מגור
מסביב: נסו נדדו מאד העמיקו לשבת יושבי חצור נאם
יהוה כי יעץ עליכם נבוכדנאצר מלך בבל עצה וחשב
עליכם מחשבה: קומו עלו אל גוי שלו יושב לבטח נאם
יהוה לא דלתים ובריח לו לבדד שכנו: והיו גמליהם
לבז והמון מקניהם לשלל וזריתים לכל רוח פאה
ומכל עבריו אביא את אידם נאם יהוה: ועל עילם
ראה בראשית ממלכת צדקיהו מלך יהודה היה דבר יהוה
אל ירמיהו הנביא לאמר: כה אמר יהוה צבאות הנני
שבר את קשת עילם ראשית גבורתם: והבאתי על עילם
ארבע רוחות מארבע קצות השמים והזריתים לכל הרוחות
האלה ולא יהיה הגוי אשר לא יבוא שמה נדחי עילם:
והחתתי את עילם לפני אויביהם ולפני מבקשי נפשם
והבאתי עליהם רעה את חרון אפי נאם יהוה ושלחתי
אחריהם את החרב עד כלותי אתם: ושמתי כסאי בעילם
והאבדתי משם מלך ושרים נאם יהוה: והיה באחרית
הימים אשיב את שבות עילם נאם יהוה: הדבר אשר
דבר יהוה על בבל על ארץ כשדים ביד ירמיהו הנביא:
הגידו בגוים והשמיעו ושאו נס השמיעו אל תכחדו
אמרו נלכדה בבל הבוש מרדך חתו אליליה רוצצו
פסיליה: כי עלה עליה גוי מצפון הוא ישים את ארצה
לשמה ולא יהיה יושב בה מאדם ועד בהמה נדדו הלכו:
בימים ההמה ובעת ההיא נאם יהוה תבואינה בני ישראל
הם ובני יהודה יחדו הלוך ילכו ובכו יבכו ואת יהוה
אלהיהם יבקשו: ציון ישאלו דרך הנה פניהם באו ונלוו
על יהוה ברית עולם לא תשכח: צאן אבדות היה עמי
רועיהם התעום הלכו שדוד על הר הלכו מהר גבעה
שכחו רבצם: כל מצאיהם אכלום וצריהם אמרו לא נאשם
תחת אשר חטאו ליהוה נוה צדק ומקוה אבותם יהוה:
נדדו מתוך בבל וצאו מארץ כשדים והיו כעתודים
לפני צאן: כי הנני מעיר ומעלה על בבל קהל גוים
גדולים מארץ צפון והערכו לה משם תלכד חציו כגבור
משכיל לא ישוב ריקם: והיתה כשדים לבז כל בזזיה
נאם יהוה: כי תשמחי כי תעלזי בזזי נחלתי כי תפושי
כעגלה דשא ותצהלי כאבירים: בושה אמכם חפרה יולדתכם
הנה אחרית גוים מדבר ציה וערבה: מקצף יהוה לא תשב
והיתה כל שממה כל עבר על בבל ישם ושרק על כל
מכותיה: ערכו על בבל סביב כל דרכי קשת דרכו בה
אל תחסכו חצים כי ליהוה חטאה: הריעו עליה סביב
נתנה ידה נפלו אשמותיה נתצו חומותיה כי נקמת יהוה
היא נקמו בה כאשר עשתה עשו לה: הכרתו זורע מבבל
ותפש מגל בעת קציר מפני חרב היונה איש אל עמו
יפנו ואיש אל ארצו ינוסו: שה פזורה ישראל אריות
הדיחו הראשון אכלו מלך אשור זה פעם ראשון ואחרון
זה עצמותיו נבוכדנאצר מלך בבל: לכן כה אמר יהוה
צבאות אלהי ישראל הנני פקד על מלך בבל ועל ארצו
כאשר פקדתי על מלך אשור: והשבתי את ישראל אל
נוהו ורעה את הכרמל ובשן ובהר אפרים וגלעד תשבע
נפשו: בימים ההמה ובעת ההיא נאם יהוה יבקש את
עון ישראל ואינו ואת חטאות יהודה ולא תמצאינה כי
אסלח לאשר אשאיר: עלה על ארץ מרתים פקד עליה
ועל יושבי פקוד חרב אחריהם נאם יהוה ועשה ככל
אשר צויתיך: קול מלחמה בארץ ושבר גדול: איך נגדע
ונחתת פטיש כל הארץ איך היתה לשמה בבל בגוים:
יקשתי לך ואלכדך גם נמצאת גם נלכדת כי ליהוה
התגרית: פתח יהוה את ארמת עברתו ויוצא את כלי
זעמו כי מלאכה היא לאדני יהוה צבאות בארץ כשדים:
בואו לה מקצה פתחו מעריה סלו כגלים והחרימוה אל
תהי לה שארית: הרגו כל פריה ירדו למבחה אוי להם
כי בא יומם עת פקדתם: קול נסים ופלטים מארץ נקם
ביהוה אלהינו נקם נקמת היכלו: תקעו דרך לחצי בבל
סגרו עליה כל מדכיה נקמו נקמה כאשר עשתה עשו לה:
כי אל יהוה זד אל קדוש ישראל: לכן יפלו בחוריה
ברחובתיה וכל אנשי מלחמתה ידמו ביום ההוא נאם
יהוה: הנני אליך זד נאם אדני יהוה צבאות כי בא יומך
עת פקדתיך: וכשל זד ונפל ואין לו מקים והצתי אש
ביערו ואכלה כל סביביו: כה אמר יהוה צבאות עשקו
בני ישראל ובני יהודה יחדו וכל שביהם החזיקו בם
מאנו שלחם: גאלם חזק יהוה צבאות ריב יריב את ריבם
למען הניח לארץ והרגיז לישבי בבל: חרב אל כשדים
נאם יהוה ואל יושבי בבל ואל שריה ואל חכמיה: חרב
אל הבדים ונאלו חרב אל גבוריה וחתו: חרב אל סוסיו
ואל רכבו ואל כל הערב אשר בתוכה והיו לנשים חרב
אל אוצרותיה ובזזו: חרב אל מימיו ויבשו כי ארץ
פסילים היא ובאימים יתהללו: לכן ישבו ציים את איים
ויתנו בה בנות יענה ולא תשב עוד לנצח ולא תשכן
עד דור ודור: כמהפכת אלהים את סדם ואת עמרה
ושכניה נאם יהוה לא ישב שם איש ולא יגור בה בן
אדם: הנה עם בא מצפון וגוי גדול ומלכים רבים יעורר
מירכתי ארץ: קשת וכידון יחזיקו אכזרי הוא ולא ירחמו
קולם כים יהמה ועל סוסים רכבו ערוך כאיש למלחמה
עליך בת בבל: שמע מלך בבל את שמעם ורפו ידיו
צרה החזיקתהו חבלים כיולדה: הנה כאריה יעלה מגאון
הירדן אל נוה איתן כי רגע ארגיעם עליה ומי בחור
אליה אפקד כי מי כמוני ומי יעדני ומי זה רועה אשר
יעמד לפני: לכן שמעו עצת יהוה אשר יעץ על בבל
ומחשבותיו אשר חשב על ארץ כשדים אם לא יסחבום
צעירי הצאן אם לא ישים עליהם נוהם: מקול נפלם
רעשה הארץ זעקה בגוים נשמעה: כה אמר יהוה הנני
מעיר על בבל ועל יושבי לב קמי רוח משחית: והזריתי
לבבל זרים וזרוה ואת ארצה הריקו כי היו עליה מסביב
ביום רעתה: אל ידרך דורך קשתו ואל יתעל בשריונו
ואל תחסו על בחוריה החרימו כל צבאה: ונפלו חללים
בארץ כשדים ומדקרים בחוצותיה: כי לא אלמן ישראל
ויהודה מאלהיו מיהוה צבאות כי אשמתם מלאה בארץ
ישראל ומקדוש: נסו מתוך בבל ומלטו איש נפשו אל
תדמו בעונה כי עת נקמה היא ליהוה גמול הוא משלם
לו: כוס זהב בבל ביד יהוה משכרת כל הארץ מיינה
גוים רבים על כן גוים יתהוללו: פתאם נפלה בבל
ותשבר הילילו עליה קחו צרי לתוגתה אולי תרפא:
רפאנו את בבל ולא נרפתה עזבוה ונלך איש לארצו כי
נגע עד שמים ונשא עד שחקים: הוציא יהוה את צדקתינו
לכו ונספרה בציון את מעשה יהוה אלהינו: דרכו חצים
מלאו את השלטים העיר יהוה את רוח מלכי מדי כי
עליבבל מזמתו להשחיתה כי נקמת יהוה היא נקמת
היכלו: אל חומת בבל שאו נס הגבירו המשמר העמידו
שמרים הכינו הארבים כי גם זמם יהוה גם עשה את
אשר דבר אל ישבי בבל: יושבי על מים רבים רבת
אוצרות בא קצך אמת בצעך: נשבע יהוה צבאות בנפשו
כי מלאתיך אדם כילק ועליך הריע: עשה ארץ בכחו
מכין תבל בחכמתו ובתבונתו נטה שמים: לתתו קול
המון מים בשמים ויעל נשאים מקצה הארץ ברקים למטר
עשה ויוצא רוח מאוצרותיו: נבער כל אדם מדעת הביש
כל צורף מפסל כי שקר נסכו ולא רוח בם: הבל המה
מעשה תעתעים בעת פקדתם יאבדו: לא כאלה חלק יעקב
כי יוצר הכל הוא ושבט נחלתו יהוה צבאות שמו:
מפצצתי אתה לי כלי מלחמות ואשחית בך גוים ואחבל
בך ממלכות: ואשחית בך רכב ורוכבו ואשחית בך מרכבה
ורוכבה: ואשחית בך איש ואשה ואשחית בך זקן ונער
ואשחית בך בחור ובתולה: ואשחית בך רעה ואת עדרו
ואשחית בך אכר ואת צמדו ואשחית בך פחות וסגנים:
ושלמתי לבבל ולכל יושבי כשדים את כל רעתם אשר
יעשו בציון לעיניכם נאם יהוה: הנני אליך הר המשחית
נאם יהוה המשחית את כל הארץ ונטיתי את ידי עליך
וגלתיך מן הסלעים ונתתיך להר שרפה: ולא יקחו ממך
אבן לפנה ואבן למוסדות כי שמות עולם תהיה נאם
יהוה: שאו נס בארץ תקעו שופר בגוים קדשו עליה
גוים קראו עליה ממלכות אררט מני ואשכנז פקדו עליה
סוס העלו כחלמש עמיר: קדשו עליה גוים את מלכי
מדי את פחותיה ואת כל סגניה וכל ארץ ממשלתו:
ותרעש הארץ ותחל כי קום יהוה על בבל מחשבות יהוה
לשום את ארץ בבל לשמה לאין יושב: חדלו גבורי בבל
להלחם ישבו במצדות נשתה גבורתם היו לנשים הציתו
משכנותיה נשברו בריחיה: רץ לקראת רץ ומגיד לקראת
מגיד להגיד למלך בבל כי נלכדה קצהו עירו: והמעברות
נתפשו והאגמים שרפו באש ואנשי המלחמה נבהלו:
כי כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל בת בבל כגרן
עת דרכה עוד מעט ובאה עת קציר לה: אכלני הרסני
בבל הדיחני כלי ריק בלעני כתנין מלא בטנו מתעניי
נדחי הושיבני: חמסי ושארי בשרי על בבל תאמר
יושבת ציון ודמי על כשדים תאמר ירושלם: לכן כה
אמר יהוה הנני ריב את ריבך ונקמתי את נקמתך והחרבתי
את ימה והובשתי את מקורה: והיתה בבל לגלים מעון
תנים שמה ושמה וישבו בה: נהמו יחדו כגורי כפירים
נעמו כגורי לביאות: בחמם אשים משתיהם והשכרתים
למען יעלזו ונרדמו שנת עולם ולא יקיצו נאם יהוה:
אורידם ככרים לטבח כאילים עם עתודים: איך נלכדה
ששך ותתפש תהלת כל הארץ איך היתה בבל לשמה בגוים:
עלה על בבל הים בהמון גליו נבוכה: ערי שממה היתה
ארצה ציה וערבה ארץ לא ישב בה כל איש ולא יעבר
בה בן אדם: ופקדתי על בל בבל והוצאתי את בלעו מפיו
ולא ינהרו אליו עוד גוים גם חומת בבל נפלה: צאו
מתוכה עמי ומלטו איש את נפשו מחרון אף יהוה: ואל
ירך לבבכם ותיראו בשמועה הנשמעת בארץ והשמועה
באה בשנה ואחריה בשמועה בשנה ואלימה בארץ משל
על משל בא בארץ: לכן הנה ימים באים ופקדתי על
פסילי בבל וכל ארצה תבוש וכל חלליה יפלו בתוכה:
ורנו על בבל השמים וכל הארץ ועל יושבי כשדים כי
יבוא לה משחתים נאם יהוה: גם בבל לנפל לחללי
ישראל כמו בבל נפלו חללי כל הארץ: פליטי חרב
הלכו אל תעמדו זכרו מרחוק את יהוה וירושלם תעלה
על לבבכם: בשנה ההיא נאם יהוה אהיה לכל משפחות
ישראל והמה יהיו לי לעם: ואני אהיה להם לאלהים
כי ישובו אלי בכל לבם: והתאנים הרעות אשר לא תאכלנה
מרע כי כה אמר יהוה כן אתן את צדקיהו מלך יהודה
ואת שריו ואת שארית ירושלים הנשארים בארץ הזאת
והיושבים בארץ מצרים: ונתתים לזועה לרעה לחרפה
ולמשל לשנינה ולקללה בכל המקומות אשר אדיחם שם:
והשלחתי בם את החרב את הרעב ואת הדבר עד תמם
מעל האדמה אשר נתתי להם ולאבותיהם: וישלח אלי את
כל עבדיו הנביאים השכם ושלח לאמר הנה לא שמעתם
אלי נאם יהוה למען הכעסני במעשה ידיכם לרעה לכם:
ולא שמעתם אלי נאם יהוה למען הכעסני במעשה ידיכם
לרעה לכם: לכן כה אמר יהוה צבאות יען אשר לא
שמעתם את דברי: הנני שלח ולקחתי את כל משפחות
צפון נאם יהוה ואל נבוכדנאצר מלך בבל עבדי והבאתים
על הארץ הזאת ועל יושביה ועל כל הגוים האלה סביב
והחרמתים ושמתים לשמה ולשרקה ולחרבות עולם: והאבדתי
מהם קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול
רחים ואור נר: והיתה כל הארץ הזאת לחרבה לשמה
והגוים האלה יעבדו את מלך בבל שבעים שנה: והיה
כמלאת שבעים שנה אפקד על מלך בבל ועל הגוי ההוא
נאם יהוה את עונם ועל ארץ כשדים ושמתי אתה לחרבות
עולם: והבאתי על הארץ ההיא את כל דברי אשר דברתי
עליה את כל הכתוב בספר הזה אשר נבא ירמיהו על
כל הגוים: כי עבדו גם המה גוים רבים ומלכים גדולים
ושלמתי להם כפעלם וכמעשה ידיהם: כי כה אמר יהוה
אלהי ישראל אלי קח את כוס היין החמה הזאת מידי
והשקית את כל הגוים אשר אנכי שלח אתך אליהם:
ושתו ורעשו והתהללו מפני החרב אשר אנכי שלח
בתוכם: ואקח את הכוס מיד יהוה ואשקה את כל הגוים
אשר שלחני יהוה אליהם: את ירושלים ואת ערי יהודה
ואת מלכיה את שריה לתתם חרבה לשמה לשרקה ולקללה
כהיום הזה: את פרעה מלך מצרים ואת עבדיו ואת שריו
ואת כל עמו: ואת כל הערב ואת כל מלכי ארץ העוץ
ואת כל מלכי ארץ פלשתים ואת אשקלון ואת עזה ואת
עקרון ואת שארית אשדוד: את אדום ואת מואב ואת
בני עמון: ואת כל מלכי צור ואת כל מלכי צידון ואת
מלכי האי העבר את הים: את דדן ואת תימא ואת בוז
ואת כל קצוצי פאה: ואת כל מלכי ערב ואת כל מלכי
הערב היושבים במדבר: ואת כל מלכי זמרי ואת כל
מלכי עילם ואת כל מלכי מדי: ואת כל מלכי צפון
הקרובים והרחקים איש את אחיו ואת כל ממלכות הארץ
אשר על פני האדמה ומלך ששך ישתה אחריהם: ואמרת
אליהם כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל שתו ושכרו
והקיאו ונפלו ולא תקומו מפני החרב אשר אנכי שלח
בתוכם: והיה כי ימאנו לקחת הכוס מידך לשתות ואמרת
אליהם כה אמר יהוה צבאות שתה תשתו: כי הנה בעיר
אשר נקרא שמי עליה אני מחל לרעה ואתם הנקה תנקו
לא תנקו כי חרב אני קורא על כל יושבי הארץ נאם
יהוה צבאות: ואתה תנבא אליהם את כל הדברים האלה
ואמרת אליהם יהוה ממרום ישאג ומקדשו יתן קולו
שאג ישאג על נוהו הידד כדרכים לכל יושבי הארץ:
כי בא קול עד קצה הארץ כי ריב ליהוה עם הגוים
נכח כל בשר הרשעים נתנם לחרב נאם יהוה: כה אמר
יהוה הנה רעה יוצאת מגוי אל גוי וסערה גדולה תעור
מירכתי ארץ: והיו חללי יהוה ביום ההוא מקצה הארץ
ועד קצה הארץ לא יספדו ולא יאספו ולא יקברו לדמן
על פני האדמה יהיו: הילילו הרעים וזעקו ומרגו
אדירי הצאן כי מלאו ימיכם לטבחה ונפוצותיכם ונפלתם
ככלי חמדה: ואבד מנוס מרעים ופלט מאדירי הצאן:
קול צעקת הרעים וילל אדירי הצאן כי שדד יהוה את
מרעיתם: ונדמו נאות השלום מפני חרון אף יהוה:
עזב כאריה סכו כי היתה ארצם לשמה מפני חרון היונה
ומפני חרון אפו: בקר בקר ברח שודד והוי בוגד בגד
בוגד שדד כלות לשדד יכלה בוגד לבגוד בך: כלה
ונשבר שברך יגון מכתך: הנה כעלות ישעה כנשרים
וידאה כנפיו על מואב והיו גבורי מואב ביום ההוא
כלבב אשת מצרים: נלכדה קריות ומצודות נתפשו והיו
לבב גבורי מואב ביום ההוא כלבב אשת מצרים: נלכדה
קריות ומצודות נתפשו והיו לבב גבורי מואב ביום ההוא
והיה מואב משמה מהעם כי על יהוה הגדיל: פחד ופחת
ופח עליך יושב מואב נאם יהוה: הנס מפני הפחד יפל
אל הפחת והעלה מן הפחת יתפש בפח כי אביא אליה
אל מואב שנת פקדתם נאם יהוה: בצל חשבון עמדו
מכוסי כח כי אש יצאה מחשבון ולהבה מבין סיחון
ותאכל פאת מואב וקדקד בני שאון: אוי לך מואב אבד
עם כמוש נתנו בניך בשבי ובנותיך בשביה: ושבותי
שבות מואב באחרית הימים נאם יהוה עד הנה משפט
מואב: על בני עמון כה אמר יהוה הלוא בנים אין
לישראל אם יורש אין לו מדוע ירש מלכם את גד ועמו
בעריו ישב: לכן הנה ימים באים נאם יהוה והשמעתי
אל רבת בני עמון תרועת מלחמה והיתה תל שממה
ובנתיה באש תצתנה וירש ישראל את ירשיו אמר יהוה:
הילילי חשבון כי שדדה עי צעקנה בנות רבה חגרנה
שקים ספדנה והתשוטטנה בגדרות כי מלכם בגולה
ילך כהניו ושריו יחדו: מה תתהללי בעמקים זבה עמקך
הבת השובבה הבוטחת באוצרותיה מי יבוא אלי: הנני
מביא עליך פחד נאם אדני יהוה צבאות מכל סביביך
והדחתם איש לפניו ואין מנדד לנפוצים: ואחרי כן
אשיב את שבות בני עמון נאם יהוה: לאדום כה אמר
יהוה צבאות האין עוד חכמה בתימן אבדה עצה מבנים
נסרחה חכמתם: נסו הפנו העמיקו לשבת יושבי דדן כי
איד עשו הבאתי עליו עת פקדתיו: אם בצרים באו לך
הלוא יעוללו עוללות אם גנבים בלילה השחיתו דיים
להם: כי אני חשפתי את עשו גליתי את מסתריו ונחבה
לא תוכל: שדד זרעו ואחיו ושכניו ואיננו: עזבה יתומיך
אני אחיה ואלמנותיך עלי תבטחו: כי כה אמר יהוה
הנה אשר אין משפטם לשתות הכוס שתה תשתו ואתה
הנקה תנקה לא תנקה כי שתה תשתה: כי בי נשבעתי
נאם יהוה כי לשמה לחרפה לחרבה ולקללה תהיה בצרה
וכל עריה תהיינה לחרבות עולם: שמועה שמענו מאת
יהוה וציר בגוים שלח קבצו ובאו עליה וקומו למלחמה:
כי הנה קטן נתתיך בגוים בזוי באדם: תפלצתך השיא
אותך זדון לבבך שכני בחגוי סלע תופשי מרום גבעה
כי תגביה כנשר קנך משם אורידך נאם יהוה: והיתה
אדום לשמה כל עבר עליה ישם ושרק על כל מכותיה:
כמהפכת סדם ועמרה ושכניה נאם יהוה לא ישב שם
איש ולא יגור בה בן אדם: הנה כאריה יעלה מגאון
הירדן אל נוה איתן כי רגע ארגיעם עליה ומי בחור
אליה אפקד כי מי כמוני ומי יעדני ומי זה רועה אשר
יעמד לפני: לכן שמעו עצת יהוה אשר יעץ על אדום
ומחשבותיו אשר חשב על יושבי תימן אם לא יסחבום
צעירי הצאן אם לא ישים עליהם נוהם: מקול נפלם
רעשה הארץ זעקה קולה נשמע בים סוף: הנה כנשר
יעלה וידאה כנפיו על בצרה והיה לב גבורי אדום
ביום ההוא כלבב אשת מצרים: לדמשק בושה חמת
וארפד כי שמעה רעה נמגו בים דאגה השקט לא יוכל:
רפתה דמשק הפנתה לנוס ורעדה החזיקתה צרה וחבלים
כיולדה: איך לא עזבה קריה עיר מרחמי משוש עזי:
לכן יפלו בחוריה ברחובתיה וכל אנשי המלחמה ידמו
ביום ההוא נאם יהוה צבאות: והצתי אש בחומת דמשק
ואכלה ארמנות בן הדד: לקדר ולממלכות חצור אשר
הכה נבוכדנאצר מלך בבל כה אמר יהוה קומו עלו אל
קדר ושדדו את בני קדם: יריעותם וצאנם ישאו יריעתם
וכל כליהם וגמליהם ישאו להם וקראו עליהם מגור
מסביב: נסו נדדו מאד העמיקו לשבת יושבי חצור נאם
יהוה כי יעץ עליכם נבוכדנאצר מלך בבל עצה וחשב
עליכם מחשבה: קומו עלו אל גוי שלו יושב לבטח נאם
יהוה לא דלתים ובריח לו לבדד שכנו: והיו גמליהם
לבז והמון מקניהם לשלל וזריתים לכל רוח פאה
ומכל עבריו אביא את אידם נאם יהוה: ועל עילם
ראה בראשית ממלכת צדקיהו מלך יהודה היה דבר יהוה
אל ירמיהו הנביא לאמר: כה אמר יהוה צבאות הנני
שבר את קשת עילם ראשית גבורתם: והבאתי על עילם
ארבע רוחות מארבע קצות השמים והזריתים לכל הרוחות
האלה ולא יהיה הגוי אשר לא יבוא שמה נדחי עילם:
והחתתי את עילם לפני אויביהם ולפני מבקשי נפשם
והבאתי עליהם רעה את חרון אפי נאם יהוה ושלחתי
אחריהם את החרב עד כלותי אתם: ושמתי כסאי בעילם
והאבדתי משם מלך ושרים נאם יהוה: והיה באחרית
הימים אשיב את שבות עילם נאם יהוה: הדבר אשר
דבר יהוה על בבל על ארץ כשדים ביד ירמיהו הנביא:
הגידו בגוים והשמיעו ושאו נס השמיעו אל תכחדו
אמרו נלכדה בבל הבוש מרדך חתו אליליה רוצצו
פסיליה: כי עלה עליה גוי מצפון הוא ישים את ארצה
לשמה ולא יהיה יושב בה מאדם ועד בהמה נדדו הלכו:
בימים ההמה ובעת ההיא נאם יהוה תבואינ

ثَلَاثَة: وَلَا تَمُوتُ فِيهَا أَبَدًا.

ثَلَاثَة: ٥. ثَلَاثَة مِئَة. لَمِئَوِيَّة مِئَة: مِئَوِيَّة مِئَة. مِئَة مِئَة. لَمِئَوِيَّة مِئَة. مِئَة مِئَة.

ثَلَاثَة: ٥. ثَلَاثَة مِئَة. لَمِئَوِيَّة مِئَة: مِئَوِيَّة مِئَة. مِئَة مِئَة. لَمِئَوِيَّة مِئَة. مِئَة مِئَة.

ثَلَاثَة: ٥. ثَلَاثَة مِئَة. لَمِئَوِيَّة مِئَة: مِئَوِيَّة مِئَة. مِئَة مِئَة. لَمِئَوِيَّة مِئَة. مِئَة مِئَة.

ברכתה: נשׂא חסד בשמיה: נשׂא שריתו שתויבתה. וי לה
אלהי ישׂראל מקוה: וכל הי שלוהי נשׂא אזנה: נשׂא שמוע
תחנונה: כי זה לי: ואמת יי לעולם. הללויה: ראובן
ושמעון ולוי ויהודה יששכר וזבולן: בני לאה עדה
ברכתו. דינה בבולסתה בת. אלה תולדות יוסף יוסף
בן שבע עשרה שנה היה רעה את צאן עם אחיו והוא
נער את בני בלהה ואת בני זלפה נשׁי אביו ויבא יוסף
את דבתם רעה אל אביהם: וישׂראל אהב את יוסף מכל
בניו כי בן זקנים הוא לו ועשה לו כתנת פסים: וירא
אחיו כי אתו אהב אביהם מכל אחיו וישׂנאו ולא יכלו
דברו לשלם: ויחלם יוסף חלום ויגד לאחיו ויוספו עוד
שנא אתו: ויאמר אליהם שמעו נא החלום הזה אשר
חלמתי: והנה אנחנו מאלמים אלמים בתוך השדה והנה
קמה אלמתי וגם נצבה ותשתחוין אלמתיכם סביבות
ותשתחוין לאלמתי: ויאמרו לו אחיו המלך תמלך עלינו
אם משול תמשל בנו ויוספו עוד שנא אתו על חלמתיו
ועל דבריו: ויחלם עוד חלום אחר ויספר אתו לאחיו
ויאמר הנה חלמתי חלום עוד והנה השמש והירח
ואחד עשר כוכבים משתחוים לי: ויספר אל אביו ואל
אחיו ויגער בו אביו ויאמר לו מה החלום הזה אשר
חלמת הבוא נבוא אני ואמך ואחיך להשתחות לך ארצה:
ויקנאו בו אחיו ואביו שמר את הדבר: ואחיו הלכו
לרעות את צאן אביהם בשכם: ויאמר ישׂראל אל יוסף
הלא אחיך רעים בשכם לכה ואשלחך אליהם ויאמר לו
הנני: ויאמר לו לך נא ראה את שלום אחיך ואת שלום
הצאן והשיבני דבר וישלחהו מעמק חברון ויבא שכמה:
ומצאהו איש והנה תעה בשדה וישאלהו האיש לאמר
מה תבקש: ויאמר את אחי אנכי מבקש הגידה נא לי
איפה הם רעים: ויאמר האיש נסעו מזה כי שמעתי
אמרים נלכה דתינה וילך יוסף אחרי אחיו וימצאם
בדתינה: וירא אתו מרחוק ובטרם יקרב אליהם ויתנכלו
אתו להמיתו: ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלמות
הזה בא: ועתה לכו ונהרגהו ונשלכהו באחד הבארות
והאמרנו חיה רעה אכלתהו ונראה מה יהיו חלמתיו:
וישׂמע ראובן ויצלהו מידם ויאמר לא נכנו נפש: ויאמר
אליהם ראובן אל תשפכו דם השליכו אתו אל הבור
הזה אשר במדבר ויד אל תשלחו בו למען הציל אתו
מידם להשיבו אל אביו: ויהי כאשר בא יוסף אל אחיו
ויפשיטו את יוסף את כתנתו את כתנת הפסים אשר
עליו: ויקחהו וישלכו אתו הבורה והבור רק אין בו
מים: וישבו לאכל לחם וישאו עיניהם ויראו והנה
ארחת ישמעאלים באה מגלעד וגמליהם נשאים נכאת
וצרי ולט הולכים להוריד מצרים: ויאמר יהודה אל
אחיו מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו:
לכו ונמכרנו לישמעאלים ויד אל תהי בו כי אחינו
בשרנו הוא וישמעו אחיו: ויעברו אנשים מדינים
סחרים וימשכו ויעלו את יוסף מן הבור ויסחרו את
יוסף לישמעאלים בעשרים כסף ויבאו את יוסף מצרים:
וישב ראובן אל הבור והנה אין יוסף בבור ויקרע את
בגדיו: וישב אל אחיו ויאמר הילד איננו ואני אנה
אני בא: ויקחו את כתנת יוסף וישחטו שעיר עזים
ויטבלו את הכתנת בדם: וישלחו את כתנת הפסים
ויביאו אל אביהם ויאמרו זאת מצאנו הכר נא הכתנת
בנך היא אם לא: ויכרה ויאמר כתנת בני חיה רעה
אכלתהו טרף טרף יוסף: ויקרע יעקב שמלתיו וישם
שק במתניו ויתאבל על בנו ימים רבים: ויקמו כל
בניו וכל בנותיו לנחמו ויאבה להנחם ויאמר כי ארד
אל בני אבל שאלה ויבך אתו אביו: ומדינים מכרו
אתו אל מצרים לפוטיפר סריס פרעה שר הטבחים:
ויהי בעת ההיא וירד יהודה מאת אחיו ויט עד איש
עדלמי ושמו חירה: וירא שם יהודה בת איש כנעני
ושמו שוע ויקחה ויבא אליה: ותהר ותלד בן ויקרא
את שמו ער: ותהר עוד ותלד בן ותקרא את שמו
אונן: ותסף עוד ותלד בן ותקרא את שמו שלה והיה
בכזיב בלדתה אתו: ויקח יהודה אשה לער בכרו
ושמה תמר: ויהי ער בכור יהודה רע בעיני יי וימתהו
יי: ויאמר יהודה לאונן בא אל אשת אחיך ויבם אתה
והקם זרע לאחיך: וידע אונן כי לא לו יהיה הזרע
והיה אם בא אל אשת אחיו ושחת ארצה לבלתי נתן
זרע לאחיו: וירע בעיני יי אשר עשה וימת גם אתו:
ותאמר תמר לשבת אלמנה בית אביך עד שלה בני
גדל כי אמרה פן ימות גם הוא כאחיו וילך תמר
ותשב בית אביה: ותרב הימים ותמת בת שוע אשת
יהודה ויתנחם יהודה ויעל על גזזי צאנו הוא וחירה
רעהו העדלמי תמנתה: ויגד לתמר לאמר הנה חמיך
עלה תמנתה לגזז צאנו: ותסר בגדי אלמנותה מעליה
ותכס בצעיף ותתעלף ותשב בפתח עינים אשר על דרך
תמנתה כי ראתה כי גדל שלה והוא לא נתנה לו לאשה:
וירא יהודה ויחשבה לזונה כי כסתה פניה: ויט אליה
אל הדרך ויאמר הבה נא אבוא אליך כי לא ידע כי
כלתו הוא ותאמר מה תתן לי כי תבוא אלי: ויאמר
אנכי אשלח גדי עזים מן הצאן ותאמר אם תתן ערבון
עד שלחך: ויאמר מה הערבון אשר אתן לך ותאמר
חתמך ופתילך ומטך אשר בידך ויתן לה ויבא אליה
ותהר לו: ותקם ותלך ותסר צעיפה מעליה ותלבש
בגדי אלמנותה: וישלח יהודה את גדי העזים ביד
רעהו העדלמי לקחת הערבון מיד האשה ולא מצאה:
וישאל את אנשי מקומה לאמר איה הקדשה הוא בעינים
על הדרך ויאמרו לא היתה בזה קדשה: וישב אל יהודה
ויאמר לא מצאתיה וגם אנשי המקום אמרו לא היתה
בזה קדשה: ויאמר יהודה תקח לה פן נהיה לבוז הנה
שלחתי הגדי הזה הזה ואתה לא מצאתה: ויהי כמשלש
חדשים ויגד ליהודה לאמר זנתה תמר כלתך וגם הנה
הרה לזנונים ויאמר יהודה הוציאוה ותשרף: היא
שלחה אל חמיה לאמר לאיש אשר אלה לו אנכי הרה
ותאמר הכר נא למי החתמת והפתילים והמטה האלה:
ויכר יהודה ויאמר צדקה ממני כי על כן לא נתתיה
לשלה בני ולא יסף עוד לדעתה: ויהי בעת לדתה והנה
תאומים בבטנה: ויהי בלדתה ויתן יד ותקח המילדת
ותקשר על ידו שני לאמר זה יצא ראשונה: ויהי כמשיב
ידו והנה יצא אחיו ותאמר מה פרצת עליך פרץ ויקרא
את שמו פרץ: ואחר יצא אחיו אשר על ידו השני
ויקרא את שמו זרח: ויוסף יוסף בן שבע עשרה שנה
היה רעה את צאן עם אחיו והוא נער את בני בלהה
ואת בני זלפה נשׁי אביו ויבא יוסף את דבתם רעה אל
אביהם: וישׂראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקנים
הוא לו ועשה לו כתנת פסים: וירא אחיו כי אתו אהב
אביהם מכל אחיו וישׂנאו ולא יכלו דברו לשלם: ויחלם
יוסף חלום ויגד לאחיו ויוספו עוד שנא אתו: ויאמר
אליהם שמעו נא החלום הזה אשר חלמתי: והנה אנחנו
מאלמים אלמים בתוך השדה והנה קמה אלמתי וגם
נצבה ותשתחוין אלמתיכם סביבות ותשתחוין לאלמתי:
ויאמרו לו אחיו המלך תמלך עלינו אם משול תמשל
בנו ויוספו עוד שנא אתו על חלמתיו ועל דבריו:
ויחלם עוד חלום אחר ויספר אתו לאחיו ויאמר הנה
חלמתי חלום עוד והנה השמש והירח ואחד עשר
כוכבים משתחוים לי: ויספר אל אביו ואל אחיו ויגער
בו אביו ויאמר לו מה החלום הזה אשר חלמת הבוא
נבוא אני ואמך ואחיך להשתחות לך ארצה: ויקנאו
בו אחיו ואביו שמר את הדבר: ואחיו הלכו לרעות
את צאן אביהם בשכם: ויאמר ישׂראל אל יוסף הלא
אחיך רעים בשכם לכה ואשלחך אליהם ויאמר לו
הנני: ויאמר לו לך נא ראה את שלום אחיך ואת שלום
הצאן והשיבני דבר וישלחהו מעמק חברון ויבא שכמה:
ומצאהו איש והנה תעה בשדה וישאלהו האיש לאמר
מה תבקש: ויאמר את אחי אנכי מבקש הגידה נא לי
איפה הם רעים: ויאמר האיש נסעו מזה כי שמעתי
אמרים נלכה דתינה וילך יוסף אחרי אחיו וימצאם
בדתינה: וירא אתו מרחוק ובטרם יקרב אליהם ויתנכלו
אתו להמיתו: ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלמות
הזה בא: ועתה לכו ונהרגהו ונשלכהו באחד הבארות
והאמרנו חיה רעה אכלתהו ונראה מה יהיו חלמתיו:
וישׂמע ראובן ויצלהו מידם ויאמר לא נכנו נפש: ויאמר
אליהם ראובן אל תשפכו דם השליכו אתו אל הבור
הזה אשר במדבר ויד אל תשלחו בו למען הציל אתו
מידם להשיבו אל אביו: ויהי כאשר בא יוסף אל אחיו
ויפשיטו את יוסף את כתנתו את כתנת הפסים אשר
עליו: ויקחהו וישלכו אתו הבורה והבור רק אין בו
מים: וישבו לאכל לחם וישאו עיניהם ויראו והנה
ארחת ישמעאלים באה מגלעד וגמליהם נשאים נכאת
וצרי ולט הולכים להוריד מצרים: ויאמר יהודה אל
אחיו מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו:
לכו ונמכרנו לישמעאלים ויד אל תהי בו כי אחינו
בשרנו הוא וישמעו אחיו: ויעברו אנשים מדינים
סחרים וימשכו ויעלו את יוסף מן הבור ויסחרו את
יוסף לישמעאלים בעשרים כסף ויבאו את יוסף מצרים:
וישב ראובן אל הבור והנה אין יוסף בבור ויקרע את
בגדיו: וישב אל אחיו ויאמר הילד איננו ואני אנה
אני בא: ויקחו את כתנת יוסף וישחטו שעיר עזים
ויטבלו את הכתנת בדם: וישלחו את כתנת הפסים
ויביאו אל אביהם ויאמרו זאת מצאנו הכר נא הכתנת
בנך היא אם לא: ויכרה ויאמר כתנת בני חיה רעה
אכלתהו טרף טרף יוסף: ויקרע יעקב שמלתיו וישם
שק במתניו ויתאבל על בנו ימים רבים: ויקמו כל
בניו וכל בנותיו לנחמו ויאבה להנחם ויאמר כי ארד
אל בני אבל שאלה ויבך אתו אביו: ומדינים מכרו
אתו אל מצרים לפוטיפר סריס פרעה שר הטבחים:
ויהי בעת ההיא וירד יהודה מאת אחיו ויט עד איש
עדלמי ושמו חירה: וירא שם יהודה בת איש כנעני
ושמו שוע ויקחה ויבא אליה: ותהר ותלד בן ויקרא
את שמו ער: ותהר עוד ותלד בן ותקרא את שמו
אונן: ותסף עוד ותלד בן ותקרא את שמו שלה והיה
בכזיב בלדתה אתו: ויקח יהודה אשה לער בכרו
ושמה תמר: ויהי ער בכור יהודה רע בעיני יי וימתהו
יי: ויאמר יהודה לאונן בא אל אשת אחיך ויבם אתה
והקם זרע לאחיך: וידע אונן כי לא לו יהיה הזרע
והיה אם בא אל אשת אחיו ושחת ארצה לבלתי נתן
זרע לאחיו: וירע בעיני יי אשר עשה וימת גם אתו:
ותאמר תמר לשבת אלמנה בית אביך עד שלה בני
גדל כי אמרה פן ימות גם הוא כאחיו וילך תמר
ותשב בית אביה: ותרב הימים ותמת בת שוע אשת
יהודה ויתנחם יהודה ויעל על גזזי צאנו הוא וחירה
רעהו העדלמי תמנתה: ויגד לתמר לאמר הנה חמיך
עלה תמנתה לגזז צאנו: ותסר בגדי אלמנותה מעליה
ותכס בצעיף ותתעלף ותשב בפתח עינים אשר על דרך
תמנתה כי ראתה כי גדל שלה והוא לא נתנה לו לאשה:
וירא יהודה ויחשבה לזונה כי כסתה פניה: ויט אליה
אל הדרך ויאמר הבה נא אבוא אליך כי לא ידע כי
כלתו הוא ותאמר מה תתן לי כי תבוא אלי: ויאמר
אנכי אשלח גדי עזים מן הצאן ותאמר אם תתן ערבון
עד שלחך: ויאמר מה הערבון אשר אתן לך ותאמר
חתמך ופתילך ומטך אשר בידך ויתן לה ויבא אליה
ותהר לו: ותקם ותלך ותסר צעיפה מעליה ותלבש
בגדי אלמנותה: וישלח יהודה את גדי העזים ביד
רעהו העדלמי לקחת הערבון מיד האשה ולא מצאה:
וישאל את אנשי מקומה לאמר איה הקדשה הוא בעינים
על הדרך ויאמרו לא היתה בזה קדשה: וישב אל יהודה
ויאמר לא מצאתיה וגם אנשי המקום אמרו לא היתה
בזה קדשה: ויאמר יהודה תקח לה פן נהיה לבוז הנה
שלחתי הגדי הזה הזה ואתה לא מצאתה: ויהי כמשלש
חדשים ויגד ליהודה לאמר זנתה תמר כלתך וגם הנה
הרה לזנונים ויאמר יהודה הוציאוה ותשרף: היא
שלחה אל חמיה לאמר לאיש אשר אלה לו אנכי הרה
ותאמר הכר נא למי החתמת והפתילים והמטה האלה:
ויכר יהודה ויאמר צדקה ממני כי על כן לא נתתיה
לשלה בני ולא יסף עוד לדעתה: ויהי בעת לדתה והנה
תאומים בבטנה: ויהי בלדתה ויתן יד ותקח המילדת
ותקשר על ידו שני לאמר זה יצא ראשונה: ויהי כמשיב
ידו והנה יצא אחיו ותאמר מה פרצת עליך פרץ ויקרא
את שמו פרץ: ואחר יצא אחיו אשר על ידו השני
ויקרא את שמו זרח: ויוסף יוסף בן שבע עשרה שנה

وإذا ما تأملناها جيدا. فلم تكون الأسماء: أسماء

ولا الأفعال: أفعالا. ولا الحروف: حروفا. إلا

بوضعها الأول: الذي وضعت له: وأريد به.

ولكن: وإذا كانت الأسماء لا تكون أسماء إلا

بالمسميات. والمسميات لا تكون مسميات إلا

بالأسماء. والأفعال لا تكون أفعالا إلا بالأزمنة.

والأزمنة لا تكون أزمنة إلا بالأفعال. والحروف

لا تكون حروفا إلا بالأسماء والأفعال. وكانت

الأسماء والأفعال والحروف: لا تكون أسماء

ولا أفعالا ولا حروفا. إلا بالأسماء والأفعال

والحروف. وكانت الأسماء والأفعال والحروف:

لا تكون إلا بالمسميات والأزمنة. وكانت

المسميات والأزمنة: لا تكون إلا بالأسماء

والأفعال والحروف: فكانت ال

ניאולאוס: ס״מוניא לטינוסס: ואוא חסו שנאא אל ״סאנטל
ואוניבו ״אסנו לנגא: סחוסו. סגסולטיא ניאולאוס. ואוניבו
סיאסניא שנסנו לנגא: סיאלטיבל נגסוו. ואוניבו ׳ ניטאאו
לנאנסי: נגניב נא שנו ניל סגסוגיבו שניב ״אסנו ויסס
שסנו: סאניא שנו שנסנ נאסנ ניטאטבל. סיאא חסו ויסנ
לאניבנו ניבו: סלאנססניו לאטנסאיב: סנבב ניטלאיב ניסב
שניב לאסו שלבול ויבס: חס ניול נסס ״ניב שסיב שיי
נבנו נגנו. סגסולו. סגניבל ינסש לבול: סשב שנאו לבס אס
ניסנסוב: סחסניו ויבס לאינסשנו. סשבול ׳ ויבס גניטנו:
נגנו: ניבשנו: ניאו שלינו נגסוו לינסש: סשבול ׳ נגשס:
נסנו לסנסיב: חס אלו נבו ניגנ: נבו ניסניב

בלא בלא. ותלבבתו ותבבתו. ותדבקו עמהן ונהפך אל שותפתו
ביתהו: ותהי לו לאשה. ותלד לו בנים ובנות: ותהי שותפתו
שתי בשמלו בשמות לבושיו: לבושים: ותהי אלו אחות:
ביב בו אל נחת ותסוב. ותלו ושבו: בא אלו לבושים: בתחתו: 15
ופנו. עד עמדתו ועד שותפתו בלשון. ו. בלשון: בלו בא
עמד בשון לבושים: ותלו בשון. ותשבו: אל בא בלשון.
ובשון בשון לבושים: ותלו בשון. ותשבו: אל בא בלשון.
בשון: ותשבו בשון לבושים: ותלו בשון. ותשבו: אל בא
בלשון.

ⲙⲁⲣⲉϥⲥⲱⲧⲉⲙ ⲛⲁⲓ ⲛⲉⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ: ⲉⲧⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲁⲛⲟⲛ ⲛⲁⲓ ⲛⲉⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ
ⲉⲧⲙⲁⲩⲁⲣⲉ ⲛⲁⲩ ⲉⲃⲟⲗ: ⲁⲩⲱ ⲙⲁⲣⲉⲛⲁⲩ ⲉⲣⲟⲥ ⲉⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲥⲱⲙⲁ: ⲁⲩⲱ
ⲙⲁⲣⲉⲛⲁⲩ ⲉⲣⲟⲥ ⲉⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲥⲱⲙⲁ: ⲁⲩⲱ ⲙⲁⲣⲉⲛⲁⲩ ⲉⲣⲟⲥ ⲉⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲥⲱⲙⲁ:
ⲁⲩⲱ

ᒪᓕᖅ ᑲᓇᑕᓂᕐᓂᖅ: ᐅᑉᐱᓕ ᓄᓇ ᐊᒻᒪᓗ ᓯᓚᑖᓂ ᓂᕆᔨ ᓂᕆᑎᓪᓗᒍ.

ᐅᐃᓕᑦ ᑎᒥᖅ ᑐᓂᓯ ᓄᓇᕗᑦ ᑎᑎᖅᑐᑦ: ᑮᓇᐅᔭᖅ ᓯᓚᖅ: ᐅᑎᓪᓗᒥᒃ ᓂᕆᔨ ᓄᓇᕗᑦ ᑎᑎᖅᑐᑦ ᐅᐃᓕᑦ ᑎᒥᖅ ᑐᓂᓯ ᓄᓇᕗᑦ ᓯᓚᑖᓂ ᑎᑎᖅᑐᑦ: ᑎᑎᖅᑐᑦ ᐅᐃᓕᑦ ᑎᒥᖅ ᓄᓇᕗᑦ ᓯᓚᑖᓂ ᑎᑎᖅᑐᑦ:

꤁ꤢꤡꤢꤔꤤ ꤔꤢꤓ ꤡꤢꤓꤢꤔ꤬ ꤔꤢꤡꤢꤔꤤ ꤓꤢꤕꤢꤊꤢ ꤓꤢꤡꤢꤔ꤬ ꤢꤊꤢꤓꤢꤔ꤬ ꤓꤢꤊ

ומלכות אדום ומלכות ישמעאל מושלת בכל הארצות ומחריבות את הבית ושורפות אותו באש ומגלות את ישראל מארצם ומהרגות רבים מהם בחרב ומשעבדות את הנשארים להיות עבדים ושפחות להם ולבניהם ולבני בניהם עד יום בוא המשיח ואחר כך יגאלו ישראל בגאולה האחרונה בקרוב בימינו אמן כן יהי רצון

סליק

הלכות אבל עם הלכות ביאת המשיח

אבלות: אין אבל בתורה פחות משני ימים ואחד שהוא יום שלם ואפילו אונן שקבר מתו בלילה אינו אונן אלא מיום שלאחריו ואבלות שלשים יום ואבלות שנים עשר חדש שוות בכל דבר חוץ מדברים שאמרו חכמים שהם מפורשים בתלמוד ובכל הפוסקים ואין אבלות אלא על שבעה קרובים אב ואם ובן ובת ואח ואחות ואשת איש ואחד שהוא אחיו מן האב או מן האם ואין אבלות אלא על מי שחייב לו בחייו כל אלו שמנינו חייב לו בחייו אבל על שאר כל המתים אין אבלות אלא שלשים יום בלבד ואין אבלות בפחות מיום אחד ולא בלילה אחד ולא בשבת אחת ולא בחודש אחד ולא בשנה אחת אלא יום אחד בלבד ואפילו אבל על אחד מן הקרובים שמנינו שהוא אנוס ונתעכב מלקבור את מתו שלשה ימים או יותר אינו אבל

❁ ᠵᠠᠭᠠᠯ ❁

ᠵᠠᠭᠠᠯ ᠶᠡᠬᠡ ᠪᠠᠭᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠨ ᠤ ᠤᠯᠠᠭ ᠠᠭᠤᠯᠵᠠ ᠃

ᠤᠯᠠᠭ ᠠᠭᠤᠯᠵᠠ ᠪᠡᠷ ᠬᠠᠨ ᠤ ᠤᠯᠠᠭ ᠠᠭᠤᠯᠵᠠ ᠃ ᠤᠯᠠᠭ ᠪᠠᠭᠠ ᠳᠤᠨᠳᠠ ᠃
ᠤᠯᠠᠭ ᠠᠭᠤᠯᠵᠠ ᠪᠡᠷ ᠬᠠᠨ ᠤ ᠤᠯᠠᠭ ᠠᠭᠤᠯᠵᠠ ᠃ ᠬᠤᠭᠤᠷᠪᠠᠭᠠ ᠳᠤᠨᠳᠠ ᠪᠠᠭᠠ ᠃
ᠬᠤᠭᠤᠷᠪᠠᠭᠠ ᠳᠤᠨᠳᠠ ᠪᠠᠭᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠨ ᠤ ᠤᠯᠠᠭ ᠠᠭᠤᠯᠵᠠ ᠃ ᠬᠤᠭᠤᠷᠪᠠᠭᠠ ᠳᠤᠨᠳᠠ ᠪᠠᠭᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠨ ᠤ ᠤᠯᠠᠭ ᠠᠭᠤᠯᠵᠠ ᠃
ᠬᠤᠭᠤᠷᠪᠠᠭᠠ ᠳᠤᠨᠳᠠ ᠪᠠᠭᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠨ ᠤ ᠤᠯᠠᠭ ᠠᠭᠤᠯᠵᠠ ᠃ ᠭᠤᠷᠪᠠ ᠳᠤᠨᠳᠠ ᠪᠠᠭᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠨ ᠤ ᠤᠯᠠᠭ ᠠᠭᠤᠯᠵᠠ ᠃
ᠭᠤᠷᠪᠠ ᠳᠤᠨᠳᠠ ᠪᠠᠭᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠨ ᠤ ᠤᠯᠠᠭ ᠠᠭᠤᠯᠵᠠ ᠃ ᠲᠠᠪᠤᠨ ᠳᠤᠨᠳᠠ ᠪᠠᠭᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠨ ᠤ ᠤᠯᠠᠭ ᠠᠭᠤᠯᠵᠠ ᠃
ᠲᠠᠪᠤᠨ ᠳᠤᠨᠳᠠ ᠪᠠᠭᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠨ ᠤ ᠤᠯᠠᠭ ᠠᠭᠤᠯᠵᠠ ᠃ ᠵᠢᠷᠭᠤᠭᠠᠨ ᠳᠤᠨᠳᠠ ᠪᠠᠭᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠨ ᠤ ᠤᠯᠠᠭ ᠠᠭᠤᠯᠵᠠ ᠃
ᠵᠢᠷᠭᠤᠭᠠ

ولهم عذاب أليم.

وإذا قيل لهم: آمنوا كما آمن الناس قالوا: أنؤمن كما آمن السفهاء. ألا إنهم هم السفهاء ولكن لا يعلمون. وإذا لقوا الذين آمنوا قالوا: آمنا، وإذا خلوا إلى شياطينهم قالوا: إنا معكم إنما نحن مستهزئون. الله يستهزئ بهم ويمدهم في طغيانهم يعمهون. أولئك الذين اشتروا الضلالة بالهدى فما ربحت تجارتهم وما كانوا مهتدين. مثلهم كمثل الذي استوقد نارا فلما أضاءت ما حوله ذهب الله بنورهم وتركهم في ظلمات لا يبصرون. صم بكم عمي فهم لا يرجعون. أو كصيب من السماء فيه ظلمات ورعد وبرق يجعلون أصابعهم في آذانهم من الصواعق حذر الموت والله محيط بالكافرين. يكاد البرق يخطف أبصارهم كلما أضاء لهم مشوا فيه وإذا أظلم عليهم قاموا ولو شاء الله لذهب بسمعهم وأبصارهم إن الله على كل شيء قدير.

يا أيها الناس اعبدوا ربكم الذي خلقكم والذين من قبلكم لعلكم تتقون. الذي جعل لكم الأرض فراشا والسماء بناء وأنزل من السماء ماء فأخرج به من الثمرات رزقا لكم فلا تجعلوا لله أندادا وأنتم تعلمون. وإن كنتم في ريب مما نزلنا على عبدنا فأتوا بسورة من مثله وادعوا شهداءكم من دون الله إن كنتم صادقين. فإن لم تفعلوا ولن تفعلوا فاتقوا النار التي وقودها الناس والحجارة أعدت للكافرين. وبشر الذين آمنوا وعملوا الصالحات أن لهم جنات تجري من تحتها الأنهار كلما رزقوا منها من ثمرة رزقا قالوا هذا الذي رزقنا من قبل وأتوا به متشابها ولهم فيها أزواج مطهرة وهم فيها خالدون. إن الله لا يستحيي أن يضرب مثلا ما بعوضة فما فوقها فأما الذين آمنوا فيعلمون أنه الحق من ربهم وأما الذين كفروا فيقولون ماذا أراد الله بهذا مثلا يضل به كثيرا ويهدي به كثيرا وما يضل به إلا الفاسقين. الذين ينقضون عهد الله من بعد ميثاقه ويقطعون ما أمر الله به أن يوصل ويفسدون في الأرض أولئك هم الخاسرون. كيف تكفرون بالله وكنتم أمواتا فأحياكم ثم يميتكم ثم يحييكم ثم إليه ترجعون. هو الذي خلق لكم ما في الأرض جميعا ثم استوى إلى السماء فسواهن سبع سماوات وهو بكل شيء عليم. وإذ قال ربك للملائكة إني جاعل في الأرض خليفة قالوا أتجعل فيها من يفسد فيها ويسفك الدماء ونحن نسبح بحمدك ونقدس لك قال إني أعلم ما لا تعلمون.

ⵜⵉⵏⵜ ⵉⵜⵜⵓⵙⵙⵓⵏ ⵉⵎⵓⵙⵙⵓⵏ ⵙⵉⵎⵓⵜ ⵖⵉⵔ ⵉⵍⵍⵉ.

ⵜⵉⵏⵜ ⵜⵜⵓⵙⵙⵓⵏ ⵜⵉⵎⵓⵙⵙⵓⵏⵉ

ויאמר יעקב אל אלהי אבי אברהם ואלהי אבי יצחק יהוה האמר אלי שוב לארצך וּלמולדתך ואיטיבה עמך׃ קטנתי מכל החסדים ומכל האמת אשר עשית את עבדך כי במקלי עברתי את הירדן הזה ועתה הייתי לשני מחנות׃ הצילני נא מיד אחי מיד עשו כי ירא אנכי אתו פן יבוא והכני אם על בנים׃ ואתה אמרת היטב אטיב עמך ושמתי את זרעך כחול הים אשר לא יספר מרב׃ ויהי שם בלילה ההוא ויקח את שתי נשיו ואת שתי שפחותיו ואת אחד עשר ילדיו ויעבר את מעבר יבק׃ ויקחם ויעבירם את הנחל ויעבר את אשר לו׃ ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר׃ וירא כי לא יכל לו ויגע בכף ירכו ותקע כף ירך יעקב בהאבקו עמו׃ ויאמר שלחני כי עלה השחר ויאמר לא אשלחך כי אם ברכתני׃ ויאמר אליו מה שמך ויאמר יעקב׃ ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל׃ וישאל יעקב והגידה נא שמך ויאמר למה זה תשאל לשמי ויברך אתו שם׃ ויקרא יעקב שם המקום פניאל כי ראיתי אלהים פנים אל פנים ותנצל נפשי׃ וזרח לו השמש כאשר עבר את פנואל והוא צלע על ירכו׃ על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה אשר על כף הירך עד היום הזה כי נגע באיש כף הירך בגיד הנשה׃

ויעקב נסע סכתה ויבן לו בית ולמקנהו עשה סכת על כן קרא שם המקום סכות׃ ויבא יעקב שלם עיר שכם אשר בארץ כנען בבאו מפדן ארם ויחן את פני העיר׃ וקנה את חלקת השדה אשר נטה שם אהלו מיד בני חמור אבי שכם במאה קשיטה׃ ויקם שם מזבח ויקרא לו אל אלהי ישראל׃

ותצא דינה בת לאה אשר ילדה ליעקב לראות בבנות הארץ׃ וירא אתה שכם בן חמור החוי נשיא הארץ ויקח אתה וישכב אתה ויענה׃ ותדבק נפשו בדינה בת יעקב ויאהב את הנער וידבר על לב הנער׃ ויאמר שכם אל חמור אביו לאמר קח לי את הילדה הזאת לאשה׃ ויעקב שמע כי טמא את דינה בתו ובניו היו את מקנהו בשדה והחריש יעקב עד באם׃ ויצא חמור אבי שכם אל יעקב לדבר אתו׃ ובני יעקב באו מן השדה כשמעם ויתעצבו האנשים ויחר להם מאד כי נבלה עשה בישראל לשכב את בת יעקב וכן לא יעשה׃ וידבר חמור אתם לאמר שכם בני חשקה נפשו בבתכם תנו נא אתה לו לאשה׃ והתחתנו אתנו בנתיכם תתנו לנו ואת בנתינו תקחו לכם׃ ואתנו תשבו והיתה הארץ לפניכם שבו ורכלו בה והאחזו בה׃ ויאמר שכם אל אביה ואל אחיה אמצא חן בעיניכם והאשר תאמרו אלי אתן׃ הרבו עלי מאד מהר ומתן ואתנה כאשר תאמרו אלי ותנו לי את הנער לאשה׃ ויענו בני יעקב את שכם ואת חמור אביו במרמה וידברו אשר טמא את דינה אחתם׃ ויאמרו אליהם לא נוכל לעשות הדבר הזה לתת את אחתנו לאיש אשר לו ערלה כי חרפה היא לנו׃ אך בזאת נאות לכם אם תהיו כמנו להמול לכם כל זכר׃ ונתנו את בנתינו לכם ואת בנתיכם נקח לנו ונשבנו אתכם ולעם אחד נהיה׃ ואם לא תשמעו אלינו להמול ולקחנו את בתנו והלכנו׃ וייטבו דבריהם בעיני חמור ובעיני שכם בן חמור׃ ולא אחר הנער לעשות הדבר כי חפץ בבת יעקב והוא נכבד מכל בית אביו׃ ויבא חמור ושכם בנו אל שער עירם וידברו אל אנשי עירם לאמר׃ האנשים האלה שלמים הם אתנו וישבו בארץ וירכלו בה והארץ הנה רחבת ידים לפניהם את בנתם נקח לנו לנשים ואת בנתינו נתן להם׃ אך בזאת יאותו האנשים לשבת אתנו להיות לעם אחד בהמול לנו כל זכר כאשר הם נמולים׃ מקנהם וקנינם וכל בהמתם הלוא לנו הם אך נאותה להם ויישבו אתנו׃ וישמעו אל חמור ואל שכם בנו כל יצאי שער עירו ויתהרו כל הזכרים כל יצאי שער עירו׃ ויהי ביום השלישי בהיותם כאבים ויקחו שני בני יעקב שמעון ולוי אחי דינה איש חרבו ויבאו על העיר בבטח ויהרגו כל זכר׃ ואת חמור ואת שכם בנו הרגו לפי חרב ויקחו את דינה מבית שכם ויצאו׃ בני יעקב באו על החללים ויבזו העיר אשר טמאו אחתם׃ את צאנם ואת בקרם ואת חמוריהם ואת אשר בעיר ואת אשר בשדה לקחו׃ וכל חילם ואת כל טפם ואת נשיהם שבו ויבזו גם את כל אשר בבית׃ ויאמר יעקב אל שמעון ואל לוי עכרתם אתי להבאישני בישב הכנעני והפרזי ואנכי מתי מספר ונאספו עלי והכוני והשמדתי אני וביתי׃ ויאמרו הכזונה יעשה את אחותנו׃

❁ ܡܪܝܐ ܒܪ ܡܪܝܢ ❁

ܡܪܝܐ ܒܪ ܡܪܝܢ ܐ: ܕ.

ܐܝܟ ܐܢܬ ܥܒܕ ܠܝ: ܘܐܡܪ ܠܗ ܕܢܬܝܢ ܒܝܠܗ:
ܘܠܐ ܨܒܐ ܠܡܥܒܕ ܠܗ: ܘܠܐ ܫܘܐ ܠܗ ܒܥܠܡܐ ܗܘ:
ܒܥܠ ܐܢܐ ܠܟ ܠܐ ܐܫܬܘܩ ܡܢ ܒܝܬ ܥܒܕܘܬܝ:
ܘܐܦ ܐܢ ܐܫܬܘܩ ܐܢܐ ܡܢ ܒܝܬ ܥܒܕܘܬܟ ܐ:
ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܒܝܬ ܥܒܕܘܬܟ ܐ ܠܡܐ ܐܢܬ ܒܥܐ:
ܐܠܐ ܐܢܬ ܡܫܕܪ ܠܝ ܒܝܬ ܥܒܕܘܬܟ ܐ ܠܡܐ ܐܢܬ ܒܥܐ:
ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܒܝܬ ܥܒܕܘܬܟ ܐ ܠܡܐ ܐܢܬ ܒܥܐ:
ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܒܝܬ ܥܒܕܘܬܟ ܐ ܠܡܐ ܐܢܬ ܒܥܐ:
ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܒܝܬ ܥܒܕܘܬܟ ܐ ܠܡܐ ܐܢܬ ܒܥܐ:
ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܒܝܬ ܥܒܕܘܬܟ ܐ ܠܡܐ ܐܢܬ ܒܥܐ:
ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܒܝܬ ܥܒܕܘܬܟ ܐ ܠܡܐ ܐܢܬ ܒܥܐ:
ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܒܝܬ ܥܒܕܘܬܟ ܐ ܠܡܐ ܐܢܬ ܒܥܐ:

ᐁᑭᐣ ᓂᐧᐃᐣ ᓯᒥ ᒋᐦ ᐃᓂᒃ ᓴᒋᐧᐃᐧᐣᐠ ᓯᑎᓂᐠ᙮ ᓂᐧᐃᐣ ᐁᑭᐣ
ᐊᐦᑌᐣ ᓂᐧᐃᐣ ᓴᒋᐧᐃᐧᐣᐠ᙮ ᓵᐧᐃᓯᓐᐣ᙮ ᒋᐦ ᓂᐧᐃᐣ ᓴᒋᐧᐃᐧᐣᐠ
ᓂᐧᐃᐣᐠ᙮ ᓵᐧᐃᓯᓐᐣ᙮ ᓂᐧᐃᐣᐠ ᑭᐦᐊᐣ᙮ ᓂᐧᐃᐣᐠ ᑭᐦᐊᐣ᙮ ᐊᐦᑌᐣ
ᓂᐧᐃᐣᐠ᙮ ᓵᐧᐃᓯᓐᐣ᙮ ᓂᐧᐃᐣᐠ ᑭᐦᐊᐣ᙮ ᐊᐦᑌᐣ ᓂᐧᐃᐣᐠ᙮ ᓵᐧᐃᓯᓐᐣ᙮
ᓂᐧᐃᐣᐠ ᑭᐦᐊᐣ᙮ ᐊᐦᑌᐣ ᓂᐧᐃᐣᐠ᙮ ᓵᐧᐃᓯᓐᐣ᙮ ᓂᐧᐃᐣᐠ ᑭᐦᐊᐣ᙮
ᐊᐦᑌᐣ ᓂᐧᐃᐣᐠ᙮ ᓵᐧᐃᓯᓐᐣ᙮ ᓂᐧᐃᐣᐠ ᑭᐦᐊᐣ᙮ ᐊᐦᑌᐣ ᓂᐧᐃᐣᐠ᙮
ᓵᐧᐃᓯᓐᐣ᙮ ᓂᐧᐃᐣᐠ ᑭᐦᐊᐣ᙮ ᐊᐦᑌᐣ ᓂᐧᐃᐣᐠ᙮ ᓵᐧᐃᓯᓐᐣ᙮ ᓂᐧᐃᐣᐠ
ᑭᐦᐊᐣ᙮ ᐊᐦᑌᐣ ᓂᐧᐃᐣᐠ᙮ ᓵᐧᐃᓯᓐᐣ᙮ ᓂᐧᐃᐣᐠ ᑭᐦᐊᐣ᙮ ᐊᐦᑌᐣ
ᓂᐧᐃᐣᐠ᙮ ᓵᐧᐃᓯᓐᐣ᙮ ᓂᐧᐃᐣᐠ ᑭᐦᐊᐣ᙮ ᐊᐦᑌᐣ ᓂᐧᐃᐣᐠ᙮ ᓵᐧᐃᓯᓐᐣ᙮
ᓂᐧᐃᐣᐠ

ܡܠܟܐ ܐܡܪ ܠܗ: ܘܡܘܡܬܐ ܠܡܫܡܫܢܐ ܘܐܡܪ: ܐܢ: ܡܠܟܐ ܠܐ ܒܥܐ:
ܘܥܒܕ ܒܝܕ ܐܢ ܐܬܐ: ܒܥܬ: ܕܐܢ ܥܒܕ ܒܝܬܐ ܡܐ;
ܘܐܡܪ: ܕܐܢ ܫܡܫܢܐ ܐܢ ܒܝܬܐ ܡ ׃ ܒܥܒܕ ܠܝ: ܒܢܦܫܝ ܡ ׃ 15
ܐܡܪ ܐܒ ܒܢܥܘܢ ܐܢ: ܘܐܡܪ ܐܢ ܐܬܐ: ܥܒܕ. ܒܥܬ: ܩܛܠ
ܒܥܒܕܠܝ ܒܬܐ: ܐܢ: ܐܠܐ ܠܒܝܐ .. ܘܐܒܠ ܫܥܒܕ ܕܐܢ
ܫܡܫܢܐ ܘܥܒܕ ܒܝܕ ܐܢ ܒܝ: ܒܝܬ ..
ܘܒܝ ܩܛ ܒܬܐ ܐܢ ܠܥܒܕ: ܥܒܕ. ܒܝ ܒܝ ܫܡܫܢܐ: ܘ
ܠܒܥܒܕ ܘܐܡܪ ܐܢ ܠܐ ܒܝ: ܘܒܢ ܠܐ ܒܝ ܒܝ ܐܢ ܒܝ ܒܝ: 20
ܐܒܠ. ܘܐܒܝ ܥܒܕ ׃ ܘܩܛܠ ܠܝ: ܘܒܢ ܠܐ ܒܝ ܐܢ ܒܝ ܒܝ:
ܘܐܡܪ: ܒܝ ܒܝ ܫܡܫܢ ܒܥܠܡ ܠܐ: ܘܫܒ ܐܡܪ ܒܝ ܐܒ ܒܝ
ܫܠܩܘܡ. ܘܫܥܒܕ ܒܢܥ: ܘܒܝ ܠܐ ܒܝ ܐܢ ܒܝ: ܘܐܡܪ:
ܠܝ ܩܛܠ ܠܝ. ܘܐܡܪ ܒܝ ܐܢ ܒܝ ܐܢ ܒܝ ׃ ܒܝ ܐܢ ܒܝ ׃ 10
ܥܒܕ: ܐ ܘܫܒܢ ܠܥܒܕ. ܘܐܡܪ ܐܠ ܒܢ: ܐ ܒܝ. ܘܐܡܪ
ܐܠ ׃ ܒ ׃ ܒ: ܒܝ ܫܠܩ ܒܢܥܘܢ ܘܫܠܩ ܒܝܬ:
ܘܒܝ ܫܡ ܒܝ ܐܢ ܒܝ ܒܝ ׃ ܒܝ ܐܢ ܒܝ ׃ ܘܐܒ ׃ ܐܠ ׃ 25

ولما رأى الملك ذلك قال: ما لك قد تغيرت يا ولدي: فقال: يا أبتاه لقد رأيت رؤيا عظيمة فزعت منها فزعا شديدا: فقال الملك: وما رأيت: فقال: رأيت كأن الشمس والقمر والكواكب قد سجدت لي: فقال الملك: هذه رؤيا صالحة ترتفع بها وتشرف على إخوتك وأبويك: ثم قال: يا بني لا تقصص رؤياك على إخوتك فيحسدوك ويكيدوا لك كيدا: فقال: لا أفعل يا أبتاه: ثم إن إخوته رأوا أباهم يحبه ويقربه ويدنيه ويكرمه ويعطيه ما لا يعطي غيره: فحسدوه وأضمروا له السوء: وقالوا: ما بال أبينا يحب يوسف وأخاه أكثر منا ونحن عصبة: إن أبانا لفي ضلال مبين: فلما رأى يوسف ذلك منهم قال: يا أبتاه إني رأيت في المنام كأن أحد عشر كوكبا والشمس والقمر رأيتهم لي ساجدين: فقال: يا بني لا تقصص رؤياك على إخوتك في

ⲙⲛⲧⲣⲉϥⲥⲱⲧⲙ ⲉⲃⲟⲗ ⲛⲥⲁ ⲡⲓⲣⲱⲙⲉ ⲡⲉⲛⲧⲁϥⲥⲱⲧⲙ ⲉⲃⲟⲗ ⲛⲥⲁ ⲡⲓⲣⲱⲙⲉ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲙⲁ ⲛⲓⲙ ⲉⲧⲃⲉ

ⴰⵎⵓⵔⵜ ⵏ ⵜⵎⵓⵔⵜ. ⴰⵎⵙⵙⵓⵔⵖ ⵜⵜⵓⵔⵉ ⵉⵔⵔⵓ ⵜⵎⵙⵓⵖⵉⵏⵜ ⵅⵍ ⵜⵎⵓⵔⵜ ⵏⵜⵜⵉ ⵉⵎⵔⵔⵓ ⵙⵙⵓⵔⵖ ⵜⵜⵓⵔⵉ ⵉⵔⵔⵓ: ⵙⵜⵜⵓⵔⵉ ⵜⵜⵓⵔⵉ ⵉⵔⵔⵓ: ⵙⵜⵜⵓⵔⵉ ⵜⵜⵓⵔⵉ ⵉⵔⵔⵓ

ותוכן לא מוצו לבלות לנכון. ותמוך יפסדך פן נכון:
ותסערבל למלך בגד ביכון.

ולאביך תהיה נלחם בך פן נכון: ותשקיהו ותמלך תחתיו.
ויהי אחרי המלך דויד על בניעמון: וימלך חנון בנו תחתיו.
ויאמר דויד אעשה חסד עם חנון בן נחש כאשר עשה אביו
עמדי חסד וישלח דויד לנחמו ביד עבדיו על אביו ויבאו
עבדי דויד ארץ בני עמון: ויאמרו שרי בני עמון אל חנון
אדניהם הסבור דויד את אביך כי שלח מנחמים אליך
הלוא על חקר את העיר ולרגלה ולהפכה שלחו דויד את
עבדיו: ויקח חנון את עבדי דויד ויגלח את זקנם ויכרת
את מדיהם בחצי עד משתיהם וישלחם: ויגידו לדויד
וישלח לקראתם כי נכלמים האנשים מאד וישב המלך
שבו בירחו עד אשר יצמח זקנכם ושבתם: וירא בני עמון
כי נבאשו בדויד ויעמון ויבאו בני עמון ויחנו במישר
ובני ישראל נאספו יחדו ויעברו את הירדן ויבא חילה
עליהם: ויערך יואב למלחמה לקראת ארם צובה ואיש
טוב ויחנו לבדם בשדה: ובני עמון יצאו ויערכו מלחמה
פתח השער וארם צובה ורחוב לבדם בשדה: ויאמר יואב
אל אחיו אם יחזק ארם ממני והיית לי לישועה ואם בני
עמון יחזקו ממך והושעתיך: חזק ונתחזקה בעד עמנו
ובעד ערי אלהינו וה' יעשה הטוב בעיניו: ויגש יואב
ועם אשר עמו למלחמה לפני ארם ויניסו מפניו: ובני
עמון ראו כי נס ארם וינוסו גם הם מפני אבישי ויבאו
העירה וישב יואב מאחרי בני עמון ויבא ירושלם:
וירא ארם כי נגף לפני ישראל ויאספו יחדו: והדדעזר
שלח ויוצא את ארם אשר מעבר הנהר ויבאו חילה
ושובך שר צבא הדדעזר לפניהם: ויגד לדויד ויאסף את
כל ישראל ויעבר הירדנה ויבא עליהם ויערך למולם
וארם ערך למלחמה לקראת דויד וילחמו עמו: וינס ארם
מפני ישראל ויהרג דויד מארם שבע מאות רכב וארבעים
אלף פרש ואת שובך שר צבאם הכה וימת שם: ויראו כל
המלכים עבדי הדדעזר כי נגף לפני ישראל וישלימו
את ישראל ויעבדום וירא ארם להושיע את בני עמון עוד:

ⲁⲩⲱ ⲛⲓⲙⲁϩ ⲉⲓⲛⲁⲓ ⲛⲁⲓⲙⲁⲛⲟⲩⲏⲗ: ⲁⲗⲗⲁ ⲙⲏⲛ ⲛⲓⲙⲁϩ ⲉⲓⲛⲁⲓ ⲛⲁⲓⲙⲁⲛⲟⲩⲏⲗ: ⲁⲗⲗⲁ
ⲕⲁⲓ ⲛⲓⲙⲁϩ ⲉⲓⲛⲁⲓ ⲛⲁⲓⲙⲁⲛⲟⲩⲏⲗ. ⲁⲩⲱ ⲛⲓⲙⲁϩ ⲉⲓⲛⲁⲓ ⲉⲛⲓⲙ ⲙⲏⲛ
ⲉⲧⲣⲉ ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲉⲓⲛⲁⲓ ⲛⲁⲓⲙⲁⲛⲟⲩⲏⲗ: ⲁⲗⲗⲁ ⲛⲓⲙⲁϩ ⲉⲓⲛⲁⲓ ⲛⲁⲓⲙⲁⲛⲟⲩⲏⲗ:
ⲁⲩⲱ ⲛⲓⲙⲁϩ ⲉⲓⲛⲁⲓ ⲛⲁⲓⲙⲁⲛⲟⲩⲏⲗ: ⲁⲩⲱ ⲛⲓⲙⲁϩ ⲉⲓⲛⲁⲓ ⲛⲁⲓⲙⲁⲛⲟⲩⲏⲗ:
ⲁⲗⲗⲁ ⲛⲓⲙⲁϩ ⲉⲓⲛⲁⲓ ⲛⲁⲓⲙⲁⲛⲟⲩⲏⲗ. ⲁⲩⲱ ⲛⲓⲙⲁϩ ⲉⲓⲛⲁⲓ ⲛⲁⲓⲙⲁⲛⲟⲩⲏⲗ:
ⲁⲗⲗⲁ

ותאמר: ואלהים נתן לי בנים: ועתה אזבדני זבד טוב: ותקרא לבנה זבולן:
ותלד בת: ותקרא את שמה דינה: ויזכר אלהים את רחל: וישמע אליה אלהים: ויפתח את רחמה: ותהר ותלד בן: ותאמר אסף אלהים את חרפתי: ותקרא את שמו יוסף: לאמר יסף יהוה לי בן אחר: ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף: ויאמר יעקב אל לבן: שלחני ואלכה למקומי ולארצי: תנה את נשי ואת ילדי אשר עבדתי אתך בהן: ואלכה כי אתה ידעת את עבדתי אשר עבדתיך: ויאמר אליו לבן: אם נא מצאתי חן בעיניך נחשתי ויברכני יהוה בגללך: ויאמר נקבה משכרתך עלי ואתנה: ויאמר אליו אתה ידעת את אשר עבדתיך ואת אשר היה מקנך אתי: כי מעט אשר היה לך לפני ויפרץ לרב: ויברך יהוה אתך לרגלי: ועתה מתי אעשה גם אני לביתי: ותאמר רחל ולאה אליו: העוד לנו חלק ונחלה בבית אבינו: הלוא נכריות נחשבנו לו: כי מכרנו ויאכל גם אכול את כספנו: כי כל העשר אשר הציל אלהים מאבינו לנו הוא ולבנינו: ועתה כל אשר אמר אלהים אליך עשה: ויקם יעקב וישא את בניו ואת נשיו על הגמלים: וינהג את כל מקנהו ואת כל רכושו אשר רכש מקנה קנינו אשר רכש בפדן ארם: ללכת אל יצחק אביו ארצה כנען: ולבן הלך לגזז את צאנו ותגנב רחל את התרפים אשר לאביה: ויגנב יעקב את לב לבן הארמי על בלתי הגיד לו כי בורח הוא: וינס הוא וכל אשר לו ויקם ויעבר את הנהר וישם את פניו הר הגלעד: ויגד ללבן ביום השלישי כי ברח יעקב: ויקח את אחיו עמו וירדף אחריו דרך שבעת ימים וידבק בו בהר הגלעד: ויבא אלהים אל לבן הארמי בחלום הלילה ויאמר אליו השמר לך פן תדבר עם יעקב מטוב עד רע: ויגע לבן אל כל אהליו ולא מצא את התרפים: ויחר אף לבן וירב ביעקב ולבן תקע את אהליו בהר הגלעד: ויאמר לבן אל יעקב מה עשית ותגנב את לבבי ותנהג את בנותי כשבויות חרב: למה נסתרת לברח ותגנב אתי ולא הגדת לי ואשלחך בשמחה ובשירים בתף וכנור: לא נשקתני לבני ולבנותי עתה הסכלת עשות: יש לאל ידי לעשות עמכם רע ואלהי אביכם אמש אמר אלי לאמר השמר לך מדבר עם יעקב מטוב עד רע: ועתה הלוך הלכת כי נכסף נכספת לבית אביך למה גנבת את אלהי: ויען יעקב ויאמר אל לבן כי יראתי כי אמרתי פן תגזל את בנותיך מעמי: עם אשר תמצא את אלהיך לא יחיה נגד אחינו הכר לך מה עמדי ושא לך: כי לא ידע יעקב כי רחל גנבתם: ויבא לבן באהל יעקב ובאהל לאה ובאהל שתי השפחות ולא מצא ויצא מאהל לאה ויבא באהל רחל: ורחל לקחה את התרפים ותשמם בכר הגמל ותשב עליהם וימש לבן את כל האהל ולא מצא את התרפים: ותאמר אל אביה אל יחר בעיני אדני כי לא אוכל לקום מפניך כי חדל לי להיות כנשים ויחפש ולא מצא את התרפים: ויחר ליעקב ויריב בלבן ויען יעקב ויאמר אל לבן מה פשעי מה חטאתי כי דלקתה אחרי: כי מששת את כל כלי מה מצאת מכל כלי ביתך שים כה נגד אחי ואחיך ויוכיחו בין שנינו: זה עשרים שנה אנכי עמך רחליך ועזיך לא שכלו ואילי צאנך לא אכלתי: טרפה לא הבאתי אליך אנכי אחטנה מידי תבקשנה גנובתי יום וגנובתי לילה: הייתי ביום אכלני חרב וקרח בלילה ותדד שנתי מעיני: זה לי עשרים בבתיך עבדתיך ארבע עשרה שנה בשני בנותיך ושש שנים בצאנך ותחלף את משכרתי עשרת מנים: לולי אלהי אבי אלהי אברהם ופחד יצחק היה לי כי עתה ריקם שלחתני את עניי ואת יגיע כפי ראה אלהים ויוכח אמש: ויען לבן ויאמר אל יעקב הבנות בנותי והבנים בני והצאן צאני וכל אשר אתה רואה לי הוא ולבנותי מה אעשה היום לאלה או לבניהן אשר ילדו: ועתה לכה נכרתה ברית אני ואתה והיה לעד בינותי וביניך: ויקח יעקב אבן וירימה מצבה: ויאמר יעקב לאחיו לקטו אבנים ויקחו אבנים ויעשו גל ויאכלו שם על הגל: ויקרא לו לבן יגר שהדותא ויעקב קרא לו גלעד: ויאמר לבן הגל הזה עד ביני וביניך היום על כן קרא שמו גלעד: והמצפה אשר אמר הנה יצף יהוה ביני וביניך כי נסתר איש מרעהו: אם תענה את בנותי ואם תקח נשים על בנותי אין איש עמנו ראה אלהים עד ביני וביניך: ויאמר לבן אל יעקב הנה הגל הזה והנה המצבה אשר ירתי ביני וביניך: עד הגל הזה והמצבה אם אני לא אעבר אליך את הגל הזה ואם אתה לא תעבר אלי את הגל הזה ואת המצבה הזאת לרעה: אלהי אברהם ואלהי נחור ישפטו בינינו אלהי אביהם ויעקב נשבע בפחד אביו יצחק: ויזבח יעקב זבח בהר ויקרא לאחיו לאכל לחם ויאכלו לחם ויליני בהר: וישכם לבן בבקר וינשק לבניו ולבנותיו ויברך אותם וילך וישב לבן למקומו: ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים: ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלהים זה ויקרא שם המקום ההוא מחנים: וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום: ויצו אתם לאמר כה תאמרון לאדני לעשו כה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי ואחר עד עתה: ויהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה ואשלחה להגיד לאדני למצא חן בעיניך: וישבו המלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך אל עשו וגם הולך לקראתך וארבע מאות איש עמו: ויירא יעקב מאד ויצר לו ויחץ את העם אשר אתו ואת הצאן ואת הבקר ואת הגמלים לשני מחנות: ויאמר אם יבא עשו אל המחנה האחד והכהו והיה המחנה הנשאר לפליטה: ויאמר יעקב אלהי אבי אברהם ואלהי אבי יצחק יהוה האמר אלי שוב לארצך ולמולדתך ואיטיבה עמך: קטנתי מכל החסדים ומכל האמת אשר עשית את עבדך כי במקלי עברתי את הירדן הזה ועתה הייתי לשני מחנות: הצילני נא מיד אחי מיד עשו כי ירא אנכי אותו פן יבא והכני אם על בנים: ואתה אמרת היטב איטיב עמך ושמתי את זרעך כחול הים אשר לא יספר מרב: וילן שם בלילה ההוא ויקח מן הבא בידו מנחה לעשו אחיו: עזים מאתים ותישים עשרים רחלים מאתים ואילים עשרים: גמלות מיניקות ובניהן פרות ארבעים ופרים עשרה אתנות עשרים ועירים עשרה: ויתן ביד עבדיו עדר עדר לבדו ויאמר אל עבדיו עברו לפני והרוח תשימו בין עדר ובין עדר: ויצו את הראשון לאמר כי יפגשך עשו אחי ושאלך לאמר למי אתה ואנה תלך ולמי אלה לפניך: ואמרת לעבדך ליעקב מנחה היא שלחה לאדני לעשו והנה גם הוא אחרינו: ויצו גם את השני גם את השלישי גם את כל ההלכים אחרי העדרים לאמר כדבר הזה תדברון אל עשו במצאכם אתו: ואמרתם גם הנה עבדך יעקב אחרינו כי אמר אכפרה פניו במנחה ההלכת לפני ואחר כן אראה פניו אולי ישא פני: ותעבר המנחה על פניו והוא לן בלילה ההוא בתוך המחנה: ויקם בלילה ההוא ויקח את שתי נשיו ואת שתי שפחותיו ואת אחד עשר ילדיו ויעבר את מעבר יבק: ויקחם ויעבירם את הנחל ויעבר את אשר לו: ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר: וירא כי לא יכל לו ויגע בכף ירכו ותקע כף ירך יעקב בהאבקו עמו: ויאמר שלחני כי עלה השחר ויאמר לא אשלחך כי אם ברכתני: ויאמר אליו מה שמך ויאמר יעקב: ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל: וישאל יעקב ויאמר הגידה נא שמך ויאמר למה זה תשאל לשמי ויברך אתו שם: ויקרא יעקב שם המקום ההוא פניאל כי ראיתי אלהים פנים אל פנים ותנצל נפשי: וזרח לו השמש כאשר עבר את פנואל והוא צלע על ירכו: על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה אשר על כף הירך עד היום הזה כי נגע בכף ירך יעקב בגיד הנשה: וישא יעקב עיניו וירא והנה עשו בא ועמו ארבע מאות איש ויחץ את הילדים על לאה ועל רחל ועל שתי השפחות: וישם את השפחות וילדיהן ראשנה ואת לאה וילדיה אחרנית ואת רחל ואת יוסף אחרנים: והוא עבר לפניהם וישתחו ארצה שבע פעמים עד גשתו עד אחיו: וירץ עשו לקראתו ויחבקהו ויפל על צואריו וישקהו ויבכו: וישא עיניו וירא את הנשים ואת הילדים ויאמר מי אלה לך ויאמר הילדים אשר חנן אלהים את עבדך: ותגשנה השפחות הנה והילדיהן ותשתחוין: ותגש גם לאה והילדיה ותשתחוין ואחר נגש יוסף ורחל ותשתחוין: ויאמר מי לך כל המחנה הזה אשר פגשתי ויאמר למצא חן בעיני אדני: ויאמר עשו יש לי רב אחי יהי לך אשר לך: ויאמר יעקב אל נא אם נא מצאתי חן בעיניך ולקחת מנחתי מידי כי על כן ראיתי פניך כראת פני אלהים ותרצני: קח נא את ברכתי אשר הובאת לך כי חנני אלהים וכי יש לי כל ויפצר בו ויקח: ויאמר נסעה ונלכה ואלכה לנגדך: ויאמר אליו אדני ידע כי הילדים רכים והצאן והבקר עלות עלי ודפקום יום אחד ומתו כל הצאן: יעבר נא אדני לפני עבדו ואנכי אתנהלה לאטי לרגל המלאכה אשר לפני ולרגל הילדים עד אשר אבא אל אדני שעירה: ויאמר עשו אעזבה נא עמך מן העם אשר אתי ויאמר למה זה אמצא חן בעיני אדני: וישב עשו ביום ההוא לדרכו שעירה: ויסע יעקב סכתה ויבן לו בית ולמקנהו עשה סכות על כן קרא שם המקום סכות: ויבא יעקב שלם עיר שכם אשר בארץ כנען בבאו מפדן ארם ויחן את פני העיר: ויקן את חלקת השדה אשר נטה שם אהלו מיד בני חמור אבי שכם במאה קשיטה: ויצב שם מזבח ויקרא לו אל אלהי ישראל: ותצא דינה בת לאה אשר ילדה ליעקב לראות בבנות הארץ: וירא אתה שכם בן חמור החוי נשיא הארץ ויקח אתה וישכב אתה ויענה: ותדבק נפשו בדינה בת יעקב ויאהב את הנערה וידבר על לב הנערה: ויאמר שכם אל חמור אביו לאמר קח לי את הילדה הזאת לאשה: ויעקב שמע כי טמא את דינה בתו ובניו היו את מקנהו בשדה וחרש יעקב עד באם: ויצא חמור אבי שכם אל יעקב לדבר אתו: ובני יעקב באו מן השדה כשמעם ויתעצבו האנשים ויחר להם מאד כי נבלה עשה בישראל לשכב את בת יעקב וכן לא יעשה: וידבר חמור אתם לאמר שכם בני חשקה נפשו בבתכם תנו נא אתה לו לאשה: והתחתנו אתנו בנתיכם תתנו לנו ואת בנותינו תקחו לכם: ואתנו תשבו והיתה הארץ לפניכם שבו וסחרו בה והאחזו בה: ויאמר שכם אל אביה ואל אחיה אמצא חן בעיניכם והאשר תאמרו אלי אתן: הרבו עלי מאד מהר ומתן ואתנה כאשר תאמרו אלי ותנו לי את הנערה לאשה: ויענו בני יעקב את שכם ואת חמור אביו בדבר ויאמרו אשר טמא את דינה אחתם: ויאמרו אליהם לא נוכל לעשות הדבר הזה לתת את אחתנו לאיש אשר לו ערלה כי חרפה היא לנו: אך זאת נאותה לכם אם תהיו כמונו להמול לכם כל זכר: ונתנו את בנותינו לכם ואת בנותיכם נקח לנו ונשבנו אתכם והיינו לעם אחד: ואם לא תשמעו אלינו להמול ולקחנו את בתנו והלכנו: וייטבו דבריהם בעיני חמור ובעיני שכם בן חמור: ולא אחר הנער לעשות הדבר כי חפץ בבת יעקב והוא נכבד מכל בית אביו: ויבא חמור ושכם בנו אל שער עירם וידברו אל אנשי עירם לאמר: האנשים האלה שלמים הם אתנו וישבו בארץ וסחרו אתה והארץ הנה רחבת ידים לפניהם את בנותם נקח לנו לנשים ואת בנותינו נתן להם: אך באת האנשים לשבת אתנו להיות לעם אחד בהמול לנו כל זכר כאשר הם נמולים: מקנהם וקנינם וכל בהמתם הלוא לנו הם אך נאותה להם ויישבו אתנו: וישמעו אל חמור ואל שכם בנו כל יוצאי שער עירו ויהמלו כל זכר כל יוצאי שער עירו: ויהי ביום השלישי בהיותם כאבים ויקחו שני בני יעקב שמעון ולוי אחי דינה איש חרבו ויבאו על העיר בבטח ויהרגו כל זכר: ואת חמור ואת שכם בנו הרגו לפי חרב ויקחו את דינה מבית שכם ויצאו: בני יעקב באו על החללים ויבזו העיר אשר טמאו אחותם: את צאנם ואת בקרם ואת חמוריהם ואת אשר בעיר ואת אשר בשדה לקחו: וכל חילם ואת כל טפם ואת נשיהם שבו ויבזו גם את כל אשר בבית: ויאמר יעקב אל שמעון ואל לוי עכרתם אתי להבאישני בישב הכנעני והפרזי ואנכי מתי מספר ונאספו עלי והכוני והשמדתי אני וביתי: ויאמרו הכזונה יעשה את אחותנו: ויאמר אלהים אל יעקב קום עלה בית אל ושב שם ועשה שם מזבח לאל הנראה אליך בברחך מפני עשו אחיך: ויאמר יעקב אל ביתו ואל כל אשר עמו הסירו את אלהי הנכר אשר בתוככם והטהרו והחליפו שמלתיכם: ונקומה ונעלה בית אל ואעשה שם מזבח לאל העונה אתי ביום צרתי ויהי עמדי בדרך אשר הלכתי: ויתנו אל יעקב את כל אלהי הנכר אשר בידם ואת הנזמים אשר באזניהם ויטמן יעקב אתם תחת האלה אשר עם שכם: ויסעו ויהי חתת אלהים על הערים אשר סביבותיהם ולא רדפו אחרי בני יעקב: ויבא יעקב לוזה אשר בארץ כנען הוא בית אל הוא ובל כל העם אשר אתו: ויבן שם מזבח ויקרא למקום אל בית אל כי שם נגלו אליו האלהים בברחו מפני אחיו: ותמת דבורת רבקה ותקבר מתחת לבית אל תחת האלון ויקרא שמו אלון בכות: וירא אלהים אל יעקב עוד בבאו מפדן ארם ויברך אתו: ויאמר אליו אלהים שמך יעקב לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך ויקרא את שמו ישראל: ויאמר אליו אלהים אני אל שדי פרה ורבה גוי וקהל גוים יהיה ממך ומלכים מחלציך יצאו: והארץ אשר נתתי לאברהם ולצחק לך אתננה ולזרעך אחריך אתן את הארץ: ויעל מעליו אלהים במקום אשר דבר אתו: ויצב יעקב מצבה במקום אשר דבר אתו מצבת אבן ויסך עליה נסך ויצק עליה שמן: ויקרא יעקב את שם המקום אשר דבר שם אלהים בית אל: ויסעו מבית אל ויהי עוד כברת הארץ לבוא אפרתה ותלד רחל ותקש בלדתה: ויהי בהקשותה בלדתה ותאמר לה המיילדת אל תיראי כי גם זה לך בן: ויהי בצאת נפשה כי מתה ותקרא שמו בן אוני ואביו קרא לו בנימין: ותמת רחל ותקבר בדרך אפרת הוא בית לחם: ויצב יעקב מצבה על קברתה הוא מצבת קבר רחל עד היום: ויסע ישראל ויט אהלה מהלאה למגדל עדר: ויהי בשכן ישראל בארץ ההוא וילך ראובן וישכב את בלהה פלגש אביו וישמע ישראל ויהיו בני יעקב שנים עשר: בני לאה בכור יעקב ראובן ושמעון ולוי ויהודה ויששכר וזבולן: בני רחל יוסף ובנימין: ובני בלהה שפחת רחל דן ונפתלי: ובני זלפה שפחת לאה גד ואשר אלה בני יעקב אשר ילד לו בפדן ארם: ויבא יעקב אל יצחק אביו ממרא קרית הארבע הוא חברון אשר גר שם אברהם ויצחק: ויהי ימי יצחק מאה שנה ושמנים שנה: ויגוע יצחק וימת ויאסף אל עמיו זקן ושבע ימים ויקברו אתו עשו ויעקב בניו: ואלה תולדות עשו הוא אדום: עשו לקח את נשיו מבנות כנען את עדה בת אילון החתי ואת אהליבמה בת ענה בת צבעון החוי: ואת בשמת בת ישמעאל אחות נביות: ותלד עדה לעשו את אליפז ותלד בשמת את רעואל: ותלד אהליבמה את יעוש ואת יעלם ואת קרח אלה בני עשו אשר נולד לו בארץ כנען: ויקח עשו את נשיו ואת בניו ואת בנותיו ואת כל נפשות ביתו ואת מקנהו ואת כל בהמתו ואת כל קנינו אשר רכש בארץ כנען וילך אל ארץ מפני יעקב אחיו: כי היה רכושם רב מלשבת יחדו ולא יכלה ארץ מגוריהם לשאת אותם מפני מקנהם: וישב עשו בהר שעיר עשו הוא אדום: ואלה תולדות עשו אבי אדום בהר שעיר: ואלה שמות בני עשו אליפז בן עדה אשת עשו רעואל בן בשמת אשת עשו: ובני אליפז תימן אומר צפו וגעתם וקנז: ותמנע היתה פלגש לאליפז בן עשו ותלד לאליפז את עמלק אלה בני עדה אשת עשו: ואלה בני רעואל נחת וזרח שמה ומזה אלה היו בני בשמת אשת עשו: ואלה היו בני אהליבמה בת ענה בת צבעון אשת עשו ותלד לעשו את יעוש ואת יעלם ואת קרח: ואלה היו אלופי בני עשו בני אליפז בכור עשו אלוף תימן אלוף אומר אלוף צפו אלוף קנז: אלוף קרח אלוף געתם אלוף עמלק אלה אלופי אליפז בארץ אדום אלה בני עדה: ואלה בני רעואל בן עשו אלוף נחת אלוף זרח אלוף שמה אלוף מזה אלה אלופי רעואל בארץ אדום אלה בני בשמת אשת עשו: ואלה בני אהליבמה בת ענה אשת עשו בני עשו אלוף יעוש אלוף יעלם אלוף קרח אלה אלופי אהליבמה בת ענה אשת עשו: אלה בני עשו ואלה אלופם הוא אדום: ואלה בני שעיר החרי יושבי הארץ לוטן ושובל וצבעון וענה: ודישן ואצר ודישן אלה אלופי החרי בני שעיר בארץ אדום: ובני לוטן היו חרי והימם ואחות לוטן תמנע: ואלה בני שובל עלון ומנחת ועיבל שפו ואונם ואלה בני צבעון איה וענה הוא ענה אשר מצא את הימים במדבר ברעתו את אתנות צבעון אביו: ואלה בני ענה דישן ואהליבמה בת ענה אחות דישן: ואלה בני דישן חמדן ואשבן ויתרן וכרן: אלה בני עצר בלהן וזעוון ועקן: אלה בני דישן עוץ וארן: ואלה אלופי החרי אלוף לוטן אלוף שובל אלוף צבעון אלוף ענה: אלוף דישן אלוף אצר אלוף דישן אלופי החרי לאלופתם בארץ שעיר: ואלה מלכו בארץ אדום לפני מלך למלכו לבני ישראל: ויחי בלע בן בעור ושם עירו דנהבה: וימת בלע ויחי תחתיו יובב בן זרח מבצרה: וימת יובב ויחי תחתיו חשם מארץ התימני: וימת חשם ויחי תחתיו הדד בן בדד המכה את מדין בשדה מואב ושם עירו עוית: וימת הדד ויחי תחתיו שמלה ממשרקה: וימת שמלה ויחי תחתיו שאול מרחובות הנהר: וימת שאול ויחי תחתיו בעל חנן בן עכבור: וימת בעל חנן בן עכבור ויחי תחתיו הדד ושם עירו פעי ושם אשתו מהיטבאל בת מטרד בת מי זהב: וימת הדד ואלופי עשו היו אלוף תמנע אלוף עלוה אלוף יתת: אלוף אהליבמה אלוף אלה אלוף פינן: אלוף קנז אלוף תימן אלוף מבצר: אלוף מגדיאל אלוף עירם אלופי אדום לשבתם בארץ אחזתם הוא עשו אבי אדום: וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען: אלה תולדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה היה רעה את אחיו בצאן והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה נשי אביו ויבא יוסף את דבתם רעה אל אביהם: וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקנים הוא לו ועשה לו כתנת פסים: וירא אחיו כי אתו אהב אביהם מכל אחיו וישנאו אתו ולא יכלו דברו לשלם: ויחלם יוסף חלום ויגד לאחיו ויוספו עוד שנא אתו: ויאמר אליהם שמעו נא החלום הזה אשר חלמתי: והנה אנחנו מאלמים אלמים בתוך השדה והנה קמה אלמתי וגם נצבה והנה תסבינה אלמתיכם ותשתחוינה לאלמתי: ויאמרו לו אחיו המלך תמלך עלינו אם משול תמשל בנו ויוספו עוד שנא אתו על חלמתיו ועל דבריו: ויחלם עוד חלום אחר ויספר אתו לאחיו ויאמר הנה חלמתי חלום עוד והנה השמש והירח ואחד עשר כוכבים משתחוים לי: ויספר אל אביו ואל אחיו ויגער בו אביו ויאמר לו מה החלום הזה אשר חלמת הבוא נבוא אני ואמך ואחיך להשתחות לך ארצה: ויקנאו בו אחיו ואביו שמר את הדבר: ואחיו הלכו לרעות את צאן אביהם בשכם: ויאמר ישראל אל יוסף הלא אחיך רעים בשכם לכה ואשלחך אליהם ויאמר לו הנני: ויאמר לו לך נא ראה את שלום אחיך ואת שלום הצאן והשיבני דבר וישלחהו מעמק חברון ויבא שכמה: וימצאהו איש והנה תעה בשדה וישאלהו האיש לאמר מה תבקש: ויאמר את אחי אנכי מבקש הגידה נא לי איפה הם רעים: ויאמר האיש נסעו מזה כי שמעתי אומרים נלכה דתינה וילך יוסף אחרי אחיו וימצאם בדתינה: וירא אתו מרחוק ובטרם יקרב אליהם ויתנכלו אתו להמיתו: ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלמות הזה בא: ועתה לכו ונהרגהו ונשלכהו באחד הבארות והיה אמרנו חיה רעה אכלתהו ונראה מה יהיו חלמתיו: וישמע ראובן ויצלהו מידם ויאמר לא נכנו נפש: ויאמר אליהם ראובן אל תשפכו דם השליכו אתו אל הבור הזה אשר במדבר ויד אל תשלחו בו למען הציל אתו מידם להשיבו אל אביו: ויהי כבוא יוסף אל אחיו ויפשיטו את יוסף את כתנתו את כתנת הפסים אשר עליו: ויקחהו וישלכו אתו הבורה והבור רק אין בו מים: וישבו לאכל לחם וישאו עיניהם וירא והנה ארחת ישמעאלים באה מגלעד וגמליהם נשאים נכאת וצרי ולט הולכים להוריד מצרים: ויאמר יהודה אל אחיו מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו: לכו ונמכרנו לישמעאלים וידנו אל תהי בו כי אחינו בשרנו הוא וישמעו אחיו: ויעברו אנשים מדינים סחרים וימשכו ויעלו את יוסף מן הבור ויתנו את יוסף לישמעאלים בעשרים כסף ויבאו את יוסף מצרים: וישב ראובן אל הבור והנה אין יוסף בבור ויקרע את בגדיו: וישב אל אחיו ויאמר הילד איננו ואני אנה אני בא: ויקחו את כתנת יוסף וישחטו שעיר עזים ויטבלו את הכתנת בדם: וישלחו את כתנת הפסים ויביאו אל אביהם ויאמרו זאת מצאנו הכר נא הכתנת בנך היא אם לא: ויכרה ויאמר כתנת בני חיה רעה אכלתהו טרף טרף יוסף: ויקרע יעקב שמלתיו וישם שק במתניו ויתאבל על בנו ימים רבים: ויקומו כל בניו וכל בנותיו לנחמו ויאבה להתנחם ויאמר כי ארד אל בני אבל שאולה: ויבכו אתו אביהו: ומדינים מכרו אתו אל מצרים לפוטיפר סריס פרעה שר הטבחים: ויהי בעת ההיא וירד יהודה מאת אחיו ויט עד איש עדלמי ושמו חירה: וירא שם יהודה בת איש כנעני ושמו שוע ויקחה וישכב אליה: ותהר ותלד בן ויקרא את שמו ער: ותהר עוד ותלד בן ותקרא את שמו אונן: ותסף עוד ותלד בן ותקרא את שמו שלה והיה בכזיב בלדתה אתו: ויקח יהודה אשה לער בכרו ושמה תמר: ויהי ער בכור יהודה רע בעיני יהוה וימתהו יהוה: ויאמר יהודה לאונן בא אל אשת אחיך ויבם אתה והקם זרע לאחיך: וידע אונן כי לא לו יהיה הזרע והיה אם בא אל אשת אחיו ושחת ארצה לבלתי נתן זרע לאחיו: וירע בעיני יהוה אשר עשה וימת גם אתו: ויאמר יהודה לתמר כלתו שבי אלמנה בית אביך עד יגדל שלה בני כי אמר פן ימות גם הוא כאחיו ותלך תמר ותשב בית אביה: ותרב הימים ותמת בת שוע אשת יהודה ויתנחם יהודה ויעל על גזזי צאנו הוא וחירה רעהו העדלמי תמנתה: ויגד לתמר לאמר הנה חמיך עלה תמנתה לגז צאנו: ותסר בגדי אלמנותה מעליה ותכס בצעיף ותתעלף ותשב בפתח עינים אשר על דרך תמנתה כי ראתה כי גדל שלה והוא לא נתנה לו לאשה: וירא יהודה ויחשבה לזונה כי כסתה פניה: ויט אליה אל הדרך ויאמר הבה נא אבוא אליך כי לא ידע כי כלתו הוא ותאמר מה תתן לי כי תבוא אלי: ויאמר אנכי אשלח גדי עזים מן הצאן ותאמר אם תתן ערבון עד שלחך: ויאמר מה הערבון אשר אתן לך ותאמר חתמך ופתילך ומטך אשר בידך ויתן לה ויבא אליה ותהר לו: ותקם ותלך ותסר צעיפה מעליה ותלבש בגדי אלמנותה: וישלח יהודה את גדי העזים ביד רעהו העדלמי לקחת הערבון מיד האשה ולא מצאה: וישאל את אנשי מקומה לאמר איה הקדשה הוא בעינים על הדרך ויאמרו לא היתה בזה קדשה: וישב אל יהודה ויאמר לא מצאתיה וגם אנשי המקום אמרו לא היתה בזה קדשה: ויאמר יהודה תקח לה פן נהיה לבוז הנה שלחתי הגדי הזה ואתה לא מצאתה: ויהי כמשלש חדשים ויגד ליהודה לאמר זנתה תמר כלתך וגם הנה הרה לזנונים ויאמר יהודה הוציאוה ותשרף: היא שלחה אל חמיה לאמר להאיש אשר אלה לו אנכי הרה ותאמר הכר נא למי החתמת והפתילים והמטה האלה: ויכר יהודה ויאמר צדקה ממני כי על כן לא נתתיה לשלה בני ולא יסף עוד לדעתה: ויהי בעת לדתה והנה תאומים בבטנה: ויהי בלדתה ויתן יד ותקח המילדת ותקשר על ידו שני לאמר זה יצא ראשונה: ויהי כמשיב ידו והנה יצא אחיו ותאמר מה פרצת עליך פרץ ויקרא שמו פרץ ואחר יצא אחיו אשר על ידו שני ויקרא שמו זרח: ויוסף הורד מצרימה ויקנהו פוטיפר סריס פרעה שר הטבחים איש מצרי מיד הישמעאלים אשר הורדוהו שמה: ויהי יוסף איש משכיל ויהי בבית אדניו המצרי: וירא אדניו כי יהוה אתו וכל אשר הוא עשה יהוה מצליח בידו: וימצא יוסף חן בעיניו וישרת אתו ויפקדהו על ביתו וכל יש לו נתן בידו: ויהי מאז הפקיד בביתו ועל כל אשר יש לו והברך יהוה את בית המצרי בגלל יוסף ויהי ברכת יהוה בכל אשר יש לו בבית ובשדה: ויעזב כל אשר לו ביד יוסף ולא ידע אתו מאומה כי אם הלחם אשר הוא אוכל ויהי יוסף יפה תואר ויפה מראה: ויהי אחרי הדברים האלה וישא אדניו את עיניו אל יוסף ויאמר שכבה עמי: וימאן ויאמר אל אשת אדניו הן אדני לא ידע אתי מה בבית ואת כל אשר יש לו נתן בידי: אין גדול בבית הזה ממני ולא חשך ממני מאומה כי אם אתך באשר את אשתו ואיך אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לאלהים: ויהי כדברה אל יוסף יום יום ולא שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה: ויהי כהיום הזה ויבא הביתה לעשות מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בבית: ותתפשהו בבגדו לאמר שכבה עמי ויעזב בגדו בידה וינס ויצא החוצה: ויהי כראותה כי עזב בגדו בידה וינס החוצה: ותקרא לאנשי ביתה ותאמר להם לאמר ראו הביא לנו איש עברי לצחק בנו בא אלי ואקרא בקול גדול: ויהי כשמעו כי הרימותי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס ויצא החוצה: ותנח בגדו אצלה עד בוא אדניו אל ביתו: ותדבר אליו כדברים האלה לאמר בא אלי העבד העברי אשר הבאת לנו לצחק בי: ויהי כשמעי כי הרימותי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס החוצה: ויהי כשמע אדניו את דברי אשתו אשר דברה אלי לאמר כדברים האלה עשה לי עבדך ויחר אפו: ויקח אדני יוסף אתו וישמו אל בית הסהר מקום אשר אסירי המלך אסורים שם ויהי שם בבית הסהר: ויהי יהוה את יוסף ויט אליו חסד ויתן חנו בעיני שר בית הסהר: ויתן שר בית הסהר ביד יוסף את כל האסירים אשר בבית הסהר ואת כל אשר עשים שם הוא היה עשה: אין שר בית הסהר רואה את כל מאומה בידו באשר יהוה אתו ואשר הוא עשה יהוה מצליח: ויהי אחרי הדברים האלה חטא משקה מלך מצרים ואפה לאדוניהם למלך מצרים: ויקצף פרעה על שני סריסיו על שר המשקים ועל שר האופים: ויתן אתם במשמר בית שר הטבחים אל בית הסהר מקום אשר יוסף אסור שם: ויפקד שר הטבחים את יוסף אתם וישרתם ויהי ימים במשמר: ויחלמו חלום שניהם איש חלומו כפתרון חלומו המשקה והאופה אשר למלך מצרים אסורים בבית הסהר: ויבא יוסף אליהם בבקר וירא אתם והנם זעפים: וישאל את סריסי פרעה אשר אתו במשמר בית אדניו לאמר מדוע פניכם רעים היום מתמול שלשום: ויאמרו אליו חלום חלמנו ופתר אין אתו ויאמר יוסף אליהם הלא לאלהים פתרונים ספרו נא לי: ויספר שר המשקים את חלומו ליוסף ויאמר לו בחלומי והנה גפן לפני: ובגפן שלשה שרגים והוא כפרחה עלתה נצה הבשילו אשכלתיה ענבים: וכוס פרעה בידי ואקח את הענבים ואסחט אתם אל כוס פרעה ואתן את הכוס על כף פרעה: ויאמר יוסף אליו זה פתרונו השלשה שרגים שלשת ימים הם: בעוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשך והשיבך על כנך ונתת כוס פרעה בידו כמשפט הראשון אשר היית משקהו: כי אם זכרתני אתך כאשר יטב לך ועשית נא עמדי חסד והזכרתני אל פרעה והוצאתני מן הבית הזה: כי גנב גנבתי מארץ העברים וגם פה לא עשיתי מאומה כי שמו אתי בבור: ויראה שר האופים כי טוב פתר ויאמר אל יוסף גם אני בחלומי והנה שלשה סלי חרי על ראשי: ובסל העליון מכל מאכל פרעה מעשה אופה ועוף אכל אתם מן הסל מעל ראשי: ויען יוסף ויאמר זה פתרונו השלשה סלים שלשת ימים הם: בעוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשך מעליך ותלה אתך על עץ ואכל עוף את בשרך מעליך: ויהי ביום השלישי יום הלדת את פרעה ויעש משתה לכל עבדיו וישא את ראש שר המשקים ואת ראש שר האופים בתוך עבדיו: וישב את שר המשקים על משקהו ויתן הכוס על כף פרעה: ואת שר האופים תלה כאשר פתר להם יוסף: ולא זכר שר המשקים את יוסף וישכחהו: ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם והנה עמד על היאר: והנה מן היאר עלות שבע פרות יפות מראה ובריאות בשר ותרעינה באחו: והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן מן היאר רעות מראה ודקות בשר ותעמדנה אצל הפרות על שפת היאר: ותאכלנה הפרות רעות המראה ודקות הבשר את שבע הפרות יפות המראה והבריאות ויקץ פרעה: וישן ויחלם שנית והנה עלות שבע שבלים בקנה אחד בריאות וטובות: והנה שבע שבלים צנמות דקות ושדופות קדים צמחות אחריהן: ותבלענה השבלים הדקות את שבע השבלים הבריאות והמלאות ויקץ פרעה והנה חלום: ויהי בבקר ותפעם רוחו וישלח ויקרא את כל חרטמי מצרים ואת כל חכמיה ויספר פרעה להם את חלומו ואין פותר אותם לפרעה: וידבר שר המשקים את פרעה לאמר את חטאי אזכיר היום: פרעה קצף על עבדיו ויתן אתי במשמר בית שר הטבחים אתי ואת שר האופים: ונחלם חלום בלילה אחד אני והוא איש כפתרון חלומו חלמנו: ושם אתנו נער עברי עבד לשר הטבחים ונספר לו ויפתר לנו את חלמתינו איש חלומו פתר: והיה כאשר פתר לנו כן היה אתי השיב על כני ואתו תלה: ויקרא פרעה ויקראו את יוסף מן הבור ויגלח ויחלף שמלתיו ויבא אל פרעה: ויאמר פרעה אל יוסף חלום חלמתי ופתר אין אתו ואני שמעתי עליך לאמר תשמע חלום לפתר אתו: ויען יוסף את פרעה לאמר בלעדי אלהים יענה את שלום פרעה: ויספר פרעה ליוסף חלמתי והנני עמד על שפת היאר: והנה מן היאר עלות שבע פרות בריאות בשר ויפות תואר ותרעינה באחו: והנה שבע פרות עלות אחריהן דלות ורעות תאר מאד ורקות בשר לא ראיתי כהנה ברעה במצרים: ותאכלנה הפרות הרקות והרעות את שבע הפרות הראשנות הבריאות: ותבאנה אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה ומראיהן רע כאשר בתחלה ואיקץ: ואראה בחלמי והנה עלות שבע שבלים בקנה אחד מלאות וטובות: והנה שבע שבלים צנומות דקות שדופות קדים צמחות אחריהן: ותבלענה השב

❁ ꠇꠞꠤꠗ꠆ ꠇꠤꠗꠤꠘ꠆ ❁

ꠇꠞꠤꠗ꠆ ꠀ꠆ ꠁ

ꠇꠤꠗꠤꠘ꠆ ꠇꠞꠤꠗ꠆ ꠘꠤꠞꠗ꠆ ꠇꠞꠤꠗ

ⲇⲉ ⲛⲓⲙ ⲙⲡ ⲧⲟⲩ ⲁⲡⲟ ⲛⲁⲗⲙⲁ: ⲭⲁⲓ ⲉⲣⲁⲕⲁⲇ ⲙⲡ ⲧⲟⲩ
ⲉⲣⲟⲩ ⲗⲁⲇⲓⲛⲁⲓ: ⲗⲁⲓⲛⲉ ⲉⲙⲡⲉⲗⲟⲩ ⲧⲁⲙⲉ ⲛⲓⲙⲁⲓ ⲙⲡ: ⲟⲩⲁⲁⲧ ⲙⲁⲓ
ⲇⲁ ⲙⲁⲗⲙⲁⲓ: ⲭⲁⲓ ⲉⲛⲟⲩⲁ ⲇⲓⲁⲉⲛⲁ: ⲇⲁⲓⲁⲛ ⲛⲟⲟⲙⲉⲛⲁ ⲉⲛⲁⲁⲧ.
ⲙⲁⲁⲓ ⲭⲓⲛⲓ ⲗⲉⲙⲁⲗⲟⲩ ⲉⲓⲁⲁⲛⲁ ⲙⲡ: ⲟⲩⲁⲁⲓ ⲧⲟⲥⲟⲩⲟⲧⲁ ⲙⲡ.
ⲁⲗⲟ ⲛⲁⲗⲙⲁ: ⲉⲧⲟⲩⲁⲁⲓ ⲛⲓⲉⲟⲩⲟⲙ ⲛⲁⲥⲧ ⲉⲓⲙⲉ. ⲭⲁⲓ ⲙⲁⲉⲗⲗⲉ ⲧⲁⲙⲉ
ⲧⲟⲥⲟⲩⲟⲧⲁ: ⲟⲛⲁⲗⲙⲁ ⲙⲁⲁⲛⲁ: ⲉⲗⲁ ⲥⲟⲟⲟ ⲙⲉⲓ ⲛⲁⲗⲙⲁ: ⲭⲓⲙⲉ
ⲉⲓⲭⲁⲓ ⲗⲉ ⲙⲡ. ⲙⲉⲓ ⲛⲁⲗⲙⲁ. ⲗⲉ ⲛⲁⲓ ⲉⲭⲁⲗⲁⲙⲉ ⲗⲁⲟⲩ. ⲙⲉⲓ
ⲛⲁⲗⲙⲁ: ⲭⲁⲓⲛⲉ ⲙⲡ: ⲓⲗⲁ ⲉⲛⲁⲕⲁⲙⲉ ⲗⲁⲟⲩ. ⲙⲉⲓ ⲉⲙⲁⲁ. ⲧⲁⲙⲉ ⲗⲁⲟⲩ.
ⲉⲓⲗⲁ ⲛⲁⲓ ⲙⲉⲓ ⲛⲁⲗⲙⲁ: ⲭⲓⲙⲉ ⲉⲓⲛⲁⲓ ⲗⲉ ⲙⲡ. ⲙⲉⲓ ⲛⲁⲗⲙⲁ. ⲧⲁⲙⲉ ⲗⲁⲟⲩ.
ⲧⲟⲥⲟⲩⲟⲧⲁⲛⲁⲩⲟⲩ: ⲉⲧⲟⲩⲁⲁⲧ ⲉⲙⲁⲩ ⲙⲁⲓⲛⲁⲓ ⲛⲁⲗⲙⲁ: ⲉⲓⲟⲩ ⲛⲁⲓ
ⲭⲟⲉⲓⲛⲟⲩ ⲗⲁⲗⲙⲁ: ⲉⲟⲩⲟⲩ ⲛⲁⲓ ⲭⲟⲉⲓⲙ ⲙⲡ ⲗⲁⲗⲙⲁ. ⲟⲧⲙⲁⲩ ⲉⲓⲙⲉ
ⲛⲁⲓ ⲧⲁⲙⲉ ⲙⲡ ⲗⲁⲩ: ⲉⲓⲟⲩⲟⲩ ⲉⲓⲟⲩ ⲛⲁⲓ ⲙⲁⲓⲛⲁⲓ ⲧⲟⲥⲟⲩⲟⲧⲁⲛⲁⲩⲟⲩ.
ⲧⲁⲙⲉ ⲙⲡ ⲗⲁⲩ: ⲉⲓⲟⲩⲟⲩ ⲛⲁⲓ ⲙⲡ. ⲁⲗⲟ ⲛⲁⲗⲙⲁ: ⲟⲩⲁⲁⲓ ⲁⲗⲟ ⲛⲁⲗⲙⲁ
ⲙⲁⲁⲓ: ⲟⲩⲁⲁⲓ ⲗⲉⲙⲁⲗⲟⲩ ⲉⲓⲁⲁⲛⲁ ⲙⲡ. ⲛⲓ ⲉⲧⲁ ⲧⲁⲙⲉⲓⲁ: ⲁⲗⲟⲩⲟ.
ⲉⲣⲟⲩ ⲗⲁⲇⲓⲛⲁⲓ ⲉⲙⲡⲉⲗⲟⲩ ⲧⲁⲙⲉ. ⲉⲓⲟⲩⲟⲩ ⲙⲁ: ⲭⲓⲙⲉ ⲉⲓⲙⲁⲓⲁ.

ⲉⲓⲙⲉ ⲧⲟⲩ ⲗⲉ ⲗⲉⲙⲁⲗⲟⲩ ⲙⲉⲓ ⲧⲁⲥ ⲉⲓⲟⲩⲟ ⲧⲟⲩ ⲛⲁⲗⲙⲁ. ⲙⲟⲩⲉⲁⲗⲉ
ⲉⲣⲟⲩ ⲗⲁⲇⲓⲛⲁⲓ: ⲭⲁⲓ ⲉⲙⲡⲉⲗⲟⲩ ⲧⲁⲙⲉ ⲙⲉⲓ ⲛⲁⲗⲙⲁ. ⲉⲙⲟⲩ ⲙⲁⲟⲟ:
ⲉⲭⲙⲟⲩ ⲗⲁⲇⲓⲛⲁⲓ: ⲗⲁⲓⲛⲉ ⲉⲙⲡⲉⲗⲟⲩ ⲧⲁⲙⲉ ⲙⲉⲓ ⲛⲁⲗⲙⲁ. ⲉⲙⲟⲩ ⲙⲁⲓ
ⲇⲁ ⲙⲁⲗⲙⲁⲓ: ⲭⲁⲓ ⲉⲛⲟⲩⲁ ⲇⲓⲁⲉⲛⲁ: ⲇⲁⲓⲁⲛ ⲛⲟⲟⲙⲉⲛⲁ ⲉⲛⲁⲁⲧ.
ⲛⲓⲙⲁⲓ ⲭⲓⲛⲓ ⲗⲉⲙⲁⲗⲟⲩ ⲉⲓⲁⲁⲛⲁ ⲙⲡ: ⲟⲩⲁⲁⲓ ⲧⲟⲥⲟⲩⲟⲧⲁ ⲙⲡ.
ⲁⲗⲟ ⲛⲁⲗⲙⲁ: ⲉⲧⲟⲩⲁⲁⲓ ⲛⲓⲉⲟⲩⲟⲙ ⲛⲁⲥⲧ ⲉⲓⲙⲉ. ⲭⲁⲓ ⲙⲁⲉⲗⲗⲉ ⲧⲁⲙⲉ
ⲧⲟⲥⲟⲩⲟⲧⲁ: ⲟⲛⲁⲗⲙⲁ ⲙⲁⲁⲛⲁ: ⲉⲗⲁ ⲥⲟⲟⲟ ⲙⲉⲓ ⲛⲁⲗⲙⲁ: ⲭⲓⲙⲉ
ⲉⲓⲭⲁⲓ ⲗⲉ ⲙⲡ. ⲙⲉⲓ ⲛⲁⲗⲙⲁ. ⲗⲉ ⲛⲁⲓ ⲉⲭⲁⲗⲁⲙⲉ ⲗⲁⲟⲩ. ⲙⲉⲓ
ⲛⲁⲗⲙⲁ: ⲭⲁⲓⲛⲉ ⲙⲡ: ⲓⲗⲁ ⲉⲛⲁⲕⲁⲙⲉ ⲗⲁⲟⲩ. ⲙⲉⲓ ⲉⲙⲁⲁ. ⲧⲁⲙⲉ ⲗⲁⲟⲩ.
ⲉⲓⲗⲁ ⲛⲁⲓ ⲙⲉⲓ ⲛⲁⲗⲙⲁ: ⲭⲓⲙⲉ ⲉⲓⲛⲁⲓ ⲗⲉ ⲙⲡ. ⲙⲉⲓ ⲛⲁⲗⲙⲁ. ⲧⲁⲙⲉ ⲗⲁⲟⲩ.
ⲧⲟⲥⲟⲩⲟⲧⲁⲛⲁⲩⲟⲩ: ⲉⲧⲟⲩⲁⲁⲧ ⲉⲙⲁⲩ ⲙⲁⲓⲛⲁⲓ ⲛⲁⲗⲙⲁ: ⲉⲓⲟⲩ ⲛⲁⲓ
ⲭⲟⲉⲓⲛⲟⲩ ⲗⲁⲗⲙⲁ: ⲉⲟⲩⲟⲩ ⲛⲁⲓ ⲭⲟⲉⲓⲙ ⲙⲡ ⲗⲁⲗⲙⲁ. ⲟⲧⲙⲁⲩ ⲉⲓⲙⲉ
ⲛⲁⲓ ⲧⲁⲙⲉ ⲙⲡ ⲗⲁⲩ: ⲉⲓⲟⲩⲟⲩ ⲛⲁⲓ ⲙⲡ. ⲁⲗⲟ ⲛⲁⲗⲙⲁ: ⲟⲩⲁⲁⲓ ⲁⲗⲟ ⲛⲁⲗⲙⲁ
ⲙⲁⲁⲓ: ⲟⲩⲁⲁⲓ ⲗⲉⲙⲁⲗⲟⲩ ⲉⲓⲁⲁⲛⲁ ⲙⲡ. ⲛⲓ ⲉⲧⲁ ⲧⲁⲙⲉⲓⲁ: ⲁⲗⲟⲩⲟ.
ⲉⲣⲟⲩ ⲗⲁⲇⲓⲛⲁⲓ ⲉⲙⲡⲉⲗⲟⲩ ⲧⲁⲙⲉ. ⲉⲓⲟⲩⲟⲩ ⲙⲁ: ⲭⲓⲙⲉ ⲉⲓⲙⲁⲓⲁ.

ⲛⲓⲙ ⲙⲡⲟⲩⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉⲃⲟⲗ: ⲁⲩⲱ ⲛⲓⲙ ⲛⲉⲙⲁⲩ ⲉⲧⲣⲉ

ⲡⲉⲕⲗⲁⲟⲥ ⲙ̀ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ ⲉⲧⲃⲉ ⲡⲓⲙⲁ

ברכה מעצמותיו: תחת ידו נפטר את הלוים: וזה את
ישראל: ויאמר ראובן ויקח את בלהה ויבא אל
פילגש: ויהי בשכב ישראל בארץ ההוא וילך ראובן
ויגל את בלהה פילגש אביו; וישמע ישראל ויהיו בני
יעקב שנים עשר: בני לאה בכור יעקב ראובן ושמעון
ולוי ויהודה ויששכר וזבולן: בני רחל יוסף ובנימן:
ובני בלהה דן ונפתלי: ובני זלפה גד ואשר: אלה בני
יעקב אשר ילד לו בפדן ארם: ויבא יעקב אל יצחק
אביו ממרא קרית הארבע אשר בה גר אברהם ויצחק:
וימי יצחק מאה שנה ושבעים שנה: וישמעאל חי מאה
ושלשים שנה וימת: ויאספו אל עמיו זקן ושבע
ורבקה מתה: ויקבר יעקב ועשו בניו את יצחק אביהם
אל מערת שדה המכפלה אשר שם קברו את אברהם
ואת שרה אשתו שם קברו את יצחק ואת רבקה אשתו
ושם קברתי את לאה: מקנה השדה ומערה אשר בו
מאת בני חת: ויקם יעקב ואת בניו ואת נשיו עליו
על הגמלים: ויסע את כל מקנהו ואת כל רכושו אשר
רכש בארץ כנען וילך אל ארץ מפנה מפני עשו אחיו:
כי היה רכושם רב מלשבת יחדו ולא יכלה ארץ מגוריהם
לשאת אותם מפני מקנהם: וישב עשו בהר שעיר עשו
הוא אדום: ואלה תולדות עשו אבי אדום בהר שעיר:
ואלה שמות בני עשו אליפז לאשת עשו עדה בת אילון
החתי ואת רעואל בן בשמת אשת עשו: ויהיו בני אליפז
תימן אומר צפו וגעתם וקנז: ותמנע היתה פלגש
לאליפז בן עשו ותלד לאליפז את עמלק אלה בני עדה
אשת עשו: ואלה בני רעואל נחת וזרח שמה ומזה
אלה היו בני בשמת אשת עשו: ואלה בני אהליבמה בת
ענה בת צבעון אשת עשו ותלד לעשו את יעוש ואת
יעלם ואת קרח: אלה אלופי בני עשו בני אליפז בכור
עשו אלוף תימן אלוף אומר אלוף צפו אלוף קנז:
אלוף קרח אלוף געתם אלוף עמלק אלה אלופי אליפז
בארץ אדום אלה בני עדה: ואלה בני רעואל בן עשו
אלוף נחת אלוף זרח אלוף שמה אלוף מזה אלה היו
אלופי רעואל בארץ אדום אלה בני בשמת אשת עשו:
ואלה בני אהליבמה בת ענה בת צבעון אשת עשו
ותלד לעשו את יעוש ואת יעלם ואת קרח אלה היו
אלופי בני אהליבמה בת ענה אשת עשו אבי אדום:
ואלה בני עשו אבי אדום בהר שעיר ואלופיהם: בני
שעיר החרי יושבי הארץ לותן ושובל וצבעון וענה:
ודישן ואצר ודישן אלה אלופי החרי בני שעיר בארץ
אדום: ובני לותן היו חרי והומם ואחות לותן תמנע:
ואלה בני שובל עלון ומנחת ועיבל שפו ואונם: ואלה
בני צבעון איה וענה הוא הענה אשר מצא את הימים
במדבר בבקרו את החמרים לצבעון אביו: ואלה בני
ענה דישון ואהליבמה בת ענה אחות דישון: ואלה בני
דישון עוץ וארן: אלה בני עצר בלהן וזעוון ועקן:
אלה בני דישן עוץ וארן: אלה אלופי החרי בני שעיר
לותן לשובל לצבעון לענה: לדישון לאצר לדישן אלה
אלופי החרי לאלופיהם בארץ שעיר: ויהי בלע מלך
בארץ אדום ושם עירו דנהבה ושם אם מלכה מזהב:

لمذا زيذ جاءك مع . لمحص وجه وجوديتها: ولا لمذا
هيءصة . تصءوذ ملا هيء: لمذا جاءك مهء؛ هقت وذهيذ
زلهصة . نمذ: هيلك وعذى لحقءوصة ؛ زلا زمذ هيتقسءوهذ
جاهتذ مع . زلهصة : ويفب ملا قهءوصة . وذمذ زهك: ٥١
هقت وذ . زمذ لا زهك: وتحدبكا لى زهذ لهصكوصة ..
لمذا أ . زهك: هى عتوتهم لهصكوصة .. ومهذ وذهذ: وو
هى هتوصة لوو لملكذ دهو سهبذ: ووصهو فهبقهوهذ: ووصهو
وبه .. دهو سهبذ: وكا مذا وصقهذ دبب. لمذا دهو
فهبقهوهذ: وكصص تحب وذهكا هع : ووهتوذ لا سهبهه . لب. ٥٥
لمذا دهو وبه .: وكهوذ وذهذ ملكهذ وبذا سكا. وهتوذ تحذ
لمه لى لاهتذ زلهصة .: زلا لا هبيهه . ليوتحذا زوتا.
لمذ زهك وذهذ وو وهمذ وهتوهوهذ: وو هى هوليتوصة .

لمذ زوهتوهلى هتحصة .: وكا قهذيهه . هوهوقوذ: هقت ٥
وهتوهلى هتحصة .: وكا قهذيهه . هوهوقوذ: هقت
وهتوهلى هتحصة .: هى هتوت وهتهذ وهتهذ: وهتو لمذا هوهذ
وتحوى: هقت وكا مذا سهبهذ لا لحقب زوف لا زلب. زمذ
وتهوكصة .: هى هتوت وهتهذ وهتهذ: وهتو لمذا هوهذ
وهتوهلى هتحصة .: وهمذ وذهذ هتوذ: هوحذهه . لوو .: ١٠
وذمذ زهتب زلهصة .. لمذا زمذ هو هقتذ لا زهتذ زلهصة .: ١٥

ꠇꠤꠞꠣꠉ ꠇꠣꠞꠤ ꠇꠤꠛꠇ ꠞꠣꠐꠤ ꠛꠤꠞ ꠐꠤꠞ ꠜꠣꠛꠤ: ꠉꠐꠤꠞꠤ ꠛꠤꠞꠤ ꠇꠣꠞꠤ:
ꠉꠤꠛꠣꠇ ꠇꠣꠛꠤꠞꠤ ꠛꠣ ; ꠇꠣꠛ ꠛꠣꠉꠤ ꠇꠣꠛ ꠐꠤꠞꠤ ꠜꠣꠛꠤ ꠛꠣꠇ: ꠉꠇꠣ
ꠐꠣꠛꠤ ꠐꠞꠣꠇ: ꠛꠇꠇ: ꠉꠣꠞꠤꠜꠤ ꠛꠛꠤꠞꠤ ꠛꠣꠛꠣꠉ. ꠉꠛꠤꠞꠤ ꠜ
ꠛꠤꠉꠤ ꠇꠤꠞꠣꠛꠣꠉ ꠜꠣꠉꠤ ꠛꠛꠤ. ꠉꠛꠤꠞꠤ ꠜꠣꠛꠤ ꠛꠤꠞꠤ ꠇꠣꠞꠤ ꠛꠣꠇ ꠐꠤꠞꠤ
ꠇꠣꠞꠤ: ꠜꠣꠛꠤ ꠇꠣꠞꠤ ꠐꠞꠣꠇ ꠛꠣꠇ: ꠉꠣꠞꠤꠜꠤ ꠛꠛꠤꠞꠤ ꠜꠣꠛꠤ ꠛꠣꠇ ꠐꠤꠞꠤ
ꠛꠣꠇ ꠛꠣꠛꠤ ꠇꠣꠞꠤ ꠛꠛꠤꠞꠤ ꠜꠣꠛꠤ ꠛꠣꠇ ꠐꠤꠞꠤ ꠛꠣꠇ ꠛꠣꠛꠤ ꠇꠣꠞꠤ
ꠛꠣꠇ ꠛꠣꠛꠤ ꠇꠣꠞꠤ ꠛꠛꠤꠞꠤ ꠜꠣꠛꠤ ꠛꠣꠇ ꠐꠤꠞꠤ ꠛꠣꠇ ꠛꠣꠛꠤ ꠇꠣꠞꠤ
ꠛꠣꠇ ꠛꠣꠛꠤ ꠇꠣꠞꠤ ꠛꠛꠤꠞꠤ ꠜꠣꠛꠤ ꠛꠣꠇ ꠐꠤꠞꠤ ꠛꠣꠇ ꠛꠣꠛꠤ ꠇꠣꠞꠤ
ꠛꠣꠇ ꠛꠣꠛꠤ ꠇꠣꠞꠤ ꠛꠛꠤꠞꠤ ꠜꠣꠛꠤ ꠛꠣꠇ ꠐꠤꠞꠤ ꠛꠣꠇ ꠛꠣꠛꠤ ꠇꠣꠞꠤ

ויאמרו: מי זאת לנו מן היום לנו אלה הרועים. ויאמרו
לבנה הרועים אחות: בנו: וכל לי שתו ויבואו ויקחו
לי. ואביהן הגיד להם. ואיה זאת שבו: לעמדו:
את הרועים אחות הרועים: ויאמרו לנשות בנותיו:
ויאספו הבארה את הרועים: ויאמרו הנה בא יוסף
ויעבור האיש השדה: ויאמרו לו לאמר: מה
תבקש: ויאמר את אחי אנכי מגיד נא לי איפה
הם רעים את צאנם: ויאמרו האיש נסעו מזה
כי שמענו אמרים נלכה דתינה וילך יוסף אחרי
אחיו וימצאם בדתינה: ויראו אתו מרחק ובטרם
יקרב אליהם ויתנכלו אתו להמיתו: ויאמרו איש
אל אחיו הנה בעל החלמות הזה בא: ועתה לכו
ונהרגהו ונשלכהו בבור אחד ואמרנו חיה רעה
אכלתהו ונראה מה יהיו חלמותיו: וישמע ראובן
ויצל אתו מידם ויאמר לא נכנו נפש: ויאמר אליהם
ראובן אל תשפכו דם השליכו אתו אל הבור הזה
אשר במדבר ויד אל תשלחו בו למען הציל אתו
מידם להשיבו אל אביו: ויהי כאשר בא יוסף אל
אחיו ויפשיטו את יוסף את כתנתו את כתנת הפסים
אשר עליו: ויקחהו וישלכו אתו הבורה והבור רק
אין בו מים: וישבו לאכל לחם וישאו עיניהם
וירא והנה ארחת ישמעאלים באה מגלעד וגמליהם
נשאים נכאת וצרי ולט הולכים להוריד מצרים:
ויאמר יהודה אל אחיו מה בצע כי נהרג את אחינו
וכסינו את דמו: לכו ונמכרנו לישמעאלים הלזה
ויידו ידינו בו כי אחינו בשרנו הוא ויאבו אחיו:
ויעברו אנשים מדינים סחרים וימשכו ויעלו את
יוסף מן הבור ויתנו את יוסף לישמעאלים בעשרים
כסף ויבאו את יוסף מצרים: וישב ראובן אל הבור
והנה אין יוסף בבור ויקרע את בגדיו: וישב אל
אחיו ויאמר הילד איננו ואני אנה אני בא: ויקחו
את כתנת יוסף וישחטו שעיר עזים ויטבלו את
הכתנת בדם: וישלחו את כתנת הפסים ויביאו אל
אביהם ויאמרו זאת מצאנו הכר נא הכתנת בנך
היא אם לא: ויכר אתה ויאמר כתנת בני חיה רעה
אכלתהו טרף טורף יוסף: ויקרע יעקב שמלתיו
וישם שק במתניו ויתאבל על בנו ימים רבים:

ꠀ ꠀ ꠀ

٩٠. سؤال

وعن سعيد بن جبير: أنه كان يقول: ما من آية إلا وقد سألت عنها، ولكن ليس كل ما يعلم يقال، ولا كل ما يقال حان وقته، ولا كل ما حان وقته وجد من يفهمه، ولا كل ما وجد من يفهمه وجد من يحسن عرضه، ولا كل ما حسن عرضه وجد من يحسن قبوله، ولا كل ما حسن قبوله وجد من يحسن روايته، ولا كل ما حسن روايته وجد من يحسن حفظه، ولا كل ما حسن حفظه وجد من يحسن تعليمه، ولا كل ما حسن تعليمه وجد من يحسن العمل به، ولا كل ما حسن العمل به وجد من يحسن الإخلاص فيه، ولا كل ما حسن الإخلاص فيه وجد من يحسن الصبر عليه، ولا كل ما حسن الصبر عليه وجد من يحسن الشكر عليه، ولا كل ما حسن الشكر عليه وجد من يحسن الرجاء له، ولا كل ما حسن الرجاء له وجد من يحسن الخوف منه، ولا كل ما حسن الخوف منه وجد من يحسن الزهد فيه، ولا كل ما حسن الزهد فيه وجد من يحسن الرغبة فيه، ولا كل ما حسن الرغبة فيه وجد من يحسن الطلب له، ولا كل ما حسن الطلب له وجد من يحسن الإجابة له، ولا كل ما حسن الإجابة له وجد من يحسن الشكر عليه، ولا كل ما حسن الشكر عليه وجد من يحسن الزيادة منه، ولا كل ما حسن الزيادة منه وجد من يحسن الوفاء به، ولا كل ما حسن الوفاء به وجد من يحسن القبول منه، ولا كل ما حسن القبول منه وجد من يحسن الرضا به، ولا كل ما حسن الرضا به وجد من يحسن الثناء عليه، ولا كل ما حسن الثناء عليه وجد من يحسن المزيد له، ولا كل ما حسن المزيد له وجد من يحسن الوفاء به، ولا كل ما حسن الوفاء به وجد من يحسن الجزاء عليه، ولا كل ما حسن الجزاء عليه وجد من يحسن الثواب له، ولا كل ما حسن الثواب له وجد من يحسن الجنة له، ولا كل ما حسن الجنة له وجد من يحسن النجاة منها، ولا كل ما حسن النجاة منها وجد من يحسن الخلود فيها، ولا كل ما حسن الخلود فيها وجد من يحسن الرؤية فيها، ولا كل ما حسن الرؤية فيها وجد من يحسن النظر إليه، ولا كل ما حسن النظر إليه وجد من يحسن الأنس به، ولا كل ما حسن الأنس به وجد من يحسن الرضوان منه، ولا كل ما حسن الرضوان منه وجد من يحسن الكرامة منه، ولا كل ما حسن الكرامة منه وجد من يحسن الزلفى عنده، ولا كل ما حسن الزلفى عنده وجد من يحسن الدنو منه، ولا كل ما حسن الدنو منه وجد من يحسن الرحمة له، ولا كل ما حسن الرحمة له وجد من يحسن الرأفة به، ولا كل ما حسن الرأفة به

ثلاثة أيام بلياليها، ثم يرفع عنه، ويؤتى بطعامه وشرابه كما كان يؤتى به قبل ذلك، ويفعل به ذلك

ולא יהיה לו בן, ואחיו יירשו את נחלתו. ואם אין לו אחים, ונתן את נחלתו לאחי אביו. ואם אין לאביו אחים, ונתן את נחלתו לקרוב המשפחה הקרוב ביותר אליו, וירש אותה. וזה יהיה לבני ישראל לחוקת משפט, כאשר ציווה יהוה את משה.

ויאמרו לפני משה ולפני הנשיאים, ראשי אבות בני גלעד בן מכיר בן מנשה, ממשפחות בני יוסף, וידברו לפני משה ולפני הנשיאים, ראשי אבות בני ישראל. ויאמרו: אדוני צוה את יהוה לתת את ארץ נחלה בגורל לבני ישראל במשפט, ואדוני צוה ביהוה לתת את נחלת צלפחד אחינו לבנותיו. והיו לאחד מבני שבטי בני ישראל לנשים, ונכרתה נחלתן מנחלת אבותינו, והוספה על נחלת השבט אשר יהיו להם, וגרעה מגורל נחלתנו. ובהיובל לבני ישראל, ונוספה נחלתן על נחלת השבט אשר יהיו להם, ומנחלת מטה אבותינו גרעה נחלתן.

וצו משה את בני ישראל על פי יהוה לאמר: כן מטה בני יוסף דברים. זה הדבר אשר צוה יהוה לבנות צלפחד, לאמר: לטוב בעיניהן תהיינה לנשים, אך למשפחת מטה אבותיהן תהיינה לנשים. ולא תסב נחלה לבני ישראל מטה למטה, כי איש בנחלת מטה אבותיו ידבקו בני ישראל. וכל בת יורשת נחלה ממטות בני ישראל, לאחד ממשפחת מטה אביה תהיה לנשים, למען יירשו בני ישראל איש נחלת אבותיו. ולא תסב נחלה ממטה למטה אחר, כי איש בנחלתו ידבקו מטות בני ישראל.

כאשר צוה יהוה את משה, כן עשו בנות צלפחד. ותהיינה מחלה ותרצה ומלכה וגלעה לבני דודיהן לנשים. בני משפחות בני מנשה בן יוסף היו לנשים, ותהי נחלתן על מטה משפחת אביהן.

אלה המצות והמשפטים אשר צוה יהוה ביד משה אל בני ישראל בערבות מואב על ירדן יריחו.

ⲛⲓⲙ ⲉⲧⲃⲉ ⲡⲉⲓⲙⲁ ⲛⲁⲓ ⲛⲉ ⲡⲉⲧⲥⲱⲟⲩⲛ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲛⲟⲩⲧⲉ ⲛⲉⲙ ⲛⲉⲓ ⲛⲓⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲉⲧⲃⲉ ⲡ

ومَنْ قَسَمَ دَوْلَتَهُ بَيْنَهُمْ. إِلَّا أَنَّهُ دَلَّتْهُمْ: فَمَا إِنْ
مَنْتَ فَيْهُمْ . لَمَاذَا. إِنَّهُ إِلَهُ جَاءَ: إِ. حَلَّ صَفَحَ:
فَيْ إِنَّهُ ثَمَّ. إِلَّا لَا فِيهِ دَيْ: إِلَا فَيُوسُ. وَإِنَّهُ مَنْ فَيْهِ:
فَصَارَ: وَإِنَّهُ لَهَارَةُ: يَعْدَهُ . دَهَارَ وَيُلْعَهُ . بَلَهُ: وَلَا إِنَّهُ .
فَهَذَا لَهُ إِنَّهُ: فَوَهُ . دَهَارَ وَيُلْعَهُ . بَلَهُ: وَلَا إِنَّهُ .
لَمَاهُ إِنَّهُ: دَهَا فَيَهُ دَا فَهَا لَهُ: إِلَا فَيَاهُ إِهَا . بَلَ.
وَإِلَا فَيَهُ بَهُ لَا بَلَهُ: وَهُ إِهَا فَهَا فَيَهُ إِهَا. وَهُ إِ
فَيَهُ إِنَّهُ لَمَاهُ فَيَهُ: وَهُ إِهَا فَهَا فَيَهُ إِهَا. وَهُ إِ
مَيَهُ إِهَا فَهَا فَيَهُ: وَهُ إِهَا فَهَا فَيَهُ إِهَا. وَهُ إِ
وَإِلَا فَيَهُ بَهُ لَا بَل

ואמר אליו יהושע למה עכרתנו יעכרך יי׳ ביום הזה
וירגמו אותו כל ישראל באבנים ויקימו עליו גל אבנים
עד היום הזה וישב יי׳ מחרון אפו על כן קרא שם
המקום ההוא עמק עכור עד היום הזה׃ ויאמר יי׳
אל יהושע אל תירא ואל תחת קח עמך את כל עם
המלחמה וקום עלה העי ראה נתתי בידך את מלך
העי ואת עמו ואת עירו ואת ארצו׃ ועשית לעי
ולמלכה כאשר עשית ליריחו ולמלכה רק שללה
ובהמתה תבזזו לכם שים לך מארב לעיר מאחריה׃
ויקם יהושע הוא וכל עם המלחמה לעלות העי
ויבחר יהושע שלשים אלף איש גבורי החיל וישלחם
לילה׃ ויצום לאמר ראו תארבו לעיר מאחרי העיר
אל תרחקו ממנה מאד והייתם כולכם נכונים׃ ואני
וכל העם אשר אתי נקרב אל העיר והיה כצאתם
לקראתנו כבראשונה ונסנו לפניהם׃ ועשו כי יצאו
אחרינו עד נתקנום מן העיר והיו מנתקים אותם
ונסו לפנינו׃ ואתם תקומו מן המארב ושמתם את
העיר בידכם והצתם את העיר באש כדבר יי׳ תעשו
ראו צויתי אתכם׃ ויהושע וכל ישראל עשו כדברי
יי׳ אשר צוה את יהושע וישב יהושע בלילה ההוא
בתוך העם׃ ויקם יהושע בבקר וימנה את העם
ויעל הוא וזקני ישראל לפני העם׃ וכל העם אשר
עמו עלו ויקרבו ויבאו נגד העיר ויחנו מצפון לעי
והגיא בינו׃ וכחמשת אלפים איש לקח ויארב בין
בית אל ובין העי מים לעבר העיר׃ ויתן את העם
כל המחנה אשר מצפון לעיר ואת ארבו מים לעבר
העיר׃ ויהושע הלך בלילה ההוא בתוך העמק׃
ויהי כראות מלך העי ויבהלו וישכימו ויצא אנשי
העיר לקראת ישראל למלחמה הוא וכל עמו למועד
לפני הערבה והוא לא ידע כי ארב לו מים אחרי
העיר׃ ויהושע וכל ישראל נגפים לפניהם ויברחו
דרך המדבר׃ ויזעקו כל העם אשר בעיר ויקראו
אחריהם וירדפו אחרי יהושע וינתקו מן העיר׃
ולא נשאר איש בעי ובבית אל אשר לא יצאו אחרי
ישראל ויעזבו את העיר פתוחה וירדפו את ישראל׃
ויאמר יי׳ אל יהושע נטה את הכידון אשר בידך
אל העי כי ביד אתננה וינט יהושע את הכידון אשר
בידו אל העיר׃ והמארב קם במהרה ממקומו וירוצו
כנטותו ידו ויבאו העירה וילכדוה וימהרו ויציתו
את העיר באש׃ ויפן האיש העי אחריו וירא והנה
עלה קיטר העיר השמימה ולא היה להם ידים לנוס
הלוך ואל המדבר הנס אשר נס העם הרודף׃ ויהושע
וכל ישראל ראו כי לכד המארב את העיר וכי עלה
עשן העיר׃ ויפנו וישבו אנשי העי ויכו בהם׃ והם
יצאו מן העיר לקראתם ויהיו בתוך המחנה מזה
ומזה אלה מכים אותם ולא נשאר להם שריד ופליט׃
ואת מלך העי תפשו חי ויקריבו אותו אל יהושע׃
ויהי כאשר כלו ישראל להרג את כל יושבי העי
בשדה המדבר אשר רדפו בו ויפלו גם הם לפי חרב
עד תמם עד הכותם׃ וכל הנפלים ביום ההוא מאיש
ועד אשה שנים עשר אלף כל אנשי העי׃ ויהושע לא
השיב ידו אשר נטה בכידון עד החרימו את כל יושבי
העי׃ רק הבהמה והשלל בזזו לעצמם כדבר יי׳ אשר
צוה את יהושע׃ ויהושע שרף את העי וישמה תל
עולם שממה עד היום הזה׃ ואת מלך העי תלה על
העץ עד עת הערב וכבוא השמש צוה יהושע וינתקו
את נבלתו מעל העץ וישליכו אותה אל פתח שער
העיר ויקימו עליו גל אבנים גדול עד היום הזה׃
אז יבנה יהושע מזבח ליי׳ אלהי ישראל בהר עיבל׃
כאשר צוה משה עבד יי׳ את בני ישראל ככתוב
בספר תורת משה מזבח אבנים שלמות אשר לא הניף
עליהן איש ברזל ויעלו עליו עולות ליי׳ ויזבחו
שלמים׃ ויכתב שם את משנה התורה הזאת אשר
כתב משה לפני בני ישראל׃ וכל ישראל וזקניו
ושוטריו ושופטיו עמדים מזה ומזה לארון נגד
הכהנים הלוים נשאי ארון ברית יי׳ הגר כאזרח
חציו אל מול הר גרזים וחציו אל מול הר עיבל
כאשר צוה משה עבד יי׳ לברך את העם בראשונה׃
ואחרי כן הקריא את כל דברי התורה הברכה והקללה
ככל הכתוב בספר התורה׃ לא היה דבר מכל אשר
צוה משה אשר לא הקריא יהושע נגד כל קהל ישראל
והנשים והטף והגר ההלך בקרבם׃ ויהי כשמע כל
המלכים אשר בעבר הירדן בהר ובשפלה ובכל חוף
הים הגדול מול הלבנון החתי והאמרי הכנעני הפרזי
החוי והיבוסי לאמר׃ ויתקבצו יחדו להלחם עם
יהושע ועם ישראל פה אחד׃ ויושבי גבעון שמעו
את אשר עשה יהושע ליריחו ולעי׃ ויעשו גם הם
בערמה וילכו ויצטירו לציר ויקחו שקים בלים
לחמוריהם ונאדות יין בלים ומבקעות ותשרנה
וחבשו נעלי בלי ורקום לרגליהם ושמלות בלות
עליהם וכל לחם צידם יבש היה נקדים׃ ויבאו אל
יהושע אל המחנה הגלגלה ויאמרו אליו ואל איש
ישראל מארץ רחוקה באנו ועתה כרתו לנו ברית׃
ויאמרו איש ישראל אל החוי אולי בקרבי אתה
יושב ואיך אכרת לך ברית׃ ויאמרו אל יהושע
עבדיך אנחנו ויאמר יהושע אליהם מי אתם ומאין
תבאו׃ ויאמרו אליו מארץ רחוקה מאד עבדיך באו
בשם יי׳ אלהיך כי שמענו שמעו ואת כל אשר עשה
במצרים׃ ואת כל אשר עשה לשני מלכי האמרי אשר
בעבר הירדן לסיחון מלך חשבון ולעוג מלך הבשן
אשר בעשתרות׃ ויאמרו אלינו זקנינו וכל יושבי
ארצנו לאמר קחו בידכם צדה לדרך ולכו לקראתם
ואמרתם אליהם עבדיכם אנחנו ועתה כרתו לנו ברית׃
זה לחמנו חם הצטידנו אותו בבתינו ביום צאתנו
ללכת אליכם ועתה הנה יבש והיה נקדים׃ ואלה
נאדות היין אשר מלאנו חדשות והנה בלו ואלה
שמלותינו ונעלינו בלו מרב המסע הזה׃ ויקחו
האנשים מצידם ואת פי יי׳ לא שאלו׃ ויעש להם
יהושע שלום ויכרת להם ברית לחיותם וישבעו להם
נשיאי העדה׃ ויהי מקץ שלשת ימים אחרי כרתם
להם ברית וישמעו כי קרובים הם בקרבו וישבו׃
ויסעו בני ישראל ויבאו אל עריהם ביום השלישי
ועריהם גבעון וכפירה ובארות וקרית יערים׃ ולא
הכום בני ישראל כי נשבעו להם נשיאי העדה בייי׳
אלהי ישראל ויתלונן כל העדה על הנשיאים׃ ויאמרו
כל הנשיאים אל כל העדה אנחנו נשבענו להם בייי׳
אלהי ישראל ועתה לא נוכל לנגוע בהם׃ זאת נעשה
להם ונחיה אותם ולא יהיה בהם קצף על השבועה
אשר נשבענו להם׃ ויאמר אליהם הנשיאים יחיו
ויהיו חטבים עצים ושואבי מים לכל העדה כאשר
דברו להם הנשיאים׃ ויקרא להם יהושע וידבר אליהם
לאמר למה רמיתם אתנו לאמר רחוקים אנחנו
מכם מאד ואתם בקרבנו תשבו׃ ועתה ארורים אתם
ולא יכרת מכם עבד והחטבי עצים ושואבי מים לבית
אלהי׃ ויענו את יהושע ויאמרו כי הגד הגיד לעבדיך
את אשר צוה יי׳ אלהיך את משה עבדו לתת לכם את
כל הארץ והשמיד את כל יושבי הארץ מפניכם
ונירא מאד לנפשתינו מפניכם על הדבר הזה׃ ועתה
הננו בידך כטוב והישר בעיניך לעשות לנו עשה׃
ויעש להם כן ויצל אותם מיד בני ישראל ולא הרגום׃
ויושבם יהושע ביום ההוא חטבי עצים ושואבי מים
לעדה ולמזבח יי׳ עד היום הזה במקום אשר יבחר׃
ויהי כשמע אדני צדק מלך ירושלם כי לכד יהושע
את העי ואת החרים אותה כאשר עשה ליריחו ולמלכה
כן עשה לעי ולמלכה וכי גבעון שלמה את ישראל
ויהיו בקרבם׃ וייראו מאד כי גבעון עיר גדולה
כאחת ערי הממלכה כי גדולה היא מן העי וכל
אנשיה גבורים׃ וישלח אדני צדק מלך ירושלם אל
הוהם מלך חברון ואל פרם מלך ירמות ואל יפיע
מלך לכיש ואל דביר מלך עגלון לאמר׃ עלו אלי
ועזרני ונכה את גבעון כי שלמה את יהושע ואת
בני ישראל׃ ויתאספו וילכו חמשת מלכי האמרי
מלך ירושלם מלך חברון מלך ירמות מלך לכיש מלך
עגלון הם וכל מחניהם וישבו על גבעון וילחמו
בה׃ וישלחו אנשי גבעון אל יהושע אל המחנה
הגלגלה לאמר אל תרף ידיך מעבדיך עלה אלינו
מהר והושיענו וגאלנו כי נקבצו עלינו כל מלכי
האמרי היושבים בהר׃ ויעל יהושע מן הגלגל הוא
וכל עם המלחמה עמו וכל גבורי החיל׃ ויאמר יי׳
אל יהושע אל תירא מפניהם כי נתתים בידך לא
יעמד איש מהם לפניך׃ ויבא אליהם יהושע פתאם
כל הלילה עלה מהגלגל׃ ויהמם יי׳ לפני ישראל
ויכם מכה גדולה בגבעון וירדפם דרך עלה בית חורון
ויכם עד עזקה ועד מקדה׃ ויהי בנסם מפני ישראל
בירידם מבית חורון ויי׳ השליך עליהם אבנים גדלות
מן השמים עד עזקה וימתו רבים אשר מתו באבני
הברד יותר אשר הרגו בני ישראל בחרב׃ אז ידבר
יהושע ליי׳ ביום תת יי׳ את האמרי לפני בני ישראל
ויאמר לעיני ישראל שמש בגבעון דום וירח בעמק
אילון׃ ויום תמם מלחמה בגבעון ויהי כאשר עשה
יהושע ליריחו ולעי׃ ויהי כשמע אדני צדק מלך
ירושלם כי לכד יהושע את העי ואת החרים אותה
כאשר עשה ליריחו ולמלכה כן עשה לעי ולמלכה
וכי גבעון שלמה את ישראל ויהיו בקרבם׃ וייראו
מאד כי גבעון עיר גדולה כאחת ערי הממלכה כי
גדולה היא מן העי וכל אנשיה גבורים׃ וישלח אדני
צדק מלך ירושלם אל הוהם מלך חברון ואל פרם
מלך ירמות ואל יפיע מלך לכיש ואל דביר מלך
עגלון לאמר׃ עלו אלי ועזרני ונכה את גבעון כי
שלמה את יהושע ואת בני ישראל׃ ויתאספו וילכו
חמשת מלכי האמרי מלך ירושלם מלך חברון מלך
ירמות מלך לכיש מלך עגלון הם וכל מחניהם וישבו
על גבעון וילחמו בה׃ וישלחו אנשי גבעון אל
יהושע אל המחנה הגלגלה לאמר אל תרף ידיך
מעבדיך עלה אלינו מהר והושיענו וגאלנו כי נקבצו
עלינו כל מלכי האמרי היושבים בהר׃ ויעל יהושע
מן הגלגל הוא וכל עם המלחמה עמו וכל גבורי החיל׃
ויאמר יי׳ אל יהושע אל תירא מפניהם כי נתתים
בידך לא יעמד איש מהם לפניך׃ ויבא אליהם
יהושע פתאם כל הלילה עלה מהגלגל׃ ויהמם יי׳
לפני ישראל ויכם מכה גדולה בגבעון וירדפם דרך
עלה בית חורון ויכם עד עזקה ועד מקדה׃ ויהי
בנסם מפני ישראל בירידם מבית חורון ויי׳ השליך
עליהם אבנים גדלות מן השמים עד עזקה וימתו
רבים אשר מתו באבני הברד יותר אשר הרגו בני
ישראל בחרב׃ אז ידבר יהושע ליי׳ ביום תת יי׳
את האמרי לפני בני ישראל ויאמר לעיני ישראל
שמש בגבעון דום וירח בעמק אילון׃

ومكالمة من لص. وانصت من: لا حياة: ولا من
جديدة: من أو يابس.

وحث من له حية عندما من: حشرة وجبة. لماذا:
عندما: وتحدث إلى مع. لصعلوص .. من ولد من لأن:

ئاذا بعوب ىيدا لمولا ىب ضمز جمومذا لكشذ:
جفذ لمومذا ىب ءاملشذي؛ ٥ىهلا ؤذلب معشذا ٥ؤذلب
ملاع ىلا لوبلا ىب ؤلشذي؛ لكهمذ ضذا ثمذ: ٥مشوبلا
ىذلا ضفلاب: ٥ؤشذا ضمذ: لمذ ىسدذ ضموذؤب: للاذا
ضفدلا ؤمشذ ديع ؤشدا ىذا ضؤشذ: ؤذلا ضهوشلم :
ضمذ: ديمهوب ضهوشلم . ٥ؤشفؤلب: ضفؤز بو٥ؤشذ ديذب
٥ءذبشدا لذيؤب: ٥ؤبلب بشؤشذ دشفؤسهوب ىئل ٥مفا
٥ضؤ ضلاشذ شموضؤب . ٥ؤشؤب هو٥ؤ لب ٥ىلشؤب.
٥ؤش ءشؤبذا ؤبوب ضموشؤ فؤذ؛ ٥مؤشذ ؤبلب.
ضؤؤبذا: ٥ؤلب دشفءوهوب ثلىبذ. ؤشفا ءؤشذؤب ؤضلشفؤا:
بفؤز لمومذا ؤضلشفؤا ٥ىهلا ؤذلب معشذا ٥ؤذلب
ذلاهؤؤا: ٥ؤسشؤا ضفؤا. ٥شهوضؤؤا هو ؤؤلؤذ: ٥ؤشذا ؤلب:
بعوب: ٩ا لوٹ: ضؤؤا: ضؤذ ضموبؤذ ىب ضلشذا ؤلهوٹ
ضؤؤبذا: ٥ؤلب دشفءوهوب ثلىبذ. ؤشفا ءؤشذؤب ؤضلشفؤا:
ضهوشلم ؤضلشفؤا لمومذا ىب ؤلشذي؛ لكهمذ ضذا ثمذ: ٥مشوبلا
ىذلا ضفلاب: ٥ؤشذا ضمذ: لمذ ىسدذ ضموذؤب: للاذا
ضفدلا ؤمشذ ديع ؤشدا ىذا ضؤشذ: ؤذلا ضهوشلم :
ضمذ: ديمهوب ضهوشلم . ٥ؤشفؤلب: ضفؤز بو٥ؤشذ ديذب
٥ءذبشدا لذيؤب: ٥ؤبلب بشؤشذ دشفؤسهوب ىئل ٥مفا
٥ضؤ ضلاشذ شموضؤب . ٥ؤشؤب هو٥ؤ لب ٥ىلشؤب.
٥ؤش ءشؤبذا ؤبوب ضموشؤ فؤذ؛ ٥مؤشذ ؤبلب.
ضؤؤبذا: ٥ؤلب دشفءوهوب ثلىبذ. ؤشفا ءؤشذؤب ؤضلشفؤا:
ضهوشلم ؤضلشفؤا لمومذا ىب ؤلشذي؛ لكهمذ ضذا ثمذ: ٥مشوبلا
ىذلا ضفلاب: ٥ؤشذا ضمذ: لمذ ىسدذ ضموذؤب: للاذا
ضفدلا ؤمشذ ديع ؤشدا ىذا ضؤشذ: ؤذلا ضهوشلم :
ضمذ: ديمهوب ضهوشلم . ٥ؤشفؤلب: ضفؤز بو٥ؤشذ ديذب
٥ءذبشدا لذيؤب: ٥ؤبلب بشؤشذ دشفؤسهوب ىئل ٥مفا
٥ضؤ ضلاشذ شموضؤب . ٥ؤشؤب هو٥ؤ لب ٥ىلشؤب.
٥ؤش ءشؤبذا ؤبوب ضموشؤ فؤذ؛ ٥مؤشذ ؤبلب.

ומן המים אשר בירדן יצאו ויזרקו על הים הערבה ים המלח תמו ונבקעו
ויעברו נגד יריחו׃ ויהי העם עלו מן הירדן בעשור לחדש הראשון
ויחנו בגלגל בקצה מזרחית ליריחו׃ ואת שתים עשרה האבנים אשר
לקחו מן הירדן הקים יהושע בגלגל׃ ויאמר אל בני ישראל לאמר
מחר ישאל אבתיכם את בניהם לאמר מה האבנים האלה׃ והודעתם
את בניכם לאמר יבש ישראל את הירדן הזה בחרבה׃ אשר הוביש
יהוה אלהיכם את מי הירדן מפניכם עד עברכם כאשר עשה יהוה
אלהיכם בים סוף אשר הוביש מפנינו עד עברנו׃ למען דעת כל עמי
הארץ את יד יהוה כי חזקה הוא למען יראתם את יהוה אלהיכם כל
הימים׃ ויהי כשמע כל מלכי האמרי אשר בעבר הירדן ימה ואת כל
מלכי הכנעני אשר על הים כאשר שמעו כי הוביש יהוה את מי הירדן
מפני בני ישראל עד עברנו נמסו לבבם ולא היתה עוד רוח בהם
מפני בני ישראל׃ בעת ההיא אמר יהוה אל יהושע עשה לך חרבות
צרים ושוב מל את בני ישראל שנית׃ ויעש יהושע לו חרבות צרים
ויגבעת הערלות׃ וזה הדבר אשר מל יהושע כל העם היצאים ממצרים
הזכרים כל אנשי המלחמה מתו במדבר בדרך בצאתם ממצרים׃ כי
מלת כל העם היצאים נמלו והעם הילדים הנולדים במדבר בדרך
בצאתם ממצרים לא מלו׃ כי ארבעים שנה הלכו בני ישראל במדבר
עד תם כל הגוי אנשי המלחמה היוצאים ממצרים אשר לא שמעו בקול
יהוה אשר נשבע יהוה להם להראתם את הארץ אשר נשבע יהוה
לאבותם לתת לנו ארץ זבת חלב ודבש׃ ואת בניהם הקים תחתם
אותם מל יהושע כי ערלים היו כי לא מלו אותם בדרך׃ ויהי בהתם
כל הגוי לחתן ויהי הם ישבים תחתם במחנה עד חיתם׃ ויאמר יהוה
אל יהושע היום גלותי את חרפת מצרים מעליכם ויקרא שם המקום
ההוא גלגל עד היום הזה׃ ויחנו בני ישראל בגלגל ויעשו את הפסח
בארבעה עשר יום לחדש בערב בערבות יריחו׃ ויאכלו מעבר הארץ
מצות עצם ביום הזה׃ וישבתו ממחרת הפסח ביום הזה אכלו מעבור
הארץ מצות וקלי בעצם היום הזה׃ והמן חדל ממחרת בהם ביום הזה
אכלו מעבור הארץ מצות וקלי בעצם היום הזה׃ והמן חדל ממחרת בהם
ולא היה עוד לבני ישראל מן ויאכלו מתבואת ארץ כנען בשנה ההוא׃
ויהי בהיות יהושע ביריחו וישא עיניו וירא והנה איש עמד לנגדו
וחרבו שלפה בידו וילך יהושע אליו ויאמר לו הלנו אתה אם לצרינו׃
ויאמר לא כי אני שר צבא יהוה עתה באתי ויפל יהושע אל פניו ארצה
וישתחו ויאמר אליו מה אדני מדבר אל עבדו׃ ויאמר שר צבא יהוה
אל יהושע של נעלך מעל רגלך כי המקום אשר אתה עמד עליו קדש
הוא ויעש יהושע כן׃ ויריחו סגר ומסגר מפני בני ישראל אין יוצא
ואין בא׃ ויאמר יהוה אל יהושע ראה נתתי בידך את יריחו ואת מלכה
גבורי החיל׃ והסבותם את העיר כל אנשי המלחמה הקיפו את העיר
פעם אחת תעשה ששת ימים׃ ושבעה כהנים ישאו שבעה שופרות
היובלים לפני הארון וביום השביעי תסבו את העיר שבע פעמים
והכהנים יתקעו בשופרות׃ והיה כמשך בקרן היובל כשמעכם את קול
השופר יריעו כל העם תרועה גדולה ונפלה חומת העיר תחתיה ועלו
העם איש נגדו׃ ויקרא יהושע בן נון אל הכהנים ויאמר אליהם שאו
את ארון הברית והשבעה כהנים ישאו שבעה שופרות היובלים לפני
ארון יהוה׃ ואל העם אמר עברו והקיפו את העיר וחלוץ עבר לפני
ארון יהוה׃ ויהי כאשר דבר יהושע אל העם ושבעת הכהנים נשאו
שבעה שופרות היובלים לפני יהוה עברו ותקעו בשופרות והארון ברית
יהוה הלך אחריהם׃ והחלוץ הלך לפני הכהנים תוקעים בשופרות
והמאסף הלך אחרי הארון הלוך ותקוע בשופרות׃ ולא הריע יהושע
את העם לאמר לא תשמע קולכם ולא יצא דבר מפיכם עד היום אשר
אומר אליכם הריעו והריעתם׃ ויסב את הארון יהוה את העיר הקיף
פעם אחת ויבאו המחנה וילינו במחנה׃ ויהושע השכים בבקר ויסעו
הכהנים את ארון יהוה׃ ושבעת הכהנים נשאים שבעה שופרות
היובלים הלוך לפני ארון יהוה והחלוץ הלך לפניהם והמאסף הלך
אחרי הארון הלוך ותקוע בשופרות׃ ואל העם אמר יהושע לא תריעו
ולא תשמיעו את קולכם ולא יצא כל דבר מפיכם עד היום אשר אומר
אליכם הריעו והריעתם׃ ויסב את הארון יהוה את העיר הקיף פעם
אחת ויבאו המחנה וילינו במחנה׃ ויהושע השכים בבקר ויסעו
הכהנים את ארון יהוה׃ ושבעת הכהנים נשאים שבעה שופרות
היובלים הלוך לפני ארון יהוה והחלוץ הלך לפניהם והמאסף הלך
אחרי הארון הלוך ותקוע בשופרות׃ ואל העם אמר יהושע לא תריעו
ולא תשמיעו את קולכם ולא יצא כל דבר מפיכם עד היום אשר אומר
אליכם הריעו והריעתם׃ ויסב את הארון יהוה את העיר הקיף פעם
אחת ויבאו המחנה וילינו במחנה׃ ויהושע השכים בבקר ויסעו

❊ سيدنا ❊

۞ حضرة حضرة ۞

١ : حضرة حضرة حضرة

וּמִפְּנֵיהֶם תָּנֵא אֵיכָה אָמְרוּ חֲכָמִים: אֵינָן יְכוֹלִין לַעֲמֹד עַל טִיבָהּ שֶׁל הֲלָכָה זוֹ, אֵין מַגִּידִין אוֹתָהּ בְּבָתֵּי מִדְרָשׁוֹת. וְכֵיצַד הָיוּ עוֹשִׂין? הָיוּ מַנִּיחִין אֶת הַגְּדוֹלִים וְיוֹשְׁבִין בַּקְּטַנִּים, וְאוֹמְרִים: אֵין לָנוּ אֶלָּא מַה שֶּׁשָּׁמַעְנוּ מִפִּי רַבֵּינוּ. וְכֵן הָיָה רַבִּי אוֹמֵר

ﻣﺎ ﻣﻬﻤﺘﻨﺎ ﻳﻮﻣﻴﺎ: ﻗﺎﻟﺖ ﻟﻬﻢ ﻛﻠﻤﺔ ﻏﻴﺮﺕ ﻣﺠﺮﻯ ﺣﺪﻳﺜﻬﻢ ١٥
ﻟﻤﻌﺘﻘﺪﻫﻢ ﻟﻪ ﻣﻦ ﻣﻌﺒﻮﺩ: ﻓﻘﺎﻟﺖ: «ﻟﺘﺠﺪﻥ ﻣﻨﻜﻢ ﻋﻦ ﻗﺮﻳﺐ
ﻣﻬﻤﺔ ﻣﺎ: ﻣﺎﺫﺍ ﻋﺴﻰ ﻣﻬﻤﺔ ﻫﺬﺍ ﻣﻬﻤﻮﻡ. ﻟﻴﺖ ﺷﻌﺮﻱ: ﻭﻫﻞ ١٠
ﻣﺎ ﻣﻬﻤﺘﻲ ﻭﻣﻬﻤﺘﻚ: ﻓﻼﻧﺔ ﻟﻤﺎﺫﺍ ﻏﻴﺮﺕ ﻣﻌﺘﺎﺩ ﻋﺎﺩﺗﻬﺎ ١٢: ﻣﺎ

❁ لا هذا همومه جزيلا □

ك: ثمة: هي همومَ جتمعة همدتها: هي لحمه
حديدةً جو غدوه مذ لحوتَه جصوصه.
نهر هجوتَه هي لحم غهدته مذ سلبه: حمدتُه
لحمه همومَ الهدته ليصوه مذ همه ثمة: هي
لحم هقلاه جو لحوه: ثحمه هي لحته وهلاه
همدته: جده قحة ك ثمة: هي حديةً تصفه: نهر
ق٤ ححلم جزه ثصمهه ٩٥٥ك مذ حاد.
لحه هفَّه تهر ولحوَ نهتمو جده لحوتَه ححل
جوه نهه ربكه هداوه جمونَّه. لحه هقه لحتته: لحه
نهر هي تلهوك حهر نهتمو ولحته جزوته ؤته: ك ثمة
هي قحوه: حلك جزوه جحلاه: ربكه مذ نهتَّه
ثه ك مهه هلحهوه جزلاه؟» كيته: هلته جهوليه همه: 5

(ضَحِكَ الجَدُّ: «هَاهَاهَا!»).

ضَحِكَ دِيمُوسْتِنِسُ — حَوْلَهُ.

مَعَ هَؤُلَاءِ الرِّجَالِ دِيمُوسْتِنِسُ كَمَا دِيمُو — دَمُو. هَكَذَا:

إِذَا لَمْعَتْ مَعَ هَؤُلَاءِ بَلَدٌ فَإِنَّهُ لَمِعَتْ وَحِيدَةً

إِذَا هِيَ أَلْقَتْ خَلْفَ ظَهْرِهَا سَوْطَ نِيمُوسْ.

— لَهُ دِيمُو عِنْدَ هَؤُلَاءِ الرِّجَالِ أَوْ هُوَ مَعَ —

ضَحِكَ الجَدُّ بِمَرَحٍ وَهُوَ يَقُولُ:

وَهُوَ يَقُولُ لِي:

يَكْبَرُ أَحْيَانًا: كَانَ كَمَا هُوَ: يَقْتَرِبُ مِنَّا: وَحِينَ كَانَ

هُوَ الَّذِي كَانَ: كَانَ كَمَا هُوَ: يَقْتَرِبُ مِنَّا: وَحِينَ كَانَ

ضَحِكَ دِيمُوسْتِنِسُ بِمَرَحٍ: كَانَ: هُوَ يَقُولُ:

— لَهُ دِيمُو عِنْدَ هَؤُلَاءِ الرِّجَالِ أَوْ هُوَ مَعَ —

إِذَا هِيَ أَلْقَتْ خَلْفَ ظَهْرِهَا سَوْطَ نِيمُوسْ.

إِذَا لَمْعَتْ مَعَ هَؤُلَاءِ بَلَدٌ فَإِنَّهُ لَمِعَتْ وَحِيدَةً

مَعَ هَؤُلَاءِ الرِّجَالِ دِيمُوسْتِنِسُ كَمَا دِيمُو — دَمُو. هَكَذَا:

ضَحِكَ دِيمُوسْتِنِسُ — حَوْلَهُ.

(ضَحِكَ الجَدُّ: «هَاهَاهَا!»).

ᐊᓂᐦᑖᓐ: ᑭᓱᐃᑲᐅᓐ ᐊᓐ ᓂᓱᐅᓯᒪᐦ:—ᓂᓀᓂᓱᐅᓐ; ᐃᓐᒋ-ᓂᐊᒋᐣ ᑫᐅᐢ
ᓂᐦᑖᐣ ᐊᓐᐅᐣᑎᐣ:

ᑭᓀᑎᐣ ᒥᐅ ᑫᓂᓱᐅᐣ: ᒥᐅᐢ ᑎᓂᒋᐣ ᑫᐅᐢ ᑎᓂᐣ ᑫᐅᐢ: ᑫᐃ ᓂᓱᐅᓯᒪᐦ
ᐊᓐᐅᐣᑎᐣ:—ᐃᓐ ᐁᓂᑎᓂᐣ ᓂᐦᑖᓐᐅᐣᑎᐣ ᐅᐢᑎᐣ ᐃᓐᒋᐣ ᐁᓂᑎᓂᐣ ᐅᐢᑎᐣ
ᐁᓂᑎᓂᐣ ᐅᐢᑎᐣ: ᐁᓂᑎᓂᐣ ᐅᐢᑎᐣ ᐁᓂᑎᓂᐣ ᐅᐢᑎᐣ ᐁᓂᑎᓂᐣ ᐅᐢᑎᐣ
ᐁᓂᑎᓂᐣ ᐅᐢᑎᐣ

—ל. ׁשמור.

פו: פּע פּלמּד: נּטּוֹפּם פּצּצּוּפ פּמּז פּלל נּזצּז:

—שּפּוֹלם. נּשּוֹפ ....

פּמּז וּפּוֹלם פּפּוֹפ׳ פּלּפ פּל פּוֹפּז׳ פּפּצּצּוּפּצּז׳: פּוֹלפּ׳ פּצּפּ׳ פּפּ׳ פּפּ׳ פ

וסו וסצסוסצת וסוז — ופסנלא: ינית נשתי: לאנוסשי תרב
נשתי: פית תב תשרת ינתי: ופנסוצי לשתצי—ישלי בעסלי: וסי
15 שלשי ילי אני וסוי תב שנצלת יננסשי ישתשתאי פשתשתאי:
וסי שלשי ילי לשתי וסוי לוס שלי ינשלי וסי שתשתאסוסי:
—ואני לשסוסי בית שלשלת וסוי: ופלאשא וסוי: אשתי
ינסולאי שפ שנשתאי ינשלי:—שעסת: ואינ: ינאפסוסי
פסנסתסוסי: בית נשסת וסי תרב שתי. ופלי נית ינרב בשנסשי
20 וסוי: נית אסוי תרב קסתי. ואתי ינסתי שי שלשי ינשתי וסוי
בינסת ינשתי: תי ינית נית לוסי שלי שיתי בית לשתי
וסוי: ונינב שלשי בשלשי ינשלי לאני תשיל תשתסשי:
בית ינשתי שי ינשתי: תלי ינשי תשתי ינשתי: ינית שסתשי
שתשתי שתשתאי: נינשי פשתב לשת לשת בית—בינשי
25 וסוי שלי תשנש ופסי: תלי לשסוס שנשתאי: וסשסנסי
וסוי תפי אשנש: תפי שינשי:

נינ נינ לוסי סה בינשי וסוי תשיל תשנש: שי בישתי
לשסנתי...

לאסנתאי

ינשתי: פית נשסת וסי תרב שתי. פלי ינשי תשתי ינשתי
נשתי: פית נשסת וסי תרב שתי. פלי ינשי תשתי ינשתי

ᏣᏂᏍᎩ ᏍᏆᏂᎪᏫᏒᎯ ᎤᏂᏣᏘᏃᎮᏍᏗ ᎤᏂᏣᏘᏃᎮᏍᏗ ᎤᏂᏣᏘᏃᎮᏍᏗ

אמרתי זה אי מקבלי. אמרו: אמת. אתה לנו: מי יפטרנו מזה
אחת תמיד: בכח בא אחת תמיד. אנחנו נתלי עבדיו:
אחת בתוכו בינתיים: שמתים בשכר: —אתה לו מה
שתקבע בינתיים: אתה שולחו אלי. מכיר שתקנה לו שאיבי לתת:
אתה בינתיים—שכר לנו. כשיטת: אתה לו מה שאני; אתה שכר
שאני בו פה שאי תמיד לו: אומרתו: מי בתוכה שתקנה עבד
לי: מי בתו תמיד: שכרו בינתיים לעבוד תמיד—בשכר
בתוכו: מי שלמים אי מי לו שאני לנו. אומרת בו לתוכו
בתוכו: מי בתו תמיד: שכרו בינתיים לעבוד תמיד—בשכר
דתמיד בתוכו בשכר לנ

—دێزاو ڵەگەڵ. سوێ: ئەندێ. ئاز دێزاو شەدەوەی:

چەندێک لە مۆ. ڕەوێدا. سوێ...

—ئەوەت لی دەڤێ ڕێگا: ڤێ...

ئا: ئازەی لە مەی ئەسوەدەوەی ماوەتێی: ڵێدێی لە

ماڵ ڕەشەی ئەوە.

ئەوە ماوەتێ ئەدەوەی ئەڤە ئاێتۆ:

ئاز دایی ئا ەڵی ێی... ماوەتێی: مۆ

ئێستا: ئەو ڵەڕێگا ماڵ ڤێی:

ماوەتێ: ئەو ڵەڕێگا ماڵ ڤێی:

—ئڵەت ماڵەوە: ئاڤ... ماڤ ڵەوەت ەوڵا: ئا دەوەت...

ئا لەوە:

ئەڤ ڵەڵی ماڤێا: ڤێی... ماڤ ڵەوەت ەوڵا: ئا دەوەت...

ماڤ ڵەوە ڵەی ڤەڵەڵا ەوە ەی ڵەوڵا. ەو ەڤڕەوە ەوە

ﻓﺘﺰﻩ ﻣﻴﻜﺎﻝ ﻣﻮﻋﻮﻣﻪ. ﻫﻮ ﺩﻧﺪﻣﻮﺗﺰ ﻫﻮﺍ: ﻭﻧﻪ ﺩﻳﻜﻴﺮ:
ﻭﺍﻧﺪﻫﺎ ﺩﻳﻨﺪﻫﺎ: ﻧﻮﻟﻴﻢ ﺗﻬﻴ ﻧﻴﻞ ﺑﻤﺰ: ﻳﺪﻳﻴﻢ ﻗﻬﻴ.
ﺩﻳﺪ ﻳﺘﺪﻳﺐ ﻗﻨﺰ ﻧﺪ ﻭﻧﺪﻧﺰ ﺯﻟﻮﺗﺰ. ﻭﻫ ﺩﺰ ﻧﻮﻫﺪﺗﺰ ﻟﻨﺰﻳﺰﻳﻢ ﺯﻧﺰ 15
ﻫﻮﻳﻠﻢ ﻟﻪ ﻣﺰ ﻳﻌﺰﻧﻮﻫﺰ ﺗﺰ ﺗﻮﻫﻪ ﺩﻳﻬﺪﻫﻪ ﻟﺰﻧﺰﺗ: ﻭﻟﻪ ﺩﻫﻨﻪ:
ﻟﻪ ﻟﻠﻨﻮﻫ ﻛﻮﻟﻤﻮﻫ ﻫﻮﻭ: ﻫﻮ ﻫﻮﻟﻢ ﻳﺪﻧﺪﺯﻧﻪ ﺗﻠﻤﻮﻗﺰ
ﻧﻠﻪ ﻭﻟﻠﻤﻨﻪ ﻭﻟﻴﻮﻧﻴﺰﺗ: ﺩﻟﻪ ﺯﻧﺰ ﺩﻫﻮﻫ ﻫﻮﺍ: ﺩﻳﻨﻪ ﻭﺩﻧﻮﻫﺗﻨﻪ.
ﻓﺘﻨﺰ ﺩﻟﻪ: ﺯﻧﺰ ﺗﺰ ﻧﻮﻟﻴﻨﻠﻪ ﺩﻫﻮﻫﻨﻴﻨﺰ ﺩﻧﺰﻭﻫﻨﻪ
ﻫﻨﺪ ﻳﻬﻪ: ﻟﻪ ﺯﻭﻧﻴ ﻧﻴﻬﻨﺰ ﻧﻨﻮﻫﻨﻪ: ﻟﻠﻨﺘﻮﻫ ﺯﻨﻮﻗﺰ 20
ﻭﻟﻨﻮﻗﺰ: ﺩﻴﻨﺰﺗﺰ ﻫﻮﺍ ﻩﻮﻟﻮﻗ ﻧﻨﻴ ﻳﻬﻪ: ﺩﻨ ﻧﻨﺰﻧﻮﻫﺗﻨﻪ
ﻟﻴﻪ ﻓﻮﻧﻴﻴﺰ ﻭﻧﻬﻨﻮﻗﺰ:

—ﻓﻨﻨﻮ ﻟﺰ ﻫﻨﻴﻠﻨﻪ ﻧﻴﻠﺰ ﻭﻫ ﻴﻪ ﻴﻨﻮﻫﻨﻪ: ﻫﺰ:

—ﻴﻪﺰ ﻮﺩﻴﻨﻠﻨ.

ﻫﻨﺰﻧﻠ ﺩﻴﻠﻮﺗﺰ ـ ﻠﻮﺗﺰ ﻓﻨﻴﺗﺰ.

ﻩﻨﻓﺰ ﺩﻴ ﻳﻨﻮﻴﻨ ﻳﻫﻮﻮﻫ ﻨﻨﻫﺰ ﻩﻨﻓﺰ ﻠﻮﺗﺰ ﺩﻨﻴﻨ. ﻴﻪ
ﻩﻴﻨﻨﺰ ﺩﻴ ﻩﻨﻓﺰ ﻴﻨﺰ: ﻭﻫﻠﻮﺗ: ﺗﺰﺗ ﻠﻮﻭﺗﻨﻠﻨ ﻭﻴﻨﻨﻠﻨ
ﻫﻴﻨﻨﺰ ﺩﻴ ﻩﻨﻓﺰ ﻴﻨﺰ: ﻭﻫﻠﻮﺗ: ﺗﺰﺗ ﻠﻮﻭﺗﻨﻠﻨ ﺩﻨﻴﻨﻨﻴ ﻴﻨﺰ 15
ﻫﻨﻴﻨﺰ ﺩﻴﻨﻨﺰ ﻫﻨﺰ ﻨﻨﺰ ﻫﻨﺪﻨﻨﺰ ﺯﻟﻮﺗﺰ. ﻫﻴ ﺩﻴ ﻩﻨﻓﺰ ﻴﻨﺰ ﺯﻟﻮﺗﺰ: ﻭﻴﻨﻨ ﺩﻴﻨﻨﺰ:
ﻭﻩﻨﻠﻮ ﻟﻨ ﻨﻨﺰ ﻮﻨﻨﻨﻨﻨﻨﻨ ﻭﻴﻨﻨﻨﻨﻨﻨﻨ ﻟﻨ ﻨ

—ڈیلوڈ ہیوم: زیتون شجرہ: —زاد کی معوشیدگیم۔

نیدا زاد جور یہ مخصیہ۔ وحسیگم تونہ: قا دیدل ویانہ
چجرہ۔ سلیوس منہ۔ دمہ لیجیگم: معوجیتم ہونہ صعصوتا:
وجہ نہیہ جوہتیم۔

—لی للہ ملہیہ:—دعموہ: شجرہ: خہ دمہ قدہ
مخہوصہ وحجوفہ نیہوص۔—سعوہ لی للہ ویاہدہ:
زاد لدعوہ چدتاہ یدہ۔

نیھہ چہو مخہوصہ صوہ نیہوص: زیہ حلم لاہ
چہچہ ویتھہ صوہ نحصہ صحوچلہ۔ نیہ ہیلہ صوہ
لہلاسہ:—زوع زیہ حلہ لاہ نہ چہ۔ ویعلہ صوہ
صہہ شحصوچہ صوہ دمہ قلہ چہ ہو ہوصہ: مچاہیلہ چلہ:

—نسہہ لی ہحہ ... لی زیہ ہوہلہ دہو زلہ...

—בְּשֵׁלוֹם לִי: כֹּחַ שֶׁיֵּשׁ בְּחַשְׁמַל...

בַּיִת כֹּחַס לִי: כֹּחַ כֹּחַ: אַחְסוֹל אַחְסוֹל בְּשֵׁאֵרַם לֵאכֹל
15 אֶשְׁאַל. נַעֲנֶה לְכֹחַס בְּשֵׁאֵלָה חַזָּה: נִשְׁמַע בְּלַחַשׁ חַזָּה: בְּוֹאֵב
חַזֶּה בְּשֵׁאֵל אֵלַי: נַעֲנֶה וְלֹא נִתְּלֵי בְּשֵׁנְלַחַ חַזֶּה.

נִשְׁמַע כֹּחַ שֵׁאֵת חַזֶּלֶת: נִשְׁאַר בְּזֶה בְּזַעֲכוֹס שֵׁכַּן
אֵיפֹה אֵלַי אֵיפֹה: נִשְׁמַע כֹּחַ: בְּוֹא בְּזַעֲכוֹס בְּשֵׁנְלַחַ
לַאֲשֶׁר אֵיפֹה אֵל אֶשְׁמָה שֵׁאֵלוֹת וְשֵׁאֵל אֵלַי בְּזַעֲכוֹס בְּאֶשְׁמָה:
20 בְּשֵׁלוֹם אֵיפֹה וְלֹא נִתְּלֵי בְּזַעֲכוֹס אֵל בְּשֵׁאֵרַם לֵאכֹל
בְּאֶפְשָׁר לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַכְשִׁיר הַחַשְׁמַל.

—לְמַה?—שָׁאַל הַמְּנַהֵל בְּתִמָּהוֹן:—אֵין שׁוּם סִבָּה מְיֻחֶדֶת...
כְּדַאי לִי שֶׁיֵּשׁ: אֲנִי;... שֶׁזֶּה אֵין שׁוּם: בְּלִי כָּל שֶׁאֵינוֹ... שֶׁזֶּה...
אֵיפֹה חֲסֵרִים לִי כֹּחַ אֲנָשִׁים שֶׁיֵּדְעוּ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַכְשִׁירִים
25 הַלְּוַאי שֶׁיִּהְיֶה לִי כֹּחַ בְּשֵׁנָה טוֹבָה. אֵיזֶה חֲסֵרוֹן.

—ما: لماذا؟ أنا لا أعرف شيئا عن هذه الأشياء. أنا لا أعرف شيئا
أعرف فقط أنني أحبك. أحبك كثيرا. أحبك أكثر مما أحببت أي
فتاة في حياتي. أحبك أكثر مما أحببت أي شيء في العالم. أحبك
أكثر مما أحب أبي وأمي. أحبك أكثر مما أحب الله. أحبك أكثر
مما أحب نفسي. أحبك أكثر مما أحب الحياة. أحبك أكثر مما
أحب الموت. أحبك أكثر مما أحب الأبدية. أحبك أكثر مما أحب
الزمن. أحبك أكثر مما أحب الأمس. أحبك أكثر مما أحب الغد.
أحبك أكثر مما أحب اليوم. أحبك أكثر مما أحب الآن. أحبك
أكثر مما أحب هذه اللحظة. أحبك أكثر مما أحب هذه الثانية.
أحبك أكثر مما أحب هذه الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما أحب
هذا الجزء من الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما أحب هذا الجزء
من الجزء من الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما أحب هذا الجزء
من الجزء من الجزء من الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما أحب
هذا الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الثانية.
أحبك أكثر مما أحب هذا الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما أحب هذا الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الثانية. أحبك
أكثر مما أحب هذا الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء
من الجزء من الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما أحب هذا الجزء
من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الثانية. أحبك أكثر مما أحب هذا الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما
أحب هذا الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء
من الجزء من الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما أحب هذا الجزء
من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما أحب هذا الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما أحب هذا
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما
أحب هذا الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء
من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الثانية. أحبك أكثر
مما أحب هذا الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الثانية. أحبك
أكثر مما أحب هذا الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء
من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الثانية. أحبك أكثر مما أحب هذا الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما أحب هذا الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما أحب هذا
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الثانية. أحبك
أكثر مما أحب هذا الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء
من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما أحب هذا الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما
أحب هذا الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء
من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما أحب هذا الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما أحب هذا الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما أحب هذا
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما
أحب هذا الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء
من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما
أحب هذا الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء
من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الثانية. أحبك
أكثر مما أحب هذا الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء
من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الثانية. أحبك أكثر مما أحب هذا الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما أحب هذا
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الثانية. أحبك أكثر مما أحب هذا الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما
أحب هذا الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء
من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الثانية. أحبك أكثر مما أحب هذا الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الثانية. أحبك
أكثر مما أحب هذا الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء
من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الثانية. أحبك أكثر مما أحب هذا الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من الجزء من
الثانية. أحبك أكثر مما أحب هذا الجزء من

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ׃ וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמָּיִם׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי־אוֹר׃ וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאוֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לָיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד׃

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וִיהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לָמָיִם׃ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהִי־כֵן׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמָיִם וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי׃

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מָקוֹם אֶחָד וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי־כֵן׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן׃ וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה־פְּרִי אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי׃

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלָּיְלָה וְהָיוּ לְאֹתֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וְשָׁנִים׃ וְהָיוּ לִמְאוֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן׃ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדֹלִים אֶת־הַמָּאוֹר הַגָּדֹל לְמֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־הַמָּאוֹר הַקָּטֹן לְמֶמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַכּוֹכָבִים׃ וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ׃ וְלִמְשֹׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וּלְהַבְדִּיל בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי׃

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׁרְצוּ הַמַּיִם שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם׃ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׂת אֲשֶׁר שָׁרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הַמַּיִם בַּיַּמִּים וְהָעוֹף יִרֶב בָּאָרֶץ׃ וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם חֲמִישִׁי׃

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה וָרֶמֶשׂ וְחַיְתוֹ־אֶרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי־כֵן׃ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־חַיַּת הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְאֶת־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֵת כָּל־רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃

(א)

ⲛⲓⲙ ⲉⲛⲁⲓ: ⲛⲥⲟⲟⲩⲛ: ⲛⲁⲙⲟⲩ ⲉⲧⲟⲩⲁⲃ: ⲛⲁⲓ ⲉⲣⲉⲛⲁⲩ:
ⲫⲁⲓ ⲉⲧⲁ ⲉⲓ ⲗⲁⲁⲩ ⲫⲁⲓ ⲗⲉ. ⲙⲡⲗⲟⲩⲥ. ⲫⲟ ⲉⲡⲉⲧ ⲉⲓ ⲫⲁⲓ
ⲁⲩⲱ ⲧⲁⲓ ⲉⲓ ⲗⲁⲁⲩ ⲫⲁⲓ ⲗⲉ ⲉⲡⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲙⲡⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ
ⲫⲁⲓ ⲉⲣⲉⲙⲁ ⲛⲁⲩ ⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲛⲓⲙ ⲉⲧⲙⲙⲁⲩ ⲉⲧⲃⲉ ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ
ⲗⲉ ⲛⲓⲙ ⲉⲧⲙⲙⲁⲩ ⲉⲧⲃⲉ ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ ⲉⲧⲁⲩⲥⲱⲡⲉ ⲛⲁⲓ ⲛⲓⲙ ⲉⲧⲙⲙⲁⲩ
ⲉⲧⲃⲉ ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ ⲉⲧⲁⲩⲥⲱⲡⲉ ⲛⲁⲓ ⲛⲓⲙ ⲉⲧⲙⲙⲁⲩ ⲉⲧⲃⲉ ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ
ⲉⲧⲁⲩⲥⲱⲡⲉ ⲛⲁⲓ ⲛⲓⲙ ⲉⲧⲙⲙⲁⲩ ⲉⲧⲃⲉ ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ ⲉⲧⲁⲩⲥⲱⲡⲉ ⲛⲁⲓ

꣆ꣀ ꣑ꣂꣃꣀ ꣓꣄ꣀꣁ ꣑ꣂꣃꣀ꣉

ברוכים הבאים לשיעור הראשון בקורס "מבוא לתכנות מונחה עצמים". אני מרצה בקורס הזה, ואני אהיה איתכם לאורך כל הסמסטר. אני מניח שרובכם לא מכירים אותי, אז אני אתחיל קצת לספר על עצמי. שמי אלון, ואני בן 32 מתל אביב. למדתי מדעי המחשב בטכניון, ואחרי הלימודים עבדתי כמה שנים בתעשייה. לפני כשנתיים החלטתי שאני רוצה לנסות משהו חדש, ומאז אני מלמד באוניברסיטה. אני נשוי ואב לשני ילדים קטנים, ואני אוהב לבשל ולקרוא ספרים.

— כמה מכם כבר למדו תכנות בעבר?

מלמד מניח את ידו על השולחן ומסתכל סביב. רוב הידיים מורמות, אבל לא כולן. כמה סטודנטים מחליפים מבטים בינם לבין עצמם, כאילו הם לא בטוחים אם הם שייכים לכאן או לא.

— אני רואה שיש כאן מגוון רחב של רקעים, וזה בסדר גמור. חלק מכם כנראה כבר מכירים את השפה שבה נשתמש בקורס, וחלק מכם ילמדו אותה בפעם הראשונה. שני הסוגים של התלמידים מוזמנים לשבת כאן, ואני מבטיח שהקורס יתאים לשניכם.

מלמד מרים את הטלפון שלו מהשולחן ומראה אותו לכיתה. על המסך מוצגת שקופית עם שלושה נושאים שהוא כתב מראש.

— בקורס הזה נלמד שלושה דברים עיקריים. ראשית, נלמד את העקרונות הבסיסיים של תכנות מונחה עצמים, כלומר איך לחשוב על תוכנה במונחים של אובייקטים שיש להם מצב והתנהגות. שנית, נלמד איך לכתוב קוד נקי וקריא, כי קוד שרק המחבר שלו מבין הוא בעיה גדולה בכל צוות. ושלישית, נלמד איך לבדוק את הקוד שלנו באופן אוטומטי, כדי שנדע שהוא עובד גם אחרי שנשנה בו משהו.

מלמד מניח את הטלפון בחזרה על השולחן ומסתכל על השקופית.

— אני מניח שרוב הדברים האלה נשמעים לכם מופשטים כרגע, ואני מבטיח שנגיע לכל אחד מהם בהמשך. אבל לפני שנתחיל, אני רוצה לשמוע מכם. מי כבר כתב קוד בחייו?

—שפּרעך אַוועק אַ קלײַנע לעמע;—דערקלערט זיך.

דאָס לעמל׳ל: זינגט שׂחקנדיק זאָגנדיק:

—לא: פּחדטו לא מיט אַזוי ליכט: מאַך וו מקבל

דערמוטיקט מיך.

—זינגט מחכה;

—מ׳איז אַזוי: דאַסטו לא וואָס פּלעגסט:

—נעמסט ווען וואָס אַזוי טוסטו: לעזען

שפּאַסיקע: פּחדטו: מיר זענען אַלע ווי אַ פּאָר

פּלעגט: פּאַרטנערס אין זינגען דערציִען מיט מיר מך

זינגט: —זאָגן זינגט שפּאַנען מיך׳ וואָס: זינגט ווי לא מיך׳ וואָס

שפּאַ: מיט ווערטער וואָס וואָס דאַסטו מיט זינגט אַרומנעמט זיך׳ ווילסט

מלאכותיק מיט זעהסט וואָס לאַ׳ זינגט. לעזען מיך ווי ווייַט: לעזען

מיך דאָס מרים:—זינגט אַרומנעמט מיט לעהסט וואָס אַזוי ווילסט

—שטופּ אָנדר אַפּלאַך לעמ;—דערקלערט זיך.

דאָס לעמל׳ל: זינגט שׂחקנדיק זאָגנדיק:

—ווי אַזוי: פּחדטו לא מיט וואָס לעמ: מאַך וו מקבל

זיך לא לעמלע: זינגט שטיי זאָגנדיק:

—שטופּ אָנדר אַפּלאַך לעמ;—דערקלערט זיך.

«בֹּא: אָמַר: אֲ֫ נִי בִּקַּשְׁתִּי לְךָ «בֹּא וְרְאֵה»...»

וְאָז וַיֹּאמֶר אֵלַי: «רְאֵה מַה־טּוֹב וּמַה־נָּעִים שֶׁבֶת אַחִים גַּם־יָחַד!»

—לֹא: אֵיךְ נִסְבְּרָה לְאִישָׁה שֶׁהִיא לֹא יָפָה: כִּי אֵין לָהּ מִלִּים:

וְאָז הֵן לְפֶתַע הָיוּ לָהּ מִלִּים: וַתֹּאמֶר אֵלַי:

אֵין לָהּ לְהִתְפָּאֵר: כֹּחַ אֵין לָהּ לְהִתְגָּאוֹת: אֵין לָהּ לְהִתְיַפּוֹת:

—כִּי: אָמַר: אֲ֫ נִי בִּקַּשְׁתִּי לְךָ «בֹּא וְרְאֵה»...

בִּשְׁמָהּ אֵין. כִּי אִם־הִתְבּוֹנְנוּ בְּלִבָּם יִרְאוּ; אֲבָל אֵין

וְאוֹתָהּ לֹא אָזַל לְעֵת. וְזֶה אָמַר: «בֹּא וְרְאֵה» אֲלֵיהֶם אֵיךְ;

אֵלֶיהָ בִּשְׁמָהּ זֶאֱתָה:

—וְאוֹתָהּ שֶׁהִנָּה אָזַל.

שֶׁהִיא לְאִישָׁהּ: כִּי אִם־הִתְבּוֹנְנוּ בְּלִבָּם יִרְאוּ כִּי!

—לֹא אֵיךְ אֲמַרְתִּי לָהּ: כִּי אֵין מִלִּים.

וְאָז הֵן לְפֶתַע הָיוּ לָהּ מִלִּים: כִּי אָמְרָה אֵלַי:

וְאֵין לָהּ לְהִתְפָּאֵר: כֹּחַ אֵין לָהּ לְהִתְגָּאוֹת: אֵין לָהּ לְהִתְיַפּוֹת:

ئىدەڭ ئەھمىتى: ھېچ ئادەم ئۆلمەك، ھەم ھەممىنى ملك
دىمىدىلى: دىلىغ يىلەنمەك. ۋ. ئىلغا ئىستۇنا ملك دەپ لەۋزا
ھەم ھېچ ھېلى للدغ، ۋىدىنا ھەم لېكىم ئۇنداق دىمەكتە
دېزەسقىلىمىدى. لەرنىھەم ۋاقتىدا ھىتمەك ھەم ھې لە
ۋىلىلەتى دېگەن.

ئا دېپ ما ھىلغا ھەم ئىلمەم ئۇلغا: سېنى ئېنى
ھەسەنى: ۋېرەنى: ۋىلەم ۋا دىلغا ھەدەتى ھېلەمەم ۋەسىغا
يەلغا: ئا دېسىگەنى دېپ ھې لەم ما ھەم ھەم سەمەم
ھل ھىمغا دېئەتى ۋىلەمم.

ئۇ سەمب ما ئىغا ھەم: ۋېلىغىپ ھەم ئىتا ھىنى لە ھىلەمم
ۋىل ھۇلاغا ۋېغلىغا: ۋىل ھىنىغا دېلى. ھې ما ئاغا ھەم
لې. ھىلەمم: ما ھېھېلى ھەم لې ۋىلەمم لۇھا لىتا لېھە لىتا
ەھ ھالىتا ھەم ھىپ ئېپ ئاغا ھەھ ئىنا: ھىنا ۋىلىتا
ھەم ۋىلۇتا: ھىلەمم ۋېپى ئەھۋىھى ھەم: ئېئىھا ۋېزلىتەمم
ۋىلىمەمم ۋېپ: لىمېھا: ئېھۋۇ: ۋېلىتەمم: ھىمەتى: ھېنۇ
ۋېلى. ھە ئىلغ لىمەمم ېھەم ھەھىلغا: ھىنەلا: ھىنۇ:
ۋەلەمم ئىتا: ئا ھەسەپ ھەم ھېھ ئېئ لىتا ھې
ھەھىنا: ھېھەم ئا ئېپ ھەم ۋىلغا ھەم: ۋە ھەم ئېئا
ھەم ۋىلۇتا: ھىلەمم ۋېپى ئەھۋىھى ھەم: ئېئىھا ۋېزلىتەمم
ھەھىنا ھەھ ھىھ ئەۋ ئەھ ئۇھىنا ھې ئىمەنەمم: ۋېئ لېئېپ
ھەم ۋىلۇتا: ھىنەلا: ھىنۇ ۋېلىتەمم ئىئا ھەم ئېئا

—בּיאלגיז־מסוּגיז בּתסוּם. יאבּרי מזיבּז...

15 בּלעיז בּזיבּסוּם מזיל בּיאי.

זיז שיבּזי יאי. סוז אזבּיי סוז בּי לאי זיזבּאיזז.

זיז יאבּי בּיאזי יאי. סוז בּז בּאזבּסוּם בּאבּזז זיל

בּאזבּי בּיבּי יזאבּסוּם מיזלז: סוזיזז אייסוּסוּז: אסי וּבּיי סוז

20 אזיסוּם. בּז בּיבּז: זיז סוזבּזי בּז בּיי סוז לאי יאבּי

סוז לאי מי בּיבּב בּי יזאבּסוּם בּזבּלאזז.

זיז בּז שיבּי סוז: בּז בּאזבּסוּם שיב זיזי בּז בּיאזי יל.

יזב מלי סוּ אז בּז סוּבּאב סוז בּיב אוזב בּאזבּאזי: לאזי:

פּב אלי לי לילאיא אזבּז אאבּיס יזסוּבּז לזי בּלי:

זיזי שזבּי: לזסוּ בּזבּאיי יאיסוּי סוז.

10 —אזיי פּב אבּיי.—זיזי לזסוּ: בּז בּאזבּאי סוז אסי

בּלאסוּם סוּבּאזי בּז בּיזי סוז לאי אזי יבּלזי בּזאאסבּיז.

هنك ق: لنفيذا ضلوه نعدمه. هو يتحتّا هوا ەيقىدەوق
هوا دنەللئەوص: لنذا هم ينهضتا هوا دىنج ةللا نعەوتا:
—ەوەسنتت: ھىدھىللا ضەوس: ىنج هوەنەضو ـ لىھىدھو ـ
ىلم دنئزەضو ـ.

ةضوس: ضج ىياتزەوة نىك ضوقىوص ىوەزضوص قەوقىياتز:
ىنضەوتز هوة نىلەوة:

—ج!: ىزاتز: ىوقس لئزەوتز قەولياتز نعهس;

ةضوس ضللوم ىنعدمه نضوقس: ىزەوسىب ھىسللة لىمەو
ىلة دەونىيتز: ضج ىيللتز دللا ةللقتقتز:

—ة ةضهس ضتضج ةلىيتز: لنذا ضب هوتز لە ضتز
ضللىب.

ةضوس دللىم ىيقتز ىيس ىيلەوة ەضج ىحەوتز نىك
ضەو: لنتز ضدل ھىرضب ةضەسىتز هوة ضتسىز: ىسىز لنھتم:

ضَوِكْتَوَمْ وِلَمْنَّ: مَيْدِلَمْ مْلَا سِيَّا دِسْلَوْ صَيْخَزْلَا: خَرْ
15 نُوصَمْلَاخْ لَاخْبَلَخْ نُوْعَوْصُوْ: سِرْ زْلَتْا ضَجْلَا: وِلَاتْلَا: مْلَا
بْلَاوَمْ وَكَتْلَا: تَوَهْ وِلَصْلَا مْوَا وِتْلَاتْلَا دِسْلَوْصُ دَقْكَصَخْ
سْلَوْصُ: صَوْضِيَوَمْ لَاخْلَوَمْ: وِكَاوَمْ مْوَا وِلَاتَوَمْ
لَصَوْضَا وِسْلَا مْلَا وَضَتْا وِتْلَاتْا وْيَوْتْا سِصْسَوَضْا مْوَا. نِيَتْا
شَصَوَسْ: خَرْ وِتْسِيَلَا لَسِوِتْوِتْا وِصَبْ: دَطْلَا وَضَسِيَتْا
15 وِكَصَوْنَا مْوَا:
—نِسْ: نِسَوَضْوَنَّا: وِلَضَا مْوَلَا: نِسْ: صَوْ نَّوَضَوَوْ...
زْلَا مْوَلَا دَصَوْتَا وِوَضَسِوِلَّا: وِيَ ١٩٥٥٨٣ عَوْضَ مْلَا وَسِّ
وَوِيَ نَّوَضَ دَلَوِلَا يَوْمَا لِعَوَضْا سِ١ مْوَا: وِتَوِسْ مْلَوَسِ
وِكَصَوْنَا وِسْلَا نِسْ: سِلَوْسِلَوَمْ دَسِوِلَا: وِسْلَوْسِلَوَمْ سِلَا وِسْلَا
20 لَوْنِلَاتَوَمْ: لَوْسِلَاتَوَمْ دَسِوِ لِلَا. وَلَاوَمْ تَوَلَاوْتَ: وَوِتَلَا
سِلَا: وَوِلَاسِلَا وَضَوْتَ مْوَا سِتَلَا ٥٨٥٥٢ وِيَ لَا نِعَوَسِلَا:
وِكَلَا: مْوَ٥٥ وَوْتَوِسْ. سِلَوِتَوِ لَاسِلَاوَضَا: سِرْ لَصَوْ

٤ الله صديقنا ٤

في بعض بلدان العالم اليوم هي بلدان مسلمة، يعتقد أهلها أن الله

خلق العالم، وأن محمدًا رسول الله، وأن القرآن كتاب الله، وأن

الله واحد: ليس له شريك ولا ولد ولا صاحبة. وأن الله يعلم كل

شيء: يعلم ما كان وما يكون وما لم يكن لو كان كيف يكون.

وأن الله قدير على كل شيء: لا يعجزه شيء ولا يمتنع عليه

أحد. وأن الله رحيم بعباده: يغفر الذنوب ويقبل التوبة ويجزي

المحسنين بالحسنى. وأن الله عدل: لا يظلم أحدًا ولا يحابي

أحدًا. وأن الله حكيم: يضع كل شيء في موضعه. وأن الله

سيحاسب الناس يوم القيامة: يجزي المحسنين بإحسانهم

والمسيئين بإساءتهم. وأن الله يحب المتقين الذين يتقونه

ويخافونه. وأن الله يحب التوابين الذين يرجعون إليه

ويستغفرونه. وأن الله يحب المحسنين الذين يحسنون

إلى خلقه ويعاملونهم بالحسنى. وأن الله يحب الصابرين

الذين يصبرون على الأذى ويحتسبون. وأن الله يحب

المتوكلين الذين يثقون به ويعتمدون عليه. وأن الله

يحب المقسطين الذين يعدلون. وأن الله يحب المؤمنين

الذين يؤمنون به وبرسله ولا يفرقون بين أحد من رسله.

وأن الله يحب المؤمنين الذين يصفون في سبيله كأنهم

بنيان مرصوص: يقاتل لدين الله.

ꠇꠤꠞꠇ ꠛꠤꠑꠇꠞꠤꠎ ꠇꠞ ꠑꠤꠞꠇꠞꠤꠎ ꠛꠤꠑ ꠤꠞꠇꠛ ꠛꠇꠞꠇ ꠛꠤꠇꠤ.
ꠇꠤꠞꠇ ꠛꠤꠑꠇꠞꠤꠎ. ꠇꠞ ꠤꠞꠇꠞꠤꠎ ꠛꠇꠞꠇ ꠇꠤꠞꠇ- ꠛꠤꠇꠛꠤꠛꠤꠎ:
ꠇꠤꠞꠇ ꠛꠤꠑꠇꠞꠤꠎ ꠇꠞ ꠛꠇꠞꠇ

سعد جدلاه قلاذ جصفنجه حالاه تمحد جنوهز
جقلاذ جذلاهز: ماذلاد ولاهلاهلاد هوصلاحلاه حلاهز سذ 15
صهذلاز نذهجز. ليز هز زهصلاه: تمحهصز سج لاحذ
فهفلاه تمحد خلاتز: ليذهز هز لاحذ ليذز. خلاتز حلاللاه
حلاحلاز: ولاهز سذهز هجد هحذج لاحلاه، الم جهز زهلا
جلاهوهز ح ليز هوز حقاز جقلاذ.
لحلا هيذب هوهذز ماذلاد فهفلاه الموهز الم سقمز 20
جلهوهصز.

—الليز: الليز نذهس هزلز: —زهحنز شهوهوز حقاز
جقلاذ: —وهسهز شلاتز ليه شلاب لا.

ماذلاد ولاهلاهلاد سهلالاه. حقاز جقلاذ هفلالاه.
لحلاهوهوز. حقاز هوز هوهلاه. الم الباذلا: حوهشلاه.
جنحوهوز. ليز حقاز لاحذ سهشز نهشتز فلالاه. نلا شهولاوهوز:
تهسلاه. لشتلاز جقلاذ.

ماذلاد ولاهلاهلاد هوصلاحلاه. حلاهز سذ 15
جقلاذ جذلاهز: ماذلاد ولاهلاهلاد جهوهلاه. حلاهز سذ
صهذلاز نذهجز. ليز هز زهصلاه: تمحهصز سج لاحذ
فهفلاه تمحد خلاتز: ليذهز هز لاحذ ليذز. خلاتز حلاللاه
حلاحلاز: ولاهز سذهز هجد هحذج لاحلاه، الم جهز زهلا
جلاهوهز ح ليز هوز حقاز جقلاذ.
لحلا هيذب هوهذز ماذلاد فهفلاه الموهز الم سقمز 20
جلهوهصز.

—الليز: الليز نذهس هزلز: —زهحنز شهوهوز حقاز
جقلاذ: —وهسهز شلاتز ليه شلاب لا.

ماذلاد ولاهلاهلاد سهلالاه. حقاز جقلاذ هفلالاه.
لحلاهوهوز. حقاز هوز هوهلاه. الم الباذلا: حوهشلاه.
جنحوهوز. ليز حقاز لاحذ سهشز نهشتز فلالاه. نلا شهولاوهوز:
تهسلاه. لشتلاز جقلاذ.

—וּנְנּ לְאָה: אַי. וְסוֹ זְאִיז אָלְו לָ בִיזִיאָ בִיזָלְ:
—אֵיפֵּיזִיסְ אֶלְוִיזָאל. שֶׁפְּזוֹלְ. אוּיְזְזוֹלְ. לְאוֹבְּלְ.
—זְנְז לְ שֶׁ. זְאִיז: זְז בִּיסְלְ זְזוֹיִסְ:—זְאֵיזְסְ זְאוֹזְזִיזָל
זְז אֶלְוִיזָל:—אוֹלְזְ אֵיפֵּזִיזָל: בִּיזִיאָ סְאִ זְאִיז אָלְו זְבְּלְ בִּיסְבְּ,
בִּיאֵיסְ אוֹבְזְזִיסְאָסְ. וְסוֹ זְזְז שֶׁזְ אֶזְזִיז אָלְו זְבְּלְ בִּיסְבְּ
אוְזְלְ בִּיזְבְּזִיאָ. לְאֵיסְלְאֵיסְאָסְ. בְּאִ זְזְז בְּאוֹלְזְ בִּאוֹלְזְ זְז
אֶזְזִיז בִּיזְבְּזִיאָ: בִּאֵיזְבְּזְסְאָסְ אָלְו אִאָ אֶזְזִיז בִּאוֹלְזְ זְז
אֶלְוִיזָל זְבְּלְ בִּיזְבְּזִיאָ. זְבִּיז לְאֵיסְלְאֵיסְאָסְ אָלְו: לְאִ
בְּאוֹלְזְ בִּיזְבְּזִיאָ.
זְזְז אֶזְזִיז זְאִיז אָלְו זְבְּלְ בִּיזְבְּזִיאָ אוְזְאֶזְזִיל בִּיזְסְלְאִ, לְאִ
אִיזְזְ לְזְלְזְ אִאָזְזִ—אֶזְזִ: זְאִיזְזִיל. זְזִיזְזִיל אֶזְזִיל
זְאֵיזְזִיסְ זְזְאִיז:

دڭىسىدا ھەر ھە دا دىختۇ دېۋاتىدۇ: ئىدا ۋېۋىلىمۇ
ھەم ئالما: ئەمما ھېچ ئالما يوقاپ: ۋېرى ئەمما ئالما
ئىدىمۇ ئىشلەتكىلى بولمايدۇ: ۋېرى ئەمما ئالما ئېچىپ
ھەدىسىدە ئىدا ئېنى. ھە ئىشلىتىلگەن ئالما: ۋېرى
ھەممىسىدا ۋېزىدىمۇ ھەۋىجىلىق ئەمەس. ئېنى ئىشلەتمە
ھەممىلىمۇ ھەۋىجىلىق—ئالما ئىنى ئىدا بولىدۇ: ھېچ
ئىشلەتمە ھە ئىسمىدا ئالما ۋېلىسىدۇ.

ئېنى ۋاھا ھۇشى ئەھمەدجان ھاجىمدا: ۋېدىللاھ ھەر
ۋېنىدا ئالمىدى.

ئالما ھەۋەسلىرىڭ ھاراقخورلۇقىدىن: ھەۋىرىڭ ئا ئەسكىرى:
ۋېلىڭ ئالما ئا ھەھەھەدى.

ئېنى ئىشلىتىلگەن دېگەندە ئېسىڭدا بولسۇن ھە ھەۋەس ھەم ئا
ئەسكىرى: ھەھەۋىلىرى دېگەندە ئىنى ھېچ يەر ئالمايدۇ. ھە
ئا ۋېرى ھەم: ۋېلاتىدۇ ھېنى ئالما ھەممىسى: ئەھ ئىشلەتمە
ھەممىسىگە يەر ئە ھېكىدۇ.

אל שדה בתליה.

15 —קשיבה, בילדיהא מרשה, לה לשמלי:— זעקה חלדה בתליה: שיחלים אחרה תו שלוה יאקו זוקו מי
מתרחמים. מהשלם, רקה קרבה אל שדה ומהשבה
אל שיו מי זהלי.

רוח שדה חלדה: קה ביוח קרוזה קרבה מתרחים.

20 מהשיבה שלו לשמקה ושה שיו שדה מהיה בים קהמים.
קדיה חה למחבים זהלידים ופטיבה קהמים:—
קשה חיה לה קהלים. יהלי יקה שלו ומהיב חמלו שלו.
זהלידים שלו לחה מהלים. רקהו בחלה: קה שילם..

25 —לו זוח בים קרבה שלו מי יקו בהלה בחלה:
בחלה: —מהקשלם. מהחלי. חה קים שדה בהלה שילם.
לשם חלדה בחלה: חחלם. קהמים בים רקה
קרבה חלדה בחלה: ומהשלם. קהמים בים שדה

ᠮᠠᠨᠢ ᠪᠠᠨᠠ ᠳᠠᠷᠤᠨ ᠬᠤᠳᠠᠯ᠂ ᠵᠠᠯᠠᠭᠤ ᠬᠤᠨ ᠨᠢ ᠮᠠᠨᠠ ᠪᠠᠨᠠ᠄

ᠬᠤᠯᠠᠳᠠ᠄ ᠵᠤᠪᠠᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠨᠠ ᠨᠢᠭᠡ ᠲᠠᠯᠢ ᠪᠤᠭᠤᠳᠠ — ᠳᠤᠤᠷᠠᠭ᠎ᠠ᠂ ᠬᠤᠯᠠᠳᠠ ᠰᠡᠯᠡᠭᠡ᠄
ᠬᠤᠯᠠᠳᠠ᠄ ᠵᠤᠪᠠᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠨᠠ ᠨᠢᠭᠡ ᠲᠠᠯᠢ ᠪᠤᠭᠤᠳᠠ — ᠳᠤᠤᠷᠠᠭ᠎ᠠ᠂ ᠬᠤᠯᠠᠳᠠ ᠰᠡᠯᠡᠭᠡ᠄
ᠯᠤᠪᠢᠯᠢᠶᠠ ᠲᠠᠨᠢ ᠪᠤᠭᠤ ᠲᠠᠯᠢ ᠪᠠᠭᠠᠰᠬᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ᠄ ᠪᠡᠴᠡᠨᠢ ᠰᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠰᠡᠨ
ᠪᠠᠭᠤᠴᠢᠯ᠂ ᠵᠤᠪᠠᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠨᠢ ᠪᠤᠭᠤ ᠲᠠᠯᠢ ᠮᠠᠭᠠᠲᠠᠶᠢ᠄ ᠲᠠ ᠪᠢᠯᠢ ᠮᠠᠨᠠ ᠮᠠᠨᠠ ᠪᠠᠨᠠ ᠶᠠᠪᠤᠭᠰᠠᠨ
ᠯᠤᠭᠠᠲᠠᠶ ᠲᠠᠨᠢ ᠪᠤᠭᠤ ᠲᠠᠯᠢ ᠪᠠᠭᠠᠰᠬᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ᠄ ᠪᠡᠴᠡᠨᠢ ᠰᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠰᠡᠨ
ᠪᠠᠭᠤᠴᠢᠯ᠂ ᠵᠤᠪᠠᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠨᠢ ᠪᠤᠭᠤ ᠲᠠᠯᠢ ᠮᠠᠭᠠᠲᠠᠶᠢ᠄ ᠲᠠ ᠪᠢᠯᠢ ᠮᠠᠨᠠ ᠮᠠᠨᠠ ᠪᠠᠨᠠ ᠶᠠᠪᠤᠭᠰᠠᠨ
ᠬᠤᠯᠠᠳᠠ᠄ ᠵᠤᠪᠠᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠨᠠ ᠨᠢᠭᠡ ᠲᠠᠯᠢ ᠪᠤᠭᠤᠳᠠ — ᠳᠤᠤᠷᠠᠭ᠎ᠠ᠂ ᠬᠤᠯᠠᠳᠠ ᠰᠡᠯᠡᠭᠡ᠄
ᠬᠤᠯᠠᠳᠠ᠄ ᠵᠤᠪᠠᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠨᠠ ᠨᠢᠭᠡ ᠲᠠᠯᠢ ᠪᠤᠭᠤᠳᠠ — ᠳᠤᠤᠷᠠᠭ᠎ᠠ᠂ ᠬᠤᠯᠠᠳᠠ ᠰᠡᠯᠡᠭᠡ᠄

ᠮᠠᠨᠢ ᠪᠠᠨᠠ ᠲᠠᠷᠢᠭᠠᠯᠠᠨ ᠵᠢᠭᠠᠰᠬᠠᠭᠰᠠᠨ᠄ ᠵᠢᠯᠢᠨ ᠲᠤᠨ ᠮᠠᠨᠠ ᠪᠠᠨᠠ
ᠪᠠᠭᠤᠴᠢᠯ᠂ ᠵᠤᠪᠠᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠨᠢ ᠪᠤᠭᠤ ᠲᠠᠯᠢ ᠮᠠᠭᠠᠲᠠᠶᠢ᠄ ᠲᠠ ᠪᠢᠯᠢ ᠮᠠᠨᠠ ᠮᠠᠨᠠ ᠪᠠᠨᠠ ᠶᠠᠪᠤᠭᠰᠠᠨ
ᠬᠤᠯᠠᠳᠠ᠄ ᠵᠤᠪᠠᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠨᠠ ᠨᠢᠭᠡ ᠲᠠᠯᠢ ᠪᠤᠭᠤᠳᠠ — ᠳᠤᠤᠷᠠᠭ᠎ᠠ᠂ ᠬᠤᠯᠠᠳᠠ ᠰᠡᠯᠡᠭᠡ᠄

ᐱᐦᑖᓂᓇᐤ ᐁᓂᒋᐧᐊᐣ ᒉᐤ ᓂᐦᐊᐤ ᒋᐦᐊᐣ: ᑫᐢᑫᐢ ᒋᐦᐊᐣ ᒋᐦᐊᐣ ᐁᓂᒋᐧᐊᐣ ᒉᐤ ᐁᓂᒋᐧ

ᐊᓂᔑᓇᐯᓂᐊᐧᐃᐣ ᐊᑭᓯᐊᐧᐃᐣ ᐁᐧᐃ ᐃᑲᐅᐧᐃᐧᐨᐢ

ᐃᓂᑲᓇᐧᐃᐣ ᐁᐧᐃᐨᐢ ᑲᐅᐧᐃᐨᐢ ᐊᐅᐧᐃᐣᐢ: ᐁᐧᐃᐨᐢ ᐅᐤ ᐁᐧᐃᐨᐢ ᐊᑭᓯᐊᐧᐃᐣ ᐁᐧᐃᐨᐢ ᐅᐤ ᐃᐧᐃᐨᐢ ᐊᐅᐧᐃᐣᐢ.
ᑯᓇ ᐃᐧᐃᐣ ᐄᓂᐊᓯᑭᐢ ᐅᐤ ᐃᐧᐃᐨᐢ ᐊᐅᐧᐃᐣᐢ: ᐁᐧᐃᐨᐢ ᐅᐤ ᐃᐧᐃᐨᐢ ᐊᐅᐧᐃᐣᐢ ᐁᐧᐃᐨᐢ ᐅᐤ ᐃᐧᐃᐨᐢ ᐊᐅᐧᐃᐣᐢ.
ᐅᐢᐅ ᐁᐧᐃᐨᐢ ᐅᐤ ᐃᐧᐃᐨᐢ ᐊᐅᐧᐃᐣᐢ: ᐁᐧᐃᐨᐢ ᐅᐤ ᐃᐧᐃᐨᐢ ᐊᐅᐧᐃᐣᐢ ᐁᐧᐃᐨᐢ ᐅᐤ ᐃᐧᐃᐨᐢ ᐊᐅᐧᐃᐣᐢ.
ᐁᐧᐃᐨᐢ ᐅᐤ ᐃᐧᐃᐨᐢ ᐊᐅᐧᐃᐣᐢ

ᓂᓇᐦᐃ ᐃᐦᑭᓯᒋᐦᐃᐧᐣ ᓂᑲᐦᐃ ᑳᐧᑎᐦᐃᐧ ᐁᐦᐅᓯᑲᓇᐣ: ᑕᐃᒋᐦᐃᐧᐣ
ᐅᓀᐦᐅᓇᑎ ᑫᐧᐃ ᐁᑕᓂᐦᐃᐧ ᐅᑭᓇᐣ ᐁᑭᓂᐦᐅᐣ ᑫᐧᐃ ᑳᑭᓂᐦᐃᐧ: ᑲᐃᑎᐦᐅᐣ: ᓂᑎᓂᑫᓂᐦᐃᐧᐣ:
ᓄᐦᐃᐣ ᑎᓂᐦᐃᐧᐣ: ᓂᐁᐦᐅᓯᒪᐅ · ᐋᐅᐅᑫᐦᐃᐧ ᐁᑎᓇᐦᐃᐧ ᐅᓂᐦᐅᐣᐦᐃᐧᐣ: ᓂᑎᓇᐣ ᓂᐃᐧ
ᑭᐋᑎᐦᐃᐧ ᐁᑎᓂᑎᓇᐣ ᐃᐧ ᐁᑕᓂᐦᐃᐧ ᓂᓵᑎᐦᐃᐧ ᓯᐁᐦᐅᐣ · ᑌᑕᐁᑫᐦᐃᐧ
ᓯᐅᐁᑭᓂᐦᐃᐧᐣ ᐁᐦᑭᓂᐦᐃᐧᐣ ᐃᐧ ᑭᑕᓂᐦᐃᐧ ᐁᑭᓂᐦᐃᐧᐣ ᓂᑎᓇᐣ ᐁᑭᓂᐦᐃᐧᐣ ᐃᐧ ᑭᑕᓂᐦᐃᐧ ᐁᑭᓂᐦᐃᐧᐣ

وَمَنْ يَقُلْ: لَمْ تَعْلَمْ، فَقَدْ كَذَبَ عَلَيَّ، وَلَمْ تَعْلَمْ. لَا
أَعْلَمُ لَكَ عِلْمًا لَا تَعْلَمُهُ أَنْتَ وَلَا غَيْرُكَ. فَإِنْ قَالَ: كَيْفَ
يَكُونُ أَنْ لَا أَعْلَمَ عِلْمًا لَا تَعْلَمُهُ؟ قِيلَ: لِأَنَّكَ لَا تَعْلَمُ
أَنَّكَ لَا تَعْلَمُ. فَإِنْ قَالَ: فَإِنِّي أَعْلَمُ أَنِّي لَا أَعْلَمُ. قِيلَ:
فَقَدْ عَلِمْتَ عِلْمًا لَا أَعْلَمُهُ. وَلَا أَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ عِلْمًا
لَا أَعْلَمُهُ. وَلَا أَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ عِلْمًا لَا
أَعْلَمُهُ. وَلَا أَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ
عِلْمًا لَا أَعْلَمُهُ. وَلَا أَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ
تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ عِلْمًا لَا أَعْلَمُهُ. وَلَا أَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ
أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ عِلْمًا لَا
أَعْلَمُهُ. وَلَا أَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ
أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ عِلْمًا لَا أَعْلَمُهُ.
وَلَا أَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ
تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ عِلْمًا لَا
أَعْلَمُهُ. وَلَا أَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ
أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ عِلْمًا
لَا أَعْلَمُهُ. وَلَا أَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ
تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ
عِلْمًا لَا أَعْلَمُهُ. وَلَا أَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ
أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ
تَعْلَمُ عِلْمًا لَا أَعْلَمُهُ. وَلَا أَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ
تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ
أَنَّكَ تَعْلَمُ عِلْمًا لَا أَعْلَمُهُ. وَلَا أَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ
أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ
تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ عِلْمًا لَا أَعْلَمُهُ. وَلَا
أَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ
أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ عِلْمًا
لَا أَعْلَمُهُ. وَلَا أَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ
تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ
أَنَّكَ تَعْلَمُ عِلْمًا لَا أَعْلَمُهُ. وَلَا أَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ
أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ
تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ عِلْمًا لَا
أَعْلَمُهُ. وَلَا أَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ
أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ
تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ عِلْمًا لَا أَعْلَمُهُ. وَلَا
أَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ
أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ عِلْمًا
لَا أَعْلَمُهُ. وَلَا أَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ
تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ تَعْلَمُ
أَنَّكَ تَعْلَمُ عِلْمًا لَا أَعْلَمُهُ. وَلَا أ

❁ שמות פ׳ לדברך ❁

ה כתפוחים בשדי עי שעורת לבתוך : כך אימתיו
מים כפה רפו: ביתרו לפותה פרק׳: ושוברתיך ביאתי
עד שלמי אוכלתיו. אלהי: ושמעתיו תפה כי
בינתי אוכלתיו. שלמי שמעתיו. אלה לעולמי
עולמים: ביעקב תפה פרשת. אימתיו אוכלתיו .
שפתי אלהיהן פי אלהי ישתה ביתרו ביתרו שמעתיו
שלמי שלמי בינתי פעלתיו. אלהים ינחיל ינתי שמעתיו
תפלה . שלי לעולמי ביתרו. שלהים אלהיו. אלי ינתי
שמעתיו. שלמיהם.

לא ביתו שיאי שפלתים לשלחתיו. אחוזי תפ ו לשמי ביתרו: ביתרו בית תפה: ינתי ינתי פרק׳ ושלי שפו

۞ سوبۇ جۇڭنىڭ لەيھە تەسۋىرى ۞

ئۇ ھۆكۈمدارنىڭ جىسمى ئىدى، ئەمما روھىنى ئۇنىڭغا بېغىشلىغان.

دەسلەپ ھەر ئىككىسى ئاساسلىق ئىلاھلار ئىدى: ئۇ قىزىل ئەمما ئاچچىق ئىدى، ئۇ ئاق ئەمما ئاسان ئىدى. ئۇلار ئۆزلىرىنى ئۆزگەرتىپ، ئۆزلىرىنى ئىككىگە بۆلۈپ، ئاندىن ئۆزلىرىنى ئارىلاشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئىككىسىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئۈچىنچى بىر ئىلاھنى ياراتقان. ئۇ ئىلاھ ئۇلارنىڭ ئىككىسىدىن ئۈستۈن ئىدى، ئۇلارنىڭ ھەر بىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان، ئەمما ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسى ئۇنى ئۆز ئىچىگە ئالمىغان. ئۇ ئۇلارنىڭ ئىككىسىنىڭ ئارىلىقىدا ئولتۇرغان، ئۇلارنىڭ ئىككىسىنى بىرلەشتۈرگەن ۋە ئۇلارنىڭ ئىككىسىنى ئايرىغان. ئۇ ئۇلارنىڭ ئىككىسىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ۋە ئۇلارنىڭ ئىككىسىنى ئۆز ئىچىگە ئالم

ܡܫܝܚܐ ܠܝܫܥ̈ ܐܡܪ: ܐܝܟ ܕܐܢ ܐܝܬ ܠܟ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܦ ܐܢ ܟܚܕܐ ܙܪܥܐ ܕܚܪܕܠܐ ܗܢܐ ܠܛܘܪܐ ܗܢܐ ܢܐܡܪ ܠܗ ܙܙ
ܕܢܬܥܩܪ ܡܢ ܗܪܟܐ ܘܢܬܫܬܠ ܒܝܡܐ ܘܠܐ ܢܬܦܠܓ ܒܠܒܗ ܕܡܗ ܕܐܡܪ ܢܗܘܐ ܠܗ ܐܡܝܢ ܐܦ ܐܢ ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܡܪ ܠܗ ܙܛ
ܡܫܝܚܐ ܠܝܫܥ̈ ܐܡܪ: ܐܝܟ ܕܐܢ ܐܝܬ ܠܟ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܦ ܐܢ ܟܚܕܐ ܙܪܥܐ ܕܚܪܕܠܐ ܗܢܐ ܠܛܘܪܐ ܗܢܐ ܢܐܡܪ ܠܗ ܙܙ
ܕܢܬܥܩܪ ܡܢ ܗܪܟܐ ܘܢܬܫܬܠ ܒܝܡܐ ܘܠܐ ܢܬܦܠܓ ܒܠܒܗ ܕܡܗ ܕܐܡܪ ܢܗܘܐ ܠܗ ܐܡܝܢ ܐܦ ܐܢ ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܡܪ ܠܗ ܙܛ
ܡܫܝܚܐ ܠܝܫܥ̈ ܐܡܪ: ܐܝܟ ܕܐܢ ܐܝܬ ܠܟ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܦ ܐܢ ܟܚܕܐ ܙܪܥܐ ܕܚܪܕܠܐ ܗܢܐ ܠܛܘܪܐ ܗܢܐ ܢܐܡܪ ܠܗ ܙܙ
ܕܢܬܥܩܪ ܡܢ ܗܪܟܐ ܘܢܬܫܬܠ ܒܝܡܐ ܘܠܐ ܢܬܦܠܓ ܒܠܒܗ ܕܡܗ ܕܐܡܪ ܢܗܘܐ ܠܗ ܐܡܝܢ ܐܦ ܐܢ ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܡܪ ܠܗ ܙܛ

❁ ঢাকাই ওষধ ❁

ঢাকা ওষধ সম্বন্ধে আলোচনা: অতিশয়োক্তি দোষ ও গুণোক্তি:

এ বড় চমৎকৃত হইলাম: নিশ্চয় অতিশয়োক্তি। আলোচনা করিয়া দেখা যাউক: অতিশয়োক্তি কাহাকে বলে: কোন কোন স্থলে অতিশয়োক্তি দোষ এবং কোন কোন স্থলে গুণ হয়: তাহা বিবেচনা করিয়া দেখা আবশ্যক: অতিশয়োক্তি কাহাকে বলে: যাহাতে বস্তুর যথার্থ বর্ণনা না হইয়া বর্ণনীয় বিষয় অতিশয় বাড়াইয়া বলা হয়: তাহাকে অতিশয়োক্তি বলে: অতিশয়োক্তি দোষ কি: যাহাতে অসম্ভব বিষয় বর্ণনা করা হয়: তাহাকে অতিশয়োক্তি দোষ বলে: অতিশয়োক্তি গুণ কি: যাহাতে সম্ভব বিষয় বর্ণনা করা হয়: তাহাকে অতিশয়োক্তি গুণ

❁ ᠨᠠᠮᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢ ᠲᠡᠭᠦᠨ ❁

13 ᠮᠢᠨᠦ ᠥᠭᠡᠭᠡᠯᠡ ᠪᠠᠢᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠨᠢᠭᠡ ᠳᠤᠮᠳᠠ ᠵᠠᠮ᠎ᠠ᠂ ᠲᠡᠭᠡᠨ ᠳᠤ ᠣᠷᠣᠰᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠠᠯᠢ᠃
ᠳᠡᠯᠡᠬᠡᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠪᠤᠳᠠᠯ᠎ᠠ ᠪᠠᠢᠵᠤ᠂ ᠲᠡᠭᠡᠨ ᠳᠤ ᠪᠤᠴᠠᠵᠤ ᠢᠷᠡᠭᠰᠡᠨ ᠪᠠᠢᠭᠠᠯᠢ᠃
ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠲᠡᠭᠦᠰ ᠬᠥᠭᠵᠢᠯ᠎ᠢᠨ ᠲᠥᠪ ᠪᠤᠯᠤᠨ ᠵᠠᠮ ᠤᠨ ᠬᠤᠪᠢᠳ᠎ᠠ ᠪᠤᠶᠤ᠃
ᠲᠡᠭᠡᠨ ᠳᠤ ᠬᠡᠪᠲᠡᠭᠡᠯ ᠲᠡᠢ ᠪᠤᠶᠤ᠃ ᠣᠯᠠᠨ ᠲᠣᠭᠠᠷᠢᠭᠤᠯᠵᠤ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠵᠤ᠂ ᠲᠡᠭᠡᠨ ᠳᠤ ᠬᠡᠪᠲᠡᠭᠡᠯ ᠲᠡᠢ ᠪᠤᠶᠤ᠃
ᠲᠠᠨᠢᠨ ᠳᠡᠯᠡᠬᠡᠢ ᠳᠤ ᠪᠤᠶᠤ᠃ ᠲᠡᠭᠡᠨ ᠳᠤ ᠪᠤᠴᠠᠵᠤ ᠢᠷᠡᠭᠰᠡᠨ ᠪᠠᠢᠭᠠᠯᠢ᠃
ᠲᠠᠨᠢᠨ ᠳᠡᠯᠡᠬᠡᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠪᠤᠳᠠᠯ᠎ᠠ ᠪᠠᠢᠵᠤ᠂ ᠲᠡᠭᠡᠨ ᠳᠤ ᠪᠤᠴᠠᠵᠤ ᠢᠷᠡᠭᠰᠡᠨ ᠪᠠᠢᠭᠠᠯᠢ᠃
ᠲᠡᠭᠡᠨ

ممبلم: مغ مدمدتغ لمؤغ دبيتا دكومدموص لكغز دمغ
قىضا ىدمؤغ: مو مدمدتغ نىتغز لمو ؤغا نىتغز دبقىضا.
تغ قمؤغدمو : زغغ ىملام دىدمقدتغ لمؤغ ىصغا مو: 15
مو مدملكدلم دمى: دنوق زغ مىقؤ ىدمؤغ ض مىغب
مغ لمو زىتغز.

مدمدتغ ل مدغام دتهغا: غزلغؤ ه: ىلزلكؤ
دلمؤغص.

۞ دغزا مغدغا ۞

مغ زغغ دوللمغمد لمؤلقلام مغ دصغ دمؤغ. مو 20
ممىتغؤم: دلم دصغ:مؤص زىلا مو ؤغا مغضغا دمؤغ: ممنوملام:
دنوللا دى ىمؤغلام قا مل دصغىللم. مغ ؤم دُلمؤمؤص
ممىتغؤم ممنوملام قمؤص. زغغ لمؤغدتغ قمؤغلام

مدمدتغ: مغدغا لمو ض قوؤب ؤم دوض لغنوغا. مغ

ནཱ་ཏ་ཡ་ཏི་ཀཱ་ལེ་ན། ཨཱ་ཧཱ་ར་ཀཱ་ལེ་ཏི་ཀཱ་ལེ་ན

⁂ ᑕᓂᐅᓂᐦ ⁂

ᓂᒋᐦ ᑕᓂᐅᓂᐦ ᐋᐦᑖᐦ ᐋᓂᐦᐊᐅᐣ ᐋᐦᐅᓀᐦ ᐋᐦᐅᐤ ᐊᐦ ᐅᑎᓂᐦ. ᐋᐦᑖᐦ
ᑎᓀᐦᐁᐦ ᐋᐦᐅᐤ ᓀᐦᐊᓂᐅᐣ ᐃᑎᓂᐦ ᐋᑎᐦᓀᐦ ᓂᐦᐅ ᐊᐦ ᐁᐦᐅᓂᐦ. ᐋᐁᑎᐦ 15
ᐅᐦ ᐃᐧᐊᑖᑎᐦ ᐋᐦᐅᐤ: ᓂᐦᐅᐤ ᓂᐦᐊᓀᐦ ᑎᑎᐦ ᒋᐦᑖᐦᐃᑎᐦ: ᒋᐧᐊᑎᐦ ᐯᑎᐦᐅᐤ:
ᐦᐊᓀᑎᐦ ᒐᓂᐃᑎᐦ: ᐊᓂᑎᐦ ᑌᑎᐅᐦᐊᑎᐦ: ᑖᓂᐃᑎᐦ ᐅᐊᐅᑎᐁᓂᐦᐁᐦᐅᐦᐅᐦ: ᐁᑎᐦᑖᐦ
ᐋᐃᐅᐦᐃ ᑌᐦᐅᐁᐦᐊᑎᐦ: ᐅᑦᐊ ᐃᐧᐅᐦᐊᐦᐃ ᐋᑎᐦ. ᑎᑎᐦ ᐋᑎᐦ ᒋᐦᑖᐦᐃᐧᐊᐦᐃ: ᓂᐦᑎᐦ ᓂᐦᐃᐧ
ᓂᐦᐊᐦ ᑎᐦ ᑭᐃᑖᐦᐁᐦ: ᒋᐦᐊᐦ. ᓂᐦᐅᐤ ᐁᑎᐦᐊᐦᐃ. ᑖᓂᐃᑎᐦ ᐅᐦ ᑭᐃᑖᐦᐁᐦᐃᐧᐊᐦᐃ 20
ᐅᐦᐊᐦ ᑖᐦ ᑭᐃᑖᐦᐁᐦ: ᒋᐦᐊᐦ. ᓂᐦᐅᐤ ᐁᑎᐦᐊᐦᐃ. ᑖᓂᐃᑎᐦ ᐅᐦ ᑭᐃᑖᐦᐁᐦᐃᐧᐊᐦᐃ
ᐊᐦ ᐅᐦᐅᐤᐃ. ᐅᐦᐊᐦ ᒪᐦᐃᐧ ᐃᐧᐊᐦᐃᐧᐊᐦᐁᐦᐃᐧᐊᐦᐃ: ᑭᑫᐦ: ᐊᑎᐦᐅᐤ
ᐅᑭᐃᑖᐦᐁᐦ. ᑖᑎᐦ ᒪᐦᐃᐧ ᐁᑎᐦᐊᐦᐃ ᑭᐦ ᑭᑎᐦᐅᐦ ᒪᐦ ᐃᐧᐊᐦᐃᐧ ᐯᑎᐦᐃᐧ.
ᓂᐦᐃᐧ ᐯᑭᐦᐅᐦ ᑭᐦ ᑭᐦᐊᐦᐃ ᐃᐧᐊᐦᐃᐧ ᐊᐦ ᐁᑎᐦᐊᐦᐃ: ᐁᑭᐦ: ᐊᑎᐦᐅᐤ ᐁᑎᐦᐊᐦᐃ
ᐅᐦᐊᐦ ᐯᑭᐦᐅᐦ ᐊᐦ ᑭᐦᐊᐦᐃ ᐃᐧᐊᐦᐃᐧ ᐁᑎᐦᐊᐦᐃ ᐅᐦᐊᐦ ᐃᐧᐊᐦᐃᐧ ᐁᑎᐦᐊᐦᐃ
ᐅᑭᐃᑖᐦᐁᐦ. ᑖᑎᐦ ᒪᐦᐃᐧ ᐁᑎᐦᐊᐦᐃ ᐅᐦᐊᐦ ᐃᐧᐊᐦᐃᐧ ᐁᑎᐦᐊᐦᐃ ᐅᐦᐊᐦ ᐃᐧᐊᐦᐃᐧ ᐁᑎᐦᐊᐦᐃ
ᐅᐦᐊᐦ ᐃᐧᐊ

ⲛⲓⲙ: ⲁⲩⲱ ⲉⲓ ⲁⲛⲁ ⲫⲙ ⲇⲟⲩⲗⲟⲩⲗ: ⲥⲁⲛⲁ ⲥⲓ ⲙⲡⲣ ⲙⲁⲣⲉ ⲛⲁⲩ ⲛⲧⲉ
ⲡⲉⲓ ⲙⲛⲁ ⲉⲣⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ: ⲡⲉⲓ ⲙⲛⲁ ⲏⲣⲏⲗⲓⲟⲥ: ⲟⲩⲟ ⲙⲡⲉ ⲉⲣⲉⲙⲓ ⲛⲓⲙⲉⲧ. ⲁⲩⲱ
ⲁⲩⲱ ⲙⲟⲩ. ⲗⲉⲅⲱ ⲇⲉⲥⲙⲁⲣⲓⲁ ⲥⲓ ⲅⲓⲃⲉ ⲙⲁⲣⲉ ⲗⲓⲥⲁⲣⲟⲥ ⲙⲁⲣⲉ
ⲛⲁⲩ ⲉⲡⲉ ⲅⲁⲗⲓⲗⲁⲓⲁ: ⲉⲣⲉ ⲡⲓⲥⲁⲣⲟⲥ ⲛⲁⲩ ⲉⲡⲉ ⲅⲁⲗⲓⲗⲁⲓⲁ: ⲉⲩⲱ ⲙⲡⲉ ⲉⲣⲉⲙⲓ ⲛⲓⲙⲉⲧ
ⲉⲡⲉ ⲡⲓⲥⲁⲣⲟⲥ ⲛⲁⲩ ⲉⲡⲉ ⲅⲁⲗⲓⲗⲁⲓⲁ: ⲉⲩⲱ ⲙⲡⲉ ⲉⲣⲉⲙⲓ ⲛⲓⲙⲉⲧ ⲉⲡⲉ ⲡⲓⲥⲁⲣⲟⲥ
ⲛⲁⲩ ⲉⲡⲉ ⲅⲁⲗⲓⲗⲁⲓⲁ: ⲉⲩⲱ ⲙⲡⲉ ⲉⲣⲉⲙⲓ ⲛⲓⲙⲉⲧ ⲉⲡⲉ ⲡⲓⲥⲁⲣⲟⲥ ⲛⲁⲩ ⲉⲡⲉ
ⲅⲁⲗⲓⲗⲁⲓⲁ: ⲉⲩⲱ ⲙⲡⲉ ⲉⲣⲉⲙⲓ ⲛⲓⲙⲉⲧ ⲉⲡⲉ ⲡⲓⲥⲁⲣⲟⲥ ⲛⲁⲩ ⲉⲡⲉ ⲅⲁⲗⲓⲗⲁⲓⲁ:
ⲉⲩⲱ ⲙⲡⲉ ⲉⲣⲉⲙⲓ ⲛⲓⲙⲉⲧ ⲉⲡⲉ ⲡⲓⲥⲁⲣⲟⲥ ⲛⲁⲩ ⲉⲡⲉ ⲅⲁⲗⲓⲗⲁⲓⲁ: ⲉⲩⲱ ⲙⲡⲉ
ⲉⲣⲉⲙⲓ ⲛⲓⲙⲉⲧ ⲉⲡ

ᎩᎵᎧᎸ ᏩᎦᏔᎲᏍ. ᏧᏬᏂᏳᏁ ᏣᏍᏓᏩᏂ ᏧᏪᏥᏍ ᎤᎾ ᎯᎠᏏ. ᏂᏏ ᏧᏬᏂᏳᏁ ᏣᏍᏓᏩᏂ ᏧᏪᏥᏍ ᎤᎾ ᎯᎠᏏ. ᏂᏏ
ᏗᏁᏂ ᏍᏆᏞᏍ: ᏣᏁᎯᏂᏍ ᎤᎾ ᎠᎵᏣᎵᎯᏏ: ᏣᏁᏍᏓᏍ ᎠᏛᏂ ᏧᏗᏁᏂ ᏍᏆᏞᏍ: ᏣᏁᎯᏂᏍ ᎤᎾ ᎠᎵᏣᎵᎯᏏ: ᏣᏁᏍᏓᏍ ᎠᏛᏂ
ᏩᏂᏍᏓ. ᏍᏓᏩ ᏔᎾ ᏗᏁᏂ ᏂᏏᏳᏪ ᏂᏏ ᏍᏆᏞᏍ ᎤᎵᏍ ᎤᎾ ᏣᏛᏁᏍᏓ ᏧᏬᏂᏳᏁ ᏩᏂᏍᏓ. ᏍᏓᏩ ᏔᎾ ᏗᏁᏂ ᏂᏏᏳᏪ ᏂᏏ ᏍᏆᏞᏍ ᎤᎵᏍ ᎤᎾ ᏣᏛᏁᏍᏓ ᏧᏬᏂᏳᏁ
ᎤᎾ ᏣᏁᎯᏂᏍ ᏂᏏᏳᏪ ᏂᏏ ᏍᏆᏞᏍ ᎤᎵᏍ ᎤᎾ ᏣᏛᏁᏍᏓ ᏧᏬᏂᏳᏁ ᏧᏪᏥᏍ ᎤᎾ ᎯᎠᏏ. ᏂᏏ ᏧᏬᏂᏳᏁ ᏣᏍᏓᏩᏂ ᏧᏪᏥᏍ ᎤᎾ ᎯᎠᏏ. ᏂᏏ
ᏧᏬᏂᏳᏁ ᏣᏍᏓᏩᏂ

ס֣ו֔ ל֣וֹ ס֣וֹ ס֣וֹ ס

❁ ᐊᓂᓐ ᐊᑕᐃᓐ ❁

ᐊᓂᓐ ᑕᐃᐧᐃᐣ ᐊᓂᓐ ᓂᓐ ᑭᓂᐣ ᑭᐃᐧᐃᐣ ᐅᑭᐃᐧᐃᐣ ᐊᓂᓐ

ⲛⲁⲓ ⲉⲃⲟⲗ ⲛⲁⲓ ⲉⲧⲃⲉ ⲡⲉⲕⲣⲁⲛ ⲛⲓⲙ ⲉⲧⲣⲉⲕⲥⲱⲧⲙ ⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲕ ⲉⲧⲃⲉ ⲡⲓⲙⲁ

ס"בדסס"ג בלס"ג: כפש בתסנס"ם בלדסס"ה: סס"ן בתכ
נש"ז כ"בשב. בסכ . פ"בדש"ן אסכ"לף לש"ה"סס"ם ג"הש לש"ב
כ"לן. שסס"ז כ"ה"בלף: סס"ם. ש"ן כ"לן: כ"לש"ב נש"ז
לשסש"ב פ"ן ה"בשב"ם. ש"ן ה"ב"ן ה"ב"ם ש"ן ה"ב"ם
ש"ן ה"ב"ם כ"שסש"ן סס"ם ה"ש ש"ן ה"ב"ם ה"ב"ם
ה"ן בשב"ם ה"ב"ם ש"ן ה"ב"ם ה"ב"ם ה"ב"ם ה"ב"ם
ה"ב"ם ה"ב"ם ה"ב"ם

ཇཨཱཡ ཨཙྪཱ་ སཀྐཱཡེ དཡཱདྷཱུ། བཱཧཱ ཇཱཏཱ པཏིཊྛཱ་ ཡཱ
ཐཱམཱ ཐཏྟཱ་ སཀྐཱཡེ། ཨཙྪཱ་ ཨཱཧཱ ཏཱ ཀཱཡེ ཡཱཙཏཱ། ཨཐ
ཡཱ་ ཏཱ ཨཱཧཱ དཡཱདྷཱུ། ཡཱཙཱམཱ ཏཱ། ཏཱ ཨཱཧཱ ཏཱ ཡཱཙཏཱ།
སཱམཱི ཏཱ ཨཱཧཱ། ཏཱ ཡཱཙཱམཱ། ཏཱ ཨཱཧཱ ཏཱ

בתוך שפחתי נולד: בימיו היו לשון הפוכה ומהופכת
בידיו: שופריו כסף: לא שיו יהו נאמן לומשי. לנגד
פיו. לא ראיתי איש כמוהו. מפוטיפר בתחלה שבוי
אדוני שפחתי. ואשת איש הפילני לעוף בידיה לפרוטרפוס:
לשחוקבעפס בתחבולות היה אלוהיו. ליעקוב ידי שלחתי:
ואז חשובל ידי לחמה היה: אלו לגלוי ביומיו לי היה
חיי. ראה אלהי עלי לרעה ויעזבני: לא ידעתי ויהי
בשלחם את בני ביתו אחריו: ולא בירך יהוה את בית
מצרי בגלל יוסף: ויהי ברכת יהוה בכל אשר היה לו
בבית ובשדה: ויעזוב את כל אשר לו ביד יוסף: ולא
ידע אתו מאומה כי אם הלחם אשר הוא אוכל: ויהי
יוסף יפה תואר ויפה מראה: ויהי אחרי הדברים האלה
ותשא אשת אדניו את עיניה אל יוסף: ותאמר שכבה
עמי: ויפן ויסרב ויאמר אל אשת אדניו: הן אדני לא
ידע אתי מה בבית ואת כל אשר יש לו נתן ביד:
לא גדול בבית הזה ממני ולא חשך ממני מאומה כי
אם אתך בה יען אשר את אשתו: ואיך אעשה הרעה
הגדולה הזאת וחטאתי לאלהים: ויהי כדברה אל יוסף
יום יום ולא שמע אליה לשכב אצלה לחיות עמה:
ויהי כהיום הזה ויבא הבית לעשות מלאכתו ואין איש
מאנשי הבית שם בבית: ותתפשהו בבגדו לאמר שכבה
עמי ויעזב בגדו בידה ויברח ויצא החוצה: ויהי כראות
כי עזב בגדו בידה ויברח החוצה: ותקרא לאנשי ביתה
ותאמר להם לאמר ראו הביא לנו איש עברי לצחק בנו
בא אלי לשכב עמי ואקרא בקול גדול: ויהי כשמעו
כי הרימותי קולי ואקרא ויעזב בגדו אתי וינס ויצא
החוצה: ותניח את בגדו אצלה עד בוא אדניו אל ביתו:
ותדבר אליו כדברים האלה לאמר בא אלי העבד העברי
אשר הבאת לנו לצחק בי: ויהי כשמעי כי הרימותי
קולי ואקרא ויעזב בגדו אתי וינס החוצה: ויהי כשמע
אדוניו את דברי אשתו אשר דברה אלי לאמר כדברים
האלה עשה לי עבדך ויחר אפו: ויקח אדוני יוסף אתו
ויתנהו אל בית הסהר מקום אשר אסירי המלך אסורים
שם ויהי שם בבית הסהר: ויהי יהוה את יוסף ויט
אליו חסד ויתן את חנו בעיני שר בית הסהר: ויתן שר
בית הסהר ביד יוסף את כל האסירים אשר בבית הסהר
ואת כל אשר עשים שם הוא היה עשה: לא ראה שר
בית הסהר את כל מאומה בידו יען אשר יהוה אתו
ואשר הוא עשה יהוה מצליח: ויהי אחרי הדברים האלה
חטא משקה מלך מצרים ואפה לאדניהם למלך מצרים:
ויקצף פרעה על שני סריסיו על שר המשקים ועל שר
האופים: ויתן אתם במשמר בית שר הטבחים אל בית
הסהר מקום אשר יוסף אסור שם: ויפקד שר הטבחים
את יוסף אתם וישרתם ויהיו ימים במשמר: ויחלמו
חלום שניהם איש חלומו בלילה אחד איש כפתרון חלמו
המשקה והאופה אשר למלך מצרים האסורים בבית הסהר:
ויבא יוסף אליהם בבקר וירא אתם והנם זעפים: וישאל
את סריסי פרעה אשר אתו במשמר בית אדניו לאמר
מדוע פניכם רעים היום מתמול שלשום: ויאמרו אליו
חלום חלמנו ופתר אין אתו ויאמר יוסף אלהם הלא
לאלהים פתרנים ספרו נא לי: ויספר שר המשקים את
חלמו ליוסף ויאמר לו בחלמי והנה גפן לפני: ובגפן
שלשה שרגים והוא כפרחה עלתה נצה הבשילו אשכלתיה
ענבים: וכוס פרעה בידי ואקח את הענבים ואסחט
אתם אל כוס פרעה ואתן את הכוס על כף פרעה:
ויאמר יוסף אליו זאת פתרנו שלשת השרגים שלשת ימים
הם: עוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשך והשיבך על
כנך ונתת כוס פרעה בידו כמשפט הראשון אשר היית
משקהו: כי אם זכרתני אתך כאשר יטב לך ועשית נא
עמדי חסד והזכרתני אל פרעה והוצאתני מן הבית הזה:
כי גנב גנבתי מארץ העברים וגם פה לא עשיתי מאומה
כי שמו אתי בבור: וירא שר האופים כי טוב פתר
ויאמר אל יוסף גם אני בחלמי והנה שלשה סלי חרי על
ראשי: ובסל העליון מכל מאכל פרעה מעשה אופה
ועוף אכל אתם מן הסל מעל ראשי: ויען יוסף ויאמר
זאת פתרנו שלשת הסלים שלשת ימים הם: עוד שלשת
ימים ישא פרעה את ראשך מעליך והתלה אתך על עץ
ואכל עוף את בשרך מעליך: ויהי ביום השלישי יום
הולדת את פרעה ויעש משתה לכל עבדיו ויישא את ראש
שר המשקים ואת ראש שר האופים בתוך עבדיו: וישב
את שר המשקים אל משקתו ויתן הכוס על כף פרעה:
ואת שר האופים תלה כאשר פתר להם יוסף: ולא זכר
שר המשקים את יוסף וישכחהו:

ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם והנה עמד על
היאר: והנה מן היאר עלות שבע פרות יפות מראה
ובריאות בשר ותרעינה באחו: והנה שבע פרות אחרות
עלות אחריהן מן היאר רעות מראה ודקות בשר ותעמדנה
אצל הפרות על שפת היאר: ותאכלנה הפרות רעות
המראה ודקות הבשר את שבע הפרות יפות המראה
והבריאות ויקץ פרעה: וישן ויחלם שנית והנה שבע
שבלים עלות בקנה אחד בריאות וטובות: והנה שבע
שבלים צנומות דקות שדופות קדים צמחות אחריהן:
ותבלענה השבלים הדקות את שבע השבלים הבריאות
והמלאות ויקץ פרעה והנה חלום: ויהי בבקר ותפעם
רוחו וישלח ויקרא את כל חרטמי מצרים ואת כל
חכמיה ויספר פרעה להם את חלמו ואין פותר אותם
לפרעה: ויאמר שר המשקים אל פרעה לאמר את חטאי
אזכיר היום: פרעה קצף על עבדיו ויתן אתי במשמר
בית שר הטבחים אתי ואת שר האופים: ויחלמו חלום
באחת הלילה אני והוא איש כפתרון חלמו חלמנו: ושם
אתנו נער עברי עבד לשר הטבחים ונספר לו ויפתר לנו
את חלמתינו איש כחלמו פתר: והיה כאשר פתר לנו כן
היה אתי השיב על כני ואתו תלה: ויישלח פרעה ויקרא
את יוסף ויריצהו מן הבור ויגלח ויחלף שמלתיו ויבא
אל פרעה: ויאמר פרעה אל יוסף חלום חלמתי ופותר
אין אתו ואני שמעתי עליך לאמר תשמע חלום לפתר
אתו: ויען יוסף את פרעה לאמר בלעדי אלהים יענה
את שלום פרעה: ויספר פרעה ליוסף חלמי הנני עמד על
שפת היאר: והנה מן היאר עלות שבע פרות בריאות
בשר ויפות תואר ותרעינה באחו: והנה שבע פרות עלות
אחריהן דלות ורעות תואר מאד ורקות בשר לא ראיתי
כהנה רעות במצרים: ותאכלנה הפרות הרקות והרעות
את שבע הפרות הראשנות הבריאות: ותבאנה אל קרבנה
ולא נודע כי באו אל קרבנה ומראיהן רע כאשר בתחלה
אני ויקץ: ואראה בחלמי והנה שבע שבלים עלות בקנה
אחד מלאות וטובות: והנה שבע שבלים צומחות אחריהן
דקות שדופות קדים: ותבלענה השבלים הדקות את שבע
השבלים הטובות ואומר אל חרטמים ואין מגיד לי:
ויאמר יוסף אל פרעה חלום פרעה אחד הוא את אשר
האלהים עשה הגיד לפרעה: שבע פרות יפות שבע שנים
הנה ושבע שבלים יפות שבע שנים הנה חלום אחד הוא:
ושבע הפרות הרקות והרעות העלות אחריהן שבע שנים
הנה ושבע השבלים הרקות שדופות הקדים יהיו שבע
שני רעב: הוא הדבר אשר דברתי אל פרעה אשר האלהים
עשה הראה את פרעה: הנה שבע שנים באות שבע גדול
בכל ארץ מצרים: וקמו שבע שנים רעב אחריהן וכל
השבע בארץ מצרים ולא יודע השבע בארץ מפני הרעב
אחרי כן כי כבד הוא מאד: ועל השנות פרעה פעמים
כי נכון הדבר מעם האלהים והאלהים מהר לעשתו:
ועתה יראה פרעה איש נבון וחכם ושיתהו על ארץ
מצרים: יעש פרעה ויפקד פקידים על הארץ וחמש את
ארץ מצרים בשבע שני השבע: ויקבצו את כל אכל שבע
השנים הטובות הבאות האלה ויצברו בר תחת יד פרעה
אכל בערים ושמרו אכל: ויהי האכל לפקדון לארץ
לשבע שני הרעב אשר תהיין בארץ מצרים ולא תכרת
הארץ ברעב: ויטב הדבר בעיני פרעה ובעיני כל עבדיו:
ויאמר פרעה אל עבדיו הנמצא כזה איש אשר רוח
אלהים בו: ויאמר פרעה אל יוסף אחרי הודיע אלהים
אותך את כל זאת אין נבון וחכם כמוך: אתה תהיה על
ביתי ועל פיך ישק כל עמי רק הכסא אגדל ממך:
ויאמר פרעה אל יוסף ראה נתתי אתך על כל ארץ
מצרים: ויסר פרעה את טבעתו מעל ידו ויתן אתה על
יד יוסף וילבש אתו בגדי שש וישם רבד הזהב על צוארו:
וירכב אתו במרכבת המשנה אשר לו ויקראו לפניו אברך
ונתון אתו על כל ארץ מצרים: ויאמר פרעה אל יוסף
אני פרעה ובלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו
בכל ארץ מצרים: ויקרא פרעה שם יוסף צפנת פענח
ויתן לו את אסנת בת פוטי פרע כהן און לאשה ויצא
יוסף על ארץ מצרים: ויוסף בן שלשים שנה בעמדו
לפני פרעה מלך מצרים ויצא יוסף מלפני פרעה ויעבר
בכל ארץ מצרים: ותעש הארץ בשבע שני השבע
לקמצים: ויקבץ את כל אכל שבע השנים אשר היו
בארץ מצרים ויתן האכל בערים אכל שדה העיר אשר
סביבתיה נתן בתוכה: ויצבר יוסף בר כחול הים הרבה
מאד עד כי חדל לספר כי אין מספר: וליוסף יולדו
שני בנים בטרם תבוא שנת הרעב אשר ילדה לו אסנת
בת פוטי פרע כהן און: ויקרא יוסף את שם הבכור
מנשה כי נשני אלהים את כל עמלי ואת כל בית אבי:
ואת שם השני קרא אפרים כי הפרני אלהים בארץ
עניי: ותכלינה שבע שני השבע אשר היו בארץ מצרים:
ותחלינה שבע שני הרעב לבוא כאשר אמר יוסף ויהי
רעב בכל הארצות ובכל ארץ מצרים היה לחם: ותרעב
כל ארץ מצרים ויצעק העם אל פרעה ללחם ויאמר
פרעה לכל מצרים לכו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו:
והרעב היה על כל פני הארץ ויפתח יוסף את כל אשר
בהם וישבר למצרים ויחזק הרעב בארץ מצרים: וכל
הארצות באו מצרימה לשבר אל יוסף כי חזק הרעב בכל
הארץ:

וירא יעקב כי יש שבר במצרים ויאמר יעקב לבניו
למה תתראו: ויאמר הנה שמעתי כי יש שבר במצרים
רדו שמה ושברו לנו משם ונחיה ולא נמות: וירדו
אחי יוסף לשבר שבר ממצרים: ואת בנימין אחי יוסף
לא שלח יעקב אל אחיו כי אמר פן יאסון: ויבאו בני
ישראל לשבר בתוך הבאים כי היה הרעב בארץ כנען:
ויוסף הוא השליט על הארץ הוא המשביר לכל עם הארץ
ויבאו אחי יוסף וישתחוו לו אפים ארצה: ויראם יוסף
ויתנכר אליהם וידבר אתם קשות ויאמר אלהם מאין
באתם ויאמרו מארץ כנען לשבר אכל: ויכר יוסף את
אחיו והמה לא הכרהו: ויזכר יוסף את החלמות אשר
חלם להם ויאמר אלהם מרגלים אתם לראות את ערות
הארץ באתם: ויאמרו אליו לא אדני ועבדיך באו לשבר
אכל: כלנו בני איש אחד נכון אנחנו לא היו עבדיך
מרגלים: ויאמר אלהם לא כי ערות הארץ באתם לראות:
ויאמרו שנים עשר עבדיך אחים אנחנו בני איש אחד
בארץ כנען והנה הקטן את אבינו היום והאחד איננו:
ויאמר אלהם יוסף הוא אשר דברתי אליכם לאמר מרגלים
אתם: בזאת תבחנו חי פרעה אם תצאו מזה כי אם
בבוא אחיכם הקטן הנה: שלחו מכם אחד ויקח את אחיכם
ואתם האסרו ויבחנו דבריכם האמת אתכם ואם לא חי
פרעה כי מרגלים אתם: ויאסף אתם אל משמר שלשת
ימים: ויאמר אלהם יוסף ביום השלישי זאת עשו וחיו
את האלהים אני ירא: אם כנים אתם אחיכם אחד יאסר
בבית משמרתכם ואתם לכו הביאו שבר רעבון בתיכם:
ואת אחיכם הקטן הביאו אלי ויאמן דבריכם ולא תמותו
ויעשו כן: ויאמרו איש אל אחיו אבל אשמים אנחנו על
אחינו אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו ולא שמענו
על כן באה אלינו הצרה הזאת: ויען ראובן אתם לאמר
הלא אמרתי אליכם לאמר אל תחטאו בילד ולא שמעתם
וגם דמו הנה נדרש: והמה לא ידעו כי השמע יוסף
כי המליץ בינותם: וישב מעליהם ויבך וישב אליהם
וידבר אליהם ויקח מאתם את שמעון ויאסר אתו לעיניהם:
ויצו יוסף וימלאו את כליהם בר ולהשיב כספיהם איש
אל שקו ולתת להם צדה לדרך ויעש להם כן: וישאו
את שבריהם על חמריהם וילכו משם: ויפתח האחד את
שקו לתת מספוא לחמרו במלון וירא את כספו והנה הוא
בפי אמתחתו: ויאמר אל אחיו הושב כספי והנה גם
בשקי ויצא לבבם ויחרדו איש אל אחיו לאמר מה זאת
עשה אלהים לנו: ויבאו אל יעקב אביהם ארצה כנען
ויגידו לו את כל המקרים אתם לאמר: דבר האיש אדון
הארץ אלינו ויתן אתנו כמרגלים את הארץ: ונאמר אליו
כנים אנחנו לא היינו מרגלים: שנים עשר אחים אנחנו
בני אבינו האחד איננו והקטן היום את אבינו בארץ
כנען: ויאמר אלינו האיש אדון הארץ בזאת אדע כי
כנים אתם אחי אחד הניחו אתי ואת רעבון בתיכם קחו
ולכו: והביאו את אחיכם הקטן אלי ואדע כי לא מרגלים
אתם כי כנים אתם את אחיכם אתן לכם ואת הארץ
תסחרו: ויהי המה מריקים שקיהם והנה איש צרור כספו
בשקו וירא את צררות כספיהם הם ואביהם ויראו:
ויאמר אלהם יעקב אביהם אתי שכלתם יוסף איננו
ושמעון איננו ואת בנימין תקחו עלי היו כלם: ויאמר
ראובן אל אביו לאמר את שני בני תמית אם לא אביאנו
אליך תן אתו על ידי ואני אשיבנו אליך: ויאמר לא
ירד בני עמכם כי אחיו מת והוא לבדו נשאר ופקחה
אשר תלכו בה בדרך והורדתם את שיבתי ביגון שאולה:
ויאמר יעקב לא ירד בני עמכם כי אחיו מת והוא לבדו
נשאר ופקחה אשר תלכו בה בדרך והורדתם את שיבתי
ביגון שאולה: ויאמר יעקב לא ירד בני עמכם כי אחיו
מת והוא לבדו נשאר ופקחה אשר תלכו בה בדרך והורדתם
את שיבתי ביגון שאולה: ויאמר יעקב לא ירד בני
עמכם כי אחיו מת והוא לבדו נשאר ופקחה אשר תלכו
בה בדרך והורדתם את שיבתי ביגון שאולה: ויאמר
יעקב לא ירד בני עמכם כי אחיו מת והוא לבדו נשאר
ופקחה אשר תלכו בה בדרך והורדתם את שיבתי ביגון
שאולה: ויאמר יעקב לא ירד בני עמכם כי אחיו מת

❁ ᎾᏍᏆᏂᎪᏙᎯ ᎠᏂᏴᏫ ❁

ᎾᏍᏆᏂᎪᏙᎯ ᎠᏂᏴᏫ ᏧᏂᎩᏓᏅᏖᏍᎪ ᎤᏂᏣᏘ ᏂᎦᏛᏁᎮᎵᏍᏗ ᎠᏂᏴᏫ ᎤᏂᏣᏘ ᎾᏍᏆᏂᎪᏙᎯ

ﻣﻨﻬﺎ ﻓﻲ ﺷﻲء ﺫﻟﻚ ﻭﻗﺴﻤﻮﺍ ﺍﻟﻐﻨﺎﺋﻢ: ﻭﺟﻌﻠﻮﺍ ﻟﻠﻔﺎﺭﺱ
ﺳﻬﻤﻴﻦ ﻭﻟﻠﺮﺟﻞ ﺳﻬﻤﺎ: ﻓﺈﻥ ﻛﺎﻥ ﻣﻌﻪ ﻓﺮﺳﺎﻥ ﻓﻠﻪ ﺳﺘﺔ ﺃﺳﻬﻢ:
ﻭﻟﻠﻔﺎﺭﺱ ﺛﻼﺛﺔ ﺃﺳﻬﻢ. ﻭﻛﺬﻟﻚ ﻓﻲ ﺍﻟﺨﻴﻞ ﻭﺍﻟﺒﻐﺎﻝ ﻭﺍﻟﺤﻤﻴﺮ
ﻭﺍﻟﺮﻗﻴﻖ ﻭﺍﻟﻌﺒﻴﺪ ﻭﺍﻟﻨﺴﺎﺀ ﻭﺍﻟﺼﺒﻴﺎﻥ ﻭﺍﻟﻜﺒﺎﺭ ﻭﺍﻟﺼﻐﺎﺭ ﻭﺍﻟﺬﻛﻮﺭ
ﻭﺍﻹﻧﺎﺙ ﻭﺍﻟﺜﻴﺐ ﻭﺍﻟﺒﻜﺮ ﻭﺍﻟﻤﺪﺑﺮ ﻭﺍﻟﻤﻘﻌﺪ ﻭﺍﻟﻤﺮﻳﺾ ﻭﺍﻟﺼﺤﻴﺢ
ﻭﺍﻟﻤﺴﻠﻢ ﻭﺍﻟﻜﺎﻓﺮ ﻭﺍﻟﻤﺪﺑﺮ ﻭﺍﻟﻤﻜﺎﺗﺐ ﻭﺍﻟﻤﻌﺘﻖ ﻭﺍﻟﻤﺪﺑﺮ ﻭﺍﻟﻤﻜﺎﺗﺐ
ﻭﺍﻟﻤﻌﺘﻖ ﻭﺍﻟﻤﺪﺑﺮ ﻭﺍﻟﻤﻜﺎﺗﺐ ﻭﺍﻟﻤﻌﺘﻖ ﻭﺍﻟﻤﺪﺑﺮ ﻭﺍﻟﻤﻜﺎﺗﺐ ﻭﺍﻟﻤﻌﺘﻖ
ﻭﺍﻟﻤﺪﺑﺮ ﻭﺍﻟﻤﻜﺎﺗﺐ ﻭﺍﻟﻤﻌﺘﻖ ﻭﺍﻟﻤﺪﺑﺮ ﻭﺍﻟﻤﻜﺎﺗﺐ ﻭﺍﻟﻤﻌﺘﻖ ﻭﺍﻟﻤﺪﺑﺮ
ﻭﺍﻟﻤﻜﺎﺗﺐ ﻭﺍﻟﻤﻌﺘﻖ

ס אַחֲרֵי מוֹת ס

וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן מְשָׁרֵת מֹשֶׁה לֵאמֹר: מֹשֶׁה עַבְדִּי מֵת וְעַתָּה קוּם עֲבֹר אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה אַתָּה וְכָל הָעָם הַזֶּה אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לָהֶם לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: כֹּל מָקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ כַּף רַגְלְכֶם בּוֹ לָכֶם נְתַתִּיו כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל מֹשֶׁה: מֵהַמִּדְבָּר וְהַלְּבָנוֹן הַזֶּה וְעַד הַנָּהָר הַגָּדֹל נְהַר פְּרָת כֹּל אֶרֶץ הַחִתִּים וְעַד הַיָּם הַגָּדוֹל מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ יִהְיֶה גְּבֻלְכֶם: לֹא יִתְיַצֵּב אִישׁ לְפָנֶיךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי עִם מֹשֶׁה אֶהְיֶה עִמָּךְ לֹא אַרְפְּךָ וְלֹא אֶעֶזְבֶךָּ: חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי אַתָּה תַנְחִיל אֶת הָעָם הַזֶּה אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבוֹתָם לָתֵת לָהֶם: רַק חֲזַק וֶאֱמָץ מְאֹד לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכָל הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוְּךָ מֹשֶׁה עַבְדִּי אַל תָּסַר מִמֶּנּוּ יָמִין וּשְׂמֹאל לְמַעַן תַּשְׂכִּיל בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ: לֹא יָמ֣וּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ וְהָגִיתָ בּוֹ יוֹמָם וָלָיְלָה לְמַעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכֹל הַכָּתוּב בּוֹ כִּי אָז תַּצְלִיחַ אֶת דְּרָכֶךָ וְאָז תַּשְׂכִּיל: הֲלֹא צִוִּיתִיךָ חֲזַק וֶאֱמָץ אַל תַּעֲרֹץ וְאַל תֵּחָת כִּי עִמְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ: וַיְצַו יְהוֹשֻׁעַ אֶת שֹׁטְרֵי הָעָם לֵאמֹר: עִבְרוּ בְּקֶרֶב הַמַּחֲנֶה וְצַוּוּ אֶת הָעָם לֵאמֹר הָכִינוּ לָכֶם צֵדָה כִּי בְעוֹד שְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים הָאֵלֶּה אַתֶּם עֹבְרִים אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה לָבֹא לָרֶשֶׁת אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָכֶם לְרִשְׁתָּהּ: וְלָרֻאבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה אָמַר יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר: זָכוֹר אֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מֵנִיחַ לָכֶם וְנָתַן לָכֶם אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת: נְשֵׁיכֶם טַפְּכֶם וּמִקְנֵכֶם יֵשְׁבוּ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וְאַתֶּם תַּעַבְרוּ חֲלוּצִים לִפְנֵי אֲחֵיכֶם כָּל גִּבּוֹרֵי הַחָיִל וְעֲזַרְתֶּם אוֹתָם: עַד אֲשֶׁר יָנִיחַ יְהוָה לַאֲחֵיכֶם כָּכֶם וְיָרְשׁוּ גַם הֵם אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָהֶם בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרַח שָׁמֶשׁ וְשַׁבְתֶּם לְאֶרֶץ יְרֻשַּׁתְכֶם וִירִשְׁתֶּם אֹתָהּ אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרַח הַשָּׁמֶשׁ: וַיַּעֲנוּ אֶת יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּינוּ אֶת נַעֲשֶׂה וְאֶל כֹּל אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵנוּ נֵלֵךְ: כְּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ אֶל מֹשֶׁה בְּכֹל הַדְּבָרִים כֵּן נִשְׁמַע אֵלֶיךָ רַק יְהִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם מֹשֶׁה: כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יַמְרֶה אֶת פִּיךָ וְלֹא יִשְׁמַע אֶת דְּבָרֶיךָ לְכֹל אֲשֶׁר תְּצַוֶּנּוּ יוּמָת רַק חֲזַק וֶאֱמָץ:

✡ ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཞབས་ ✡

ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཞབས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ནི། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྔགས་པ་ཡིན་ནོ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྔགས་པ་ཡིན་ནོ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྔགས་པ་ཡིན་ནོ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྔགས་པ་ཡིན་ནོ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྔགས་པ་ཡིན་ནོ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྔགས་པ་ཡིན་ནོ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྔགས་པ་ཡིན་ནོ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྔགས་པ་ཡིན་ནོ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྔགས་པ་ཡིན་ནོ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྔགས་པ་ཡིན་ནོ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྔགས་པ་ཡིན་ནོ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྔགས་པ་ཡིན་ནོ།

✡ དབུ་བཙུག་གཙུག་ཏོར་ ✡

དཔལ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་བཙུག་གཙུག་ཏོར་ཡིན་ནོ། དཔལ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་བཙུག་གཙུག་ཏོར་ཡིན་ནོ། དཔལ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་བཙུག་གཙུག་ཏོར་ཡིན་ནོ། དཔལ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་བཙུག་གཙུག་ཏོར་ཡིན་ནོ། དཔལ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་བཙུག་གཙུག་ཏོར་ཡིན་ནོ། དཔལ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་བཙུག་གཙུག་ཏོར་ཡིན་ནོ། དཔལ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་བཙུག་གཙུག་ཏོར་ཡིན་ནོ། དཔལ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་བཙུག་གཙུག་ཏོར་ཡིན་ནོ། དཔལ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་བཙུག་གཙུག་ཏོར་ཡིན་ནོ།

✡ དབུ་བཙུག་གཙུག་ཏོར་ ✡

དཔལ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་བཙུག་གཙུག་ཏོར་ཡིན་ནོ། དཔལ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་བཙུག་གཙུག་ཏོར་ཡིན་ནོ། དཔལ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་བཙུག་གཙུག་ཏོར་ཡིན་ནོ། དཔལ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་བཙུག་གཙུག་ཏོར་ཡིན་ནོ། དཔལ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་བཙུག་གཙུག་ཏོར་ཡིན་ནོ། དཔལ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་བཙུག་གཙུག་ཏོར་ཡིན་ནོ། དཔལ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་བཙུག་གཙུག་ཏོར་ཡིན་ནོ། དཔལ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་བཙུག་གཙུག་ཏོར་ཡིན་ནོ།

אֵיךְ מִי יִסְפֹּק לְךָ אֶת כָּל מִנְחוֹתֶיהָ אֲשֶׁר מִנְּחוֹתֶיהָ: וְעַתָּה
אִם לֹא תֹאמַר לִי אֶת אֲשֶׁר מִנְחוֹתֶיהָ אֵיכָה: כִּי
אֵיכָה לֹא תֹאמַר לִי אֶת אֲשֶׁר מִנְחוֹתֶיהָ אֵיכָה: כִּי
אֵיךְ לֹא תֹאמַר לִי אֶת אֲשֶׁר מִנְחוֹתֶיהָ אֵיכָה: כִּי
אֵיכָה לֹא תֹאמַר לִי אֶת אֲשֶׁר מִנְחוֹתֶיהָ אֵיכָה: כִּי
אֵיךְ לֹא תֹאמַר לִי אֶת אֲשֶׁר מִנְחוֹתֶיהָ אֵיכָה: כִּי
אֵיכָה לֹא תֹאמַר לִי אֶת אֲשֶׁר מִנְחוֹתֶיהָ אֵיכָה: כִּי
אֵיךְ לֹא תֹאמַר לִי אֶת אֲשֶׁר מִנְחוֹתֶיהָ אֵיכָה: כִּי
אֵיכָה לֹא תֹאמַר לִי אֶת אֲשֶׁר מִנְחוֹתֶיהָ אֵיכָה: כִּי
אֵיךְ לֹא תֹאמַר לִי אֶת אֲשֶׁר מִנְחוֹתֶיהָ אֵיכָה: כִּי
אֵיכָה לֹא תֹאמַר לִי אֶת אֲשֶׁר מִנְחוֹתֶיהָ אֵיכָה: כִּי

كَرِيمًا. إِلَهُ الْمَجْدِ. هُوَ يَمْشِي فَوْقَ دَهْرِ دَهْرِ
هَيْكَلِهِ. إِلَهُ إِسْرَائِيلَ. هُوَ يُعْطِي قُوَّةً وَشِدَّةً لِلشَّعْبِ.
مُبَارَكٌ اللهُ. ٢١ إِلَهُنَا إِلَهُ خَلَاصٍ. وَعِنْدَ السَّيِّدِ الرَّبِّ
لِلْمَوْتِ مَخَارِجُ. ٢٢ لَكِنَّ اللهَ يَسْحَقُ رَأْسَ أَعْدَائِهِ.
شَعْرَ الْهَامَةِ الْمُتَمَشِّي فِي ذُنُوبِهِ. ٢٣ قَالَ السَّيِّدُ:
مِنْ بَاشَانَ أَرُدُّهُمْ. أَرُدُّهُمْ مِنْ أَعْمَاقِ الْبَحْرِ. ٢٤ لِكَيْ
تَغْمِسَ رِجْلَكَ فِي الدَّمِ، أَلْسِنَةُ كِلَابِكَ مِنْ أَعْدَائِكَ
لَهَا نَصِيبٌ مِنْهُ. ٢٥ قَدْ رَأَوْا مَوَاكِبَكَ يَا اللهُ، مَوَاكِبَ
إِلَهِي مَلِكِي فِي الْقُدْسِ. ٢٦ تَقَدَّمَ الْمُغَنُّونَ، وَرَاءَ
الْعَازِفِينَ عَلَى الرَّبَابِ، فِي وَسْطِ الْفَتَيَاتِ ضَارِبَاتِ
الدُّفُوفِ. ٢٧ بَارِكُوا اللهَ الرَّبَّ فِي الْجَمَاعَاتِ، مِنْ يَنَابِيعِ
إِسْرَائِيلَ. ٢٨ هُنَاكَ بِنْيَامِينُ الصَّغِيرُ مُتَسَلِّطٌ عَلَيْهِمْ،
رُؤَسَاءُ يَهُوذَا مَوْكِبُهُمْ، رُؤَسَاءُ زَبُولُونَ رُؤَسَاءُ نَفْتَالِي.
٢٩ أَمَرَ إِلَهُكَ بِقُوَّتِكَ. قَوِّ يَا اللهُ مَا فَعَلْتَهُ لَنَا. ٣٠ مِنْ
هَيْكَلِكَ فَوْقَ أُورُشَلِيمَ تُقَدِّمُ الْمُلُوكُ هَدَايَا لَكَ. ٣١ اِنْتَهِرْ
وَحْشَ الْقَصَبِ، جَمَاعَةَ الثِّيرَانِ مَعَ عُجُولِ الشُّعُوبِ،
الْمُتَمَرِّغِينَ بِقِطَعِ الْفِضَّةِ. بَدِّدِ الشُّعُوبَ الَّذِينَ يُسَرُّونَ
بِالْحُرُوبِ. ٣٢ تَأْتِي الرُّؤَسَاءُ مِنْ مِصْرَ. كُوشُ تُسْرِعُ يَدَيْهَا
إِلَى اللهِ. ٣٣ مَمَالِكَ الأَرْضِ، رَنِّمُوا لِلَّهِ. رَتِّلُوا لِلسَّيِّدِ.
سِلَاهْ. ٣٤ لِلرَّاكِبِ فِي سَمَاوَاتِ السَّمَاوَاتِ الَّتِي مِنَ الْقِدَمِ.
هُوَذَا يُعْطِي بِصَوْتِهِ صَوْتَ قُوَّةٍ. ٣٥ أَعْطُوا عِزًّا لِلَّهِ.
عَلَى إِسْرَائِيلَ جَلَالُهُ، وَقُوَّتُهُ فِي الْغَمَامِ. ٣٦ مَخُوفٌ اللهُ
مِنْ مَقَادِسِكَ. إِلَهُ إِسْرَائِيلَ هُوَ يُعْطِي قُوَّةً وَشِدَّةً
لِلشَّعْبِ. مُبَارَكٌ اللهُ.

٦٩ مَزْمُورٌ

١ خَلِّصْنِي يَا اللهُ، لأَنَّ الْمِيَاهَ قَدْ دَخَلَتْ إِلَى نَفْسِي.
٢ غُصْتُ فِي حَمْأَةٍ عَمِيقٍ حَيْثُ لَا مَوْطِئَ. دَخَلْتُ
لُجَجَ الْمِيَاهِ وَالسَّيْلُ يُغْرِقُنِي. ٣ قَدْ تَعِبْتُ مِنْ صُرَاخِي.
يَبِسَ حَلْقِي. كَلَّتْ عَيْنَايَ مِنْ انْتِظَارِ إِلَهِي. ٤ أَكْثَرُ مِنْ
شَعْرِ رَأْسِي مُبْغِضِيَّ بِلَا سَبَبٍ. عَظُمَ مُهْلِكِيَّ الَّذِينَ
يُعَانِدُونَنِي بِالْكَذِبِ. مَا لَمْ أَسْرِقْ فَحِينَئِذٍ أَرُدُّ. ٥ يَا اللهُ
أَنْتَ عَرَفْتَ حَمَاقَتِي، وَسَيِّئَاتِي عَنْكَ لَمْ تُخْفَ. ٦ لَا
يَخْزَ بِكَ الصَّابِرُونَ عَلَيَّ يَا سَيِّدَ رَبَّ الْجُنُودِ. لَا
يَخْجَلْ بِكَ الطَّالِبُونَ لأَجْلِي يَا إِلَهَ إِسْرَائِيلَ. ٧ لأَنِّي
مِنْ أَجْلِكَ احْتَمَلْتُ الْعَارَ. غَطَّى الْخِزْيُ وَجْهِي.
٨ صِرْتُ أَجْنَبِيًّا عِنْدَ إِخْوَتِي، وَغَرِيبًا عِنْدَ بَنِي أُمِّي.
٩ لأَنَّ غَيْرَةَ بَيْتِكَ أَكَلَتْنِي، وَتَعْيِيرَاتِ مُعَيِّرِيكَ وَقَعَتْ
عَلَيَّ. ١٠ وَبَكَيْتُ بِالصَّوْمِ نَفْسِي، فَكَانَ لِعَارِي. ١١ وَجَعَلْتُ
لِبَاسِي مِسْحًا، فَصِرْتُ لَهُمْ مَثَلًا. ١٢ عَلَيَّ تَهْذِي
الْجَالِسُونَ فِي الْبَابِ، وَأَنَا نَغْمَةُ شَارِبِي الْمُسْكِرِ.
١٣ وَأَمَّا أَنَا فَصَلَاتِي إِلَيْكَ يَا رَبُّ، فِي وَقْتِ رِضًى.
يَا اللهُ فَبِكَثْرَةِ رَحْمَتِكَ اسْتَجِبْ لِي بِحَقِّ خَلَاصِكَ.
١٤ نَجِّنِي مِنَ الطِّينِ فَلَا أَغْرَقَ. أُنْجَ مِنْ مُبْغِضِيَّ وَمِنْ
أَعْمَاقِ الْمِيَاهِ. ١٥ لَا يُغْرِقْنِي سَيْلُ الْمِيَاهِ، وَلَا يَبْتَلِعْنِي
الْعُمْقُ، وَلَا تُطْبِقْ عَلَيَّ الْبِئْرُ فَاهَا. ١٦ اسْتَجِبْ لِي يَا
رَبُّ لأَنَّ رَحْمَتَكَ طَيِّبَةٌ. كَثْرَةِ مَرَاحِمِكَ الْتَفِتْ إِلَيَّ.
١٧ وَلَا تَحْتَجِبْ عَنْ وَجْهِ عَبْدِكَ، لأَنِّي فِي ضِيقٍ. عَجِّلْ
بِاسْتِجَابَتِي. ١٨ اقْتَرِبْ إِلَى نَفْسِي. افْدِهَا. مِنْ أَجْلِ
أَعْدَائِي خَلِّصْنِي. ١٩ أَنْتَ عَرَفْتَ تَعْيِيرِي وَخِزْيِي
وَخَجَلِي. قُدَّامَكَ كُلُّ مُضَايِقِيَّ. ٢٠ اَلتَّعْيِيرُ قَدْ كَسَرَ
قَلْبِي فَيَئِسْتُ. وَانْتَظَرْتُ رَحِيمًا فَلَمْ يَكُنْ، وَمُعَزِّينَ
فَلَمْ أَجِدْ. ٢١ وَيَجْعَلُونَ فِي طَعَامِي عَلْقَمًا، وَفِي عَطَشِي
يَسْقُونَنِي خَلًّا. ٢٢ لِتَصِرْ مَائِدَتُهُمْ قُدَّامَهُمْ فَخًّا،
وَلِلْمُسَالِمِينَ شَرَكًا. ٢٣ لِتُظْلَمْ عُيُونُهُمْ عَنِ الْبَصَرِ،
وَاجْعَلْ مَتْنَهُمْ تَرْتَعِدُ دَائِمًا. ٢٤ اِسْكُبْ عَلَيْهِمْ
رِجْزَكَ، وَلْيُدْرِكْهُمْ حُمُوُّ غَضَبِكَ. ٢٥ لِتَصِرْ دِيَارُهُمْ
خَرِبَةً. فِي خِيَامِهِمْ لَا يَكُنْ سَاكِنٌ. ٢٦ لأَنَّهُمُ اضْطَهَدُوا
الَّذِي أَنْتَ ضَرَبْتَهُ، وَزَادُوا عَلَى وَجَعِ طَعَنَاتِكَ.
٢٧ اِجْعَلْ إِثْمًا عَلَى إِثْمِهِمْ، وَلَا يَدْخُلُوا فِي بِرِّكَ.
٢٨ لِيُمْحَوْا مِنْ سِفْرِ الأَحْيَاءِ، وَمَعَ الصِّدِّيقِينَ لَا
يُكْتَبُوا. ٢٩ أَمَّا أَنَا فَبَائِسٌ وَكَئِيبٌ. لِيُرَفِّعْكَ خَلَاصُكَ
يَا اللهُ. ٣٠ أُسَبِّحُ اسْمَ اللهِ بِالتَّرْنِيمِ، وَأُعَظِّمُهُ بِالْحَمْدِ.
٣١ وَيَرْضَى الرَّبُّ عَنْ ثَوْرٍ أَفْضَلَ مِنْ بَقَرٍ ذِي قَرْنٍ
وَظِلْفٍ مُشَقَّقٍ. ٣٢ يَرَى الْوُدَعَاءُ فَيَفْرَحُونَ. يَا طَالِبِي اللهِ
لِتَحْيَ قُلُوبُكُمْ. ٣٣ لأَنَّ الرَّبَّ يَسْمَعُ لِلْبَائِسِينَ، وَلَا
يَحْتَقِرُ أَسْرَاهُ. ٣٤ لِتُسَبِّحْهُ السَّمَاوَاتُ وَالأَرْضُ،
الْبِحَارُ وَكُلُّ مَا يَدِبُّ فِيهَا. ٣٥ لأَنَّ اللهَ يُخَلِّصُ صِهْيَوْنَ
وَيَبْنِي مُدُنَ يَهُوذَا، فَيَسْكُنُونَ هُنَاكَ وَيَرِثُونَهَا.
٣٦ وَنَسْلُ عَبِيدِهِ يَرِثُونَهَا، وَمُحِبُّو اسْمِهِ يَسْكُنُونَ فِيهَا.

פּלגיא אלי תּה פּלגיב עסחּוסי. בּי קּלאיב קּה פּי אֿה טּחּא:
נּוב תּי טּחּ אֿחּ אלי נּי׳ פּחּא: לּחל פּחּיב בּי טּחּת אֿיחּא.
אֿ. קּי טּחּאּאּיב בּיחּיב חּבּת: בּחּסּא לּי טּאחּיב אלי
אֿיחּבּת.

בּחּאּא בּיאלּה לּחּי בּחּחּת: בּיבּי אֿיחּ פּלאלּה פּלאלּה 15
סּחּבּת: אלּאחּ תּבּלי אֿחּא חּבּת: בּי בּיחּי אֿחּת אֿיחּבּת.

בּחּאּב: בּטּסּ לּאּ לּפּ טּחּאּ; — אלּאחּ לּי אלי לּפּב
טּחּאּ. בּיבּה לּאיחּה פּאיטּא בּחּא: אלי פּאיטּא סּחּפּבּה
חּבּת: נּוב פּחּי אֿיחּבּתּה אֿחּ: אֿיאּסּא חּפּפּאּת חּחּיבּה.
תּבּיב תּם בּחּאּ תּחּאּאּ לּי פּיאלּה בּחּה אֿחּאּ: נּפּאלּה 20
אֿיאּסּא נּוב פּפּאּת: נּוב בּבּסּא אֿיבּאלּה אלי אֿחּוּפּאּ.

* אֿאּבּאּא לּבּחּאּא *

אֿפּ אֿאּבּאּא בּבּחּאּת אֿאּא תּה אלי לּאּאּא אֿפּי אֿיאּסּא
חּחּלּאּ בּאחּבּת: אּא בּבּחּת תּה. אֿפּ בּיבּה לּאּאּ: אֿיבּלּה:

✡ ספרי במדבר ✡

פרשת נשא את ראש: לי נשואים לאחרונה:

ל. לי שנאמר לנו בשמחה: ולא שמחת בשמחתו.

ואם: פה שנאמר שמחת אהרן: בשמחתם לי שהיה ראוי להם:

ת את אחרון: ש שאמר להם: אל אל שהיה ש ראוי להם:

❁ ཡིན་ལེ་ཐེག་ཆེན་ ❁

ཡེ་ཤེས་ཐེག་ཆེན་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་ཐེག་པ་ཡིན་ཏེ།

ثَمُودُ: وَهُمْ قَوْمُ صَالِحٍ، وَكَانُوا عَرَبًا بَائِدَةً. وَهُمْ
فِي الْحِجْرِ بَيْنَ تَبُوكَ وَالْمَدِينَةِ، وَمَنَازِلُهُمْ مَعْرُوفَةٌ
مَشْهُورَةٌ. وَكَانَ لَهُمْ مَاءٌ يَوْمٌ وَلَهُمْ يَوْمٌ مَعْلُومٌ.
وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا فَارِهِينَ. وَكَانَ
عَاقِرُ النَّاقَةِ رَجُلًا أَحْمَرَ أَزْرَقَ قَصِيرًا، وَكَانَ
اسْمُهُ قُدَارَ بْنَ سَالِفٍ. وَكَانَ رَئِيسًا فِي قَوْمِهِ
عَزِيزًا مَنِيعًا. وَكَانَ أَبُوهُ سَالِفُ بْنُ جُنْدَعٍ
أَحَدَ الْعَشَرَةِ الَّذِينَ عَقَرُوا النَّاقَةَ. وَكَانَ
اسْمُ أُمِّهِ مُحْيَا بِنْتَ زَهْرٍ. وَكَانَتْ مِنْ بَنَاتِ
الْمُلُوكِ. وَكَانَ قُدَارُ بْنُ سَالِفٍ أَحَدَ الثَّلَاثَةِ
الَّذِينَ كَانُوا يَتَوَلَّوْنَ أُمُورَ ثَمُودَ، وَهُمْ
قُدَارُ بْنُ سَالِفٍ، وَمِصْدَعُ بْنُ مِهْرَجٍ، وَهُنَيٌّ
أَبُو رِغَالٍ. وَكَانَ قُدَارُ بْنُ سَالِفٍ أَشْقَى
الثَّلَاثَةِ وَأَعْظَمَهُمْ شَرًّا وَأَعَزَّهُمْ نَفْرًا.
وَكَانَ مِصْدَعُ بْنُ مِهْرَجٍ أَسْعَدَ الثَّلَاثَةِ
وَأَكْرَمَهُمْ عَلَى اللَّهِ. وَكَانَ هُنَيٌّ أَبُو رِغَالٍ
أَحْمَقَ الثَّلَاثَةِ وَأَضْعَفَهُمْ رَأْيًا. وَكَانَ
أَبُو رِغَالٍ هُوَ الَّذِي دَفَنَ ثَمُودَ بِالْحِجْرِ
وَهُوَ الَّذِي سُمِّيَ بِهِ الْحِجْرُ حِجْرَ ثَمُودَ.
وَكَانَ أَبُو رِغَالٍ هُوَ الَّذِي خَرَجَ مِنَ الْحِجْرِ
فَسَارَ حَتَّى نَزَلَ مَكَّةَ، فَمَاتَ بِهَا وَدُفِنَ
بِهَا، وَهُوَ قَبْرُ أَبِي رِغَالٍ الَّذِي يُرْجَمُ
بِالْحِجَارَةِ. وَكَانَ صَالِحٌ نَبِيًّا مِنْ أَنْبِيَاءِ
اللَّهِ، وَكَانَ مِنْ أَشْرَافِ قَوْمِهِ وَأَعْظَمِهِمْ
حَسَبًا وَأَكْثَرِهِمْ مَالًا وَأَحْسَنِهِمْ وَجْهًا.
وَكَانَ اسْمُ أُمِّهِ رَاعُوثَا بِنْتَ مُحَلِّمِ بْنِ
ذَرِيحٍ. وَكَانَتْ مِنْ بَنَاتِ الْمُلُوكِ. وَكَانَ
اسْمُ صَالِحٍ عَبْدَ رَبِّهِ بْنَ عُبَيْدِ بْنِ آسِفِ
بْنِ مَاشِي بْنِ عُبَيْدِ بْنِ حَادِرِ بْنِ ثَمُودَ.

❁ ولدة عائشة ❁

ابنة أبي بكر الصديق. تزوجها النبي ﷺ لما قدم المدينة.

ثم بنى بها بعد هجرته بسنين. وكانت أحب نسائه إليه. وأعلمهن بالسنة. وأفقههن في الدين. لم تتزوج بكرا غيرها. وكانت تدعى أم المؤمنين. وأم عبد الله. وأم المسلمين. وأم المؤمنين. وأم عبد الله. وأم المسلمين. وأم المؤمنين. وأم عبد الله. وأم المسلمين. وأ

ולמחר אמרה אל הזקן: אי אפשר היום: כי אחותי מתפללת: ואמרה: אין לי אחות: ואין לי אלא אחת: ואין לי אחות אחרת: ואמרה: אין לי אחות: ואין לי אלא אחת: ואין לי אחות אחרת: אמר לה הזקן: אם כן מי היתה מתפללת: אמרה: אחותי שבשמים: אמר לה הזקן: אם אחותך שבשמים: אין לך אחות אחרת: ואין לך אלא אחת: ואין לך אחות אחרת: אמרה: אין לי אחות אחרת

וְנִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְזַרְעוֹ אַחֲרָיו לָתֵת לוֹ אֶת אֶרֶץ מְגוּרָיו אֲשֶׁר גָּר בָּהּ
כָּל אַרְצוֹת כְּנָעַן לַאֲחֻזַּת עוֹלָם וְהָיָה אֱלֹהִים לָהֶם׃ וַיִּסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
מֵרַעְמְסֵס סֻכֹּתָה כְּשֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלִי הַגְּבָרִים מִלְּבַד טָף׃ וְגַם עֶרֶב
רַב עָלָה אִתָּם וְצֹאן וּמִקְנֶה כְּבֵד מְאֹד׃ וַיֹּאפוּ אֶת הַבָּצֵק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ
מִמִּצְרַיִם עֻגֹת מַצּוֹת כִּי לֹא חָמֵץ כִּי גֹרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהְמֵהַּ
וְגַם צֵדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם׃ וּמוֹשַׁב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בְּמִצְרָיִם
שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה׃ וַיְהִי מִקְצֵה שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע
מֵאוֹת שָׁנָה וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה יָצְאוּ כָּל צִבְאוֹת יְהוָה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
לֵיל שִׁמֻּרִים הוּא לַיהוָה לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הוּא הַלַּיְלָה הַזֶּה לַיהוָה
שִׁמֻּרִים לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדֹרֹתָם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן זֹאת
חֻקַּת הַפָּסַח כָּל בֶּן נֵכָר לֹא יֹאכַל בּוֹ׃ וְכָל עֶבֶד אִישׁ מִקְנַת כֶּסֶף וּמַלְתָּה
אֹתוֹ אָז יֹאכַל בּוֹ׃ תּוֹשָׁב וְשָׂכִיר לֹא יֹאכַל בּוֹ׃ בְּבַיִת אֶחָד יֵאָכֵל לֹא תוֹצִיא
מִן הַבַּיִת מִן הַבָּשָׂר חוּצָה וְעֶצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוֹ׃ כֹּל עֲדַת יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ
אֹתוֹ׃ וְכִי יָגוּר אִתְּךָ גֵּר וְעָשָׂה פֶסַח לַיהוָה הִמּוֹל לוֹ כָּל זְכוּר וְאָז יִקְרַב
לַעֲשֹׂתוֹ וְהָיָה כְּאֶזְרַח הָאָרֶץ וְכָל עָרֵל לֹא יֹאכַל בּוֹ׃ תּוֹרָה אַחַת יִהְיֶה
לָאֶזְרָח וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם׃ וַיַּעֲשׂוּ כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כֵּן עָשׂוּ׃ וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצִיא יְהוָה אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל עַל צִבְאֹתָם׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ קַדֶּשׁ לִי כָּל בְּכוֹר
פֶּטֶר כָּל רֶחֶם בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל
הָעָם זָכוֹר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים כִּי
בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיא יְהוָה אֶתְכֶם מִזֶּה וְלֹא יֵאָכֵל חָמֵץ׃ הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים
בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב׃ וְהָיָה כִּי יְבִאֲךָ יְהוָה אֶל אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי
וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ
וְעָבַדְתָּ אֶת הָעֲבֹדָה הַזֹּאת בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה׃ שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי חַג לַיהוָה׃ מַצּוֹת יֵאָכֵל אֶת שִׁבְעַת הַיָּמִים וְלֹא יֵרָאֶה לְךָ חָמֵץ
וְלֹא יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל גְּבֻלֶךָ׃ וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר
זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם׃ וְהָיָה לְךָ לְאוֹת עַל יָדְךָ וּלְזִכָּרוֹן בֵּין
עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְהוָה בְּפִיךָ כִּי בְיָד חֲזָקָה הוֹצִאֲךָ יְהוָה מִמִּצְרָיִם׃
וְשָׁמַרְתָּ אֶת הַחֻקָּה הַזֹּאת לְמוֹעֲדָהּ מִיָּמִים יָמִימָה׃ וְהָיָה כִּי יְבִאֲךָ אֶל
הָאָרֶץ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְךָ וְלַאֲבֹתֶיךָ וְנָתָנָהּ לָךְ׃ וְהַעֲבַרְתָּ כָל פֶּטֶר רֶחֶם
לַיהוָה וְכָל פֶּטֶר שֶׁגֶר בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ הַזְּכָרִים לַיהוָה׃ וְכָל פֶּטֶר
חֲמֹר תִּפְדֶּה בְשֶׂה וְאִם לֹא תִפְדֶּה וַעֲרַפְתּוֹ וְכֹל בְּכוֹר אָדָם בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה׃
וְהָיָה כִּי יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר לֵאמֹר מַה זֹּאת וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ
יְהוָה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃ וַיְהִי כִּי הִקְשָׁה פַרְעֹה לְשַׁלְּחֵנוּ וַיַּהֲרֹג יְהוָה
כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכוֹר אָדָם וְעַד בְּכוֹר בְּהֵמָה עַל כֵּן אֲנִי זֹבֵחַ לַיהוָה
כָּל פֶּטֶר רֶחֶם הַזְּכָרִים וְכָל בְּכוֹר בָּנַי אֶפְדֶּה׃ וְהָיָה לְאוֹת עַל יָדְךָ וּלְטוֹטָפֹת
בֵּין עֵינֶיךָ כִּי בְחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרָיִם׃ וַיְהִי בְּשַׁלַּח פַּרְעֹה אֶת
הָעָם וְלֹא נָחָם אֱלֹהִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא כִּי אָמַר אֱלֹהִים
פֶּן יִנָּחֵם הָעָם בִּרְאֹתָם מִלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרָיְמָה׃ וְהוֹלִךְ אֱלֹהִים אֶת הָעָם
דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר יַם סוּף וַחֲמֻשִׁים עָלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה
אֶת עַצְמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי הַשְׁבֵּעַ הִשְׁבִּיעַ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פָּקֹד יִפְקֹד
אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהַעֲלִתֶם אֶת עַצְמֹתַי מִזֶּה אִתְּכֶם׃ וַיִּסְעוּ מִסֻּכֹּת וַיַּחֲנוּ
בְּאֵתָם בִּקְצֵה הַמִּדְבָּר׃ וַיהוָה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לַנְחֹתָם
הַדֶּרֶךְ וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם לָלֶכֶת יוֹמָם וָלָיְלָה׃ לֹא יָמִישׁ עַמּוּד
הֶעָנָן יוֹמָם וְעַמּוּד הָאֵשׁ לָיְלָה לִפְנֵי הָעָם׃

❁ ڤلدىڭ جتۋز ❁

بۇ دۆر شۇ چىشتۇ دەپۇ ىلۇتلىم ئىمىۋەم. ۋە ھەمچىم: ئۇلا ئىچ ئۇلا: ھالىۋ چىۋەم دېۋۇ چىلا. ھا ھالقىمىب ۋە ۋۇلاپ مىتاپ. ۋېۋۇ ھۇچىلم: ئىۋا ئىچەۋەم ھەھىتىم ئۇ دىلىم: ۋېۋۇ ئىم ئۇلا: ئىپ چىۋەۋا ۋەپلم ھۇلىتىۋ ھۇلىتىم

ⲁⲩⲱ ⲛⲓⲙ ⲉⲧⲙⲙⲁⲩ ⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲉⲧⲣⲁⲡⲓⲥⲧⲉⲩⲉ: ⲉⲃⲟⲗ ϧⲓⲧⲛ ⲧⲉⲩⲛⲟⲩ ⲛⲧⲉ ⲡⲓⲥⲁⲃⲃⲁⲧⲟⲛ ⲉⲃⲟⲗ ⲛⲁⲓ ⲛⲉ ⲛⲓⲙ ⲉⲧⲙⲙⲁⲩ ⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲉⲧⲣⲁⲡⲓⲥⲧⲉⲩⲉ

ظفيدا مې. ووصحيدا. زهيذا ىلا: هو جسطا إلا ديدوص
عوحيدا ير وصحيدا: ديه قوما هصحدوص فجيضا دسطا
لحتوصوص: ديه قيكب وصسيدا سيئيوص. وصيع هې تيتحيئ
زهيذا ىلا: هې جقسل لحيدا إلدوص: ها جطا
جوصت ليه جيعصوص لئاوص: ها جطا لحوه: جقيك لئه
صصكب صوا عوظ. بيذ بيل إذا ىلا: ضحت جيهيذا ىلا: هې
جيعصوها جحلا بيل سج عوظ نسيذا عتوحت هې جيطا: جيت
جيذب ضحلا ضولا جوه: جطا ىيئه لا: حوهيا جي صوا صوا
لئالوا ووحتوج بهب هاجئ وضحل ليه ضولا. وإوجوه جهجا:
وحصيا مې: ضا جلا هصحيوص هئت صجيلوه. جيب لئه صحسوص:
ىحتوج يحسوها بهصوص. نسوب سيوئيلهب ىحتوص مې.
ضحت زهيذا ىلا: إ. ديه جيعصوص صوا جوصه جيوص:
جيعصوص مې. صوا وصا إجوحت ىوصا جياللت مې. تسهصوهوص.
ىلهوص ووجوه ضاوص: جئيب هجلجئوص إلو جاوب: ىا ضهلا:
جوه .. ووجه عجيلهم هجذا إنا صوجوضئا: ليحوص سهجيلم
لحتوصوص: ديه قيكب وصسيدا سيئيوص. جيلج هې ضح

ꠀꠀꠀ

لهؤا دعتحوئ: وهت ثؤا لبر لمه ديوشتزا ولا نيوكبر
تول ديعثؤتزا لمفيتا عقلبر جيموس. تحمد تولا ولبلبر
هيولتلبر دعثزا وهوهيتبر لزلمؤا ثبحموس: ثبتؤب سوون.
معملبر بيء نمتا: سيتبر: تا ثيلمؤك ثيمو. ملا
عتملبر: لموتلبر لمبع زلمؤا بسؤتؤا وعثكو. هيء
قوهوس بلا سؤا بعثا: ثيموا ليلمؤا. نملمؤتو وهتمؤتو
وهوثبمؤتو بيء ملؤا زوثؤا. مهوكيمؤكو. وسؤكو ؛ زيؤا
تولا ثيبو لزلمؤهت وهبسؤكو. ثثزمهوس لبوه تولت
وهتبؤبر لموتؤتو: هوهؤتبر ثعمؤتوس: ثيموتل لمتؤو
ثوهؤا ثولا. سؤكو ؛ زيؤا ثيبو لزلمؤهت. لموتلكو. لبوه
هيء ثبتؤا سعيتا وهوكيمؤكو. بلا فولا. هوهسكو. بيء
قوهتا ثلموؤا ثؤتهوه وتوثكبر لبتؤث. مولاكو. ؤتتا
هيلتبر: لموتبر: توثكبر لمه لزتهوه ثبتوؤهتؤا. ثتعتبر
تولت ثوهتؤا بيء بيتوهوؤا ثعموس بلا ثولموس هيء سعهوس.
مول ثيبتثؤا لمتؤتا عقلبر جيموس. تحمد تولا ولبلبر
هوثبمؤتو: وس: وس. لؤا توكب ليتؤا هيس زؤا ثولؤا. ليتؤا

לבּיִי בּיִבּוּ זִלְתַּוּשְׁתּ וֹלֵי תּוֹבְּמִילְתּ. לְוֹעְתַּלְיִם תּוֹשְׁבִּילְתּ
שִׁבִּי תְּוֹי בִּילְּתּ תּוֹאִי: בִּילְתּוֹאִי לְיִתּוֹבִּי לְתּ בִּילְתּוֹתּ. בְּוֹבְּמִילְתּ
תִּי תְּוֹי בִּילְּתּ לְיִתּ בִּילְּי וֹלֵבְּלְוֹ׳ לְיִלְ בְּוֹתּ בְּבִּי: בִּילְתּוֹאִי
5 תּוֹשְׁבִּי לְיִלְוֹתּוֹתּ תּוֹבִּי תּוֹבִּי בְּוֹבְּבִּי. תִּי תּוֹבְּתְּוֹתּ לְיִבְּלְתּ
בְּבִּי וֹלֵבְּלְוֹ׳ בְּוֹבְּ תּוֹבִּי: תּוֹבִּילְוֹ׳ וֹלְוֹבְּתּ תְּוֹבִּילְתּ. לְוֹעְתַּלְיִם
שִׁבִּי זִשְׁבִּילְתּ בְּוֹבְּ זִלְתַּוּשְׁתּ תּוֹשְׁבִּילְתּ תּוֹבִּי תּוֹאִי לִיִּלְ. תּוֹבִּילְתּ
לְתּוֹשְׁבִּי לְתּ בְּוֹתּוֹתּ תּוֹ וֹתּוֹבִּילְתּ: בְּוֹבִּילְתּ בְּוֹבְּתּוֹתּ תּוֹבִּילְתּוֹתּ
תּוֹתּוֹבִּילְתּ. תּוֹבְּתִּילְתּ תְּוֹבְּתּוֹתּ: תּוֹבְּוֹבִּילְתּ בְּבִּילְוֹבִּי בִּוֹתְּלְתּוֹתּ
10 תִּבִּילְתּ תְּוֹי בִּילְּתּ לְיִתּ בִּילְּי וֹלֵבְּלְוֹ׳ בְּוֹבְּ תּוֹבִּי: בְּוֹבְּתּוֹתּוֹתּ תּוֹבְּ
תִּבִּי. בְּוֹ תּוֹאִי: בְּתּוֹוִבִּילְתּ לְיִתּ בְּוֹתְּלְתּ. תְּוֹבְּ לְיִבְּיִתּ תּוֹתּוֹבְּתּוֹתּ

שכ מסה זכו זלמזאפ ככיכה לה אפסה כיבכנה כיפאה.

זאפכה קאיסאם כלל: ת זכו זלמזאפ: זאיה ילו זיפסה
כילה כיאיסאם. כאיה אפיה אכיכה זכו זלמזאפ לכסאה
לאפיה. זאפכה קאיסאם שכ פי ציסאיסאם: ת זכו זלמזאפ: 10
צפסה פי זלמזאם: פכיה פיאכ זכו. יאפכה קאיסאם זכו
זלמזאפ: ציפ אכלאכה לפ יכ. אכלפ: פי קסיה קלילאה תה:
פיאה פי זלמזאם: פכיה פיאכ זכו. יאפכה קאיסאם זכו
זלמזאפ: ציפ אכלאכה לפ יכ. אכלפ: פי קסיה קלילאה תה:
לאפיה. זאפכה קאיסאם שכ פי ציסאיסאם: ת זכו זלמזאפ: 10
כילה כיאיסאם. כאיה אפיה אכיכה זכו זלמזאפ לכסאה
אכלאכה סאססאיאיה לכיאיסאם סאססאיכיה שכה שכ פי כיפה
כיאה אסאיסאם סלה סאסכיאיה זאיכה: ת זכו זלמזאפ לכסאה
זאפכה קאיסאם כלל: ת זכו זלמזאפ: זאיה ילו זיפסה
כילה כיאיסאם. כאיה אפיה אכיכה זכו זלמזאפ לכסאה
לאפיה. זאפכה קאיסאם שכ פי ציסאיסאם: ת זכו זלמזאפ: 10
צפסה פי זלמזאם: פכיה פיאכ זכו. יאפכה קאיסאם זכו
זלמזאפ: ציפ אכלאכה לפ יכ. אכלפ: פי קסיה קלילאה תה:
פיאה פי זלמזאם: פכיה פיאכ זכו. יאפכה קאיסאם זכו
זלמזאפ: ציפ אכלאכה לפ יכ. אכלפ: פי קסיה קלילאה תה:
לאפיה. זאפכה קאיסאם שכ פי ציסאיסאם: ת זכו זלמזאפ: 10
כילה כיאיסאם. כאיה אפיה אכיכה זכו זלמזאפ לכסאה
אכלאכה סאססאיאיה לכיאיסאם סאססאיכיה שכה שכ פי כיפה
כיאה אסאיסאם סלה סאסכיאיה זאיכה: ת זכו זלמזאפ לכסאה
זאפכה קאיסאם כלל: ת זכו זלמזאפ: זאיה ילו זיפסה
כילה כיאיסאם. כאיה אפיה אכיכה זכו זלמזאפ לכסאה
לאפיה. זאפכה קאיסאם שכ פי ציסאיסאם: ת זכו זלמזאפ: 10
צפסה פי זלמזאם: פכיה פיאכ זכו. יאפכה קאיסאם זכו
זלמזאפ: ציפ אכלאכה לפ יכ. אכלפ: פי קסיה קלילאה תה:
פיאה פי זלמזאם: פכיה פיאכ זכו. יאפכה קאיסאם זכו
זלמזאפ: ציפ אכלאכה לפ יכ. אכלפ: פי קסיה קלילאה תה:

וּמִי יִשְׂרָאֵל אַתָּה, וְלֹא יִכָּרֵת מִבֵּיתוֹ אִישׁ הָרֹגֵז עַל מִדָּתוֹ, וְלֹא יִשְׁכַּח תַּלְמוּדוֹ לְעוֹלָם, וְאַתָּה מוֹצְאוֹ בְּכָל מָקוֹם שֶׁתִּדְרְשֵׁהוּ, וְאַל תִּדְמֶה שֶׁתַּלְמוּדוֹ מְסוּרָה לְךָ בִּלְבַד, אֶלָּא כָּל מִי שֶׁיָּגַע בַּתּוֹרָה כְּמוֹתְךָ וְהִשְׁכִּים וְעָמַל בָּהּ כְּמוֹתְךָ,

ולא לכל בחרו. ואמרו כי ראוי אחד לכל אחד: ואמר
ה״א זה יותר ראוי מכולם: אלא יקרא ויכתב
ולא לכל בחרו. ואמרו כי ראוי אחד לכל בינתו. אך
יותר: כאיך בראשית ואמר: בשביל אחד שברא 15
יחיד אחד בכל העולם כולו: בשביל צדיק אחד
שיהיה אחד בכל העולם כולו: בשביל אברהם לבדו
שנאמר: ויקרא אתו ברכהו: בשביל משה לבדו
שנאמר: כי חלק יי׳ עמו: בשביל כלל ישראל
שנקראו בניו של מקום: שנאמר בנים אתם ליי׳
אלהיכם: ואומר בכור בני ישראל: ואומר ויאמר
ה׳ אל משה בא אל פרעה: אלא בשביל אחד שברא
בעולמו שנאמר ויקרא אתו ברכהו: ואומר ואברהם
היה אחד: ויאמר יחזקאל: בן אדם ראה את ארץ
ישראל ואמור לה: ארץ זבת חלב ודבש: ואומר
כה אמר יי׳ מלך ישראל וגואלו יי׳ צבאות אני
ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים: ואומר
אני יי׳ אלהיך מלך ישראל ומושיעו: ואומר כה
אמר יי׳ מלך ישראל וגואלו יי׳ צבאות אני ראשון
ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים: ואומר ואני
ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים: ואומר
אני יי׳ אלהיך עושה חסד לאלפים: אלא בשביל
אחד שברא בעולמו שנאמר ויקרא אתו ברכהו:
ואומר ואברהם היה אחד: ויאמר יחזקאל: בן אדם
ראה את ארץ ישראל ואמור לה: ארץ זבת חלב
ודבש: ואומר כה אמר יי׳ מלך ישראל וגואלו יי׳
צבאות אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים:
ואומר אני יי׳ אלהיך עושה חסד לאלפים: אלא
בשביל אחד שברא בעולמו שנאמר ויקרא אתו
ברכהו: ואומר ואברהם היה אחד: ויאמר יחזקאל:
בן אדם ראה את ארץ ישראל ואמור לה: ארץ זבת
חלב ודבש: ואומר כה אמר יי׳ מלך ישראל וגואלו
יי׳ צבאות אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין
אלהים: ואומר אני יי׳ אלהיך עושה חסד לאלפים:
אלא

ⲁⲗⲟ ⲙⲡⲓ ⲃⲁⲧⲙⲁⲧ ⲛⲁⲓⲁⲙⲓⲁⲥ ⲙⲡⲉ ⲙⲁⲣⲉ ⲛⲁⲣⲭⲏ ⲉⲙⲡⲉ ⲫⲓ
ⲅⲁⲗⲁⲧⲏⲥ: ⲙⲡⲉ ⲫⲓⲁ ⲉⲓⲟⲩⲱⲙ: ⲛⲧⲁ ⲛⲓⲙ ⲉ ⲙⲡⲉ ⲧⲙⲛⲧⲣⲟ ⲥⲟⲟⲧⲥ: ⲁⲩⲱ
ⲟⲩ ⲛⲉⲓⲁ ⲥⲙⲏ ⲛⲓⲙⲉⲩⲟⲥ ⲙⲡⲉ ⲫⲁⲣⲉ. ⲉⲣⲉⲧⲉ ⲛⲓⲉⲣⲟⲙⲓⲁⲥ
ⲟⲩⲁ ⲅⲁⲗⲁⲧⲏⲥ: ⲧⲙⲛⲧⲣⲟ ⲁⲫⲟⲩⲁⲃⲉⲓⲁ ⲙⲡⲟⲩⲟⲓ ⲫⲓⲁⲛⲁⲥ: ⲁⲫⲟⲩⲁⲛⲁⲅⲕⲁⲍⲉ 15
ⲁⲩⲱ ⲙⲁⲣⲉ ⲛⲁⲣⲭⲏ: ⲟⲩⲁ ⲛⲧⲁⲓ ⲧⲁⲓ ⲟⲩⲉⲓⲃ ⲉⲣⲟ ⲛⲓⲙⲉⲁ ⲙⲡⲉ ⲙⲁⲣⲉ
ⲃⲧⲙⲛⲧⲣⲟ: ⲛⲧⲁ ⲫⲓ ⲙⲉⲩⲉ: ⲓ ⲉⲡⲉⲧ ⲛⲁⲓⲁⲥ ⲙⲁⲣⲉ ⲃⲧⲙⲛⲧⲣⲟⲟⲩ: ⲫⲁ
ⲉⲓⲉ ⲫⲁⲣⲟ ⲉⲙⲁⲗⲁⲓⲁ ⲫⲁⲗⲟⲩⲁ.

ⲟⲩⲁ ⲅⲁⲗⲁⲧⲏⲥ ⲙⲡⲉ ⲙⲁⲣⲉ ⲛⲁⲓⲁⲙⲓⲁⲥ. ⲟⲩⲁⲣⲁⲕⲁⲗⲉⲓ. ⲛⲓⲉⲓⲛ ⲙⲙⲁⲩ
ⲙⲙⲁⲓ ⲉⲡⲁⲣⲭⲟⲩⲧ: ⲛⲧⲁⲩ ⲫⲁ ⲓⲱⲏⲛ ⲁⲛ ⲛⲁⲣⲉⲫⲣⲱⲙⲓ. ⲫⲁⲣⲁⲥⲭⲉ ⲧⲁⲓⲁ: 20
ⲉⲛⲁ ⲫⲁⲓ ⲛⲓⲙ ⲉⲱⲟⲩ: ⲫⲁⲟⲩ ⲫⲁⲣⲟⲟⲩ ⲁⲛ ⲛⲁⲣⲉⲫⲣⲱⲙⲓ. ⲁⲗⲗⲁ ⲛⲁⲓ
ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲍⲉ ⲛⲁⲓ ⲛⲓⲙ ⲉⲱⲟⲩ: ⲛⲧⲁⲩ ⲛⲁⲓ ⲛⲓⲙ ⲉ ⲛⲁⲣⲉⲫⲣⲱⲙⲓ ⲉⲧⲃⲉ
ⲫⲁⲓ ⲛⲁⲓ ⲛⲓⲙ ⲉⲱⲟⲩ: ⲛⲧⲁⲩ ⲛⲁⲓ ⲛⲓⲙ ⲉ ⲛⲁⲣⲉⲫⲣⲱⲙⲓ ⲉⲧⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲛⲁⲓ
ⲛⲓⲙ ⲉⲱⲟⲩ: ⲛⲧⲁⲩ ⲛⲁⲓ ⲛⲓⲙ ⲉ ⲛⲁⲣⲉⲫⲣⲱⲙⲓ ⲉⲧⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲛⲁⲓ ⲛⲓⲙ ⲉⲱⲟⲩ:
ⲛⲧⲁⲩ ⲛⲁⲓ ⲛⲓⲙ ⲉ ⲛⲁⲣⲉⲫⲣⲱⲙⲓ ⲉⲧⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲛⲁⲓ ⲛⲓⲙ ⲉⲱⲟⲩ: ⲛⲧⲁⲩ ⲛⲁⲓ
ⲛⲓⲙ ⲉ ⲛⲁⲣⲉⲫⲣⲱⲙⲓ ⲉⲧⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲛⲁⲓ ⲛⲓⲙ ⲉⲱⲟⲩ: ⲛⲧⲁⲩ ⲛⲁⲓ ⲛⲓⲙ ⲉ
ⲛⲁⲣⲉⲫⲣⲱⲙⲓ ⲉⲧⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲛⲁⲓ ⲛⲓⲙ ⲉⲱⲟⲩ: ⲛⲧⲁⲩ ⲛⲁⲓ ⲛⲓⲙ ⲉ ⲛⲁⲣⲉⲫⲣⲱⲙⲓ
ⲉⲧⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲛⲁⲓ ⲛⲓⲙ ⲉⲱⲟⲩ: ⲛⲧⲁⲩ ⲛⲁⲓ ⲛⲓⲙ ⲉ ⲛⲁⲣⲉⲫⲣⲱⲙⲓ ⲉⲧⲃⲉ ⲫⲁⲓ
ⲛⲁⲓ ⲛⲓⲙ ⲉⲱⲟⲩ: ⲛⲧⲁⲩ ⲛⲁⲓ ⲛⲓⲙ ⲉ ⲛⲁⲣⲉⲫⲣⲱⲙⲓ ⲉⲧⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲛⲁⲓ ⲛⲓⲙ

✡ אלוה ישמעאל בית ✡

ישמעאל ויאמר אברהם אל האלהים לו ישמעאל יחיה לפניך׃ ויאמר אלהים אברהם אך שרה אשתך ילדת לך בן וקראת את שמו יצחק והקימתי את בריתי אתו לברית עולם לזרעו אחריו׃ ואת ישמעאל שמעתיך הנה ברכתי אתו והפריתי אתו והרביתי אתו במאד מאד שנים עשר נשאים יוליד ונתתיו לגוי גדול׃ ואת בריתי אקים את יצחק אשר תלד לך שרה למועד הזה בשנה האחרת׃ ויכל לדבר אתו ויעל אלהים מעל אברהם׃ ויקח אברהם את ישמעאל בנו ואת כל יליד ביתו ואת כל מקנת כספו כל זכר באנשי בית אברהם וימל את בשר ערלתם בעצם היום הזה כאשר דבר אתו אלהים׃ ואברהם בן תשעים שנה ותשע שנים בהמלו בשר ערלתו׃ וישמעאל בנו בן שלש עשרה שנה בהמלו את בשר ערלתו׃ בעצם היום הזה נמול אברהם וישמעאל בנו׃ וכל אנשי ביתו ילידי בית וכספי מאת בן נכר נמלו אתו׃

ⲧⲁϩⲟ ⲛⲧⲉⲓ ⲛⲟⲩ ⲙⲡⲟⲩⲧ ϧⲛⲟⲩⲧ ⲛⲉⲙⲡⲉⲣⲙ: ⲧⲁⲓ
ⲟⲩⲉϫⲁⲓ ⲗⲉⲙⲁⲓ ⲙⲙⲁ: ⲟⲩⲗⲓ ⲛⲁⲣⲟⲟⲩϣ ⲛⲧⲁ ⲉⲁⲧ ⲙⲡⲉ .. ⲉⲁ
ⲧⲁⲓⲁ ⲛⲉⲧⲁⲓ: ⲙⲡⲉ ⲉⲁ ⲕⲁⲗⲉ ⲟⲉⲁ ⲙⲉⲥ ⲗⲉ. ⲙⲁⲧⲁ ⲙⲡⲟⲩⲛ ⲗⲟⲩⲧ
ϩⲉⲙ ⲙⲁⲧ ⲟⲩⲗⲁ ⲗⲁⲙ ⲛⲁⲙⲁⲧⲁ. ⲗⲁⲧ ⲥⲉⲛⲁⲙⲁⲣⲧⲩⲣ ⲥⲙⲟⲩⲥ.
11 ⲫⲙⲉⲩⲉ ⲟⲩⲉⲓⲉ ⲟⲛ ⲥⲙⲁ ⲥⲁⲗⲁⲙⲥ ⲕⲁⲥⲙⲁ ⲥⲉⲙⲟⲩⲥⲁⲙ.

ⲡⲙⲉⲓⲁ ⲙⲟⲩⲗ ⲙⲡⲟⲩⲛⲟⲩϫ ⲙⲡⲟⲩⲥⲁⲛⲧⲁⲗⲓⲟⲛ ⲙⲡⲟⲩⲥⲁⲛⲧⲁⲗⲓⲟⲛ:
ⲙⲁⲣⲉⲡⲉⲗⲟ: ⲙⲡⲉ ⲛⲓⲙ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲉⲡⲉⲗⲟ ⲙⲡⲉ ⲛⲓⲙ ⲛⲉ
ⲙⲉⲛⲧⲁⲓ. ⲧⲙⲁⲩ ⲙⲡⲉⲓⲙⲉⲛⲧⲁⲓ ⲙⲁⲣⲉⲡⲉⲗⲟ ⲙⲡⲉⲓⲙⲉⲛⲧⲁⲓ ⲙⲡⲉ
ⲛⲉⲙⲁⲣⲉⲡⲉⲗⲟ ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲉ ⲡⲉⲛⲧⲁⲓ ⲙⲁⲣⲉⲡⲉⲗⲟ ⲙⲡⲉⲛⲧⲁⲓ
9 ⲙⲁⲣⲉⲡⲉⲗⲟ ⲛⲟⲩ ⲉⲓⲱⲧ ⲁⲛⲟⲩ ⲉⲩⲗⲁⲩ ⲙⲁⲣⲉⲡⲉⲗⲟ ⲉⲣⲟⲩⲱⲛⲓ ⲙⲡⲉⲛⲧⲁⲓ
ⲛⲓⲙ ⲉⲣⲟⲩⲱⲛⲓ ⲙⲡⲉ ⲛⲓⲙ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲉⲡⲉⲗⲟ ⲙⲡⲉ ⲛⲓⲙ ⲛⲉ
ⲉⲩⲗⲁⲩ ⲙⲁⲣⲉⲡⲉⲗⲟ ⲙⲡⲉⲩⲗⲁⲩ ⲙⲁⲣⲉⲡⲉⲗⲟ ⲙⲡⲉⲛⲧⲁⲓ
ⲛⲓⲙ ⲉⲣⲟⲩⲱⲛⲓ ⲙⲡⲉ ⲛⲓⲙ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲉⲡⲉⲗⲟ ⲙⲡⲉ ⲛⲓⲙ
ⲛⲉ

ⵜⴰⵙⵎⵓⵔⵜ: ⵜⵉⵏⵉⵜ ⵓⵎⵙⵙⵉ

ⵜⴰⵡⴰⵍⵜ ⵜⴰⵏ ⵜⴰⵏⵣⵎⵓⴰⵏ ⵏⵜ ⵍⵍⴰⵏ. ⵅⵔⵔⴰⵎⵏ. ⵜⵎⵓⴰ ⵜⵙⵎⵓⵔⵜ: ⵜⵉⵏⵉⵜ ⵜⵜⵓⵔⵔⵉⵜ ⵙⵙⴰⵏⵜ ⵜⵉⵎⵣⵉⵖⵜ. ⵜⵉⵎⵣⵉⵖⵜ ⵙⵙⴰⵏⵜ ⵓⵎⵙⵙⵉ: ⵜⵉⵏⵉⵜ ⵜⵜⵓⵔⵔⵉⵜ ⵙⵙⴰⵏⵜ ⵓⵎⵙⵙⵉ

אֲבָדָן מְשׁוֹרְרִים מִשְׁכָּבָם מִדְיָן אֲבוֹתָיו. מַלְכֵּי מִצְוֹתַי
מְסוּרִים מִלְּךָ אֲחוֹתָן וּבְרִאשָׁה מָוֶת: מְדִינָה נָגַד מִי זְכָרְתָּ:
15 כִּפֵּר אֲבִיכֶם מִזֶּה מְדִינִי: כִּימֵי מָוֶת אֲנִי אַתָּה מַלְכֵי כֵּן
וְאַתְּנָה וּכְלִי אֲחוֹתִי מִשְׁכָּבָם אֲשֶׁר מָוֶת. אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם
לֵאמֹר מְשׁוֹרְרִים. אֲשֶׁר מָוֶת אֲשֶׁר אֲבִיהֶם מַלְכֵי וּמַלְכֵּי
לְאוֹתָם. וּמָוֶת בְּחַיֶּיךָ וּמִנְּעוּרֶיךָ: אַל כִּסְאֲכֶם לְמוֹתָם.
לְפִי קְדֵמָיו מְסוּרִים: מְלֹכֶת מֵלֵךְ כְּלִי
20 מְדִינָתוֹ. כִּי אֵלֶיךָ מִלְּךָ כִּסְאֲכֶם מִלְּךָ: אַל מִלְּךָ
בְּאַלְמְנוֹתָם. מִשְׁכָּבָם מָוֶת לְאוֹתָם כִּי בְּרִאשָׁה: לְי אֵלֶּה מָוֶת
לְפִיהֶם: כְּלִי אֵלֶּה מָוֶת לְאוֹתָם מִשְׁכָּבָם אֲשֶׁר כְּנוֹ. כִּי
מְלֹכֶת מָוֶת לְאוֹתָם. לְי אֵלֶּה מָוֶת לְאוֹתָם מִשְׁכָּבָם אֲשֶׁר כְּנוֹ:
כִּימֵי מָוֶת מְלֹכֶת: לְי אֵלֶּה מָוֶת לְאוֹתָם מִשְׁכָּבָם אֲשֶׁר כְּנוֹ:

III

תורת הנפש

✡ הלכות: דעות קדמוניות ✡

פרק א: הנה ידוע לכל כי קיים הוא בעולם [illegible]
בעולם ובו חיים ומתים ודברים שאינם לא חיים ולא מתים. וכן
שמש וירח הם גופים חיים אך אינם נושמים: וכן אילנות
כמיליה דמחברמים ואיומפיים בלבדים: וכך זה שם ובכל
מקום יתר הם בעלי חיים אך אינם נושמים: הם אל בימלים
ואומרים זה שמיות בכל מחנה הם בינוניים אך בעלי
בשרים ואומרים: ומלים: הם בה מחנה זה בלים בעלי אומרים
בעלי חיים ומתים ובהם נושמים אך אינם בעלי בשרים: כי כלי הם
בעלי חיים ומתים ובהם נושמים אך אינם בעלי בשרים: כי כלי הם

ᑲᓇᐧᐃᐣ: ᐊᓂᓂᐧ ᓂᐦᐃᐧ ᓂᐦᐆ ᒪᑕᑯᐅᓂᐧ: ᑕᐦᑳᐤ. ᑭᓵᐧ ᐊᑎᑦ ᐅᐃᓂᐧ ᐋᑦ
ᑕᐦᐅᓂᐧ ᒋᐦᐅᐦᐊᑎᑦ ᐃᓂᐧ ᑭᐦᑭᐦᑖᓂᐧ. ᓂᐦᐅᐤ ᐃᓇᐦᐅᑕᐧᐃᐦ: ᓂᓂᐧᑖᑦ ᒉ
ᑭᓂᐦᐃᓂᐧ ᓂᐦᐅᐦᐊᑎᑦ ᐅᐃᓂᐧ ᐅᓂᐦᐅᐦᐊᑎᑦ. ᓂᐦᐅᐤ ᐃᓇᐦᐅᑕᐧᐃᐦ: ᐅᐃᓂᐧ ᒋᐦᐅᐦᐊᑎᑦ ᒉᐦᐅᐦᐊᑎᑦ ᐅᐃᓂᐧ ᐅᓂ

وَمَالَهُم سِوَىٰ زَعِيمَهُم ثُمَّ إِنَّهُمْ: سِوَىٰ: مَكَانٌ جَمْعٌ إِنَّمَا
هَذَا جُنْدٌ مَهْمُومٌ قَدِيمٌ. حَلَّ جَمْعٌ مَثَلًا مَوْضِعَهُمَا :
جَمِيعُهُ . جَدَقَهُ قَدِيمٌ . وَمَعْنَاهُ حَلَّ حَدِيثٌ جَمِيعٌ جَا فَقَدِيمٌ . ١١
مَكَانٌ جَانِبٌ. إِنَّهُ تَقْعُو جَمِيعَةٌ مِنْهُ: جُنْدٌ قَدِيمٌ إِنَّمَا
قَدِيمٌ بَانِيَةٌ مَكَانٌ جَانِبٌ؛... لِمَا ﴿٦٦﴾ لَهُ. إِنَّ إِنَّا قَدِيمٌ
بَانِيَةٌ جَمِ قَدِيمٌ مَكَانٌ جَانِبٌ. إِنَّهُ فَوَقَدَلَهُمْ إِلَى جَمِ
رَوَحَ: لِمَا قَدِيمٌ. وَلَا سِيمَا: عَقَدَ إِنَّا جَانِبٌ قَدِيمٌ. وَحَلَّ
مَعَهُ إِنَّهُ لَهُمْ إِنَّا جَدَلَهُمَا: جَمِ لَهُمَا جَهَدَهُ . ١٥
وَلَهُ يَقَدِيمٌ مَعَهُ مِنْ جَانِبٌ.
جَدَقَهُ قَدِيمٌ جَانِبٌ. إِنَّهُ حَلَّهُ جَمِ إِنَّهُ فَوَ لَهُمْ
جَلَهُمَا وَقَدَلَ فَوَ مِنْ جَانِبٌ مَنْهُ فَوَهُ جَهَدَ. إِنَّهُمَا
قَدِيمٌ: إِنَّهُ عَقَدَلَهُ لَهُمَا جَانِبٌ مِنْ إِنَّهُ جَانِبٌ جَمِ ١٠
مِ :: جَدَهُ فَهَقَدَلَهُ جَمِ قَهَدَلَهُ. إِنَّهُ فَهَدَ مِ . وَلَهُ
مَكَانٌ وَقَدَلَهُ جَمِ مَكَانٌ إِنَّهُ قَهَدَ إِنَّهُ جَمِ قَدِيمٌ
لَهُ قَهَدَلَهُ. إِنَّهُ فَهَ وَا إِنَّهُ جَا مَقَهَهُ قَا إِنَّهُ ١٥
وَقَهَهُمَا: إِنَّا قَقَهَدَ مَهُ جَهَوَ وَهَدَهُ فَهَدَ وَهَلَا وَهُ جَمِ
قَدِيمٌ جَانِبٌ مَكَانٌ جَانِبٌ.
إِنَّهُ مَهَدَ وَجَدَ إِنَّهُ: إِنَّا حَلَّ هَذَ قَا مَكَانٌ مَهُ
جَقَدَهُ. إِنَّهُ جَهَ . مَكَانٌ: إِنَّهُ قَا مِ . إِنَّهُ فَهَ وَهَ:

ⲁⲡⲉⲙⲧⲁϥ· ⲉⲙⲉ ⲛⲁⲟⲩ: ⲥⲱϣⲥ ⲟⲩⲙⲛⲧⲣⲉ. ⲙⲡⲣⲟ ⲇⲉⲙⲉⲧⲣⲟⲥ: ⲁⲩ
ϫⲉ ⲛⲁϩⲣⲓ. ⲙⲡⲣⲟ ⲭⲟⲩⲓⲗⲟⲥ ⲗⲁⲃⲟⲣⲓⲟⲩ ⲉⲃⲟⲗ: ⲫⲓⲗⲁⲗⲏⲑⲏⲥ ⲛⲧⲟⲟⲩ
ⲛⲟⲩⲃ: ⲫⲓⲗⲁⲗⲏⲑⲏⲥ ⲙⲛⲧⲣⲟ ⲙⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ ⲛⲁⲓ. ⲇⲉⲩⲧⲉⲣⲟⲛⲟⲙⲓⲟⲛ
ⲛⲓⲗⲟⲥ: ⲡⲉⲣⲓⲥⲁⲗⲏⲙ ⲗⲉⲅⲉ ⲇⲓⲁⲡⲟⲗⲗⲩⲟⲛ ⲁⲩ ⲛⲟⲩⲧ. ⲙⲡⲣⲟ ⲛ̀
ⲇⲉⲙⲉⲗⲓⲟⲥ ⲇⲓⲁⲡⲟⲗⲗⲩⲟⲛ: ⲭⲁⲗⲁⲥⲥⲁ ⲗⲉⲅⲉ ⲇⲓⲁⲡⲟⲗⲗⲩⲟⲛ ⲉⲃⲟⲗ:
ⲙⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ ⲛⲁⲓ: ⲇⲉ ⲛⲁⲣⲭⲏ ⲭⲱⲣⲁ. ⲛⲓⲙ ⲛⲓ ⲙⲁⲑⲏⲧⲏⲥ ⲙⲡⲉⲩⲉⲣⲅⲉⲧⲉⲓ
ⲇⲉ ⲛⲁⲩ ⲉⲃⲟⲗ ⲙⲡⲉⲩⲥⲱⲙⲁ ⲛⲁⲓ. ⲛⲁⲓ

(תפלת בין המצרים)

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לְעֲבוֹדָתֶךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ׃

וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְאֶת צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְאֶת מִזְבַּחֲךָ וְאֶת הֵיכָלֶךָ וְאֶת דְּבִירֶךָ וְאֶת מְעוֹנָתֶךָ וְאֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ מְשִׁיחֶךָ וְאֶת אֱלֹהֵי צִדְקֶךָ וְאֶת אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃

וְהַרְאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּקָרוֹב בְּנֶחָמָה לְצִיּוֹן עִירֶךָ וְשִׁמְחָה לְיִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְתִבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן וְתִשָּׁלֵם וְתִתְקַיֵּם וְתִתְקַבֵּל וְתִתְרַצֶּה וְתִתְרַחֵם וְתִתְרַבֵּה וְתִתְרַבֵּב וְתִתְרַבֵּד וְתִתְרַבֵּג

✡ ליבוי ✡

15 וְאִם יִמְצָא אִישׁ מְגַדֵּף. לְבוּשׁ מִדְבָּרוֹ. לְאַחֲרָיו מְלַבִּין. וְאֵין לוֹ לְאָן לָלוּן. אֶלָּא לְבֵית הַמִּדְרָשׁ. לְבֵית מִדְרָשׁ שֶׁל תַּלְמִידֵי חֲכָמִים. וְאִם אֵין לוֹ לְאָן לָלוּן. אֶלָּא לְבֵית הַמִּדְרָשׁ. וְאֵין לוֹ לְאָן לָלוּן. אֶלָּא לְבֵית הַמִּדְרָשׁ שֶׁל תַּלְמִידֵי חֲכָמִים

✡ مقدمة ✡

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين. وبعد:

فهذه رسالة في علم الفرائض، ألفتها لتكون عونًا للطالب المبتدئ، وتذكرة للعالم المنتهي، أسأل الله أن ينفع بها كما نفع بأصلها.

✡ باب الورثة ✡

الورثة الذين يرثون من جميع الجهات عشرة: الابن، والبنت، والأب، والأم، والجد، والجدة، والأخ، والأخت، والزوج، والزوجة. فمن مات وترك أحدهم أو أكثر ورث بحسب ما فرض الله له في كتابه أو سنة نبيه ﷺ، وما أجمع عليه العلماء.

✡ ברכות ✡

משנה א מאימתי קורין את שמע בערבין משעה שהכהנים נכנסין לאכול בתרומתן עד סוף האשמורה הראשונה דברי רבי אליעזר וחכמים אומרים עד חצות רבן גמליאל אומר עד שיעלה עמוד השחר אמרו עליו על רבן גמליאל שבא מן המשתה בלילה אמרו לו לא עמדנו בתפלה אמר להם אם לא עלה עמוד השחר חייב אני לקרות אף על פי שאין אני חייב להתפלל וכל מי שאין חייב להתפלל אין צריך לברך לא לפניה ולא לאחריה

משנה ב קרא ולא כיון לא יצא מקום לתפלה ואם כיון את הראשונה יצא את השניה לא יצא את שתיהן יצא

ᓂᐲ ᑭᓇᐅᑉ: ᐊᑐᐢᑯᐊᐢ ᓂᑦᑎᐦᐃᐧᐣ: ᓀᐦᐃᐦᑖᐣ ᐊᐢᑫᐃ ᒪᓂᑉ ᐃᓂᒃᑳᓇᐃ:
ᓂᑲᑌᐣ ᐅᐢᑭᐢᑖᐣᐦ: ᐅᐢᑫᐃ ᑎᑦᑲᐃ ᐊᐢᑫᐃ ᒐᐣ: ᐃᓂᒃᑳᓇᐃ ᑭᓂᑉ ᓵᐦᐃ;
ᒉᐃ ᐋᑎᐃ ᐊᐢᑫᐃ: ᑭᐅᓵ .. ᓂᐲ ᐁᒪᐃ ᑲᓂᐅᑦ ᑫᓂᐃ ᐊᐢᑫᐃ: ᐊᑐᐢᑯᐊᐢ
ᒉᐅᓂᐃ ᑎᑦᑲᐃ ᒉᐃ ᐊᑯᐃ ᐊᐢᑫᐃ ᒪᓂᐢᑲᓂᐃ ᐅᐢᑭᐢᑖᑎᐅᐢᑲᐅ. ᑎᑦᑲᐃ ᐁᒪᐃ ᒉᐃ
ᑭᐃᒪ ᐊᐢᑫᐃ ᒪᓂᐢᑲᓂᐃ ᐋᑎᐃ ᒪᓂᐢᑲᐅ: ᐃᓂᒃᑳᓇᐃ ᑭᓂᑉ ᓵᐦᐃ. ᑭᐅᓵ ᐁᒪᐃ
ᒉᓂᐊᐢᑲᐃ ᐊᐢᑫᐃ ᐅᓵᐦᑎᐃ ᑫᓂᐃ: ᓵᐦᐃᐧᐣ: ᒉᓵᐃ ᐊᐢᑫᐃ ᐃᓂᐃ. ᒪᓵᒉᐃ ᒪᓵᒉᐃ
ᓵᐦᐃᐧᐣ ᑫᓂᐃ ᐅᓵᐦᐅ ᑫᓂᐃ: ᓵᐦᐃᐧᐣ: ᒉᓵᐃ ᐊᐢᑫᐃ ᐃᓂᐃ. ᒪᓵᒉᐃ ᒪᓵᒉᐃ
ᐋᑲᐃᓵᐦᐃᐧᐣ ᒉᓂᐃᐧᐣ ᐃᓂᐃᐧᐣ: ᐃᓂᒃᑳᓇᐃ ᑭᓂᑉ ᐊᐢᑫᐃ ᐅᓵᐦᑎᐃ: ᐅᓵᐦᐅᐢᑲᐅ ᒪᓵᒉᐃ ᒪᓵᒉᐃ
ᐃᓂᐃ ᐊᑎᐃᐧᐣ ᓵᐦᐃᐧᐣ ᑫᓂᐃ: ᓵᐦᐃᐧᐣ ᒉᓵᐃ ᐊᐢᑫᐃ ᐃᓂᐃ. ᒪᓵᒉᐃ ᒪᓵᒉᐃ

ⲛⲓⲙ ⲁⲛ ⲉⲧⲃⲉ ⲡⲓⲣⲁⲛ ⲛⲁⲓ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲙ

✡ ᓄᓇᕗᑦ ✡

ᓄᓇ ᓄᓕᖅᑐᖓ ᑲᑎ ᐃᒪᓕᒃ ᓂᐅᒃᑯᑦᓯᓂᖅ: ᑲᑎᒪᔨᑕᒪ ᑎᓪ ᑕᑯᓐᓂᖅᑐᑦ ᑕᑯᓗᒃ: ᑲᓇᑕ ᑲᓇᖅᑐᖓ ᐱᖁᑎᖓ ᐊᑐᓕᖕᒪᑦ. ᐃᓐᓇ ᓄᓇ ᓄᓕᖅᑐᖓ ᓄᓇᕗᑦ ᐃᓐᓇᐃᑦ ᑕᑯᓗᒃ: ᓄᓇᕗᑦ ᑲᓇᑕ ᐃᓐᓇᐃᑦ ᑕᑯᓗᒃ ᐊᑐᓕᖕᒪᑦ ᐃᓐᓇ ᐊᑐᓕᖕᒪᑦ ᑕᑯᓗᒃ ᓄᓇᕗᑦ

ꣁꣁ ꣁꣁꣁ

✡ ಪದ್ಮಾ ಅಭಿಷಿಕ್ತಾ ✡

ಪದ್ಮಾ ಅಭಿಷಿಕ್ತಾ ಪಾಂಚಾಲಿ · ಅಭಿನವಳಾದ ಪಾಂಚಾಲಿ ದಾಯಿಗಳ ಪಾಲಿನ
ಧರ್ಮದಾತೆ. ಹರಿಪುರ · ದಾಳಿ ನಡೆದು ಅರ್ಧ ಉರಿದಿದ್ದ ಅಭಿಷಿಕ್ತಾ ಭವನ:
ಅಂಗಳ: ನಿನ್ನ ಬೆ ಹಿಸಿಕ್ಕಿ ಬೆಡಿದ್ದ ಅಭಿಷಿ ಪಟ್ಟ: ಪೆಳ ಸಾಪ್ತಿ. ಬೆಂಬಲಿಸಿ
ಸಿಟ್ಟಾ ಭಿಸಿಭಿ ಭಿಸಿಭಿನಿ: ಭಿಷ ನಿನ್ನ ಪ್ರಭಾವಿಸಿ ಸಿಂ ; ನಿನ ಬೆಸಿನ್ನಾ ಸಿಸಿ
ಹಿಂಸಿ. ನಿನ್ನ ಸಿಲ್ಪಿ ಬಿ ನಿಂಬಿ ಅಭಿಲ ಬಿನ್ನಿ ನಿನ್ನ ಬಿಭಿಸಿ ಪಿನಿಸಿ
ನ ಪಿಬಿಸಿ. ಅಭಿಸಿಭಿನಿ ಬಿ ನಿಬಿಸಿನಿ ಸಿಲ್ಪಿ. ಬಿಭಿ ಪಿಸಿಸಿನಿ ಸಾಪಿ
ಪಾಪಿನಿ: ಪಾಲಿ ಬಿಲ್ಪಿನಿ ಪಾಪಿ. ಪಾಸಿನಿ ನಿಬಿಸಿ: ನಿಪಾ ಬಿ ಅಭಿಲ
ಸಿಲ ಸಿಲಿ: ಅಭಿಸಿನಿ; ಪಿ ನಿಬಿಸಿ: ಬಿ ಸಿಲಿಲ. ನಿಪಾ ಅಭಿಪಿಲ ಸಿನಿ.
ಲ ಬಿಲಿ ಬಿಪಿ: ಸಿನಿಲ ಬಿಲ್ಪಿನಿ ಬಿಲಿಲ ಬಿಲಿಲ ಬಿಲಿಲ ಬಿಲಿಲ
ನಿನಿ: ಬಿಲಿಲ ಬಿಲಿಲ ಪಿ ಬಿಲಿಲ ಬಿಲಿಲ ಬಿಲಿಲ ಬಿಲಿಲ ಬಿಲಿಲ
ಅಭಿಲ ಬಿಲಿಲ. ಬಿಲಿಲ ಬಿಲಿಲ ಬಿಲಿಲ ಬಿಲಿಲ ಬಿಲಿಲ ಬಿಲಿಲ ಬಿಲಿಲ

✡ ಪದ್ಮಾ ಅಭಿಷಿಕ್ತಾ ✡

ಪದ್ಮಾ ಅಭಿಷಿಕ್ತಾ ಪಾಂಚಾಲಿ · ಅಭಿನವಳಾದ ಪಾಂಚಾಲಿ ದಾಯಿಗಳ ಪಾಲಿನ
ಧರ್ಮದಾತೆ. ಹರಿಪುರ · ದಾಳಿ ನಡೆದು ಅರ್ಧ ಉರಿದಿದ್ದ ಅಭಿಷಿಕ್ತಾ ಭವನ:
ಅಂಗಳ: ನಿನ್ನ ಬೆ ಹಿಸಿಕ್ಕಿ ಬೆಡಿದ್ದ ಅಭಿಷಿ ಪಟ್ಟ: ಪೆಳ ಸಾಪ್ತಿ. ಬೆಂಬಲಿಸಿ

❁ ചെറിയ ഓർമ്മകൾ ❁

ഞങ്ങൾ ചെറിയ കുട്ടികൾ ആയിരുന്നപ്പോൾ സംഭവിച്ചതാണ്. കുഞ്ഞിപ്പാത്തുവിന്റെ ഉപ്പ അന്നു രാവിലെ പുറപ്പെട്ടു പോയതാണ്. ഉപ്പയുടെ കൂടെ ഞാനും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഞാൻ ഉപ്പയുടെ കൈ പിടിച്ചു കുറേ ദൂരം നടന്നു. പിന്നെ ഉപ്പ എന്നെ തിരിച്ചയച്ചു. ഞാൻ തിരിച്ചു നടന്നു. ഉപ്പ പോയ വഴിയിലേക്കു നോക്കി നിന്നു. ഉപ്പയുടെ കൈയിൽ ഒരു കുടയുണ്ടായിരുന്നു. ഉപ്പ കുറേ ദൂരം പോയപ്പോൾ കുടയുടെ മുകൾഭാഗം മാത്രം കാണാറായി. പിന്നെ അതും കാണാതായി. ഞാൻ വീട്ടിലേക്കു നടന്നു. കുഞ്ഞിപ്പാത്തു ഓടിവന്നു ചോദിച്ചു: “ഉപ്പ പോയോ?” ഞാൻ പറഞ്ഞു: “പോയി.” അവൾ കുറേ നേരം കരഞ്ഞു. അവൾ കരയുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ എനിക്കും കരച്ചിൽ വന്നു. ഞാനും കരഞ്ഞു. അപ്പോൾ ഉമ്മ വന്നു ചോദിച്ചു: “എന്തിനാ കരയുന്നത്?” ഞാൻ പറഞ്ഞു: “ഉപ്പ പോയതുകൊണ്ട്.” ഉമ്മ പറഞ്ഞു: “ഉപ്പ പോയാൽ കരയരുത്. ഉപ്പ തിരിച്ചുവരുമ്പോൾ കരയുന്നതു കണ്ടാൽ ഉപ്പയ്ക്കു സങ്കടമാകും.” അതുകൊണ്ട് ഞാൻ കരച്ചിൽ നിർത്തി. കുഞ്ഞിപ്പാത്തുവിനെ സമാധാനിപ്പിച്ചു.

❁ ഉപ്പാപ്പ ❁

ഉപ്പയുടെ ഉപ്പയെ ഞങ്ങൾ ഉപ്പാപ്പ എന്നാണു വിളിച്ചിരുന്നത്. ഉപ്പാപ്പയുടെ പേര് മുഹമ്മദ് എന്നായിരുന്നു. ഉപ്പാപ്പയുടെ വീട് ഞങ്ങളുടെ വീടിനടുത്തായിരുന്നു. ഞങ്ങൾ ഉപ്പാപ്പയുടെ വീട്ടിൽ പോകാറുണ്ട്. ഉപ്പാപ്പയുടെ വീട്ടിൽ ഒരു പശുവുണ്ട്. പശുവിന്റെ പേര് ലക്ഷ്മി എന്നാണ്. ഉപ്പാപ്പ പശുവിനെ കറക്കുന്നതു കാണാൻ നല്ല രസമാണ്. ഉപ്പാപ്പ പശുവിന്റെ അകിടിൽ പിടിച്ചു കറക്കുമ്പോൾ പാൽ ചീറ്റിച്ചീറ്റി വരും. ഞാൻ ഉപ്പാപ്പയുടെ അടുത്തു ചെന്നു പറഞ്ഞു: “ഉപ്പാപ്പാ, എനിക്കും പാൽ കറന്നു തരണം.” ഉപ്പാപ്പ പറഞ്ഞു: “ഇപ്പോൾ വേണ്ട. നീ വലുതാകുമ്പോൾ കറന്നു തരാം.” ഞാൻ വലുതാകുമ്പോൾ ഉപ്പാപ്പ ഉണ്ടാകുമോ എന്നു ഞാൻ ചോദിച്ചു. ഉപ്പാപ്പ പറഞ്ഞു: “ഉണ്ടാകും.” ഞാൻ വലുതാകുമ്പോൾ ഉപ്പാപ്പയുടെ താടിയും മുടിയും വെളുത്തിട്ടുണ്ടാകും. ഉപ്പാപ്പയുടെ കണ്ണിനു കാഴ്ചയുണ്ടാകുമോ എന്നു ഞാൻ ചോദിച്ചു. ഉപ്പാപ്പ പറഞ്ഞു: “ഉണ്ടാകും.” ഞാൻ വലുതാകുമ്പോൾ ഉപ്പാപ്പയുടെ കണ്ണിനു കാഴ്ചയുണ്ടാകുമോ എന്നു ഞാൻ ചോദിച്ചു. ഉപ്പാപ്പ പറഞ്ഞു: “ഉണ്ടാകും.” ഞാൻ വലുതാകുമ്പോൾ ഉപ്പാപ്പയുടെ താടിയും മുടിയും വെളുത്തിട്ടുണ്ടാകും.

✡ ברכות ✡

מי שעשה נסים לאבותינו ולאמותינו והוציאם מאפלה לאור גדול ומשעבוד לגאולה הוא יגאל את כל ישראל אחינו בכל מקומות מושבותיהם במהרה בימינו ונאמר אמן:

מי שברך לחתן תורה או לאחר שקרא בתורה או שהפטיר בנביא אומר:

מי שברך לחתן תורה או לאחר שקרא בתורה או שהפטיר בנביא אומר:

✡ תפלה ✡

מי שברך לחולה מתפלל בעבורו ואומר:

מי שברך לחולה מתפלל בעבורו ואומר:

✡ ברכות אבלות ✡

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר יצר את האדם בחכמה וברא בו נקבים נקבים חללים חללים גלוי וידוע לפני כסא כבודך שאם יפתח אחד מהם או יסתם אחד מהם אי אפשר לו לחיות ולעמוד לפניך אפילו שעה אחת ברוך אתה יי רופא כל בשר ומפליא לעשות:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר יצר את האדם בחכמה וברא בו נקבים נקבים חללים חללים גלוי וידוע לפני כסא כבודך שאם יפתח אחד מהם או יסתם אחד מהם אי אפשר לו לחיות ולעמוד לפניך אפילו שעה אחת ברוך אתה יי רופא כל בשר ומפליא לעשות:

✡ וְהָיָה אִם־שָׁמוֹעַ ✡

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם׃ וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ׃ וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ׃ הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן לָכֶם׃ וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם׃ וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃ וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃ לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ׃

✡ וְאִם כֹּה תַעֲשׂוּן ✡

וְאִם כֹּה תַעֲשׂוּן מֵעֵד יְהוָה: לְמַעַן יִטַּב לָכֶם וְלִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם עַד־עוֹלָם: כִּי תִשְׁמְרוּן אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת לַעֲשׂתָהּ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו וּלְדָבְקָה־בוֹ׃ וְהוֹרִישׁ יְהוָה אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלִּפְנֵיכֶם וִירִשְׁתֶּם גּוֹיִם גְּדֹלִים וְעֲצֻמִים מִכֶּם׃ כֹּל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ כַּף־רַגְלְכֶם בּוֹ לָכֶם יִהְיֶה מִן־הַמִּדְבָּר וְהַלְּבָנוֹן מִן־הַנָּהָר נְהַר־פְּרָת וְעַד הַיָּם הָאַחֲרוֹן יִהְיֶה גְּבֻלְכֶם׃ לֹא־יִתְיַצֵּב אִישׁ בִּפְנֵיכֶם פַּחְדְּכֶם וְיִרְאָתְכֶם יִתֵּן עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּדְרְכוּ־בָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם׃

✡ ʔaʔaʔaʔ ✡

ʔaʔ ʔaʔaʔ ʔaʔ ʔaʔ ʔaʔaʔ ʔaʔaʔ. ʔaʔaʔaʔaʔ. ʔaʔ ||
ʔaʔaʔ ʔaʔaʔ ʔaʔaʔaʔ: ʔaʔaʔaʔ. ʔaʔaʔ ʔaʔaʔ. ʔaʔaʔ
ʔaʔaʔaʔ: ʔaʔaʔ ʔaʔ ʔaʔaʔ ʔaʔ ʔaʔ ʔaʔaʔ; ʔaʔaʔ ʔaʔaʔaʔ
ʔaʔaʔaʔ: ʔaʔ ʔaʔaʔ ʔaʔaʔ ʔaʔ: ʔaʔ ʔaʔaʔaʔ ʔaʔaʔ.
ʔaʔ ʔaʔ: ʔaʔaʔ ʔaʔaʔaʔ. ʔaʔaʔ ʔaʔaʔ. ʔaʔaʔaʔ.

✡ ʔaʔaʔ ʔaʔaʔ ✡

ʔaʔ ʔaʔaʔ ʔaʔ ʔaʔaʔ ʔaʔ ʔaʔaʔ ʔaʔ ʔaʔ ʔaʔaʔ. ʔaʔ ʔaʔaʔ ʔaʔaʔ ʔaʔaʔ ʔaʔ ʔaʔaʔ ʔaʔaʔ ʔa

ꠀ ꠀ ꠀ

لِمْ شَمْ. نِمْ مِنْ نِمْتْ شَا شَمِنْ. دَشْمِ مِلْشَلْمْ
مِشَلْنْ دِنْشَتْنْ. نِمْنْ شِيْلِمْ. مِلْنْ مَا شَمِنْ نِمْشَمِنْ. شَمِنْ
مِشَلْنْ. مَا شَمِنْ مِشَمِنْ مَا شَمِنْ مِشَمِنْ نِمْشَمِنْ مِشَمِنْ. مِشَمِنْ
مَا شَمِنْ مِشَمِنْ — مِشَمِنْ نِمْشَمِنْ. مَا شَمِنْ مِشَمِنْ مِلْ مِشَمِنْ.
مِشَلْ شَمِنْ مِشَمِنْ شَمِنْ مَا شَمِنْ. شَمِنْ مِشَمِنْ مِشَمِنْ نِمْ
مِشَمِنْ شَمِنْ مِشَمِنْ مِلْ شَمِنْ. مَا مِشَلْ شَمِنْ مِلْ مِشَمِنْ.
مِشَمِنْ مَا شَمِنْ لِمْ مِشَمِنْ. مِشَمِنْ مِشَمِنْ مِلْ مِشَمِنْ.
مِشَمِنْ مَا شَمِنْ مِشَمِنْ مِشَمِنْ مَا شَمِنْ مِشَمِنْ مِشَمِنْ

ضَفْدَعُ دِيْكٍ. ذَكَرٌ لِلْبَطِّ. ثَمَنٌ لِلْمِ هِيَ فِيدْيَةٌ. عَمَلٌ
دِعْتَمَةٌ. ذَا وَيْ جَدِيدٌ لَا ثَمَنٍ. مَ زَوْجَةُ ثَمَنُ بَطَلَةٌ.
دَوْصَةٌ حَوِيْجَةٌ لَحْمٌ دِيْلَوْمٌ. جَمَاعَةٌ حَوِيْدَلَةٌ
هَوَّةٌ. هِيَاةٌ جَمَلٌ ذَا. لِلْمِ زَوْجَ دَفْعٌ بَطَلَةٌ. هَجَاءٌ
لَا بَطَلَةٌ بَطَلَةٌ. بَعْدَ بَطَلَةٌ هِيَ دِيْلَوْمٌ. جَمَاعَةٌ
وَصَلَ بَطَلَةٌ هِيَ دِيْلَوْمٌ. بَعْ سَوِيَاةٌ بَهَوِيَلَةٌ ثَمَنُوصٌ. ثَمَنٌ
هَلَاءٌ سَوْصَةٌ ثَلَا جَيْ بَهَوِيَلَوْ. بَطَةٌ بَهَوِيَ هِيَ هَزَلَةٌ.
ثَلَا جَ بَطَلَةٌ لَجَلَا جَفَةٌ. بَطَصَا لَاهَ دَلَالَةٌ جَوَصَا ثَلَا
هَلَاءٌ. جَجَوِةٌ لَا جَلَمَوصٌ هَوَوَلَةٌ جَوَلَا. هَجَاءٌ
هَجَاءٌ هِيَ ثَمَنُوصٌ. هَزَلَةٌ يَجَا هَوَصَةٌ جَ بَهَوِيَلَةٌ جَلَمَوصٌ. هَلَاءٌ
سَلَاءٌ جَدَةٌ حَوِ. بَالَةٌ هَجَا هَوَصَةٌ هَدَ هَلَاجَةٌ. هَطَصَا
لَبَةٌ. جَطَاءٌ جَاءَةٌ بَلَا. هَلَةٌ جَ بَجَطَ هَزَ لِلَا جَطَصَةٌ
جَيْ هَجَوِيَاةٌ جَطَوَةٌ.

هَزَ بَلَا بَبَةٌ جَطَا. هَلَةٌ جَجَوِيَلَةٌ بَالَةٌ لَجَلَا.
حَوِ حَوِبَةٌ بَلَا دَجَ جَيْ هَبَلَاءٌ. حَوَجَ جَجَوَجَةٌ. هَا لِلَاجَ
هَوَ بَلَا جَجَ بَلَا. جَجَوَجَ لَا جَجَوَجَةٌ. حَوَجَ جَجَوَجَةٌ.
لَجَجَلَا. حَوَ جَجَلَاجَةٌ. جَجَوَجَ جَا حَوَ لِجَجَا. حَوَجَا
جَجَجَةٌ. جَبَا بَجَةٌ جَبَةٌ حَوَ حَوَلَةٌ جَوَلَاجَةٌ. حَوَ
جَ جَا لَا جَلَجَوَلَا جَا. جَجَلَةٌ جَجَا. جَبَاءٌ جَلَةٌ لِلَا
لَجَجَ جَجَوَجَةٌ. لِلَا جَجَلَا جَبَةٌ جَ جَبَا حَوَ لَجَجَوَلَا

عَمِلَ لِمَنْفَعَةِ مَا عَلَيْهِ لِمَنْفَعَةِ إِلَهِ مِصْرَ. فَإِنَّهُ سَيَحْفَظُ
قِصَصَهُ الصَّوَابَ لِمَلِكِهِ. فَقَدْ جَاءَ نَاسٌ جَدِيدٌ إِلَهَ قَالَ:
هَذَا جَعَلَ مِنْ : دَعْهُ. فَكَانَ جَعَلَهُ لِي مَلِكٍ جَمِيعُهُ
لِحَيَاةٍ. لَهُ حَيٌّ إِلَهِ. فَإِنَّهُ قَوْلُهُ هَيَّأَ مَا جَمِيعِ ٥٥٠
هَمِيعَ لِهَذَا. لَهُ جَعَلَ لَهُ لِحَيَاةٍ مَلَا. مِنْ قَوْلُ تَقَعَ
فَمَكَ. هَاجَعَ جَاءَ جَمِيعُهُ مَلَا. فَعَهُ جَاءَ زَهَا مَا مِنْ
٢٠ مَا هُوَ. مَا جَمَلَهُ هَذَا جَعَلَهُ مَعَهُ لَهُ مِنْ لَهُ. هَلَا
جَمِيعُهُ عَمِلَ هَذَا. مَنْ لِي هَذَا لَهُ. زَهَا جَوَ جَمِيلَهُ.
صَحِيحٌ. جَهَا مَلَا زَهَا مَعَهُ. فَعَهُ: تَمَ. إِهَاهُ
تَمَعَهُ .. جَهَاهُ مَا هَاجَ إِلَهِ هَاقَ. إِلَهِ جَهَا جَمِيلَهُ.
تَمَعَهُ جَهَا. هَهُ جَمِيعُهُ إِلَهِ هَاجَ تَمَ. تَهَا جَمِيلَهُ.

هَذَا جَلَ عَمَهُ هَا جَلَهُ هَجَ هَاجَ تَمَعَلَهُ جَمَعَهُ. تَهَا جَمِيلَهُ

فولكس ڤاجن بدأ بلا شك كسيارة شعبية. هو لم يبدأ حديثا
إنتاج السيارة. فمنذ أكثر من ثلاثة أرباع قرن. سيارة بدأ إنتاجها
بأعداد صغيرة. ثم تزايد الإقبال عليها بشكل متسارع. حتى بلغ
إجمالي مبيعاتها حتى الآن ما يقارب ٢٠ مليون سيارة. فمنذ متى
إذن هذه السيارة. ولماذا أطلق عليها هذا الاسم. وما الذي
جعلها تحظى بكل هذا الإقبال. وما الذي جعلها تستمر لكل
هذا الوقت. وما الذي جعلها تتحول إلى أيقونة. وما الذي
جعلها تتحول إلى علامة. يحتاج أن نعود. حتى بداية. لنعرف
كيف بدأت. وكيف تطورت. وكيف وصلت إلى ما هي عليه
الآن. وهذا ما سنحاول أن نفعله في هذا الكتاب.

١

فولكس ڤاجن.. سيارة الشعب

كانت ألمانيا في أوائل ثلاثينيات القرن الماضي. تعيش أزمة
اقتصادية طاحنة. فالبطالة كانت قد وصلت إلى أرقام مخيفة.
وكان الناس يعانون من الفقر والجوع. وكان الحزب النازي
بقيادة أدولف هتلر قد وصل إلى السلطة. وبدأ في تنفيذ
برنامجه السياسي. الذي كان يقوم على عدة أسس. أهمها
تحسين الأحوال المعيشية للشعب الألماني. وإعادة ألمانيا إلى
مكانتها بين الأمم. وكان من بين هذه الأسس. أن يتم إنتاج
سيارة رخيصة الثمن. في متناول الجميع. وليست حكرا على
الأغنياء فقط. كما كان الحال في ألمانيا وفي غيرها من

ڤاتۇ. ئۇ ھەيران بولۇپ ئۆيگە كىرىپ ئاپىسىغا ئېيتتى. ئاپىسى ئۇنىڭ ئۈچۈن ئىشىكنى ئاچتى. ئۇ ئۆيگە كىرىپ ئۆيدىكىلەرگە سالام بەردى. ئۇلار ئۇنىڭ كېلىشىدىن خۇشال بولۇشتى. ئۇ ئۆيدىكىلەرگە ئۆزىنىڭ ئۇچرىغان ئىشلىرىنى سۆزلەپ بەردى. ئۇلار ئۇنىڭ ئۈچۈن ئەندىشە قىلغانلىقىنى ئېيت

ומלכו בשנת ארבעים ושתים למלכות אסא על יהודה ויהי אחזיהו בן עשרים ושתים שנה בהמלכו ושנה אחת מלך בירושלים ושם אמו עתליה בת עמרי׃ וילך גם הוא בדרכי בית אחאב כי אמו היתה יועצת לרשעתו׃ ויעש הרע בעיני יהוה כאשר עשו בית אחאב כי המה היו יועצים לו אחרי מות אביו לשחתה׃ וילך גם בעצתם ויעל עם יהורם בן אחאב מלך ישראל אל המלחמה על חזאל מלך ארם ברמות גלעד ויכו ארמים את יורם׃ וישב יורם להתרפא ביזרעאל מן המכות אשר הכוהו בני רמה בהלחמו את חזאל מלך ארם והוא עזריהו בן יהורם מלך יהודה ירד לראות את יהורם בן אחאב ביזרעאל כי חלה הוא׃ ויהי מאת יהוה משחה את יהוא בן נמשי אשר משח יהוה להכרית את בית אחאב׃ ויהי כאשר נגש יהוא אל יזרעאל וישמע אל איזבל ותשם את עיניה בפוך ותיטב את ראשה ותשקף בעד החלון׃ ויהי יהוא בבא בשער ותאמר השלום זמרי הורג אדניו׃ וישא את פניו אל החלון ויאמר מי אתי מי ויסתכלו אליו שני שלשים סריסים׃ ויאמר שאוה אותה מעל הרכב ותפל על הארץ ותרמס הסוסים׃ ויבא ויאכל וישת ויאמר פקדו נא את האורה הארורה הזאת וקברו אותה כי בת מלך היא׃ וילכו לקברה ולא מצאו כי אם הגלגלת והרגלים והכפות ידים׃ וישובו ויגידו לו ויאמר דבר יהוה הוא אשר דבר ביד עבדו אליהו התשבי לאמר בחלקת יזרעאל יאכלו הכלבים את בשר איזבל׃ ופגר איזבל יהיה כדמן על פני השדה בחלקת יזרעאל אשר לא יאמרו זאת איזבל׃

ט

ואלישע איש הנביאים קרא לאחד מבני הנביאים ויאמר אליו חגר מתניך וקח פך השמן הזה בידך והלך רמת גלעד׃ ובא שמה ויבא יהוא בן יהושפט בן נמשי ויבא אתו מתוך אחיו והביאו חדר בתוך החדר׃ ויקח פך השמן ויצק על ראשו ויאמר כה אמר יהוה אלהי ישראל משחתיך למלך על עם יהוה על ישראל׃ והכית את בית אחאב אדניך ונקמתי דמי עבדי הנביאים ודמי כל עבדי יהוה מיד איזבל׃ ואבד כל בית אחאב והכרתי לאחאב משתין בקיר ועצור ועזוב בישראל׃ ונתתי את בית אחאב כבית ירבעם בן נבט וכבעשא בן אחיה׃ ואת איזבל תאכלנה הכלבים בחלקת יזרעאל ואין קבר׃ ויפתח הדלת וינס׃ ויהוא יצא אל עבדי אדניו ויאמר השלום למה בא המשוגע הזה אליך ויאמר אליהם אתם ידעתם את האיש ואת שיחו׃ ויאמרו שקר הגד נא לנו ויאמר כזאת וכזאת דבר אלי ויאמר כה אמר יהוה משחתיך למלך על ישראל׃ וימהרו ויקחו איש את בגדו ויתנו תחת לו על גבי המעלות ויתקעו בשופר ויאמרו מלך יהוא׃ ויתקשר יהורם בן יהושפט בן נמשי ויהורם שב לרפאות ביזרעאל מן המכות אשר הכוהו הארמים בהלחמו את חזאל מלך ארם ויהוא אמר אם יש נפשכם אתי אל יצא פליט מן העיר ללכת להגיד ביזרעאל׃ וירכב יהוא וילך יזרעאלה כי יורם שכב שם ואחזיהו מלך יהודה ירד לראות ביהורם׃ ויעמד הצפה על מגדל יזרעאל וירא את כת יהוא בבאו ויאמר כת אני רואה ויאמר יורם קח רכב ושלח לקראתם ויאמר השלום׃ וילך רכב לקראתו ויאמר כה אמר המלך השלום ויאמר יהוא מה לך ולשלום סב אחרי׃ ויגד הצפה לאמר בא המלאך עד אליהם ולא שב׃ וישלח רכב שני וילך אליהם ויאמר כה אמר המלך שלום ויאמר יהוא מה לך ולשלום סב אחרי׃ ויגד הצפה לאמר בא עד אליהם ולא שב והנהג כנהג יהוא בן נמשי כי כנהג משגע הוא׃ ויאמר יורם אסר רכבו ויאסר רכבו ויצא יורם מלך ישראל ואחזיהו מלך יהודה איש ברכבו ויצאו לקראת יהוא ויפגעו אתו בחלקת נבות היזרעאלי׃ ויהי כראות יורם את יהוא ויאמר השלום יהוא ויאמר מה השלום עד זנוני איזבל אמך וכשפיה הרבים׃ ויהפך יורם ידיו וינס ויאמר אחזיה מרמה יהורם׃ ויהוא מלא כח ברפיו ויך את יורם בין זרועתיו ויצא החץ מלבו ויכרע ברכבו׃ ויאמר יהוא אל בדקר שליש שא השליכהו בחלקת שדה נבות היזרעאלי כי זכר אני אתך ואתה רכבים אחרי אביו משא את המשא הזה עליו׃ אם לא את דמי נבות ואת דמי בניו ראיתי אמש נאם יהוה ושלמתי לך בחלקה הזאת נאם יהוה עתה שא והשליכהו בחלקה כדבר יהוה׃ וירא אחזיהו מלך יהודה ויברח דרך בית הגן וירדף יהוא אחריו ויאמר גם אתו הכו במרכבתו בעלה יבלעם ויסע מגידו ויברח שמה וימת׃ וירכבו עבדיו ירושלמה וישאו את מתו בקברתו עם אבתיו בעיר דוד׃ ובשנת עשתי עשרה למלך יורם בן אחאב מלך אחזיהו על יהודה׃ ויבא יהוא יזרעאלה ואיזבל שמעה ותשם פוך עיניה ותיטב ראשה וישקף בעד החלון׃ ויהוא בא בשער ותאמר השלום זמרי הורג אדניו׃ וישא פניו אל החלון ויאמר מי אתי מי ויסתכלו אליו שני שלשה סריסים׃ ויאמר שאוה אותה מעל הרכב ותפל על הארץ׃ ותרמס הסוסים

ذُنْوَ دِمَّاتِ بُوصَاتِ. بَسَتِ سِلْمِيَّةِ. ضَلَتِ صَوْصَةِ. سَتِيمَ
قَتِيبَ. يَاهُصَا. دَفِيلَاءِ. ٥٥٦ هَرِيتَ. مِصِ لَتِيوَ لَا
قَالَتِ سِصِيَّةِ. لَاتِ سِوَلَا دِيسَا تِرَ لِيَسَا. ذَمِ فَسِيطَ
15 دِيسَتِ مِيهِ. ذَسَا هَرِيسَ فَتَفِيوضَ سَلَ. ذَهِ دِلَاسَتِ لَسِ
صَانَ صَفِيتَ. بُوتَ لَتِيوَ سَلَ سِرَ دِيسَا سِسِيسَا. وَمِ
لِسِدَمَ صَتِيوَ صَتِيبَ. بِسِ ضَلَتِ سَتِيمَ لَهِ صَتِيسَا.
فَسِيَوصَ فَلِيَالَمَ صِ سَسَا. هَتِ فَسِيَالَمَ لَالَ دَالَتِيوَ.
سَيَالَمَ ضَلَتِ صَتِيبَ. هَتِوَ فَيَصَلُ. لَتِوَالَ لَاوَسَلِيمَ
لَتِيوَ. وَاسِدَ ذَسِيلِيمَ لِسِيَتِ. وَمِ سَيَلِيمَ صَاتِ دَالَفَسِسَا.
20 بَالَتِ هَاوَيَلِيمَ دَسَا صِ ذَسِيَتِ. هَتِوَ صَتِسَا. هَفَلَفُ. دَسَا بَسَا فَسَا.
فَسِتَوَصَاوَ فَاوَتِوَ. فَتِوَ. هَفَلَفُ. سَا فَاوَ. سَلَتِ دَالَسَا دَالَسَا
فَسِتَ. سَا هَاوَسِيَلِيمَ. سَا فَاوَ. سَلَتِ دَالَسَا دَالَسَا
فَاوَ. ذَسَا سَتِيمَ لَاوَ فَاوَ. سَا لَالَسَا. سَا فَاوَ. سَلَتِ دَالَسَا دَالَسَا

ג

ליבא אזג נאזגו ספיפס. לא סיבגו ליבא בגיו לאנסבגו. לא
סביא. ליבא אזג זוסגו לסבגו אבג בגיגאו נאסבגו זאסבבגו ליבא לא
5 בסבבגסבא בים. לפ בגאו נאבו בגסבס לבא לא סבבגו. אזג
בגבגו ליבאבים אבלאו בגיאו. ליבאב אזג לסבבגו. זלאו
בגבגו ליבאבים סוגו. פילבגו ליבא לא לבגלו. סס בגאבו
ליבאבים לאיפ אבג אזג. סס בגבאו לבאבלים לבבגו. זלאו
לבגו ליבאבים לבאו לא אסבגסבס. זלאו סיבו ליבאבים

ד

10 סבאסבגסבו. בגיפ. לבגסבס. סזג ״. סבלסבסג ״. פגזסבג.
בסבסבג ״. אסבבגסבסב ״. פבאסב. בסבגיפ. לבלבין. לבגפ. סבסבין.
סבסבסבגיפ. בגבגסבס. סלג ״. פיזג. אסבסב. בסבגיפ. לבגלו. בגבגו
פיסבס. בגאבו פיסבס. בגבסבס. לאבבגו פיפ. לבאבגסבסב ״.
לבאבגבגסבסב ״. פיבסב. אבגבג ״. סבסבסבג. בגבסבס. זלאו פיבו
בגבגו לבאבלים לבאו לא אסבגסבס. זלאו פיבו ליבאבים

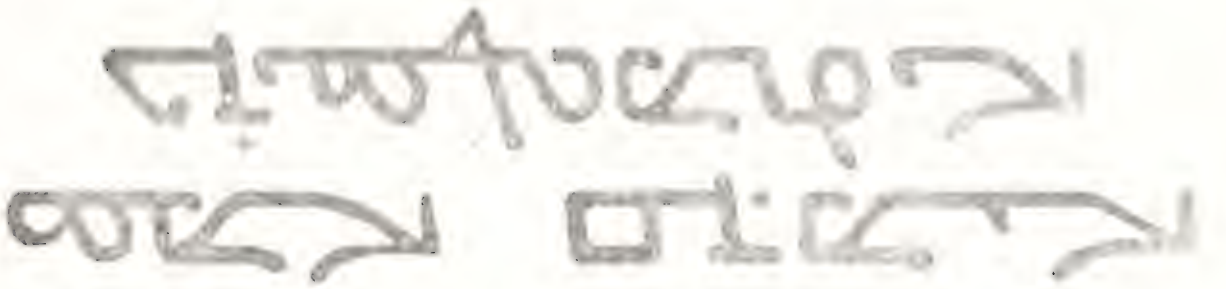

ڪتاب جي ٻولي ۱۷

ڪتاب جي ٻولي ۱۷

ڪتاب جي ٻولي ۱۷

ڪتاب جي ٻولي ۱۷

ڪتاب جي ٻولي ۱۷

ڪتاب جي ٻولي ۱۷

ڪتاب جي ٻولي ۱۷

ڪتاب جي ٻولي ۱۷

ڪتاب جي ٻولي ۱۷

ڪتاب جي ٻولي ۱۷

ڪتاب جي ٻولي ۱۷

ڪتاب جي ٻولي ۱۷

ڪتاب جي ٻولي ۱۷

ڪتاب جي ٻولي ۱۷

ڪتاب جي ٻولي ۱۷

ڪتاب جي ٻولي ۱۷

ڪتاب جي ٻولي ۱۷

ڪتاب جي ٻولي ۱۷

ڪتاب جي ٻولي ۱۷

ڪتاب جي ٻولي ۱۷

فهرس الموضوعات 1
المقدمة 3
الفصل الأول: الأسس النظرية للدراسة 5
المبحث الأول: مفهوم الإدارة المدرسية وأهميتها 5
المبحث الثاني: وظائف المدير ومهامه 12
المبحث الثالث: العلاقة بين المدرسة والمجتمع المحلي 20
الفصل الثاني: الإطار المنهجي للدراسة 28
منهج الدراسة وأدواتها 28
مجتمع الدراسة وعينتها 31
الأساليب الإحصائية المستخدمة 34
الفصل الثالث: عرض النتائج وتحليلها 38
تحليل بيانات المحور الأول 38
تحليل بيانات المحور الثاني 43
تحليل بيانات المحور الثالث 47
اختبار الفرضيات 52
الفصل الرابع: النتائج والتوصيات 58
ملخص النتائج 58
التوصيات والمقترحات 61
قائمة المراجع 65

III ಅನುವಾದ ಅಭ್ಯಾಸ

ಅಭ್ಯಾಸ: ಪಠ್ಯವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿ 33

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಪಠ್ಯದ ಅರ್ಥವೇ 35

ಇಂದಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಏನು? 36

ಶಬ್ದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ರೀತಿ 37

ಟಿಪ್ಪಣಿ 38

ಪದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ 39

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಜನರು ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬದುಕಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಕೊರತೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಮತ್ತ

Introduction 3

I Le cadre 16

II Les acteurs 17

Le metteur en scène 17

Le décorateur 17

Le costumier 17

Le maquilleur 17

Le machiniste 18

Le régisseur 18

Le souffleur 19

Le public 19

Le théâtre antique 19

Le théâtre élisabéthain 20

Le théâtre classique 20

Le théâtre romantique 21

Le théâtre moderne 21

Le théâtre d'avant-garde 22

مهندس محمد مهدی اعتمادی

راهنمای عملی آزمایشگاه

چاپخانه اعتماد مهدی

حق چاپ محفوظ است

چاپ اول

Труды кафедры семитологии Тбилисского государственного университета имени И. В. Сталина

1. Г. В. Церетели, Арабская хрестоматия, Тбилиси, 1949 г., 16 + 158 стр., цена 4 р.
2. Г. В. Церетели, Арабско-грузинский словарь, Тбилиси, 1951 г. XI + 303 стр., цена 8 р.
3. А. С. Лекиашвили, Парадигмы глагольных форм литературного арабского языка, Тбилиси, 1953, г. 015 + 112 стр., цена 4 р. 65 к.
4. К. Г. Церетели, Хрестоматия современного ассирийского языка со словарем, Тбилиси, 1958 г., IX + 0226 + 167 + 008 стр., цена 15 р.

Заказ № 773 УЭ 01219 Тираж 500

Сдано в набор 2/VII-55 г. Подписано к печати 18/II-56 г. Размер набора 6×10. Размер бумаги 60×92. Печатных форм 25,75. Учетно-издательских форм 20,24.

Цена 15 руб.

სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობის სტამბა-ლითოგრაფია. ი. ჭავჭავაძის პროსპექტი, 1.

Типо-литография издательства ТГУ им. Сталина, проспект И. Чавчавадзе, 1.

Опечатки

(Большая цифра указывает на страницу, малая цифра на строку сверху)

страница	напечатано	должно быть
6_{17}		
7_{22}		
10_{6}		
14_{11}		
24_{14}		
96_{22}		
104_{8}		
104_{22}		
107_{19}		
162_{10}		
016_{10}		
044_{2}		
052_{13}		

9

1 50